PORADNIK EKONOMICZNY

JAK SPRAWDZIĆ PIT W „TWÓJ E-PIT”? ▶11

PORADNIK ZDROWOTNY

PRZEWLEKŁY STAN ZAPALNY ▶21

GAZETA wyborcza
wyborcza.pl
NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Piątek, 27 lutego 2026 | Redaktor prowadząca **Anna Kwiatkowska** | Cena gazety **11,99 zł** (w tym 8% VAT) | nr 48.11147, 1

Nakład 89 tys. + **317 tys. prenumerat cyfrowych**

„Wyborcza” ujawnia

Ginekolog okaleczył 24-latkę

Kwadrans po operacji prof. Dariusz S. dowiedział się, że to guz niezłośliwy. **Ale było za późno – nie czekając na wynik badania, wyciął młodej kobiecie narządy rozrodcze.**

Piotr Żytnicki

– Wypatroszył ją jak rzeźnik – mówią lekarze. Twierdzą, że ubezpłodnienie 24-letniej Wiktorii to największy skandal w historii ginekologii w Poznaniu. – Nie było dotąd takiego przypadku. Pacjentki mają prawo wiedzieć, jakie zarzuty ciążą na lekarzu, który będzie je operował.

Prof. Dariusz S. kieruje oddziałem ginekologii szpitala miejskiego im. Franciszka Raszei w Poznaniu. Prokuratura zarzuca mu umyślne spowodowanie ciężkiego uszkodzenia ciała. Grozi za to od trzech do 20 lat więzienia.

Decyduje operator

Wiktoria zgłosiła się do szpitala w kwietniu 2024 roku. Bolał ją brzuch. Badanie USG wykryło podejrzaną zmianę na prawym jajniku, która mogła być guzem.

FOT. PIOTR SKÓRNICKI

Jeszcze przed zabiegiem korespondowała z koleżanką, której mama jest lekarką. Koleżanka uspokajała: nie martw się, nawet jeśli usuną ci jeden jajnik, to zostaje drugi, będziesz mogła zajść w ciążę, urodzić dzieci.

Wiktoria obudziła się obolała. Nie miała obu jajników, macicy i jajowodów. Prof. Dariusz S. powiedział jej o tym cztery dni po operacji.

Lekarze: – Zespół operacyjny jest zbudowany hierarchicznie. To operator decyduje, jakie działania chce wykonać, i je realizuje. Asystenci nie podejmują decyzji.

Operatorem, czyli lekarzem prowadzącym operację, był prof. Dariusz S. Wyciął guz na prawym jajniku i przekazał do badania śródoperacyjnego – wykonuje się je w trakcie zabiegu, gdy pacjent leży na stole operacyjnym. Celem badania jest rozróżnienie zmiany łagodnej od złośliwej. Ma pomóc w podjęciu właściwej decyzji, np. o rozszerzeniu zabiegu.

Prof. Dariusz S., mimo że sam zlecił badanie, nie zaczekał na wynik. Wyciął narządy rozrodcze, a to oznacza, że Wiktoria nie zajdzie w ciążę i nie urodzi dzieci.

15 minut po zakończeniu operacji odebrał telefon od patomorfolożki. Przekazała, że wycięty guz to potworniak dojrzały, czyli niezłośliwy. Końcowe badanie – przeprowadzone po operacji – wykazało, że był to potworniak niedojrzały, ale o niskim stopniu złośliwości. Prawdopodobieństwo przeżycia w ciągu pięciu lat to blisko 100 proc.

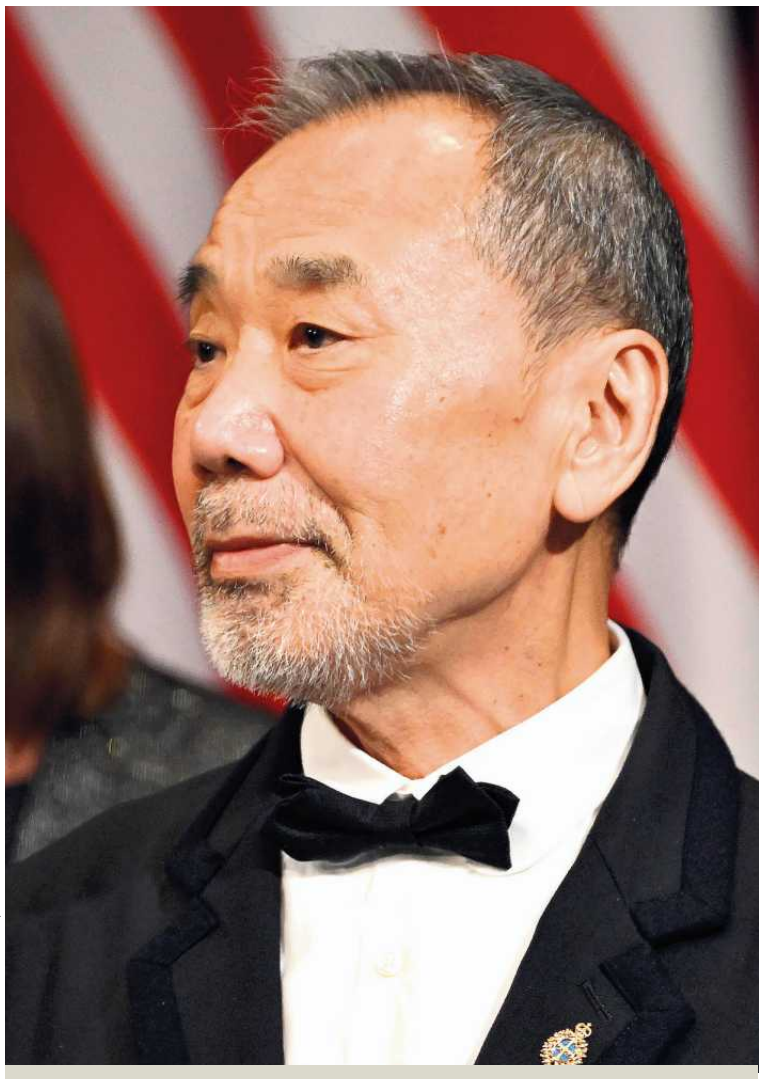
Jednoznaczny błąd

Prof. Mariusz Bidziński, krajowy konsultant w dziedzinie ginekologii onkologicznej, uważa, że po wycięciu guza Wiktoria prawdopodobnie nie wymagałaby nawet leczenia uzupełniającego, np. chemioterapii czy radioterapii.

– Błąd po stronie lekarza jest jednoznaczny. Jego decyzje były nie tylko nieprawidłowe, ale i nieprofesjonalne. Trudno mi je wytłumaczyć z punktu widzenia mojej wiedzy – mówi.

Prokuratura uważa, że tak rozległy zabieg nie był uzasadniony medycznie: ginekolog wyciął prawy jajnik z guzem i ciął dalej, nie czekając na wynik badania histopatologicznego. Potem podyktował do protokołu operacji nieprawdziwe informacje. Prokuratura zarzuca mu też, że wyciął narządy rozrodcze „bez posiadania pełnej świadomej zgody pacjentki na zakres operacji i jej konsekwencje”.

Mimo że ciąży na nim zarzut zbrodni, nadal operuje pacjentki w miejskim szpitalu. ● **Ustalenia dziennikarskiego śledztwa ▶4-5**

FOT. KRZYSZTOF RAK / AGENCJA WYBORCZA

Literatura

MURAKAMI STAŁ SIĘ MŁODĄ KOBIETĄ

Kiedy Haruki Murakami siada do pisania, nie ma pojęcia, co się wydarzy. – Po prostu piszę, a wtedy dziwne rzeczy dzieją się bardzo naturalnie, automatycznie – mówi. – Kiedy piszę powieść, przenoszę się do innego świata, gdzie wszystko może się zdarzyć. Możesz go nazwać podświadomością. Widzę tam mnóstwo rzeczy, a kiedy wracam do prawdziwego świata, po prostu je zapisuję. ▶16-17

Kraj

Prokurator nie wróci

Odwołany przez nowego szefa prokuratury Dariusza Korneluka śledczy związany z Ziobrą walczył o przywrócenie na stanowisko. Sąd uznał, że Korneluk jest prawidłowo powołany, a jego decyzje są wiążące ▶6

Reportaż

Coś się u nas zaczyna psuć

Polakom udało się wmówić, że na granicy dzieją się straszne rzeczy, a Niemiec to wróg – mówi Andrzej Szwałek, sołtys Osinowa Dolnego. We wsi, która żyje z przygranicznego handlu, kontrole na granicy budzą niepokój i złość ▶18-19

Wydaje Wyborcza Sp. z o. o.
nr indeksu 348198

ISSN 0860-908X 09>

eprasa.pl 8f338148e7

Exposé ministra spraw zagranicznych

Sikorski objaśnia Polakom świat

Wieliński

Gdy w 2008 r. Radosław Sikorski po raz pierwszy jako szef MSZ mówił w Sejmie o kierunkach polskiej polityki zagranicznej, mógł sobie pozwolić na żartobliwy ton wobec polityków, którym nie po drodze było z Unią Europejską: „To nie groźni »oni«. Europa i Unia to my". A straszących europejskim superpaństwem, które pozbawi Polskę suwerenności, przyrównywał wówczas do Don Kichota.

Dziś Polska jest w innej sytuacji. Zwolennicy wyjścia z Unii nie są już błędnymi rycerzami, stoją za nimi partie z aparatem propagandowym, są wspierani przez Rosję i ruch MAGA. Osiągnęli to, co wydawało się niemożliwe.

Z sondaży wynika, że ok. 20 proc. Polaków chce wyjścia z Unii Europejskiej. Wrogi stosunek do UE łączy PiS, Konfederacje Mentzena i Bosaka oraz Brauna – ugrupowania popierane przez połowę Polaków. A także prezydenta Karola Nawrockiego, który wykorzystał jedną z nielicznych wizyt zagranicznych, by propagować antyunijną agendę suflowaną przez ultrakonserwatywny think-tank Ordo Iuris.

Sikorski w exposé przypomniał też inną rolę tej owianej złą sławą organizacji. Ordo Iuris wraz z węgierskimi i amerykańskimi nacjonalistami opracowuje plan rozbicia europejskiej Wspólnoty.

W zeszłym roku wystąpienie Sikorskiego skierowane było do świata. W pamięci utkwiła mi przestroga ministra pod adresem Rosji. – Zamiast fantazjować o ponownym podbiciu Warszawy, martwcie się o to, czy utrzymacie Chajszenwaj – mówił, używając chińskiej nazwy Władywostoku, czym przypominał, że wobec potężnego osłabienia Rosji Chiny mogą się upomnieć o ziemie zagarnięte przez carów w XIX wieku.

Tegoroczne wystąpienie było przeznaczone dla krajowej publiczności. Bo to ona poprzez swój demokratyczny wybór zadecyduje, jaką pozycję Polska zajmie na europejskiej i globalnej scenie.

Dlatego Sikorski obalał antyukraińskie argumenty populistów z obu Konfederacji i PiS. Przypominał wrześniowy nalot dronów na Polskę, które wysłano w kierunku strategicznego lotniska w Rzeszowie i które zostały zestrzelone przez polskie i holenderskie lotnictwo. Mówił o listopadowym sabotażu na linii kolejowej pod Garwolinem, gdzie mogło dojść do wielkiej katastrofy. A także niekończące się rosyjskie cyberataki, dezinformację. I śmierć siedmioletniej Polki podczas rosyjskiego bombardowania Tarnopola.

– Pasywność lub liczenie na innych to zaproszenie do eskalacji. Tak samo jak wykrzykiwanie, że to nie nasza wojna – podkreślał, nawiązując do rozpowszechnianego przez rosyjską propagandę i podchwytywanego przez populistów sloganu. Wyliczał, dlaczego wspieranie walczącej Ukrainy nam się po prostu opłaca. Zarabiamy krocie na eksporcie broni, zarobimy na odbudowie Ukrainy, Polska będzie bramą do inwestycji w Ukrainie. Żyjący zaś w Polsce Ukraińcy wzmacniają naszą gospodarkę.

– W 2024 r. nasze PKB powiększyło się dzięki nim o niemal 100 mld zł. To ponad połowa kwoty przeznaczonej w tym samym roku na Narodowy Fundusz Zdrowia! – zaznaczał Sikorski.

Gdyby zaś Ukraina upadła, a rosyjskie czołgi stanęły na polskiej granicy pod Medyką, koszty obrony wschodniej flanki NATO wyniosłyby według przedstawionych przez Sikorskiego wyliczeń 1 bln 200 mld euro. – To 24 razy więcej niż polski budżet na obronę – dodawał wicepremier. A potem, sięgając po historyczne przykłady, obalał tezę, że z Rosją nie da się wygrać.

– Ta wojna zdecyduje o tym, który podmiot stanie się trzecim – obok USA i Chin – filarem nowego globalnego układu sił. Czy będzie to Rosja czy UE? Dla polskiego patrioty wybór powinien być oczywisty – podkreślał Sikorski.

Wicepremier wyliczał, że gdyby doszło do polexitu, Polskę, podobnie jak Wielką Brytanię, czekałaby recesja. Sikorski mówił nawet o 7 proc. spadku PKB. Czekałyby nas spadek wynagrodzeń i załamanie się eksportu. Polska straciłaby też pieniądze z unijnego budżetu. A jak zapewniał minister, w przyszłej tzw. perspektywie finansowej Polska znowu ma dostać najwięcej pieniędzy ze środków spójności, dopłat dla rolników czy wsparcia inwestycji w obronność.

– Nie dajmy sobie wmówić, że członkostwo w Unii jest dla Polski szkodliwe lub – tym bardziej – że zagraża suwerenności – tłumaczył Sikorski, dodając, że „nie członkostwo w Unii Europejskiej prowadzi do utraty suwerenności, lecz odwrotnie: to dzięki odzyskaniu suwerenności mogliśmy przystąpić do Unii".

Co ciekawsze, Sikorski starał się dotrzeć do nieprzekonanych. Dlatego w wystąpieniu cytował papieży Jana Pawła II i Leona XIV, oraz Jerzego Giedroycia, powszechnie szanowanego publicystę, wydawcę paryskiej „Kultury", czy Roberta Schumana, francuskiego premiera, jednego z ojców integracji europejskiej, katolika, którego proces beatyfikacyjny trwa od lat. Udowadniał tak, że wbrew tezom populistów UE nie jest lewicowym czy wręcz lewackim projektem.

W exposé wicepremiera wyliczyłem dwie, i to pozytywne, wzmianki o Donaldzie Trumpie. Sikorski doceniał zaangażowanie prezydenta USA, by Polska przystąpiła do prac Grupy G20, oraz przypominał jego deklaracje, że podczas planowanych redukcji obecności wojsk USA w Europie nie wycofa z naszego kraju żołnierzy. Trudno było wicepremierowi nie odnieść się do bardzo drastycznych zmian w postrzeganiu USA – po roku prezydentury Trumpa większość Polaków nie uważa Ameryki za wiarygodnego sojusznika – ale starał się pokazać, że współpraca z Ameryką jest korzystna dla obydwu stron.

Zapewniał też, że Polska nie zamierza osłabiać relacji z USA na rzecz jeszcze ściślejszych związków z Unią, co porównał do stawania na jednej nodze.

Słuchałem wystąpienia szefa MSZ i porównałem je z poprzednimi. Widać, że Sikorski w ciągu roku diametralnie się zmienił. Nie prezentuje się jako ważny uczestnik geopolitycznych rozgrywek – którym przecież pozostał – ale bardziej jako ten, kto objaśnia Polakom skomplikowany świat i pokazuje, którą drogą iść, by uniknąć niebezpieczeństw.

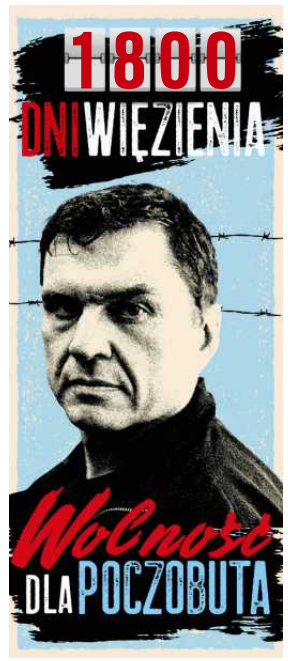
Z jednej strony ta zmiana wizerunku wydaje się naturalna, bo w ciągu roku w Polsce doszło do poważnych turbulencji. Wzrost notowań skrajnej prawicy i antyunijnych nastrojów połączony z sukcesem wyborczym Nawrockiego, który od skrajnej prawicy się nie odcina, wymaga od obrońców Polski zakotwiczonej na Zachodzie wielkiej mobilizacji.

Sikorski, tłumacząc meandry polityki zagranicznej i obalając dezinformację o UE czy Ukrainie, patrzył poza horyzont najbliższych sondaży. Exposé to etap jego konsekwentnej strategii budowania się jako polityka, który w 2030 r. będzie mógł zawalczyć o najwyższe stanowisko w państwie. O ile uda się obronić Unię i Polskę w niej.

Bartosz T. Wieliński

Andrzej rysuje

www.nekrologi.wyborcza.pl/34422733

17 lutego 2026 roku odszedł od nas nasz Przyjaciel i Kolega

Mateusz Zaleński

– pozostaną z nami wspomnienia.

Wyrazy głębokiego żalu i współczucia

dla Rodziny, Bliskich i Justyny

Partnerzy, Prawnicy i Pracownicy Kancelarii Greenberg Traurig

Pożegnanie Mateusza odbędzie się 27 lutego 2026 roku o godzinie 15.00
w Kościele Wniebowzięcia NMP Zagórze ul. Marsz. J. Piłsudskiego 147 32-555 Zagórze.
Na prośbę Rodziny prosimy o nie przynoszenie kwiatów i przeznaczenie tych funduszy
na rzecz synka kolegi Mateusza https://pomagam.pl/jerzyvssyndrompus3

www.nekrologi.wyborcza.pl/34422719

17 lutego 2026 roku odszedł od nas nasz Przyjaciel

Mateusz Zaleński

wyrazy głębokiego żalu i współczucia

dla Justyny, Rodziny i Bliskich

Marta, Szymon, Kamil, Adam, Grzegorz, Rafał i Paweł

1 RP

eprasa.pl 8f338148e7

Jubileuszowy RABAT 4% na 40-lecie Albatros

Północna Walia i Liverpool

Odkryj naturalne piękno północnej Walii oraz kulturowe dziedzictwo Liverpoolu z historią słynnego zespołu The Beatles podczas wyjątkowej podróży po mniej znanych zakątkach Wielkiej Brytanii.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Manchesteru i przejazd do Liverpoolu. **Dz. 2** Dalsze zwiedzanie Liverpoolu nie tylko śladami Beatlesów. Po południu czas do własnej dyspozycji. **Dz. 3** Walia: wizyta w nadmorskiej miejscowości Portmeirion i portowym Porthmadog oraz zakwaterowanie w zamku Ruthin. **Dz. 4** Rejs po rzece Dee, przejazd zabytkowym pociągiem z Llangollen i Park Narodowy Snowdonia. **Dz. 5** Średniowieczne zamki Conwy i Caernarfon oraz urokliwe miasteczko Betws-y-Coed. **Dz. 6** Wizyta w mieście Wrexham i wylot z Manchesteru do Polski.

NOWOŚĆ

6 dni | Wylot z Warszawy

30/09 2026

od **6.998,–**

Weekend majowy

Smaki Francji – Szampania i Burgundia

Wspaniała wyprawa szlakiem francuskich winnic, wybornej kuchni i historycznych miast przez Burgundię i Szampanię.

Program wycieczki: Dz. 1 Przelot do Paryża. Spacer po Reims i wspólna kolacja w restauracji. **Dz. 2** Wizyta w Épernay i Hautvillers. **Dz. 3** Reims – Troyes – Beaune. Z Szampanii do Burgundii. Zwiedzanie Troyes. **Dz. 4** Gastronomiczna wędrówka po Dijon i winnicach Côte d'Or z degustacją wina. **Dz. 5** Burgundia i urocze miasto Beaune. Spacer po średniowiecznym Beaune. **Dz. 6** Wizyta w miasteczku Chablis i degustacja wina, Auxerre i powrót do domu z Paryża.

6 dni | Wyloty z Warszawy 29/04, 03/06, 13/09, 04/10 2026 | od **6.398,–**

3 posiłki dzienne

Tajemnicza Azja Centralna

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Aszchabadu, Turkmenistan. **Dz. 2** Aszchabad. Wycieczka po mieście. **Dz. 3** Aszchabad. Wycieczka po mieście, cytadela Nisa, mauzoleum i meczet Turkmenbaszy, ruiny meczetu Anau. Przejazd do starożytnego miasta-oazy Mary. **Dz. 4** Merw – przejście graniczne Farab-Alat. Przejazd do Buchary. **Dz. 5** Buchara. Zwiedzanie miasta i pokaz folklorystyczny przy madrasie Nadir Divan-Begi. **Dz. 6** Buchara – Samarkanda. Czas wolny i szybki pociąg do Samarkandy. **Dz. 7** Samarkanda. Wycieczka po mieście. **Dz. 8** Samarkanda – Pandżakent – Chodżent, Tadżykistan. Przyjazd do Tadżykistanu i starożytnego miasta Pandżakent. **Dz. 9** Chodżent – Taszkent. Zwiedzanie Chodżentu z Pałacem Kultury Arbob i bazarem Pandższanbe oraz panoramiczna wycieczka po Taszkencie. **Dz. 10** Taszkent – Szymkent – Taraz, Kazachstan. Park miejski w Szymkencie i mauzoleum Aiszy Bibi. **Dz. 11** Taraz – Akyrtas – Biszkek, Kirgistan. Kazachskie Stonehenge, przyjazd oraz zwiedzanie stolicy Kirgistanu, Biszkeku. **Dz. 12** Biszkek. Wycieczka do Parku Narodowego Ala-Archa. **Dz. 13** Biszkek – Ałma-Ata, Kazachstan. Wycieczka po mieście **Dz. 14** Wylot do Polski.

14 dni | Wyloty z Warszawy 12/05, 06/10 2026

od **16.998,–**

Weekend majowy

„Dolce vita" w Toskanii

Fantastyczna podróż kulturowa, podczas której odkryjemy tajniki włoskiego stylu życia i poznamy włoską kulturę, kuchnię, język oraz doskonałe wina.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Rzymu. Przyjazd do Chianciano Terme. **Dz. 2** Włoski targ i muzeum Etrusków. **Dz. 3** Całodzienna wycieczka do Sieny wpisanej na listę światowego dziedzictwa UNESCO i spacer szlakiem do Via Francigena. **Dz. 4** Umbria i magiczne Orvieto. **Dz. 5** Asyż – miasto Świętego Franciszka. Wizyta w kościele Św. Franciszka. **Dz. 6** Warsztaty kulinarne. Przygotowanie włoskiej pasty. Podstawy jęz. włoskiego i czas wolny. **Dz. 7** Degustacja win i urocze popołudnie w San Gimignano. **Dz. 8** Piękne renesansowe miasto Pienza, spacer do Cappella di Vitaleta i wizyta w Montalcino. **Dz. 9** Dzień wolny w Chianciano Terme. **Dz. 10** Wylot z Rzymu do Warszawy.

10 dni | Wylot z Warszawy 28/04 2026

od **5.498,–**

albatros.pl | rezerwacja +48 22 128 48 81

Warszawa, ul. Marszałkowska 76 (8 piętro)

Rabat 4% obowiązuje na nowe rezerwacje dokonane od 18.02 do 28.02.2026 i nie łączy się z innymi zniżkami lub bonusami.
Kod rabatowy: 26PLEJUJUB40

Cena zawiera: BILETY WSTĘPÓW, opiekę polskiego pilota, przeloty rejsowe, zakwaterowanie w pokojach 2-os., wyżywienie i transport zgodnie z programem, ubezpieczenie podstawowe.

Kraj/34417337

eprasa.pl 8f338148e7

Śledztwo „Wyborczej”

Dlaczego profesor okaleczył Wiktorię

Wiktoria była przekonana, że ginekolog wytnie guz na prawym jajniku. Obudziła się bez obu jajników, macicy i jajowodów.

Piotr Żytnicki

Kwiecień 2024 roku. Od dwóch tygodni Wiktorię boli brzuch. Lekarka rodzinna odsyła ją na ostry dyżur. W szpitalu miejskim im. Raszei w Poznaniu robią jej USG. Badanie wykrywa podejrzaną zmianę na prawym jajniku, Wiktoria zostaje na oddziale ginekologii.

Następnego dnia bada ją prof. Dariusz S. (kieruje oddziałem od trzech miesięcy). Tomograf komputerowy potwierdza zmianę, która może być guzem jajnika. Badanie krwi wskazuje na ostry stan zapalny. Decyzja: operacja.

Wiktoria budzi się obolała. W czasie obchodu pyta, jak poszła operacja. Profesor ją zbywa: – Porozmawiamy później.

W czwartej dobie po operacji zaprasza do gabinetu. Informuje, że usunął macicę z przydatkami. Wiktoria nie zna tego słowa.

– Będę mogła mieć dzieci? – pyta.

– Nie.

Wychodzi ze szpitala ze skierowaniem do poradni onkologicznej i dokumentacją medyczną, w której brakuje protokołu pooperacyjnego. Onkolog przegląda dokumenty. Nie widzi podstaw do chemioterapii. Wiktoria nic z tego nie rozumie.

Półtora roku po operacji rozmawiam z medykami, którzy zastrzegają anonimowość. Mówią, że policja dwa razy przyjeżdżała z prokuratorskim nakazem, zabierała dokumenty, przesłuchiwano pielęgniarki i lekarzy. Pytania dotyczyły przebiegu operacji.

Prof. Dariusz S. jest podejrzanym od listopada 2025 roku. Pierwotny zarzut dotyczył nieumyślnego ciężkiego uszkodzenia ciała. Na początku lutego poznańska prokuratura zmieniła go na umyślne uszkodzenie. Jej rzecznik Łukasz Wawrzyniak wyjaśnia, że chodzi o utratę zdolności płodzenia – Wiktoria nie zajdzie w ciążę i nie urodzi dziecka, bo ginekolog usunął narządy rozrodcze. Kobieta nie ma macicy, jajników i jajowodów.

Próbuję ustalić, co wydarzyło się w kwietniu 2024 roku. Oto wyniki mojego śledztwa.

OPERACJA

W operacji uczestniczyło czworo lekarzy. Wiktorię znieczulał anestezjolog Jacek Żak, prywatnie mąż dyrektorki szpitala. Operatorem, czyli lekarzem prowadzącym, był prof. Dariusz S. Asystowali mu prof. Jacek Koźlik i rezydentka ginekologii Aleksandra Hryców.

Lekarze: – Zespół operacyjny jest zbudowany hierarchicznie. To operator decyduje, jakie działania chce wykonać i je realizuje. Rolą asystentów jest stworzenie pola operacyjnego i umożliwienie operatorowi skutecznego działania. Nie podejmują decyzji.

Zabieg przebiegał zgodnie z planem. Prof. Dariusz S. wyciął guz i przekazał prawy jajnik z guzem i jajowodem do badania śródoperacyjnego. To szybkie badanie tkanek w trakcie zabiegu, gdy pacjent leży na stole operacyjnym. Najczęstszym celem jest rozróżnienie zmiany łagodnej od złośliwej. Taka informacja ma pomóc operatorowi w podjęciu właściwej decyzji, np. o rozszerzeniu zabiegu.

• **Ordynator oddziału ginekologii w Szpitalu im. Raszei prof. Dariusz S.**
FOT. PIOTR SKÓRNICKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Szpital im. Raszei nie prowadzi takich badań, więc guz pojechał do zakładu patologii nowotworów Wielkopolskiego Centrum Onkologii. Szpitale dzielą niecałe trzy kilometry – przejazd na sygnale powinien zająć mniej niż 10 minut.

Rzeczniczka WCO Nicole Młodziejewska tłumaczy, że badanie wykonuje się niezwłocznie po przyjęciu materiału, a lekarz prowadzący operację otrzymuje wynik „docelowo w ciągu ok. 20 minut”. WCO potwierdza, że patomorfolożka Agata Chłopik-Olkiewicz, która badała guz z jajnika Wiktorii, zmieściła się w tym czasie.

Tyle że prof. Dariusz S., mimo że sam zlecił badanie, nie zaczekał na wynik. Wyciął macicę z drugim jajnikiem, jajowody, sieć większą i ścianę otrzewnej zatoki Douglasa – w ten sposób ubezpłodnił Wiktorię.

– Zanim do tego doszło, zapytał prof. Jacka Koźlika, który był asystentem, jak wcześniej postępowali w szpitalu w takich przypadkach. Prof. Koźlik odpowiedział, że czekali na wynik badania. Prof. Dariusz S. przyjął to do wiadomości, ale nie zaczekał – twierdzi jeden z moich rozmówców.

Pytam o to prof. Koźlika i drugą asystentkę Aleksandrę Hryców. Odmawiają rozmowy.

15 minut po zakończeniu operacji prof. Dariusz S. odebrał telefon od patomorfolożki. Przekazała, że wycięty guz to potworniak dojrzały, czyli niezłośliwy.

Prokuratura uważa, że tak rozległy zabieg nie był uzasadniony medycznie oraz że Dariusz S. poświadczył nieprawdę w protokole operacji.

– Podyktował zapisy o istnieniu makroskopowych wykładników procesu rozrostowego złośliwego guza jajnika – mówi rzecznik prokuratury.

Wykładniki makroskopowe to zmiany widoczne gołym okiem (w przeciwieństwie do mikroskopowych). Proces rozrostowy oznacza niekontrolowane namnażanie się komórek nowotworowych.

Protokół operacji sporządziła rezydentka Aleksandra Hryców. Na polecenie prof. Dariusza S. zapisała, że na wyciętych narządach znajdowały się liczne drobne zmiany prosówkowate „mogące odpowiadać zmianom o charakterze przyczepów nowotworowych”.

Zmiany prosówkowate to grudki, które przypominają ziarna prosa, mają od jednego do trzech milimetrów. Przyczepy (lub wszczepy) nowotworowe to komórki, które odkleiły się od guza i przyczepiły do powierzchni innego narządu. „Mogące odpowiadać” oznacza z kolei, że nawet w ocenie operującego było to przypuszczenie, a nie pewność.

Zdaniem prokuratury nie było więc widocznych gołym okiem zmian nowotworowych. Ale nawet gdyby były, to nadal była-

eprasa.pl 8f338148e7

Śledztwo „Wyborczej”

by to ocena dokonana bez zapoznania się z wynikiem badania, które prof. Dariusz S. sam zlecił.

POTWORNIAK

Guz z jajnika Wiktorii przeszedł dokładniejsze badanie, ale już po operacji. Wykonał je patomorfolog Piotr Paprzycki z zakładu patologii nowotworów WCO. Zmienił rozpoznanie Chłopik-Olkiewicz na potworniaka niedojrzałego, czyli złośliwego.

Rozpoznał w nim drobne ogniska niedojrzałego nabłonka nerwowego. Określił ich liczbę: „poniżej jedno ognisko na pole widzenia LPF”.

By zrozumieć, co to oznacza, proszę o pomoc dr. n. med. Krzysztofa Tomaszka, który jest śląskim konsultantem wojewódzkim w dziedzinie patomorfologii. Tomaszek wyjaśnia, że potworniaki to guzy, które powstają z komórek rozrodczych. Takie nowotwory mogą być zarówno bardzo złośliwe, jak i całkowicie łagodne. Zależy to od tego, czy tworzą je niedojrzałe, czy dojrzałe komórki.

Złośliwość można ocenić, jeśli w tkance występuje niedojrzały nabłonek nerwowy. W guzie z jajnika Wiktorii były jego drobne ogniska. Pole widzenia LPF oznacza natomiast, że patormofolog oglądał je pod mikroskopem w najniższym, 40-krotnym powiększeniu.

Pytam, jak interpretować zapis o mniej niż jednym ognisku w polu widzenia. Tomaszek wyjaśnia, że „odpowiada guzowi o niskim stopniu złośliwości (G1/low grade)”.

Tomaszek tłumaczy, że przy niskim stopniu złośliwości prawdopodobieństwo przeżycia pacjentki w ciągu pięciu lat wynosi blisko 100 proc. Dodaje, że w takim przypadku decyzja o wdrożeniu i sposobie leczenia pozostaje w gestii konsylium specjalistów.

Lekarze z Poznania: – Takie nowotwory leczy się dziś chemioterapią, radioterapią. Możliwe zresztą, że w tym przypadku żadne leczenie nie byłoby potrzebne.

NA OKO

Podstawą zarzutów dla prof. Dariusza S. jest opinia biegłych, ale prokuratura nie chce jej pokazać. Rzecznik prokuratury wyjaśnia jednak, na czym miały polegać błędy lekarza. Po pierwsze – zaniechał uzyskania wyniku badania śródoperacyjnego. Po drugie – zaniechał zakończenia operacji w oczekiwaniu na ostateczny wynik badania histopatologicznego.

Z pierwszego badania wynikało, że to potworniak niezłośliwy. Z drugiego – że to potworniak o niskiej złośliwości.

Moje ustalenia przekazuję prof. Mariuszowi Bidzińskiemu, który jest krajowym konsultantem ds. ginekologii onkologicznej. Pytam, jak ocenia decyzje prof. Dariusza S.

– Były nie tylko nieprawidłowe, ale i nieprofesjonalne. Trudno mi je wytłumaczyć z punktu widzenia mojej wiedzy – odpowiada.

I dodaje: – Mogę jedynie podejrzewać, że zaufał intuicji. Być może wydawało mu się, że widzi zmiany nowotworowe, ale wzrok jest nieprecyzyjnym narzędziem. Nie można się zdawać na wzrok, szczególnie gdy mówimy o nieodwracalnych skutkach, które wpływają na całe życie młodej pacjentki. Kierować trzeba się aktualną wiedzą i wynikiem badania histopatologicznego.

Konsultant krajowy uważa, że skoro S. sam zdecydował się na badanie śródoperacyjne, powinien poczekać na wynik: – Podkreślam z całą stanowczością: bez badania histopatologicznego nie da się rozpoznać, czy guz jajnika lub jakikolwiek inny jest złośliwy czy nie. Lekarz powinien był zaszyć pacjentkę, wybudzić i poczekać na końcowy wynik badania histopatologicznego. Pośpieszył się, wskutek czego okaleczył pacjentkę. Błąd po stronie lekarza jest jednoznaczny – uważa prof. Bidziński.

Potwierdza też: – Ta kobieta prawdopodobnie nie wymagałaby nawet leczenia uzupełniającego.

ZGODA

Prokuratura twierdzi też, że prof. Dariusz S. wyciął narządy rozrodcze „bez posiadania pełnej świadomej zgody pacjentki na zakres operacji i jej konsekwencje”.

Nieoficjalnie dowiaduję się, że z dokumentów nie wynika, na co się godziła.

Wiktoria jest Białorusinką. Mieszka w Polsce od kilku lat, ale po polsku mówi słabo, zna niewiele słów, nie czyta i nie pisze. Personel oddziału dał jej do podpisania dokument w języku angielskim, którego Wiktoria też nie zna. Już po zabiegu okazało się, że podpisała zgodę nie na usunięcie guza, lecz na wywołanie porodu.

Zapis, że zgadza się na laparoskopowe usunięcie guza i „w razie konieczności usunięcie macicy z przydatkami”, znalazł się natomiast w historii choroby. To dokument w języku polskim. Datownik wskazuje, że zapis powstał w dniu przyjęcia Wiktorii do szpitala. Tyle że to niemożliwe – decyzja o operacji zapadła dzień później.

Przydatki to w języku medycznym jajniki. Wiktoria nie znała tego słowa. Nie wiedziała, że może stracić macicę z jajnikami.

– Jeśli badanie śródoperacyjne wykaże, że guz jest jednoznacznie złośliwy, to oczywiście można rozważyć podjęcie radykalnych kroków już w czasie operacji, ale nawet w takim przypadku pacjentka musi jeszcze przed operacją znać wszystkie scenariusze – podkreśla prof. Bidziński. – Lekarz powinien poinformować, co się może wydarzyć i jakie będą konsekwencje. A pacjentka może się na rozszerzenie zabiegu zgodzić lub nie. To jej prawo i lekarz nie może jej tego odmówić, bo ostateczna decyzja nie należy do niego.

Lekarz ma prawo zmienić zakres zabiegu bez zgody pacjenta tylko w sytuacji, gdy zaniechanie takiego działania mogłoby prowadzić do ciężkiego uszczerbku na zdrowiu lub śmierci, np. gdy trzeba tamować masywny krwotok. Zagrożenie musi być jednak bezpośrednie – występować tu i teraz, w sali operacyjnej, a nie w przyszłości. Lekarz powinien też w miarę możliwości zasięgnąć opinii drugiego lekarza.

– W tej sytuacji nie było bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia i życia pacjentki, nie było więc podstaw do rozszerzenia zabiegu bez jej zgody – podkreśla prof. Bidziński.

MILCZENIE

Prof. Dariusz S. nie zgadza się na spotkanie i rozmowę. W mejlu przekonuje, że z powodu trwającego śledztwa nie może udzielać informacji i komentarzy. To nieprawda – każdy podejrzany ma prawo się bronić, także publicznie.

Mimo to chcę mu przedstawić swoje ustalenia – ma prawo poznać je przed publikacją. Od sekretarki dowiaduję się, że wybiera się na zebranie Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników. Jadę tam. Jest zaskoczony, prosi, żebyśmy odeszli na bok. Mówi cicho, prawie szeptem. Przekonuje, że ratował życie pacjentki i chciał dla niej jak najlepiej. Twierdzi, że obraz był jednoznaczny – rozsiany proces nowotworowy. Tak zaawansowany, że – jego zdaniem – za kilka tygodni nie byłoby czego operować i pacjentka by zmarła.

Gdy zauważam, że wyniki badań histopatologicznych nie potwierdzają jego wersji, odpowiada, że nie może się do nich odnosić, a poza tym to on, w sali operacyjnej, widział całkowity obraz kliniczny. Podkreśla, że ginekologiem jest od 38 lat i zoperował cztery tysiące pacjentek. Zaprzecza, by poczuł się Bogiem.

Już po rozmowie odmawia autoryzacji swoich wypowiedzi. Wysyła wiadomość: „Oświadczam, że przedstawiona przez Pana wersja zdarzeń ma charakter rażąco jednostronny i nie odzwierciedla rzeczywistego przebiegu sytuacji, w tym przebiegu zabiegu operacyjnego”.

Rzecznik prokuratury potwierdza, że ginekolog nie przyznał się do winy i skorzystał z prawa do milczenia.

Nadal operuje pacjentki w miejskim szpitalu. Prokuratura mogła zawiesić mu prawo wykonywania zawodu lekarza, ale tego nie zrobiła. Rzecznik Wawrzyniak wyjaśnia to tak: do zdarzenia doszło prawie dwa lata temu, od tego czasu prof. Dariusz S. miał kontakt z pacjentkami i „nie ujawniono dalszych nieprawidłowości”.

Prokuratura nie zabroniła mu też kontaktu ze świadkami, mimo że – jak ustaliłem – są to w większości jego podwładni z oddziału ginekologicznego.

– Wiem, czego dotyczy sprawa. Wiem, że profesor Dariusz S. jest podejrzany. Znam zarzuty – mówi Elżbieta Wrzesińska-Żak, dyrektorka Szpitala Miejskiego im. Raszei.

Twierdzi, że rozmawiała z nim o przebiegu operacji: – Operował razem z prof. Jackiem Koźlikiem, który również potwierdził, że zmiana makroskopowo, czyli w trakcie otwarcia pacjentki, wyglądała w 100 proc. na nowotwór. Dlatego kontynuowali operację, nie czekając na wynik badania.

– Jaki jest sens wysyłania zmiany do badania histopatologicznego, skoro lekarz na oko uznaje, że trzeba wyciąć wszystko?

– To jego decyzja. Nie mogę się do tego odnieść.

Dyrektorka nie zamierza odsuwać go od kierowania oddziałem i operacji: – Do czasu prawomocnego wyroku obowiązuje domniemanie niewinności. Pan profesor pracuje. Będzie wyrok, będziemy myśleć, co dalej.

– Czy dobrze rozumiem, że według relacji, którą ma pani, również prof. Koźlik zgadzał się z decyzją o wycięciu macicy?

– Tak.

Prof. Koźlik nie chce rozmawiać o przebiegu operacji. W mejlu odcina się jednak od słów dyrektorki: „Nie upoważniałem nikogo do występowania w moim imieniu. W zespole operacyjnym pełniłem rolę asysty i nie do mnie należało podejmowanie decyzji”.

– Czy nie obawia się pani, że pacjentki będą się bać korzystać z usług szpitala? – pytam dyrektorkę.

– Nie. Mamy dość dobrą renomę. Nie sądzę, żeby tak się stało. Może w razie czego będą omijać tego konkretnego lekarza, ale cieszymy się dobrą opinią. Zdecydowanie.

WIKTORIA

Najwięcej czasu zajmuje mi odnalezienie Wiktorii. Zgadza się na rozmowę. Była przekonana, że ginekolog wytnie jej tylko guz na prawym jajniku. Nie wiedziała, że może stracić narządy rozrodcze: – Nikt mi nie mówił o takim ryzyku. Zrozumiałam tylko, że jest guz na jednym jajniku.

Wiktoria potwierdza, że o przebiegu i skutkach operacji dowiedziała się dopiero, gdy odbierała wypis ze szpitala.

– Było kilku lekarzy, wśród nich Dariusz S. Mówili coś o przydatkach. Teraz wiem, że to jajniki. Niewiele z tego rozumiałam – relacjonuje. – Zapytali też, czy mam chłopaka, a potem powiedzieli, że nie muszę mu o tym mówić. Odpowiedziałam, że wszystko powiem. Pytałam, czy to był złośliwy guz. Mówili, że nie wiedzą, bo poszedł do badania w laboratorium. Zapytali, czy chcę psychologa. Chciałam, wróciłam do sali, psycholog nie przyszedł. Zadzwoniłam po chłopaka, żeby przyjechał i zabrał mnie do domu.

Wiktoria nie chciała z nim rozmawiać. Mówiła, że jest zmęczona. Poprosiła o przyjazd koleżankę z innego miasta: – To ona powiedziała mojemu chłopakowi, że nie będę mogła mieć dzieci. On też był w szoku.

W wieku 24 lat przeszła menopauzę chirurgiczną – usunięte jajniki odpowiadały za produkcję hormonów. Po takiej operacji ich poziom spada nagle i krytycznie, wywołując ostre objawy. Ratunkiem jest hormonalna terapia zastępcza – Wiktoria przyjmuje ją od dwóch lat.

Nie mogła zrozumieć, dlaczego ginekolog wyciął narządy rozrodcze. Poszła po poradę do prawnika, który przejrzał dokumenty i zawiadomił prokuraturę.

Prof. Dariusz S. nie skontaktował się z nią i nie przeprosił.

– A co mi dadzą przeprosiny? – mówi Wiktoria. – Chcę, żeby sąd go ukarał.

Pytam o jej chłopaka.

– Zawsze mówił, że chce mieć dzieci. Ja też chciałam – odpowiada. – Po tym okaleczeniu powiedziałam mu: możesz wybrać inne życie, być z inną kobietą, mieć z nią dzieci. Powiedział, że będzie ze mną, i jest. I to jest jego wybór. ●

Decyzje prof. Dariusza S. były nie tylko nieprawidłowe, ale i nieprofesjonalne. Trudno mi je wytłumaczyć z punktu widzenia mojej wiedzy

PROF. MARIUSZ BIDZIŃSKI
krajowy konsultant ds. ginekologii onkologicznej

eprasa.pl 8f338148e7

Odwołany prokurator od Ziobry nie wróci na stanowisko

Odwołany przez nowe władze prokuratury prominentny śledczy związany z Ziobrą walczył o przywrócenie na stanowisko. W prawomocnym orzeczeniu sąd uznał, że Dariusz Korneluk jest prawidłowo powołanym szefem Prokuratury Krajowej, a jego decyzje są wiążące.

Ewa Ivanova

• **Prokurator krajowy Dariusz Korneluk**
FOT. KUBA ATYS / AGENCJA WYBORCZA.PL

Przed przejęciem władzy przez PiS w 2015 r. prokurator Michał Trybus był szeregowym śledczym szczebla rejonowego w Gorlicach. W 2016 r. otrzymał jednak od Zbigniewa Ziobry awans: został szefem Prokuratury Okręgowej w Nowym Sączu. To tej jednostce przekazano m.in. newralgiczną sprawę uszkodzenia dowodów w śledztwie dotyczącym wypadku ówczesnej premier Beaty Szydło. Na nowym stanowisku Trybus dostawał ok. 5 tys. zł dodatku funkcyjnego, w efekcie jego wynagrodzenie z dodatkami wynosiło ok. 27 tys. zł.

„Wyborcza" ujawniała, że zarówno prokurator Trybus, jak i prowadzący sprawę referent chętnie uczestniczyli w imprezach organizowanych przez polityków PiS. Utrzymywali kontakty z pochodzącą z Gorlic wpływową posłanką PiS Barbarą Bartuś oraz mec. Pawłem Śliwą, wiceprezesem zarządu PGE, a wcześniej radnym PiS województwa małopolskiego. Po wyborach 2023 r., w czasie tzw. dwutygodniowego rządu PiS Śliwa został prokuratorem wysokiego szczebla i trafił na delegację do Prokuratury Krajowej.

Odwołany szef chce przywrócenia na stołek

Z raportu w sprawie politycznych śledztw z czasów PiS, który powstał za czasów, gdy prokuratorem generalnym był Adam Bodnar, wynika, że po publikacjach „Wyborczej" Trybus występował o przekazanie sprawy zniszczonych dowodów dotyczących Szydło innej jednostce. Swojego wyłączenia chciał także referent i jego szef się do tego przychylił. Jednostka z Nowego Sącza w sumie kilkukrotnie chciała wyłączenia jej od tego śledztwa, ale nie zgadzał się na to ówczesny szef krakowskiej prokuratury regionalnej Marek Woźniak. Zdaniem audytorów doszło w tej sprawie do „oczywistego i rażącego naruszenia gwarancji bezstronnego oraz sprawiedliwego przeprowadzenia postępowania przygotowawczego". Rekomendowano m.in. postępowanie dyscyplinarne wobec Woźniaka.

Gdy w grudniu 2023 r. władzę w prokuraturze przejął Adam Bodnar, rozpoczęło się czyszczenie prokuratury z ludzi mianowanych za Ziobry na stanowiska szefów prokuratur regionalnych i okręgowych. W marcu 2024 r. nowy prokurator krajowy Dariusz Korneluk odwołał ze stanowiska Trybusa (cofnął mu dodatek funkcyjny) bez okresu wypowiedzenia. Na miejsce odwołanego powołano następcę.

Prokurator Trybus postanowił zawalczyć – pozwał Prokuraturę Okręgową w Nowym Sączu. W pozwie wniesionym do sądu pracy domagał się ustalenia, że przysługują mu dalej prawa i obowiązki wynikające z powołania go przez Ziobrę na funkcję prokuratora okręgowego w Nowym Sączu, a decyzja Korneluka o jego odwołaniu była bezskuteczna, a więc nie miała wpływu na zakres jego praw i obowiązków. Żądał nakazania Prokuraturze Okręgowej w Nowym Sączu dopuszczenia go do obowiązków służbowych wynikających z decyzji Ziobry. W przypadku nieuwzględnienia jego roszczeń chciał przywrócenia do pracy na stanowisku prokuratora okręgowego przy zachowaniu dotychczasowych warunków pracy i odszkodowania wysokości ok. 5 tys. zł. Alternatywnie domagał się zasądzenia odszkodowania 83 tys. zł.

W pozwie przypominał, że funkcję prokuratora okręgowego w Nowym Sączu pełnił od 2016 r., a od stycznia 2017 r. realizował zadania na czas nieokreślony.

Prokurator uzasadniał, że decyzja Korneluka nie wywołuje skutków prawnych, gdyż została podjęta przez osobę powołaną na funkcje wbrew ustawie Prawo o prokuraturze.

Prokuratura Okręgowa w Nowym Sączu wnosiła o oddalenie powództwa śledczego w całości. Podkreślała, że prokurator krajowy miał prawo do odwołania prokuratora z funkcji szefa jednostki i że było ono skuteczne.

Pozew Trybusa nie jest jedyny. Prominentni śledczy Zbigniewa Ziobry odsunięci za czasów Bodnara od stanowisk i delegacji zainicjowali kilkadziesiąt postępowań przeciwko prokuraturze. Wśród nich jest m.in. blisko połowa byłych szefów prokuratur regionalnych, a także szefowie wielu warszawskich jednostek.

Sąd: Powołanie Korneluka skuteczne i jego decyzje też

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu (wydział pracy) pod koniec października 2024 r. oddalił powództwo prokuratora Trybusa. Przypomniał, że zgodnie z artykułem 14 par. 1 ustawy prawo o prokuraturze prokuratora krajowego powołuje i odwołuje prezes Rady Ministrów na wniosek prokuratora generalnego.

„Wyborcza" ujawniała, że prokurator Trybus uczestniczył w imprezach organizowanych przez polityków PiS

Sąd szeroko odniósł się do kwestii powołania prokuratora Korneluka. Przypomnijmy: w styczniu 2024 r. – po przejęciu władzy przez prokuratora generalnego Adama Bodnara – człowiek Ziobry Dariusz Barski przestał pełnić funkcję prokuratora krajowego. Na bazie opinii prawnych Bodnar stwierdził, że przywrócenie Barskiego do służby ze stanu spoczynku w 2022 r. odbyło się z naruszeniem przepisów i nie wywołało skutków prawnych. A emeryt nie może być prokuratorem krajowym. Przepisy, na podstawie których wrócił Barski, według resortu miały obowiązywać od marca do maja 2016 r. Na miejsce Barskiego powołano najpierw prokuratora Jacka Bilewicza, a potem Dariusza Korneluka. Decyzję o ich powołaniu na funkcję podejmował premier Tusk na wniosek Bodnara. Prezydent nie przedstawił swej opinii.

Sąd przychylił się do interpretacji Bodnara. Uznał, że przepis, na mocy którego Barski powrócił ze stanu spoczynku, miał charakter epizodyczny. Zdaniem sądu przepisy wskazują, że regulacja dotycząca przywrócenia do służby prokuratorów pozostających w stanie spoczynku była niewątpliwie związana z utworzeniem w 2016 r. Prokuratury Krajowej i prokuratur regionalnych. Wiązało się to z koniecznością zapewnienia tym jednostkom obsady kadrowej, w tym także z udziałem doświadczonych prokuratorów w stanie spoczynku. Stąd powrót ze stanu spoczynku mógł się odbyć tylko w określonym czasie. „Przepisy te miały charakter specjalny i wyjątkowy, dlatego ustawodawca ograniczył czasowo ten sposób powoływania i przywracania do służby prokuratorów" – czytamy w uzasadnieniu wyroku.

I dalej: „Z powyższego wynika, że przywrócenie Dariusza Barskiego do służby czynnej 16 lutego 2022 r. przez prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobrę zostało dokonane z naruszeniem obowiązujących przepisów i jako takie nie wywołało skutków prawnych. Sąd nie podziela w tym zakresie uchwały Sądu Najwyższego z 27 września 2024 r. Uchwała ta nie ma mocy zasady prawnej i nie jest wiążąca dla innych sądów".

Zdaniem sądu brak było podstaw prawnych do kwestionowania umocowania Dariusza Korneluka jako prokuratora krajowego. Został on powołany w marcu 2024 r. na swoje stanowisko zgodnie z ustawą Prawo o prokuraturze przez premiera. Przepis nie przewiduje wyrażenia pisemnej zgody przez prezydenta przy powołaniu, a jedynie przy odwołaniu.

Podejmujący decyzję o odwołaniu Trybusa Dariusz Korneluk był więc zdaniem sądu urzędującym prokuratorem krajowym. Jego kompetencja do powoływania i odwoływania szefów prokuratur wynika z ustawy.

Sąd podkreślił też, że prokurator Trybus nie został odwołany ze stanowiska, lecz z funkcji. A prawo do pobierania dodatku funkcyjnego przysługuje prokuratorowi tylko w okresie sprawowania funkcji. Z chwilą odwołania ze stanowiska uprawnienie do dodatku ustaje. W ocenie sądu odwołany nie otrzymał wypowiedzenia warunków pracy i płacy, które przewiduje kodeks pracy, gdyż kodeks pracy nie ma w tym zakresie zastosowania. Zdaniem sądu ustawa Prawo o prokuraturze ani nie wymienia przypadków, w których dopuszczalne jest odwołanie z funkcji w prokuraturze, ani też nie określa terminu, z upływem którego może nastąpić odwołanie. Pozbawienie funkcji prokuratora prokuratury okręgowej pozostaje w gestii władztwa służbowego – stwierdził sąd.

Prokurator Trybus nie zgodził się z orzeczeniem i wniósł apelację, ale przegrał. W styczniu 2026 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu (wydział pracy) oddalił apelację śledczego. Orzeczenie jest więc prawomocne. ● 1 RP

eprasa.pl 8f338148e7

Jak studiuje się farmację?

Studentka: – W trakcie jednej z ciężkich sesji zrobiłyśmy sobie z koleżankami morfologię krwi. Nigdy wcześniej w wynikach nie miałam tylu strzałek w górę i w dół.

Alicja Gardulska

Badanie przeprowadził zespół studentów i naukowców z Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu*. Skupili się na jakości kształcenia przyszłych farmaceutów oraz ich samopoczuciu. Informacje zebrali od 420 osób (studentów i absolwentów) z dwunastu uczelni w kraju. I stwierdzili, że „studia przyczyniły się wśród zbadanych do wystąpienia lub zaostrzenia objawów depresyjnych i lękowych".

Problemem – według studentek i studentów – są ogrom materiału oraz relacje z wykładowcami. – Farmacja to bardzo trudny, wymagający kierunek studiów – tłumaczy Dorota Bęben, absolwentka farmacji na UMW, współautorka badania. Trzeba się zmierzyć m.in. z dużą porcją zaawansowanej chemii: przyswoić setki wzorów, nazw i mechanizmów działania leków.

– W trakcie jednej z ciężkich sesji zrobiłyśmy sobie z koleżankami morfologię krwi. Nigdy wcześniej w wynikach nie miałam tylu strzałek w górę i w dół – wspomina.

Dodaje, że ogrom materiału to tylko część problemu. – Z naszych badań wynika, że wiedza nie zawsze jest przekazywana i egzekwowana we właściwy sposób – wyjaśnia.

Okazuje się, że połowa badanych nie poleciłaby farmacji innym. Głównie dlatego, że studiowanie jest okupione wysokim poziomem stresu i nie zostawia zbyt wiele wolnego czasu. A dodatkowo studenci czują się ignorowani przez wykładowców i traktowani gorzej niż inni studenci uczelni medycznych.

Połowa studentów sięga po leki uspokajające

Ponad 82 proc. badanych mówiło, że często czuje stres z powodu zajęć i wyśrubowanych wymagań programowych. Jednym z czynników, który wpływał na poziom odczuwanego stresu, była nieadekwatność trudności testów i egzaminów do poziomu zajęć.

„Egzaminy zawierają treści bardzo szczegółowe, nie zawsze omawiane na zajęciach, w konsekwencji prowadzą do narastającego stresu i strachu – tłumaczy na stronie uczelni dr Katarzyna Karłowicz-Bodalska, współautorka badania. „Gdy sesja zaczyna być przeżywana jako sytuacja nieprzewidywalna, napięcie przestaje pełnić funkcję mobilizującą, a zaczyna wyczerpywać. Wtedy łatwo wpaść w błędne koło: im większy stres, tym trudniej się uczyć – im trudniej się uczyć, tym większy stres" – czytamy.

Raport zaś stwierdza, że „zjawisko to znacząco przyczyniło się do wystąpienia lęku, depresji, a także przyjmowania leków uspokajających".

Po leki uspokajające z powodu stresu związanego z nauką musiała sięgnąć połowa badanych.

Obelgi, lekceważenie i seksistowskie uwagi

Do tego dochodzi przeświadczenie, że są traktowani gorzej niż studenci innych kierunków medycznych. Uważa tak aż 90 proc. badanych!

– Wielu studentów uważa, że wykładowcy próbują im udowodnić, że są gorsi niż inni. Najtrudniej mają najmłodsi, częściej czują się upokorzeni ze względu na brak wiedzy i doświadczenia. Z każdym kolejnym rokiem studiów jest nieco lepiej – mówi Dorota Bęben.

Z powodu stresu związanego z nauką połowa badanych musiała sięgnąć po leki uspokajające

Aż 60 proc. badanych doświadczyło obelg podczas zajęć. Niemal tyle samo (56 proc.) słyszało szowinistyczne lub seksistowskie uwagi od wykładowców. Co trzecia osoba była świadkiem przemocy fizycznej lub psychicznej podczas zajęć.

U 22 proc. osób, które wzięły udział w badaniu, w czasie studiów zdiagnozowano depresję, u 31 proc. – zaburzenia lękowe.

Połowa badanych studentów farmacji wiedziała, że może skorzystać z pomocy psychologicznej. Ale tylko 7 proc. z niej skorzystało.

Odchudzić programy, zaoferować pomoc

Jak tłumaczy Dorota Bęben, uczelnie mogą i powinny reagować na kilku poziomach. – Niektóre już modyfikują programy nauczania tak, by zmniejszyć ilość materiału z nauk podstawowych, a większy nacisk położyć na praktyczne kształcenie zawodu – mówi. – Ale ważne są też takie działania jak mentoring czy oferowanie darmowej pomocy psychologicznej na uczelni.

Z raportu o zdrowiu psychicznym w środowisku akademickim, przygotowanego w ub. roku przez badaczy z Uniwersytetu SWPS na zlecenie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, wiemy, że z wysokim poziomem stresu każdego dnia zmaga się połowa studentek i studentów w Polsce.

Połowa cierpi na zaburzenia snu. Niemal 60 proc. doświadczyło bruksizmu, czyli wywołanego stresem zgrzytania zębami i zaciskania szczęk, zwłaszcza podczas snu. 67 proc. studentów i studentek regularnie sięga po alkohol. Niemal co trzecia osoba na studiach ma zaburzenia lękowe lub depresyjne. Co piąta cierpi na depresję.

To nie jest polska specyfika, ale trend, obserwowany na całym świecie. Wszędzie wskaźniki dotyczące rozpowszechnienia zaburzeń i chorób psychicznych są porównywalne. I nie dotyczą tylko studentów, ale młodych w ogóle.

Autorzy tamtego raportu podkreślali, że potrzebne są dalsze badania, które wypełnią luki w wiedzy. Ale podkreślali też, że uczelnie już dziś powinny zacząć działać np. sprawdzając skuteczność swoich programów prewencyjnych, czy jakość relacji studentów i doktorantów z promotorami. ●

*Badanie pt. „Quality of education and mental health of pharmacy students in Poland" (Dorota Bęben, Monika Birska, Łukasz Gądek, Dominik Marciniak, Katarzyna Karłowicz-Bodalska) można znaleźć pod tym linkiem.

REKLAMA
Kraj/34422824

1 RP

eprasa.pl 8f338148e7

Geopo

Czy da się oderwać Rosję od C

Ostatnie cztery lata pokazały, że dotychczasowe re

Analizy

W niemal każdej dyskusji o agresji rosyjskiej na Ukrainę nawiązuje się tak czy inaczej do Chin. Nazywa się je albo „sojusznikiem" (enabler), albo „tyłem" (backer) Rosji. Komentatorzy zwracają uwagę na to, że Moskwa z roku na rok coraz bardziej staje się wasalem Pekinu i żałują, że Zachód nie mógł temu zapobiec.

Czas przyznać, że u progu piątego roku wojny Rosja jest państwem zależnym od Chin, w pełni przywiązanym do nich gospodarczo i nijak nie byłaby w stanie uniezależnić się od swego potężnego patrona. Tylko uznając ten oczywisty fakt możemy dokonać analizy sytuacji i oceny tego, co Zachód mógłby zrobić w relacjach z istniejącym „tandemem".

Transformacja „współpracy" w pełną zależność Moskwy od Pekinu stała się rezultatem i samej putinowskiej agresji, i (jeśli nie bardziej) zachodniej reakcji na wojnę. W 2021 roku Chińska Republika Ludowa była ważnym, ale nie wyłącznym handlowym partnerem Rosji. Na nią przypadało 16,1 proc. eksportu i 22,8 proc. importu rosyjskiego. Przy tym Chiny kupowały 31 proc. ropy i 5 proc. gazu sprzedawanego przez Rosję (48 proc. ropy i 72 proc. gazu kupowała Unia Europejska).

Chiny nie były źródłem inwestycji bezpośrednich w gospodarkę rosyjską (ich udział w tym, co w Rosję wkładał świat, wynosił 2,2 proc.) i nie dawały Moskwie kredytów (jedyny wyjątek stanowiły projekty Rosnieftu finansowane a conto przyszłych dostaw ropy).

Udział chińskiej produkcji wysokotechnologicznej na konsumencki rynek Rosji był znaczny w elektronice (50 proc. smartfonów), ale znacznie mniej zauważalny na rynku samochodowym (mniej niż 7 proc.).

Do Chin wyprawiło się w 2019 r. (w 2020 r. kraj był zamknięty z powodu epidemii) sześć i pół raza mniej turystów z Rosji niż do krajów Unii.

W roku 2025 mamy zupełnie inny obraz. Chiny są największym handlowym partnerem Rosji. Przypada na nie 29,8 proc. rosyjskiego eksportu i 37,1 proc, importu. Chińczycy kupują 42 proc. ropy i 44 proc. gazu sprzedawanych przez Moskwę za granicę.

W ostatnich miesiącach Pekin odgrywa rolę prawdziwego „zbawiciela" Moskwy z naddatkiem kompensującego utratę indyjskiego rynku ropy, kupując teraz o jedną trzecią surowca więcej niż w październiku 2025 roku.

Przy tym najważniejsze są nie tyle zakupy surowców, a to, że Chiny stały się przez ostatnie cztery lata jedynym i niezastąpionym dostawcą do Rosji produkcji wysokotechnologicznej. Dziś chiński sprzęt dla usług łączności komórkowej zapełnia niemal 100 proc. rynku rosyjskiego, udział w nim smartfonów z Chin to około 90 proc., komputerów i samochodów – nie mniej niż 60 proc.

Z Chin albo przez nie przychodzą wszystkie mikroprocesory i czipy dla przemysłu (w tym i zbrojeniowego).

Mamy dziesiątki przykładów tego, że procesory „rosyjskie" i inne „rodzime" wyroby wysokotechnologiczne, okazują się tanim importem z Chin, na który na kolanie naniesiono nazwy rosyjskich „wytwórców". Stale też docierają informacje o dostawach z ChRL wszelakiej produkcji podwójnego przeznaczenia, która jest wykorzystywana na wojnie.

Poza tym po roku 2023 Chiny stanowią główne ogniwo łączące gospodarkę rosyjską ze światową, jako że transakcje nie są prowadzone przez banki zachodnie, a waluta chińska od początku wojny została oficjalnie ogłoszona jedyną, w której gromadzone są środki w rosyjskim funduszu rezerwowym (Bank Rosji jest dziś największym zagranicznym posiadaczem juana jako waluty rezerwowej).

Przy tym współpraca gospodarcza Rosji i Chin jest niezwykle elastyczna. I rzecz nie tylko w obchodzeniu sankcji. Tylko z wielkim sąsiadem Rosjanie zbudowali swoisty system rozliczeń pozwalający prowadzić „zwierciadlane" transakcje, w których pieniądze w ogóle nie przekraczają granic. Nie można więc nijak obserwować z zewnątrz, jak one przepływają.

Strona chińska z łatwością godzi się na zmienianie nomenklatury towarów w statystyce i sprawozdaniach, w istocie rzeczy przymykając oczy na kontrabandę. Mimo to jednak Chiny jako partner gospodarczy nie zamieniły Rosji Zachodu, a to za sprawą przede wszystkim zasad chińskiej polityki ekonomicznej.

W odróżnieniu od krajów zachodnich, które od lat 70. ubiegłego wieku realizowały strategię outsourcingu i przenosiły produkcję za swoje granice, Chiny jako kraj „rozwijający się", „doganiający" nigdy tak nie postępowały.

Ich spółki często inwestują w aktywy zagraniczne w sferze wydobycia surowców (to widać od Kazachstanu do Angoli i od Birmy do Ameryki Łacińskiej), w budownictwo nieruchomości, projekty infrastruktury (porty, drogi, lotniska), znacznie rzadziej w sektor finansowy i bankowy oraz w firmy wartościowe dla nich jako źródło nowych technologii (szczególnie w Europie).

Taka strategia sprawia, że inwestycje w Rosję nie miałyby dla ChRL sensu. Ciekawych wysokotecznologicznych przedsiębiorstw tam nie ma. Wielkie złoża surowców są zamknięte dla większościowych zagranicznych udziałowców, infrastrukturą włada państwo, a tam, gdzie dla państwa budują ją wielkie spółki, jej rozwijanie staje się źródłem „rospiłu" („piłowanie", czyli rozkradanie pieniędzy budżetowych). W efekcie nawet na tle wojny inwestycje chińskie nie zwiększyły się, a współpraca kredytowa nie powstała.

W odróżnieniu od spółek zachodnich, które zbudowały w Rosji setki przedsiębiorstw i wniosły swoje technologie, Chiny pomagają Rosji przetrwać, ale w żadnym wypadku nie rozwijać się. A to jeszcze bardziej zwiększa ich wpływ na Kreml (to widać choćby w tym, ze udział surowców w rosyjskim eksporcie do Chin jest dziś większy niż był w rosyjskim eksporcie do UE w 2021 r.).

Istotą specyficznych powiązań gospodarczych między Rosją a Chinami jest ich niezwykła dysproporcja.

Z jednej strony w 2025 roku udział Chin w wymianie handlowej Rosji to 32,7 proc. A udział Rosji w wymianie Chin tylko nieco przekracza 3,5 proc. W przypadku Unii Europejskiej w 2021 roku mieliśmy rezultat 14,6 proc. do 12,1 proc.

Z drugiej strony Rosję jako dostawcę przede wszystkim surowców Chiny bez trudu mogą zastąpić innymi dostawcami. Rosyjski węgiel – miejscowym lub australijskim, ropę – bliskowschodnią, gaz – indonezyjskim i brunejskim. Jednocześnie Moskwa nie ma żadnej alternatywy dla chińskich dostaw produkcji wysokotechnologicznej.

To sprawia, że Rosja nie ma żadnej swobody manewru w stosunkach z Pekinem, który bez problemu i strat mógłby zrezygnować ze współpracy,

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34413996

WE WTOREK I W ŚRODĘ W „WYBORCZEJ"

Testy dla 8-klasistów

Przykładowe arkusze egzaminacyjne do ćwiczeń

we wtorek – matematyka,
w środę – język polski

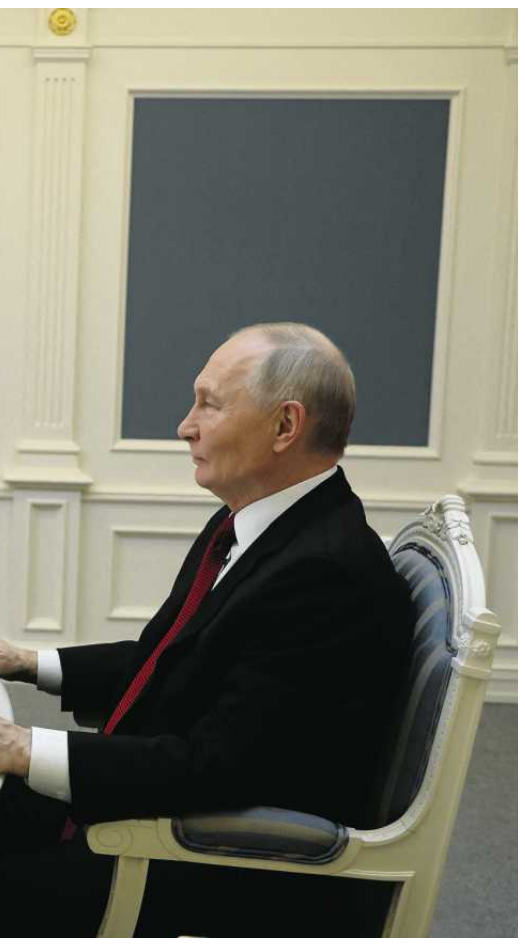
1 RP

eprasa.pl 8f338148e7

olityka

Chin? Nie, ale jest inne wyjście

ecepty na zakończenie wojny w Ukrainie nie działają.

• **Moskwa, 4 lutego 2026 roku. Prezydent Rosji Władimir Putin prowadzi rozmowy z prezydentem Chin Xi Jinpingiem za pośrednictwem łącza wideo**
FOT. VYACHESLAV PROKOFYEV

co dla Moskwy byłoby katastrofą. Dlatego pomysły zachodnich polityków by „oderwać" Rosję od Chin są naiwne i bezmyślne.

Jest wiele przyczyn tego, że w latach wojny Chiny coraz bardziej aktywnie podtrzymują Rosję.

Najważniejszą nazwałbym to, że Pekin rozumie, jak bardzo Rosja jest od niego zależna i to, że stała się ona strefą wpływów chińskich, czego Moskwa nie jest w stanie zmienić. Chiny skłoniły Kreml do niemałych ustępstw ekonomicznych (gaz rosyjski trafia na ich rynek po cenie 1,5 raza niższej niż amerykański na rynek UE). Widzą też, że północny sąsiad kopiuje ich model polityczny, tworząc system totalnej kontroli nad społeczeństwem, w czym Chiny są mistrzem.

Formalnie utrzymując neutralność w konflikcie ukraińskim i bacznie przyglądając się doświadczeniu wojny Chiny uzyskują ważne dla siebie informacje. To jest tym istotniejsze, że przez dziesięciolecia armia chińska budowana była zgodnie z kanonami radzieckimi. Teraz analiza słabości wojsk rosyjskich pomaga Pekinowi udoskonalać siły zbrojne kraju.

Chiny też uważnie przyglądają się reakcjom Zachodu na agresywną politykę rosyjską. „Przymierzają" je do siebie na wypadek własnego ataku na Tajwan.

Wiele razy mówiłem, że Rosja pełni dla Chin rolę trałowca, który idąc w awangardzie „zbiera miny", bierze na siebie wszelkie uderzenia i nieprzyjemności, pozwalając im uczyć się na swoich błędach. Realizuje też funkcję „niszczyciela" starego porządku światowego, który Chiny też chciałyby zniszczyć, ale uważają za głupotę wyrzekanie się dla tego celu swojego rozwoju ekonomicznego, który w oczach Putina nie ma znaczenia pierwszorzędnego.

I to właśnie dlatego Chiny pozostają sojusznikiem Rosji. Wielu analityków rosyjskich obawia się agresywnych chińskich żądań wobec Rosji (historycznych roszczeń terytorialnych nie należy skreślać, szczególnie teraz, kiedy Kreml uzasadnia właśnie nimi własne pretensje do sąsiadów). Nie uważam jednak tego za realne zagrożenie. Dla Pekinu zasoby i potencjał rosyjski jest tak łatwo dostępny, że stosowanie siły dla ich pozyskania byłoby głupie i zbyt kosztowne.

Podsumujmy.

Po pierwsze, Rosja praktycznie nie odgrywa dziś roli w konstruowaniu priorytetów polityki chińskiej wobec innych graczy. Nie ma wątpliwości, że Xi Jinping widzi przyszły świat jako dwubiegunowy. Jego nie interesują fantazje Putina o „trzech centrach siły".

Po drugie, Chiny dziś mają władzę nad Moskwą tak ogromną, że mogą zmusić Kreml do podjęcia praktycznie każdej ekonomicznej czy politycznej decyzji.

Po trzecie, Zachód nie powinien się obawiać chińsko-rosyjskiej współpracy jako takiej, bo ekonomicznie ona nie wzmacnia Rosji, a politycznie zmusza ją do godzenia się z wasalnym, a nie mocarstwowym statusem (biorąc pod uwagę wpływ Chin na peryferie postradzieckie, przede wszystkim w Azji Środkowej to oznacza znaczne ograniczenie putinowskiej swobody manewru w polityce międzynarodowej).

Inaczej niż Rosja, która nie może się wyrzec sojuszu z Chinami, Chiny mogą zmienić swe relacje z nią bez strat własnych.

Nie mam na myśli tego, że Pekin miałby doprowadzić do zmiany reżimu w Moskwie i jej powrotu do prozachodniej „normalności", bo to nie odpowiadałoby interesom Chin. Ale „miękko" przymusić Putina do pokoju z Ukrainą, przy zachowaniu jego władzy i odseparowania kraju od Zachodu, politycy chińscy mogliby, gdyby ocenili, że to będzie dla nich korzystne (niedawno zwracał na to uwagę w swojej publikacji Michaił Chodorkowski).

Chiny stały się przez ostatnie cztery lata jedynym i niezastąpionym dostawcą do Rosji produkcji wysokotechnologicznej

Jasno zdaję sobie sprawę z tego, że w zachodni obraz świata trudno byłoby wpisać koordynację działania państw atlantyckich i Chin nakierowaną na zwiększenie nacisku na Rosję. Taka strategia bowiem byłaby de facto związana z uznaniem swego rodzaju podziału stref wpływów (Europa i USA porozumiewają się co do warunków pokoju z Ukrainą, Chiny – z Rosją, a to oznaczałoby, że każdy z uczestników wojny uznaje nad sobą swojego patrona).

Przy tym ostatnie cztery lata pokazały, że Pekin nie jest skłonny iść na ustępstwa pod naciskiem. A to oznacza, że można by z nim dojść do porozumienia, gdyby Zachód zdecydował się na głęboki „reset", przynajmniej w sferze gospodarczej (nie jest to niemożliwe, na co wskazuje niedawno zawarte porozumienie między Kanadą a ChRL).

W warunkach, kiedy Donald Trump traci zainteresowanie uregulowaniem konfliktu rosyjsko-ukraińskiego, a Kijów szykuje się do długiej wojny, podobny dialog mógłby się okazać, jeśli nie jedyną, to najbardziej korzystną opcją. ●

Władisław Inoziemcew, znany i ceniony ekonomista, współzałożyciel Centrum Analiz i Strategii w Europie (CASE) w Nikozji. Rosyjskie Ministerstwo Sprawiedliwości uznało go za „agenta zagranicy". Rosja wszczęła przeciwko niemu dochodzenie i rozesłała za nim listy gończe.

Tłumaczył Wacław Radziwinowicz.
Tytuł i lead od redakcji

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34414013

JUTRO W „WYBORCZEJ"

Wydanie sobotnie „Wyborczej" możesz kupić
OD SOBOTY DO CZWARTKU!
Szukaj w punkcie sprzedaży prasy.

DZIEWCZYNY IDĄ NA STUDIA, CHŁOPAKI ZOSTAJĄ W DOMU
Czy w przyszłości zamienimy się miejscami?

ANASTAZJA JAKUBIAK
Tomek do samego końca pozostał w moich oczach mężczyzną, w którym się zakochałam

1 RP

eprasa.pl 8f338148e7

Rentierzy mieli z najmu 39 mld zł w jeden rok

W 2024 roku 1,14 mln osób rozliczyło się z najmu. Łącznie osiągnęły przychód w wysokości 39 mld zł. Dużo? Te dane nie dają pełnego obrazu rynku. Nie każdy wynajmujący rozlicza PIT-28.

FOT. PRZEMYSŁAW SKRZYDŁO / AGENCJA WYBORCZA.PL

Justyna Sobolak

Każdego roku Ministerstwo Finansów publikuje dane dotyczące przychodów z najmu. Czerpie je z zeznań podatkowych. Z najnowszych danych za 2024 rok wynika, że po raz kolejny wzrosła liczba osób, które przeznaczają posiadane nieruchomości na wynajem.

Ponad milion wynajmujących

W 2024 r. dochody z najmu wykazało 1,14 mln osób. Łącznie wykazały przychód w wysokości 39 mld zł. Liczba wynajmujących wzrosła rok do roku o ponad 66 tys.

– Wzrost liczby podatników rozliczających PIT-28, z 700 tysięcy w 2019 roku do 1,14 miliona w 2024, to efekt trzech nakładających się zjawisk, a nie jednego prostego trendu – ocenia Maciej Gołębiewski, ekspert do spraw inwestowania w nieruchomości i twórca strony dobrynajem.pl.

Jak twierdzi, dominującym czynnikiem jest zmiana przepisów. – Od 1 stycznia 2023 roku Polski Ład zlikwidował możliwość rozliczania najmu prywatnego na zasadach ogólnych. Ryczałt stał się jedyną opcją, co wymusiło migrację wszystkich dotychczas rozliczających się na skali podatkowej. To wyjaśnia nagły skok o 175 tysięcy podatników między 2022 a 2023 rokiem. Nie był to wzrost świadomości, lecz przymus prawny – uważa Maciej Gołębiewski.

Ucieczka z szarej strefy

Oprócz tego, oczywiście, rośnie liczba osób, które wchodzą na rynek. Kupują mieszkania z myślą o czerpaniu zysków z najmu lub dziedziczą nieruchomości i zaczynają je wynajmować. Sporo jest też osób wychodzących z szarej strefy.

– Dyrektywa DAC7, obowiązująca od lipca 2024 roku, zobowiązuje platformy rezerwacyjne do raportowania danych użytkowników do Krajowej Administracji Skarbowej. Pierwsze raporty trafiły do KAS w styczniu 2025 roku – w województwie mazowieckim odnotowaliśmy już 42-procentowy wzrost korekt PIT-28 w pierwszym kwartale tego roku. Z mojej perspektywy, jako osoby, która zarządza portfelem ponad 300 apartamentów, oznacza to, że, wynajmujący, którzy latami unikali opodatkowania, teraz masowo legalizują działalność. Nie dlatego, że chcą, dlatego, że muszą, bo kontrole mogą sięgać pięciu lat wstecz – zwraca uwagę Maciej Gołębiewski.

> *Wciąż może być duża grupa osób, które nie informują skarbówki o tym, że wynajmują mieszkania*

Wielu właścicieli, którzy nie prowadzili działalności gospodarczej i wynajmowali tylko jedno czy dwa mieszkania na doby, próbowało ominąć przepisy i nie opłacało podatków, licząc na to, że urząd skarbowy nie dowie się o ich działalności. Teraz, gdy platformy rezerwacyjne raportują do skarbówki dane użytkowników, właściciele, bojąc się kar, zaczynają opłacać podatki.

Najem prywatny – tylko ryczałt

Dochody z najmu prywatnego, podnajmu, dzierżawy i poddzierżawy – mieszkania, domu, garażu – podlegają opodatkowaniu. Od 2023 roku jedyną formą opodatkowania przychodów z najmu prywatnego jest ryczałt. Wynosi on:

- 8,5 proc. przychodu do kwoty 100 000 zł przychodu;
- 12,5 proc. przychodu od nadwyżki ponad 100 000 zł przychodu.

W przypadku małżonków, którzy złożyli oświadczenie o opodatkowaniu przychodów przez jednego z nich, kwota przychodów z najmu, od której stosuje się stawkę podatku w wysokości 12,5 proc., wynosi 200 tys. zł.

Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych oblicza się i wpłaca za każdy miesiąc lub kwartalnie. Za każdy miesiąc:

- do 20. dnia następnego miesiąca za miesiąc poprzedni,
- za miesiąc grudzień – do 20 stycznia następnego roku podatkowego.

W przypadku rozliczenia kwartalnego:

- do 20. dnia miesiąca następującego po upływie kwartału, za który ryczałt ma być opłacony,
- za ostatni kwartał – do 20 stycznia następnego roku podatkowego.

Po zakończeniu danego roku, trzeba się z najmu rozliczyć, składając PIT. – W przypadku najmu prywatnego rozliczanego ryczałtem zeznanie składa się na formularzu PIT-28. Za przychody z najmu uzyskane w 2025 roku PIT-28 należy złożyć do 30 kwietnia 2026 roku, jest to też ostateczny termin na dopłatę podatku – instruuje Wojciech Pławiak, partner w kancelarii Litigato.

Dodaje, że PIT-28 składa każda osoba, która w danym roku osiąga przychody z najmu prywatnego opodatkowanego ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Jeżeli w danym roku podatkowym nie było żadnych przychodów z najmu (np. lokal stał pusty), to obowiązek złożenia PIT-28 z tytułu najmu nie powstaje.

Rozliczenie najmu – 14 dni na zgłoszenie umowy

Jak w ogóle zacząć rozliczanie? – Przy zwykłym najmie prywatnym nie ma obowiązku rejestrowania umowy w urzędzie skarbowym ani składania odrębnego zgłoszenia o jego rozpoczęciu. W praktyce rozpoczęcie najmu ujawnia się przez bieżące opłacanie ryczałtu: miesięcznie lub kwartalnie oraz ujęcie przychodów z najmu w rocznym PIT-28 – mówi.

Inaczej jest w przypadku umowy najmu okazjonalnego. – Umowę trzeba zgłosić do urzędu skarbowego w ciągu 14 dni od rozpoczęcia najmu. Niedopełnienie tego obowiązku skutkuje całkowitą utratą wszystkich przywilejów. Umowa jest traktowana jak zwykły najem ze wszystkimi konsekwencjami – mówi Maciej Gołębiewski.

Umowa najmu okazjonalnego daje wynajmującemu możliwości skorzystania z uproszczonej drogi do eksmisji najemców, którzy nie wywiązują się z nałożonych na nich obowiązków (np. zalegają z czynszem). Jest zawierana na czas oznaczony, nie dłuższy niż 10 lat. Najistotniejszym jej elementem jest poddanie się egzekucji – najemca wskazuje miejsce, do którego może się przeprowadzić, jeśli zajdzie konieczność opróżnienia i wydania lokalu. Oświadczenie ze wskazaniem miejsca poświadczane jest przez notariusza.

– Dla osób fizycznych wynajmujących prywatnie najem okazjonalny pozostaje najlepszą dostępną ochroną. Ale to ochrona warunkowa – mówi Maciej Gołębiewski.

Skala znacznie większa

Dane Ministerstwa Finansów, choć najbardziej wiarygodne, bo przygotowane na podstawie złożonych deklaracji podatkowych, nie dają pełnego obrazu rynku. Obejmują przychody z najmu i dzierżawy, więc nie tylko wynajem mieszkań, ale też garaży czy działek pod pod bilboardy. Można jednak przypuszczać, że większość z 1,14 mln podatników to wynajmujący mieszkania.

Trzeba jednak zauważyć, że wciąż może być duża grupa osób, które nie informują skarbówki o tym, że wynajmują mieszkania. Mogą w ten sposób próbować uniknąć zapłaty podatku. Do tego dochodzą jeszcze wynajmujący prowadzący działalność gospodarczą, którzy mają w portfelu po kilkanaście lub nawet kilkadziesiąt nieruchomości, a które przeznaczają na wynajem długo- bądź krótkoterminowy.

Lepszy obraz rynku najmu może dać rejestr kwater krótkoterminowych, którego uruchomienie planuje rząd. Prace nad ustawą w tym zakresie trwają. ●

1 RP

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34420569

eprasa.pl 8f338148e7

Twój e-PIT wciąż dla wielu nie jest zrozumiały

„Nie mogę się rozliczyć w Twój e-PIT, bo nie mam papierowego PIT-a od pracodawcy" – takie wpisy mnożą się na facebookowych grupach. Wielu podatników nie wie, że papierowe zeznanie nie jest im wcale potrzebne. Skarbówka wszystkie dokumenty ma już u siebie.

Justyna Sobolak

15 lutego rozpoczął się okres rozliczeń PIT za ubiegły rok. Od tego momentu w usłudze Twój e-PIT na podatników czekają zeznania podatkowe za 2025 rok, wypełnione na podstawie danych, które posiada skarbówka.

W przygotowanych zeznaniach uwzględnione są m. in. informacje od płatników, w tym również zwolnienia z PIT dla osób do 26. roku życia, dla rodzin cztery plus, dla pracujących seniorów, dla osób powracających z zagranicy oraz odliczenia z tytułu składek członkowskich na rzecz związków zawodowych.

Wypełnione zeznania wystarczy sprawdzić, zaakceptować, zmodyfikować (np. dodać ulgi, odliczenia) i wysłać bez wychodzenia z domu.

W oczekiwaniu na papierowy PIT

Wiele osób wstrzymuje się jednak z rozliczeniem podatku, tłumacząc to brakiem papierowego zeznania. Na różnych grupach na Facebooku przybywa wpisów tego typu od użytkowników.

„Zazdroszczę, że już się rozliczyłyście. Też chciałabym to zrobić, bo zależy mi na szybkim otrzymaniu zwrotu. Ale wciąż nie mam PIT-a od pracodawcy. Nie wiem, kiedy go otrzymam" – czytamy w jednym z takich wpisów.

Inna użytkowniczka pisze, że czeka na PIT-a męża z Ochotniczej Straży Pożarnej. „Jestem wściekła, bo to grosze, a blokuje nas, by się rozliczyć. Wydatki są duże, bo dziecko idzie do komunii w tym roku, ciągle mamy jakieś składki, chciałam szybko otrzymać zwrot i nici"- denerwuje się kobieta.

15 lutego rozpoczął się okres rozliczeń PIT za ubiegły rok

e-PIT 2025 już w systemie

Te wpisy pokazują, że Polacy, choć coraz chętniej korzystają z usługi Twój e-PIT, to nadal nie rozumieją jej działania. Dzięki tej usłudze nie trzeba czekać na papierowe PIT-y, które pracodawcy mają obowiązek dostarczyć do osób zatrudnionych do końca lutego. Skarbówka już je ma, bo firmy muszą je przekazać fiskusowi do 31 stycznia, i to na ich podstawie przygotowane jest rozliczenie w Twój e-PIT.

Wystarczy wejść na Twój e-PIT i sprawdzić, na podstawie ilu i jakich dokumentów urzędnicy przygotowali zeznania podatkowe. Jeśli wszystkie dokumenty są w systemie, można przystąpić do działania.

Kiedy otrzyma się zwrot podatku?

Korzystając z Twój e-PIT zwrot podatku otrzyma się w terminie do 45 dni. Dla porównania, w przypadku tradycyjnych, papierowych rozliczeń, termin zwrotu wynosi do trzech miesięcy.

W przypadku odwrotnej sytuacji, czyli konieczności zapłaty podatku, w usłudze Twój e-PIT wskazany jest mikrorachunek podatkowy, co umożliwia łatwe i wygodne rozliczenie płatności online. Płatności należy dokonać do 30 kwietnia 2026 roku.

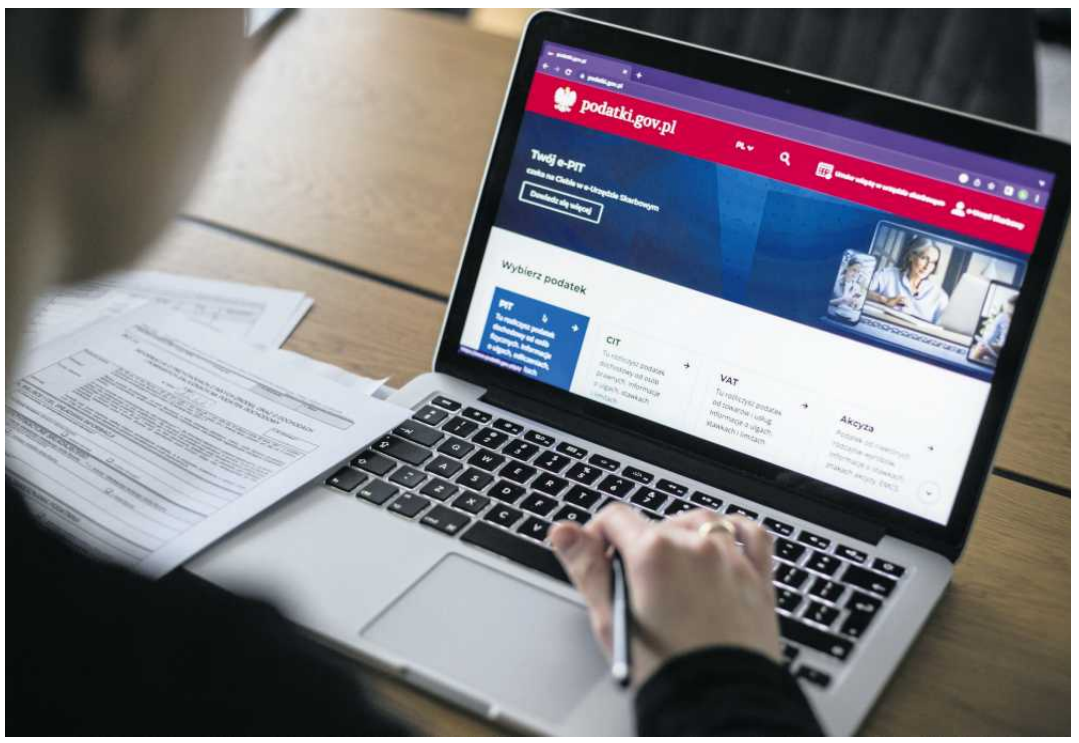
Wsparcie na infolinii

Wszyscy, którzy mają wątpliwości jak rozliczyć podatek, mogą m.in. zadzwonić na ogólnopolską infolinię KAS na numer (+48) 22 330 03 30 i wybrać tonowo 0. Pracownicy urzędów skarbowych mogą bezpiecznie udzielać przez telefon także informacji w indywidualnych sprawach, objętych tajemnicą skarbową. Ochronę danych umożliwia uwierzytelnianie specjalnym indywidualnym kodem telePIN, który szybko i łatwo można ustawić w e-Urzędzie Skarbowym.

Szczegółowe informacje na temat rozliczenia PIT można znaleźć także na stronie podatki.gov.pl. Za pomocą tej strony podatnicy mogą również zadawać pytania online – mailowo i na czacie.

Wsparcie dla osób rozliczających PIT zapewniają też urzędy skarbowe. Można m.in. elektronicznie zarezerwować wizytę w wybranym urzędzie, w konkretnym dniu i o wybranej godzinie na stronie wizyta.podatki.gov.pl. Można również telefonicznie zarezerwować termin wizyty, dzwoniąc na infolinię KAS i wybierając tonowo 2.

Rozliczenia podatkowe należy złożyć do 30 kwietnia 2026 roku. Do tego czasu w usłudze Twój e-PIT można zweryfikować i zmodyfikować lub zatwierdzić swoje rozliczenia. Jeżeli się tego nie zrobi i nie rozliczy w inny sposób, to z upływem 30 kwietna zostanie ono automatycznie zaakceptowane. ●

1 RP

• **Wypełnione zeznania wystarczy sprawdzić, zaakceptować, zmodyfikować i wysłać bez wychodzenia z domu**
FOT. ADAM STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34421586

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34418658

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34419961

REKLAMA Kraj/34422420

eprasa.pl 8f338148e7

IKZE opłaca się jeszcze bardziej

IKZE działa jak prywatna tarcza podatkowa, ale jednocześnie daje pełną kontrolę nad tym, w co i kiedy inwestujemy. Teraz jest jeszcze więcej powodów, by z niego korzystać.

Anna Popiołek

FOT. DARSZACH/SHUTTERSTOCK

Dlaczego akurat teraz? Bo z roku na rok możemy coraz swobodniej decydować, w co chcemy inwestować.

IKZE jest w praktyce jednym z najbardziej elastycznych produktów do długoterminowego oszczędzania. Jego podstawowy plus to preferencje podatkowe. W zależności od formy zatrudnienia, przy rocznym rozliczeniu PIT można oszczędzić kilka tysięcy złotych. Dla etatowców to dodatkowe 3,3 tys. zł, a dla osób prowadzących działalność gospodarczą – blisko 5 tys. zł.

Ale dlaczego IKZE opłaca się jeszcze bardziej, niż wygląda to na pierwszy rzut oka?

1 Twoje pieniądze pracują na dwóch frontach

Po pierwsze, dostajesz ulgę podatkową od razu. Po drugie, cały kapitał (czyli twoje środki plus zaoszczędzony podatek) pracuje na siebie przez lata. To oznacza, że dzisiejsze pieniądze są więcej warte niż jutrzejsze, a IKZE pozwala przyjąć pełną korzyść z tej różnicy. Limity IKZE na 2025 rok wynoszą:

– pracownicy, zleceniobiorcy, osoby na umowie o dzieło: 11 304 zł,

– osoby prowadzące działalność gospodarczą: 16 946 zł.

Od tych kwot można odliczyć 12, 19 lub 32 proc. (w zależności od formy i progu opodatkowania).

Przykład 1: Pracownik na etacie (stawka 12 proc.). Wpłata: 11 304 zł. Ulga podatkowa: 11 304 x 12 proc. = 1 356,48 zł. Co to znaczy? Wpłacasz 11 304 zł, ale realnie kosztuje cię to 9 947,52 zł (państwo dopłaca, czyli zwraca ci w formie zwrotu z podatku 1 356,48 zł, a ty inwestujesz pełną kwotę).

Przykład 2: Pracownik na etacie, roczne przychody na poziomie 129 000 zł. Wpłata: 11 304 zł. Ulga podatkowa: 11 304 zł × 32 proc. = 3 617,28 zł. Co to znaczy? Wpłacasz 11 304 zł, ale realnie kosztuje cię to 7 686,72 zł (państwo dopłaca 3 617,28 zł, a ty inwestujesz całość).

Przykład 3: Przedsiębiorca na skali (stawka 32 proc.). Wpłata: 16 946 zł. Ulga podatkowa: 16 946 × 32 proc. = 5 422,72 zł. To jedna z największych dostępnych ulg podatkowych w III filarze. Realny koszt wpłaty: 16 946 – 5 422,72 = 11 523,28 zł.

Przykład 4: Przedsiębiorca na podatku liniowym (19 proc.). Wpłata: 16 946 zł. Ulga podatkowa: 16 946 × 19 proc. = 3 219,74 zł. Realny koszt: 16 946 – 3 219,74 = 13 726,26 zł.

Dzięki temu możemy skorzystać też z tzw. magii procentu składanego. Jak to działa? Jeśli założymy, że chcielibyśmy odkładać co miesiąc 1 tys. zł z oprocentowaniem 5 proc. rocznie i kapitalizacją miesięczną, to po dziesięciu latach z naszych wpłat mamy zaoszczędzone 120 tys. zł oraz 35 929 zł odsetek. Jednak już po dwudziestu latach regularnego oszczędzania mamy kwotę 240 tys. zł wpłat oraz 172 746 zł odsetek. A po kolejnych pięciu latach nasze oszczędności podwajają się – z wpłat mamy kwotę 300 tys. zł, a z odsetek aż 297 991 zł.

2 Odroczenie podatku dochodowego to w praktyce tani kredyt od państwa

Środki z IKZE można wycofać wcześniej. Wtedy musimy uwzględnić wypłatę w rozliczeniu PIT i zapłacić od tej kwoty podatek dochodowy zgodnie ze stawką, według której rozliczamy swoje dochody – 12, 19 lub 32 proc.

Państwo pozwala ci zatrzymać część podatku dochodowego przy sobie nawet na kilkadziesiąt lat. Jeśli jesteś inwestorem, który systematycznie odkłada i inwestuje, to właśnie te pożyczone od skarbówki pieniądze generują dodatkowe zyski. Chodzi również o to, że choć IKZE to konto do oszczędzania na emeryturę, to sporo osób traktuje je jako konto z odroczoną opcją zapłaty podatku dochodowego. Działa to na tej zasadzie, że ulgę podatkową mamy od razu, a podatek płacimy, dopiero gdy chcemy wycofać pieniądze, więc dopóki tego nie zrobimy, obracamy kapitałem i możemy go pomnażać.

Działa tu wspomniany procent składany, czyli: załóżmy, że mamy 1000 zł ulgi podatkowej, inwestujemy te pieniądze i mamy z tego 10 procent zysku, potem kolejne 10 proc., a podatek wciąż wynosi 1000 zł. W kieszeni zostaje nam więc dodatkowo 210 zł.

3 IKZE to również obniżenie realnej stawki podatkowej

Co do zasady pieniądze z konta IKZE mają być wypłacone po osiągnięciu wieku emerytalnego, bo są to oszczędności emerytalne. W takim wariancie trzeba będzie zapłacić 10-proc. podatek ryczałtowy (choć jest tu pewne ryzyko: nie wiemy, jakie podatki będziemy płacić za 40 lat, a tym samym, czy ustalony podatek od wypłat nie zostanie w przyszłości podniesiony).

Szczególnie dla osób przekraczających próg podatkowy IKZE działa jak zawór bezpieczeństwa, dzięki któremu można utrzymać dochód w niższym progu.

Dlatego IKZE to najlepsze rozwiązanie dla tych, którzy chcą uciec przed drugim progiem podatkowym. To znaczy, ich roczny dochód przekroczyłby 120 tys. zł (a więc płaciliby podatek według stawki 32 proc.), gdyby nie odliczenie od podstawy opodatkowania wpłaty na IKZE. Dzięki odliczeniu pozostają przy stawce 12 proc.

Inny sposób? Na przedterminowej wypłacie mogą zyskać (poprzez obniżenie stawki podatku z drugiego do pierwszego progu) ci, którzy do tej pory wpadali w drugi próg dochodowy, a w danym roku wiedzą, że znajdą się jeszcze w pierwszym progu dochodowym. Czyli np. wiedzą, że będą zarabiać mniej, będą na urlopie macierzyńskim i rodzicielskim przez rok i będą dostawać 80 proc. swojej dotychczasowej pensji lub na dłuższym zwolnieniu chorobowym (i również będą przez ten czas dostawać 80 proc. pensji). Przy wcześniejszej wypłacie trzeba zapłacić i podatek dochodowy, i podatek od zysków kapitałowych (19 proc. od tego, co zarobiliśmy).

Jak popularne jest IKZE w Polsce? Na koniec 2024 r. prowadzonych było ok. 593 133 kont IKZE. W 2024 r. do IKZE dołączyło 109 127 nowych uczestników – to wzrost o około 52,3 proc. w porównaniu z rokiem poprzednim. Na koniec czerwca 2025 r. liczba IKZE wzrosła do ok. 615,5 tys. kont. Wartość środków zgromadzonych na IKZE na koniec 2024 to ok. 12,1 mld zł. Do połowy 2025 suma aktywów wzrosła – na IKZE było już ok. 14,3 mld zł.

4 Brak podatku Belki przy inwestowaniu

Wszystkie zyski reinwestowane w ramach IKZE są wolne od podatku Belki aż do momentu wypłaty i to tylko wtedy, jeśli zdecydujemy się na wypłatę przed 65. rokiem życia. Jeśli poczekamy do tego momentu to podatku Belki nie ma w ogóle. Jeśli inwestujesz 20-30 lat to różnica między portfelem obciążanym podatkiem Belki a takim bez podatku jest olbrzymia. To często dziesiątki tysięcy złotych.

Do oszczędzania na emeryturę jest też drugie narzędzie – Indywidualne Konto Emerytalne (IKE). W przypadku IKE ulgę podatkową dostajemy „na wyjściu" – od wypłaconych pieniędzy nie zapłacimy podatku, ale wpłat nie możemy odpisać w zeznaniu podatkowym.

W przypadku wypłaty „w terminie", czyli po osiągnięciu wieku emerytalnego, pieniądze zarówno z IKZE, jak i IKE są zwolnione z 19-proc. podatku od zysków kapitałowych (tzw. podatku Belki). Ale to mało namacalny wabik, bo odroczony.

5 Ochrona przed inflacją dzięki inwestycjom

W przeciwieństwie do zwykłej lokaty IKZE pozwala inwestować w aktywa, które przewyższą infla-

OGŁOSZENIE PŁATNE
Kraj/3442217

1 RP

eprasa.pl 8f338148e7

cję w długim okresie. Zwłaszcza w tym roku, kiedy IKZE zaczęły oferować nowe podmioty, możemy w prosty sposób inwestować w światowe indeksy, ale też na przykład w ETF na bitcona.

IKZE możemy bowiem założyć w banku, towarzystwie funduszy inwestycyjnych, domu maklerskim, towarzystwie ubezpieczeniowym czy dobrowolnych funduszach emerytalnych prowadzonych przez powszechne towarzystwa emerytalne (to te same instytucje, które prowadzą OFE).

Haczyk? Wysokie opłaty pobierane przez niektóre instytucje finansowe prowadzące IKZE.

Nie dotyczą wyłącznie tych, którzy wyjmują pieniądze przed emeryturą. Mało tego – ci, którzy rzeczywiście chcą odkładać przez długi czas co miesiąc czy raz w roku ustaloną kwotę, mogą stracić jeszcze więcej niż ci, którzy chcą wyjąć pieniądze wcześniej, bo opłaty zjadały ich kapitał systematycznie przez długi czas. Mowa więc o tych osobach, które całość uzbieranych pieniędzy chcą wypłacić dopiero po ukończeniu 65 lat.

Nawet „tanie" IKZE może być drogie, jeśli dom maklerski pobiera opłaty za przechowywanie zagranicznych aktywów albo pobiera wysoki spread przy przewalutowaniu. Jeżeli transakcje są rzadkie i małe (np. co miesiąc wpłata plus zakup za kilkaset złotych), minimalna opłata prowizyjna w niektórych domach maklerskich może zjeść więcej niż połowę zysku.

O jakie opłaty przede wszystkim chodzi? W niektórych firmach możemy bezkosztowo kupować akcje polskich firm, zamiast płacić, jak w większości domów maklerskich, 0,38-0,39 proc. wartości transakcji, nie mniej niż 5 zł. Można też wybrać taką platformę, która ma relatywnie niskie spready, czyli różnicę między ceną zakupu akcji a jej wyceną giełdową. Można też skorzystać z czasowych promocji i np. odebrać kilkaset złotych za założenie IKZE w odpowiednim momencie. ●

FOT. SHUTTERSTOCK

Jak wykorzystać pełną kwotę ulgi?

Część osób, którym przysługuje ulga na dziecko, nie wykorzystuje jej w całości. Gdy podatek jest niższy od wysokości ulgi, może się wydawać, że zwrot nie przysługuje. Jednak z ulgi można skorzystać nawet w takim przypadku.

Ulga na pierwsze i drugie dziecko wynosi 1112,04 zł liczone oddzielnie. Co, jeśli jednak podatek, który musimy zapłacić, jest niższy od tej kwoty lub w ogóle jesteśmy z niego zwolnieni? Wiele osób widząc, że ulga na dzieci wyniosła 0 zł, po prostu akceptuje ten fakt. Państwo przewidziało jednak taką sytuację i pozwala na dodatkowy zwrot. Jak to działa?

Jeśli nasz podatek jest bardzo niski, to automatycznie naliczona ulga po prostu go zeruje. Pieniądze z ulgi na dzieci jednak nie przepadają. Można otrzymać różnice między przyznaną ulgą, a jej ustawową wysokością. Jeśli więc nasz podatek wynosił 1000 zł, to gdy mamy jedno dziecko, zostaje on zmniejszony do zera. 112,04 zł, czyli pozostała kwota ulgi, jednak nie przepada. Można ją odzyskać, po prostu ręcznie zaznaczając opcję „dodatkowy zwrot z tytułu ulga dla dzieci".

Jeśli mamy więcej dzieci, odliczenie znacząco wzrośnie, bo na trzecie dziecko ulga to 2000,04 zł, a na czwarte i kolejne 2700 zł. Nie zawsze jednak odzyskamy całą różnicę między odliczeniem, które nam przysługiwało a pełną kwotą ulgi. Maksymalna dodatkowego zwrotu jest bowiem równa kwocie, jaką przeznaczyliśmy na składki społeczną oraz zdrowotną w danym roku podatkowym.

W usłudze Twój e-PIT większość ulg nie jest naliczana automatycznie, a nawet jeśli są, to możemy stracić część pieniędzy, jeśli wszystkiego nie dopilnujemy, właśnie jak w przypadku ulgi na dziecko. ●

Kacper Kolibabski

Można otrzymać różnice między przyznaną ulgą, a jej ustawową wysokością

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34422356

W POLSCE JEST PONAD
MILION BEZDOMNYCH ZWIERZĄT

NIE ROZMNAŻAJ - PODARUJ DOM - PRZEKAŻ 1,5%
KRS 0000537423
Fundacja
Człowiek dla Zwierząt
Przytulisko w Łętkowicach
BS w Słomnikach
78 8614 0001 0010 0147 5971 0001
Łętkowice Kolonia 59, 32-107 Radziemice
tel. 783 553 197, 534 884 174
czlowiekdlazwierzat.org

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34416767

Pomóż ochronić ostatnią chwilę ...

Fundacja Domowe Hospicjum dla Dzieci w Opolu od stycznia 2006 roku zajmuje się domową opieką paliatywną nad nieuleczalnie chorymi dziećmi.
Opieką obejmuje dzieci zamieszkałe na terenie całego województwa opolskiego.
Fundacja istnieje dzięki hojności ludzi wielkiego serca, którym nieobojętny jest los naszych małych podopiecznych.
W działalności tej bardzo liczymy na ludzi wrażliwych na potrzeby chorych dzieci.

DZIĘKUJEMY ZA DOTYCHCZASOWE WSPARCIE.

1,5% PODATKU
ORGANIZACJA POŻYTKU PUBLICZNEGO
KRS 0000245423

DAD
FUNDACJA DOMOWE HOSPICJUM DLA DZIECI W OPOLU
ul. Armii Krajowej 11-13 A
45-071 Opole
tel./fax: 77 442 51 08
www.hospicjum.opole.pl
HOSPICJUM PERINATALNE W OPOLU
PRZY FUNDACJI DOMOWE HOSPICJUM DLA DZIECI W OPOLU

OGŁOSZENIE Warszawa/34416913

RÓŻNI LUDZIE, JEDEN ŚWIAT

Wpłać 1,5%
fundacjaagory.pl
KRS 210120
FUNDACJA AGORY

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34418405

20 Przekazaliśmy już ponad mln zł
faniMani.pl
Wiele okazji... do pomagania!
na wsparcie lokalnych organizacji:
OSP, szkół, fundacji i stowarzyszeń.
Przekaż 1,5% podatku i wspieraj lokalne inicjatywy!
1,5% KRS 0000 507 234
Fundacja FaniMani.pl, Macieja Palacza 144, 60-278 Poznań
wspieram.fanimani.pl

eprasa.pl 8f338148e7

Tożsamość Europy

Europejczycy, dzieci walki z totalitaryzmem

Na pytanie o to, co mogłoby stać się fundamentem ponadnarodowej tożsamości europejskiej, istnieje prosta odpowiedź: to pamięć walki z kimś, kto chce nam odebrać nasze prawa i wolności.

Mazzini

• **Król Hiszpanii Filip VI, duńska para królewska Fryderyk X i Maria oraz król Wielkiej Brytanii Karol III na obchodach rocznicy wyzwolenia obozu Auschwitz**

FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

W dyskusjach dotyczących przyszłości Unii Europejskiej i jej szans na stanie się poważnym graczem geopolitycznym, zdolnym przeciwstawić się rosyjskiemu imperializmowi, chińskiej ekspansji gospodarczej i amerykańskiej transakcyjności w stosunkach międzynarodowych, często przewija się stwierdzenie, że Europa w tym potrójnym starciu skazana jest na porażkę, bo Europa tak naprawdę nie istnieje. Przynajmniej w rozumieniu geopolitycznym właśnie, gdzie coraz bardziej zaczyna liczyć się twarda siła militarna, ujednolicona i scentralizowana władza wykonawcza oraz zdolność wywierania presji gospodarczej na inne kraje, najlepiej po błyskawicznie podjętych decyzjach.

Raz na jakiś czas wracają też apokryficzne cytaty z Henry'ego Kissingera, który rzekomo drwił z faktu, że do Europy nie można się dodzwonić, oraz, a może przede wszystkim – komunały o tym, że Unia nie jest państwem, bo nie ma narodu. Tak jakby na świecie istniały wyłącznie państwa narodowe w rozumieniu XIX-wiecznym, całkowicie monoetniczne.

Tym, którzy krytykują Wspólnotę z tych pozycji, chodzi zapewne o to, że Unii nigdy nie udało się wytworzyć jednej tożsamości. To prawda, Bruksela nigdy nie była specjalnie skuteczna w projektowaniu własnego soft power na zewnątrz, a i wśród społeczeństw państw członkowskich długo pozostawała odległym, technokratycznym tworem, często kojarzonym wyłącznie z dopłatami i funduszami, a nie z realnym centrum władzy czy miejscem, w którym decyduje się przyszłość sporej części kontynentu.

Krytycy Unii w dzisiejszym kształcie widzą w niej zbiurokratyzowanego molocha, który w wielu aspektach działa wyłącznie na zasadzie inercji, a wewnętrzne reguły gry są w nim tak skomplikowane, że na brukselskich korytarzach trzeba spędzić dekady, żeby je zrozumieć. I do pewnego stopnia mają rację, blokady instytucjonalne i wielopoziomowość administracji często blokują innowacje, spowalniają obieg informacji, a przede wszystkim sprawiają, że proces decyzyjny jest nietransparentny i długotrwały.

Częściowo to zabieg celowy, bo Unia taka właśnie miała być. Doskonale w swoich pracach naukowych tłumaczy to niemiecki politolog Jan-Werner Mueller z Uniwersytetu Princeton, który przypomina, że władzę w Unii zdecentralizowano, a podejmowanie decyzji uzależniono od stanowisk wielu państw jednocześnie, żeby Europa się ponownie nie sfaszyzowała. Wszak Zjednoczona Europa to dziecko Europy straumatyzowanej doświadczeniem autorytaryzmów lat 30. i masowych zbrodni II Wojny Światowej. Powstała po to, żeby te dwa doświadczenia nigdy więcej się tu nie powtórzyły.

Dzisiaj mało kto zdaje się pamiętać, że ta ponadnarodowa wspólnota powstała także rękami ludzi, którzy te doświadczenia mieli w sobie. Ludźmi ulepionymi z aktywnego oporu wobec antydemokratycznych sił byli Robert Schuman i Konrad Adenauer, ale też Charles de Gaulle, Altiero Spinelli czy Jean Monnet. Po nich przyszli kolejni, często reprezentujący inne siły polityczne, ale wywodzący się z tego samego pnia – osobistego doświadczenia walki. Takim ludźmi byli Willy Brandt, Jacques Delors, czy też wschodnioeuropejscy dysydenci. Bronisław Geremek, który w Parlamencie Europejskim mówił w imieniu Polski, że „o Europie marzył zawsze", dokładnie te idee ucieleśniał swoim życiorysem.

To doświadczenie walki z totalitaryzmem nie ogranicza się wyłącznie do politycznych elit. Dzisiaj deficyt demokracji i założycielska powojenną traumę, zaszytą w funkcjonowaniu unijnych instytucji wytyka się jako słabość Europy. Niesłusznie, bo nie dość, że tam znajdują się jej korzenie, to jeszcze ignoruje się w ten sposób społeczny, oddolny potencjał europejskich narodów. W czasach, kiedy widmo autorytaryzmu powraca nad kontynent, w dodatku zagnieżdżając się coraz mocniej w Stanach Zjednoczonych, czyli kraju, który był od niego wolny i odgrywał rolę gwaranta demokracji i bezpieczeństwa w Europie, społeczna pamięć walki o własne prawa musi zostać wskrzeszona. Dobrze opowiedziana, mogłaby bowiem stać się fundamentem tożsamości nowej Europy – miejsca, które weźmie na siebie odpowiedzialność utrzymania porządku światowego opartego na zasadach, nawet jeśli miałyby to być zasady inne niż te dominujące po 1945 roku.

Ruchy walki z autorytaryzmem, czy to prawicowym, wręcz otwarcie faszystowskim, czy komunistycznym – istniały praktycznie w każdym europejskim kraju, i to na olbrzymią skalę. W Portugalii doskonale pamięta się sprzeciw wobec dyktatury Antonio Salazara. Grecy doskonale pamiętają walkę o swoją demokrację przeciwko militarnej juncie, a Hiszpanie swoje doświadczenie wojny domowej nawet umiędzynarodowili. Dzięki stworzeniu wówczas legionów złożonych z zagranicznych ochotników dzisiaj potomkowie tych, którzy walczyli zbrojnie i politycznie z frankizmem rozsiani są po całej Europie, od Wielkiej Brytanii po Serbię, od Włoch po Czechy.

Europa Środkowo-Wschodnia właściwie całą swoją historię ostatnich dekad definiuje przez pryzmat walki z komunizmem – i ta pamięć istnieje, nawet jeśli bywa deformowana i zawłaszczana przez partie prawicowe i radykalne. Z kolei kraje skandynawskie czy państwa założycielskie Unii Europejskiej wciąż czerpią z mitu ruchów oporu wobec nazizmu – i nawet jeśli często są to mity przesadzone, wybielone, to jednak stanowią silny fundament współczesnej tożsamości narodowej. Tak jest nawet w przypadku Niemiec, co bywa wyszydzane, krytykowane, uznawane za paraliżujące ich politykę zagraniczną. Ale tak się dzieje głównie dlatego, że ten mit nie jest właściwie wykorzystywany przez bieżącą politykę, a nie dlatego, że jest sam w sobie zły czy skażony.

Społeczna pamięć walki o własne prawa mogłaby stać się fundamentem tożsamości nowej Europy

Europa ma potężne, wcale nieograniczające się do elit tradycje walki o prawa zbiorowości i jednostek. Nierzadko ta walka była walką polityczną, ale też ekonomiczną jednocześnie. Lea Ypi, wybitna albańska historyczka idei, wykładowczyni London School of Economics, w swojej najnowszej książce „Indignity" przypomina właśnie o tym – że europejskie ruchy antytotalitarne miały w sobie ogromny komponent sprawiedliwości społecznej. Nawet ci, którzy walczyli z komunizmem, niekoniecznie chcieli w swoich krajach od razu wprowadzać drapieżny, znieczulony na losy zwykłych ludzi neoliberalny kapitalizm.

Ypi wie co mówi, bo sama wywodzi się z rodziny naznaczonej walką z obo-ma europejskimi totalitaryzmami – jej pradziadek był albańskim premierem, należał do politycznej elity w chwili zderzenia z nazizmem, a dziadek i rodzice nigdy nie zaakceptowali dyktatury Endera Hodży. Przy czym jej matka po upadku reżimu w pełni zaakceptowała neoliberalną terapię szokową, podczas gdy ojciec nie przestał marzyć o socjaldemokracji i sprawiedliwości społecznej. W swojej pierwszej, autobiograficznej książce „Wolna" Lea Ypi pisze nawet, że w jej rodzinie „każdy miał swoją ulubioną rewolucję". A ulubioną rewolucją jej ojca była ta, „która nigdy się nie ziściła".

W tych dwóch zdaniach kryje się być może najsilniejszy składnik ogólnoeuropejskiej tożsamości politycznej. Ona jest obecna prawie wszędzie, na poziomie historii osobistych, rodzinnych. Wystarczy poskrobać, czasem nawet nie za mocno, i ujawni się w wielu miejscach – pod postacią tych samych, uniwersalnych kodów kulturowych czy schematów zachowań. Europa to naprawdę kontynent rewolucjonistów, partyzantów, ludzi odważnych, gotowych ginąć za wolność czy idee podnoszące jakość życia wszystkich, a nie tylko elit. W bardzo dosłowny sposób wszystko, co nas dzisiaj w Zjednoczonej Europie otacza, jest dziełem tamtych ludzi i pokoleń. To nas odróżnia chociażby od społeczeństwa amerykańskiego – również naznaczonego przemocą i wykluczeniem, ale jednak znacznie bardziej apatycznego, w którym w dodatku powszechność praw jednostki nigdy do końca się nie zmaterializowała.

Jeśli dzisiejsze elity polityczne na kontynencie chcą rzeczywiście pokonać odradzający się tu brunatny autorytaryzm, muszą sobie o tych genach społecznego oporu, ale też walki o społeczną sprawiedliwość, przypomnieć jak najszybciej. To wbrew pozorom nie jest argument przesadzony, z gatunku wielkich kwantyfikatorów, pompatycznych figur retorycznych. To osobista historia dziesiątek milionów Europejczyków. Lepszego fundamentu tożsamości dla przyszłej Europy nie znajdziemy. ●

Mateusz Mazzini

• **Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji**

1 RP

eprasa.pl 8f338148e7

Prezydencki projekt drastycznie odbiega od standardów niezależności sądów i niezawisłości sędziów

Każdy w swojej roli, czyli wybory do Krajowej Rady Sądownictwa

Ewa Łętowska

AUTORKA JEST PROFESORKĄ NAUK PRAWNYCH, PROFESORKĄ W INSTYTUCIE NAUK PRAWNYCH PAN, CZŁONKINIĄ POLSKIEJ AKADEMII NAUK ORAZ POLSKIEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI. BYŁA RZECZNICZKĄ PRAW OBYWATELSKICH (1988–1992), SĘDZIĄ NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO (1999–2002), SĘDZIĄ TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO (2002–2011).

• **25 lutego 2026 r. Prezydent Karol Nawrocki z Muzeum Wojska Polskiego w Cytadeli Warszawskiej**

FOT. ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Stan rzeczy: jaki jest

Upływająca w maju kadencja Krajowej Rady Sądownictwa zaktualizowała kwestie wyborów do tego ciała. W 2017 roku nowelą do ustawy o KRS przerwano jej kadencję i zmieniono zasady wyborów 15. sędziowskich członków. Nowela inaczej odczytała art. 187 ust.1 i 4 Konstytucji. Dotychczas uznawano, że przesądza on wybór sędziów przez samych sędziów. Od 2018 r. miał ich wybierać Sejm spośród sędziów. Sedno tkwiło jednak nie w samym fakcie głosowania przez ten organ, ile w sposobie konstruowania puli kandydatów. Listy poparcia kandydatów mogło zgłosić 25 sędziów lub 2000 obywateli. Potem, w skomplikowanym postępowaniu wewnątrz sejmowym (uczestniczył w nim Marszałek, kluby parlamentarne i komisja) weryfikowano zgłoszenia. Sejm (większością kwalifikowaną) głosował en bloc nad listą 15 kandydatów. Trybowi temu zarzucano nadmierne możliwości sterowania wyborem przez czynnik polityczny.

W dyskursie prawniczym podnosi się, że Konstytucja w art. 187 ust. 4, mówiąc, iż wybór członków KRS „określa ustawa", nie może tego odnosić do wyboru sędziowskiej części Rady. Konstytucja bowiem sama nigdzie nie zawiera przepisu dającego Sejmowi możliwość uregulowania sposobu realizacji tej kompetencji Sejmu przez ustawę. A to byłoby konieczne z uwagi na zasadę podziału władz, determinującą interpretację art. 187 ust. 1 pkt 2. Potrzebę powrotu do konstytucyjnej zasady realnego wyboru sędziów przez samych sędziów podkreślano nie tylko w dyskursie prawniczym. Na rozbieżności ze standardami europejskimi (w dwóch opiniach z grudnia 2017 r. – pkt. 78-80 i z maja 2024 – pkt. 130) wskazywała też Komisja Wenecka.

Próba powrotu do zasad konstytucyjnych wyboru sędziowskiej części KRS, w uchwalonej w styczniu 2026 r. nowej ustawie o KRS, spotkała się z wetem Prezydenta. Jednocześnie wystąpił on z projektem własnej ustawy atrakcyjnie zatytułowanej: „o przywróceniu prawa do sądu oraz rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki". Projekt swym zakresem i treścią wskazuje wyraźnie, że nie ma co liczyć na ewentualną prezydencką akceptację szerszej strategii rządowej, zmierzającej do uzdrowienia sytuacji w wymiarze sprawiedliwości. Tymczasem Marszałek Sejmu ogłosił (bo terminarz tego wymagał) otwarcie wyborów wedle starej ustawy. Co nie bez satysfakcji, acz z pewnym przekąsem, skwitowano w Kancelarii Prezydenta.

Projekt i preteksty

Wobec weta – nie warto się rozwodzić, jak powrót do zasad konstytucyjnych rozwiązywała nowa ustawa o KRS. Zresztą, i projekt Prezydenta też nie ma szans na rychłe wejście pod obrady Sejmu. Już nawet nie idzie o sławetną zamrażarkę, ale o skierowanie projektu prezydenckiego z prośbą o kolejną opinię do Komisji Weneckiej, co jest krokiem logicznym, z uwagi na wcześniejsze wskazania Komisji i ich bezceremonialne potraktowanie przez projekt.

Otóż prezydencki projekt drastycznie odbiega od standardów wymaganych dla niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Czyni to zresztą w sposób wręcz karykaturalny – przewidując kary więzienia za coś, co należy do ewidentnej autonomii trzeciej władzy, likwidując marginesy interpretacyjne i rozszerzając ustawowe kompetencje prezydenckie kosztem judykatywy, co samo w sobie narusza zasady art. 10 Konstytucji. Nasuwa się zatem myśl, że szło tu nie o to, aby projekt obecnie trafił pod obrady parlamentarne, ile o wywołanie efektu mrożącego wobec środowisk sędziowskich. Projekt oczywiście należy traktować serio jako zapowiedź strategii (groźnej) na przyszłość wobec sądów i sędziów. Ale bezpośrednim skutkiem już „na dziś" jest ogłoszenie „prawniczego Polexitu". Bo do tego się sprowadza choćby zakaz honorowania przez sędziów wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i Trybunał Sprawiedliwości UE, jak i podległości wymaganiom traktatowym, gdy idzie o interpretację sędziowską.

Ekspansja egzekutywy na pozycje wymiaru sprawiedliwości nie była i nie jest historycznie i geograficznie niczym nowym. Możemy sobie śledzić podobny rozwój wypadków w USA. Tam, Prezydent niekontent z werdyktu SN, przyobiecał nawet używanie małych liter wobec „sądu najwyższego" i dekretuje ograniczenie możliwości sądowej interpretacji prawa przez wyznaczenie tu monopolu egzekutywie.

Celem polskiego projektu prezydenckiego, którego tytuł jest przykładem „doublespeak", jest też zapewne zamiar skierowania nań uwagi w dyskursie publicznym. Po części po to, aby nie pisać o realnych i aktualnych kwestiach naprawy chaosu w wymiarze sprawiedliwości. Praprzyczyną tego chaosu jest wadliwa, niekonstytucyjna proweniencja KRS. Bo wobec biegnących terminów wyborów i jednocześnie zachowania dawnych ram ustawowych otwiera się pytanie, co dalej?

Plan „B", czyli słowa znaczą

Otóż zarówno Minister Sprawiedliwości, jak i stowarzyszenie Iustitia, mówiąc o planie alternatywnym wyborów do KRS, na wypadek fiaska regulacji ustawowej, przedstawili zarysy planu „B", który – w skrócie – sprowadzał się do tego, aby zapewnić rzeczywisty wpływ środowiska sędziowskiego na efekt wyborów. Chodzi o przeprowadzenie rodzaju oddolnego plebiscytu, i jego wynik byłby następnie przegłosowany w Sejmie.

Pomysł ten, moim zdaniem werbalnie niefortunnie, przedstawiono jako rodzaj „prawyborów", gdzie rolę Parlamentu sprowadzono do formalności ich autoryzowania. Kontrproduktywność takiej werbalizacji jest oczywista: sugeruje hybrydę trybów nieznanych ustawie, która stanowi wszak podstawę inicjacji postępowania wyborczego. I m.in. dlatego takie postawienie sprawy zniechęca środowiska sędziowskie.

Tymczasem – wedle mego przekonania – powinno tu chodzić o wykorzystanie trybu ustawowego dotyczącego możliwości interpretacyjnych, które w nim tkwią, a nawet krytykowanych słabości obecnej ustawy – jeżeli to niezbędne. A to w tym celu, aby zachować zasadę: sędziowie proponują i demonstrują swoje preferencje w demokratycznym trybie, nie naruszając ustawy, natomiast Sejm – ciało polityczne – głosuje, w wiążący sposób, starając się jednak uwzględnić sugestie demokratycznych konsultacji (czego ustawa nie zakazuje). Daje to szanse na częściowy powrót do konstytucyjnej zasady odrzuconej nowelizacją ustawy w 2017 r.

Obowiązująca ustawa nie zabrania ani nie eliminuje konsultowania z całym środowiskiem sędziowskim kryteriów wyboru, kto powinien zasiadać w KRS. Zasada: wchodzą ci, którzy uzyskali najwięcej głosów w wyniku tych konsultacji, może być uznana w postępowaniu wewnątrzparlamentarnym za wytyczną głosowania.

Zwołanie Zgromadzeń Ogólnych w sądach (to kompetencja prezesów) stwarza platformę dla wyrażenia preferencji środowiska i jest – moim zdaniem – najwyższą formą demokratycznej konsultacji z tym środowiskiem. Oczywiście to wszystko ma sens pod warunkiem powszechnej frekwencji. Dlatego profrekwencyjne apele brzmią przezornie w ustach prezesów sądów i stowarzyszeń sędziowskich. Konieczne jest, aby nikt nie był eliminowany z możliwości wyrażenia opinii. Fundacja Helsińska równie przezornie przestrzega przed tym. Opisana legitymizacja społeczna wyborów do KRS powinna być doceniona w decyzjach politycznych Parlamentu. Zarazem sądownictwo będzie w takim wypadku wolne od zarzutu uczestnictwa w trybach i decyzjach podejmowanych przeciw prawu. Natomiast konsultacji i wyrażania opinii prawo nie zabrania.

Obowiązująca ustawa nie zabrania ani nie eliminuje konsultowania z całym środowiskiem sędziowskim kryteriów wyboru, kto powinien zasiadać w KRS

Z braku laku...

Drugi etap wyborów do KRS toczy się już w Sejmie. Cechuje się drobiazgowością ustawowej regulacji i jej fragmentaryzacją (art. 11 a-d ustawy o KRS). To jednak jednocześnie etap działań politycznych. Sejm ma prawo powziąć uchwałę o ewentualnym ukierunkowaniu swego działania przy głosowaniu w sprawie wyborów do KRS. Taka uchwała to nie kreacja działań „bez wszelkiego trybu", lecz decyzja obejmująca wyrażenie woli politycznej co do konkretnego działania w danych okolicznościach. Między Marszałkiem-klubami-komisjami toczy się tu rozciągnięta w czasie, dynamiczna interakcja, obejmująca łącznie i przemiennie interpretację prawa i gry polityczne. Jak dalece mogą być one wykorzystane przy kształtowaniu „prokonstytucyjnej wykładni" ustawy o KRS – zależy i od biegłości prawniczej, i od zręczności politycznej. Prawoznawcy trudno oceniać i prognozować jej wyniki. Natomiast środowiska sędziowskie powinny trzymać się od tego z daleka.

Oczywiście byłoby lepiej, aby ramy obecnych wyborów do KRS stwarzała nowa, bardziej stabilna i przewidywalna regulacja. Słabości obowiązującej ustawy kwestionowano nie bez powodu i one obecnie nie zniknęły. Rozumiem, że mogą one wadzić tym, którzy je w swoim czasie wprowadzili do systemu prawa.

Symbol prawości, integralności i niezależności

Wśród sygnatariuszy listu w obronie prof. Ewy Łętowskiej są m.in. czytelnicy „Wyborczej", minister sprawiedliwości Waldemar Żurek i jego zastępczyni Maria Ejchart oraz liczni sędziowie, prokuratorzy, adwokaci, profesorowie i wykładowcy akademiccy, przedsiębiorcy, społecznicy prodemokratyczni, artyści, dziennikarze „Wyborczej", studenci i emeryci.

• **Ty też się podpisz na Wyborcza.pl/WyborczatoWy**

wyborcza to WY

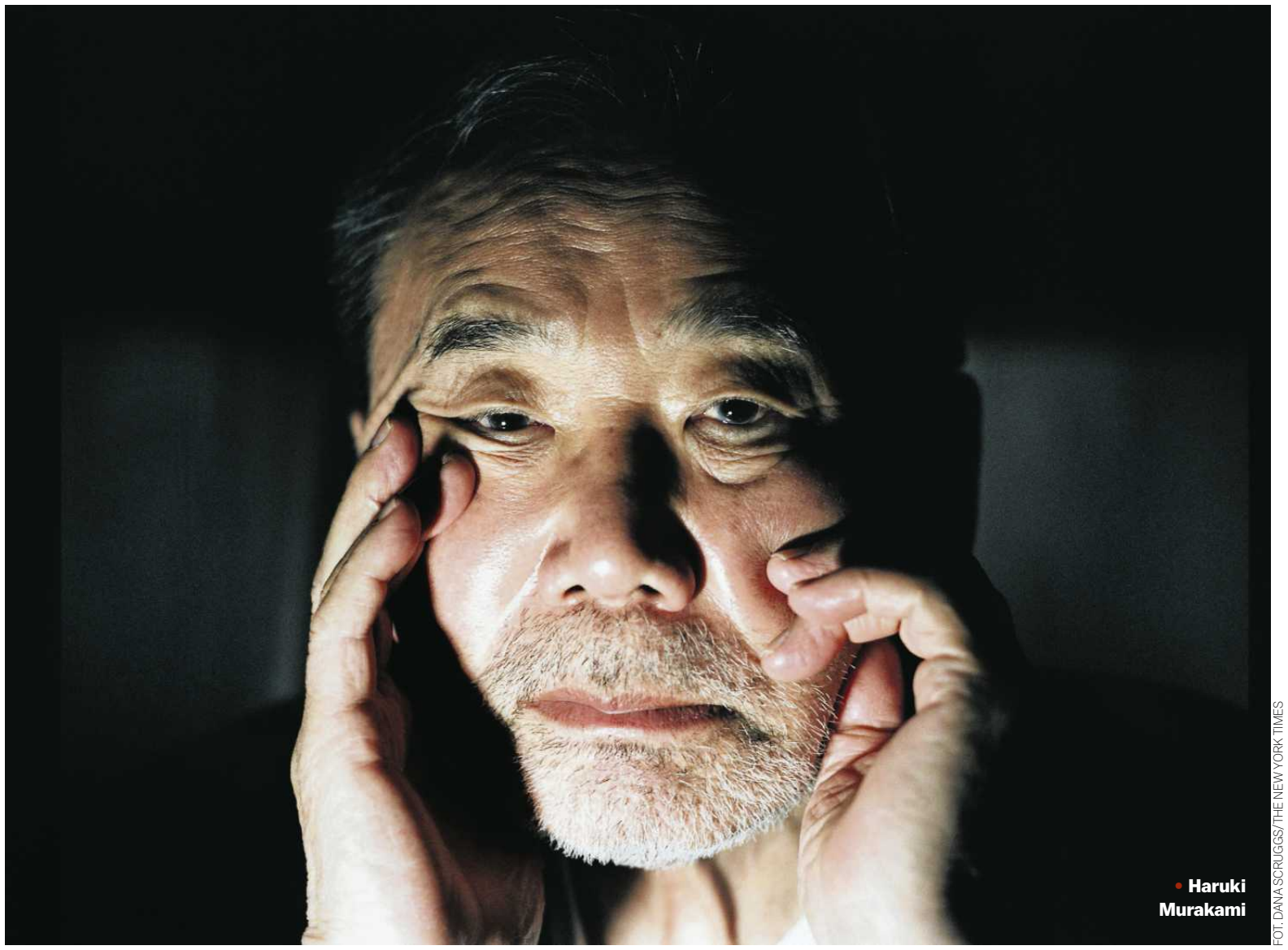
• **Wyborcza to Wy. Piszcie: listy@wyborcza.pl**

eprasa.pl 8f338148e7

„The New York Times”

NA STAROŚĆ MURAKAMI STAŁ SIĘ MŁODĄ KOBIETĄ

Haruki Murakami nie uważa się za wybitnego stylistę czy twórcę znakomitych fabuł. Jak twierdzi, posiada jednak jeden wyjątkowy talent.

• Haruki Murakami

FOT. DANA SCRUGGS/THE NEW YORK TIMES

Alexandra Alter

Kiedy Haruki Murakami siada do pisania, nie ma pojęcia, co się wydarzy.

Może się to wydać zdumiewającym wyznaniem w ustach jakiegokolwiek doświadczonego powieściopisarza – a tym bardziej literackiej ikony, autora ponad 40 książek wydanych w kilkunastu językach w nakładach liczonych w dziesiątkach milionów egzemplarzy. A jednak, mimo kariery trwającej niemal pół wieku, proces twórczy Murakamiego pozostaje tajemnicą nawet dla niego samego.

– Nie mam żadnego planu. Po prostu piszę, a wtedy dziwne rzeczy dzieją się bardzo naturalnie, automatycznie – mówi Murakami. – Kiedy piszę powieść, przenoszę się do innego świata, gdzie wszystko może się zdarzyć. Możesz go nazwać podświadomością. Widzę tam mnóstwo rzeczy, a kiedy wracam do prawdziwego świata, po prostu je zapisuję.

Murakami nie uważa się za wybitnego stylistę czy twórcę znakomitych fabuł. Jak twierdzi, posiada jednak jeden wyjątkowy talent: umiejętność przenoszenia się między światami i relacjonowania, co zobaczył. – Nie uważam się za artystę. Jestem zwykłym facetem – mówi. – Żaden ze mnie geniusz, nie jestem też przesadnie inteligentny, ale potrafię dostać się do tamtego świata.

NAJDŁUŻSZA GODZINA W ŻYCIU MURAKAMIEGO

Spotykamy się w przepastnym klubie w podziemiach hotelu na Manhattanie – dziwnie na miejscu, biorąc pod uwagę, że w prozie Murakamiego powraca wątek jaskiń i tuneli. O 10 rano w pustym lokalu panuje niepokojąca atmosfera. Na ścianie wyświetlają się geometryczne wzory.

Murakami, ubrany w bluzę z kapturem i tenisówki, w mroku zdaje się czuć swobodnie. Siedzi niemal nieruchomo, jedynie od czasu do czasu spoglądając w górę, jakby chciał uchwycić przepływającą myśl. Mówi powoli, z namysłem, głównie po angielsku.

Nie lubi wystąpień publicznych, nie przepada za opowiadaniem o sobie czy analizowaniu swoich książek. Nie chodzi do telewizji, aczkolwiek zdarza się, że ktoś nagra go bez jego zgody. W grudniu dał się przekonać do dwóch publicznych wystąpień w Nowym Jorku. Słuchały go urzeczone tłumy.

– Kontakty z ludźmi nie przychodzą mi łatwo. Nie lubię chodzić na imprezy ani przemawiać, ale czasem to konieczne – mówi. – Przez resztę roku siedzę w domu i pracuję. Jestem trochę pracoholikiem.

11 grudnia, w wypełnionym po brzegi Town Hall, Murakami mówił o zjawisku globalizacji japońskiej literatury i kultury – do którego sam się przyczynił. Parę dni wcześniej wygłosił krótkie przemówienie odbierając nagrodę Center for Fiction za całokształt twórczości, którą wręczyła mu pisarka i muzyczka Patti Smith. Organizatorzy gali poprosili gości, by nie fotografowali i nie filmowali pisarza.

Murakami podziękował żonie, z którą jest od ponad 50 lat. Zaznaczył, że jest jego pierwszą czytelniczką i najbardziej wymagającą redaktorką. Wspominał też swoje pierwsze spotkanie z amerykańskimi czytelnikami, podczas którego miał podpisywać książki. Przyszło na nie tylko kilka osób. – Siedziałem z piórem w ręce i nie miałem nic do roboty – opowiadał. – To była jedna z najdłuższych godzin mojego życia.

STARY PISARZ JAKO MŁODA KOBIETA

Dziś tak chłodne przyjęcie byłoby nie do pomyślenia. Murakami należy do niewielkiego grona autorów, którzy łączą wysoką pozycję w świecie literackim

eprasa.pl 8f338148e7

z niezwykłą popularnością wśród czytelników na całym świecie.

Premiery jego kolejnych powieści księgarnie celebrują, zaczynając sprzedaż o północy – najwięksi fani czekają pod drzwiami, by zdobyć książkę tak szybko, jak to możliwe. Wielbiciele pisarza układają playlisty z utworami, które wymienia w powieściach, i wydają książki kucharskie z przepisami na opisywane w nich dania. Na platformie X jest nawet profil poświęcony wyłącznie wzmiankom o spaghetti w twórczości Murakamiego.

Murakami otrzymał szereg ważnych światowych nagród literackich, w tym Nagrodę im. Franza Kafki i Nagrodę Jerozolimską. Jego nazwisko od lat pojawia się też w gronie kandydatów do literackiego Nobla.

Agentka Murakamiego, Amanda Urban, przyznaje, że każdego roku, tuż przed ogłoszeniem laureata, dostaje mnóstwo taktycznych telefonów. – Teraz już tylko nas to śmieszy – komentuje.

I dodaje: – Dobrze, gdy Nobla dostaje ktoś, kto skorzysta z pozycji, jaką daje ta nagroda. Myślę, że Haruki już ją ma. Jego powieści trafiają do czytelników z różnych krajów, języków i kultur. Nie znam innego autora, którego książki miałyby takie oddziaływanie.

W Stanach Zjednoczonych książki Murakamiego rozeszły się w sześciu milionach egzemplarzy. Jego amerykański wydawca, oficyna Knopf, ma już zaplanowane kilka kolejnych premier: jesienią „Porzucenie kota", krótka, poruszająca proza o relacji autora z ojcem [w Polsce ukazał się już w 2022 r. – red.]. W przyszłym roku esej o jego zbiorze płyt z muzyką klasyczną. Do tego wznowienia wciąż chętnie kupowanych starszych powieści z nowymi okładkami.

Mimo swoich 77 lat Murakami jest wciąż wyjątkowo płodnym autorem. Niedawno skończył nową powieść, która w Japonii ukaże się latem i jest już przekładana na angielski. Napisał ją po miesięcznym pobycie w szpitalu z powodu poważnej choroby. Stracił wówczas kilkanaście kilogramów. Choroba zaburzyła jego normalne funkcjonowanie – Murakami, który prawie codziennie przez godzinę biega, ledwie był w stanie chodzić. W najgorszych momentach nie czuł chęci pisania. Gdy wydobrzał, z ulgą odkrył, że nie opuściła go ona na dobre.

– To było jak zmartwychwstanie – mówi o pracy nad nową powieścią. – Wróciłem.

Historia, która przyszła mu do głowy, była inna, niż zazwyczaj, bardziej optymistyczna. Po raz pierwszy narracja prowadzona jest głównie przez kobietę. Murakami bywa krytykowany za jednowymiarowe, mało istotne dla fabuły i nadmiernie seksualizowane postaci kobiece. Jak twierdzi, pisanie z perspektywy młodej kobiety było czymś nowym, ale przyszło mu zaskakująco naturalnie.

– Stałem się nią – mówi.

Murakami nie zdradza zbyt wiele, jeśli chodzi o fabułę. Ujawnił tylko, że główną bohaterką książki jest Kaho: artystka i ilustratorka książek dla dzieci. – To całkiem zwyczajna dziewczyna, nieszczególnie piękna czy inteligentna, ale przydarza się wiele niezwykłych rzeczy – mówi.

Pytany o szczegóły, tylko się uśmiecha. – To tajemnica.

Historie Murakamiego często zaczynają się w całkiem zwyczajnych okolicznościach – tkwienie w korku w „1Q84", gotowanie spaghetti w „Kronice ptaka nakręcacza" – by przenieść czytelnika do onirycznej, równoległej rzeczywistości.

Nawet najdziwniejszych powieści Murakamiego nie czyta się jak fantastyki. Przeciwnie, są wręcz hiperrealistycznie osadzone w szczegółach codziennego życia. Ale to, co znajome, nabiera niesamowitego charakteru. – Murakami startuje w naszym świecie, by zabrać czytelnika do własnego – mówi Lexy Bloom, jego redaktorka z wydawnictwa Knopf. – Człowiek nawet nie zauważa, kiedy za nim podążył.

LITERATURA? RACZEJ WINYLE

Murakami dorastał na przedmieściach Kobe i Osaki jako jedyne dziecko pary nauczycieli. W młodości nie marzył o byciu pisarzem. Chciał zostać muzykiem, ale nie umiał się zmusić do ćwiczeń. Był przeciętnym, niewyróżniającym się uczniem. Literatura japońska nieszczególnie go interesowała.

– Prawdę mówiąc, jako nastolatek w ogóle jej nie czytałem. Moi rodzice uczyli literatury japońskiej, więc automatycznie jej nie znosiłem – mówi. Zamiast tego czytał pisarzy amerykańskich: Ernesta Hemingwaya, Trumana Capote'a i F. Scotta Fitzgeralda, a także rosyjską klasykę, m.in. „Zbrodnię i karę" oraz „Braci Karamazow" Fiodora Dostojewskiego.

Większy wpływ na swoją twórczość przypisuje miłości do muzyki. Murakami ma eklektyczny gust i obszerną kolekcję winyli. – Bardzo wiele zawdzięczam dobrej muzyce. Nauczyła mnie równego rytmu oraz piękna melodii i harmonii, a jazz – swobodnej improwizacji.

Mając dwadzieścia parę lat, Murakami otworzył klub jazzowy „Peter Cat" w zachodniej części Tokio. Prowadził go kilka lat, kiedy któregoś dnia, na meczu baseballowym, nagle postanowił napisać powieść. Szło mu trudno, póki nie wpadł na pomysł, by pisać po angielsku, a dopiero potem tłumaczyć tekst na japoński. Składając zdania po angielsku, był w stanie uporządkować myśli i wypracować swój oszczędny, pozbawiony ozdobników styl.

Jedyną kopię maszynopisu „Słuchaj pieśni wiatru wiatru" wysłał do kapituły nagrody dla debiutujących pisarzy. Wygrał. Powieść ukazała się w Japonii w 1979 r. Murakami miał wówczas 30 lat.

Niemal tak długo jak pisaniem, zajmuje się tłumaczeniem. Przełożył z angielskiego na japoński dzieła takich gigantów dwudziestowiecznej literatury jak Raymond Chandler, J.D. Salinger czy Raymond Carver. Ostatnio skończył tłumaczyć zbiór opowiadań Andre Dubusa „Adultery and Other Choices" i planuje zabrać się za książki Dashiella Hammetta. Często zaczyna tłumaczyć, kiedy nudzi się pisaniem. Obcowanie z różnymi stylami pozwala mu zachować świeżość umysłu.

Murakami otrzymał szereg ważnych światowych nagród literackich, w tym Nagrodę im. Franza Kafki i Nagrodę Jerozolimską. Jego nazwisko od lat pojawia się też w gronie kandydatów do literackiego Nobla

– Uruchamiam inną część mózgu – mówi. – Tłumacząc, można się bardzo wiele nauczyć. Spojrzeć na świat cudzymi oczami.

CZARNA OWCA TORUJE DROGĘ

Międzynarodowa sława Murakamiego zaczęła szybko rosnąć w latach 80., gdy w Stanach Zjednoczonych ukazał się angielski przekład „Przygody z owcą". Surrealistyczna powieść o menedżerze tokijskiej firmy reklamowej, poszukującym mitycznej owcy, zebrała świetne recenzje.

Choć japońscy czytelnicy też chętnie sięgali po jego książki, w ojczyźnie z początku traktowany był jak parias. Recenzenci krytykowali go za nadmierne uleganie wpływom literatury Zachodu, a fantastyczne fabuły i prosty język uważali za oznakę niedojrzałości. Krytyka tak dopiekła Murakamiemu, że na kilka lat przeprowadził się za granicę. Uznał, że w Europie i Stanach Zjednoczonych będzie mu łatwiej zdystansować się do krytyków i pisać to, na co ma ochotę.

– W Japonii byłem czarną owcą. Panował tam wówczas pogląd, że dla literatury jest jedna droga, a ja nią nie podążałem. Na tamtejszej scenie literackiej byłem uważany za coś drugorzędnego, więc nie czułem się dobrze – mówi Murakami. – Miałem wrażenie, że krytyka nie jest w stanie napisać o mnie niczego pozytywnego.

Zmieniło się to dopiero, gdy zyskał popularność na świecie. Jego sukces przełożył się na zainteresowanie literaturą japońską i utorował drogę młodszym, eksperymentującym autorom. Niektórzy z nich, jak pisarki Yoko Tawada czy Mieko Kawakami, z czasem zostali docenieni na Zachodzie.

Kawakami pisze mi w mejlu z podziwem o zdolności Murakamiego do „pobudzania zmysłów czytelnika, zazwyczaj poprzez metafory, które dają poczucie całkiem nowego doświadczenia".

Tawada zaczęła czytać Murakamiego w liceum. Miała poczucie, że to „zupełnie nowa literatura". Jego proza – napisała mi – jest „jak wiatr wiejący z jakiegoś odległego, obcego kraju".

Dziś Murakami nie czuje się w swoim kraju jak wyrzutek. – Zestarzałem się, a ludzie tu szanują starców – mówi.

W ostatnich latach jego twórczość nabrała bardziej filozoficznego, refleksyjnego charakteru. Widać to w powieści „Miasto i jego nieuchwytny Mur". Mierzy się w niej z nieuchronnością śmierci i nostalgią za utraconą młodością. – Jest w tej książce głębia, z jaką wcześniej nie mieliśmy do czynienia. Jest poważniejsza, ale i bardzo poruszająca – mówi Philip Gabriel, który od lat tłumaczy pisarza na angielski.

Ostatnio Murakami z przyjemnością wrócił do codziennej rutyny – wstaje wcześnie, by pisać, wykonuje obowiązki domowe, jak mycie naczyń czy prasowanie, biega.

– Nie wiem, ile mam w sobie jeszcze książek – mówi. – Wydaje mi się, że jeszcze kilka, bo pisanie powieści jest wspaniałe. To podróż w głąb siebie. A nawet na starość wciąż mam sporo do odkrycia.

Przekład Dariusz Żukowski

© 2025 The New York Times Company.

Tytuł i śródtytuły od redakcji.

REKLAMA
Kraj/34419943

eprasa.pl 8f338148e7

Witamy w Polsce

Cykl Witamy w Polsce tworzy zespół kilkudziesięciu reporterów „Wyborczej" pracujących w redakcjach w całym kraju.

COŚ SIĘ U NAS ZACZYNA PSUĆ

Sporej części Polaków udało się wmówić, że na granicy dzieją się jakieś straszne rzeczy, a Niemiec to wróg – mówi Andrzej Szwałek, sołtys Osinowa Dolnego. We wsi, która żyje z przygranicznego handlu, kontrole na granicy budzą niepokój i złość.

ANDRZEJ KRAŚNICKI JR

Osinów Dolny: 200 mieszkańców, sześć stacji benzynowych, McDonald's, Biedronka, dwa ogromne targowiska i 40 zakładów fryzjerskich. Ceny w euro. Na przystanku trzy razy dziennie zatrzymuje się autobus z Berlina, odległego raptem o 64 kilometry.

– Wróg jest na wschodzie, a nam część polityków wmawia, że najgorszy jest Niemiec. Najpierw byli tu „obrońcy granic" od Bąkiewicza, teraz te kontrole. Coś się zaczyna psuć – mówi sołtys Andrzej Szwałek.

Kontrole na polsko-niemieckiej granicy miały się skończyć 15 marca, ale potrwają jeszcze przynajmniej pół roku. Sprawdzam, co to oznacza dla mieszkańców pogranicza.

NIEMIEC PRZYJEŻDŻA NA ZAKUPY I OBIAD

Dzielimy się z sołtysem anegdotami z życia przy granicy. Na festiwal podróżników „Włóczykij" w Gryfinie przyjechał dziennikarz muzyczny Marek Niedźwiecki. Po wieczornym spotkaniu miałem go odwieźć do hotelu w Szczecinie. Dla miejscowych to oczywiste, że do położonej na lewym brzegu części miasta najkrótsza droga z Gryfina prowadzi przez Niemcy. Wszyscy tak jeżdżą. Dlatego nie od razu zwróciłem uwagę na niepokój mojego pasażera z Warszawy, który w ciemnościach zauważył żółte, niemieckie drogowskazy.

– Spokojnie, to nie porwanie – zaśmiałem się i resztę trasy opowiadałem mu o tym, jak wygląda życie na pograniczu.

Dziś Niedźwieckiego już bym tak nie wiózł. Zniechęcają do tego niemieckie – a czasem i polskie – kontrole oraz korki na granicy. Niezbyt to sympatyczne, ale okazuje się, że jeszcze gorzej jest od niedawna w Osinowie Dolnym.

Osinów Dolny to jedna z przygranicznych wiosek, w których życie do początku lat 90. kręciło się wokół podupadających PGR-ów i wyjazdów do pracy w Berlinie i okolicach. Handel przyszedł po moście nad Odrą w 1993 roku, kiedy powstało przejście graniczne. Targowiska były gospodarczym skokiem. W kilka lat powstały lokalne fortuny, o których do dziś krążą legendy. Napędzała je potężna różnica cen w Polsce i Niemczech.

– Wywiesiłem na dziecięcym rowerku kartkę z ceną 125, ale nie dopisałem, że złotych. Przyjechał Niemiec, wręczył mi 125 marek i był szczęśliwy, bo i tak kupił rower dużo taniej niż u siebie

– wspomina jeden z pionierów przygranicznego handlu w rejonie Szczecina.

W Osinowie Dolnym też wszystko było dużo tańsze niż w dawnym NRD. Łącznie ze słynnymi gipsowymi krasnalami – ulubioną wówczas ozdobą niemieckich ogródków. Kiczowate rzeźby stały się jednym z symboli granicznego handlu. Dziś ozdoby są nieco bardziej wyrafinowane. Ceny też się wyrównały.

– To jaki jest niemiecki klient i po co w ogóle przyjeżdża? – pytam Andrzeja Szwałka. Sołtys klientów zna, bo prowadzi restaurację, w której ma stałych bywalców.

– Przyjeżdżają po paliwo i papierosy, bo wciąż wychodzi taniej. Ale tak naprawdę gościmy tu osoby, dla których sobota czy niedziela na naszym targowisku to sposób na spędzenie dnia. Zrobią zakupy, pójdą do fryzjera, zjedzą u mnie obiad. I tak dzień im mija – wyjaśnia.

JAK SIĘ ZACZĘŁY KONTROLE?

Dzień na targowisku wydaje mi się trochę nudny, dopóki sami nie wejdziemy między rzędy stoisk. To jak chińskie platformy sprzedażowe, ale w wersji na żywo. Jest tu wszystko, także ewidentne podróbki markowych rzeczy. Niemcy zresztą zdają sobie z tego sprawę. Na turystycznych forach piszą: „Na stoiskach tylko podróbki, a ich jakość fatalna", ale i: „Mili sprzedawcy, targowanie się i śmiech. Papierosy, alkohol i inne rzeczy są warte swojej ceny. Podróbki są takie sobie, ale przynajmniej jest zabawnie".

Sprzedawcy zaczepiają mnie po niemiecku na „billig!", czyli „tanio!", a my im po polsku: „dziękuję, tylko sobie patrzymy". Dziwią się. Jeden z nich w końcu nie wytrzymuje: – Co robicie na naszym targowisku?

– My w sprawie korków na granicy – wyjaśniamy.

– Oszaleli – wzdycha sprzedawca. Kto „oszalał", za chwilę pokaże nam Andrzej Szwałek.

Ale najpierw parę słów o kontrolach. Zaczęło się, jak wszędzie, w październiku 2023 roku. Patrole stanęły na przejściach w celu „zatrzymania nielegalnej migracji" – jak wyjaśniał kanclerz Friedrich Merz. Kontrole miały być tymczasowe, ale okazały się bardzo trwałe. Po polskiej stronie też.

Mieszkańcy dobrze wiedzą, jak te kontrole wyglądają. Graniczne posterunki działają wyrywkowo. Do niektórych samochodów niemieccy policjanci w ogóle nie wychodzą, ale dekarz z okolic Gryfina, z którym rozmawialiśmy, musi w drodze do pracy – a dojeżdża do niej przez Niemcy – codziennie otwierać drzwi swojego vana. Niemcy sprawdzają, czy im nikogo do kraju nie przemyca.

W Osinowie Dolnym na początku też tak było. Podobnie jak niemiecka wieś Hohenwutzen po drugiej stronie Odry, nie leży na żadnej tranzytowej trasie, lecz przy lokalnych szosach. Czasem kontroli w ogóle nie było.

Pod koniec 2025 roku coś się jednak zmieniło: – Zaczęli bardzo dokładnie kontrolować wszystkie samochody wjeżdżające do Niemiec – mówi Szwałek.

To wywołało popłoch wśród niemieckich klientów, którzy przyjeżdżali na targowisko po papierosy.

– Zaczęli kupować tyle sztang fajek, ile legalnie mogą przewieźć do Niemiec, czyli tylko po cztery na głowę – narzeka jeden z handlowców.

– A wcześniej?

– Brali dziesiątki. Dużo palą.

Dokładne kontrole zapchały Osinów Dolny. Niemcy ustawili swój posterunek kilka metrów za granicznym mostem, wprost na ulicy. Mieszkańcy nadodrzańskich wsi – Starego Kostrzynka, Starej Rudnicy i Starych Łysogórek – zamiast wracać z zakupów w Biedronki 10 minut, godzinę stali w korku. Wiadomości o problemach z wjazdem do Niemiec szybko się rozeszły.

Szwałek: – Klienci zza Odry się do nas zniechęcili, bo co to za przyjemność spędzać w korku dwie, trzy godziny? A właśnie tyle w weekend zajmował przejazd na niemiecką stronę.

RADNI Z POGRANICZA PODNOSZĄ ALARM

W połowie stycznia sytuacja po polskiej stronie zrobiła się nerwowa.

Targowisko daje – według szacunków – trzy tysiące miejsc pracy w okolicznych gminach. Na początku stycznia 60 handlowców zamknęło swoje stoiska. Na ile wpływ miała na to sytuacja na granicy, a na ile zmieniające się standardy i oczekiwania klientów – nikt nie potrafi jednoznacznie odpowiedzieć. Ale z tego powodu problemy z uciążliwymi kontrolami po obu stronach granicy zdecydowali się nagłośnić radni z pobliskiej Cedyni.

W styczniu na sesji rady miasta i gminy przyjęli stanowisko, które wysłali między innymi do premiera Donalda Tuska, szefa MSWiA Marcina Kierwińskiego i ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego. Skarżyli się na sposób, w jaki niemieccy policjanci zaczęli pilnować granicy.

Lokalni radni wyrazili co prawda „zrozumienie dla działań służących ochronie granicy państwowej", ale zwrócili też uwagę, że „stosowane środki – zwłaszcza w warunkach strefy Schengen – powinny być proporcjonalne, czasowo ograniczone oraz zorganizowane w sposób możliwie najmniej uciążliwy dla życia społecznego i gospodarki obszarów pogranicza". Wyliczyli wszystkie problemy:

- dwu-, trzygodzinne korki do granicy,
- blokowanie lokalnego ruchu,
- spadek liczby klientów,
- cios w gospodarkę pogranicza,
- narastającą frustrację,
- poczucie pogorszenia warunków życia na pograniczu.

1 RP

eprasa.pl 8f338148e7

• **Osinów Dolny. Targowisko Polenmarkt Hohenwutzen (Oder Center Berlin)** FOT. CEZARY ASZKIEŁOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Na koniec mobilizowali rząd do rozmów ze stroną niemiecką, by ta wymyśliła mniej uciążliwe dla wszystkich formy działań.

Jednym z adresatów był wojewoda zachodniopomorski Adam Rudawski. I to do niego przyszło pismo od polskiej straży granicznej, która nawiązała kontakt ze służbami niemieckimi. Kontradmirał Andrzej Prokopski z Morskiego Oddziału Straży Granicznej przyznał w nim, że są problemy z wyjazdami z Polski w rejonie Osinowa Dolnego. I przedstawił wyjaśnienia służb niemieckich. Wynika z nich, że kontrole mają na celu „ujawnianie przypadków nielegalnej migracji oraz wywozu z Polski do Niemiec materiałów pirotechnicznych". A korki wynikają ze „wzmożonego ruchu przedświątecznego".

Sołtysa Andrzeja Szwałka wyjaśnienia Niemców nie przekonały, bo święta się skończyły, a Osinów Dolny nadal się korkował.

STRASZNE RZECZY

Jedziemy z sołtysem na granicę. Zaraz za mostem przez Odrę stoi patrol niemieckiej policji. Zatrzymuje każde auto, funkcjonariusze sprawdzają dokumenty, ale korków akurat nie ma. Niemieccy policjanci jeden pojazd na kilka odsyłają na pusty plac obok, na bardziej drobiazgową kontrolę.

– Ten plac to postęp, bo wcześniej robili to po prostu na ulicy. I wszystko od razu się korkowało – mówi Szwałka. Ma własną teorię na temat kontroli: jego zdaniem, najbardziej drobiazgowe są podczas zmiany tylko jednego z dowódców.

– Może to taki niemiecki Bąkiewicz, który zażarcie broni granicy? Bo przecież na innych, sąsiednich przejściach takich problemów nie ma – zauważa sołtys.

Samozwańczy „obrońcy granic" Roberta Bąkiewicz byli tu w czerwcu 2025 roku. Andrzej Szwałek kazał im się wynosić i bronić wschodniej granicy, a nie szukać problemów na zachodzie i straszyć klientów.

– Niestety, powstał taki obraz, jakby i tu w Osinowie pół Afryki przewalało się przez polską granicę. Najwięcej szumu robili ci, którzy pewnie pierwszy raz widzieli granicę z Niemcami

– mówi sołtys. I dodaje: – Sporej części Polaków udało się wmówić, że na granicy dzieją się jakieś straszne rzeczy, a Niemiec to wróg.

Andrzej Szwałek obawia się, że antyniemiecka narracja zniszczy więzi między ludźmi na pograniczu.

– Udało się tu jednak lokalnie zbudować dobre relacje, potrafimy rozmawiać – podkreśla Szwałek. Jest regionalistą, ma mnóstwo przedwojennych pocztówek z okolicznych miejscowości. To idealny pretekst do rozmów z niemieckimi sąsiadami zza Odry. Część z nich to potomkowie mieszkańców, którzy w 1945 roku porzucili swoje domy, uciekając przed Armią Czerwoną. Kiedy chcieli wrócić, okazało się, że ich gospodarstwa stoją już w Polsce.

Szwałek pamięta historię rodziny, która ukradkiem przeprawiła się kajakiem na polską stronę, by zamknąć okiennice w swoim domu i jakoś go zabezpieczyć do ich powrotu. Nie wrócili, ale ich potomkowie wciąż mieszkają niedaleko.

NIEMCY WIOZĄ ARSENAŁ

Zapytałem Bundespolizei, czyli niemiecką policję, o utrudnienia w ruchu w rejonie Osinowa. Rzecznik prasowy Kostja Stroinski przekonuje, że policja federalna stara się minimalizować utrudnienia. I dodaje, że korki to nie ich wina.

– W wyniku dotychczasowych obserwacji przeprowadzonych przez dyrekcję policji federalnej w Berlinie stwierdzono, że zatory na moście granicznym w Hohenwutzen nie są bezpośrednio spowodowane kontrolą, ale wynikają z organizacji ruchu w niemieckiej miejscowości Hohenwutzen – twierdzi Stroinski.

To tłumaczenie zaskakuje, bo patrol stoi tuż przy zjeździe z mostu nad Odrą. Organizacja ruchu w samej miejscowości nie ma nic do rzeczy. Stroinski dodaje jednak, że oczywiście „realizacja zadań przez policję federalną podlega ciągłej ocenie", a sytuacja na drogach „jest na bieżąco omawiana z polskimi partnerami".

Dużo bardziej konkretni są szeregowi funkcjonariusze Bundespolizei.

– Dokładnie rok temu w autobusie kursującym między waszym targowiskiem a Berlinem znaleźliśmy spory arsenał – mówi jeden z policjantów. – Dziesięć pałek teleskopowych, pięć pistoletów hukowych wraz z amunicją, gaz pieprzowy i trzy paralizatory. Szmuglowali to wszystko nastolatkowie z Hamburga.

W Niemczech nie można posiadać pistoletów hukowych ani paralizatorów bez specjalnego pozwolenia. Pałka teleskopowa jest uważana za broń i żeby nosić ją ze sobą, też trzeba mieć pozwolenie. W Osinowie Dolnym taki arsenał można skompletować bez problemu.

Według naszego rozmówcy, proceder nie jest nowy, a niemiecka policja stara się go ograniczyć. Nie tylko na granicy. W czerwcu i lipcu 2025 roku na wszystkich berlińskich dworcach była prowadzona zmasowana akcja kontroli osobistej. Sprawdzono 10 tysięcy osób, znaleziono 700 sztuk niebezpiecznych narzędzi.

OD TAKICH KONTROLI JUŻ SIĘ ODZWYCZAILIŚMY

Z Osinowa Dolnego jedziemy jeszcze kilka kilometrów na południe, na przyczółek dawnego mostu kolejowego nad Odrą. Przed laty stały na nim zasieki, ale po wejściu Polski do strefy Schengen zrobiło się normalnie – jakby granicy nie było. Most przebudowano na szlak rowerowy, który łączy polskie i niemieckie trasy.

Teraz jednak stoi tu kontener polskiej Straży Granicznej. Wychodzą do nas dwie funkcjonariuszki. Rozmowa jest sympatyczna, ale pytają jednak, dlaczego fotografujemy okolicę z drona. Trudno z powrotem przyzwyczaić się do takich spotkań i konieczności tłumaczeń, po co się przyszło na granicę. I to jeszcze przed mundurowymi z długą bronią.

W drodze powrotnej do Szczecina wybieramy najkrótszą trasę, czyli przez Niemcy. Przekraczamy granicę w Krajniku Dolnym, a później – w niemieckim Schwedt. Na granicznym moście parę aut. Niemcy sprawdzają dokumenty kierowców i pasażerów.

– Dokąd kierowca jedzie? – pyta nas z niemieckim akcentem policjant i zerka do samochodu.

– Do domu, do Szczecina.

Drugi z funkcjonariuszy świeci latarką w nasze dowody osobiste i po chwili je oddaje. Możemy jechać. Na granicy z Polską witają nas migające, niebieskie światła na aucie polskiej Straży Granicznej. Nikt nas nie zatrzymuje, ale musimy mocno zwolnić. Mijamy pusty namiot „obrońców granic", wciąż obwieszony polskimi flagami.

Wracam do domu. Kawałek drutu kolczastego, który zabrałem na pamiątkę z otwarcia przejścia przez granicę z Niemcami, kiedy Polska wchodziła do Schengen, znów wygląda bardzo aktualnie.

REKLAMA
Kraj/34421665

2 RP

eprasa.pl 8f338148e7

TYLKO ZDROWIE

NIE MIESZAJ...

Katarzyna Lepska*

...plastyki powiek z intensywnym sportem

Blefaroplastyka to chirurgiczna plastyka powiek. Może obejmować zarówno górne jak i dolne powieki. Wskazaniem do zabiegu są wrodzone predyspozycje do opadania powieki lub utrata elastyczności skóry spowodowana wiekiem.

To zabieg kilkudziesięciominutowy, wykonywany w znieczuleniu miejscowym.

Chirurdzy wykonują tak cięcia, by przebiegały w anatomicznych zagłębieniach fałdów skóry, a to sprawia, że po wygojeniu są praktycznie niedostrzegalne. Obecnie specjaliści używają najczęściej nowoczesnych skalpeli o wysokiej częstotliwości z jednoczesną koagulacją tkanek. Taka metoda zmniejsza krwawienie i powstającą w trakcie gojenia bliznę.

Na zoperowaną okolicę zakładane są szwy, które wyciągane są na wizycie po 10-12 dniach. Ból towarzyszący gojeniu jest z reguły niewielki. Mogą jednak pojawiać się siniaki wokół oczu. Wchłaniają się one samoistnie po około dwóch tygodniach.

Powrót do pracy biurowej i prowadzenia samochodu następuje po tygodniu lub dwóch. Z wysiłkiem fizycznym, treningami i ćwiczeniami należy poczekać minimum dwa tygodnie. ● **Not. ET**

*okulistka i okuloplastyczka z Okulus Plus Centrum Okulistyki i Optometrii w Katowicach.

PRAWDA CZY MIT

Margit Kossobudzka

Niedosypianie zaburza mikrobiotę jelit?

Jedna lub dwie noce za krótkiego snu mogą spowodować więcej niż tylko zmęczenie – mogą również zaburzyć pracę komórek w jelitach, czyniąc ten narząd podatnym na stany zapalne – jak wynika z badania opublikowanego w piśmie „Cell Stem Cell".

Praca opisuje cały szlak biochemiczny, który przekazuje nieprawidłowe sygnały z ośrodka snu w mózgu do komórek jelitowych.

Ta sygnalizacja zmniejsza zdolność wyściółki jelit do regeneracji.

Naukowcy twierdzą, że mają wreszcie dowody wskazujące na to, że sen jest ważny nie tylko dla mózgu, ale także dla jelit.

Aby odkryć, jak mózg pozbawiony snu wpływa na jelita, zespół skupił się na komórkach macierzystych jelit, które odgrywają kluczową rolę w utrzymaniu zdrowia tego organu. Komórki macierzyste znajdują się u podstawy tzw. krypt jelitowych i napędzają szybką regenerację nabłonka jelitowego – w ciągu 4 do 7 dni.

Są niezbędne do samoodnowy i naprawy uszkodzeń. ●

Liczba

6

PROC.

• **Polaków zaszczepiło się na grypę od początku sezonu infekcyjnego 2025/2026 – wynika z raportu Centrum e-Zdrowia**

Kosmetyk

Nowy szampon dermatologiczny ultrakojący IDEE DERM sprawdzi się w codziennej pielęgnacji wrażliwej skóry głowy z łuszczycą i atopowym zapaleniem skóry. Kosmetyk łagodzi swędzenie i podrażnienia, a także redukuje uczucie ściągnięcia i przesuszenia. ●

wyborcza.pl

• **Więcej czytaj na Wyborcza.pl/TylkoZdrowie**

Dopalacz starzenia

Jak ugasić sta

Stopniowo i po cichu uszkadza tkanki i narządy. Przewlekły stan zapalny towarzyszy wielu chorobom i napędza kolejne. Czy można przerywać to błędne koło i poczuć się lepiej?

Katarzyna Staszak

FOT. SHUTTERSTOCK

Stan zapalny to reakcja organizmu na zagrożenie – infekcję lub uraz. Mobilizuje siły, które mają przywrócić stan równowagi. We krwi rośnie wówczas poziom cząsteczek, które sterują odpowiedzią organizmu na niebezpieczeństwo. To tzw. markery stanu zapalnego – można je badać, by ocenić, czy organizm jest w stanie zapalenia. Gdy nie walczymy z grypą, nie jesteśmy po operacji, nie złamaliśmy nogi, inaczej mówiąc, gdy nic nam nie dolega, w organizmie nie powinien toczyć się stan zapalny.

– U części osób poziom markerów zapalnych pozostaje przewlekle, choć nieznacznie, podwyższony. Mówimy wówczas o tzw. „jałowym zapaleniu". To proces toczący się bez udziału infekcji, ale wywierający realny, długofalowy wpływ na tkanki i narządy – wyjaśnia prof. Marek Postuła, kardiolog, przewodniczący Polskiego Towarzystwa Medycyny Długowieczności oraz ekspert w badaniach nad starzeniem.

Wiele chorób, które postrzegamy jako ograniczone do jednego układu czy narządu, w rzeczywistości dotyczy całego organizmu. Przykładowo cukrzyca to nie tylko podwyższony poziom glukozy we krwi, ale również przewlekły proces zapalny obejmujący m.in. naczynia krwionośne, nerki i dziąsła.

– Przewlekły stan zapalny ma charakter ogólnoustrojowy. Stopniowo uszkadza śródbłonek naczyń krwionośnych i mięsień sercowy, zwiększa ryzyko demencji, depresji oraz nowotworów. Z jego podwyższonym poziomem ściśle wiążą się takie czynniki jak otyłość, palenie tytoniu, przewlekły stres czy nadciśnienie tętnicze. Mechanizm ten często przyjmuje postać błędnego koła: drobne uszkodzenia tkanek wywołują odpowiedź zapalną, która – jeśli utrzymuje się przewlekle – prowadzi do kolejnych mikrouszkodzeń i dalszej aktywacji układu odpornościowego. W długiej perspektywie taki proces może przyspieszać biologiczne starzenie organizmu – wyjaśnia prof. Postuła.

SZYBSZE TEMPO STARZENIA

Tlący się stan zapalny prowadzi do gorszej pracy poszczególnych narządów i zwiększa ryzyko chorób przewlekłych. To oznacza, że może odjąć nam lata życia w zdrowiu.

– Przewlekły stan zapalny jest jedynym z głównych motorów starzenia. Stanowi wspólny mianownik chorób sercowo-naczyniowych, neurodegeneracyjnych, metabolicznych i nowotworowych. Jeśli zajmiemy się obniżeniem stanu zapalnego, możemy zwiększyć liczbę lat, które przeżyjemy w zdrowiu i sprawności – mówi prof. Postuła.

Przewlekły stan zapalny związany z dojrzałym wiekiem ma swoją nazwę – inflammaging, czyli połączenie angielskich słów inflammation (stan zapalny) i aging (starzenie się). -

Inflammaging idzie w parze z obniżoną odpornością. – Starszy organizm gorzej radzi sobie z nowymi infekcjami, szczepienia działają słabiej, a powrót do zdrowia po chorobie trwa dłużej. Z drugiej strony rozwija się przewlekły, stan zapalny, który toczy się w organizmie nawet wtedy, gdy nie ma żadnej infekcji. To trochę tak, jakby system alarmowy w domu włączał się bez powodu, ale jednocześnie nie reagował odpowiednio, gdy naprawdę pojawi się zagrożenie – wyjaśnia kardiolog.

CZY STAN ZAPALNY MUSI NARASTAĆ Z WIEKIEM?

W zeszłym roku naukowcy z Kanady i USA dowiedli, że przewlekły stan zapalny nie musi iść w parze z dojrzałym wiekiem. W piśmie „Nature Aging" opisali wyniki badań przeprowadzonych wśród trzech społeczności. Sprawdzali ilość cytokin, czyli białek związanych ze stanem zapalnym, we krwi osób z różnych miejsc na Ziemii. Zbadali mieszkańców Włoch i Singapuru; przedstawicieli ludu Tsimané z boliwijskiej Amazonii oraz Orang Asli z Półwyspu Malajskiego.

Mieszkańcy Włoch i Singapuru żyli w sposób, który znamy. A osoby z grup Tsimané i Orang Asli zajmowali się łowiectwem, zbieractwem i hodowlą jadalnych roślin.

eprasa.pl 8f338148e7

TYLKO ZDROWIE

n zapalny

Przewlekły stan zapalny związany z dojrzałym wiekiem ma swoją nazwę – inflammaging, czyli połączenie angielskich słów inflammation (stan zapalny) i aging (starzenie się)

Co pokazało badania cytokin we krwi osób reprezentujących różny styl życia? Większą ilość cytokin, czyli tlący się stan zapalny, naukowcy stwierdzili tylko u dojrzałych mieszkańców Włoch oraz Singapuru. Osoby starsze z ludów Tsimané i Orang Asli mieli we krwi ilość cytokin, jaką przypisujemy ludziom młodszym. W tych społecznościach nie występowały też właściwie choroby, które kojarzymy ze starzeniem się jak np. choroba nerek czy serca.

– To badanie dowodzi jak fundamentalne znaczenie ma styl życia. Z innych badań wiemy, że interwencje związane ze zmianą codziennych nawyków mogą zmniejszyć stan zapalny. Regularna aktywność fizyczna obniża poziom prozapalnej interleukiny 6 i CRP, czyli biała produkowanego w odpowiedzi na stan zapalany. Dzięki aktywności fizycznej zmniejsza się ilość tkanki tłuszczowej, która otacza narządy wewnętrzne i produkuje substancje zapalne. Podczas aktywności fizycznej pracujące mięśnie wydzielają zwiększone ilości miokin. To bioaktywne cząsteczki, które nie tylko hamują nadmierną odpowiedź zapalną, ale również regulują metabolizm glukozy i lipidów oraz korzystnie wpływają na funkcję tkanki tłuszczowej. W efekcie regularny ruch prowadzi do stopniowego obniżenia poziomu przewlekłego stanu zapalnego. Ruch można więc traktować jako naturalny, fizjologiczny „lek przeciwzapalny" – podkreśla prof. Marek Postuła. ●

• Prof. Marek Postuła weźmie udział w Impact'26, wydarzeniu, nad którym Wyborcza.biz, Wyborcza.pl i WysokieObcasy.pl objęły patronat medialny.

• Szczegóły: **impactcee.com/impact/2026/pl/start/**

Dieta przeciwzapalna

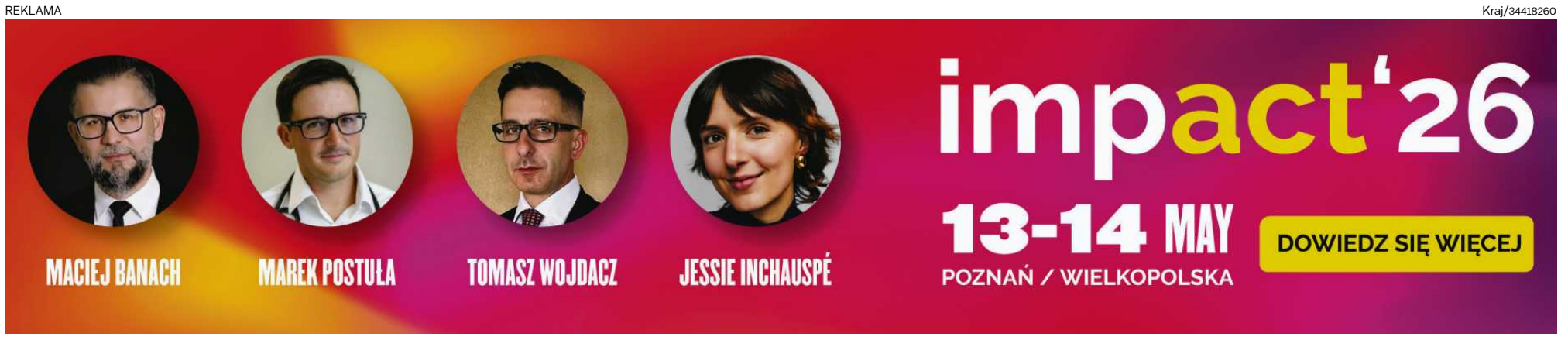
Na listę zakupów wpisz więcej produktów o udowodnionym działaniu przeciwzapalnym. Są to:

• **Owoce i warzywa.** Większość owoców i warzyw o jaskrawych kolorach naturalnie zawiera wysoki poziom polifenoli. To związki, które chronią rośliny, a gdy je zjadamy mają działanie przeciwzapalne. Mogą np. poprawiać funkcjonowanie komórek wyścielających naczynia krwionośne. Do produktów bogatych w polifenole należą: owoce jagodowe jak borówki, maliny, truskawki, aronia, porzeczki, wiśnie, cytrusy, jabłka, ciemne winogrona, śliwki, cebula, czosnek, zielone warzywa liściaste, takie jak szpinak, jarmuż i kapusta, buraki, zielona pietruszka.
• **Orzechy i nasiona.** Badania wykazały, że spożywanie orzechów i nasion wiąże się z obniżeniem markerów stanu zapalnego oraz niższym ryzykiem chorób układu krążenia i cukrzycy. Zjadaj codziennie garść orzechów, np. włoskich, laskowych, nerkowców czy pistacji. Uwaga: orzechy działają przeciwzapalnie, jeśli są w stanie naturalnym, bez soli, tłuszczu czy panierki.
• **Dobre tłuszcze.** Oliwa, olej lniany, olej rzepakowy, awokado.
• **Tłuste ryby.** Sardynki, makrela, śledź, łosoś dostarczają dawki kwasów tłuszczowych omega-3, które wykazują działanie przeciwzapalne.
• **Rośliny strączkowe.** Soczewica, ciecierzyca, fasola, bób, soja, tofu i tempeh są źródłem błonnika, białka i przeciwutleniczy.
• **Naturalne probiotyki.** Źródłem żywych kultury bakterii są kefir, jogurt naturalny i kiszonki jak kiszona kapusta, kiszone ogórki czy kimchi.
• **Produkty pełnoziarniste.** Płatki owsiane, kasza gryczana, kasza jęczmienna, pęczak, komosa ryżowa (quinoa), pieczywo żytnie są źródłem błonnika, który dba o mikrobiotę jelitową.
• **Kawa i zielona herbata.** Działają przeciwzapalnie dzięki zawartości polifenoli.
• **Gorzkie kakao, gorzka czekolada.** To źródło przeciwutelniaczy. Szukaj czekolady o najprostszym składzie i co najmniej 80-procentowej zawartości kakao. Z badań wynika, że wystarczą dwie kostki dziennie, żeby odczuć dobroczynne działanie kakao.
• **Przyprawy i zioła.** Dodawaj do potrawa świeże i suszone zioła. Działanie przeciwzapalne mają m.in. oregano, tymianek, rozmaryn, cynamon, kurkuma, imbir, goździki.
• **UNIKAJ:** słodzonych napojów; pszennego pieczywa; przemysłowych słodyczy jak ciastka, cukierki, batoniki; czerwonego mięsa i mięsa przetworzonego czyli wędlin, parówek i pasztetów; żywności przetworzonej jak słone przekąski, słodkie jogurty, gotowe dania, sosy i desery; paluszki rybne; jedzenia smażonego; fast foodów jak hamburgery i frytki.

Co daje dieta przeciwzapalna

Więcej przeciwutleniającego jedzenia na talerzu będzie mieć pozytywne skutki dla zdrowia. Co się może zmienić na lepsze? Eksperci ze słynnej amerykańskiej kliniki w Cleveland wymieniają możliwe korzyści:
• lepsza skóra
• mniejsze bóle mięśni i stawów
• mniejsze obrzęki dłoni i stóp
• mniej bólów głowy
• mniejsze objawy żołądkowo-jelitowe jak biegunka, gazy, nudności, ból brzucha
• mniej wzdęć
• lepszy sen
• mniej lęku, stresu i zamglenia umysłu
• niższe ciśnienie krwi
• niższy poziom cukru we krwi
• więcej energii
• zmniejszenie masy ciała.

REKLAMA
Kraj/34418260

1 RP

eprasa.pl 8f338148e7

RÓŻNI LUDZIE, JEDEN ŚWIAT

Pomagamy dorosłym z niepełnosprawnością w leczeniu i rehabilitacji.

Wpłać 1,5%

fundacjaagory.pl
KRS 210120

FUNDACJA AGORY

Kraj/34416914

ODESZLI.pl

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejdź na serwis **odeszli.pl**

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383, 22 55 55 399, 22 55 55 555

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O DRUGIM PRZETARGU USTNYM NIEOGRANICZONYM

STAROSTA LESZCZYŃSKI
OGŁASZA

drugi przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż niżej wymienionej nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa:

1. Oznaczenie nieruchomości według księgi wieczystej oraz katastru nieruchomości
- PO1L/00026173/1 prowadzona w Sądzie Rejonowym w Lesznie, VI Wydziale Ksiąg Wieczystych,
- gmina: Święciechowa
- obręb: 0008-Przybyszewo
- działka nr: 359/3
- właściciel: Skarb Państwa

2. Powierzchnia nieruchomości
- pow. dz. nr 359/3: 0,3712 ha (w tym RVI – 0,3331 ha, PsIV – 0,0381 ha)

3. Informacja o przeznaczeniu do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie
Do sprzedaży przeznaczona została dz. 359/3;
sprzedaż prawa własności w drodze przetargu ustnego nieograniczonego;

4. Cena wywoławcza nieruchomości: 480.000,00 zł
Dostawa zwolniona z opodatkowania VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.).

5. Termin i miejsce przetargu
Drugi przetarg odbędzie się dnia 29 kwietnia 2026 roku o godz. 10^{00} w Starostwie Powiatowym w Lesznie, Pl. Kościuszki 4b, sala nr 18.

6. Wysokość wadium: 96.000,00 zł

7. Informacja o miejscu wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu
Ogłoszenie o drugim przetargu podane zostanie do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicach ogłoszeń od dnia 27 lutego 2026 roku:
- w siedzibie Starostwa Powiatowego w Lesznie, Pl. Kościuszki 4b,
- w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego w Lesznie przy Al. Jana Pawła II 23.
Ogłoszenie o drugim przetargu zamieszczone zostanie również na stronie internetowej: www.powiat-leszczynski.pl i w Biuletynie Informacji Publicznej: www.bip.powiat-leszczynski.pl w zakładce: gospodarka nieruchomościami. Wyciąg z ogłoszenia zamieszczony zostanie w prasie codziennej ogólnokrajowej dnia 27 lutego 2026 roku a ponadto od tego dnia podana zostanie informacja o ogłoszeniu przetargu w siedzibie Urzędu Gminy Święciechowa.

8. Szczegółowe informacje dotyczące drugiego przetargu można uzyskać W Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego w Lesznie, Al. Jana Pawła II 23, III piętro, pokój nr 303, tel. 65 526 58 35, w godzinach pracy urzędu.

Kraj/34422452

Warszawa, dnia 20 lutego 2026 r.

Ogłoszenie

Politechnika Warszawska

poszukuje Dzierżawcy do prowadzenia działalności gospodarczej w Ośrodku Wypoczynkowym Politechniki Warszawskiej w Ubliku, powiat piski, gmina Orzysz, woj. warmińsko-mazurskie, na okres co najmniej 5 lat, w następującym zakresie:

1. **wynajmu miejsc noclegowych w domkach letniskowych i pokojach,**
2. **wynajmu miejsc na polu kempingowym.**

Opis nieruchomości:

Działka gruntu nr ewid. 236/9 o powierzchni 22 963 m² zabudowana zespołem budynków ośrodka wypoczynkowego, z plażą, dwoma pomostami i bezpośrednim dostępem do jeziora Ublik Wielki. Ośrodek położony jest w odległości 11 km od Orzysza oraz 26 km od Giżycka. Ublik jest miejscowością wypoczynkową, na terenie której znajduje się m.in. hotel Ublik, gospodarstwa agroturystyczne i domy letniskowe. Dostępność komunikacyjna jest korzystna, dojazd drogą asfaltową, ostatni odcinek około 250 m posiada nawierzchnię gruntową i utwardzoną płytami betonowymi, w odległości około 4 km przebiega droga krajowa nr 63.

Ośrodek Wypoczynkowy Politechniki Warszawskiej w Ubliku posiada 65 miejsc noclegowych i składa się z:
– 14 domków trzyosobowych typu Mikołajki,
– 2 domków pięcioosobowych typu Brda,
– 1 domku typu Ania (dwa segmenty dwuosobowe),
– domku całorocznego pięcioosobowego,
– 4 pokoi jednoosobowych w budynku wielofunkcyjnym, tzw. „Stodole".

Domki wyposażone są w łazienki i kuchnie. W budynku „Stodoły" znajdują się łazienki ogólnodostępne, recepcja, pomieszczenia socjalno-biurowe, warsztatowe, magazynowe.

Łączna powierzchnia zabudowy budynków wynosi 954 m².

Na terenie Ośrodka znajduje się plac zabaw dla dzieci, boisko sportowe, miejsce na ognisko z wiatami, pawilon sanitarny dla gości kempingu oraz wiata na sprzęt pływający.

Ośrodek dysponuje własnym sprzętem pływającym: żaglówka, łódki, rowery wodne, kajaki, SUP-y oraz rowerami turystycznymi i drobnym sprzętem sportowym.

Teren jest ogrodzony płotem drewnianym z bramą wjazdową z napędem elektrycznym.

Działka wyposażona jest w przyłącze energetyczne, przyłącze telekomunikacyjne, dwie studnie wiercone i oczyszczalnię ścieków (możliwość podłączenia pod wodociąg i kanalizację gminną).

Wymieniona wyżej nieruchomość jest własnością Politechniki Warszawskiej.

Przy wyborze Dzierżawcy pod uwagę będą brane w szczególności:
1) zapewnienie pierwszeństwa w korzystaniu z usług zakwaterowania dla pracowników, doktorantów i studentów Politechniki Warszawskiej,
2) doświadczenie w prowadzeniu działalności gospodarczej w zakresie wymienionym wyżej w ogłoszeniu,
3) wysokość miesięcznej stawki czynszu.

Oferty zawierające w szczególności: dane oferenta, ogólną charakterystykę profilu działalności oraz proponowaną wysokość czynszu i okres dzierżawy, należy przesłać w zamkniętej kopercie wraz z opisem „Oferta dzierżawy Ośrodka Wypoczynkowego w Ubliku", do dnia 10 marca 2026 r. (wtorek) na adres: Politechnika Warszawska Dział Socjalny, 00-668 Warszawa, ul. S. Noakowskiego 18/20 pokój nr 117 lub złożyć pod podanym adresem w godz. 8.00-16.00 w dni robocze. Przedmiot dzierżawy można oglądać po wcześniejszym umówieniu się pod nr tel. +48 22 234 6053. Projekt umowy dzierżawy jest dostępny do wglądu w Dziale Socjalnym PW po wcześniejszym umówieniu pod nr tel. +48 22 234 6053.

Politechnika Warszawska zastrzega sobie prawo niedokonania wyboru Dzierżawcy bez podania przyczyny.

Kraj/34422250

Wyciąg z ogłoszenia Prezydenta Miasta Stargard na sprzedaż w I przetargu pisemnym nieograniczonym

nieruchomości niezabudowanej oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków numerem działki **96/137** o powierzchni 18,4511 ha, położonej w obrębie 23 miasta Stargard na terenie Parku Przemysłowego Nowoczesnych Technologii. Działka posiada księgę wieczystą **KW SZ1T/00111729/0.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi: 23 780 000,00 zł netto
(dwadzieścia trzy miliony siedemset osiemdziesiąt tysięcy złotych 00/100)

Do zaoferowanej ceny, na podstawie przepisów ustawy o podatku od towarów i usług, zostanie doliczony podatek zgodnie z obowiązującą w dniu sprzedaży stawką VAT, tj. 23%.

Wadium wynosi 10% ceny wywoławczej, tj.: **2 378 000,00 zł**
(dwa miliony trzysta siedemdziesiąt osiem tysięcy złotych 00/100)

Wadium winno być wniesione w pieniądzu, w walucie złoty polski (PLN).
Oferowana nieruchomość, będąca przedmiotem przetargu, stanowi własność Gminy-Miasta Stargard i jest wolna od zobowiązań na rzecz osób trzecich.

Przeznaczenie nieruchomości:
Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącym terenu w rejonie ulic: Metalowej, Niklowej, Miedzianej, Kobaltowej, przyjętym uchwałą Rady Miejskiej w Stargardzie Nr LXII/620/2024 z dnia 23 kwietnia 2024 r. (Dz. U. woj. Zachodniopomorskiego z 2024 r. poz. 2662), nieruchomość zlokalizowana jest na terenach produkcji przemysłowej lub składów i magazynów – symbol w planie 9PP-PS.

Przeznaczenie podstawowe – tereny produkcji przemysłowej lub składów i magazynów.
Zakaz lokalizacji biogazowni i elektrowni wiatrowych, za wyjątkiem mikroinstalacji.
Dostęp do działki z drogi publicznej ul. Metalowej – drogi gminnej (działka 96/62 w obr. 23). Lokalizacja zjazdu możliwa z działki nr 96/62.

Obsługa inżynieryjna terenu w oparciu o sieci uzbrojenia miejskiego zlokalizowane w przyległym terenie drogi 1KDL – ulicy Metalowej.

Działka objęta jest granicami Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Podstrefa Stargard Szczeciński, Kompleks 5, woj. zachodniopomorskie. Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o Specjalnych Strefach Ekonomicznych, zarządzającemu służy prawo pierwokupu w zakresie prawa własności i użytkowania wieczystego położonych na obszarze strefy nieruchomości.

Wadium winno wpłynąć na konto Stargardzkiego TBS Sp. z o. o. w Banku PEKAO S.A. I o/Stargard Nr 10 1240 3901 1111 0000 4220 4466 lub z konta banku zagranicznego: (SWIFT: PKOPPLPW) (IBAN: PL) Nr 10 1240 3901 1111 0000 4220 4466 najpóźniej na trzy dni robocze przed planowanym terminem przetargu tj. **do dnia 22 kwietnia 2026 r.**

Na dowodzie wpłaty należy zaznaczyć *„Przetarg na nieruchomość – działka nr 96/137 obręb 23 PPNT dnia 28 kwietnia 2026 r."*
oraz wskazać:
1) nazwę osoby prawnej lub osoby fizycznej będącej oferentem,
2) **w przypadku dokonywania wpłaty przez inną osobę fizyczną lub prawną niż oferent –** dodatkowo nazwę osoby prawnej lub fizycznej, w imieniu której dokonywana jest wpłata wadium

Oferent przystępujący do przetargu zobowiązany jest m.in. do:
1) **wniesienia wadium** w wysokości, formie i terminie wskazanym w treści niniejszego ogłoszenia,
2) **złożenia w siedzibie Stargardzkiego TBS Sp. z o. o.** przy ul. Struga 29 w Stargardzie w terminie wskazanym w treści niniejszego ogłoszenia **oferty sporządzonej według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 wraz z oświadczeniem wg wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszego ogłoszenia przetargowego wraz z kompletem innych wymaganych dokumentów wymienionych w ofercie**, w jednym egzemplarzu, w trwale zamkniętej kopercie z oznaczeniem przetargu, na jaki została złożona oraz wskazaniem jego terminu z dopiskiem *„Przetarg na nieruchomość – działka nr 96/137 obręb 23 PPNT dnia 28 kwietnia 2026 r. Nie otwierać przed dniem 28 kwietnia 2026 r."*

Kompletną ofertę należy złożyć w siedzibie Stargardzkiego TBS Sp. z o. o. przy ul. Struga 29 w Stargardzie **do dnia 22 kwietnia 2026 r. do godz. 15:30.**

Komisja przetargowa dokona otwarcia ofert w części jawnej przetargu, która odbędzie się w siedzibie Stargardzkiego TBS Sp. z o. o. przy ul. Andrzeja Struga 29 w Stargardzie w Sali przetargów **w dniu 28 kwietnia 2026 roku o godz. 10:00**

Przed przystąpieniem do przetargu należy zapoznać się z jego szczegółowymi warunkami zawartymi w pełnym ogłoszeniu wywieszonym na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Stargardzie przy ul. Hetmana Stefana Czarnieckiego 17 i Stargardzkiego TBS Sp. z o. o. przy ul. Andrzeja Struga 29 oraz zamieszczonym w terminie: od dnia **27 lutego 2026 r. do dnia 28 kwietnia 2026 r.** w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej www.bipstargard.pl, a także na stronie internetowej www.tbs.stargard.pl oraz na portalu internetowym www.otodom.pl

Dodatkowe informacje można uzyskać w:
1. Urzędzie Miejskim w Stargardzie ul. Hetmana Stefana Czarnieckiego 17 pod numerem telefonu: 91 814 39 16
2. Stargardzkim TBS Sp. z o. o. przy ul. Struga 29, pod numerem telefonu: 91 819 24 45

Kraj/34421518

Syndyk Masy Upadłości MIKROTECH SA w upadłości

ogłasza przetarg na sprzedaż prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej oznaczonej działką nr 84 o pow. 0,3172 ha, zabudowanej budynkiem produkcyjno-usługowym o powierzchni użytkowej 1493,50 m^2, położonej przy ulicy Mięsowicza 5 w Krośnie - obręb nr 3 Przemysłowa stanowiącej własność MIKROTECH S.A. w upadłości dla której Sąd Rejonowy w Krośnie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę nr KS1K/00016955/7 wchodzącej w skład masy upadłości MIKROTECH SA w upadłości.
Cena wywoławcza przedmiotu przetargu wynosi 2.440.000,00 zł netto plus podatek VAT (słownie: dwa miliony czterysta czterdzieści tysięcy złotych).

Zainteresowani winni składać oferty na adres: Sąd Rejonowy w Rzeszowie Wydział V Gospodarczy Sekcja ds. Restrukturyzacyjnych i Upadłościowych, ul. Kustronia 4, 35-303 Rzeszów w terminie do dnia 13 marca 2026 r. (liczy się data wpływu oferty).

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości 300.000,00 zł (słownie: trzysta tysięcy złotych). Wadium należy wpłacić przelewem na rachunek bankowy masy upadłości MIKROTECH spółka akcyjna w upadłości o numerze: 46 1240 2340 1111 0010 9613 5469 z dopiskiem "Wadium Przetarg MIKROTECH" najpóźniej do dnia stanowiącego ostatni dzień poprzedzający termin wyznaczony do składania ofert, przy czym liczy się faktyczny termin uznania kwoty ww. wadium na ww. rachunku bankowym.
Otwarcie i wybór oferty nastąpi w dniu 17 marca 2026 r. w budynku Sądu Rejonowego w Rzeszowie, ul. Gen. Kustronia 4, sala nr 29, godz. 11.00.
Szczegółowe zasady składania ofert określone zostały w regulaminie przetargu, który jest dostępny do pobrania na stronie internetowej syndyka: restrukturyzacjecivilis.pl/przetargi/

Kraj/34422624

eprasa.pl 8f338148e7

OBWIESZCZENIE

Prezydenta Miasta Krakowa

o wydaniu postanowienia o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności dla decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1691) Prezydent Miasta Krakowa zawiadamia, że decyzji nr 7/6740.4/2026 z dnia 30.01.2026 r. znak: AU-01-6.6740.4.28.2025.ABI o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, postanowieniem z dnia 23 lutego 2026 r., został nadany rygor natychmiastowej wykonalności.

Inwestycja dotyczy zamierzenia budowlanego pn.:

Rozbudowa ul. Zawiłej oraz ul. Babińskiego (drogi powiatowe nr 2280 K, klasy zbiorczej Z) wraz z rozbudową skrzyżowania z ul. Kobierzyńską (droga powiatowa nr 2232 K, klasy lokalnej L) na odcinkach: B-F w km od 0-030.64 do 0+115.72, C-F w km od 0+000.00 do 0+096.12, E-F w km od 0+000.00 do 0+045.56 wraz z rozbudową ul. Kobierzyńskiej na odcinku D-F w km od 0+005.17 do 0+087.41 oraz budową i przebudową infrastruktury technicznej w Krakowie

Strony postępowania mogą zapoznać się z treścią postanowienia z dnia 23 lutego 2026 r. w Wydziale Architektury i Urbanistyki Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godzinach przyjęć stron: poniedziałek, wtorek, środa, piątek w godz. od 7.40 – 15.30, czwartek w godz. od 8.00 do 15.30, w terminie 14 dni od ukazania się niniejszego obwieszczenia.

Na postanowienie z dnia 23 lutego 2026 r. o nadaniu decyzji nr 7/6740.4/2026 rygoru natychmiastowej wykonalności przysługuje stronom zażalenie do Wojewody Małopolskiego w Krakowie, ul. Basztowa 22, za pośrednictwem Prezydenta Miasta Krakowa – Wydziału Architektury i Urbanistyki Urzędu Miasta Krakowa, w terminie 7 dni od dnia skutecznego doręczenia.

Doręczenie postanowienia o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności uważa się za dokonane w dniu odbioru postanowienia przez wnioskodawcę, a dla pozostałych stron po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia, tj. okazania się obwieszczenia o wydaniu postanowienia o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Zgodnie z art. 18 ust. 1e ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych w przypadku, w którym dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości objętej decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej odpowiednio wyda tę nieruchomość lub wyda nieruchomość i opróżni lokal oraz inne pomieszczenia niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 30 dni od dnia:

1) doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji, o której mowa w art. 17,
2) **doręczenia postanowienia o nadaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej rygoru natychmiastowej wykonalności** albo
3) w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stała się ostateczna

– **wysokość odszkodowania powiększa się o kwotę równą 5 % wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego. (stosowne oświadczenie złożyć należy u zarządcy drogi)**

Kraj/34422784

AGENCJA
MIENIA
WOJSKOWEGO

AGENCJA MIENIA WOJSKOWEGO
ODDZIAŁ REGIONALNY WE WROCŁAWIU

Wyciąg z ogłoszenia nr **24/2026**

o III przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa - Agencji Mienia Wojskowego

Adres, oznaczenie, powierzchnia nieruchomości / zabudowa	Cena wywoławcza netto nieruchomości	Kwota wadium i termin wpłaty	Termin przeprowadzenia przetargu
Nysa, rejon ul. Orląt Lwowskich, działka nr **33/64**, **obręb 0006 Wróblewskiego**, o pow. **0,0905 ha** (OP1N/00052443/0). Działka o regularnym kształcie, teren stosunkowo płaski, opadający w niewielkiej, tylnej części działki.	149 000,00 zł	14 900,00 zł 10.04.2026 r.	16.04.2026 r. godz. 10:00

- Miejsce przetargu: budynek Oddziału Regionalnego Agencji Mienia Wojskowego we Wrocławiu, ul. Zwycięska 39, pokój nr 20 (parter).
- Pełna treść ogłoszenia została wywieszona na tablicy ogłoszeń w siedzibie Oddziału Regionalnego Agencji Mienia Wojskowego we Wrocławiu, ul. Sztabowa 32 i ul. Zwycięska 39, zamieszczona na stronie internetowej: www.amw.com.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.
- Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać telefonicznie: 71 710 72 99.

ODDZIAŁ REGIONALNY AMW WE WROCŁAWIU
ul. Sztabowa 32, 50-984 Wrocław, tel. (071) 710 72 00 fax. (071) 710 72 01
e-mail: wroclaw@amw.com.pl www.amw.com.pl

PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG

Kraj/34422678

OGŁOSZENIE
o zamiarze dokonania z urzędu podziału nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym

Na podstawie art. 97 ust. 3 pkt 1; art. 97a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 z późn. zm.)

Burmistrz Ryglic

1. Informuje o zamiarze podziału nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym, działki położonej w gminie Ryglice, oznaczonej w rejestrze ewidencji gruntów budynków numerem ewidencyjnym **36 o pow. 3,95 ha w obrębie 0001 Bistuszowa** (właściciel nieustalony).
2. Podział będzie polegał na wydzieleniu z ww. nieruchomości działki zajętej pod pompownię ścieków sanitarnych.
3. Osoby, którym przysługują prawa rzeczowe do przedmiotowej nieruchomości, mogą zgłaszać się do Urzędu Miejskiego w Ryglicach, ul. Rynek 9, I piętro, pokój nr 8, w terminie **2 miesięcy** od daty ogłoszenia, w celu wykazania swoich praw do nieruchomości.
4. Po bezskutecznym upływie terminu wskazanego w punkcie nr 3 zostanie wszczęte z urzędu postępowanie w sprawie podziału ww. nieruchomości i wydana decyzja zatwierdzająca podział nieruchomości.
5. Niniejsze ogłoszenie podlega opublikowaniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Ryglicach, na stronach internetowych urzędu (www.ryglice.pl), a także poprzez ogłoszenie w prasie o zasięgu ogólnopolskim w dniu 27.02.2026 r.

Kraj/34422689

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O ROKOWANIACH

ZARZĄD POWIATU TARNOGÓRSKIEGO

ogłasza rokowania

na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Powiatu Tarnogórskiego, zapisanej w księdze wieczystej Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach V Wydział Ksiąg Wieczystych, położonej w Zbrosławicach, obręb Łubie przy ul. Pyskowickiej 34, obejmującej:

1. zabudowaną działkę gruntu nr **309/66** o pow. **3,1885 ha**,
2. zabudowaną działkę gruntu nr **310/66** o pow. **0,1259 ha**,

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **6 000 000,00 zł.**

Sprzedaż nieruchomości podlega zwolnieniu z podatku od towarów i usług VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.).

Zaliczka powinna zostać wniesiona w pieniądzu **do dnia 6 maja 2026 r.**, w wysokości **360 000,00 zł** lub w obligacjach Skarbu Państwa dopuszczonych do obrotu publicznego, o sumie nominałów **360 000,00 zł.**

Rokowania odbędą się w dniu 12 maja 2026 r. o godz. 10.00 w siedzibie Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach przy ul. Karłuszowiec 5, w sali nr 306.

Pełna treść ogłoszenia o rokowaniach została opublikowana na stronie internetowej i w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu www.powiat.tarnogorski.pl oraz została wywieszona na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach przy ul. Karłuszowiec 5.

Dodatkowe informacje, w tym na temat warunków rokowań oraz terminów oględzin nieruchomości, można uzyskać pod numerem telefonu (32) 382 27 22, (32) 382 27 35 lub w siedzibie Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach przy ul. Mickiewicza 41 (pokój nr 7 lub nr 13), w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami, w godzinach pracy urzędu.

Kraj/34422396

KUJAWSKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

w Inowrocławiu, al. Kopernika 7, 88-100 Inowrocław

ogłasza przetarg nieograniczony w przedmiocie zamówienia pn.:

Usuwanie przecieków w budynkach spółdzielczych zlokalizowanych w Inowrocławiu oraz Rejonie na okres 2 lat, tj. do 31.03.2028r.

1. **Oferty należy składać w dwóch zamkniętych kopertach** w siedzibie Spółdzielni (parter – BIURO PODAWCZE), **w terminie do 16.03.2026r. do godziny 10.00**. **Pierwsza koperta** powinna zawierać wszystkie dokumenty wymagane w postępowaniu przetargowym. **Druga koperta** powinna zawierać ofertę cenową.
2. Otwarcie **OFERT Z DOKUMENTAMI** nastąpi w dniu **16.03.2026r. o godz. 10.00** w siedzibie Kujawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Inowrocławiu, al. Kopernika 7 – sala konferencyjna na parterze, bez udziału Wykonawców.
3. Otwarcie **OFERT CENOWYCH** nastąpi w dniu **19.03.2026r. o godz. 10.00** w siedzibie Kujawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Inowrocławiu, al. Kopernika 7 – sala konferencyjna na parterze, bez udziału Wykonawców.
4. **Specyfikację istotnych warunków zamówienia** można pobrać ze strony internetowej Spółdzielni: **www.ksmino.pl**

Dodatkowe informacje można uzyskać na w/wym. stronie internetowej Spółdzielni.

Kraj/34422832

Przed Sądem Rejonowym w Chorzowie I Wydział Cywilny pod sygnaturą I Ns 207/22 toczy się postępowanie z wniosku Gminy Chorzów o stwierdzenie nabycia spadku po Leonardzie Czesławie Kameckim, synu Leonarda i Janiny, zmarłym 31 lipca 2021 r. w Chorzowie, którego ostatnim miejscem zwykłego pobytu było miasto Chorzów, wdowcu. Sąd wzywa wszystkich spadkobierców, aby w terminie 3 miesięcy od opublikowania niniejszego ogłoszenia stawili się w Sądzie Rejonowym w Chorzowie i wykazali swoje prawa do spadku, gdyż w przeciwnym razie mogą zostać pominięci w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku.

Kraj/34422712

Przed Sądem Rejonowym w Chorzowie Wydział I Cywilny pod sygnaturą I Ns 453/24 toczy się postępowanie z wniosku Chorzowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej o stwierdzenie nabycia spadku po Karolu Heinz Kansik, synu Wilhelma i Elżbiety, zmarłym 8 stycznia 2024 r. w Chorzowie, którego ostatnim miejscem zwykłego pobytu było miasto Chorzów, kawalerze. Według ustaleń w skład spadku wchodzi własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu położonego w Chorzowie przy ulicy Mościckiego 19. Sąd wzywa wszystkich spadkobierców, aby w terminie 3 miesięcy od opublikowania niniejszego ogłoszenia stawili się w Sądzie Rejonowym w Chorzowie i wykazali swoje prawa do spadku, gdyż w przeciwnym razie mogą zostać pominięci w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku.

Kraj/34422714

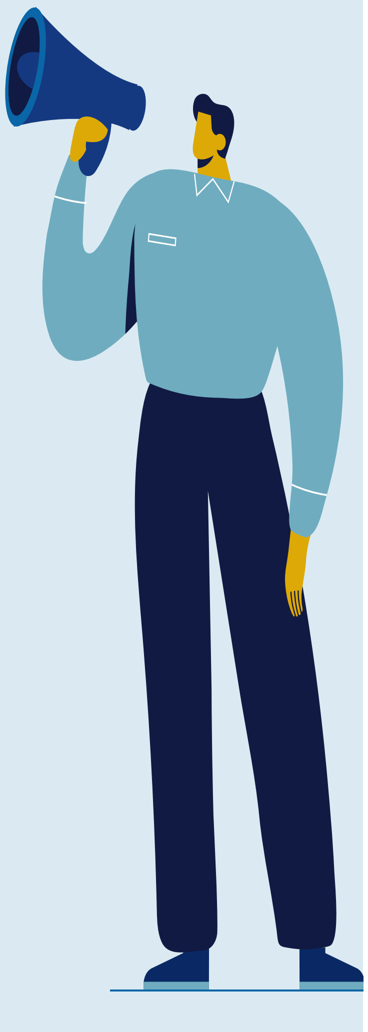
W Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie, II Wydziale Cywilnym, w sprawie o **sygn. akt II Ns 139/22**, toczy się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po Mirosławie Pechu (synu Romana i Barbary Zofii) zmarłym 10 marca 2014 r. w Warszawie, którego ostatnie miejsce zwykłego pobytu znajdowało w Warszawie przy ul. 11 Listopada 26/10/12. Wzywa się wszystkich spadkobierców zmarłego, aby w terminie 3 miesięcy od ukazania się niniejszego ogłoszenia, zgłosili się w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie II Wydział Cywilny i udowodnili swoje prawa do spadku, gdyż w przeciwnym wypadku mogą być pominięci w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku.

Kraj/34422877

OGŁOSZENIE

W Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Woli w Warszawie, w I Wydziale Cywilnym, pod sygnaturą akt I Ns 670/25 toczy się postępowanie z wniosku Mirosławy Wróbel zamieszkałej w Polsce, Raciborów 4, Brojce pow. gryficki o uznanie za zmarłego jej brata Marka Karbowniczka, urodzonego 7 stycznia 1972 r. w Trzebiatowie, syna Czesławy z domu Panicz i Franciszka Karbowniczka, ostatnio zamieszkałego w Warszawie przy ul. Arkadyjskiej 9, wzywając Marka Karbowniczka aby w terminie czterech miesięcy zgłosił się do tutejszego Sądu, gdyż w przeciwnym razie może zostać uznanym za zmarłego oraz wzywając wszystkie osoby, które mogą udzielić wiadomości o zaginionym, aby w powyższym terminie przekazały je Sądowi. Ponadto Marka Karbowniczka widziano ostatni raz w październiku 1995 roku, posiadał samochód marki ŻUK o nr rejestracyjnym GNA 5083, który zarejestrował w Urzędzie w Gdańsku 15 maja 1995 r. wskazując adres zamieszkania w Gdańsku ul. Dworska 33c.

Kraj/34422875

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości
w przepisach,
zamówienia publiczne,
porady ekspertów,
raporty,
ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców,
urzędników,
zainteresowanych
gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

eprasa.pl 8f338148e7

Kadrze Irlandii grozi dyskwalifikacja

Choć od losowania piłkarskiej Ligi Narodów minęły już dwa tygodnie, jest kraj w Europie, gdzie debata o nim wciąż trwa. Politycy i działacze biją się z szekspirowsko postawioną kwestią: „Grać czy nie grać", choć UEFA wyraźnie zapowiedziała: „Grać, inaczej was w rozgrywkach nie będzie".

• **Losowanie Ligi Narodów UEFA** FOT. REUTERS / BENOIT TESSIER

Michał Kiedrowski

Pewnie niewielu z polskich czytelników sportowych wiadomości wie, że jedynym piłkarskim związkiem, który formalnie wezwał UEFA do zawieszenia Izraela, był ten z Irlandii. To właśnie Irlandczycy na nadzwyczajnym walnym zebraniu swojego The Football Association of Ireland przytłaczającą większością głosów (74 do 7, przy dwóch wstrzymujących się) przyjęli wniosek wzywający europejską unię piłkarską, by zaczęła stosować swoje własne przepisy.

Protestowali przeciw Izraelowi, zostali wylosowani w jednej grupie

Oczywiście Irlandczycy podjęli swoje działania, aby odpowiedzieć w ten sposób na zbrodnie sił zbrojnych Izraela na cywilnej ludności Gazy. Jednak w piśmie do UEFA nie na tym się skupili. Zażądali, by europejscy działacze – zgodnie ze statutem swojej organizacji – zawiesili Izrael z powodów czysto piłkarskich. Chodzi o to, że Izraelski Związek Piłki Nożnej przyjmuje w swoje struktury kluby, które powstały na osiedlach budowanych na terytorium formalnie pozostającym w jurysdykcji Palestyńskiego Związku Piłki Nożnej. Takie działania byłyby możliwe, gdyby Palestyńczycy wyrazili na to zgodę, a oni się na to nie zgodzili.

Drugim zarzutem wobec Izraela, który podnieśli Irlandczycy, jest brak „wdrożenia i egzekwowania skutecznej polityki antyrasistowskiej".

Oczywiście wniosek przeszedł bez echa. UEFA nie zamierzała ani nie zamierza nic robić w sprawie Izraela. Co prawda jesienią ubiegłego roku mówiło się, że kwestia zawieszenia tego kraju ma w końcu zostać przegłosowana, ale do niczego takiego nie doszło. Zresztą w październiku europejscy działacze piłkarscy dostali pretekst, by sprawą w ogóle się nie zajmować, bo w Strefie Gazy ogłoszono zawieszenie broni. I właściwie nikt już nie zauważa, że irlandzki wniosek dotyczył nie Gazy, ale nielegalnych w myśl przepisów UEFA działań Izraela w innym regionie formalnie należącym do Palestyńczyków: na tzw. Zachodnim Brzegu.

I jakby na złość, w lutowym losowaniu Ligi Narodów UEFA Izrael i Irlandia znalazły się w jednej grupie. 27 września Irlandczycy mają zagrać z Izraelczykami na wyjeździe, a 4 października gościć drużynę rywali u siebie.

SPORT.PL
- **Widzew i inni – podsumowanie zimowego okna transferowego**
- **Wstydliwy kompleks polskich drużyn w europejskich pucharach**
- **Wyprawy Mateusza Waligóry i paradoks bieguna północnego**

Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na **Sport.pl**

27 września Irlandczycy mają zagrać z Izraelczykami na wyjeździe, a 4 października gościć drużynę rywali u siebie

I jak Hamlet z dramatu Szekspira zadawał sobie egzystencjalne pytanie: „Być albo nie być", tak Irlandczycy postawili przed sobą kwestię: „grać czy nie grać". I w przeciwieństwie do duńskiego księcia nie mieli żadnych wątpliwości. Jednak tu wkroczyła UEFA i postawiła kwestię jednoznacznie: nie zagracie jednego meczu, nie będziecie grać w ogóle.

Wobec takiego stanowiska FAI wydał oświadczenie, że nie będzie bojkotować meczów z Izraelem i dał jasno do zrozumienia, dlaczego wybrał opcję „grać". „Podczas konsultacji z przedstawicielami UEFA zostaliśmy poinformowani, że przepisy UEFA stanowią, iż jeśli związek odmówi rozegrania meczu, spotkanie zostanie uznane za przegrane, ale może też to pociągnąć za sobą dalsze działania dyscyplinarne – w tym potencjalną dyskwalifikację z rozgrywek".

To stanowisko nie zakończyło jednak sprawy. W Irlandii wciąż trwa debata na temat „grać czy nie grać". Szczególnie ostro podnoszą tę kwestię politycy z opozycyjnej partii Sinn Fein. Jeszcze tego samego dnia, w którym FAI zapowiedział rozegranie meczów, posłanka Joanna Byrne z tego lewicowo-nacjonalistycznego ugrupowania wydała oświadczenie, w którym ogłosiła: „W listopadzie FAI zagłosował, żeby skierować do UEFA wezwanie, by zawiesić Izrael w klubowych i reprezentacyjnych rozgrywkach. To była odpowiednia postawa, jeśli chodzi o zasady moralne. Dlatego też jestem ekstremalnie wzburzona i rozczarowana faktem, że [teraz] FAI potwierdził, iż zagra przeciwko Izraelowi. Wygląda na to, że ich moralność i pryncypialne zasady były tylko na papierze – a nie w działaniach, tam, gdzie to miało znaczenie".

Byrne, która pełni w Sinn Fein rolę rzeczniczki ds. sportu, kultury i mediów, skrytykowała też działaczy UEFA za stosowanie podwójnych standardów. Jej zdaniem Izrael powinien zostać tak samo wykluczony jak Rosja „zaraz po tym, jak wkroczył do Gazy z ludobójczą misją czystek etnicznych, w wyniku której zamordowano dziesiątki tysięcy niewinnych ludzi, w tym setki sportowców i sportsmenek".

Amerykanie wkraczają do akcji

Byrne pełni też funkcję prezeski klubu Drogheda United, który gra w irlandzkiej ekstraklasie. I z tej funkcji próbowano ją usunąć. Posłanka Sinn Fein poinformowała, że o rezygnację poprosił ją zarząd klubu, jednak ona nie zamierza się do tego zastosować.

„To nieuzasadnione działanie zostało podjęte po moim publicznym oświadczeniu w zeszłym tygodniu, że Irlandia nie powinna grać z Izraelem w Lidze Narodów, podczas gdy trwa ludobójstwo narodu palestyńskiego" – napisała Byrne. Dodała też, że nie wypowiadała się jako przedstawicielka swojego klubu, ale w imieniu irlandzkich kibiców, którzy w większości podzielają jej punkt widzenia.

W odpowiedzi klub wystosował oświadczenie, w którym zaznaczył, że na ten moment nie ma żadnych zmian w kierownictwie klubu i w całej sprawie nie chodzi o zapatrywania polityczne i moralne Byrne.

„To, co wyraziliśmy, to zaniepokojenie otwartą krytyką UEFA i FAI, regulatorów, którym klub podlega. To zaniepokojenie dotyczy też odpowiedzialności każdego z działaczy klubu za przestrzeganie zasady neutralności, wynikającej z Kodeksu Etyki FIFA i statutów UEFA".

Trzeba zaznaczyć, że klub ma amerykańskich właścicieli. To Trivela Group, założona w Alabamie przez Benjamina Boycotta i Kennetha Polka. W ich portfolio znajdują się również inne kluby: angielski Walsall, duński Silkeborg i Trivela FC z afrykańskiego Togo. Boycott zasiada w zarządzie Droghedy United.

Kategoryczne stanowisko ministra sportu

Działania irlandzkiego klubu spowodowały lawinę krytyki. Główny sponsor drużyny, firma Sullivan and Lambe, wyraził „głębokie zaniepokojenie próbą usunięcia Joanny Byrne z funkcji prezeski klubu".

„Uważamy, że polityczne opinie wyrażone przez sprawującą swój urząd posłankę, szczególnie gdy jest ona rzeczniczką swojej partii w dziedzinie sportu, nie powinny być podstawą do ingerencji w organ zarządzający klubem piłkarskim" – napisał sponsor w oświadczeniu.

Głos zabrał także Stephen Bradley, trener mistrza Irlandii, Shamrock Rovers. „Nie mogę uwierzyć, że próbowali uciszyć Joannę i zastosować cenzurę wobec jej opinii. Miała rację we wszystkim, co mówiła i naprawdę zabrnęliśmy na bardzo niebezpieczne terytorium, jeśli pracodawca uważa, że może ocenzurować, co mówi pracownik. To bardzo słabe ze strony właścicieli klubu" – stwierdził szkoleniowiec w rozmowie z irlandzką telewizją RTE.

Bradley też jest zdania, że Irlandia z Izraelem grać nie powinna. Jego opinię poparł trener Shelbourne, Joey O'Brien. Wobec tego jeszcze raz zdanie w sprawie bojkotu zabrał we wtorek minister sportu Irlandii, Patrick O'Donovan, który zapowiedział kategorycznie, że mecze się odbędą: „Gdyby Irlandia nie spełniła obowiązku gry z Izraelem, to ona byłaby największym przegranym. Nikt by nie chciał, żeby nasza młoda drużyna, która tak dobrze teraz sobie radzi, była karana z powodu politycznej burzy, z którą nie ma absolutnie nic wspólnego" – stwierdził polityk w rozmowie z radiem RTE.

34416734

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
Telefon: 22 555 66 00 (czynny w dni powszednie w godz. 10-17);
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl
REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCA: Bartosz T. Wieliński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szałański
Problemy z dostępnością „Wyborczej" lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455

Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych: facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl, instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak
REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Marek Wilk
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44
DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X
NAKŁAD KONTROLOWANY
Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

eprasa.pl 8f338148e7

wyborcza
KRAKÓW
TYGODNIK

Piątek, 27 lutego 2026 | Redaktor prowadząca **Magdalena Mach**

krakow.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: krakow@wyborcza.pl

Protest w obronie Kazimierza

Deweloper i zakon zdania nie zmieniają

Władze miasta włączyły się w konflikt mieszkańców z zakonem kanoników, właścicielem kamienic na Kazimierzu, oraz deweloperem, który chce w miejscu tych kamienic wybudować hotel.

• **22 lutego br. Protest Krakowian przeciwko budowie hotelu w miejscu kamienic** FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Milena Kuchnia

Nowoczesne nadbudowy na zabytkowych kamienicach oraz apartamentowce stawiane tuż obok to coraz częstszy widok w Krakowie, który budzi sprzeciw mieszkańców wobec nowych inwestycji w centrum miasta. Czarę goryczy przelała informacja o tym, że uwielbiane przez mieszkańców kawiarnie i artystyczne sklepiki na Kazimierzu mają zamienić się w wielki, pięciogwiazdkowy hotel. Wizja utraty ważnych dla mieszkańców miejsc na rzecz kolejnego obiektu dla turystów popchnęła ludzi do wyjścia na ulice Krakowa.

Protest przeszedł ulicami Kazimierza w niedzielę. W tłumie protestujących pojawił się prezydent Krakowa Aleksander Miszalski. Stanął po stronie mieszkańców i ogłosił, że wystąpi do Rady Miasta z wnioskiem o punktową zmianę planu zagospodarowania przestrzennego, by uniemożliwić zakonowi i deweloperowi budowę hotelu. To nie spodobało się szczególnie temu drugiemu.

Prośba o wyjaśnienie kard. Rysia

Protestujący skupili się wokół Bazyliki Bożego Ciała. To tu swoją siedzibę ma Zakon Kanoników Regularnych Luterańskich, właściciel zabytkowych kamienic przy ul. Józefa 9, 11 i ul. Bożego Ciała 24. Pod tymi adresami od kilkudziesięciu lat mieszkają ludzie, a na parterach kamienic działają kultowe lokale.

Zakon od 2011 r. dzierżawi budynki deweloperowi De Silva, który zaplanował na tym terenie kompleks hotelowy i, jak sam zdradził, w tym celu zamierza „opróżnić kamienicę z mieszkańców". Wyznaczył im oraz właścicielom lokalnych biznesów datę opuszczenia kamienic do końca lutego lub marca.

Deweloper tłumaczy, że inwestycja jest konieczna ze względu na stan budynków, który jest tak zły, że zagraża ludziom. Mieszkańcy uważają z kolei, że zakon specjalnie przez lata nie remontował kamienic, by doprowadzić je do fatalnego stanu i do wpuszczenia dewelopera z jego inwestycją. W sprawę zaangażowano nawet kard. Grzegorza Rysia, który zwrócił się do przeora zakonu z prośbą o wyjaśnienia.

Co istotne, do 24 lutego do Urzędu Miasta Krakowa wciąż nie trafił żaden wniosek o pozwolenie na budowę hotelu. To oznacza, że zakon i deweloper wypowiadają umowy obecnym lokatorom, nie wiedząc jeszcze, czy hotel w ogóle będzie mógł powstać. „Nic się nie zmieniło. Wniosek nie wpłynął" – informuje nas we wtorek Katarzyna Misiewicz z Biura Prasowego UMK.

Przesłanki etyczne

Kiedy deweloper złoży wniosek, Wydział Architektury będzie analizował go pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami. Urzędnicy nie mogą odmówić wydania pozwolenia ze względu na przesłanki etyczne czy swoje własne opinie na temat projektu. Jeśli dokument będzie zgodny z prawem, muszą dać budowie zielone światło.

To, co może zrobić prezydent, jeśli chce zapobiec budowie hotelu, to zawnioskowanie o zmianę planu zagospodarowania przestrzennego. Teraz kamienice są w nim oznaczone jako „teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej", co pozwala na budowę hotelu. Żeby to zmienić, ich przeznaczenie musiałoby zostać określone jako „teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej z wyłączeniem działalności hotelowej". O to chce się starać Aleksander Miszalski.

Deweloper reaguje na tę deklarację ostro: „Ewentualna zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, uniemożliwiająca realizację zamierzenia inwestycyjnego, spowoduje wystąpienie z roszczeniem odszkodowawczym w stosunku do miasta" – informuje mecenas Anna Stępniewska-Janowska, która reprezentuje De Silvę.

> *Ewentualna zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uniemożliwiająca realizację zamierzenia inwestycyjnego spowoduje wystąpienie z roszczeniem odszkodowawczym w stosunku do miasta*
>
> **ANNA STĘPNIEWSKA-JANOWSKA**
> reprezentująca De Silvę, inwestora

Podkreśla, że wszystkie plany spółki są zgodne z prawem. Stanowczo odnosi się również do kontrowersji, które wybuchły wokół budowy: „Nie zamierzamy komentować wydarzeń z ostatnich dni. Nie zamierzamy zmieniać planów".

Zakon Kanoników Regularnych Laterańskich niezmiennie nie odpowiada na nasze próby kontaktu.

Żadnego wniosku inwestora

Działania miasta to odpowiedź na protesty mieszkańców Krakowa – wielu z nich zarzuciło władzom, że nie są w stanie odpowiednio zabezpieczyć zabytkowych dzielnic, tak by powstrzymać deweloperów.

„Lokatorzy (ok. 20 rodzin) mają bezpieczne umowy najmu na czas nieoznaczony i nie grozi im eksmisja.

Pisma inwestora o konieczności wyprowadzki do końca lutego można powiesić na lodówce jako osobliwą pamiątkę. Nie było ze strony inwestora żadnego wniosku o pozwolenie na budowę, więc nie ma nawet opcji remontu, a tym bardziej przebudowy kamienic na hotel" – kwituje radny Tomasz Leśniak, Przewodniczący Komisji Mienia i Mieszkalnictwa Rady Miasta Krakowa.

Z naszych informacji wynika, że mieszkańcy Krakowa szykują się do drugiego protestu w sprawie. Petycję w obronie mieszkańców kamienic oraz działających w nich lokali w ciągu pięciu dni podpisało już prawie 30 tys. osób. ●

eprasa.pl 8f338148e7

Luksusowy hotel zamiast prawdziwego Kazimierza

Odpowiedzialność spada na zakon

Mieszkańcy, kawiarnie i galerie mają zniknąć z ul. Józefa, bo zakon chce pięciogwiazdkowego hotelu. Kazimierz płaci cenę za lata zaniedbań i wygodne milczenie Kościoła.

Małgorzata Skowrońska

Awantura, jaką wywołała decyzja Zakonu Kanoników Regularnych Laterańskich, by scedować zarządzanie kamienicami przy ul. Józefa na spółkę, która chce w tym miejscu wybudować luksusowy hotel, to nie jest tylko historia o gentryfikacji. Tu chodzi o miarę przyzwoitości. O to, czy instytucja, która przez wieki była jednym z największych właścicieli nieruchomości w Krakowie, rozumie, że posiadanie oznacza także odpowiedzialność.

I czy Kościół – realny, nie z ambony – ma jeszcze coś wspólnego z etyką, którą tak chętnie głosi.

NIE DO PRZEOCZENIA

Kontrast w tej sprawie jest nie do przeoczenia. Z jednej strony pięknie wyremontowany klasztor, elegancka dachówka, zadbane elewacje, spokój i bezpieczeństwo. Z drugiej – kamienice przy ul. Józefa 9 i 11: sypiące się schody, obdrapane klatki, brak inwestycji przez dekady.

Znam bardzo dobrze to miejsce. Mieszkałam tam przez dwa lata w czasie studiów, właśnie w jednej z tych kamienic, z których dziś spółka chce wyrzucić mieszkańców.

Pamiętam, że pod koniec lat 90. klasztor i kamienice były w opłakanym stanie. Przez lata zmieniło się to, że klasztorne budynki, w których dziś mieszka (jak wynika ze strony internetowej zakonu) dziewięciu zakonników, zostały pięknie wyremontowane. A należące do zakonu kamienice dalej pozostały ruderami.

W tych ruderach mieszkali i mieszkają ludzie. Niektórzy przez całe życie. W przekonaniu, że skoro właścicielem jest Kościół, to nie zostaną potraktowani jak zbędny balast.

To przekonanie okazało się naiwne.

RUINA NIE SPADŁA Z NIEBA

Sytuację mieszkańców i właścicieli galerii czy kawiarni opisała w „Wyborczej" Milena

• **Ulica Józefa to nie tylko adresy i metry kwadratowe. To kawałek miejskiego DNA. Kawiarnie, sklepy z winylami, galerie, które powstały z pasji. Na zdjęciu protest Krakowian z ub. niedzieli**

FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Tu chodzi o miarę przyzwoitości. O to, czy instytucja, która przez wieki była jednym z największych właścicieli nieruchomości w Krakowie, rozumie, że posiadanie oznacza też odpowiedzialność

Kuchnia. Nasza dziennikarka była też na niedzielnym proteście na Kazimierzu, który poparło wielu Krakowian. W obu tekstach, które napisała o Józefa, uderza jedno: ruina nie spadła z nieba. Była sumą decyzji: o niewydawaniu pieniędzy, o odkładaniu remontów, o tolerowaniu degradacji.

I nagle ta sama degradacja staje się argumentem: „Nie da się tu mieszkać, trzeba wszystkich wyprowadzić". To klasyczna sztuczka, znana z wielu miast: najpierw nie dbasz, potem mówisz, że inaczej się nie da.

Tyle że tutaj nie mamy do czynienia z anonimowym funduszem inwestycyjnym. Właścicielem jest zakon – wspólnota religijna funkcjonująca w przestrzeni publicznej nie tylko jako podmiot prawa, ale też jako moralny punkt odniesienia. I to robi różnicę.

Kościół nie jest jak każdy inny właściciel. Sam tego od lat nie chce. Z tego wyjątku korzysta: podatkowo, symbolicznie, społecznie. A skoro tak, to i odpowiedzialność ma większą.

KOŚCIÓŁ CZY SPÓŁKA?

Nie da się uciec od kontrastu, który aż boli. Zakonnicy mieszkają w komfortowych warunkach, w zadbanym kompleksie, który – jak widać – da się remontować i utrzymywać. Lokatorzy, często związani z parafią, latami żyli w warunkach, które dziś nagle uznano za „zagrożenie bezpieczeństwa". Jeśli ktoś pyta, gdzie w tej historii jest chrześcijaństwo, to pytanie nie jest złośliwe. Jest zasadne.

Kościół nie musi prowadzić polityki mieszkaniowej. Jeśli jednak decyduje się być gospodarzem, jeśli pobiera czynsze, zawiera 70-letnie umowy dzierżawy ze spółką, to przestaje być tylko wspólnotą. Staje się graczem na rynku nieruchomości.

KAZIMIERZ MA SWOJE DNA

Ul. Józefa to nie tylko adresy i metry kwadratowe. To kawałek miejskiego DNA. Kawiarnie, sklepy z winylami, galerie – miejsca, które nie powstały z biznesplanu, tylko z pasji. One przyciągały ludzi, zanim pojawiły się hotele. Teraz mają zniknąć, bo nie pasują do wizji luksusowego produktu turystycznego.

To nie jest rewitalizacja. To jest wymiana treści na opakowanie.

Odpowiedzialność rozmywa się dziś między zakon i dewelopera. Spółka De Silva Haus mówi językiem procedur, zakon umywa ręce. Tymczasem odpowiedź na pytanie: „Czy wolno?" wcale nie jest najważniejsza. Ważniejsze jest pytanie: „Czy wypada?".

Czy wypada instytucji, która każdej niedzieli mówi o solidarności, miłosierdziu i trosce o słabszych, doprowadzić do sytuacji, w której starsi ludzie boją się, że nie będzie ich stać na czynsz? Czy wypada zasłaniać się umową, gdy w tle jest ludzkie życie i lokalna wspólnota?

Kazimierz już wiele stracił. Jeśli straci także mieszkańców i miejsca, które nadawały mu sens, zostanie tylko ładną dekoracją. A dekoracje – jak wiadomo – nie mają duszy. ●

Małgorzata Skowrońska

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34422569

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

wyborcza.pl

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

1 KR

eprasa.pl 8f338148e7

Muzułmanie w Krakowie szukają dużego lokalu na modlitwę

Meczet w bloku?

• **Muzułmańskie miejsce modlitewne w Warszawie** FOT. ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Meczet w bloku to fatalny pomysł – utyskują mieszkańcy osiedla Podwawelskiego w Krakowie, gdzie ma powstać duże islamskie centrum modlitewno-integracyjne. Obrońcy inicjatywy: „Religie są równoprawne".

Magdalena Kursa

Islamska fundacja Al-Fadżr rozpoczęła publiczną zbiórkę na stworzenie w budynku przy ul. Dworskiej 1 w Krakowie miejsca modlitwy i centrum kultury.

Miejsce wybrano nieprzypadkowo. Fundacji zależało na dobrej lokalizacji: w pobliżu jest Centrum Kongresowe ICE, duży parking. Ważne było również dobre połączenie z pozostałymi częściami miasta, zwłaszcza z południem Krakowa. Sam lokal musi być duży, żeby pomieścił rozrastającą się społeczność muzułmańską.

Inicjatywa budzi jednak wątpliwości sąsiadów, bo centrum ma znajdować się w zwykłym bloku.

Na swoim profilu fundacja informuje, że potrzebuje „przestronnej przestrzeni do codziennych i cotygodniowych modlitw". W budynku przy Dworskiej mają się też znaleźć:

- centrum edukacyjne z salami do studiowania Koranu oraz języka arabskiego,
- miejsce pomocy społecznej,
- lokal na uroczystości rodzinne
- salka dla dzieci.

Inicjatorzy zbiórki tłumaczą, że obecne lokalizacje, z których korzystają muzułmanie, są za małe: to piwnica w centrum miasta, która może pomieścić maksymalnie 200 osób oraz sala w Bronowicach, gdzie może przebywać równocześnie 80-100 osób. I dodają, że już teraz w każdy piątek, by wszyscy chętni się pomieścili, muszą organizować modlitwę w trzech turach.

„Zapotrzebowanie na dom duchowy i społeczny oficjalnie przekroczyło to, co mogą zapewnić nasze obecne przestrzenie" – tłumaczą organizatorzy zbiórki. Chcą zebrać 250 tys. złotych na renowację przestrzeni na Dębnikach i opłacenie czynszu na najbliższe sześć miesięcy. Dotąd zebrano ponad 60 tys. zł.

Al-Fadżr to fundacja islamską, która religijnie i kulturalnie wspiera krakowską społeczność muzułmańską. Na stronie piszą, że chcą „jeszcze skuteczniej działać na rzecz braci i sióstr wyznania islamskiego".

Zbiórka na centrum islamskie już wywołała spore emocje w internecie i podzieliła Krakowian. Na forum grupy „Osiedle Podwawelskie dla Mieszkańców" rozgorzała dyskusja, czy tak duże centrum kulturalno-religijne powinno powstać w budynku mieszkalnym.

„Nie uważam za słuszne, by centrum modlitewne mieściło się w bloku, za ścianą mieszkania, gdzie są rodziny. 360 m kw. to nie przestrzeń dla paru osób" – pisze pani Anna.

Pani Renata ostrzega, że część miasta, w której centrum ma powstać, przeciążona jest ruchem samochodowym, nie ma gdzie parkować. „Taki obiekt tylko pogorszy komfort życia mieszkańców. Brakuje też rzetelnych konsultacji społecznych. Moje nerwy i muzyka płynąca z meczetu raczej się nie polubią – oby nie doszła aż do mojej ulicy" – dodaje.

Jeden z mężczyzn wieszczy spadek cen nieruchomości w okolicy.

Są też głosy znacznie bardziej ideologiczne: „Żyję w kraju katolickim (jeszcze), nie chcę dopuścić do szerzenia tutaj najbardziej ekspansywnej religii świata, która dodatkowo jest religią nastawioną na konfrontację, a jej radykalizm jest widoczny we Francji, Holandii, Szwecji, Norwegii, Niemczech".

Nie brakuje jednak głosów wspierających zbiórkę.

„Po pierwsze religie są w tym kraju równouprawnione, po drugie mamy kościół na osiedlu, więc nie widzę problemu, żeby był też meczet" – deklaruje Paweł.

A pani Natalia przypomina, że nie każde miejsce modlitwy jest meczetem. Dodaje, że działające blisko Rynku centrum muzułmańskie nikomu nie przeszkadza. „Idźcie na Sobieskiego posłuchać, jak nawołują do modlitwy – rozczarujecie się, bo nic nie słychać, nawet w trakcie trwania ramadanu" – argumentuje. ●

REKLAMA

Kraków/34422008

1KR

eprasa.pl 8f338148e7

Służba zdrowia

Zarobki pielęgniarek w Małopolsce nie są niskie

– Gdyby o wyborze zawodu decydowały tylko pieniądze, to nie miałby kto tu pracować – słyszymy od Marioli z Zakopanego.

Piotr Starmach

Podhale, jeden z kilku znajdujących się pod Tatrami szpitali. Choć widok z okna potrafi zachwycić, to wewnątrz nie jest już tak kolorowo. Bywa, że na oddziale pracuje zaledwie trzyosobowa obsada. Pod opieką ma kilkunastu pacjentów. Jeden z nich nagle zaczyna mieć problemy z oddychaniem, saturacja spada, trzeba podłączyć kolejne wlewy, przygotować krew do transfuzji, kontrolować parametry, uzupełnić dokumentację. W tym samym czasie w innej sali pacjent z demencją próbuje wstać z łóżka i wyrywa wkłucie. Ktoś kolejny czeka na podanie leków przeciwbólowych.

Takie sytuacje zdarzają się niemal w każdym tygodniu. Bywa, że nie wiemy, w co ręce włożyć – mówią nam zgodnie pielęgniarki, pracujące w podhalańskich szpitalach.

– W jednej chwili wykonujemy zlecenia lekarskie i podajemy leki, za moment stajemy się wsparciem psychicznym dla pacjenta, tłumaczymy, edukujemy, pomagamy w podstawowych czynnościach życiowych. Równocześnie prowadzimy dokumentację, nadzorujemy sprzęt i czuwamy nad bezpieczeństwem chorych – słyszymy od Marii.

Wszystkie pielęgniarki z Podhala, do których dotarliśmy, wypowiadają się anonimowo, pod zmienionymi imionami. Obawiają się, że każdy krytyczny głos w mediach oznaczać może dla nich surowe konsekwencje ze strony władz placówki. Bo już tak było; w 2020 roku położna z Podhalańskiego Szpitala Specjalistycznego w Nowym Targu, Renata Piżanowska, poskarżyła się w portalach społecznościowych na braki w maseczkach, kombinezonach i środkach chroniących personel przed zakażeniem koronawirusem. Potem została zwolniona z pracy.

W SZPITALACH ROŚNIE STRACH PRZED PACJENTAMI

Do tego dochodzi problem z agresywnymi pacjentami, których w ostatnich latach jest coraz więcej.

– Pacjent z zaburzeniami poznawczymi potrafi wstawać z łóżka, wyrywać wkłucia czy cewniki, nie pamięta tego, co powiedziało się mu minutę wcześniej. Trudno współpracować z kimś, kto nie sprzeciwia się nam z własnej woli, lecz z powodu choroby. Z kolei agresja słowna i fizyczna wobec personelu medycznego stała się codziennością – przyznaje Jadwiga, pielęgniarka z Zakopanego.

FOT. PAWEŁ MAŁECKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Jednym z ostatnich takich zdarzeń był incydent, do którego doszło 15 stycznia, na Specjalistycznym Oddziale Ratunkowym w Nowym Targu. 51-letnia pacjentka podczas przeprowadzanych badań, z niewiadomych przyczyn, rzuciła się z pięściami na towarzyszącą jej ratowniczkę medyczną. Kopała ją po brzuchu, szarpała za włosy oraz znieważała słownie. Pielęgniarki musiały wezwać policję.

– Z uwagi na stan zdrowia pacjentki odstąpiono od jej zatrzymania. Nie oznacza to jednak bezkarności – relacjonuje Łukasz Burek, rzecznik prasowy Komendy Powiatowej Policji w Nowym Targu.

„TYCH OBRAZÓW NIE JESTEM W STANIE WYMAZAĆ Z PAMIĘCI"

Mieszkanka Ochotnicy Dolnej odpowie przed sądem za naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza publicznego. Grozi jej nawet do trzech lat więzienia.

– Ratownicy medyczni, lekarze i pielęgniarki każdego dnia stają twarzą w twarz z bólem, dramatem i ludzkimi tragediami. Coraz częściej jednak muszą mierzyć się także z agresją, przemocą i brakiem poszanowania. Każdy dyżur na SOR-ze to nie tylko walka o zdrowie pacjentów, ale również walka o własne bezpieczeństwo – komentuje Burek.

Oprócz strachu przed atakiem, oprócz nieustannego pośpiechu i stresu, tej pracy towarzyszy też notoryczny smutek. Na oddziałach pod Tatrami dwie lub trzy pielęgniarki opiekują się kilkunastoma, czasem nawet ponad dwudziestoma pacjentami. W tej grupie są osoby w stanie ciężkim, wymagające stałego monitorowania, pacjenci z zaburzeniami poznawczymi oraz chorzy w terminalnych stadiach nowotworów.

Na oddziałach pod Tatrami dwie lub trzy pielęgniarki opiekują się kilkunastoma, czasem nawet ponad dwudziestoma pacjentami

– Zdarza się, że rozmawiam z chorym, pomagam mu zjeść posiłek, podaję lek przeciwbólowy, a chwilę później wracam i już nie ma oddechu, serce nie bije. Są też sytuacje, kiedy choroba nowotworowa postępuje tak gwałtownie, że człowiek odchodzi na naszych rękach.

– W takich momentach często jedyne, co możemy zrobić, to być, trzymać za rękę i nie pozwolić odejść w samotności. Tych obrazów nie jestem w stanie wymazać z pamięci – opowiada Anna z Rabki-Zdroju.

ZAWÓD, W KTÓRYM CODZIENNIE WIDAĆ CZYJĄŚ ŚMIERĆ

Mariola, pielęgniarka z Zakopanego, dodaje: – Często słyszymy, że to nasze powołanie i służba. Jest w tym sporo prawdy, bo gdyby o wyborze zawodu decydowały wyłącznie pieniądze, w szpitalach nie miałby kto pracować. Wynagrodzenia w ostatnich latach wzrosły, ale pytanie brzmi: czy są adekwatne do odpowiedzialności i zakresu obowiązków? Wiele pielęgniarek przez lata pracowało na dwóch etatach, żeby odłożyć na wakacje czy remont mieszkania. Trudno jednoznacznie wycenić zawód, w którym codziennie ocieramy się o ludzką śmierć.

To, co dla pielęgniarek okazuje się trudne do wycenienia, dla szpitali okazuje się kwestią tabel i przepisów. W podhalańskich placówkach wynagrodzenia opierają się przede wszystkim na ustawowych grupach zaszeregowania. Oznacza to, że wysokość pensji zasadniczej wynika z poziomu wykształcenia i posiadanej specjalizacji, a nie z indywidualnej decyzji dyrekcji. Szpitale nie mogą płacić mniej, niż przewiduje ustawa, ale w praktyce rzadko wychodzą znacząco ponad minimalne stawki.

Nieco inaczej jest w stolicy Małopolski. Tam pielęgniarki i pielęgniarze mogą liczyć nawet na wynagrodzenie w wysokości 19 tys. zł brutto.

W krakowskich placówkach wynagrodzenie zasadnicze pielęgniarek najczęściej mieści się w przedziale od około 7,7 tys. zł do nieco ponad 10,5 tys. zł brutto. Dotyczy to zarówno Szpitala Uniwersyteckiego, Szpitala im. Dietla, jak i placówek resortowych czy wojskowych. Wyższe stawki otrzymują osoby z tytułem magistra i specjalizacją. Niższe – pielęgniarki bez specjalizacji.

W niektórych jednostkach widełki płac są szersze. W Szpitalu Klinicznym im. dr. Babińskiego czy w Szpitalu im. św. Jana Pawła II podstawowe wynagrodzenie zaczyna się od około 7,7–7,8 tys. zł brutto, a w przypadku specjalistek może przekroczyć 11 tys. zł. Osoby pełniące funkcje kierownicze – oddziałowe czy naczelne pielęgniarki – otrzymują więcej, często powyżej 13–14 tys. zł brutto, do czego dochodzą dodatki funkcyjne sięgające nawet 30–35 proc.

TYLE ZARABIAJĄ PIELĘGNIARKI W MAŁOPOLSCE

Są też wyjątki. W Narodowym Instytucie Onkologii w Krakowie rozpiętość wynagrodzeń jest największa – od niespełna 9 tys. zł do ponad 19 tys. zł brutto w przypadku najwyższych stanowisk. To jednak górne granice, które dotyczą niewielkiej grupy.

Część pielęgniarek pracuje na kontraktach. Wtedy stawki godzinowe mieszczą się najczęściej w przedziale od 60 do 85 zł za godzinę, a w niektórych placówkach sięgają 100 zł. W teorii oznacza to możliwość wyższego miesięcznego dochodu. W praktyce – więcej dyżurów i większe obciążenie.

Do podstawy dochodzą dodatki stażowe, najczęściej od 5 do 20 proc., czasem wyższe. Są też dodatki za pracę w nocy, weekendy i święta. Ostateczne wynagrodzenie jest więc wyższe niż sama stawka zasadnicza. Tyle że za tymi kwotami stoją dodatkowe godziny, zmiany nocne i system pracy, który trudno pogodzić z życiem prywatnym. ●

wyborcza.pl

• **Więcej o zarobkach pielęgniarek na krakow.wyborcza.pl**

eprasa.pl 8f338148e7

Lekarze o swoich wysokich zarobkach w szpitalach:

To nie są pieniądze za nic

– Pracujemy nierzadko całą dobę. Tracimy rachubę, jaki jest dzień tygodnia i jak długo właściwie jesteśmy w szpitalu. Jednocześnie musimy być cały czas skupieni i świadomi – mówi kardiolożka z jednego z krakowskich szpitali.

Milena Kuchnia

W Krakowie najwięcej zarabiają anestezjolodzy. Ci, którzy pracują na kontrakcie, dostają nawet 250 zł za godzinę świadczeń. Swoje stawki i wynagrodzenia zdradziły nam największe krakowskie szpitale.

– Tak, nasze zarobki są wysokie, ale to nie są pieniądze za nic. Ta praca to ogromne poświęcenie – komentuje krakowska kardiolożka.

Opowiada o dniu, w którym podczas kilkunastogodzinnej zmiany musiała przekazać dwóm osobom diagnozy, które rzuciły cień na całe ich życie. – Patrzysz na takiego człowieka i wiesz, że będzie ciężko, a on patrzy na ciebie i czeka, aż powiesz mu coś, co go uratuje. Nie mówiąc już o sytuacjach, w których trzeba wyjść do kogoś na korytarz i powiedzieć mu, że jego bliski nie żyje. Oprócz wysiłku fizycznego, bycie lekarzem to też wysiłek emocjonalny – opowiada.

Debata o tym, czy wysokie zarobki lekarzy są adekwatne do ich pracy, powraca w Polsce regularnie

Wysiłek – zarówno fizyczny, jak i psychiczny – zaczyna się już na studiach. W Polsce medycynę można studiować publicznie na około 20 uczelniach. Według rankingu „Perspektyw" z poprzedniego roku, najwyższy poziom studiów oferuje Uniwersytet Jagielloński w Krakowie. Drugi jest Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, a podium zamyka Warszawski Uniwersytet Medyczny.

– Każdy słyszał, że to długie i ciężkie studia, ale nie każdy rozumie, jak to wygląda naprawdę. Ilość materiału, zaliczeń i stresu, przerosła moje oczekiwania. Na pierwszym roku mój typowy dzień wyglądał tak: szłam na uczelnię cała w nerwach, bo codziennie było jakieś zaliczenie. Wracałam i od razu siadałam do nauki do późnego wieczora, z przerwą tylko na posiłek. W międzyczasie dostawałam od znajomych z innych kierunków wiadomości, dlaczego znów nie mogę z nimi wyjść, a ja ledwo przerobiłam pół materiału przed kolokwium z anatomii i płakałam nad tą stertą książek. Teraz jest już okej, zmieniłam podejście. Wiem, że wyrządzałam sobie krzywdę, otrząsnęłam się dopiero po diagnozie depresji oraz po leczeniu. Nie u każdego tak to wygląda, ale większość moich znajomych ze studiów prędzej czy później wpadła w dołek – opowiada Ola, która właśnie kończy kierunek lekarski.

Po sześciu latach studiów adepci zawodu podchodzą do Lekarskiego Egzaminu Końcowego. To czterogodzinny sprawdzian wiedzy z całego toku studiów, który składa się z 200 pytań. Jeśli go zdadzą, otrzymują prawo do wykonywania zawodu. Liczba punktów decyduje o przyjęciu na specjalizacje. Nabór odbywa się dwa razy w roku.

„CZASAMI JEST NAPRAWDĘ CIĘŻKO"

To, ile osób będzie mogło zacząć daną specjalizację, określa Ministerstwo Zdrowia. W ostatnim naborze najwięcej miejsc było na medycynę rodzinną (449). Z kolei na specjalizację z immunologii klinicznej przyjęto tylko pięć osób w całej Polsce. Resort rozdziela te liczby także na konkretne województwa. Wszystko zależy od aktualnej sytuacji w służbie zdrowia i tego, gdzie jakich specjalistów potrzeba.

Wiosną ubiegłego roku w Małopolsce specjalizację z endokrynologii mogła zacząć tylko jedna, najlepsza osoba. Konkurencja jest więc ogromna.

– Nie wystarczy złożyć papierów do konkretnego miejsca. W trakcie rekrutacji deklarujemy województwo, w którym chcielibyśmy pracować, ale nie możemy sobie wybrać, czy to będzie np. Zakopane, czy Oświęcim. Możesz więc zostać przydzielony do szpitala na drugim końcu województwa i, jeśli chcesz zdobyć ten tytuł, to musisz się tam po prostu przeprowadzić. A to wszystko w okresie około 30. roku życia, w czasie, gdy sporo osób planuje ustatkowanie się, założenie rodziny – tłumaczy studentka. Sama próbuje dostać się na specjalizację z dermatologii i wenerologii.

Zarobki lekarzy w trakcie specjalizacji (rezydentów) określa ustawa. Wynoszą około 10 tys. miesięcznie.

Opowiada Anna, lekarka rezydentka: – Mój etat rezydencki razem z dyżurami to 192 godziny. To w przeliczeniu daje mi około 50 zł/h. Nie wydaje mi się to kosmiczną stawką, podobnie albo i więcej zarabiają fachowcy, np. wykończeniowcy.

Czasami jest naprawdę ciężko, nie ma czasu iść do toalety ani coś zjeść. Szpital jest strukturą hierarchiczną. Jeśli jesteś najniższym ogniwem, to niestety musisz się podporządkować przełożonym. Jeśli nie ma kto obstawić dyżurów, pracujesz niezdrowe ilości godzin, bo zazwyczaj, czy tego chcesz, czy nie, podpisujesz *opt-out* – mówi.

Dokument, o którym wspomina, to klauzula, według której lekarz zgadza się na pracę powyżej 48 godz. tygodniowo. Nie obejmuje go wtedy zasada 11 godzin przerwy między zmianami, którą przewiduje kodeks pracy.

– Przychodzę np. na 8:00 rano i pracuję etatowe 7,5 godziny do 15:30. Potem zaczynam dyżur do 8 rano następnego dnia i nadal nie idę do domu, tylko zostaję na kolejne etatowe 7,5 godziny. To w sumie 31,5 godz. pracy. Taka sytuacja to norma dla lekarzy z podpisanym *opt-out* – mówi rezydentka.

Specjalizacje trwają od 4 do 6 lat. Rezydenci mają prawo do urlopu zdrowotnego czy macierzyńskiego, ale ten czas nie wlicza się do rezydentury, tzn. przedłuża czas trwania specjalizacji. Na koniec rezydenci podchodzą do Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego. Jeśli go zdadzą, stają się lekarzami specjalistami.

HEJT NA LEKARZY I ICH ZAROBKI

Debata o tym, czy wysokie zarobki lekarzy są adekwatne do ich pracy, powraca w Polsce regularnie. Przeciwnicy mówią o „skandalicznych pieniądzach" i „grzechu", a resort zastanawia się nad ustanowieniem górnego pułapu na poziomie ok. 40 tys. zł miesięcznie.

– W porządku, natomiast idąc tym tropem, ograniczmy również zarobki piłkarzy albo influencerów, którzy kasują po kilka milionów złotych za dawanie sobie po twarzach w Fame MMA. Oczywiście, że system jest dziurawy, ale to nie lekarze go stworzyli. Natomiast to na nas spada zazwyczaj hejt i odpowiedzialność za wszystko to, co złe – komentuje Anna, lekarka rezydentka.

Dyskusję rozpaliły na nowo kosmiczne zarobki lekarza z Konina, które opublikował w ubiegłym roku poseł PiS Janusz Cieszyński. Lekarz, który pobierał 10 proc. od wartości każdego wykonanego zabiegu (ablacji zaburzeń rytmu serca), tylko w maju zarobił w szpitalu 297 tys. zł brutto. W sumie, przez sześć miesięcy zafakturował blisko 1,3 mln zł. Wykaz zarobków mężczyzny poniósł się wtedy po całej Polsce i wpisał się w rosnący hejt na służbę zdrowia.

– Przychodzą do mnie pacjenci i mówią, że nienawidzą dentystów. Zewsząd słyszę, że jestem oszustką, bo tak jest przyjęte w społeczeństwie. Mam ciągłe, niesłuszne poczucie winy, bo nie dość, że samo chodzenie do dentysty jest nieprzyjemne i ludzie się mnie boją, to jeszcze słyszę, że zdzieram z nich pieniądze – opowiada Sylwia, dentystka, która przyjmuje w Krakowie.

Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji zaznacza, że zarobki powyżej 100 tys. zł dotyczą mniej niż 1 proc. lekarzy. Przeciętny specjalista zarabia średnio 24,6 tys. zł brutto.

wyborcza.pl

• **Więcej o zarobkach lekarzy na krakow.wyborcza.pl**

REKLAMA Kraj/34412087

1KR

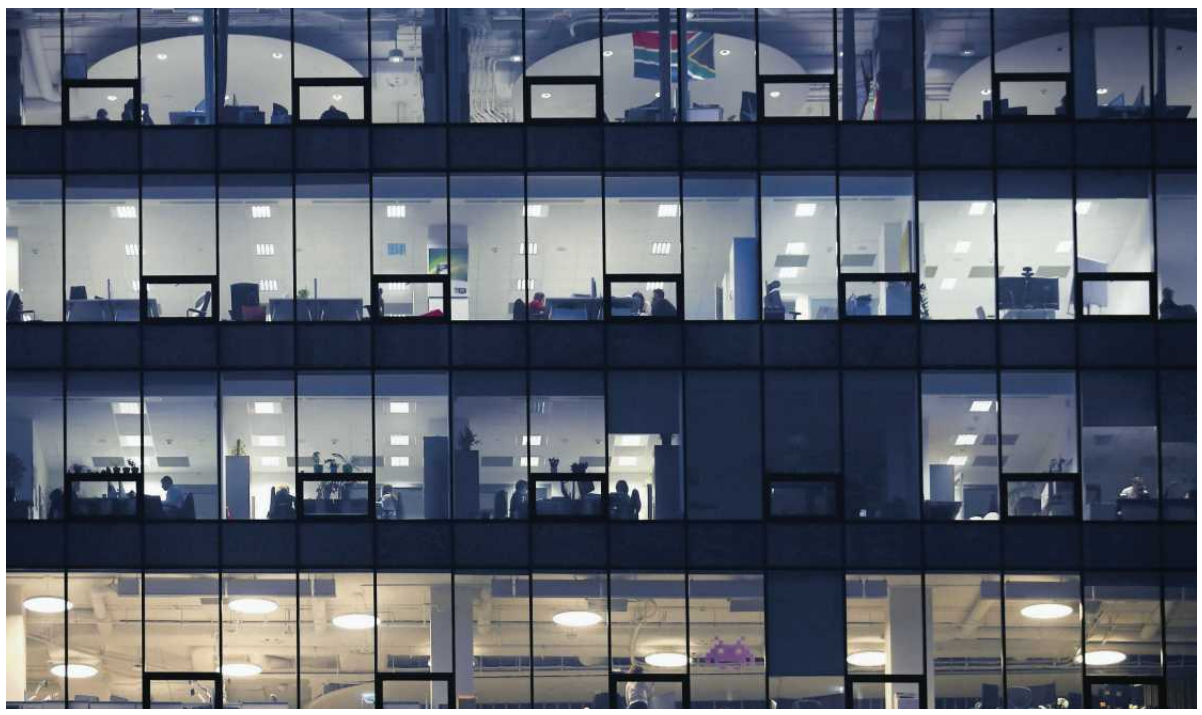
eprasa.pl 8f338148e7

Grupowe zwolnienia w Krakowie

Miasto zakładnikiem sukcesu korporacji

Według ustaleń „Wyborczej" kolejna krakowska korporacja rozpoczęła grupowe zwolnienia. Z pracą ma się pożegnać około 60 osób. Chodzi o kolosa z branży technologicznej.

Milena Kuchnia

FOT. JAKUB PORZYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Pracownicy otrzymali już wszystkie informacje wymagane przez polskie prawo: liczbę osób objętych zwolnieniami, listę stanowisk, kryteria selekcji, datę ich ostatniego dnia pracy i listę dodatkowych świadczeń, jeśli zgodzą się na rozwiązanie umowy za porozumieniem stron" – pisze na forum jeden z pracowników Sabre. To właśnie ta korporacja żegna się z częścią pracowników.

W ubiegłym roku zwolnieniami grupowymi objęto w Krakowie prawie 4,5 tys. osób. Gorzej było tylko w pandemii.

Czy znów padnie rekord?

Sabre to firma technologiczna, która tworzy systemy i oprogramowania dla sektora podróży i transportu. Na całym świecie zatrudnia ponad 9 tys. osób, z czego około 1,3 tys. w samej Polsce (działa na naszym rynku od 25 lat). Siedziba giganta znajduje się w jednym z biurowców przy ul. Tischnera. Do tej pory krakowska Sabre była jednym z najważniejszych centrów badawczo-rozwojowych tej firmy na świecie.

Ostatnie zwolnienia grupowe spółka przeprowadziła w 2023 roku. Zwolniła wtedy 15 procent wszystkich pracowników. Prezes polskiego oddziału Wojciech Gworek tłumaczył wówczas, że ożywianie sektora podróżniczego po pandemii to ciężki proces i zwolnienia są konieczne, żeby firma utrzymała stabilność.

W tym tygodniu – jak wynika z naszych informacji – firma rozpoczęła kolejne grupowe zwolnienia. Tym razem mniejsze, bo mają objąć ok. 60 osób z różnych pionów.

– Atmosfera jest ciężka. Ci, którzy nie dostali wypowiedzeń, do końca przyszłego tygodnia mają nie pojawiać się w biurze – mówi jeden z pracowników.

Najbardziej cierpi IT

To kolejne zwolnienia w IT – branży, która w ostatnich miesiącach cierpi w Krakowie najbardziej. Programiści i informatycy stanowili aż 40 proc. wszystkich zgłoszonych zwolnień w ubiegłym roku. Wyzwaniem jest przede wszystkim automatyzacja. Sztuczna inteligencja uczy się szybciej, niż się tego spodziewano, a pracę tracą ci, którzy wykonują powtarzalne czynności.

Podobnie dzieje się w przypadku branży rachunkowo-księgowej, która jest drugą najczęściej zwalnianą w Małopolsce. Procesy zostały zautomatyzowane, a zamiast dziesięciu osób wypisujących faktury, wystarczy jedna, która sprawdzi, czy sztuczna inteligencja zrobiła to poprawnie. Falę zwolnień w tych dziedzinach zapowiadano już od dawna.

– Zdziwiłabym się, gdyby było inaczej. Uważam, że rynek informatyków się nie kończy, ale stabilizuje w nowej rzeczywistości. Rzeczy proste są automatyzowane, a te złożone wciąż potrzebują umiejętności i myślenia człowieka. Ktoś, kto zajmuje się cyberbezpieczeństwem, pilnuje systemów bankowych, firmowych, jest dziś i będzie na wagę złota – komentuje prof. Justyna Bugaj z Uniwersytetu Ekonomicznego.

W ubiegłym roku zwolnieniami grupowymi objęto w Krakowie prawie 4,5 tys. osób. Gorzej było tylko w pandemii

Biurowce w Krakowie są zamieniane w mieszkania

Władze miasta zauważają problem. Prof. Stanisław Mazur, wiceprezydent Krakowa, twierdzi, że Kraków stał się do pewnego stopnia zakładnikiem swojego sukcesu za sprawą międzynarodowych korporacji.

Korporacje stanowią bardzo ważną część naszej gospodarki. Oferują ponad 130 tys. dobrze płatnych miejsc pracy, budują konkurencyjność, mają jednak swoje ograniczenia. Są nomadami, którzy krążą w zglobalizowanym świecie, wybierając miasta, w których są i talenty, i niskie koszty pracy – mówi.

I przyznaje, że kiedy te ostatnie rosną, część korporacji wyprowadza się do innego kraju.

Uspokajająco dodaje: – Z kolei inna część zmienia swój profil w kierunku bardziej zaawansowanych usług, w tym także badawczych związanych z AI. Obserwuję to też w Krakowie i to jest dobry trend.

Skutki tego, co dzieje się na rynku pracy, już widać choćby w branży deweloperskiej. Do Urzędu Miasta Krakowa wpłynęły już trzy wnioski, by w ramach Zintegrowanego Planu Inwestycyjnego zmienić przeznaczenie działek, na których stoją biurowce Chodzi o to, by przekształcić je w mieszkania albo całkowicie wyburzyć i postawić nowe bloki.

Najbardziej zaskakuje to, że w dwóch przypadkach chodzi o luksusowe, stosunkowo nowe obiekty z lat 2016-2018. Trzeci to biurowiec, który powstał na początku XXI wieku w wyniku przebudowy budynku magazynowego.

– Pierwszy wniosek dotyczy biurowca Porto przy ul. Zielińskiego na Dębnikach, kolejne budynków przy ul. Wielickiej. Widocznie takie działanie podpowiadają inwestorom analizy biznesowe – powiedział „Wyborczej" Jarosław Czerski, analityk nieruchomości.

W ubiegłym roku w Krakowie oddano do użytku tylko jeden nowy biurowiec. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraków/34415665

| Całodobowe wsparcie i doradztwo

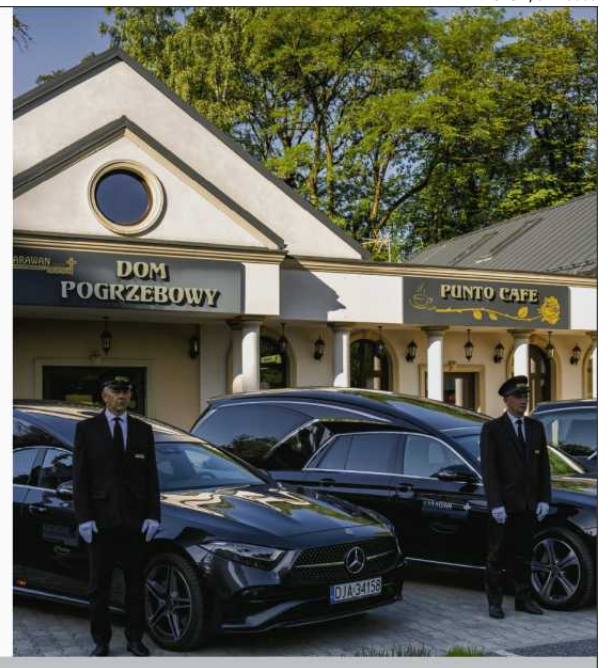
Dbamy o godne pożegnanie w każdej cenie

- Kompleksowe usługi pogrzebowe
- Rozliczenia bezgotówkowe
- Transport krajowy i międzynarodowy
- Własne krematorium
- Organizacja styp i pożegnań

KARAWAN GRUPA FIRM POGRZEBOWYCH TRADYCJE OD 1981 ROKU

Punkty Obsługi Klienta
10 lokalizacji w Krakowie

- ul.Rakowicka 26A 12 222 00 30
- ul. Sieroszewskiego 5B 12 686 61 45
- ul. Bieżanowska 24 12 656 21 11
- ul. Reduta 3B 12 222 50 49
- ul. Rakowicka 33A 12 421 89 83
- ul. Dolnych Młynów 3 12 632 11 22
- ul. Wrocławska 8 12 631 77 95
- ul. Ćwiklińskiej 10 606 793 279
- Cm.Batowice 12 413 63 46
- Cm.Grębałów 12 645 14 35
- Krakowskie Krematorium
- ul. Wielogórska 12 413 33 33

KRAKOWSKIE KREMATORIUM
tel. 12 413-33-33
biuro@kremacja-krakow.pl

30-398 Kraków, ul. Wielogórska 20
Gwarantujemy:
bezpieczeństwo i profesjonalizm | duży wybór urn | możliwość przechowania po kremacji

Zapraszamy do współpracy firmy pogrzebowe

1KR

eprasa.pl 8f338148e7

DOBIERZ TARYFĘ DO STYLU ŻYCIA

Oszczędzaj na rachunkach za prąd

Grupę taryfową często wybieramy automatycznie, nie przykładając do tego zbytniej wagi. Tymczasem dopasowana do stylu życia i harmonogramu dnia, może przyczynić się do większych oszczędności na rachunkach za prąd. W Tauronie klienci mają do wyboru kilka grup taryfowych.

fot. Shutterstock

Wpływ na wysokość rachunków za prąd mają w dużej mierze dwa czynniki: grupa taryfowa oraz zużycie energii. Wyboru grupy taryfowej często dokonujemy automatycznie, prosząc sprzedawców o wpisanie tej najpopularniejszej lub najprostszej. W efekcie, jak podaje Urząd Regulacji Energetyki, 88 proc. odbiorców, czyli ponad 15 mln korzysta z grupy taryfowej G11. W jej ramach obowiązuje jedna stawka za energię elektryczną przez całą dobę. Polecana jest osobom, które preferują proste rozwiązania i korzystają z prądu głównie w ciągu dnia.

Do wyboru jest jednak więcej grup taryfowych, które można dopasować do stylu życia i harmonogramu dnia. Jeśli do domu wracamy w godzinach wieczornych i dopiero wtedy korzystamy z prądu, a pranie i sprzątanie robimy tylko w weekendy, to G11 może nie być odpowiednia. Jaką wybrać? W Tauronie do wyboru jest więcej grup taryfowych. Oprócz G11, także m.in.: G12, G12w G13 i G13s.

Największe zużycie w nocy albo weekendy

G12 w przeciwieństwie do G11 ma dwa poziomy opłat za energię w zależności od pory dnia. Stawki są wyższe w tzw. godzinach szczytu, czyli od godz. 6:00 do 13:00 oraz w godz. 15:00-22:00, natomiast niższe w nocy, w godzinach: od 22:00 do 6:00 oraz w dzień, w godz. 13:00-15:00. Dzięki takiemu zróżnicowaniu można wpływać na wysokość rachunku za prąd, zużywając jak najwięcej energii „poza szczytem" np. robiąc pranie czy ładując hulajnogę w nocy zamiast rano.

Osoby, które największą aktywnością wykazują się w soboty i niedziele, czyli w te dni sprzątają, piorą, prasują, ładują samochód, powinny wybrać G12w. To grupa taryfowa weekendowa, która od G12 różni się tym, że liczba godzin z tańszą energią obowiązuje przez cały weekend od godz. 22:00 w piątek, do godz. 6:00 rano w poniedziałek. W Tauronie z niższej stawki w tej taryfie można korzystać także przez całą dobę we wszystkie dni ustawowo wolne od pracy, czyli także w święta. Na tym rozwiązaniu skorzystają więc osoby, które spędzają dni wolne od pracy w domach i ogrzewają je energią eklektyczną.

Grupa taryfowa G13 to grupa, w której obowiązują trzy strefy czasowe: pierwsza strefa obejmuje godziny szczytu, kiedy energia jest najdroższa, druga to godziny poza szczytem, kiedy ceny są niższe, a trzecia to najniższe stawki. Ceny różnią się także w miesiącach letnich i zimowych. W efekcie, w lecie najtaniej jest w godzinach od 13:00 do 19:00 oraz 22:00 do 07:00, a zimą w godzinach od 13:00 do16:00 oraz od 21:00 do 07:00. W soboty, niedziele oraz wszystkie dni ustawowo wolne od pracy tańsza stawka obowiązuje przez całą dobę.

Tanie godziny

W Tauronie dostępna jest również stosunkowo nowa oferta o nazwie Tanie Godziny. W ramach grupy taryfowej G13s oferuje ona aż 14 stref cenowych energii elektrycznej w ciągu roku, pozwalając dostosować czas używania energochłonnych urządzeń do harmonogramu tanich godzin. Stawki za prąd klient poznaje jeszcze przed podpisaniem umowy. , Dzięki temu ma gwarancję, że pozostaną one niezmienne przez cały okres obowiązywania cennika. To daje pełną przewidywalność kosztów i kontrolę nad wydatkami.

Osoby, które mają magazyny energii, fotowoltaikę lub pompę ciepła mogą być zainteresowane taryfami dynamicznymi. To model rozliczeń dla świadomych klientów. Ceny energii zmieniają się tu w czasie rzeczywistym, zależnie od popytu i podaży na towarowej giełdzie energii. Oznacza to, że w okresach, kiedy zapotrzebowanie na energię elektryczną jest niskie, np. w nocy, jej cena jest niższa, a w godzinach szczytu może wzrastać. Takie taryfy wymagają codziennego śledzenia cen giełdowych na dzień następny, w celu zaplanowania zużycia energochłonnych urządzeń.

Czytelny rachunek

Aby zaoszczędzić, najlepiej wybrać taką grupę taryfową, która najbardziej pasuje do nawyków rodziny związanych z korzystaniem z energii elektrycznej. W przypadku trudności z określeniem tego, która grupa taryfowa jest najlepsza, warto skorzystać z podpowiedzi dostępnych na tauron.pl/kalkulator. Wystarczy odpowiedzieć na kilka pytań, by dopasować rozwiązanie do potrzeb gospodarstwa domowego.

Poza wyborem samej grupy taryfowej ważne jest również, aby jej rozliczenie było w pełni zrozumiałe dla każdego domownika. Dlatego Tauron uprościł rozliczenia za prąd. Nowy wygląd faktury od Taurona to rezultat wielu miesięcy intensywnych prac badawczo-projektowych, prowadzonych przez ekspertów Taurona we współpracy z klientami. Treść dokumentu została uproszczona, a najważniejsze dla odbiorcy informacje wyraźnie zostały wyeksponowane. Na fakturze lepiej wskazano kwotę do zapłaty, okres rozliczeniowy, szczegółowe zużycie energii i harmonogram płatności.

Trzeba pamiętać, że wybór grupy taryfowej to pierwszy krok, ale do obniżenia wysokości rachunków potrzebna jest jeszcze zmiana codziennych nawyków i szukanie sposobów na zmniejszenie zużycia energii. Nie potrzeba wiele.

Inne sposoby na oszczędności

Warto pilnować, by światło w domu było włączone tylko tam, gdzie potrzeba i jak najdłużej korzystać ze światła naturalnego – jest zdrowsze dla oczu i co najważniejsze nic nie kosztuje. Dużą stratą energii elektrycznej jest gotowanie zamrożonych produktów. Zanim włożymy jedzenie do garnka, powinniśmy dokładnie je rozmrozić. Dzięki temu nie marnujemy energii w trakcie gotowania. Podczas pieczenia nie powinniśmy otwierać drzwi piekarnika, gdyż powoduje to dużą utratę ciepła. Z kolei lodówki nie powinno się stawiać w pobliżu urządzeń wydzielających ciepło. Potrzebuje wtedy więcej energii, by schłodzić wnętrze.

Odpowiednie dopasowanie grupy taryfowej i zmiana nawyków po to, aby ograniczyć zużycie energii, może przynieść realne oszczędności na rachunkach.

eprasa.pl 8f338148e7

KLEPSYDRA

CMENTARZ KOMUNALNY
I KREMATORIUM

INFOLINIA: 12 352 44 44
CMENTARZ: +48 502 930 185
KREMATORIUM: +48 502 930 170

Nowy zielony cmentarz
Pierwsza kwatera ekologiczna
Kolumbaria na urny
Kamieniarstwo i opieka nad grobami

www.cmentarzkrakow.pl | Kraków, ul. Wielogórska 16

34415678

INFORMACJA DLA UŻYTKOWNIKÓW PŁATNEGO ODCINKA AUTOSTRADY A4 KATOWICE – KRAKÓW

W związku z realizacją zadania polegającego na remoncie autostrady A4 Katowice-Kraków, Pavimental Polska Sp. z o.o. – Wykonawca robót informuje, że od marca 2026 roku wznawia prace. Jest to związane z przygotowaniem autostrady do zwrotu po zakończeniu koncesji. W pierwszej kolejności prace prowadzone będą na dwóch odcinkach, gdzie będzie obowiązywała zmieniona organizacja ruchu.

Od 4 marca pomiędzy Węzłem Chrzanów a Węzłem Rudno na długości 4,1 km, ruch w kierunku Krakowa odbywać się będzie jednym pasem po jezdni macierzystej oraz jednym po jezdni przeciwnej, a ruch w kierunku Katowic dwoma pasami po jezdni macierzystej.

Od 11 marca pomiędzy Węzłem Byczyna a Węzłem Chrzanów na długości 3,5 km, ruch w kierunku Krakowa odbywać się będzie jednym pasem po jezdni macierzystej oraz jednym po jezdni przeciwnej, a ruch w kierunku Katowic dwoma pasami po jezdni macierzystej.
Na węzłach Balin i Chrzanów dostępne do ruchu będą wszystkie relacje.

Prace na tych odcinkach potrwają około 3 miesiące.

UWAGA KIERowcy – Wjazdy na autostradę na węzłach Balin i Chrzanów poprzedzone będą znakami STOP (pionowe i poziome).

Szczegółowe informacje są na bieżąco publikowane na stronach internetowych: www.a4info.pl, www.ia4.pl,
na platformie X: www.twitter.com/A4KatKra oraz w Punktach Informacji Drogowej.
Przepraszamy za utrudnienia i prosimy o ostrożną jazdę.
Pavimental Polska Sp. z o.o. – Wykonawca robót

Kraków/34422285

Informacja Burmistrza Gminy Krzeszowice

W dniach **od 27.02.2026 r. do 10.04.2026 r.** na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach: www.bip.malopolska.pl/umkrzeszowice (zakładki: Zamówienia publiczne i ogłoszenia → Ogłoszenia różne → 2026) oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu przy ul. Grunwaldzkiej 4 (parter - ściana pomiędzy pok. nr 4 i 5)

zamieszcza się wykaz dot. udziału w prawie własności w nieruchomości przeznaczony do zbycia dotyczący:

- dz. nr 1500/1 obr. Czerna;

Osoby, którym przysługuje roszczenie o nabycie w/w nieruchomości z mocy Ustawy o gospodarce nieruchomościami lub odrębnych przepisów oraz poprzedni właściciele zbywanych nieruchomości pozbawieni prawa ich własności przed dniem 5 grudnia 1990 r. albo ich spadkobiercy mają pierwszeństwo jej nabyciu za cenę podaną w wykazie nieruchomości przeznaczonych do zbycia, pod warunkiem złożenia wniosków o nabycie w terminie 6 tygodni licząc od dnia wywieszenia wykazu, tj. do dnia 10.04.2026 r.

Kraków/34422255

WÓJT GMINY MOGILANY

informuje

o wywieszeniu w dniach od 27 lutego do 20 marca 2026 r. (włącznie) w siedzibie Urzędu Gminy Mogilany, Rynek 2 wykazu nieruchomości przeznaczonej do oddania w użyczenie. Wykaz obejmuje pomieszczenie w budynku świetlicy wiejskiej we Włosani. Szczegółowe informacje dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Mogilany oraz w referacie GRO (pokój 7A i 8A lub pod nr tel. 12 270 10 13 wew. 244, 251).

Kraków/34422485

PUK KRAKÓW
KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

TELEFONY CAŁODOBOWE:
12 411 45 02 | +48 509 246 176

Zadzwoń i dowiedz się, jak zorganizować pogrzeb bez wychodzenia z domu.

www.puk.krakow.pl | Kraków, ul. Rakowicka 35A

Kraków/34415707

Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

KRL 1

eprasa.pl 8f338148e7

WÓJT GMINY LISZKI
32-060 Liszki, ul. Mały Rynek 2

Działając zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.) informuję, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Liszki (Liszki, ul. Mały Rynek 18), a także na stronach internetowych: **www.liszki.pl** (zakładka: Aktualności) oraz **https://bip.malopolska.pl/ugliszki** (zakładka: Planowanie Przestrzenne/ Dzierżawa działek gminnych), wywieszono na okres **od 27.02.2026 r. do 19.03.2026 r.** następujące wykazy:

- Wykaz lokali oraz nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Liszki, przeznaczonych do wydzierżawienia, wynajęcia oraz użyczenia w trybie bezprzetargowym, położonych w miejscowościach: **Kaszów, Piekary, Liszki, Chrosna, Kryspinów, Morawica, Mników**;
- Wykaz słupów stanowiących własność Gminy Liszki, przeznaczonych do wydzierżawienia w trybie bezprzetargowym, położonych w miejscowościach: **Mników, Cholerzyn, Baczyn, Liszki**.

www.infopublikator.pl

Kraków/34422539

WÓJT GMINY ŁĄCKO

informuje, że w dniach od 27 lutego 2026 r. do 21 marca 2026 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Łącko został wywieszony wykaz nieruchomości położonych w miejscowości:

Jazowsko (cz. dz. nr 593/1) przeznaczonej użyczenia na okres do 5 lat,
Jazowsko (cz. dz. nr 859/13) przeznaczonej do dzierżawy na okres do 5 lat.

Wykaz został zamieszczony na stronie internetowej www.lacko.pl i BIP.

W Ó J T
mgr Jan Dziedzina

Kraków/34422274

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości w przepisach, zamówienia publiczne, porady ekspertów, raporty, ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców, urzędników, zainteresowanych gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

AU-01-6.6740.4.40.2025.JZI

OBWIESZCZENIE PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA O WYDANIU ZEZWOLENIA NA REALIZACJĘ INWESTYCJI DROGOWEJ

Na podstawie art. 49 i art.10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1691) w związku z art. 11f ust. 3 Ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311)

Prezydent Miasta Krakowa zawiadamia, że w dniu **23.02.2026, została wydana decyzja nr 10/6740.4/2026, znak: AU-01-6.6740.4.40.2025.JZI, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.:**

„Budowa drogi publicznej kategorii gminnej klasy L, łączącej ul. Felińskiego z al. 29 Listopada w Krakowie z konieczną przebudową innej drogi publicznej kategorii gminnej klasy L/D (nr drogi 603879K) wraz z: budową odwodnienia – kanalizacja deszczowa wraz z betonowymi zbiornikami retencyjnymi, wpustami deszczowymi i przyłączami oraz rozbiórką istniejącej kanalizacji deszczowej z wpustami deszczowymi i przyłączami; budową kanalizacji kablowej (kanał technologiczny); budową sieci oświetlenia ulicznego (sieć niskiego napięcia); rozbiórką i budową sieci i przyłączy wodociągowych; rozbiórką i budową sieci teletechnicznej; rozbiórką istniejących ogrodzeń i obiektów małej architektury; wycinką kolidującej zieleni”

w zakresie wykonania:

- Budowy jezdni nowej ulicy KDL.2 od hm 0+00,75 do hm 2+20,33 wraz z wyznaczeniem powierzchni pełniącej funkcję miejsca do zawracania oraz zjazdów na drogę wewnętrzną (ul. Felińskiego) od hm 2+20,33 do hm 2+25,93;
- Budowy obustronnych chodników na całej długości projektowanej drogi;
- Budowy zjazdów zwykłych prawostronnych w miejscu istniejących powierzchni komunikacyjnych pełniących funkcję zjazdów w hm: 0+62,20, 1+19,95, 1+38,25 oraz lewostronnego w hm 1+38,25; budowa zjazdów zwykłych (prawostronny i lewostronny) na drogę wewnętrzną (ul. Felińskiego) w hm 2+23,15; budowa zjazdu zwykłego na wschodnim końcu powierzchni do zawracania w miejscu istniejącej powierzchni komunikacyjnej pełniącej funkcję zjazdu w hm 2+25,93;
- Przebudowy innej drogi publicznej kategorii gminnej klasy L/D (nr drogi 603879K) w zakresie budowy połączenia projektowanej drogi z istniejącą drogą oraz budową sieci oświetlenia ulicznego (kabel zasilający);
- Budowy odwodnienia w postaci: kanalizacji deszczowej (rury PVC-U DN200, DN300, DN400, DN500 wraz ze studniami rewizyjnymi) wraz z betonowymi zbiornikami retencyjnymi, wpustami deszczowymi i przyłączami na odcinku od hm 0+06,75 do hm 1+32,24, od hm 1+81,14 do hm 2+25,36 oraz rozbiórka istniejącej kanalizacji deszczowej z wpustami deszczowymi i przyłączami;
- Budowy kanalizacji kablowej (kanał technologiczny) na odcinku od hm 0+01,50 do hm 2+29,78;
- Budowy sieci elektroenergetycznej niskiego napięcia (oświetlenie uliczne) na odcinku od hm 0-11,48 do hm 2+31,15;
- Rozbiórki i budowy sieci i przyłączy wodociągowych (rury PE100RC SDR 11 DN225 i DN160, rury z żeliwa sferoidalnego DN80, rury PE100RC SDR11 DN90) na odcinku od hm 1+44,02 do hm 2+16,66;
- Rozbiórki i budowy sieci teletechnicznej na odcinku od hm 1+16,15 do hm 1+44,47;
- Rozbiórki istniejących ogrodzeń na odcinkach: od hm 0+06,75 do hm 0+27,41 oraz od hm 1+61,45 do hm 2+17,97 wraz z rozbiórką obiektów małej architektury od hm 1+61,45 do hm 2+17,97;
- Wycinki kolidującej zieleni.

zlokalizowanych:

a) w liniach rozgraniczających teren budowanej drogi, tj.:
- na działkach (w całości) nr: 116/2, 119/2, 68/42, 120/12, 274/45, 122/3, 280/4, 101/3, 108/3, 110/2, 113/2, 99/6, 294/2 obr. 28 j. ewid. Krowodrza;
- na działkach nr: 124/9 (124/3), 124/11 (124/4), 126/10 (126/4), 130/5 (130), 122/7 (122/4), 123/4 (123/1), 132/42 (132/33), 68/59 (68/29), 120/28 (120/21), 131/39 (131/29), 282/21 (282/18), 68/61 (68/54), 99/34 (99/12), 295/3 (295), 101/16 (101/4), 99/32 (99/7), 274/52 (274/34) obr. obr. 28 j. ewid. Krowodrza

(W nawiasach podano numery działek przeznaczonych do podziału, natomiast przed nawiasami podano numery działek po podziale, zawierających się między liniami rozgraniczającymi teren projektowanego pasa drogi);

b) w terenach, dla których istnieje potrzeba ustalenia obowiązków i ograniczeń, o których mowa w art. 11f ust. 1 pkt 8 specustawy ZRID, tj.:
- na części działek, na których zachodzi konieczność ustalenia obowiązku budowy zjazdów (w zakresie budowa zjazdów zwykłych): 126/9 (126/4), 124/10 (124/3), 122/8 (122/4) obr. 28 j. ewid. Krowodrza;
- na części działki, na której zachodzi konieczność ustalenia obowiązku budowy sieci uzbrojenia terenu: 99/33 (99/7) obr. 28 j. ewid. Krowodrza;
- na części działek, na których zachodzi konieczność ustalenia obowiązku przebudowy innych dróg publicznych, nr: 132/32, 294/1, 68/41, 68/53 obr. 28 j. ewid. Krowodrza;

Decyzja zawiera rozstrzygnięcia w zakresie udzielenia zezwolenia na realizację ww. inwestycji drogowej, w tym w szczególności dotyczące ustalenia: linii rozgraniczających teren budowanej drogi; obowiązku przebudowy innych dróg publicznych; obowiązku budowy sieci uzbrojenia terenu, obowiązku budowy zjazdów; zatwierdzenia podziału nieruchomości; oznaczenia nieruchomości, które stają się własnością właściwej jednostki samorządu terytorialnego lub Skarbu Państwa; zatwierdzenia projektu zagospodarowania terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego; określenia szczególnych warunków zabezpieczenia terenu budowy i prowadzenia robót budowlanych; określenia szczegółowych wymagań dotyczących nadzoru na budowie oraz określenia terminu wydania nieruchomości położonych w liniach rozgraniczających teren planowanej inwestycji na 121 dzień od dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stanie się ostateczna.

Strony postępowania mogą zapoznać się z treścią decyzji w Wydziale Architektury i Urbanistyki Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków od poniedziałku do piątku w godzinach pracy urzędu. Zaleca się wcześniejsze uzgodnienie terminu spotkania telefonicznie pod numerem telefonu (0-12) 616-81-11.

Od ww. decyzji służy stronom odwołanie do Wojewody Małopolskiego ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków, za pośrednictwem Wydziału Architektury i Urbanistyki Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków, adres do doręczeń elektronicznych organu (AE:PL-44247-71066-ISSHB-24), w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. Zgodnie z art. 11g ust. 1a specustawy odwołanie strony od decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej zawiera zarzuty odnoszące się do tej decyzji, określa istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazuje dowody uzasadniające to żądanie.

Nadmienia się, że zgodnie z art. 63 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego podania (żądania, wyjaśnienia, odwołania, zażalenia) wnosi się na piśmie, za pomocą telefaksu lub ustnie do protokołu. Podania utrwalone w postaci elektronicznej wnosi się na adres do doręczeń elektronicznych lub za pośrednictwem konta w systemie teleinformatycznym organu administracji publicznej. Jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej, podania wniesione na adres poczty elektronicznej organu administracji publicznej pozostawia się bez rozpoznania.

Wyjaśnia się, że doręczenie ww. decyzji uważa się za dokonane w dniu odbioru decyzji przez wnioskodawcę, a dla pozostałych stron po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia, tj. ukazania się niniejszego obwieszczenia o wydaniu ww. decyzji, zgodnie z art. 49 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

W odwołaniu od decyzji strony mogą złożyć wniosek o przeprowadzenie przez organ II instancji postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy.

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania. Z dniem doręczenia Prezydentowi Miasta Krakowa oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Informuje się, że obwieszczenie Prezydenta Miasta Krakowa podlega zamieszczeniu na tablicy ogłoszeń urzędowych Urzędu Miasta Krakowa oraz w urzędowym publikatorze teleinformatycznym Biuletynie Informacji Publicznej UMK, a także w prasie lokalnej.

Ww. przepis zobowiązuje także organ wydający decyzję do przesłania zawiadomienia o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu na adres określony w katastrze nieruchomości. Doręczenie zawiadomienia na adres wskazany w katastrze nieruchomości jest skuteczne.

Kraków/34422629

Z ogromnym smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszego Przyjaciela

prof. dra hab.
Stanisława Krawczyńskiego

członka Klubu Rotary Kraków-Wyspiański,
wieloletniego Rektora Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie

Zapamiętamy Go jako człowieka ogromnej kultury, życzliwości i ciekawości świata.

Rodzinie i Bliskim

składamy wyrazy najgłębszego współczucia.

Członkowie Rotary Klub Kraków-Wyspiański

www.nekrologi.wyborcza.pl/34422591

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Profesora
Stanisława Krawczyńskiego

rektora Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie
w latach 2005-2012 oraz 2016-2020,
profesora sztuk muzycznych, nauczyciela akademickiego Uczelni krakowskiej,
wybitnego dyrygenta.

Rodzinie, bliskim i współpracownikom

składamy wyrazy współczucia.

Rektor, Senat oraz społeczność akademicka
Uniwersytetu SWPS

www.nekrologi.wyborcza.pl/34422576

eprasa.pl 8f338148e7

CO JEST GRANE

„Magiczna rana" po raz drugi w Krakowie

Studenci grają Masłowską

Premiera w wykonaniu aktorów IV roku Wydziału Aktorskiego Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego już jutro.

Marta Gruszecka

Dorota Masłowska jest specjalistką od czujnego obserwowania codzienności i przenoszenia jej absurdów na papier (oczywiście symbolicznie, bo chyba każda pisarka i każdy pisarz dziś korzystają już wyłącznie z komputera). Wydana w sierpniu 2024 r. książka „Magiczna rana", do tej pory ostatnia powieść autorstwa pisarki, portretuje pary i singli, którzy próbują odnaleźć się w rozpędzonej rzeczywistości.

Masłowska zaprasza czytelników m.in. na wege wesele, do opuszczonego Hotelu Encore, na siłownię i trening z popularną trenerką czy do ekskluzywnego mieszkania na parapetówkę. Największym atutem rozgrywających się tam historii jest język, jakim opowiada pisarka. Czytanie Masłowskiej to dla mózgu frajda, okazja do poznawania ciętych ripost i rozwijania wyobraźni w oparciu o nonsens.

TEATR KOCHA MASŁOWSKĄ

„Magiczna rana" urzekła nie tylko czytelników, lecz też ludzi teatru. W 2025 roku na scenę trafiły dwie adaptacje powieści Masłowskiej. Pierwszą było przedstawienie w reżyserii Pawła Świątka, specjalisty od języka pisarki, który sięgnął po jej tekst już po raz piąty. Reżyser wybrał kilka rozdziałów traktujących o miłości i związkach, a swoje obserwacje przeniósł w marcu na deski Teatru im. Juliusza Słowackiego. 19 grudnia 2025 r. swoją wersję „Magicznej rany" zaprezentowali reżyser Radosław Maciąg i zespół Teatru Studio w Warszawie. Oba spektakle przyjęto głośnym aplauzem, oba są grane do dziś.

Teraz z tekstem Masłowskiej zmierzą się studenci IV roku Wydziału Aktorskiego Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie. „Magiczna rana" to ich spektakl dyplomowy, reżyseruje ich opiekun Paweł Miśkiewicz. Jak sobie poradzą? Co ciekawe, w obsadzie widzę m.in. Magdalenę Berus dobrze znaną ze świata filmu. Aktorka zadebiutowała w 2012 roku w „Bejbi blues" w reż. Katarzyny Rosłaniec i otrzymała za tę rolę nagrodę za najlepszy debiut aktorski na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni (2013). Zagrała też w filmie „Nieulotne" wg pomysłu i w reż. Jacka Borcucha – ta rola przyniosła jej z kolei nagrodę dla najlepszej aktorki w Konkursie Polskich Filmów Fabularnych na Międzynarodowym Festiwalu Kina Niezależnego OFF CAMERA (2013). Cztery lata później powtórzyła sukces, wygrywając statuetkę za rolę w filmie „Szatan kazał tańczyć" w reż. Katarzyny Rosłaniec.

ZA KULISAMI

Oprócz Magdaleny Berus na scenie zobaczymy studentki i studentów, dla których „Magiczna rana" jest spektaklem dyplomowym. Wystąpią: Michał Bielawski, Marcelina Bińczyk, Nazarii Bunchuk, Emilia Cetnarowska, Julia Dajworska, Leonard Koterski, Jan Marczewski, Adam Paczkowski, Maksymilian Piotrowski, Katarzyna Skowron i Igor Tasarz. Scenariusz i adaptację przygotował zespół aktorski, Paweł Miśkiewicz i Marek Zieliński (również reżyser sceny Wyspy II i asystent spektaklu), autorką scenografii jest Barbara Hanicka, kostiumów Anastasija Gippenreiter, muzyki Jan Marczewski, a choreografii Oskar Malinowski. Przy spektaklu asystowała Marcelina Bińczyk.

• **Z tekstem ostatniej powieści Doroty Masłowskiej (na zdjęciu) zmierzą się studenci IV roku. To ich spektakl dyplomowy w reż. Pawła Miśkiewicza** FOT. TOMASZ PIETRZYK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Premiera

• „Magiczna rana" w reż. Pawła Miśkiewicza – 28 lutego o godz. 19 na Scenie im. Jerzego Treli (Straszewskiego 22) Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie.

• Kolejne pokazy 3-6 marca.

• Bilety są dostępne na stronie ast.krakow.pl/bilety

Organy mają głos

Serce i mózg doradzą zakochanym

Czy serce ma szansę w starciu z rozumem i odwrotnie? Teatr Groteska szykuje spektakl, w którym ostateczne decyzje podejmą... widzowie. Premiera spektaklu improwizowanego „Serce, rozum i cała reszta" już jutro.

Marta Gruszecka

Komedii romantycznej w Teatrze Groteska jeszcze nie było. Przynajmniej takiej, o której przebiegu decydują widzowie.

Pomysł na improwizowany spektakl o miłości przyniósł do zespołu Jakub Popławski, aktor Teatru Groteska.

Wzloty i upadki

– Za pomocą naszej „aplikacji randkowej" stworzysz (nie)idealne postaci, które spróbują swoich sił na pierwszej randce. Zobaczysz – to spotkanie zaprowadzi ich do kolejnych pierwszych razów, rocznic, wzlotów i upadków. A potem... wszystko zależy od widzów! – zdradza Artur Jóskowiak, reżyser spektaklu.

• **Pomysł na improwizowany spektakl o miłości przyniósł do zespołu aktor Jakub Popławski** FOT. SYLWIA PENC / AGENCJA WYBORCZA.PL

W podjęciu decyzji bohaterom będą pomagały organy. – Serca, mózgi i cała reszta potrafią doradzić, skomentować i skutecznie namieszać. Bywają bezczelnie szczere, samolubne i nie zawsze myślą o konsekwencjach – komentuje Jakub Popławski.

Zabawa w związek

Twórcy zachęcają: – Przyjdź, wymyśl, zagłosuj i sprawdź, kto lub co w związku naprawdę podejmuje decyzje. Wszystko powstanie na oczach publiczności i przy Twoim udziale. Zapewniamy szaloną zabawę pełną emocjonujących uniesień i komediowych momentów. A wszystko w towarzystwie muzyki na żywo.

W rolach głównych: Katarzyna Kasparek, Joanna Foryś, Maria Olszańska, Jakub Popławski, Michał Iwanicki i Krzysztof Kasparek. Autorem scenografii i kostiumów jest pomysłodawca spektaklu Jakub Popławski, za wykonanie i projekty lalek odpowiada Tomasz Bugajski, a za muzykę na żywo, Mariusz Kulig.

Teatr Groteska informuje, że to spektakl dla widzów dorosłych, w którym mogą pojawić się wulgaryzmy.

Premiera

• Spektakl improwizowany „Serce, rozum i... cała reszta" – 28 lutego o godz. 19 w Teatrze Groteska (Skarbowa 2).

• Bilety są dostępne na stronie groteska.pl

• Projekt dofinansowano z funduszu Unii Europejskiej NextGenerationEU w ramach Krajowego Planu Odbudowy.

1KR

eprasa.pl 8f338148e7

CO JEST GRANE

Witraże inspirowane Wyspiańskim

Teatr Groteska zaprasza dwuipółlatków

Co ma koń do witraża? Którędy biegał mały Staś Wyspiański? Na te i wiele innych pytań odpowie spektakl „Witrażowanki Stasia Wyspiańskiego" w reż. Honoraty Mierzejewskiej-Mikoszy oraz towarzyszące mu warsztaty dla najnajów.

Marta Gruszecka

Teatr Groteska i Rydlówka, Oddział Muzeum Krakowa, łączą siły dla najmłodszych. Na deskach teatru od kilku miesięcy powstaje spektakl inspirowany twórczością Stanisława Wyspiańskiego.

Sztuka jest przeznaczona dla najmłodszych dzieci, tzw. najnajów, czyli tych, które dopiero zaczynają poznawać świat.

Przyroda wokół

O planach na „Witrażowanki Stasia Wyspiańskiego" opowiada Honorata Mierzejewska-Mikosza, reżyserka spektaklu: – Stanisław Wyspiański to, z jednej strony, wszechstronnie uzdolniony, niemal pomnikowy krakowski literat i dramatopisarz, a z drugiej – znakomity plastyk, mistrz koloru, autor pasteli i witraży. My próbujemy wyobrazić sobie jednak zwykłego radosnego chłopca. Chcemy zwrócić uwagę dzieci, nie tyle na jego twórczość, co na wrażliwość, z jaką podchodził do świata.

Podobno mały Staś uwielbiał otaczającą go przyrodę. – Zachwycał się światłem i cieniem, barwą i kształtem. Biegał po ulicach Krakowa, wydeptywał swoje ścieżki na Plantach i Błoniach. Zapraszamy do kontemplacji jego przetworzonych dzieł, do zabawy, która z dziecięcą dociekliwością bada łączenie się kolorów i zdumiewa różnorodnością roślinności. W naszej teatralnej podróży odnosimy się do Zielnika, witraży i portretów dorosłego Stanisława Wyspiańskiego. Wykorzystujemy elementy teatru światła, cienia i ruchu – mówi reżyserka. I podsumowuje: – Zapraszamy do wspólnej bezpiecznej przestrzeni, gdzie ożyją obrazy i witraże Wyspiańskiego. Jesteśmy pewni, że gdyby żył, przyprowadziłby swoje dzieci do Teatru Groteska, by wspólnie z nami spoglądać przez kolorowe szkiełka na świat.

• **"Portret dziewczynki w niebieskim kapeluszu" Stanisława Wyspiańskiego ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie** FOT. PAWEŁ CZERNICKI/MUZEUM NARODOWE W KRAKOWIE

Premiera i warsztaty

• Teatr Groteska zaprasza na premierę spektaklu „Witrażowanki Stasia Wyspiańskiego" w reż. Honoraty Mierzejewskiej-Mikoszy 7 marca o godz. 13.

• Warsztaty towarzyszące sztuce rozpoczną się o godz. 14, następnie o godz. 16. Na warsztaty warto zarezerwować ok. 60 minut.

• Kolejne spotkania warsztatowe 8, 10 i 11 marca.

• W spektaklu w rolach głównych: Dominika Guzek, Gabriela Oberbek, Bartłomiej Olszewski i Lech Walicki. Scenografię i kostiumy przygotowała Joanna Jaśko-Sroka (przy asyście Pauliny Karczewskiej), muzykę Iga Eckert, światła Karol Ryś i Marek Strumiński, a choreografię Magdalena Widłak. Za produkcję spektaklu odpowiada Anna Ratkowska-Filipowicz, a reżyserce asystowała Gabriela Oberbek. Inspicjentem będzie Marek Stawowczyk.

• Spektakl jest przeznaczony dla dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat, trwa do 45 minut.

Wybrać kolor

Premierze będą towarzyszyły warsztaty artystyczne, w ramach których uczestnicy wykorzystają materiały plastyczne, inspirowane projektami witraży Stanisława Wyspiańskiego ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie. – Dowiecie się między innymi, jak zamknąć światło w kolorze, jak z małych kawałków stworzyć wielkie dzieło, czym jest witraż i jak powstaje – od pierwszego szkicu, przez wybór barw, aż po łączenie elementów w jedną, barwną całość. Usłyszycie też ciekawostki o Stasiu Wyspiańskim, który potrafił zamienić światło w prawdziwą magię, oraz poznacie odpowiedzi na najbardziej zaskakujące pytania, na przykład: co ma koń do witraża? – zapowiadają Joanna Zdebska-Schmidt, kierowniczka oddziału Muzeum Krakowa Rydlówka oraz kustoszka Ewelina Radecka, które poprowadzą warsztaty. W efekcie pracy twórczej pod ich okiem powstanie witraż inspirowany dziełami Wyspiańskiego. – Każdy ma w sobie artystę! – zapewniają prowadzące. ●

REKLAMA

Kraków/34421107

Kraków

TEATR LUDOWY

MICHAŁ SIEGOCZYŃSKI

AKTORZY PROWINCJONALNI CZYLI POCIĄG DO HOLLYWOOD

REŻYSERIA: MICHAŁ SIEGOCZYŃSKI

GRAMY: 7, 8 MARCA

TIM/ SCENA KAMERALNA

TEATR LUDOWY • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

MPK S.A. w Krakowie
Mecenas Teatralnego Instytutu Młodych – ZUE S.A.
GRUPA ZUE
Partner Teatru Ludowego
KIA WADOWSCY
KRAKÓW AIRPORT im. Jana Pawła II
Patron medialny
pap POLSKA AGENCJA PRASOWA
RADIO KRAKÓW
Kraków Culture KARNET

1KR

eprasa.pl 8f338148e7

CO JEST GRANE

Studenci Akademii Muzycznej zapraszają

Wiolonczela zwiastuje wiosnę

Między 1 a 8 marca w Auli Florianka oraz gościnnie w Muzeum Lotnictwa Polskiego odbędą się koncerty XIII Krakowskiej Wiosny Wiolonczelowej.

Marta Gruszecka

Po srogich mrozach i intensywnych opadach śniegu nie ma śladu. Za oknem witają nas roztopy, deszcze, wiatr i... coraz dłuższe wieczory. To najlepszy dowód na to, że wiosna coraz bliżej.

Od kilkunastu lat wiosnę ogłasza też Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie. Katedra Wiolonczeli i Kontrabasu organizuje, początkiem marca, Krakowską Wiosnę Wiolonczelową.

ENERGIA NA CAŁY ROK

– Wierzymy, że przynosi ona dużo słońca i energii na cały rok – mówi prof. dr hab. Jan Kalinowski, koordynator Krakowskiej Wiosny Wiolonczelowej.

Tegoroczny festiwal obejmuje pięć koncertów. Pierwszy, inauguracyjny, odbędzie się 1 marca, wyjątkowo w Muzeum Lotnictwa Polskiego w ramach współpracy AMKP z MLP. Repertuar obejmie trzy utwory: „Ognisty ptak" Igora Strawińskiego z 1945 roku, „Koncert wiolonczelowy a-moll op. 129" Roberta Schumanna oraz „Koncert fis-moll na kontrabas i orkiestrę" Sergieja Kusewickiego. Dzieła wykona Orkiestra Symfoniczna AMKP pod batutą Anny Sułkowskiej-Migoń oraz soliści, laureaci konkursu Gram z Orkiestrą: wiolonczelista Mikołaj Adamczak i kontrabasista Ostap Dudka.

• **Krakowska Wiosna Wiolonczelowa odbywa się od 2014 roku w Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie** FOT. MAGDALENA KUZA

65-LECIE

Recital recital Duo Fortecello zaplanowany na 5 marca będzie obejmował repertuar inspirowany muzyką hiszpańską. Dzień później (6 marca), Katedra Wiolonczeli i Kontrabasu będzie obchodzić 65-lecie działalności i specjalnie na tę okoliczność organizuje koncert jubileuszowy. Przed krakowską publicznością zaprezentuje się też wiolonczelista Lars Hoefs z UNICAMP w Brazylii w towarzystwie pedagogów i studentów AMKP oraz zaproszonych gości, w tym sopranistki Joanny Freszel oraz wiolonczelistów Błażeja Golińskiego i Marko Miletića.

Wielki finał? – Koncert „Only Cello!" przygotowany przez Marko Miletića z Uniwersytetu w Nowym Sadzie we współpracy Larsem Hoefsem oraz pedagogami i studentami Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku i AMKP – zapowiada prof. dr hab. Jan Kalinowski. ●

XIII Krakowska Wiosna Wiolonczelowa odbędzie się między 1 a 8 marca. Szczegółowy program na stronie amuz.krakow.pl. Wstęp wolny.

24 obrazy łączące jawę ze snem

O czym śni artysta? Jak zatrzymać sen?

Ambasada Meksyku w Polsce oraz Instytut Cervantesa w Krakowie zapraszają do zobaczenia wystawy prac meksykańskiego artysty Rolando Rojasa.

Marta Gruszecka

Urodzony w 1970 roku w Juchitánie, w regionie Przesmyku Tehuantepec w stanie Oaxaca w Meksyku, Rolando Rojas jest jednym z czołowych meksykańskich artystów swojego pokolenia. Zna go środowisko artystyczne na całym świecie – malarz, architekt i twórca sztuk wizualnych wystawiał swoje prace na ponad 200 wystawach.

Twórczość Rojasa poznali m.in. Argentyńczycy, Kanadyjczycy, Chińczycy, Kubańczycy, Duńczycy, Francuzi, Japończycy, Hiszpanie, Amerykanie i Urugwajczycy. Teraz przyszedł czas na Polki i Polaków.

• **Rolando Rojas „Wiosenna równonoc"** FOT. ARCHIWUM ROLANDO ROJASA

Symbolika kosmosu

O twórczości Rolando Rojasa mówi Zofia Jakubowska-Pindel z Instytutu Cervantesa w Krakowie: – W twórczości Rojasa natura, mit i emocje splatają się w dialogu wyrażającym żywotność współczesnej sztuki meksykańskiej. Artysta podejmuje uniwersalne tematy, takie jak płodność, zmysłowość, muzyka czy symbolika kosmosu, słońca i księżyca, inspirowana rdzennymi mitami o pochodzeniu świata i ludzkiej naturze.

W 2021 roku Rolando Rojas zaprezentował światu cykl obrazów o fantazyjnych strukturach kompozycyjnych i ograniczonej palecie barw, nasyconych słonecznym erotyzmem. Pięć lat później, prace dotarły do Instytutu Cervantesa w Krakowie. Wystawę „Kolor snów" tworzą 24 obrazy będące artystycznym zapisem snów nawiedzających Rolanda Rojasa oraz symboliki związanej z jego rodzinnym Oaxaki, jednym z najbardziej twórczych i kulturowo zróżnicowanych regionów Meksyku.

– Ekspozycja zaprasza odbiorcę do przeżywania sztuki jako drogi samopoznania i osobistej refleksji. Każde dzieło, uzupełnione o własny tekst, otwiera przestrzeń dla osobistej interpretacji, wyrastającej z doświadczeń fizycznych, psychicznych, moralnych czy duchowych widza – zapowiada Zofia Jakubowska-Pindel. ●

Wystawa

• „Kolor snów" Rolando Rojasa w Instytucie Cervantesa w Krakowie (Kanonicza 12) dostępna dla zwiedzających od 26 lutego do 15 kwietnia – od poniedziałku do piątku w godz. 10-18 oraz w soboty w godz. 10-12.

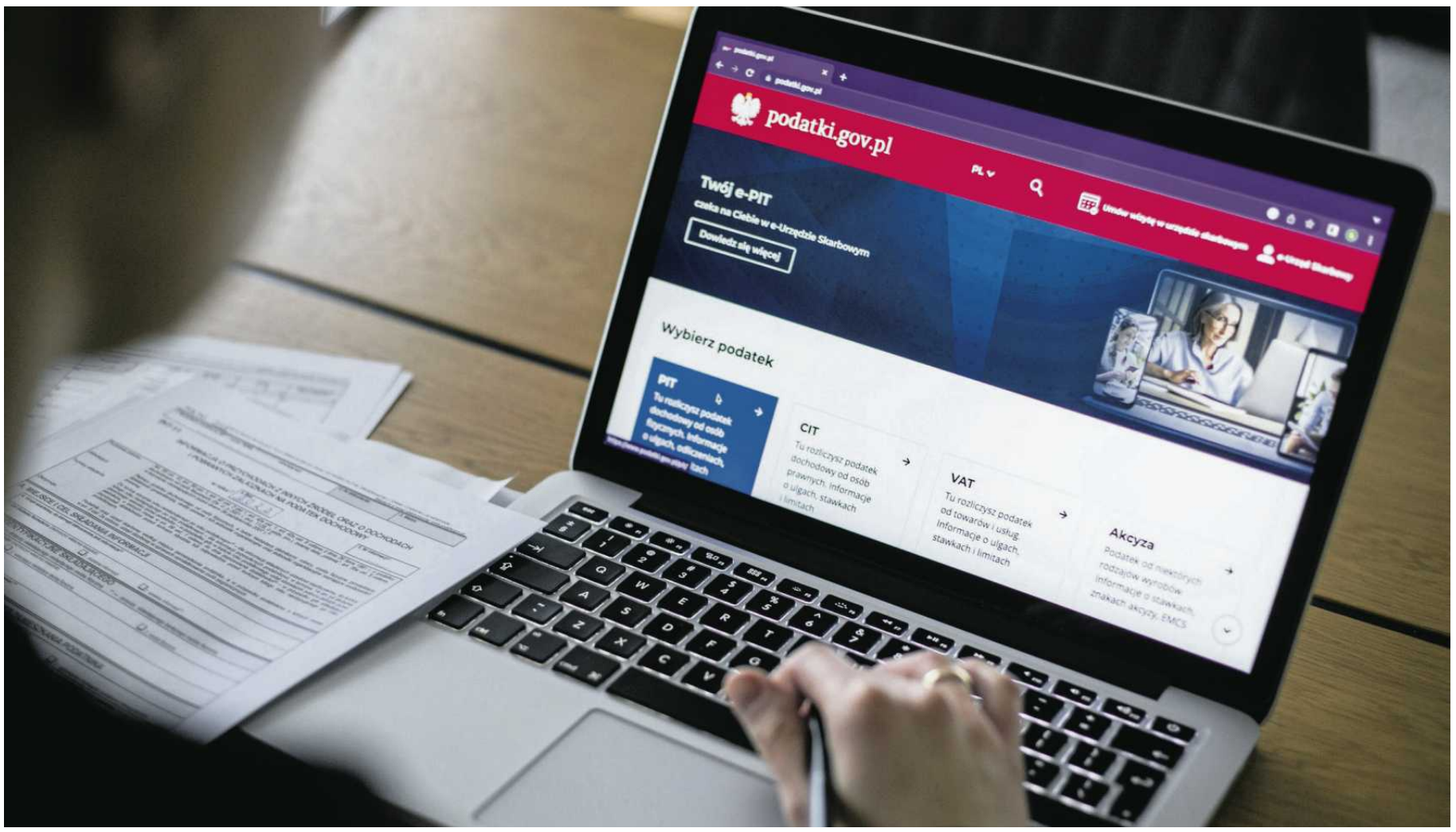
• Wstęp wolny.

1KR

eprasa.pl 8f338148e7

wyborcza

„WYBORCZA” O 1,5 PROC.

• **W 2025 roku Polacy przekazali OPP prawie 2,3 mld złotych, czyli o 379 mln złotych więcej niż w 2024 roku**
FOT. ADAM STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wspieramy OPP

Jak przekazać 1,5 proc.?

Od 15 lutego do 30 kwietnia 2026 roku każdy polski płatnik, który płaci podatek dochodowy od osób fizycznych, musi rozliczyć się z Fiskusem. Nasze pieniądze trafią do Skarbu Państwa, ale też – jeśli wybierzemy taką opcję – do konkretnej Organizacji Pożytku Publicznego. Podpowiadamy, jak przekazać 1,5 proc. podatku wybranej OPP.

Marta Gruszecka

Pierwszy kwartał każdego roku to dla osób pracujących zawsze czas na rozliczenie się z państwem. Przez kilka tygodni pracodawcy skrupulatnie wypełniają PIT-y dla pracowników, ci zaś odbierają je i podsumowują. Czas na zeznanie podatkowe mają od 15 lutego do 30 kwietnia 2026. To termin ostateczny – za przekroczenie go obowiązują kary. Bardzo wysokie: w 2026 roku nawet do 24 tys. złotych.

e-PIT najszybszy i najwygodniejszy

Nie warto zatem zwlekać z rozliczeniem, zwłaszcza że jest ono bardzo proste. Najwygodniejszą obecnie formą rozliczenia jest e-PIT – usługa dostępna w e-Urzędzie Skarbowym, która umożliwia szybkie i wygodne rozliczenie rocznego podatku dochodowego od osób fizycznych online.

„Administracja skarbowa przygotowuje wstępnie wypełnione zeznanie podatkowe na podstawie posiadanych danych, a Ty możesz je: sprawdzić, zaakceptować, zmodyfikować (np. dodać ulgi, odliczenia) i wysłać bez wychodzenia z domu. Dzięki temu rozliczenie jest prostsze, bez konieczności samodzielnego wypełniania formularzy” – czytamy na stronie podatki.gov.pl.

Dla kogo jest przeznaczona usługa „Twój e-PIT”?

- Osób fizycznych, rozliczających podatek dochodowy w Polsce,
- Podatników składających zeznania PIT-37, PIT-38, PIT-36, PIT-36L oraz PIT-28,
- Podatników składających oświadczenie PIT-OP i informację PIT-DZ,
- Osób fizycznych uzyskujących przychody z działalności gospodarczej i działów specjalnych produkcji rolnej,
- Osób, które chcą rozliczyć się samodzielnie lub wspólnie z małżonkiem
- Osób korzystających z ulg podatkowych (np. ulga na dzieci, darowizny).

Do e-Urzędu Skarbowego można zalogować się na trzy sposoby. Za pośrednictwem strony login.gov.pl, przy użyciu aplikacji mObywatel, e-dowodu, bankowości elektronicznej lub Profilu Zaufanego, wykorzystując dane podatkowe z poprzednich lat lub za pomocą aplikacji mobilnej e-US.

2,3 mld złotych dla OPP

Warto wiedzieć, że 1,5 proc. podatku można przekazać na wybraną Organizację Pożytku Publicznego. Działają one m.in. na rzecz kultury, zdrowia, ochrony środowiska, edukacji, sportu czy nauki. Lista wszystkich OPP dopuszczonych do rozliczeń 1,5 proc. podatku jest dostępna na stronie Ministerstwa Finansów. Jak to zrobić? Najszybciej online – do wskazanej na PIT-cie lub w formularzu PFR-16 rubryki wpisujemy numer KRS konkretnej OPP. Cała kwota – a ta jest wyliczana na podstawie dochodu osiągniętego przez podatnika w ciągu roku oraz stosownych odliczeń i ulg podatkowych – trafia do wybranej organizacji.

W 2025 roku Polacy przekazali OPP prawie 2,3 mld zł, czyli o 379 mln zł więcej niż w 2024 roku

Ubiegłoroczne statystyki? W 2025 roku Polacy przekazali OPP prawie 2,3 mld złotych, czyli o 379 mln złotych więcej niż w 2024 roku. Organizacje wsparło 16,3 mln podatników, czyli o 1,5 mln więcej niż w ubiegłorocznym rozliczeniu. Średnia kwota darowizny z 1,5 proc. – 140 złotych. Najwięcej otrzymały: Fundacja Dzieciom Zdążyć z Pomocą (375 118 495,92 zł), Fundacja Siepomaga (199 288 801,33 zł) i Fundacja Avalon (108 211 323,10 zł). W 2024 roku kolejność beneficjentów podatników była identyczna.

Szczegółowe informacje na temat zeznania podatkowego są dostępne na stronie podatki.gov.pl.

eprasa.pl 8f338148e7

Pomoc dla osób z zespołem Downa

Tęcza wspiera dzieci i rodziców

W dniu, w którym postanowili zawiązać stowarzyszenie, na niebie pojawiła się tęcza. Nazwę dla grupy osób wspierających dzieci z zespołem Downa i ich rodziców pomógł zatem wybrać los. Codzienne wybory Stowarzyszenia Rodziców i Przyjaciół Osób z Zespołem Downa w Krakowie Tęcza to już konkretna pomoc dla konkretnych podopiecznych.

ROZMOWA Z
AGATĄ KRZYŻEK-GOLĄ
menadżerką Tęczy

MARTA GRUSZECKA: Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób z Zespołem Downa w Krakowie Tęcza wspiera potrzebujących od 1998 roku. Od czego zaczęła się wasza historia?
AGATA KRZYŻEK-GOLA: Stowarzyszenie powstało 28 lat temu z inicjatywy grupy rodziców dzieci z zespołem Downa. Ich podstawową motywacją było budowanie przestrzeni, w której ich dzieci będą czuły się bezpieczne i akceptowane oraz będą mogły rozwijać swoje zainteresowania. Wraz z powstaniem Stowarzyszenia rodzice uruchomili zajęcia artystyczne i zaczęli organizować rodzinne wycieczki.

Z czasem do organizacji dołączało coraz więcej nowych rodzin, dzieci rosły, a potrzeby zaczęły się zmieniać. Dziś Tęcza to aż 7 grup wiekowych i ponad 150 beneficjentów! Dla każdej grupy wiekowej mamy nieco odmienną ofertę, którą budujemy, koncentrując się na wyzwaniach danego wieku. Staramy się współpracować w tym zakresie z rodzicami. Każda grupa ma swojego koordynatora, który wspiera komunikację między pracownikami i zarządem a członkami Tęczy, pomaga organizować proste aktywności i zbiera pomysły na działania od rodziców. Dzięki temu nasza oferta trafia do beneficjentów w takiej formie, w jakiej jej potrzebują.

W jaki sposób Stowarzyszenie pomaga dzieciom, jaką opiekę zapewnia?
– Zakres działania Tęczy jest bardzo szeroki. Prowadzimy trzy dzienne placówki. Pierwszą z nich jest Klub Rodzica z dzieckiem o specjalnych potrzebach rozwojowych, który oferuje bezpłatne zajęcia, konsultacje i aktywności dla rodzin maluchów z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Kolejne to Środowiskowy Dom Samopomocy, który codziennie wspiera 15 osób dorosłych z niepełnosprawnością znaczną, sprzężoną oraz Klub Aktywnych Zawodowo, gdzie wsparcie otrzymują z kolei dorośli z zespołem Downa, którzy pracują, a z uwagi na niepełnosprawność nadal potrzebują różnego rodzaju wsparcia. Poza tym rozwijamy również Centrum Wsparcia Rodziny TIPI, które oferuje zajęcia, półkolonie i aktywności osobom z niepełnosprawnością w różnym wieku.

Wystarczy zajrzeć na stronę internetową i social media Tęczy, by zobaczyć, że wasi podopieczni są bardzo aktywni.
– Ważnymi obszarami naszej działalności są turystyka i animacja czasu wolnego. Od wielu lat organizujemy półkolonie, wycieczki weekendowe, wyjazdy wakacyjne, kolonie, koncentrując się podczas nich na rozwijaniu samodzielności uczestników. Zabieramy naszych beneficjentów na różne wydarzenia kulturalne, artystyczne, a także po prostu na kawę czy pizzę. Życie towarzyskie, które toczy się bez udziału rodziców, a z rówieśnikami to bardzo ważna sprawa.

Realizujemy też usługi asystenckie, wspierając na co dzień ponad sześćdziesiąt osób. Organizujemy imprezy okolicznościowe, takie jak obchody Światowego Dnia Osób z Zespołem Downa (21 marca) czy piknik charytatywny. Staramy się zmieniać rzeczywistość, w której żyjemy: edukujemy dzieci, młodzież, realizujemy akcje informacyjne, starając się zmieniać wizerunek osób z trisomią 21 na bardziej pozytywny i realistyczny. Działamy w licznych ciałach dialogu, współpracujemy z innymi organizacjami pozarządowymi, samorządem, rządem.

Młodszym bratem Tęczy jest przedsiębiorstwo społeczne Społeczna 21. Na czym polega jego działalność?
– Od 2017 roku intensywnie zajmujemy się aktywizacją zawodową. Społeczna 21 to firma, która zatrudnia osoby z niepełnosprawnością i zapewnia im stabilne warunki do rozwoju. Nasze przedsiębiorstwo prowadzi food truck z frytkami belgijskimi nad Zalewem Nowohuckim oraz kawiarnię Społeczna Kaffka (ul. Na Kozłówce 25). Realizuje również usługi cateringowe i przygotowuje pyszne przetwory, które z powodzeniem sprawdzają się jako upominki. Społeczna 21 zatrudnia obecnie 11 osób z zespołem Downa, a także realizuje praktyki zawodowe i szkolenia dla kolejnych osób. Mamy apetyt na więcej – chcemy otwierać nowe miejsca pracy, jeśli tylko sytuacja finansowa przedsiębiorstwa będzie stabilna.

Kto znajduje się obecnie pod opieką Tęczy?
– W Stowarzyszeniu wspieramy różne rodziny z dziećmi z zespołem Downa. Są starsi i młodsi, młodzież i zupełne maluszki. Wśród beneficjentów mamy osoby z wyjątkowymi talentami sportowymi czy artystycznymi: Marysię i Jurka, którzy są mistrzami w tańcu, Andrzeja, który króluje przy stole ping-pongowym, całą ekipę wspaniałych piłkarzy, którzy trenują w KSPN Pogoń, Gosię, która zdobywa medale w narciarstwie, Natalię, która bryluje na scenie teatralnej. Mamy wspaniałych baristów – Janka, Monikę, Grześka, Julkę, Szymona, a także wspaniałą piątkę nad Zalewem Nowohuckim, u których kupicie wyśmienite frytki. Magdę, która uwielbia kolorowanki i Darka, który mógłby nie wychodzić z basenu. A także Jurka, który we wrześniu rozpocznie przygodę ze szkołą i małą Alę, która niedawno poszła do przedszkola. Za wszystkimi stoją niezwykli rodzice, którzy dbają o ich rozwój i samodzielność.

Historia każdej z tych rodzin jest inna. To, co ich łączy, to wyjątkowe potrzeby wynikające z wady genetycznej dziecka – większa uważność na kwestie medyczne, zdrowotne, niejednokrotnie konieczność korzystania ze stałego leczenia chorób towarzyszących, zdecydowanie większe nakłady sił i energii w rozwój poszczególnych umiejętności, takich jak mówienie, umiejętności szkolne, samodzielność. Stowarzyszenie umożliwia tym rodzinom wspólne budowanie świata dla ich dzieci, wspiera, inspiruje, proponuje różne wspólne aktywności.

Dziś Tęcza to aż 7 grup wiekowych i ponad 150 beneficjentów! Dla każdej grupy wiekowej mamy nieco odmienną ofertę, którą budujemy, koncentrując się na wyzwaniach danego wieku. Staramy się współpracować w tym zakresie z rodzicami

• **Stowarzyszenie Tęcza pomaga osobom z zespołem Downa i ich rodzinom** FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Jakie są obecnie najważniejsze potrzeby Tęczy? Jak można wam pomóc?
– Nie będę oryginalna, mówiąc, że największą naszą potrzebą są pieniądze. To brzmi brutalnie, ale taka jest prawda. Stabilność finansowa umożliwia nam wspieranie dużej liczby naszych beneficjentów w sposób dostosowany do ich potrzeb i możliwości, a także rozwój organizacji. Mamy duże marzenia: uruchomienie mieszkań, w których dorośli będą mogli samodzielnie mieszkać, opiekę nad osobami w wieku senioralnym, rozwijanie nowych miejsc pracy, wspieranie osób z trisomią w rozwijaniu pasji i zainteresowań, ale to wszystko wymaga ogromnych nakładów finansowych. Odpisy podatkowe wykorzystujemy zawsze w 100 procentach, przekuwając każdą złotówkę we wsparcie naszych beneficjentów po to, aby byli bardziej samodzielni, niezależni i szczęśliwsi.

Poza odpisem 1,5 proc. podatku dochodowego zachęcamy również do dołączenia do naszego Klubu Stałych Darczyńców. To społeczność osób, które wspierają nas systematycznym przelewem. Tu liczy się skala. Nawet niewielkie, ale stałe wsparcie ma znaczenie. Realizujemy również wolontariat, chętnie nawiązujemy współpracę z instytucjami kultury, szkołami, firmami prywatnymi, biznesem. Łączenie sił pomaga nam zmieniać świat osób z niepełnosprawnością na lepsze! ●

Rozmawiała **Marta Gruszecka**

1,5 proc. podatku dla Tęczy. Jak to zrobić?

• **KRS Tęczy:** 0000335176

• „1,5% podatku to nie jest dodatkowa opłata ani darowizna – to gest w kierunku wybranej organizacji pożytku publicznego.

Znacie nas. Wiecie, co robimy każdego dnia. Staramy się pokazywać jak najwięcej efektów naszej pracy tutaj i w social mediach, ale – jak pewnie się domyślacie – najwięcej pracy dzieje się gdzieś z tyłu, w tzw. kuchni.

Jeśli podobają się Wam nasze działania, wpiszcie KRS Tęczy w swoim rozliczeniu podatkowym. Dla Was to chwilka, a dla nas solidna cegiełka do dalszych działań.

Dziękujemy, że jesteście z nami!" ●

1KR

eprasa.pl 8f338148e7

34421902

1 KRA

eprasa.pl 8f338148e7

• **Małopolskie Hospicjum dla Dzieci**
FOT. KUBA OCIEPA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Pomoc dla dzieci

Dobro deficytowe. Tutaj lekarze i pielęgniarki mają czas dla chorych

– Małopolskie Hospicjum dla Dzieci zapewnia wsparcie, daje poczucie bezpieczeństwa, ważności. W zwykłej przychodni dziś przyjmuje doktor Kowalski, jutro doktor Malinowska. Słuchawka, stetoskop, recepta i do widzenia, następny proszę. U nas personel się nie zmienia. Podopieczni znają lekarzy, pielęgniarki, rehabilitantów czy psychologów – mówi Krzysztof Nawrocki, dyrektor medyczny Małopolskiego Hospicjum dla Dzieci w Krakowie, lekarz medycyny i specjalista chorób dzieci.

MARTA GRUSZECKA: Małopolskie Hospicjum dla Dzieci obchodzi w tym roku 20. urodziny. Powstało z pana inicjatywy – co było impulsem do stworzenia dzieciom tej bezpiecznej przystani?

DR KRZYSZTOF NAWROCKI: Moja praca zawodowa rozpoczęła się 41 lat temu. Przez 22 lata pracowałem na oddziale pediatrycznym Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Żeromskiego w Krakowie i tam zdobywałem doświadczenie jako pediatra. Na nasz oddział trafiały dzieci, które przychodziły i wychodziły ze szpitala, ale też i takie, które wracały do domu z poczuciem bezradności, bo można było im pomóc tylko doraźnie. Z tym, co gnębiło dzieci od urodzenia albo wystąpiło w pewnym wieku, mali pacjenci i ich rodzice po opuszczeniu szpitala zostawali sami. Odtąd mieli problem – już na zawsze. Chciałem im pomóc – i to był najważniejszy powód zainicjowania działań zmierzających do powołania hospicjum dla dzieci. Jako pediatra miałem stały kontakt z pierwszą taką instytucją w Polsce, czyli Fundacją Warszawskie Hospicjum dla Dzieci. Przyjaciele z hospicjum zaproponowali: „A może spróbujecie założyć taką instytucję w Krakowie? Pomożemy Wam, podzielimy się wiedzą i doświadczeniem”. Tak to się zaczęło.

Pamięta pan pierwszych podopiecznych?

– Oczywiście! Nasz pierwszy pacjent był z nami przez 20 lat, odszedł w ubiegłym roku. Pod naszą opieką jest sporo dzieci, które są z nami od lat, ale było też dziecko, które odeszło po trzech dniach...

Hospicjum dla dzieci charakteryzuje się zupełnie innym profilem niż to dla dorosłych. Większość, kiedy słyszy tę nazwę, kojarzy ją z miejscem dla osób, których dni, ewentualnie tygodnie, są policzone. Objęcie dziecka opieką hospicyjną ma miejsce wtedy, gdy cierpi ono na chorobę nieuleczalną, która nieuchronnie prowadzi do przedwczesnej śmierci. Narodowy Fundusz Zdrowia stworzył listę schorzeń kwalifikujących się takiej opieki. Warto zaznaczyć, że to nie tylko choroby onkologiczne – urodzić dzisiaj zdrowe dziecko jest jak wygrana w totolotka. Kiedy rozejrzymy się wśród znajomych, przyjaciół, wśród bliższych i dalszych nam osób, większość ma jakiś problem z nowonarodzonym dzieckiem. Wady genetyczne, metaboliczne, sprawy związane z nieprawidłowym przebiegiem ciąży – wszystko to rzutuje na dalsze życie dziecka. Do Małopolskiego Hospicjum dla Dzieci przy Odmętowej 4 trafiają głównie tacy pacjenci. Wiadomo, że nie da się ich wyleczyć, stan się pogarsza, ale żyją, są z nami.

Jakiego rodzaju opiekę zapewnia Małopolskie Hospicjum dla Dzieci?

Kiedy pytamy rodziców: co daje wam nasza obecność, odpowiadają, że mają do kogo zadzwonić, wiedzą, że nie są sami. Hospicjum domowe zapewnia wsparcie, daje poczucie bezpieczeństwa, ważności. W przychodni dziś przyjmuje doktor Kowalski, jutro doktor Malinowska. Słuchawka, stetoskop, recepta i do widzenia, następny proszę. U nas personel się nie zmienia. Podopieczni znają lekarzy, pielęgniarki, rehabilitantów czy psychologów. Nie dopytujemy dzieci lub rodziców codziennie, co jest powodem problemu, bo dobrze go znamy. Wnosimy też do domów poczucie normalności. Mamy czas dla rodzin, a to dziś dobro deficytowe. Rozmawiamy z nimi, staramy się rozwiązywać problemy czysto ludzkie, podopieczni i rodzice mogą się nam wyżalić. Konwencjonalna ochrona zdrowia tego czasu nie ma.

1KR

eprasa.pl 8f338148e7

Kiedy rozejrzymy się wśród znajomych, przyjaciół, wśród bliższych i dalszych nam osób, większość ma jakiś problem z nowonarodzonym dzieckiem. Wady genetyczne, metaboliczne, sprawy związane z nieprawidłowym przebiegiem ciąży – wszystko to rzutuje na dalsze życie dziecka

Tworzycie państwo zatem z podopiecznymi i ich rodzinami nie relację lekarz-pacjent, ale nawiązujecie niezwykłą więź.
– Tak, dlatego pamiętamy każde dziecko, które mieliśmy pod opieką. Wspominamy je na naszych spotkaniach zespołowych. Pamiętacie Kasię, która mieszkała cztery domy za zakrętem i odeszła z powodu guza mózgu? A wiecie, co słychać u jej mamy? Silna więź być może wynika też z tego, że grupa naszych podopiecznych jest stała. Mamy pod opieką 40-45 domów. Poznajemy te rodziny, jak nikt inny, panie pielęgniarki słuchają o wielu rzeczach, które się u nich dzieją. Jesteśmy „obcy-swoi". Czasem śmiejemy się, że nasz zespół wie więcej niż matki czy ojcowie.

Zapewniacie dzieciom coś jeszcze – atrakcyjny plan zajęć. Półkolonie, spotkanie ze świętym Mikołajem, dzień dziecka, piknik na pożegnanie lata... Nie ma czasu na nudę!
– Staramy się wprowadzić trochę normalności. A zarazem wyciągnąć te schowane na co dzień rodziny z domów. Bo dla rodziców myśl o tym, żeby zadbać o siebie, brzmi abstrakcyjnie.

Organizujemy różne spotkania, a te cieszą się dużą frekwencją. Oczywiście, przyjeżdżają tylko te dzieci, których stan zdrowia na to pozwala i które są w stanie znieść długą (jeśli mieszkają daleko od Krakowa) podróż.

Ile osób liczy zespół Małopolskiego Hospicjum dla Dzieci?
– Pięć pielęgniarek, dwóch lekarzy, trzech rehabilitantów i dwóch psychologów. Zespół, którym mam szczęście kierować, jest stały od początku naszej działalności. I to chyba najwyższa wartość w hospicjum. Zważywszy na różnorodność schorzeń, współpracujemy też ze specjalistami w różnych dziedzinach, na przykład chirurgami, immunologami czy genetykami.

Praca w hospicjum może się wydawać obciążająca – owszem, taka jest, ale też daje bardzo dużo satysfakcji, kiedy udaje nam się pomóc. Rozwiązać problem nie do rozwiązania, powstrzymać coś, patrzeć na dziecko, którego stan jest w miarę stabilny. Poza tym kieruje mną pewna idée fixe.

Na czym polega?
– Zależy mi na tym, byśmy przestali się bać słowa „hospicjum". Dwadzieścia lat temu, kiedy zaczynaliśmy działalność, nasz samochód z logo hospicjum wywoływał panikę. Kiedy przyjeżdżaliśmy do dziecka, rodzice prosili o przeparkowanie, żeby sąsiedzi nie widzieli. Bo przecież hospicjum to zły omen. To rak, który na pewno już się rozsiał i nic tylko umrzeć.

Dziś ludzie są już odważniejsi – sami dzwonią i pytają, jakie warunki trzeba spełnić, by dziecko zostało objęte naszą opieką. Mam nadzieję, że ten strach minie i cieszę się, że Małopolskie Hospicjum dla Dzieci ma w pokonywaniu go swój udział.

Skoro urodziny, muszą być życzenia. Czego życzy pan Małopolskiemu Hospicjum dla Dzieci na kolejne 20 lat?
– Żeby nasi podopieczni mieli w życiu szczęście. I udało się zrealizować nasze plany dotyczące ośrodka dla seniorów. Niedawno na antenie radia usłyszałem, że w 2025 roku w województwie lubelskim urodziło się 50 proc. mniej dzieci niż w roku poprzednim. A za dziesięć lat w naszym społeczeństwie większość będą stanowić seniorzy. Trzeba zatem stworzyć miejsca, w których znajdą pomoc. Domy, którymi podziękujemy im za życie pełne poświęceń na rzecz naszego pięknego kraju.

Wpadłem na pomysł, by seniorów połączyć z dziećmi. By starsze osoby czytały im bajki, a dzięki temu pobudzały swój mózg. By seniorzy, którzy zostali sami, mogli mieć pod opieką przybraną wnuczkę czy wnuczka. Taka relacja pozwoli im znaleźć radość na tę końcówkę życia. Sprawi, że symbolicznie to będzie pogodna jesień.

Wybrał pan już miejsce na taki ośrodek?
– Tak, mamy nawet jego wizualizacje, ale wciąż czekamy na dofinansowanie. Wierzę, że się uda, bo jestem optymistą. Proszę nam życzyć, by marzenia się spełniły. ●

Rozmawiała **Marta Gruszecka**

Jak pomóc Małopolskiemu Hospicjum dla Dzieci w Krakowie?

• – Wystarczy skorzystać z elektronicznego programu rozliczającego PIT lub w zeznaniu podatkowym wypełnić, znajdujący się na tym samym druku: „Wniosek o przekazanie 1 proc. podatku należnego na rzecz organizacji pożytku publicznego (OPP)". W rubryce „Numer KRS" należy wpisać numer KRS Małopolskiego Hospicjum dla Dzieci: 0000249071.

• Hospicjum zachęca też do wolontariatu (kontakt: wolontariat@mhd.org.pl, tel. 723 550 006) oraz darowizn (informacje na stronie mhd.org.pl).

Dane do przelewu w PLN:
• **Małopolskie Hospicjum dla Dzieci,** ul. Odmętowa 4, 31-979 Kraków.

Nr konta w banku:
• **PKO BP:** 40 1020 2892 0000 5702 0179 5541
• **Tytułem:** DAROWIZNA NA CELE STATUTOWE MHD

Konto walutowe dla wpłat w Euro:
• **PKO BP VI oddział Kraków,** os. Centrum E 13, 31-934 Kraków
• **Kod Swift-BIC:** BPKOPLPW
• **Nr rachunku w formacie IBAN:** PL96 1020 2892 0000 5602 0398 4648
• **Tytułem:** DAROWIZNA NA CELE STATUTOWE MHD

OGŁOSZENIE PŁATNE 34421604

1 KR

eprasa.pl 8f338148e7

1,5 proc. dla Fundacji „O Zdrowie Dziecka”

Nowoczesny sprzęt medyczny ratuje życie dzieci

Każdego roku pod opiekę Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie trafia około 30 tys. dzieci. Fundacja „O Zdrowie Dziecka” od 34 lat dba, by mali pacjenci otrzymywali tutaj pomoc na najwyższym poziomie. Medyczną, ale też psychologiczną i w kontaktach międzyludzkich, by choroba nie zabierała im radości z życia.

• **Fundacja „O Zdrowie Dziecka” od 34 lat dba, by mali pacjenci otrzymywali pomoc na najwyższym poziomie**

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

ROZMOWA Z
JOANNĄ ŚPIEWLĄ
koordynatorką ds. komunikacji i promocji Fundacji Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie „O Zdrowie Dziecka”

MARTA GRUSZECKA: Początki Fundacji „O Zdrowie Dziecka” są ściśle powiązane z Uniwersyteckim Szpitalem Dziecięcym w Krakowie. Jak długa historia was łączy?

JOANNA ŚPIEWLA: Nie sposób opowiadać o fundacji bez odwołania się do historii szpitala – miejsca, które od dziesięcioleci niesie pomoc najmłodszym pacjentom z całego południa Polski.

Budowa szpitala rozpoczęła się w latach 60. XX wieku dzięki wsparciu Polonii amerykańskiej oraz rządu Stanów Zjednoczonych. W 1965 roku oficjalnie rozpoczął działalność Instytut Pediatrii, który z czasem stał się jednym z najważniejszych ośrodków medycyny dziecięcej w kraju. To tutaj diagnozowano najtrudniejsze przypadki, rozwijano nowoczesne metody leczenia i tworzono standardy opieki nad dziećmi wymagającymi wysokospecjalistycznej pomocy. Z biegiem lat szpital dynamicznie się rozwijał: rosła liczba pacjentów, zakres udzielanych świadczeń oraz poziom specjalizacji. Jednocześnie zwiększały się potrzeby finansowe placówki. W okresie transformacji ustrojowej pojawiło się pytanie, które zrodziło się z odpowiedzialności i troski o przyszłość szpitala: jak zapewnić mu stabilne wsparcie, niezbędne do dalszego rozwoju, modernizacji i codziennego funkcjonowania?

Odpowiedzią na tę potrzebę było powołanie w 1992 roku Fundacji Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie „O Zdrowie Dziecka”. Założyli ją lekarze pracujący w szpitalu: ludzie, którzy każdego dnia widzieli, jak ogromne znaczenie dla procesu leczenia ma nowoczesny sprzęt, odpowiednie warunki hospitalizacji, a także drobne gesty dające dzieciom poczucie bezpieczeństwa i radości w trudnym czasie choroby.

Na czym z założenia miała polegać pomoc Fundacji?

– Od samego początku naszą misją było wspieranie działalności leczniczej, diagnostycznej oraz naukowo-badawczej szpitala. Ten cel pozostaje niezmienny do dziś. Od ponad trzech dekad fundacja pomaga szpitalowi dbać o to, by mali pacjenci mogli otrzymywać pomoc na jak najwyższym poziomie i jak najszybciej wracać do zdrowia.

Jaki to rodzaj pomocy?

– Od pierwszych dni swojej działalności fundacja koncentruje się na tym, co dla szpitala najważniejsze: na pozyskiwaniu środków finansowych na modernizację infrastruktury oraz zakup nowoczesnego sprzętu i wyposażenia medycznego dla oddziałów, poradni specjalistycznych oraz pracowni i gabinetów diagnostycznych. Obecnie materialne wsparcie fundacji dla szpitala wynosi około 1,5 miliona złotych rocznie i służy wszystkim dzieciom leczonym w tej placówce.

Działania fundacji nie ograniczają się jednak wyłącznie do pomocy materialnej. Równie istotnym obszarem jej aktywności są projekty społeczne, których zadaniem jest poprawa komfortu psychicznego małych pacjentów. Organizujemy akcje świąteczne, seanse filmowe, spotkania z teatrem czy urodziny dla dzieci przebywających w szpitalu. Wszystkie te przedsięwzięcia wnoszą do szpitalnej codzienności chwile radości i normalności. Ponadto przypominają dzieciom, że mimo choroby wciąż mogą doświadczać radosnego dzieciństwa, a ich potrzeby emocjonalne są równie ważne, jak leczenie.

Dzięki wieloletniemu wsparciu fundacji szpital mógł systematycznie się modernizować, inwestować w nowe technologie medyczne, remontować pomieszczenia oraz poprawiać warunki leczenia i rekonwalescencji

Działalność fundacji to dobry przykład kompleksowej pomocy. Wspierając szpital, wspieracie konkretnych pacjentów i ich potrzeby.

– Dzięki wieloletniemu wsparciu fundacji szpital mógł systematycznie się modernizować, inwestować w nowe technologie medyczne, remontować pomieszczenia oraz poprawiać warunki leczenia i rekonwalescencji... A historia działalności naszej fundacji zapisana jest w tysiącach indywidualnych historii pacjentów. W uśmiechach dzieci wracających do domu po zakończonym leczeniu, w nadziei ich rodzin i w poczuciu, że w najtrudniejszych momentach nie byli sami.

Czego obecnie najbardziej potrzebuje fundacja?

– Najważniejsze potrzeby fundacji wynikają bezpośrednio z codziennego funkcjonowania Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie – jak już wspominałam, największej placówki pediatrycznej na południu Polski, specjalizującej się w leczeniu dzieci z najcięższymi chorobami, schorzeniami i wadami wrodzonymi. Szpital powstał 60 lat temu. Od tego czasu medycyna dokonała ogromnego postępu. Zmieniły się metody diagnostyki, leczenia, operowania i opieki nad pacjentem. Aby móc skutecznie pomagać dzieciom, szpital musi nieustannie podążać za tym rozwojem, co wiąże się z koniecznością regularnej modernizacji infrastruktury oraz wymiany sprzętu medycznego.

Każdego roku w szpitalu udziela się około 200 tysięcy porad ambulatoryjnych, w oddziałach leczonych jest około 30 tysięcy pacjentów, a lekarze wykonują kilka tysięcy zabiegów operacyjnych. Tak duża skala działalności oznacza intensywne użytkowanie aparatury diagnostycznej i urządzeń ratujących zdrowie i życie. Sprzęt ten zużywa się, starzeje technologicznie i wymaga systematycznej wymiany, by spełniać współczesne standardy bezpieczeństwa i skuteczności.

Inwestowanie w nowoczesną medycynę – a więc w odpowiedni sprzęt i wyposażenie – jest warunkiem koniecznym, by personel medyczny mógł pracować na najwyższym poziomie. Nawet najlepsi specjaliści potrzebują nowoczesnych narzędzi, aby w pełni wykorzystywać swoją wiedzę, doświadczenie i zaangażowanie w ratowanie zdrowia oraz życia dzieci. ●

Rozmawiała **Marta Gruszecka**

Jak można wesprzeć Fundację „O Zdrowie Dziecka”?

• Fundacja wspiera szpital tam, gdzie środki systemowe okazują się niewystarczające – finansując zakupy sprzętu, modernizację oddziałów oraz poprawę warunków leczenia i pobytu małych pacjentów. Każda złotówka ma znaczenie, ponieważ realnie przekłada się na konkretne potrzeby szpitala. Często to właśnie drobne wpłaty wielu osób umożliwiają sfinansowanie zakupu niezbędnego urządzenia lub wsparcie konkretnego oddziału. Pomoc wielu ludzi składa się na jedną, bardzo realną zmianę.

• Pomagając fundacji, wspieramy dzieci i ich rodziny w najtrudniejszych momentach życia. To inwestycja w zdrowie, bezpieczeństwo i przyszłość najmłodszych pacjentów. Pomóc można na kilka sposobów:

• przekazując 1,5% podatku (KRS: 0000 123 750),
• dokonując darowizny finansowej na konto:
05 1240 4533 1111 0000 5425 8556 (PEKAO S.A.),
• organizując zbiórki charytatywne przy okazji wydarzeń rodzinnych, takich jak śluby, jubileusze czy urodziny,
• robiąc zakupy przez serwis FaniMani, dzięki czemu część wartości zakupów trafia do Fundacji bez dodatkowych kosztów dla darczyńcy.

Szczegółowe informacje o wszystkich formach wsparcia dostępne są na stronie: www.ozdrowiedziecka.org.

1KR

eprasa.pl 8f338148e7

34421888

1 KRA

eprasa.pl 8f338148e7

PRZEKAŻ 1,5% podatku i pomagaj razem z Dziełem!

Dzieło Pomocy św. Ojca Pio pomaga około **1600 osobom bezdomnym.** Codziennie przyjmuje do 200 potrzebujących.

„Wierzymy, że życie da się poskładać, dlatego codzienną pracą towarzyszymy osobom bezdomnym.”

Dzieło Pomocy św. Ojca Pio od 2004 roku wspiera osoby bezdomne. Z myślą o nich działają w Krakowie dwa Centra Pomocy (przy ul. Smoleńsk 4 i ul. Loretańskiej 11), sieć mieszkań wspieranych oraz magazyn odzieży.

W ramach pomocy podstawowej prowadzimy punkt wydawania żywności, garderobę, pralnię oraz pomoc prawną a także psychiatryczną i psychologiczną. Dzieło prowadzi również 12 mieszkań dla osób w kryzysie bezdomności.

„Ta organizacja pomogła mi stanąć na nogi. Mogę śmiało stwierdzić, że uratowała mi życie. Dzieło pomogło mi w znalezieniu miejsca noclegowego, opłaciło moje recepty na leki, na które nie było mnie stać, zapewniło bezpłatną opiekę medyczną, środki higieny osobistej oraz odzież. Wielkim wsparciem był dla mnie pan Darek, pracownik socjalny Dzieła” – pan Szymon, podopieczny Dzieła

Jak możesz pomóc?
Przekaż 1,5% podatku: KRS 0000217272,
cel szczegółowy: Dzieło
Wpłać darowiznę: 74 1240 2294 1111 0010 1273 0039
Polub nas na Facebooku i Instagramie!

Dzieło Pomocy św. Ojca Pio

DZIEŁO POMOCY ŚW. OJCA PIO
ul. Loretańska 11
31-114 Kraków
kontakt@dzielopomocy.pl
tel.: + 48 12 433 51 60
www.dzielopomocy.pl

34422028

KRA 1

eprasa.pl 8f338148e7

wyborcza

DZIELNICE, KTÓRE ZMIENIAJĄ MIASTO

Piątek, 27 lutego 2026 | Redaktorka prowadząca **Małgorzata Skowrońska** Wyborcza.pl

FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

OGŁOSZENIE 34422165

KRAKÓW
z perspektywy dzielnic

Dębniki - Łagiewniki - Borek Fałęcki - Swoszowice

1 KR

REKLAMA
SPONSOR:

Epol Holding

BUDREM KRAKÓW

eprasa.pl 8f338148e7

Dzielnice

Miasto z bliska

Małgorzata Skowrońska

Kraków najczęściej oglądamy z dystansu: przez pryzmat wielkich liczb, spektakularnych inwestycji, debat o turystyce, smogu albo transporcie. Z lotu ptaka wszystko układa się w spójną narrację o „metropolii ambicji". Ale prawdziwe miasto zaczyna się niżej – w dzielnicach.

Tam, gdzie codzienność styka się z polityką lokalną, gdzie kultura wyrasta z potrzeb mieszkańców, a inwestycje przestają być abstrakcją i stają się chodnikiem, parkiem, szkołą, biurem, basenem albo tramwajem, który wreszcie dojeżdża na czas.

Ten dodatek jest zaproszeniem do takiego właśnie Krakowa: oglądanego z poziomu ulicy, osiedla i parku. Do miasta, które nie jest jednorodne, lecz składa się z wielu rytmów i opowieści. Każda dzielnica mówi innym językiem rozwoju – i każda mierzy się z innym zestawem wyzwań. W jednych chodzi o dogęszczanie i porządkowanie chaosu przestrzennego, w innych o ochronę zieleni i tożsamości, gdzie indziej o nadrobienie infrastrukturalnych zaległości, które narastały przez dekady.

Zielone zaplecze miasta

Na południu Krakowa te napięcia widać szczególnie wyraźnie. Dębniki, Łagiewniki-Borek Fałęcki i Swoszowice tworzą ogromny obszar, w którym mieszka ponad sto tysięcy osób. To jednocześnie zielone zaplecze miasta, laboratorium urbanistycznych błędów i sukcesów oraz przestrzeń intensywnych przemian. Obok nowych osiedli wyrastają tu instytucje kultury, centra badawcze i miejsca pracy. Obok historycznych uzdrowisk – nowoczesne węzły komunikacyjne. Obok ciszy – spór o to, jak daleko może sięgać rozwój.

W Dębnikach ten spór ma twarz szybko rosnącej dzielnicy mieszkaniowej, która z „obrzeża" stała się pełnoprawną częścią miasta. To tutaj działają Krakowski Park Technologiczny i Uniwersytet Jagielloński (III Kampus), przyciągając nową gospodarkę: od startupów po zaawansowane technologie, także te o podwójnym zastosowaniu. Nowoczesne biura powstają bliżej miejsc zamieszkania, skracając codzienne dojazdy i wpisując się w ideę „miasta 15-minutowego". Jednocześnie mieszkańcy upominają się o szkoły, boiska, parki i porządek przestrzenny – bo bez nich nawet najlepsza lokalizacja traci sens.

Kosmiczne technologie i parki

Łagiewniki-Borek Fałęcki pokazują z kolei, jak bardzo infrastruktura potrafi zmienić dzielnicę. Trasa Łagiewnicka, nowe torowiska, inwestycje drogowe – to wszystko poprawia dostępność i dynamikę rozwoju. Ale wraz z nimi pojawiają się pytania o parkingi, zieleń i jakość życia w gęstej zabudowie. Tu kultura i duchowość spotykają się z handlem i komunikacją: od sanktuarium Bożego Miłosierdzia po centra sztuki i wielkie węzły transportowe.

Swoszowice są inną opowieścią. To dzielnica, która pamięta czasy uzdrowiska i kopalni siarki, a dziś broni swojego zielonego charakteru. Inwestycje kulturalne – w fortach, bibliotekach i domach kultury – zmieniły ją z „pustyni kulturalnej" w miejsce lokalnej aktywności. Jednocześnie mieszkańcy walczą o lepsze połączenia kolejowe, tramwajowe i – być może – przyszłe metro. Tu rozwój toczy się wolniej, ale stawka jest wysoka: zachować krajobraz i tożsamość, nie rezygnując z dostępu do usług, edukacji i sportu.

W tym dodatku pokazujemy Kraków, który nie mieści się w jednym haśle promocyjnym. Miasto, w którym kosmiczne technologie sąsiadują z parkami rzecznymi, a globalne ambicje spotykają się z bardzo lokalnymi potrzebami. Rozwój nie dzieje się „gdzieś" – dzieje się dokładnie tam, gdzie ktoś mieszka, pracuje, spaceruje z psem albo odprowadza dziecko do szkoły. I właśnie dlatego warto patrzeć na miasto przez pryzmat dzielnic. Bo dopiero z bliska widać, czy Kraków naprawdę jest miejscem do życia – a nie tylko do podziwiania. ●

Małgorzata Skowrońska

W tym dodatku pokazujemy Kraków, który nie mieści się w jednym haśle promocyjnym. Miasto, w którym kosmiczne technologie sąsiadują z parkami rzecznymi, a globalne ambicje spotykają się z bardzo lokalnymi potrzebami

REKLAMA 34420880

1KR

eprasa.pl 8f338148e7

Rozwój dzielnic

Infrastruktura musi nadążać

Łagiewniki-Borek Fałęcki, Dębniki, Swoszowice – trzy południowe dzielnice Krakowa, w których mieszka ponad sto tysięcy mieszkańców na obszarze znacznie większym niż Tarnów. Zielone płuca Krakowa rozciągają się od Tyńca aż po granicę z Wieliczką.

Grzegorz Nurek

Na obszarze prawie 8 tys. ha napotkamy tak udane architektonicznie budowle, jak zaprojektowane przez japońskiego architekta Aratę Isozakiego i otwarte w 1994 roku Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha czy zaprojektowane przez pracownię Ingarden & Ewý Architekci otwarte w 2014 roku Centrum Kongresowe ICE Kraków. W pobliżu, w bardzo dynamicznie rozwijającym się Ludwinowie, jak grzyby po deszczu wyrosły ostatnimi laty nowe apartamenty, bloki, hotele. Nową siedzibę po wyprowadzce z ulicy Wiślnej znalazła tu też redakcja „Tygodnika Powszechnego".

Najbardziej zabudowane są rejony bliższe centrum miasta. Średnie ceny zakupu mieszkań wynoszą:

- od 13 tys./mkw w Swoszowicach,
- od 16 tys. zł/mkw w Łagiewnikach-Borku Fałęckim,
- około 17 tys. zł/mkw w Dębnikach.

• **Trasa Łagiewnicka** FOT. ZARZĄD DRÓG MIASTA KRAKOWA

Dzielnicę Łagiewniki-Borek Fałęcki przecinają ważne arterie: ulica Zakopiańska i Trasa Łagiewnicka.

Park w Łagiewnikach

Bogusław Gołas, Przewodniczący Rady i zarządu dzielnicy Łagiewniki-Borek Fałęcki: – Największą zrealizowaną inwestycją w dzielnicy jest Trasa Łagiewnicka. Jest jednym z trzech odcinków III obwodnicy Krakowa, obok planowanej Trasy Pychowickiej i Zwierzynieckiej. Uważam, że wybudowany odcinek obwodnicy jest bardzo potrzebny. Teraz trwa budowa ulicy 8 Pułku Ułanów, która połączy Kapelankę z ulicą Zawiłą, będzie łączyć się także z Trasą Łagiewnicką. Dużo nowych bloków i osiedli powstało w Łagiewnikach. Tam największe problemy są z brakiem miejsc parkingowych. Wymieniono tory tramwajowe wzdłuż ulicy Zakopiańskiej.

Dzielnicę Łagiewniki-Borek Fałęcki przecinają ważne arterie: ulica Zakopiańska i Trasa Łagiewnicka

Jak dodaje radny, środki dzielnicowe nie wystarczają na realizację wszystkich zadań z infrastruktury drogowej, ale przy dodatkowych środkach zewnętrznych udało się wyremontować ulice Podmokłą, Jugowicką, Suchą, Faustyny, Zakopiańską. W 2025 roku ze środków dzielnicy wyremontowano dwupasmową ulicę Zakopiańską na odcinku od Toyoty do Kościuszkowców.

Radni i mieszkańcy IX dzielnicy od lat zabiegają o utworzenie Parku w Łagiewnikach czy o nowe ścieżki rowerowe. – Są szanse na ukończenie w tym roku budowy Parku w Łagiewnikach. Jest ona finansowana z budżetu obywatelskiego miasta Krakowa. Park powstaje między ulicami Fredry a Turowicza. Od wielu lat ta budowa jest w czołówce, jeśli idzie o popularność wskazań w budżecie obywatelskim – mówi.

Na terenie dzielnicy są jeszcze park Solvay, park rzeczny Wilga. Miasto odkupiło Las Borkow-

REKLAMA 34420462

1 KR

eprasa.pl 8f338148e7

ski. W planach jest przedłużenie ścieżki rowerowej z Kurdwanowa wzdłuż ulicy Podmokłej, niedaleko torów kolejowych w kierunku Swoszowic. Dzielnica chce też zbudować ścieżkę rowerową z pętli tramwajowej w Borku Fałęckim przez Las Borkowski do ulicy Zawiłej.

W dzielnicy Łagiewniki-Borek Fałęcki powstały m.in.: park handlowy Zakopianka, Centrum Sztuki Współczesnej Solvay, sanktuarium Bożego Miłosierdzia i Centrum Jana Pawła II a w dzielnicy Dębniki m.in.: Krakowski Park Technologiczny oraz III Kampus Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Dębniki najludniejsze

Dariusz Badurski, przewodniczący rady i zarządu dzielnicy Dębniki: – Dębniki to zróżnicowana dzielnica, od dużych osiedli jak Podwawelskie i Ruczaj, po osiedla peryferyjne, także skala potrzeb jest różna. Przybywa w dzielnicy mieszkańców, zabudowa bardzo się rozwinęła. Dębniki to dziś druga najludniejsza dzielnica Krakowa. Na Ruczaju bloki postawiono nawet tuż obok domów jednorodzinnych. Niby zgodnie z prawem, ale w zupełnym nieładzie architektonicznym. Popełniono tu wiele błędów. Także Skotniki, Sidzina, Tyniec, Kostrze, Bodzów mocno się rozwinęły – stawiane są jednorodzinne domy i szeregówki. Stare Dębniki (ulice Zagrodowa, Praska) poza nielicznymi wyjątkami zachowały ład urbanistyczny i swój charakter.

O zachowanie układu urbanistycznego starych Dębnik, zabiegają mieszkańcy i małopolska konserwator zabytków, która chce cały ten rejon wpisać do rejestru zabytków.

• **Centrum Kongresowe ICE do świetny przykład wpisania nowoczesnej architektury w starą tkankę miasta** FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

O to, czy warto wybrać Dębniki, pytamy Agnieszkę Kmak, wiceprezes Epol Holding, który wybudował biurowiec Epol Office i mieszkania w dwóch lokalizacjach (Tutaj Bunscha, Nad Ruczajem).

– Dębniki pokazują, jak powinien rozwijać się współczesny fragment dużego miasta: nie poprzez przypadkową zabudowę, lecz przez stopniowe domykanie tkanki miejskiej. Ta dzielnica przestała być „obrzeżem", a stała się pełnoprawnym miejscem do życia. Mamy tu dostęp do zieleni, terenów rekreacyjnych, a jednocześnie coraz lepszą infrastrukturę niezbędną do codziennego życia: sklepy, usługi, kluby fitness i siłownie, komunikację publiczną, placówki medyczne – mówi wiceprezes Kmak.

Radni i mieszkańcy IX dzielnicy od lat zabiegają o utworzenie Parku w Łagiewnikach czy o nowe ścieżki rowerowe

Jej zdaniem, istotnym atutem jest dogodny dojazd do autostrady, sprawne połączenie z lotniskiem, a także planowane metro. Z punktu widzenia inwestora kluczowe jest to, że Dębniki przyciągają ludzi, którzy chcą tu mieszkać na stałe. W inwestycji Tutaj Bunscha ceny mieszkań zaczynają się od kwoty 12 800 zł za mkw.

Ważnym aspektem tzw. „miasta 15-minutowego" jest bliskość miejsca zamieszkania i pracy. Pytamy o to, jak funkcjonuje Epol Office: czy takie biura są dziś atrakcyjne dla pracodawców.

– Rynek pracy się zmienia. Firmy coraz częściej szukają biur poza ścisłym centrum, bliżej miejsc zamieszkania pracowników. Dębniki wpisują się w ten trend bardzo naturalnie. To lokalizacja dobrze skomunikowana, a jednocześnie mniej obciążona ruchem i presją typową dla centralnych dzielnic biznesowych – uważa Agnieszka Kmak.

Czego Dębnikom jeszcze brakuje, aby dzielnica stała się miastem 15-minutowym? Agnieszka Kmak uważa, że kluczowe jest wzmacnianie lokalności, tak aby codzienne sprawy można było załatwić w najbliższym otoczeniu.

355 mieszkań

Nowe mieszkania w Dębnikach oferuje też Budrem. Inwestycja Kapelanka-Pychowicka obejmuje cztery, sześciopiętrowe budynki realizowane w trzech etapach. Łącznie przy ul. Pychowickiej powstanie 355 mieszkań.

Katarzyna Seweryn, kierownik biura sprzedaży Budrem: – Mieszkania z pierwszego i drugiego etapu są już ukończone, przekazanie mieszkań z trzeciego etapu planujemy w III kwartale bieżącego roku. W dzisiejszych czasach, gdy dostępność miejsc parkingowych w miastach jest ograniczona, w naszej inwestycji zadbaliśmy o komfort przyszłych mieszkańców, projektując w każdym z budynków parking z miejscami postojowymi na dwóch kondygnacjach podziemnych. Dodatkowo w ramach dwóch pierwszych etapów przewidziano również miejsca zewnętrzne. Chcemy, aby każdy właściciel miał możliwość zakupu miejsca postojowego w inwestycji.

W okolicy znajduje się rozbudowana sieć ścieżek rowerowych, sprzyjająca codziennej rekreacji, aktywnemu wypoczynkowi. Z osiedla wszędzie jest blisko – zarówno do przystanku tramwajowego, autobusowego (ok. 3 minuty spacerem), jak i do sklepów, przychodni, przedszkola oraz szkoły. W niedalekiej odległości znajdują się także centra i galerie handlowe. W pobliżu znajduje się kampus UJ oraz biurowce co stanowi dodatkowy atut lokalizacji szczególnie dla osób szukających mieszkań pod inwestycję. Niewątpliwym udogodnieniem komunikacyjnym dla dzielnicy będzie również planowane otwarcie Tras Pychowickiej i Zwierzynieckiej.

Więcej placów zabaw

O to, jakie jeszcze potrzeby zgłaszają mieszkańcy dzielnicy, pytamy Dariusza Badurskiego, przewodniczący rady i zarządu dzielnicy Dębniki: – Brakuje boisk na Ruczaju. Boisko wielofunkcyjne przy ulicy Kolistej to – jak na tak dużą dzielnicę – za mało. Brakuje szkoły na Czerwonych Makach. Dzieci z Ruczaju muszą być dowożone do szkoły w Skotnikach, też przepełnionej. Na Ruczaju brakuje terenów zie-

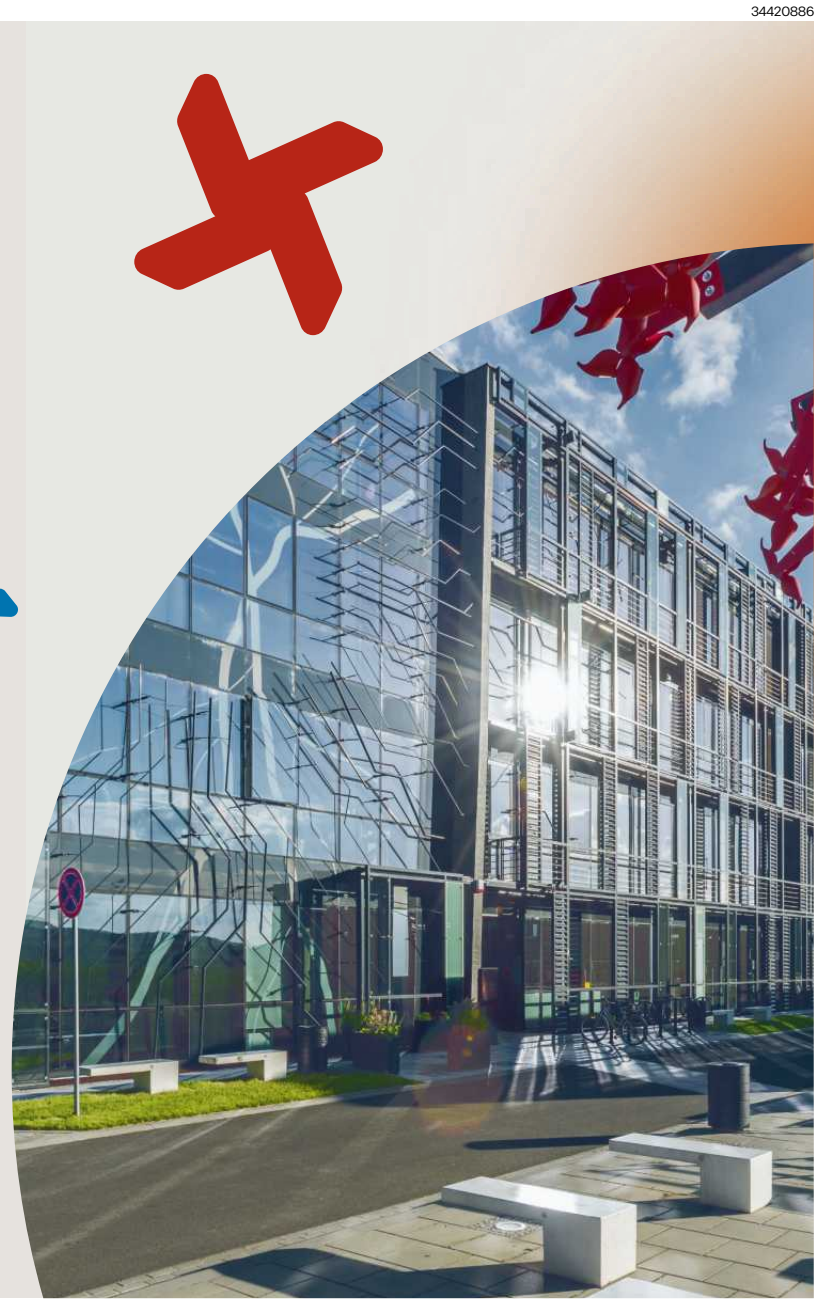
REKLAMA 34420886

KRAKOWSKI PARK TECHNOLOGICZNY

Pomagamy firmom rozwijać się szybciej!

- Zwolnienia podatkowe
- Kompleksowa obsługa inwestorów
- Tereny pod inwestycje
- Powierzchnie biurowe do wynajęcia
- Programy inkubacyjne i akceleracyjne
- Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw
- Innowacje na potrzeby obronności i rynku cywilnego
- Wsparcie branży gier wideo

Zapraszamy do współpracy!
→ www.kpt.krakow.pl

1KR

eprasa.pl 8f338148e7

lonych, parków. Na osiedlach peryferyjnych dzielnicy wiele dróg wymaga remontu, przebudowy, budowy chodników. Tak jest na przykład z ulicą Mochnaniec. Gdy rano chce się wyjechać ze Skotnik przez tę ulicę, tworzą się tam znaczne korki.

Przewodniczący dopowiada, że dzielnica potrzebuje więcej ścieżek rowerowych, szczególnie łączących Ruczaj z centrum miasta. Wzmocnienia w dzielnicach peryferyjnych wymaga komunikacja miejska. – Czekamy na rewitalizację boiska Pogoni, jednej z największych w Krakowie szkółek piłkarskich. Ponad 700 dzieciaków uczy się tam grać w piłkę. Czekamy na rewitalizację Parku Dębnickiego, na remont ulicy Mochnaniec. Bardzo by pomogło ukończenie Trasy Pychowickiej i Zwierzynieckiej. Ważne jest też dokończenie budowy ulicy 8 Pułku Ułanów. Mieszkańcy dzielnicy najczęściej upominają się o budowę i rewitalizację placów zabaw, budowę boisk sportowych i nowych szkół. Na osiedlu Robotniczym i Ruczaju są też niemałe problemy z brakiem wystarczającej liczby miejsc parkingowych – mówi przewodniczący.

Kolej, metro czy tramwaj

Blisko Wieliczki rozpościera się jedna z najbardziej zielonych dzielnic Krakowa – Swoszowice.

Tadeusz Murzyn, przewodniczący Rady Dzielnicy X Swoszowice: – W dzielnicy Swoszowice znajduje się wiele terenów zielonych tak o walorach przyrodniczych, jak i rekreacyjnych. Te zagospodarowane to park Maćka i Doroty, park przy Forcie Borek, park przy Forcie Łapianka, park uzdrowiskowy Swoszowice. Ale na zagospodarowanie i udostępnienie czekają dziewicze tereny doliny rzeki Wilgi, park Barycz z pięknym stawem zarośniętym tatarakiem czy tereny wokół fortów Rajsko i Kosocice oraz góry Siarczanej w Swoszowicach. Z inicjatywy radnych oraz ze środków finansowych Rady Dzielnicy X rozpoczęto wykonanie koncepcji projektowych doliny rzeki Wilgi i parku Barycz tak, aby mieszkańcom do konsultacji można pokazać propozycję zagospodarowania i udostępnienia tych terenów.

• **Swoszowice ze swoją uzdrowiskową historią to dzielnica, która wciąż się zmienia** FOT. PKP PLK

Dzielnica walczy od lat o wybudowanie dojazdu z osiedla Kliny do SKA w Opatkowicach. Zakończenie inwestycji planowane jest do roku 2029 roku. – Przystanek kolejowy wybudowano jak w XIX wieku; kawałek peronu i parę lamp, nie ma bezkolizyjnego przejścia dla pieszych i parkingów. A po jednej i drugiej stronie przystanku ma mieszkać tyle ludzi, co w Myślenicach, jeśli nie więcej – opowiada przewodniczący.

Projekt przewiduje budowę parkingów po obu stronach przystanku i podziemnego przejścia pieszo-rowerowego oraz poszerzenie ul. Studniarskiego.

– Nasza dzielnica dziesięć lat temu to była na mapie Krakowa niemal pustynia kulturalna. Funkcjonowały może 2-3 domy kultury na peryferiach dzielnicy. Nawet klub Kliny nie miał swojej własnej siedziby. W tej chwili sytuacja zmieniła się diametralnie; powstał dom kultury w forcie Borek, Muzeum i Centrum Ruchu Harcerskiego w forcie Łapianka, nowoczesna biblioteka na Klinach, klub kultury w Jugowicach w budynku dworca kolejowego Swoszowice – mówi radny.

I dodaje, że gorzej sytuacja wygląda w edukacji. Dotyczy to głównie najszybciej rozwijających się Opatkowic i Klinów. – W Opatkowicach udało się rozbudować szkołę i sytuację opanować. Na Klinach wybudowano nową szkołę i już na starcie okazała się za mała, by pomieścić chętnych. Powstało w pobliżu osiedle Harmonia, dzieci przybyło. Dziś uczniów trzeba dowozić do dodatkowo wynajmowanych przez szkołę pomieszczeń, a nowe osiedla się budują. W naszej dzielnicy nie ma też ani jednej szkoły średniej, może już czas pomyśleć nad relokacją którejś ze szkół średnich z centrum Krakowa – twierdzi.

A może by tak basen...

Radny ubolewa, że dzilnica nie ma basenu, a jest na niego miejsce przy ulicy Fortecznej na wysokości fortu Łapianka. W latach 50., gdy projektowano Kliny, wybudowano tutaj lokalną oczyszczalnię ścieków. Potem osiedla podłączono do kanalizacji miejskiej. Dziś teren lokalnej oczyszczalni jest zrujnowany i – jak twierdzi radny – to doskonały teren pod basen. – W promieniu kilku kilometrów znajduje się pięć szkół. Teraz teren znajduje się pod opieką Zarządu Infrastruktury Sportowej w Krakowie. W budżecie miasta Krakowa dzięki przyjętej poprawce są fundusze na wykonanie projektu architektonicznego, gdyby to się udało, w przyszłym roku mogłaby ruszyć budowa – dopowiada.

Inne problemy dzielnicy? Obrzeża wciąż nie mają kanalizacji miejskiej. – Wodociągi Miasta Krakowa sukcesywnie realizują kanalizację tamtych terenów, ale proces ten będzie trwał latami z powodu szczupłości środków finansowych, ukształtowania terenu czy stosunków własnościowych gruntów. To droga przez mękę, ale co roku udaje się skanalizować 2-3 ulice. W tym roku realizowane są sieci kanalizacyjne wraz z przyłączami w ulicach Bochnaka i Miarowej, w przygotowaniu są następne – mówi Tadeusz Murzyn.

Nie sposób zrozumieć i docenić wszystkich walorów dzielnicy Swoszowice bez poznania historii tych terenów. Może w tym pomóc niedawno otwarta wystawa.

– W Muzeum i Centrum Ruchu Harcerskiego, oddziale Muzeum Krakowa przy ulicy Fortecznej 28, do 16 sierpnia można oglądać wystawę „Swoszowice siarką i wodami słynące – nasze miejsce na ziemi – rodzin Sternschuss-Staniewskich i Wodzinowskich". Opowiadamy na niej o Swoszowicach przez pryzmat historii dwóch rodzin, które były związane z miejscowością w I połowie XX wieku – mówi Wacław Szczepanik, kurator wystawy. ●

REKLAMA

34418700

1KR

eprasa.pl 8f338148e7

Krakowski Park Technologiczny

Od start-upów po kosmos

Rekordowa liczba decyzji inwestycyjnych, rosnące znaczenie technologii, ambicje kosmiczne i pytanie o rolę państwa w finansowaniu innowacji. Prezes Krakowskiego Parku Technologicznego opowiada o tym, jak wojna w Ukrainie zmieniła myślenie o technologiach oraz czemu bez odważnych decyzji publicznych potencjał Krakowa może zostać niewykorzystany.

ROZMOWA Z
ANDRZEJEM KULIGIEM
prezesem Krakowskiego Parku Technologicznego

IWONA HAJNOSZ: Jakim sukcesem Krakowski Park Technologiczny może się pochwalić w ostatnim roku?
ANDRZEJ KULIG: – To zależy od obszaru, o którym mówimy, ponieważ nasza działalność obejmuje dwa zasadnicze kierunki. Pierwszy związany jest z obsługą Polskiej Strefy Inwestycji. W tym zakresie był to rekordowy rok – wydaliśmy najwięcej w historii Krakowskiego Parku Technologicznego decyzji o wsparciu. Co szczególnie nas cieszy, coraz większą aktywność wykazują polskie firmy, często rodzinne, które inwestują nie tylko w infrastrukturę, ale przede wszystkim w rozwój technologiczny i innowacyjność.

W praktyce oznacza to również wsparcie dla technologii zbrojeniowych?
– Nie mówimy już wyłącznie o budowie kolejnych hal produkcyjnych. Coraz częściej są to inwestycje w nowe linie technologiczne, zaawansowane narzędzia produkcyjne czy unikalne procesy wytwórcze. Faktycznie, w minionym roku ważnym elementem było również wsparcie firm z sektora zbrojeniowego działających w Małopolsce. Wzmacnianie krajowej produkcji w tym obszarze ma dziś znaczenie strategiczne.

Ile firm stricte zbrojeniowych działa obecnie w regionie?
– W Małopolsce funkcjonują dwie firmy stricte zbrojeniowe, natomiast znacznie więcej podmiotów rozwija technologie podwójnego zastosowania, czyli takie, które mają zarówno cywilne, jak i wojskowe wykorzystanie. Te firmy często przechodzą u nas proces inkubacji, a następnie akceleracji, który pozwala im przejść od pomysłu do realnego produktu i rynku.

W tym kontekście pojawia się program DIANA NATO. Jaką rolę odgrywa w nim Kraków?
– To jeden z ważniejszych projektów ostatnich lat. Program DIANA polega na tym, że państwa NATO wspierają rozwój małych firm i startupów, których technologie mogą mieć znaczenie dla bezpieczeństwa i obronności. Każde państwo zaprasza podmioty z innych krajów sojuszu, aby uniknąć konfliktu interesów. W Krakowie działa obecnie siedem takich firm, między innymi ze Stanów Zjednoczonych. Te podmioty przywożą bardzo nowoczesne rozwiązania technologiczne, często odpowiadające na wyzwania, które ujawniła wojna w Ukrainie. My pomagamy im znaleźć odbiorców technologii, a także zapewniamy wsparcie merytoryczne, między innymi poprzez bezpośrednie kontakty z naukowcami z uczelni wyższych.

Drugim obszarem, o którym często pan często mówi, jest sektor kosmiczny. Myślę, że większość mieszkańców osiedla na obszarze, którego park się znajduje – Dębnik, a nawet Krakowa byłaby zdziwiona, usłyszawszy, że na tym osiedlu rozwijają się takie projekty.
– A jednak! Jako Krakowski Park Technologiczny jesteśmy brokerem technologii Europejskiej Agencji Kosmicznej. Chcemy na tej podstawie stworzyć w Krakowie hub firm rozwijających technologie kosmiczne. Część z nich już odnosi sukcesy rynkowe, ale wiele nadal wymaga wsparcia finansowego lub technologicznego, aby dopracować swoje rozwiązania. Pomysły, które powstają w tym środowisku, są naprawdę imponujące. Problem polega na tym, że w Polsce wciąż brakuje prywatnych inwestorów gotowych podejmować ryzyko charakterystyczne dla tego sektora. Tymczasem w krajach zachodnich jest to standard, inwestorzy wiedzą, że część projektów upadnie, ale kilka przyniesie ogromny zwrot.

Dlaczego technologie kosmiczne są tak trudne do „sprzedania" przemysłowego i opinii publicznej?
– Ponieważ ich zastosowania nie są widoczne na pierwszy rzut oka. A tymczasem satelity pozwalają monitorować zjawiska meteorologiczne, wspierać rolnictwo, przewidywać powodzie i pożary, planować działania służb ratunkowych czy obserwować zmiany środowiskowe. Mają też oczywiście zastosowania militarne, zarówno obserwacyjne, jak i testowe. Przykładem mogą być technologie geologiczne, które umożliwiają identyfikację złóż surowców, czy materiały testowane w warunkach kosmicznych, a następnie wykorzystywane w przemyśle cywilnym. Przypomnijmy, że wiele przedmiotów codziennego użytku, takich jak rzepy, powstało pierwotnie na potrzeby astronautyki.

Czy Polska może odegrać realną rolę w tym obszarze?
– Nie będziemy budować stacji kosmicznych ani rakiet nośnych. To poza naszym zasięgiem. Natomiast możemy wyspecjalizować się w wybranych technologiach, które są nam potrzebne z punktu widzenia bezpieczeństwa i rozwoju gospodarczego. Musimy mieć własne kompetencje i alternatywy, bo nie możemy całkowicie polegać na systemach obserwacyjnych innych państw, nawet sojuszniczych.

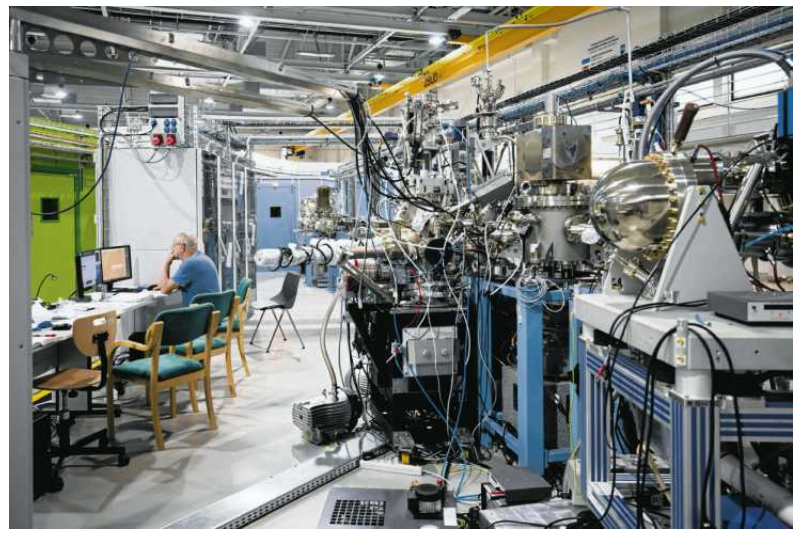
Kraków lubi siebie przedstawiać jako miasto o ogromnym potencjale. Jak postrzegają go zagraniczni partnerzy, te osoby, które przyjechały pracować choćby w KPT?
– Zdecydowana większość ma bardzo dobrą opinię o Polsce, a Kraków robi na nich szczególne wrażenie. To miasto przyciągające, otwarte, z ogromnym zapleczem intelektualnym. Są zachwyceni kompetencjami ludzi, z którymi tu współpracują, oraz otwartością na dialog. Co ważne, te kontakty bardzo często przeradzają się w trwałe relacje zawodowe. Natomiast uważam, że dotychczasowe kierunki rozwoju gospodarczego, a więc oparcie się przede wszystkim na sukcesie centrów usług wspólnych czy turystyce mogą niedługo okazać się niewystarczające. Sądzę, że nadszedł czas na aktywną reindustrializację. Nowoczesny przemysł to nie dymiące kominy i uciążliwość dla środowiska, lecz firmy oparte na wysoko wydajnych technologiach i neutralne środowiskowo. Otwarcie Krakowa na nowe inwestycje przemysłowe może być nową szansą rozwojową, a żeby potwierdzić tę tezę, wystarczy popatrzeć na sukces Niepołomic czy Skawiny. Zachowując dumę z dotychczasowych osiągnięć Krakowa, trzeba poszukiwać nowych akceleratorów budowania siły miasta.

• **Krakowski Park Technologiczny** FOT. KUBA OCIEPA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Jako Krakowski Park Technologiczny jesteśmy brokerem technologii Europejskiej Agencji Kosmicznej. Chcemy na tej podstawie stworzyć w Krakowie hub firm rozwijających technologie kosmiczne

• **KPT stawia na nowe technologie** FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Czy Krakowski Park Technologiczny wspiera wyłącznie zaawansowane technologie? Czy też przedsiębiorstwa bardziej tradycyjne również mogą liczyć na wsparcie?
– Wspieramy bardzo różne podmioty, także firmy o bardziej tradycyjnym profilu działalności. Nie dzielimy ich na „lepsze" i „gorsze". Przykładem może być firma „U Jędrusia", producent gotowych dań, który jest dziś rozpoznawalny w całej Polsce. To jest właśnie ten typ przedsiębiorstwa, którego rozwój każdy potrafi sobie wyobrazić bardzo konkretnie, idziemy do sklepu i kupujemy ich produkt. Naszą rolą było wsparcie rozwoju tej firmy na etapie inwestycyjnym i organizacyjnym. To pokazuje, że Krakowski Park Technologiczny nie zajmuje się wyłącznie kosmosem czy zaawansowanymi technologiami wojskowymi, ale także realną, codzienną gospodarką.

Czyli nowoczesność nie wyklucza tradycyjnych branż?
– Dokładnie tak. Nawet firmy z pozoru „tradycyjne" coraz częściej inwestują w nowoczesne linie produkcyjne, automatyzację, nowe standardy jakości czy rozwiązania proekologiczne. To też jest innowacja, tylko w innym wymiarze. I takie firmy również

eprasa.pl 8f338148e7

Wspieramy bardzo różne podmioty, także firmy o bardziej tradycyjnym profilu działalności. Nie dzielimy ich na „lepsze" i „gorsze"

wymagają wsparcia, zarówno administracyjnego, jak i technologicznego.

Z punktu widzenia gruntów pod inwestycje, współpraca z samorządami ma kluczowe znaczenie?
– Zdecydowanie tak. Mamy w Małopolsce wielu samorządowców, którzy są prawdziwymi gospodarzami swoich terenów i aktywnie zabiegają o rozwój gospodarczy. Przykładem są Chrzanów, Trzebinia, Tarnów, Niepołomice czy Skawina. Wspólnie udało się między innymi wesprzeć ogromną inwestycję firmy MAN w Niepołomicach, wartą około sześciu i pół miliarda złotych!

Krakowski Park Technologiczny (KPT)

• Wspiera rozwój przedsiębiorczości, oferując narzędzia, programy akceleracyjne i inkubacyjne oraz wydarzenia dla społeczności startupowej. Firmy mogą korzystać ze zwolnień podatkowych w ramach Polskiej Strefy Inwestycji i preferencyjnych warunków wynajmu powierzchni biurowych.

• Wsparcie dla przemysłu i MŚP KPT pomaga firmom przemysłowym w cyfryzacji i wdrażaniu technologii Przemysłu 4.0 poprzez hub4industry, oferując ponad 60 bezpłatnych usług: od doradztwa po testy i pilotaże (PoC). Program KPT ScaleUP wspiera młode firmy grantami i współpracą z dużymi przedsiębiorstwami.

• FORT Kraków: Współpraca z Akademią Górniczo-Hutniczą w ramach FORT Kraków umożliwia rozwój technologii obronnych, w tym dla startupów wybranych przez NATO, oferując mentoring, zaplecze eksperckie i infrastrukturę testową.

• Technologie kosmiczne i spacetech: KPT rozwija kompetencje w sektorze kosmicznym, współpracując z ESA i siecią NEREUS, wspierając transfer technologii oraz dostęp do finansowania ESA. Organizuje wydarzenia Space Connect MeetUP i Summit, a w marcu 2026 do KPT dołącza firma Creotech.

Kraków kojarzy się także z branżą gier komputerowych. Czy Polska utrzymała w niej silną pozycję?
– Dominacja już dawno się skończyła, głównie ze względu na ogromne koszty produkcji i globalną skalę sprzedaży, którą dysponują największe koncerny. Natomiast Polska wciąż ma ogromny potencjał kreatywny: świetnych grafików, scenarzystów i projektantów. Dowodem jest międzynarodowa konferencja Digital Dragons w Krakowie, która od lat przyciąga najważniejszych przedstawicieli branży z całego świata.

Jak pan sądzi, jaki może być kolejny przełom w gamingu?
– W pełni wykorzystana sztuczna inteligencja. Dziś jest ona stosowana w ograniczonym zakresie, ale jej potencjał dopiero się ujawnia. Jednocześnie uważam, że sztuczna inteligencja zawsze będzie miała swoje granice, ponieważ nie posiada komponentu emocjonalnego i intuicyjnego, który w tej twórczości pozostaje kluczowy.

Na koniec: czego dziś najbardziej potrzebuje Kraków i Małopolska?
– Świadomości, że żyjemy w szczególnym momencie historii. Musimy przestać myśleć wyłącznie w kategoriach starego przemysłu czy centrów usług. Potrzebujemy odwagi inwestycyjnej i wsparcia publicznego dla rozwiązań przyszłościowych, nawet jeśli nie przekładają się one natychmiast na komfort życia. Są wartości ważniejsze niż krótkoterminowa wygoda.

Rozmawiała **Iwona Hajnosz**

REKLAMA

34420611

HSD inwestycje
Krakow ul. Limanowskiego 3, 30-551 Kraków | 795-685-000, 126-266-88 | www.hsd-inwestycje.pl

1 KR

eprasa.pl 8f338148e7

Łagiewniki i Białe Morza w strategicznej perspektywie Krakowa

Miasto pielgrzymów na rozdrożu

W Krakowie niewiele jest miejsc, które w ostatnich latach zmieniły krajobraz miasta równie silnie, jak Łagiewniki i Białe Morza.

• **Sanktarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach** FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

• **Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się!" powstało z inicjatywy kard. Stanisława Dziwisza, sekretarza papieża** FOT. ŁUKASZ KRAJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Małgorzata Skowrońska

To tutaj, na południowych obrzeżach miasta, wyrósł fenomen turystyki pielgrzymkowej, który stał się jednym z najważniejszych elementów strategii turystycznej Krakowa. I jednocześnie – jednym z największych wyzwań dla mieszkańców dzielnicy.

W Krakowie niewiele jest miejsc, które w ostatnich latach zmieniły krajobraz miasta równie silnie, jak Łagiewniki i Białe Morza. To tutaj, na południowych obrzeżach miasta, wyrósł fenomen turystyki pielgrzymkowej, który stał się jednym z najważniejszych elementów strategii turystycznej Krakowa. I jednocześnie – jednym z największych wyzwań dla mieszkańców dzielnicy. To także przestrzeń, która pokazuje napięcia, jakie rodzą się, gdy duchowość spotyka się z twardą urbanistyką.

Łagiewniki odwiedziło w 2024 roku ponad 2,1 mln pielgrzymów, co czyni je jednym z najliczniej odwiedzanych miejsc kultu w Polsce i regionie. Rekordowa frekwencja to nie tylko efekt rozwoju kultu Bożego Miłosierdzia, lecz także wieloletniej strategii promocji, która wyniosła to miejsce do rangi globalnego centrum religijnego.

Pielgrzymi napędzają ruch

Dla wielu pielgrzymów wizyta w Krakowie to przede wszystkim przyjazd do Łagiewnik. Ogromna Bazylika Bożego Miłosierdzia, wieża widokowa, kaplice i zaplecze duszpasterskie tworzą całe miasteczko religijne. W 2025 w okresie Święta Miłosierdzia Bożego (pierwsza niedziela po Wielkanocy) samo tylko jedno wydarzenie przyciągnęło ponad 100 tys. wiernych.

To liczby, które wpływają na cały miejski ekosystem. Pielgrzymi korzystają z hoteli, restauracji, komunikacji, a wzrost ruchu przekłada się na inwestycje infrastrukturalne – od modernizacji ulic po rozbudowę parkingów i węzłów przesiadkowych. Miasto obserwuje tę dynamikę i już kilka lat temu wpisało turystykę religijną do priorytetów rozwoju.

Kilkaset metrów dalej rozciąga się drugie miejsce o silnej symbolice: Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się". To nie jest już tylko sanktuarium. To cały kompleks z muzeum, centrum konferencyjnym i przestrzeniami rekolekcyjnymi, zbudowany na terenach dawnej fabryki „Solvay". Jego projekt – pełen symboli i nawiązań architektonicznych – podporządkowany został idei „świętego miasta", skoncentrowanego na Karolu Wojtyle.

Choć brak aktualnych publicznych statystyk odwiedzin, Centrum stało się stałym punktem na trasie grup pielgrzymkowych z zagranicy. Szczególnie dla wiernych z krajów azjatyckich i Ameryki Południowej Kraków stał się jednym z ważniejszych miejsc pielgrzymkowych z powodu kultu świętości Jana Pawła II (katolicy z tych krajów nie mają tak głębokiej, jak Polacy potrzeby rozliczenia się z historycznym dziedzictwem papieża).

Dla miasta Centrum to dodatkowy atut, który poszerza ofertę turystyki religijnej. Choć krytycy podkreślają, że sanktuarium jest przeskalowane, a sąsiedztwo bazyliki Bożego Miłosierdzia powoduje, że oba miejsca konkurują o tego samego pielgrzyma.

Odbudowa ruchu i nowe strategie

Pandemia COVID niemal zamroziła ruch turystyczny w Krakowie. Miasto straciło miliony odwiedzających, a miejsca kultu – tradycyjnie narażone na ograniczenia – odczuły to szczególnie mocno. Od 2022 roku liczby zaczęły jednak rosnąć, a Łagiewniki i Białe Morza stały się jednym z motorów odbudowy sektora.

W miejskich dokumentach strategicznych, w tym Polityce Zrównoważonej Turystyki na lata 2021–2028, podkreślono konieczność prowadzenia takiej odbudowy ostrożnie, w równowadze z potrzebami mieszkańców. Turystyka pielgrzymkowa wpisuje się w te cele: jest rozproszona w trakcie roku, mniej sezonowa niż klasyczna turystyka miejska i bardziej odporna na wahania gospodarcze. Z punktu widzenia strategii miasta to atut, ale nie bez kosztów.

Ruch pielgrzymkowy to realny impuls gospodarczy. Hotele w południowym Krakowie odnotowują stały popyt, gastronomia korzysta na sezonowych wydarzeniach religijnych, a komunikacja zbiorowa zyskuje pasażerów. Obecność sanktuariów wzmacnia też rozpoznawalność Krakowa w skali globalnej. Wizerunek miasta jako miejsca duchowej podróży – obok roli centrum kultury i edukacji – stał się jednym z filarów promocji.

Inwestycje publiczne w komunikację, nowe linie autobusowe, przebudowy skrzyżowań i poprawa dostępności pieszej są bezpośrednim efektem zwiększonego ruchu. Łagiewniki przestały być „peryferyjną" dzielnicą – stały się jednym z najdynamiczniej zmieniających się obszarów w Krakowie.

Sanktuarium Bożego Miłosierdzia i Centrum Jana Pawła II stały się przestrzeniami, gdzie splatają się trzy logiki: duchowa, ekonomiczna i społeczna

Jednak każda intensywna turystyka generuje koszty. Mieszkańcy okolic sanktuariów coraz częściej zwracają uwagę na wzmożony ruch samochodowy, zatory tworzące się w okolicach wydarzeń masowych i presję na lokalne usługi. Niektórzy mówią wprost o „turystycznej ekspansji", która przypomina im problemy znane z centrum miasta; choć tu skala jest inna, dynamika już podobna.

Rosnący popyt na krótkoterminowy najem w pobliżu sanktuariów wpływa na lokalny rynek mieszkaniowy. Budżet miasta ponosi dodatkowe koszty sprzątania i utrzymania przestrzeni publicznej. Samorząd chce minimalizować negatywne efekty: konsultuje nowe inwestycje z mieszkańcami, reguluje ruch autobusowy grup zorganizowanych i stara się porządkować funkcjonowanie najważniejszych węzłów komunikacyjnych w rejonie Łagiewnik.

Między sacrum a codziennością

To, co dzieje się dziś w Łagiewnikach i na Białych Morzach, jest testem dla współczesnej polityki miejskiej. Pielgrzymi nie są chwilowym trendem – to stały element tożsamości Krakowa. Miasto musi więc znaleźć sposób, by rozwoju turystyki religijnej nie postrzegać ani jako zagrożenia, ani jako prostego źródła zysku.

Sanktuarium Bożego Miłosierdzia i Centrum Jana Pawła II stały się przestrzeniami, gdzie splatają się trzy logiki: duchowa, ekonomiczna i społeczna. Dla jednych to miejsca głęboko osobiste – centrum modlitwy i doświadczenia religijnego. Dla innych – trudna codzienność, którą trzeba godzić z ruchem autobusów, gęstniejącym ruchem pieszym czy rosnącymi kosztami życia.

Dla miasta to wyzwanie: jak utrzymać równowagę między tymi światami? Strategia na najbliższe lata zakłada dialog i wsłuchiwanie się w potrzeby mieszkańców. Łagiewniki i Białe Morza mają pozostać miejscami ważnymi dla turystyki pielgrzymkowej, ale też wygodnymi do życia. ● 1KR

eprasa.pl 8f338148e7

wyborcza

KATOWICE
TYGODNIK

Piątek, 27 lutego 2026 | Redaktorka prowadząca **Beata Stręk**

katowice.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: katowice@wyborcza.pl

Ministerstwo Cyfryzacji daje 590 mln zł

Wodociągi są łatwym celem dla hakerów

Ponad 40 spółek wodociągowych z województwa śląskiego dostanie pieniądze z rządowego programu „Cyberbezpieczne Wodociągi”. Dofinansowanie pomoże im chronić się przed cyberatakami, które w ostatnim czasie przybrały na sile.

Michał Hyra

• **Program „Cyberbezpieczne Wodociągi” ministerstwo uruchomiło w odpowiedzi na liczne ataki na infrastrukturę wodociągowo-kanalizacyjną**
FOT. TOMASZ NIESŁUCHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Cyberataki są formą wojny hybrydowej, jaką Zachodowi wypowiedziała Rosja. Choć skutków cyberataków nie widać zbyt często, to ich skala jest ogromna. Wicepremier i minister cyfryzacji Krzysztof Gawkowski w październiku ubiegłego roku ujawnił, że Polska jest atakowana w cyberprzestrzeni od 2 do 4 tys. razy w ciągu dnia. 99 proc. ataków udaje się odeprzeć, przez co opinia publiczna nie ma świadomości, że do zagrożenia dochodzi niemal bez przerwy.

Pod koniec stycznia premier Donald Tusk przekazał, że 29 grudnia doszło do skoordynowanego cyberataku wymierzonego w sektor energetyczny w Polsce. Atak objął liczne farmy wiatrowe i fotowoltaiczne, spółkę prywatną z sektora produkcyjnego, elektrociepłownię dostarczającą ciepło dla prawie pół miliona odbiorców w Polsce. Chodziło o zakłócenie działania infrastruktury energetycznej poprzez uszkodzenie systemów sterowania. Stały za tym rosyjskie grupy hakerów.

Nawet sto cyberataków dziennie, tysiące w ciągu roku

Celem cyberataków są przede wszystkim elementy infrastruktury krytycznej. Szczególnie narażone są wodociągi. We wrześniu Wodociągi Białostockie odnotowały ok. 140 tys. ataków w całym 2024 roku. Z kolei kilkanaście dni temu prezes Wodociągów Legnickich przekazał, że firma notuje ok. stu ataków dziennie. Przypadki, w których przedstawiciele firm mówią o liczbach, są jednak rzadkie. Większość z przedsiębiorstw nie chce ujawniać takich danych.

– Mamy świadomość, że w obecnych czasach jednym z istotnych zagrożeń, na które jesteśmy narażeni, mogą być próby ataków cybernetycznych. Incydenty odnotowywane w przedsiębiorstwie obejmowały zarówno próby nieuprawnionego dostępu, jak również zdarzenia wynikające z powszechnie występujących zagrożeń internetowych. Wszystkie dotychczasowe zdarzenia zostały odpowiednio zidentyfikowane i skutecznie wyeliminowane, nie powodując zakłóceń w świadczeniu usług ani zagrożenia dla mieszkańców – zapewnia rzecznik Wodociągów Częstochowskich Paweł Gruszczyński.

– W celu ochrony i bezpieczeństwa infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, szczegółowe informacje dotyczące charakteru ataków oraz stosowanych metod przeciwdziałania pozostają objęte tajemnicą przedsiębiorstwa – dodaje.

O cyberatakach nie chcą mówić przedstawiciele Wodociągów Katowickich. – Zagrożenia cybernetyczne stanowią jedno z istotnych wyzwań podmiotów realizujących usługi kluczowe, w tym przedsiębiorstw sektora wodociągowo-kanalizacyjnego. Spółka realizuje obowiązki wynikające z przepisów prawa w zakresie cyberbezpieczeństwa oraz stosuje adekwatne środki techniczne i organizacyjne służące ochronie systemów teleinformatycznych i procesów technologicznych. Z uwagi na charakter infrastruktury oraz obowiązujące regulacje nie przekazujemy informacji dotyczących bezpieczeństwa systemów czy ewentualnych zdarzeń z nimi związanych – przekazała „Wyborczej” spółka.

– Widzimy, że hakerzy uznali przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne za łatwy cel. Tutaj często nikt ataku nawet nie zauważy i nie zgłosi. Cyberprzestępcy sondują, czy łatwiej jest zakłócić pracę np. 70 proc. małych wodociągów, czy jednego dużego. Skutki mogą być podobne – zauważa Włodzimierz Woźniak, ekspert od AI i cyberbezpieczeństwa z Łukasiewicz – Poznańskiego Instytutu Technologicznego.

Cyberprzestępcy uderzają w słabiej chronione miejsca

W odpowiedzi na liczne ataki Ministerstwo Cyfryzacji uruchomiło program „Cyberbezpieczne Wodociągi”. To największa w historii Polski inicjatywa wsparcia cyberbezpieczeństwa sektora wodociągowego. Finansowana jest ze środków Krajowego Planu Odbudowy. W program zaangażowany jest państwowy instytut badawczy NASK.

– Widzimy, że infrastruktura wodociągowa coraz częściej staje się obiektem ataków. W warunkach wojny hybrydowej cyberprzestępcy uderzają w słabiej chronione miejsca – takie, których sparaliżowanie niesie ze sobą istotne skutki społeczne i gospodarcze – mówił przy okazji inauguracji projektu Radosław Nielek, dyrektor NASK. – Musimy być przygotowani na to, że cyberprzestępcy nieustannie doskonalą swoje metody, dlatego tak ważne jest kompleksowe podejście do ochrony infrastruktury krytycznej. Naszym celem jest takie działanie, by wzmocnić najsłabsze ogniwa łańcucha, a do takich należą dziś wodociągi – zwracał uwagę.

Musimy być przygotowani na to, że cyberprzestępcy nieustannie doskonalą swoje metody, dlatego tak ważne jest kompleksowe podejście do ochrony infrastruktury krytycznej

RADOSŁAW NIELEK
dyrektor NASK

Dzięki programowi do spółek wodociągowych w całym kraju trafi 590 mln zł. W województwie śląskim do dofinansowania zakwalifikowały się 42 podmioty, sześć z nich czeka jeszcze na zwiększenie środków w programie. Wszystkie dostaną od 0,25 do 1,2 mln zł.

Wśród spółek, które otrzymają wsparcie są m.in.: Wodociągi Częstochowskie (560 tys. zł), Katowickie Wodociągi (1,2 mln zł), Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Piekarach Śląskich (822 tys. zł), Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Żywiec (1,2 mln zł), Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji (1,2 mln zł), Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Myszkowie (835 tys. zł), Sosnowieckie Wodociągi (892 tys. zł).

Jak zapowiada NASK, beneficjenci programu otrzymają wsparcie finansowe na działania w trzech kluczowych obszarach: organizacyjnym, technicznym i kompetencyjnym. ●

eprasa.pl 8f338148e7

Był ofiarą donosów posłanki PiS

Ceniony nauczyciel ma dość

– Pracuję w zawodzie od 26 lat. Samo narzekanie nic nie zmienia – mówi Michał Sporoń. Właśnie uczy się, jak zostać opiekunem medycznym.

Przemysław Jedlecki

• **Michał Sporoń**
FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Lekcje karmienia sondą, przewijania leżącego chorego, do tego ćwiczenia w pobieraniu krwi i praktyki w domu pomocy społecznej – pierwszy semestr nauki w policealnej szkole już za Michałem Sporoniem. Teraz przygotowuje się do kolejnych zajęć, egzaminów i praktyk.

– Są trudne rzeczy jak chociażby anatomia. Bardzo ciekawe były lekcje języka migowego. Planuję też praktyki na szpitalnym oddziale paliatywnym. Myślę, że nauczę się tu dużo, jeśli chodzi o opiekę nad starszymi osobami – mówi 56-letni Michał Sporoń.

Na zajęcia w policealnej szkole chodzi w piątki i soboty. W dni robocze uczy języka polskiego w II LO im. Staszica w Tarnowskich Górach.

TRZEBA COŚ ZMIENIĆ, ALE W SWOIM ŻYCIU

W zawodzie nauczyciela pracuje już 26 lat. – Rozmowy w pokoju nauczycielskim nieraz toczą się w kierunku pytań o emerytury pomostowe, narzekania na system edukacji, reformy. Pomyślałem, że słuchanie narzekań niewiele zmienia. Że trzeba coś zmienić, ale w swoim życiu – mówi Michał Sporoń.

Jako nauczyciel był ofiarą donosów posłanki Prawa i Sprawiedliwości Barbary Dziuk, która dziś tak jak on jest radną powiatu tarnogórskiego. Przy czym Sporoń reprezentuje Koalicję Obywatelską. W czasie rządów PiS Dziuk doniosła do kuratorium oświaty na Sporonia, który poparł Strajk Kobiet i wziął udział w demonstracjach po głośnej decyzji Trybunału Konstytucyjnego Julii Przyłębskiej w sprawie aborcji.

Posłanka twierdziła, że Sporoń „używał wulgarnych haseł podczas manifestacji i siał nienawiść wśród młodych ludzi". Zarzucała mu też, że wykorzystywał do udziału w protestach nieświadomą młodzież i nawoływał w mediach społecznościowych do agresji. Nauczyciel musiał się tłumaczyć najpierw w delegaturze kuratorium w Bytomiu, gdzie jednak nie wyciągnięto wobec niego konsekwencji. Barbara Dziuk skierowała więc kolejną skargę do Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy wojewodzie śląskim. Sporoniowi groziła nawet dyscyplinarka. Ostatecznie jednak tak się nie stało.

Gdy po wyborach 15 października 2023 roku okazało się, że Barbara Dziuk już nie będzie zasiadać w Sejmie, mieszkańcy świętowali przed jej biurem. Puszczali muzykę, przynieśli transparenty. Na jednym z nich można było przeczytać: „O Barbaro – królowo donosów i czeków z kartonu, Sułtanko nieróbstwa i dożynek cesarzowo!".

Michał Sporoń otworzył wtedy butelkę szampana. Jednak jakiś czas temu była posłanka zainteresowała się jego partnerką życiową, która pracuje w szpitalu.

Barbara Dziuk wyjaśniała radnym powiatowym, że Katarzyna Majsterek była jedną z liderek Strajku Kobiet i zasłynęła z palenia zniczy pod jej biurem poselskim. – Byłabym ostrożna co do zatrudniania takich osób, inni pracodawcy nie za bardzo mają dobrą opinię co do tej osoby. Proszę o zastanowienie się, czy to była dobra decyzja, mając na uwadze dobro szpitala, prosiłabym o niezatrudnianie z klucza partyjnego, ale osoby merytoryczne – mówiła Dziuk.

CORAZ TRUDNIEJ PRACOWAĆ W SZKOLE

Nauczyciel nie ukrywa, że konflikt z posłanką ma swoje konsekwencje. – Gdy trwał, męczył i wkurzał, ale na koniec utwardził mnie. Ta sytuacja dała mi też do zrozumienia, że ważne jest, by myśleć o sobie, o rodzinie oraz o przyszłości – mówi.

Przyznaje, że dziś jest coraz trudniej pracować w szkole. – Wszystko się zmieniło. Między mną a moimi uczniami jest już 40 lat różnicy. To przepaść pokoleniowa. Uczę języka polskiego i widzę, że młodzież czyta coraz mniej albo nie czyta wcale. Humanistów jest mało, właściwie to ich nie ma. Kogo interesuje, co pisał Dostojewski? Od jednego z uczniów usłyszałem, że czyta, ale po to, by lepiej pisać prompty w aplikacjach sztucznej inteligencji – dodaje.

Dlatego od jakiegoś czasu szukał pomysłu na nową drogę zawodową. – Miałem zajęcia na Uniwersytecie Trzeciego Wieku. Zauważyłem wtedy, że dziś starsze osoby są aktywne, chcą się spotykać, rozmawiać, zdobywać wiedzę. I wiem, że nieraz potrzebują pomocy w codziennych czynnościach. Dlatego myślę o tym, by założyć firmę, która będzie świadczyła usługi opiekuńcze dla seniorów. A zawód opiekuna medycznego to przygotowania do nowej pracy. Nie razi mnie, że będę robił lewatywy czy wymieniał worki stomijne. To praca, która jest przyszłościowa. Osób w starszym wieku przybywa – mówi Michał Sporoń.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że na koniec 2024 roku liczba ludności Polski wyniosła 37,5 mln, co oznacza spadek o ponad 147 tys. w porównaniu z rokiem poprzednim. Jednocześnie liczba osób w wieku 60 lat i więcej osiągnęła blisko 10 mln, a ich udział w ogólnej liczbie ludności wyniósł 26,6 proc. Proces starzenia się społeczeństwa postępuje szybko i ma charakter trwały. Najwyższy odsetek seniorów odnotowano w województwach świętokrzyskim (29,8 proc.) oraz łódzkim (29,1 proc.).

Wszystko się zmieniło. Między mną a moimi uczniami jest już 40 lat różnicy. To przepaść pokoleniowa. Uczę języka polskiego i widzę, że młodzież czyta coraz mniej albo nie czyta wcale. Humanistów jest mało, właściwie to ich nie ma. Kogo interesuje, co pisał Dostojewski?

MICHAŁ SPOROŃ

PRACA Z SENIORAMI ZMIENIA NAUCZYCIELA

Michał Sporoń uważa, że im szybciej odejdzie ze szkoły do nowego zawodu, tym lepiej. – Czas biegnie szybko, za kilka lat będę jeszcze bliżej emerytury, pojawią się myśli i rozmowy o tym, żeby tylko do niej dotrwać. Nie chcę tego, chcę coś robić, ale jednocześnie szukam dla siebie zawodowego bezpieczeństwa. Stąd ten opiekun medyczny – mówi.

Dodaje, że nauka nowych rzeczy oraz opieka nad seniorami w domu pomocy społecznej zmienia go. – Miałem w sobie ogromne napięcie wyniesione ze szkoły. Praca z seniorami resetuje, konieczny jest spokój, cierpliwość, pokora. Zupełnie inaczej patrzę na ludzi – podkreśla Michał Sporoń.

OPIEKUN MEDYCZNY, CO TO ZA ZAWÓD?

Siła fizyczna, umiejętność znalezienia równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, gotowość na trudne sytuacje związane ze złym samopoczuciem podopiecznego oraz świadomość, że nie we wszystkim można pomóc – to tylko niektóre wymagania, jakie przed nowymi adeptami stawia zawód opiekuna medycznego.

Ta praca wymaga siły fizycznej. Opiekun często pomaga podopiecznemu w najbardziej podstawowych czynnościach, takich jak wstawanie, siadanie, chodzenie czy mycie. Nie trzeba jednak być silną i wysportowaną osobą. Można nauczyć się odpowiednich metod przenoszenia chorego, przemieszczania na łóżku czy podnoszenia do pozycji siedzącej. Istnieją specjalistyczne sprzęty, które mogą odciążyć ciało opiekuna: podnośniki kąpielowe, krzesła toaletowe, łatwoślizgowe tkaniny ułatwiające rotację pacjenta, łóżka rehabilitacyjne.

Opiekun musi się liczyć z tym, że podopieczny wymaga indywidualnych zabiegów pielęgnacyjnych. Ich zakres zależy od stanu zdrowia osoby, którą się opiekujemy. Niektóre poradzą sobie same z czesaniem i jedzeniem, a niektórym trzeba pomóc we wszystkich czynnościach, również higienicznych lub przy zmianie produktów chłonnych. Należy też być gotowym na to, że niesamodzielność będzie się pogłębiała – wcześniej, czy później będzie trzeba zwiększyć zakres opieki, np. o karmienie, mycie czy pomoc przy wypróżnieniu.

Kandydat na opiekuna musi być przygotowany na to, że prawdopodobnie będzie świadkiem cierpienia swojego podopiecznego. Niestety, na niektóre dolegliwości nie ma lekarstwa i jedynie troskliwa, specjalistyczna opieka może przynieść ulgę. 1KA

eprasa.pl 8f338148e7

DOBIERZ TARYFĘ DO STYLU ŻYCIA

Oszczędzaj na rachunkach za prąd

Grupę taryfową często wybieramy automatycznie, nie przykładając do tego zbytniej wagi. Tymczasem dopasowana do stylu życia i harmonogramu dnia, może przyczynić się do większych oszczędności na rachunkach za prąd. W Tauronie klienci mają do wyboru kilka grup taryfowych.

fot. Shutterstock

Wpływ na wysokość rachunków za prąd mają w dużej mierze dwa czynniki: grupa taryfowa oraz zużycie energii. Wyboru grupy taryfowej często dokonujemy automatycznie, prosząc sprzedawców o wpisanie tej najpopularniejszej lub najprostszej. W efekcie, jak podaje Urząd Regulacji Energetyki, 88 proc. odbiorców, czyli ponad 15 mln korzysta z grupy taryfowej G11. W jej ramach obowiązuje jedna stawka za energię elektryczną przez całą dobę. Polecana jest osobom, które preferują proste rozwiązania i korzystają z prądu głównie w ciągu dnia.

Do wyboru jest jednak więcej grup taryfowych, które można dopasować do stylu życia i harmonogramu dnia. Jeśli do domu wracamy w godzinach wieczornych i dopiero wtedy korzystamy z prądu, a pranie i sprzątanie robimy tylko w weekendy, to G11 może nie być odpowiednia. Jaką wybrać? W Tauronie do wyboru jest więcej grup taryfowych. Oprócz G11, także m.in.: G12, G12w G13 i G13s.

Największe zużycie w nocy albo weekendy

G12 w przeciwieństwie do G11 ma dwa poziomy opłat za energię w zależności od pory dnia. Stawki są wyższe w tzw. godzinach szczytu, czyli od godz. 6:00 do 13:00 oraz w godz. 15:00-22:00, natomiast niższe w nocy, w godzinach: od 22:00 do 6:00 oraz w dzień, w godz. 13:00-15:00. Dzięki takiemu zróżnicowaniu można wpływać na wysokość rachunku za prąd, zużywając jak najwięcej energii „poza szczytem" np. robiąc pranie czy ładując hulajnogę w nocy zamiast rano.

Osoby, które największą aktywnością wykazują się w soboty i niedziele, czyli w te dni sprzątają, piorą, prasują, ładują samochód, powinny wybrać G12w. To grupa taryfowa weekendowa, która od G12 różni się tym, że liczba godzin z tańszą energią obowiązuje przez cały weekend od godz. 22:00 w piątek, do godz. 6:00 rano w poniedziałek. W Tauronie z niższej stawki w tej taryfie można korzystać także przez całą dobę we wszystkie dni ustawowo wolne od pracy, czyli także w święta. Na tym rozwiązaniu skorzystają więc osoby, które spędzają dni wolne od pracy w domach i ogrzewają je energią eklektyczną.

Grupa taryfowa G13 to grupa, w której obowiązują trzy strefy czasowe: pierwsza strefa obejmuje godziny szczytu, kiedy energia jest najdroższa, druga to godziny poza szczytem, kiedy ceny są niższe, a trzecia to najniższe stawki. Ceny różnią się także w miesiącach letnich i zimowych. W efekcie, w lecie najtaniej jest w godzinach od 13:00 do 19:00 oraz 22:00 do 07:00, a zimą w godzinach od 13:00 do16:00 oraz od 21:00 do 07:00. W soboty, niedziele oraz wszystkie dni ustawowo wolne od pracy tańsza stawka obowiązuje przez całą dobę.

Tanie godziny

W Tauronie dostępna jest również stosunkowo nowa oferta o nazwie Tanie Godziny. W ramach grupy taryfowej G13s oferuje ona aż 14 stref cenowych energii elektrycznej w ciągu roku, pozwalając dostosować czas używania energochłonnych urządzeń do harmonogramu tanich godzin. Stawki za prąd klient poznaje jeszcze przed podpisaniem umowy. , Dzięki temu ma gwarancję, że pozostaną one niezmienne przez cały okres obowiązywania cennika. To daje pełną przewidywalność kosztów i kontrolę nad wydatkami.

Osoby, które mają magazyny energii, fotowoltaikę lub pompę ciepła mogą być zainteresowane taryfami dynamicznymi. To model rozliczeń dla świadomych klientów. Ceny energii zmieniają się tu w czasie rzeczywistym, zależnie od popytu i podaży na towarowej giełdzie energii. Oznacza to, że w okresach, kiedy zapotrzebowanie na energię elektryczną jest niskie, np. w nocy, jej cena jest niższa, a w godzinach szczytu może wzrastać. Takie taryfy wymagają codziennego śledzenia cen giełdowych na dzień następny, w celu zaplanowania zużycia energochłonnych urządzeń.

Czytelny rachunek

Aby zaoszczędzić, najlepiej wybrać taką grupę taryfową, która najbardziej pasuje do nawyków rodziny związanych z korzystaniem z energii elektrycznej. W przypadku trudności z określeniem tego, która grupa taryfowa jest najlepsza, warto skorzystać z podpowiedzi dostępnych na tauron.pl/kalkulator. Wystarczy odpowiedzieć na kilka pytań, by dopasować rozwiązanie do potrzeb gospodarstwa domowego.

Poza wyborem samej grupy taryfowej ważne jest również, aby jej rozliczenie było w pełni zrozumiałe dla każdego domownika. Dlatego Tauron uprościł rozliczenia za prąd. Nowy wygląd faktury od Taurona to rezultat wielu miesięcy intensywnych prac badawczo-projektowych, prowadzonych przez ekspertów Taurona we współpracy z klientami. Treść dokumentu została uproszczona, a najważniejsze dla odbiorcy informacje wyraźnie zostały wyeksponowane. Na fakturze lepiej wskazano kwotę do zapłaty, okres rozliczeniowy, szczegółowe zużycie energii i harmonogram płatności.

Trzeba pamiętać, że wybór grupy taryfowej to pierwszy krok, ale do obniżenia wysokości rachunków potrzebna jest jeszcze zmiana codziennych nawyków i szukanie sposobów na zmniejszenie zużycia energii. Nie potrzeba wiele.

Inne sposoby na oszczędności

Warto pilnować, by światło w domu było włączone tylko tam, gdzie potrzeba i jak najdłużej korzystać ze światła naturalnego – jest zdrowsze dla oczu i co najważniejsze nic nie kosztuje. Dużą stratą energii elektrycznej jest gotowanie zamrożonych produktów. Zanim włożymy jedzenie do garnka, powinniśmy dokładnie je rozmrozić. Dzięki temu nie marnujemy energii w trakcie gotowania. Podczas pieczenia nie powinniśmy otwierać drzwi piekarnika, gdyż powoduje to dużą utratę ciepła. Z kolei lodówki nie powinno się stawiać w pobliżu urządzeń wydzielających ciepło. Potrzebuje wtedy więcej energii, by schłodzić wnętrze.

Odpowiednie dopasowanie grupy taryfowej i zmiana nawyków po to, aby ograniczyć zużycie energii, może przynieść realne oszczędności na rachunkach.

Wrocław/34420337

eprasa.pl 8f338148e7

Wojciech Todur

Policja zaczęła działać po alercie Safe Animal

Fatalna pomyłka przy adopcji Oriego

W DoberManii mają do siebie wielki żal, że wydali psa pani Joannie. Ta mówi o hańbie. Grzmi, że policjanci ukradli jej Oriego z auta.

Doberman Ori przyjechał do Pilchowic w listopadzie 2025 roku. To właśnie tam – we wsi w powiecie gliwickim – działa DoberMania. Stowarzyszenie pomaga m.in. dobermanom i terierom typu bull.

„Pomoc ta ma różne oblicza i formy. Organizujemy domy tymczasowe, szukamy domów stałych, zapewniamy opiekę weterynaryjną i szkoleniową, przeprowadzamy adopcje. Zapewniamy naszym podopiecznym odpowiednią socjalizację i wszystko to, czego potrzeba im w tych trudnych chwilach (nawet jeżeli jest to akurat kanapa)" – informuje stowarzyszenie.

Ori przyjechał z dwójką braci. Psy miały wtedy dziewięć miesięcy. – Przekazał nam je były właściciel zwierząt. Były chowane na zamkniętej posesji. Nie potrafiły chodzić na smyczy. Zaczął się proces socjalizacji. Szybko stały się otwarte na ludzi – wspomina Elżbieta Chudaś, prezeska stowarzyszenia.

PSA WYDANO INNEJ OSOBIE

Niedawno napisała do nas pani Joanna, która adoptowała Oriego. Opisała zdarzenie z 6 lutego. Kobieta była wtedy przesłuchiwana na komendzie w Zawierciu w charakterze świadka. „(...) policjanci z Komendy Powiatowej w Zawierciu w samo południe włamali się do mojego samochodu pod Komendą i zabrali mi psa, którego w listopadzie 2025 r. powierzyło mi pod opiekę Stowarzyszenia Dobermania z Pilchowic k. Gliwic. Działając bez żadnego postanowienia prokuratury, jedynie za sprawą wydanego ustnie zarządzenia Komendanta, przymusowo odebrali mi psa, ponieważ Stowarzyszenie wypowiedziało mi umowę opieki nad psem bez podania jakiejkolwiek przyczyny" – podzieliła się z nami.

Elżbieta Chudaś ze stowarzyszenia ze szczegółami tłumaczy nam, co się wydarzyło. – Każdy pies wydany przez nas do adopcji jest dla nas ważny – traktujemy go jak żywą istotę, a nie „zamkniętą sprawę". Bardzo rzadko odbieramy psy z adopcji. Jeśli pojawiają się problemy, zawsze w pierwszej kolejności próbujemy rozmawiać, tłumaczyć, pomagać i korygować błędy. Tym razem jednak sytuacja była inna. Wyjątkowo trudna – przekazuje.

Prezeska DoberManii ma do siebie żal, że wydała psa pani Joannie. – Od 16 grudnia żyliśmy w ogromnym stresie i strachu o zdrowie fizyczne oraz psychiczne Oriego, a przede wszystkim o jego bezpieczeństwo. Wszystko to było skutkiem jednej, ludzkiej pomyłki. Pomyłki numeru telefonu – wzdycha.

Jak do tego doszło? – Adopcją Oriego była zainteresowana jeszcze jedna kobieta. Pani Aniela. Tamtą osobę, warunki, jakimi dysponuje, mieliśmy dobrze sprawdzone. Myślałam, że koresponduję z panią Anielą, a wysyłałam kolejne informacje do pani Joanny. Ta widziała, że zwracam się do niej „pani Anielu", ale nie prostowała – wspomina. – Zmylił mnie również fakt, że obie kobiety opiekują się mamami i także dzieliły się ze mną tą informacją... 19 listopada po Oriego przyjechała do hoteliku inna osoba, niż ta, którą zweryfikowaliśmy – dodaje prezeska DoberManii.

„PROBLEMATYCZNA" ADOPCJA ORIEGO

Ori został wydany jako pies „zdrowy". – Zaszczepiony, z aktualnymi badaniami krwi, dwukrotnie odrobaczony, z zaleceniem kontrolnego badania tarczycy po 3–4 tygodniach. Powodem była lekka niedoczynność – wyjaśnia Elżbieta Chudaś.

• **Ori obecnie** FOT. DOBERMANIA

Zdaniem DoberManii adopcja od samego początku była „problematyczna". – Adoptująca kontaktowała się z opiekunką Oriego z hoteliku, a po niespełna trzech tygodniach została odesłana do kontaktu już bezpośrednio z nami, ponieważ sytuacja zaczęła przerastać opiekunkę. Nie dawała sobie rady z adoptującą. Już wtedy pojawił się poważny problem z niestosowaniem się do naszych zaleceń. Mimo próśb i tłumaczeń, adoptująca regularnie puszczała Oriego luzem na terenach otwartych: w Zawierciu, w lesie oraz na Błoniach w Krakowie. Wprost oświadczyła, że będzie to robić dalej, ponieważ „nie będzie go niewolić linką" – relacjonuje Elżbieta Chudaś.

Stowarzyszenie cztery razy próbowało odebrać psa w asyście policji: w Zawierciu i w Krakowie. – Za każdym razem sytuacje były skrajnie trudne, a groźby padały nawet przy funkcjonariuszach i świadkach – relacjonują w DoberManii

Nowa opiekunka Oriego wysyłała do stowarzyszenia zdjęcia. Relacjonowała nie tylko, jak spędza z psem czas. Pokazywała też jego miski z jedzeniem. Prezeska DoberManii zobaczyła wtedy, że Ori je inną karmę niż ta, która jest przewidziana dla psa w jego wieku.

– Ori nie miał szansy na spokojną adaptację. W ciągu czterech tygodni był wielokrotnie wożony na trasie Zawiercie–Kraków–Zawiercie. Po około trzech tygodniach dostał silnej biegunki, a adoptująca podała mu ludzkie leki bez konsultacji ani z nami, ani z weterynarzem. Gdy otrzymaliśmy zdjęcia kału, zaniepokoił nas szaro-zielony kolor. Osoba kontrolująca poprosiła o wykonanie pełnych badań krwi. W odpowiedzi usłyszeliśmy, że „nie mamy prawa denerwować adoptującej". A na dodatek, że „pies ma glizdy", został wydany „zarobaczony". A my powinniśmy przepraszać i zwracać koszty leczenia – opowiada.

FATALNA POMYŁKA

DoberMania zaproponowała pani Joannie, żeby oddała psa. – Dodatkowo zaniepokoiły nas warunki mieszkaniowe, które różniły się od tych widzianych podczas weryfikacji – mówi prezeska.

– Wtedy padł zarzut [ze strony pani Joanny – przyp. red.], że nie było kontroli przedadopcyjnej. W tym momencie dopiero zorientowaliśmy się, że rozmawiamy z osobą, która w ogóle nie była tą, którą weryfikowaliśmy – mówi Elżbieta Chudaś.

Stowarzyszenie relacjonuje, że po ustaleniu faktów przeprosiło za pomyłkę. – Uznaliśmy umowę za nieważną z powodu wady oświadczenia woli. Poprosiliśmy o niezwłoczny zwrot psa. Wtedy sytuacja eskalowała dramatycznie. Adoptująca zaczęła nam grozić, odmawiać wydania psa, straszyć skargami. Twierdzić, że naruszamy jej mir domowy. Próbowała też „odkupić" Oriego za 3 tys. zł – opowiada prezeska.

„HAŃBA I POTĘPIENIE"

Stowarzyszenie cztery razy próbowało odebrać psa w asyście policji: w Zawierciu i w Krakowie. – Za każdym razem sytuacje były skrajnie trudne, a groźby padały nawet przy funkcjonariuszach i świadkach. Złożyliśmy więc zawiadomienia: na policji w Zawierciu i do prokuratury w Krakowie – relacjonują w DoberManii.

Powołali się na art. 284 par. 2 Kodeksu karnego. To przepis, który dotyczy „przywłaszczenia". Stowarzyszenie zgłosiło też Oriego do Safe Animal, międzynarodowej bazy danych zwierząt, jako psa przywłaszczonego. Alert trafił m.in. do wszystkich weterynarzy z Zawiercia.

To dlatego, kiedy pani Joanna przyszła z Orim do lekarza, bo pies wymagał pomocy, medyk powiadomił stowarzyszenie. W efekcie doszło do interwencyjnego odebrania zwierzęcia.

„Po powrocie do samochodu zastałam tam tylko posiusianą ze stresu kołderkę. Kiedy zabierano mi psa, protokoły przymusowego odebrania nie były podpisane przez żadną upoważnioną osobę, gdyż było już około 16.00" – kobieta opisuje przebieg zdarzeń.

Podkreśla: „Jestem załamana, chciałam walczyć o Orionka zgodnie z literą prawa, wierzę, że Sąd powołałby biegłych behawiorystę i lekarza weterynarii do wydania opinii o zasadności przekazania psa w ręce Stowarzyszenia. Tymczasem policja stwierdziła, że pies jest rzeczą, otworzyli podstępnie drzwi mojego samochodu, gdzie zamknęłam Orionka, gdyż pobyt na policji miał trwać krótko. Gdzie tu honor, godło, mundur służby policjanta? Jedynie hańba i potępienie. Zostaliśmy z Orionkiem pozbawieni możliwości uczciwego postępowania w Sądzie. Policja oświadczyła, że według nich pies jest rzeczą, tak jak samochód i mogą go siła odebrać od opiekuna, mimo że w grudniu 2025 r. policja już zamknęła tę sprawę, gdyż nie dopatrzono się żadnych symptomów naruszenia jego dobrostanu. Potwierdziła to kontrola Inspekcji Weterynaryjnej, gdzie w protokole również nie stwierdzono zaniedbań w opiece nad psem" – opisuje pani Joanna.

TELEFON OD WETERYNARZA

Pani Joanna napisała skargę na czynności, które dotyczą „włamania do samochodu i kradzieży". Policjanci z Zawiercia wyjaśniają, że działali w oparciu o art. 284 par. 1 Kodeksu karnego, który dotyczy przywłaszczenia. Mundurowi przyjechali do lecznicy dla zwierząt za sprawą telefonu od weterynarza. Lekarka zadzwoniła na komendę i poinformowała, że pies jest pod nadzorem stowarzyszenia, które nie wyraża zgody na leczenie. „Zwierzę zostało przywłaszczone przez osobę, która je przyprowadziła" – opisywano.

Według policji, pani Joanna opuściła gabinet lekarski, zanim patrol przyjechał na miejsce.

„Nieco później do Komendy Powiatowej Policji w Zawierciu zgłosiła się kobieta z psem, która potwierdziła, że zajmuje się zwierzęciem na podstawie okazanej

eprasa.pl 8f338148e7

umowy. Jak wynika z policyjnych ustaleń, stowarzyszenie przekazało psa rasy doberman pod opiekę kobiecie na podstawie zawartej między stronami umowy w listopadzie 2025 roku. Niecały miesiąc później stowarzyszenie wypowiedziało przedmiotową umowę zgodnie z zawartymi w niej warunkami" – relacjonuje młodszy aspirant Konrad Kluza, asystent Wydziału Prewencji.

Policja przypomina, że stowarzyszenie – do którego prawnie należy pies – miało prawo do odstąpienia od umowy w terminie do 90 dni bez podania przyczyny. Policjanci po rozmowie z prezes stowarzyszenia z Pilchowic zyskali pewność, że doberman zostanie odebrany ze schroniska dla zwierząt w Zawierciu.

Pani Joanna protestowała. Konrad Kluza opisuje, że nie chciała psa dobrowolnie oddać. Była agresywna.

POLICJA ZABRAŁA PSA ZA ZGODĄ PROKURATORA

W tym czasie do komendy przyjechali pracownicy schroniska. Policja w Zawierciu przekazuje, że to właśnie te osoby znalazły psa, który był w „otwartym" samochodzie. Byli przy tym policjanci. I to właśnie mundurowi zabrali zwierzę z auta. Mundurowi informują, że stało się to za zgodą prokuratora rejonowego.

Policjant z Wydziału Prewencji opisuje, że pani Joanna wiedziała o wszystkich zamiarach i działaniach policji. „Mimo to w dalszym ciągu odmawiała dobrowolnego wydania psa" – czytamy w mailu. – „Kobieta była obecna przy sporządzaniu dokumentacji. Wykonano także czynności procesowe z jej udziałem w trakcie których miała możliwość swobodnego wypowiedzenia się na temat okoliczności przywłaszczenia zwierzęcia".

„ZWIERZĘ NIE JEST RZECZĄ"

Elżbieta Chudaś ze stowarzyszenia DoberMania odebrała psa ze schroniska. – Pies miał na szyi kolczatkę jak dla słonia. Trząsł się, sikał pod siebie. Mam do siebie olbrzymi żal, że popełniłam taki błąd. Zapłacę za to nerwami, czasem, który będę musiała poświęcić na udział w sądowych rozprawach – mówi.

Pies miał na szyi kolczatkę jak dla słonia. Trząsł się, sikał pod siebie. Mam do siebie olbrzymi żal, że popełniłam taki błąd. Zapłacę za to nerwami, czasem, który będę musiała poświęcić na udział w sądowych rozprawach

ELŻBIETA CHUDAŚ
prezeska stowarzyszenia DoberMania

„Zwierzę nie jest rzeczą, lecz Istotą Zdolną do odczuwania cierpienia. Co czuje 12-miesięczny pies, odebrany z otchłani schroniska, gdy po 2,5 miesiącach znów musi tam wrócić?! Zapłacę każdą cenę, by mógł wrócić do mnie i chorej mamy, która teraz cierpi, zabrano jej jedyny promyk słońca w tym ciemnym czasie starości" – odpowiada pani Joanna.

DoberMania tymczasem relacjonuje, jak pies ma się obecnie. „Już nie trzęsie się na widok smyczy – choć wciąż odruchowo się kuli. Zaczął sam zachęcać do zabawy! Pierwsze nieśmiałe parsknięcia i radosne tupanie łapami – najpiękniejsza muzyka w naszym domu od dwóch tygodni. U weterynarza był aniołem – pozwolił na pobranie krwi i czyszczenie bolesnych uszu, jakby wiedział, że te ręce już go nie skrzywdzą. Ori nie jest jeszcze gotowy na nowy dom. Musimy przywrócić mu blask w oku i chęć do życia. Obiecaliśmy mu to w dniu, w którym odebraliśmy go z tamtego koszmaru". ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Katowice/34422204

Prezydent Miasta Mysłowice informuje:

Na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta Mysłowice, na II piętrze oraz na stronie internetowej www.myslowice.pl, BIP podano do publicznej wiadomości szczegółowe wykazy nieruchomości stanowiących własność Gminy Mysłowice przeznaczonych do:

dzierżawy:
- na czas nieoznaczony przy ulicy Murckowskiej nieruchomości niezabudowanej stanowiącej własność Gminy Mysłowice – z przeznaczeniem pod cele rekreacyjne (nowa dzierżawa),
- na czas nieoznaczony w rejonie ulic Gojawiczyńskiej – Modrzewskiego nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Mysłowice – z przeznaczeniem pod cele rekreacyjne (zmiana dzierżawcy),
- na czas nieoznaczony przy ulicy Niepodległości nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Mysłowice – z przeznaczeniem pod cele rekreacyjne (zmiana dzierżawcy),
- na czas nieoznaczony przy ulicy Katowickiej nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Mysłowice – z przeznaczeniem pod cele rekreacyjne (zmiana dzierżawcy),
- na okres dziesięciu lat w rejonie ulic Ks.Bończyka – Poli Gojawiczyńskiej nieruchomości zabudowanej stanowiącej własność Gminy Mysłowice – z przeznaczeniem pod garaż (nowa dzierżawa),
- na okres trzech lat w rejonie ulicy Długiej nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Mysłowice – z przeznaczeniem pod uprawy rolne (zmiana dzierżawcy),
- na okres trzech lat w rejonie ulicy Długiej nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Mysłowice – z przeznaczeniem pod uprawy rolne (nowa dzierżawa),
- na okres trzech lat w rejonie ulicy Tulipanów nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Mysłowice – z przeznaczeniem pod cele rekreacyjne, część obiektu gospodarczego (zmiana dzierżawcy),

termin wywieszenia: 27.02.2026r.do 20.03.2026r.

sprzedaży w drodze bezprzetargowej:
- lokalu mieszkalnego nr 50 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. A. Krajowej 16 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 26,
- lokalu mieszkalnego nr 38 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Mickiewicza 13 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 27,
- lokalu mieszkalnego nr 55 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Mickiewicza 13 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemców wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 28,
- lokalu mieszkalnego nr 3 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Dworcowej 5 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemców wraz z pomieszczeniami przynależnymi i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 29,
- lokalu mieszkalnego nr 44 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Katowickiej 29 B w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 30,
- lokalu mieszkalnego nr 5 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Brzezińskiej 55A w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 31,
- lokalu mieszkalnego nr 6 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Armii Krajowej 14B w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemców wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 32,
- lokalu mieszkalnego nr 13 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Kwiatowej 14 E w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 33,
- lokalu mieszkalnego nr 48 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Kołłątaja 12 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 34,
- lokalu mieszkalnego nr 46 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Kołłątaja 12 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 35,
- lokalu mieszkalnego nr 1 A znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Dworcowej 5 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 36,
- lokalu mieszkalnego nr 1 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Dworcowej 5 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 37,
- lokalu mieszkalnego nr 13 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Różyckiego 3C w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 38,
- lokalu mieszkalnego nr 3 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Różyckiego 3 A w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 39,
- lokalu mieszkalnego nr 3 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Brzezińskiej 47 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 40,
- lokalu mieszkalnego nr 17 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. A. Krajowej 21 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 41,
- lokalu mieszkalnego nr 20 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Armii Krajowej 1 B w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 42,
- lokalu mieszkalnego nr 20 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. A. Krajowej 27 A w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 43,
- lokalu mieszkalnego nr 4 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Katowickiej 29 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 44,
- lokalu mieszkalnego nr 5 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Krakowskiej 14 B w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemców i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 45,
- lokalu mieszkalnego nr 25 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. A. Krajowej 16 B w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 46,
- lokalu mieszkalnego nr 30 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Katowickiej 29 A w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 47,
- lokalu mieszkalnego nr 12 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Armii Krajowej 14 A w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 48,
- lokalu mieszkalnego nr 7 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Reja 22 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 49,
- lokalu mieszkalnego nr 26 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Katowickiej 29 A w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 50,
- lokalu mieszkalnego nr 13 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Armii Krajowej 10 B w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 51,
- lokalu mieszkalnego nr 2 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Janowskiej 131 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z dwoma komórkami i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 80,
- nieruchomości niezabudowanej stanowiącej własność Gminy Mysłowice, położonej w Mysłowicach przy ul. Irysów w Mysłowicach, oznaczonej jako działka nr 3497/43, przeznaczonej do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na podstawie art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w celu poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, obejmującej działkę nr 2381/43, zarządzenie 72,
- nieruchomości niezabudowanej stanowiącej własność Gminy Mysłowice, położonej w Mysłowicach przy ul. Jaworowej w Mysłowicach, oznaczonej jako działka nr 3676/118, przeznaczonej do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na podstawie art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w celu poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, obejmującej działkę nr 3601/118, zarządzenie 73,
- nieruchomości niezabudowanej stanowiącej własność Gminy Mysłowice, położonej w Mysłowicach przy ul. Władysława Broniewskiego w Mysłowicach, obejmującej działkę nr 1420/1 oraz nr 1417/3, przeznaczonej do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na podstawie art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w celu poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, obejmującej działki nr 405/1 i nr 388/3, zarządzenie 71.

Osoby, którym na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), przysługuje pierwszeństwo w nabyciu wyżej opisanej nieruchomości Gminy Mysłowice, mogą w terminie 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia niniejszego wykazu, złożyć wniosek o jej nabycie.

termin wywieszenia: 27.02.2026r. do 10.04.2026r.

sprzedaży w drodze ustnego przetargu nieograniczonego:
- lokal mieszkalny nr 17 znajdujący się w budynku nr 9A przy ulicy Wielka Skotnica w Mysłowicach, stanowiący własność Gminy Mysłowice, wyznaczony do sprzedaży w drodze ustnego przetargu nieograniczonego wraz z przynależną piwnicą, udziałem w nieruchomości wspólnej oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu, zarządzenie 77,
- lokal mieszkalny nr 5 znajdujący się w budynku nr 24 przy ulicy Armii Krajowej w Mysłowicach, stanowiący własność Gminy Mysłowice, wyznaczony do sprzedaży w drodze ustnego przetargu nieograniczonego wraz z przynależną piwnicą, udziałem w nieruchomości wspólnej oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu, zarządzenie 78,
- lokal mieszkalny nr 3 znajdujący się w budynku nr 1 C przy ulicy Armii Krajowej w Mysłowicach, stanowiący własność Gminy Mysłowice, wyznaczony do sprzedaży w drodze ustnego przetargu nieograniczonego wraz z przynależną piwnicą, udziałem w nieruchomości wspólnej oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu, zarządzenie 70,
- nieruchomości niezabudowanej, stanowiącej własność Gminy Mysłowice, położonej w Mysłowicach przy ul. Harcerzy Śląskich, wyznaczonej do sprzedaży w drodze ustnego przetargu nieograniczonego z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową, zarządzenie 67,
- lokal mieszkalny nr 20 znajdujący się w budynku nr 21 przy ulicy Armii Krajowej w Mysłowicach, stanowiący własność Gminy Mysłowice, wyznaczony do sprzedaży w drodze ustnego przetargu nieograniczonego wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu, zarządzenie 76,
- lokal mieszkalny nr 12 znajdujący się w budynku nr 5A przy ulicy Wielka Skotnica w Mysłowicach, stanowiący własność Gminy Mysłowice, wyznaczony do sprzedaży w drodze ustnego przetargu nieograniczonego wraz z przynależną piwnicą, udziałem w nieruchomości wspólnej oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu, zarządzenie 87,
- lokal mieszkalny nr 41 znajdujący się w budynku nr 2 przy ulicy Armii Krajowej w Mysłowicach, stanowiący własność Gminy Mysłowice, wyznaczony do sprzedaży w drodze ustnego przetargu nieograniczonego wraz z przynależną piwnicą, udziałem w nieruchomości wspólnej oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu, zarządzenie 88,
- nieruchomości niezabudowanych stanowiących własność Gminy Mysłowice, położonych w Mysłowicach przy ulicy Niepodległości w Mysłowicach, wyznaczonych do sprzedaży w drodze ustnego przetargu nieograniczonego, z przeznaczeniem na cele zgodne z zapisami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, pod zabudowę garażami, zarządzenie 93,
- nieruchomości niezabudowanej stanowiącej własność Gminy Mysłowice, położonej w Mysłowicach przy ulicy Murckowskiej w Mysłowicach, wyznaczonej do sprzedaży w drodze ustnego przetargu nieograniczonego, z przeznaczeniem na cele zgodne z zapisami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mysłowice, zarządzenie 96.

Osoby, którym na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), przysługuje pierwszeństwo w nabyciu wyżej opisanej nieruchomości Gminy Mysłowice, mogą w terminie 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia niniejszego wykazu, złożyć wniosek o jej nabycie.

termin wywieszenia: 27.02.2026r. do 10.04.2026r.

1 KA

eprasa.pl 8f338148e7

Pseudokibice wozili śmieci po całym kraju

Utylizacja może kosztować ponad miliard złotych

Policja rozbiła gang zajmujący się porzucaniem odpadów. Działali w nim nienawidzący się na co dzień kibole Ruchu Chorzów i GKS-u Katowice.

Marcin Pietraszewski

Śledztwo przeciwko mafii śmieciowej prowadzą członkowie specjalnej grupy operacyjnej utworzonej w wydziale do walki z przestępczością pseudokibiców Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach. Ponad dwa lata temu pracujący tam oficerowie zdobyli informacje, że w proceder nielegalnego porzucania poprzemysłowych odpadów w całym kraju zaangażowali się kibole Ruchu Chorzów oraz GKS Katowice.

– Na co dzień biją się ze sobą na ulicach śląskich miast, jednak dla pieniędzy zapomnieli o wzajemnych animozjach. To kolejny przykład hipokryzji tego środowiska – podkreśla jeden z oficerów policji.

Śledztwo tak bardzo się rozrosło, że generał Mariusz Krzystyniak, komendant wojewódzki w Katowicach, utworzył specjalny zespół do walki z gangsterami tworzącymi nielegalne składowiska odpadów. Oprócz oficerów tropiących pseudokibiców w jego skład weszli policjanci z wydziałów kryminalnego, zwalczania przestępczości gospodarczej, wywiadu kryminalnego, a także Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości.

PODEJRZANI PORZUCALI KWAS TRAWIĄCY

W połowie lutego członkowie antymafijnego zespołu na polecenie Prokuratury Regionalnej w Katowicach zatrzymali siedem osób powiązanych z kibolami porzucającymi odpady. To mężczyźni w wieku od 31 do 65 lat. – Prokurator przedstawił im zarzuty udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, wystawiania nierzetelnych kart przekazania odpadów, pomocnictwa do ich porzucenia, a także przestępstw podatkowych – wylicza nadkomisarz Sabina Chyra-Giereś, rzeczniczka prasowa śląskiej policji.

Według śledczych zatrzymani mężczyźni rozwozili po całym kraju tak zwany kwas trawiący. To niebezpieczna dla zdrowia mieszanina chemiczna służąca do usuwania zanieczyszczeń, zgorzeliny i tlenków ze stali nierdzewnej po spawaniu. W mieszkaniach podejrzanych zabezpieczono dokumenty dotyczące obrotu odpadami, a także 135 tys. zł.

Na wniosek prokuratury sąd w Katowicach aresztował czterech z zatrzymanych. Pozostali po przesłuchaniu zostali zwolnieni do domów, mają wolnościowe środki zapobiegawcze.

Według prokuratury podejrzani wytwarzali dokumenty potwierdzające, że odebrane poprzemysłowe odpady zostały zutylizowane, choć tak naprawdę trafiały na nielegalne składowiska. Groźne dla życia i zdrowia substancje były zwożone do wynajętych przez gangsterów magazynów. Kiedy się zapełniły, przestawali płacić czynsz i znikali. Część pojemników z chemikaliami porzucano pod gołym niebem, niektóre zakopywano w odludnych miejscach.

Śląska policja zlokalizowała 56 utworzonych przez pseudokibiców miejsc, w które zwożono poprzemysłowe odpady. Niektóre przywieziono tam z krajów Unii Europejskiej. – Szacujemy, że ich utylizacja będzie kosztowała ponad miliard złotych – przyznaje nadkomisarz Chyra-Giereś.

Do tej pory w śledztwie przeciwko mafii śmieciowej zarzuty przedstawiono 140 osobom. Znaczna część z nich to kibole Ruchu Chorzów i GKS-u Katowice. Niektórzy poszli na współpracę ze śledczymi. – Kibole gangsterów zajmujących się odpadami poznali w aresztach. Początkowo byli przez nich wykorzystywani do ochrony transportów czy zastraszania ludzi, a po czasie mocno wsiąknęli w struktury mafii śmieciowej. Pozakładali firmy i sami zajęli się tym interesem – tłumaczy jeden z oficerów śląskiej policji.

• **Śląscy policjanci zatrzymali siedem kolejnych osób podejrzanych o udział w gangu zajmującym się odpadami**

FOT. MATERIAŁY POLICJI

CZTERECH MAŁYCH ŚWIADKÓW KORONNYCH

Prokurator Michał Binkiewicz, rzecznik prasowy Prokuratury Regionalnej w Katowicach potwierdził, że w sprawie jest czterech małych świadków koronnych, którzy poszli na współpracę ze śledczymi. W nagrodę mogą liczyć na nadzwyczajne złagodzenie kary. – Ich wyjaśnienia pozwoliły na rozszerzenie postępowania o wątki dotyczące korupcji, przemytu, a także przestępstw karno-skarbowych – powiedział prok. Binkiewicz.

20 lutego śląska policja zaapelowała do wszystkich osób, które uczestniczyły w praktykach korupcyjnych związanych z obrotem odpadami, aby dobrowolnie zgłosiły się do prokuratury. W takim przypadku można uniknąć odpowiedzialności karnej.

Śledztwo w tej sprawie zaczęło się kilka lat temu, kiedy prokurator Konrad Rogowski, śląski koordynator do walki z mafią śmieciową, wziął pod lupę 444 prowadzonych w Katowicach, Gliwicach, Bielsku-Białej i Częstochowie postępowań w sprawie odpadów. I zauważył, że w wielu z nich pojawiały się te same firmy i osoby. Okazało się, że znalazł ludzi, którzy prawdopodobnie nadzorowali działalność mafii śmieciowej w całej Polsce.

Do tej pory w śledztwie przeciwko mafii śmieciowej zarzuty przedstawiono 140 osobom. Znaczna część z nich to kibole Ruchu Chorzów i GKS-u Katowice. Niektórzy poszli na współpracę ze śledczymi

KIBOLE MIELI WYRZUCIĆ Z POCIĄGU PROKURATORA

Zaniepokojeni efektami pracy Rogowskiego szefowie gangów odpadowych postanowili się go pozbyć. Najpierw planowano zdyskredytować prokuratora, robiąc na jego konto bankowe przelew dużej kwoty. Za tym miała pójść informacja, że wziął łapówkę. Kiedy się to nie udało, gangsterzy postanowili wyeliminować prokuratora.

– Z relacji skruszonego członka mafii śmieciowej wynikało, że gangsterzy ustalili, iż prokurator na co dzień dojeżdża do pracy w Katowicach pociągiem. I zdecydowali, że trzeba znaleźć kogoś, kto go z niego wyrzuci w trakcie jazdy – mówi osoba znająca kulisy sprawy.

Zadanie zlecono pseudokibicom Ruchu Chorzów. Wyrzucenie prokuratora z pociągu miało stanowić „zacieśnienie" relacji z gangsterami od odpadów. Do zamachu nie doszło, bo członek mafii śmieciowej powiadomił prokuraturę o tych planach.

Śledztwo w sprawie gróźb zamachu na Konrada Rogowskiego wszczęła prokuratura w Krakowie. Policjant z powołanej na Śląsku specjalnej grupy operacyjnej potwierdził w prokuraturze, że jeden z odpadowych gangsterów przyznał w czasie rozmowy w komendzie, że szefowie gangów rozpracowywali tropiących ich śledczych.

Krakowska prokuratura uznała, że rozmowy dotyczące ataku na Rogowskiego mogły mieć miejsce, ale nie ma możliwości potwierdzenia tego w sposób niebudzący wątpliwości. Z tego powodu śledztwo zostało umorzone. Konrad Rogowski nie pracuje już w prokuraturze w Katowicach. Odszedł na prokuratorską emeryturę. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraków/34422285

INFORMACJA DLA UŻYTKOWNIKÓW PŁATNEGO ODCINKA AUTOSTRADY A4 KATOWICE – KRAKÓW

W związku z realizacją zadania polegającego na remoncie autostrady A4 Katowice-Kraków, Pavimental Polska Sp. z o.o. – Wykonawca robót informuje, że od marca 2026 roku wznawia prace. Jest to związane z przygotowaniem autostrady do zwrotu po zakończeniu koncesji. W pierwszej kolejności prace prowadzone będą na dwóch odcinkach, gdzie będzie obowiązywała zmieniona organizacja ruchu.

Od 4 marca pomiędzy Węzłem Chrzanów a Węzłem Rudno na długości 4,1 km, ruch w kierunku Krakowa odbywać się będzie jednym pasem po jezdni macierzystej oraz jednym po jezdni przeciwnej, a ruch w kierunku Katowic dwoma pasami po jezdni macierzystej.

Od 11 marca pomiędzy Węzłem Byczyna a Węzłem Chrzanów na długości 3,5 km, ruch w kierunku Krakowa odbywać się będzie jednym pasem po jezdni macierzystej oraz jednym po jezdni przeciwnej, a ruch w kierunku Katowic dwoma pasami po jezdni macierzystej.
Na węzłach Balin i Chrzanów dostępne do ruchu będą wszystkie relacje.

Prace na tych odcinkach potrwają około 3 miesiące.

UWAGA KIEROWCY – Wjazdy na autostradę na węzłach Balin i Chrzanów poprzedzone będą znakami STOP (pionowe i poziome).

Szczegółowe informacje są na bieżąco publikowane na stronach internetowych: www.a4info.pl, www.ia4.pl,
na platformie X: www.twitter.com/A4KatKra oraz w Punktach Informacji Drogowej.
Przepraszamy za utrudnienia i prosimy o ostrożną jazdę.
Pavimental Polska Sp. z o.o. – Wykonawca robót

OGŁOSZENIE PŁATNE Katowice/34414054

KATOWICKIE CMENTARZE KOMUNALNE
POMOC W ORGANIZOWANIU POGRZEBÓW
ul. Murckowska 9
40-266 Katowice
CAŁODOBOWE USŁUGI
tel.: 32 255 21 32,
32 255 15 51, 607 399 321
mail: kck@kck.katowice.pl

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34422561

1 KA

eprasa.pl 8f338148e7

Biblioteka Śląska

Ziemia jest jak ludzka skóra

Historia wysiedleń jest historią środowiskowo-społeczną, ale historii ludzi brutalnie przesuwanych z miejsca na miejsce dotąd nie opowiadaliśmy.

• **Marta Tomczok**
FOT. BARBARA KUBSKA

ROZMOWA Z
MARTĄ TOMCZOK
autorką książki „Blizny. Krajobrazy po przemyśle" Wydawnictwa Czarne

MARTA ODZIOMEK-PAWLIKOWSKA: Skąd pomysł na tę książkę? Dlaczego postanowiła pani podróżować szlakiem peerelowskiego przemysłu i miejscowości, które wchłonął? I jak wyglądało zbieranie materiałów?
MARTA TOMCZOK: Początkowo „Blizny" miały dotyczyć wyłącznie krajobrazów poprzemysłowych, a nie wysiedleń, i być nieśpieszną podróżą w głąb czasu, do historii obrazów i tekstów literackich, które zapamiętały przemysł. Gdybym zdecydowała się iść w tym kierunku, miałabym co robić, bo jest to temat wymagający jeżdżenia i ogromnych kwerend w archiwach. Za sprawą przypadku poszłam inną drogą i po wyjeździe do kopalni Bełchatów zaczęłam się mierzyć z problemem pisania o kopalniach odkrywkowych, a później hutach metali nieżelaznych pod Głogowem.

Temat wysiedleń pojawił się przypadkowo i był kompletnym zaskoczeniem. Zaczęłam go szukać w archiwach, prasie PRL-u, u historyków, ale najwięcej dowiedziałam się od wysiedlonych. Rozmowy i kontakty osobiste stały się najważniejsze.

Jak udało się przełamać opór rozmówców, skoro „nie wszyscy chcieli od razu mówić, ale wszyscy chcieli, żeby ich słuchać"?
– Rozmowa wymaga czasu, a ja lubię słuchać. Myślę, że to było najważniejsze we wszystkich miejscach, do jakich pojechałam: Tarnobrzega, Opolna Zdroju, Głogowa, Świerklan, Burowca, Konina, Szczygłowic, Mostu w Północnych Czechach czy Welzow w Niemczech. Wiele drzwi otwierał temat. Wysiedleni lubili się trzymać razem, więc działała metoda „polecajki", jeden powiedział drugiemu. No i metoda spotkań w grupach, czasem wymagających, ale zawsze ciekawych.

Pisze pani o miejscach naznaczonych przemysłem PRL-u. O ruinach, wygaszonych zakładach, przekształconych pejzażach. Czy podczas pracy nad książką bardziej interesowała panią historia gospodarcza, czy to, jak te przemiany odcisnęły się na tożsamości ludzi?
– Jedno i drugie. Starałam się stworzyć dla indywidualnych losów dobre ramy, wygodne dla czytelnika. Historia wysiedleń jest historią środowiskowo-społeczną, ale historii ludzi brutalnie przesuwanych z miejsca na miejsce dotąd nie opowiadaliśmy, więc starałam się także odtworzyć ich losy, w które jednocześnie wpisane były rozwój miast i zagłada wiosek.

Tytułowe „blizny" można rozumieć dosłownie – jako ślady po kopalniach, hutach, fabrykach – ale też metaforycznie, jako ślady w pamięci zbiorowej. Podczas spotkań z mieszkańcami tych miejsc miała pani poczucie, że przemysłowa przeszłość wciąż jest żywą raną, czy raczej zamkniętym rozdziałem?
– Ziemia jest jak ludzka skóra, bolesna i żywa, nawet jeśli wydaje się martwa. Dlatego rany po przesiedleniach zabliźniają się długo i w środowisku, i w człowieku. Ostatecznie tworzą miejsca, które stają się przezroczyste, dlatego trudno potem dotrzeć do tych pojedynczych historii i rozpoznać je w terenie (w nauce nazywa się to antropopresją, śladem ludzkiej działalności; rzeka Rawa może być taką blizną).

Bohaterowie mojej książki od dawna mieszkają w nowych miejscach, ale boli ich fakt, że nie mogą wracać do stron rodzinnych, a tam, gdzie kiedyś były stare Szczygłowice, Rapocin, Wola Grzymalina, Folwark, Machów, są teraz zalewiska czy hałdy, brakuje też jakiejkolwiek tablicy informacyjnej. To bolesne, bo jednocześnie lubimy się chwalić dziedzictwem przemysłowym i w ostatnim czasie wiele dla niego robimy.

Praca nad tą książką zmieniła pani własne patrzenie na polski pejzaż?
– W 2014 roku ukazał się nakładem Wydawnictwa Czarne przekład „Skażonych krajobrazów" austriackiego eseisty Martina Pollacka. Bardzo lubię tę książkę. Pokazuje, że krajobraz to zaledwie parawan. Blizny traktują to najbardziej zdegradowane środowisko podmiotowo i starają się pokazać, że przywiązanie ludzi do miejsc zdegradowanych przez przemysł nigdy nie zniknęło, bo w przeszłości to często były czyjeś ukochane miejsca, miejsca czyjegoś urodzenia.

W innej książce – „Chłopcy i dziewczyny z Mariensztatu. Ballada o Czerwonym Osiedlu", która powstaje na kanwie historii zatopionego osiedla w Szczygłowicach i ukaże się pod koniec roku w wydawnictwie Biblioteki Śląskiej zdecydowała się pani – razem z innymi redaktorami – zaufać pamięci mieszkańców.
– Ta opowieść ma wyjątkowy potencjał mitotwórczy, bo przypomina dzieje Atlantydy, ale jednocześnie jest żywa i bliska. Wydarzyła się w centrum Górnego Śląska na początku lat 80. i nie zdążyła obrosnąć legendą. „Chłopcy i dziewczyny" to historia mówiona, opowiedziana przez ludzi, ich dokumenty i wspomnienia.

Zdecydowaliście się na formę „niewierszowanej ballady podwórzowej".
– Ballada to gatunek o pięknej i długiej historii, powracający choćby w piosenkach hip-hopowych. Mieszkańcy Czerwonego Osiedla mają hrabalowski humor i dystans do siebie; od katastrofy cenią bardziej wspólnotę, która przetrwała. Nauczyli się spokojnie opowiadać. Będą więc historie przyjaźni podwórzowych, zabaw dziecięcych, prywatek, ale i mody polskiej, bo przecież Szczygłowice jak Łódź czy Warszawa też były modne. O tym wszystkim godało się na placach, czyli podwórkach łączących domy, które z czasem zniknęły. W balladzie ważny jest głos zbiorowy i on tu właśnie będzie. ●

Rozmawiała
Marta Odziomek-Pawlikowska

Marta Tomczok będzie gościnią spotkania „Blizny pamięci, blizny ziemi", które odbędzie się w Bibliotece Śląskiej w ramach cyklu „Śląska! Książka w centrum świata" w czwartek 5 marca o godz. 18.

Marzec w Bibliotece Śląskiej
Opowieści o pamięci zwykłych ludzi

W nadchodzących tygodniach Biblioteka Śląska zaprasza do rozmów o przeszłości i pamięci. Po spotkaniu 5 marca z Martą Tomczok (patrz wywiad) kolejnym gościem będzie Maciej Pieprzyca, reżyser głośnego ostatnio serialu „Ołowiane dzieci", a wcześniej filmów „Chce się żyć", „Jestem mordercą", „Ikar: legenda Mietka Kosza". Spotkanie 16 marca poświęcone będzie nie tylko kulisom pracy nad produkcjami osadzonymi w realiach Górnego Śląska, lecz także sposobom opowiadania o przeszłości. Jak pokazać dramat jednostek i nie popaść w publicystyczny skrót? Gdzie przebiega granica między artystyczną wizją a odpowiedzialnością wobec bohaterów?

Natomiast 19 marca Katowice odwiedzi czeski prozaik Jan Štifter, który, nie upiększając rzeczywistości i nie unikając tematów tabu, tworzy wciągające i sugestywne opowieści. Jest autorem uhonorowanej prestiżową nagrodą Česká kniha powieści „Kolekcjoner śniegu", która opowiada o czasie, przenikaniu się losów i pamięci zwykłych ludzi z czułością regionalisty i wnikliwością badacza. Z kolei w „Cafe Groll" przywołuje legendarny dom publiczny w Czeskich Budziejowicach, snując fascynującą opowieść o miłości, pożądaniu i namiętnościach. Wydarzeniu będzie towarzyszyła promocja książek Štiftera wydanych przez Wydawnictwo Książkowe Klimaty.

Szczegóły:
www.bs.katowice.pl

REKLAMA

Katowice/34422114

Śląska!
Miejsce ważnych wydarzeń

5 marca | czwartek | godz. 18.00
Śląska! Książka w centrum świata
Blizny pamięci, blizny ziemi
Spotkanie: **Marta Tomczok**
Prowadzenie: **Artur Madaliński**

16 marca | poniedziałek | godz. 18.00
Śląska! Przestrzeń rozmowy
„Ołowiane dzieci" – ekran i rzeczywistość
Spotkanie: **Maciej Pieprzyca**
Prowadzenie: **Anita Skwara**

19 marca | czwartek | godz. 18.00
Śląska! Książka w centrum świata
Kolekcjonerzy śniegu, pamięci i śladów
Spotkanie: **Jan Štifter (Czechy)**
Prowadzenie: **Jakub Pszoniak**

Marzec 2026

Biblioteka Śląska
Pl. Rady Europy 1
40-021 Katowice

Województwo Śląskie
Instytucja kultury Samorządu Województwa Śląskiego
wyborcza.pl
Polskie Radio Katowice
Tygodnik Powszechny
Hotele Diament
Książkowe Klimaty
Oecumenica Silesiana

1 KA

eprasa.pl 8f338148e7

www.nekrologi.wyborcza.pl/34422517

Odszedł

prof. Jerzy Strużyna

wybitny lekarz, nauczyciel, mentor kolejnych pokoleń specjalistów.

Rodzinie i Bliskim

składamy wyrazy współczucia.

Dyrekcja i Pracownicy
Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5
im. św. Barbary w Sosnowcu

34422854

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.
Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

Katowice/34422407

zgm gliwice

Wyciąg z ogłoszenia – pełna treść ogłoszenia na **bip.gliwice.eu** oraz na stronie internetowej Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej – **www.zgm-gliwice.pl** (wraz z rzutami lokali i fotografiami). Dodatkowych informacji na temat warunków przetargu udziela Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, tel. 32/338-39-53.

Prezydent Miasta Gliwice

ogłasza

30 marca 2026 r. w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej przy pl. Inwalidów Wojennych 3 (II piętro, pokój nr 4) odbędą się przetargi na sprzedaż niżej wymienionych nieruchomości:

o godz. 10.30 rozpocznie się I ustny przetarg nieograniczony na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 1 usytuowanego w budynku przy ul. KAROLA LIBELTA 10
- FORMA ZBYCIA: sprzedaż lokalu wraz ze sprzedażą ułamkowej części działki
- POWIERZCHNIA LOKALU: 47,67 m²
- POWIERZCHNIA POMIESZCZENIA PRZYNALEŻNEGO – piwnica: 3,91 m²
- SKŁAD LOKALU: 1 pokój z aneksem kuchennym, pokój, łazienka, przedpokój
- KONDYGNACJA: parter
- NIERUCHOMOŚĆ GRUNTOWA: działka nr 402 o powierzchni 477 m², obręb Zatorze, KW GL1G/00032611/6
- NIERUCHOMOŚĆ LOKALOWA: GL1G/00055710/7

CENA WYWOŁAWCZA NIERUCHOMOŚCI: 334 100,00 zł
WADIUM: 16 800,00 zł

o godz. 11.00 rozpocznie się I ustny przetarg nieograniczony na sprzedaż lokalu **mieszkalnego nr 10** usytuowanego w budynku przy **ul. IGNACEGO DASZYŃSKIEGO 65**
- FORMA ZBYCIA: sprzedaż lokalu wraz ze sprzedażą ułamkowej części działki
- POWIERZCHNIA LOKALU: 51,59 m²
- POWIERZCHNIA POMIESZCZENIA PRZYNALEŻNEGO – piwnica: 7,38 m²
- SKŁAD LOKALU: 3 pokoje, kuchnia, łazienka z WC, przedpokój
- KONDYGNACJA: III piętro (poddasze)
- NIERUCHOMOŚĆ GRUNTOWA: Daszyńskiego 65, 67, działki nr 639, 660 o łącznej powierzchni 1607 m², obręb Nowe Miasto, KW GL1G/00038884/2

CENA WYWOŁAWCZA NIERUCHOMOŚCI: 267 600,00 zł
WADIUM: 13 400,00 zł

o godz. 11.30 rozpocznie się I ustny przetarg nieograniczony na sprzedaż lokalu **użytkowego nr 8** usytuowanego w budynku przy **ul. ZWYCIĘSTWA 38**
- FORMA ZBYCIA: sprzedaż lokalu wraz ze sprzedażą ułamkowej części działki
- POWIERZCHNIA LOKALU: 21,12 m²
- POWIERZCHNIA POMIESZCZEŃ PRZYNALEŻNYCH – 9,82 m² (piwnica: 5,51 m² oraz WC: 4,31 m² położone na IV piętrze)
- SKŁAD LOKALU: 1 pomieszczenie
- KONDYGNACJA: IV piętro
- NIERUCHOMOŚĆ GRUNTOWA: Przyjaźni 11, Zwycięstwa 38, działka nr 947 o powierzchni 531 m², obręb Stare Miasto, KW GL1G/00034593/7

CENA WYWOŁAWCZA NIERUCHOMOŚCI: 105 400,00 zł
WADIUM: 5300,00 zł

34422846

NEWSLETTER
Komunikaty.pl
Dla przedsiębiorców, urzędników, zainteresowanych gospodarką.
ZAPISZ SIĘ
Wejdź na stronę **komunikaty.pl** lub użyj kodu QR

Katowice/34421004

Otwarcie testamentu

Nr sprawy EL250957-L:
W dniu 10.10.2025 r., mając za ostanie miejsce zamieszkania Zurych, zmarła: **Liselotte Helberg**, urodzona 16.02.1930 r., z Zurychu i Frauenfeld TG, córka Ernsta Helberga i Liny Klary z domu Duttweiler.

Wyrokiem z dnia 8. stycznia 2026 r. testament zmarłej został otwarty przez organ meldunkowy.

Niniejsze zawiadomienie jest skierowane do nieuwzględnionych w testamencie ustawowych spadkobierców zmarłej, spokrewnionych z nią przez dziadków ze strony ojca.

Spadkobiercy powołani na podstawie testamentu mają prawo żądać wydania postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku oraz rozporządzać spadkiem, jeśli spadkobiercy ustawowi zmarłej nie podniosą sprzeciwu w formie pisemnej określonej w art. 559 szwajcarskiego kodeksu cywilnego [ZGB] w terminie jednego miesiąca w sądzie orzekającym jednoosobowo właściwym do spraw spadkowych (adres patrz poniżej). Wraz z podniesieniem sprzeciwu spadkobiercy ustawowi mają obowiązek udokumentować swoje pokrewieństwo ze zmarłą. Mają prawo do wglądu w treść testamentu złożonego w sądzie właściwym do spraw spadkowych oraz do zażądania odpisu testamentu. Wnioski do sądu należy składać w języku niemieckim, francuskim, włoskim lub angielskim.

Bezirksgericht Zürich
Einzelgericht Erbschaftssachen
Postfach
8036 Zürich

34422667

GAZETA wyborcza **DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI**

- **Przetargi,** licytacje, zamówienia publiczne
- **Ogłoszenia** sądowe i rekrutacyjne
- **Nekrologi,** kondolencje, wspomnienia

KONTAKT: kontakt_komunikaty@wyborcza.pl, tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl, tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl nekrologi.wyborcza.pl

1KA

eprasa.pl 8f338148e7

wyborcza

WROCŁAW
TYGODNIK

Piątek, 27 lutego 2026 | Redaktor prowadzący **Leszek Frelich**

wroclaw.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: wroclaw@wyborcza.pl

FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Marek Boroń, komendant główny policji

Przestępcy szykują się na koniec wojny w Ukrainie

▶ 4-5

Szpital na Brochowie

Zwolnienia za post na Instagramie

Pracownicy szpitala na wrocławskim Brochowie są zrozpaczeni. – Nowa dyrektorka miała wyciągnąć nas z długów, ale jest tylko gorzej. Wcześniej miała uratować trzy inne szpitale i zawsze kończyło się to porażką – mówią. Twierdzą, że zwolnionych zostało kilkadziesiąt osób, ale dyrektorka przekazała „Wyborczej", że rozwiązała umowę o pracę tylko z pięcioma osobami. ▶ 6-7

Świdnica

Wyburzą 300-letni zabytek

Konserwator najpierw mówił „nie", więc miasto odczekało kilka lat i już ma zgodę na wyburzenie XVIII-wiecznej gospody z czasów, gdy Świdnica była ważną twierdzą na Śląsku. – To niebezpieczny precedens polegający na doprowadzeniu obiektu do złego stanu, a następnie wymazywaniu go z mapy miasta. Idąc tym tokiem rozumowania, ryzykujemy utratę historycznej zabudowy – uważa ekspertka. ▶ 8

ASP we Wrocławiu

Dyplom z AI budzi kontrowersje

Dyplom został zakwalifikowany na wystawę „Sztuka przejścia '25 – Najlepsze Dyplomy ASP we Wrocławiu", organizowaną w BWA Wrocław Główny. Pod wpisem na portalu społecznościowym uczelni pojawiło się niemal 200 komentarzy, w większości krytycznych. Użytkownicy zwracali uwagę m.in. na to, że Akademia Sztuk Pięknych „ma uczyć rozwijania się w strefach sztuki, a nie zastępowania jej AI". ▶ 6-7

FOT. ASP.WROCLAW/INSTAGRAM

eprasa.pl 8f338148e7

Co jest na nagraniu z ostatnich chwil życia Nikiforenki?

Nie było tortur?

Po zapoznaniu się z nagraniem z monitoringu z izby wytrzeźwień, gdzie zmarł młody Ukrainiec, nie mogę pojąć decyzji sądu apelacyjnego, dotyczącej winnych jego śmierci.

Leszek Frelich

Wrocławski sąd apelacyjny bardzo złagodził wyroki dla policjantów i sanitariuszy wrocławskiej izby wytrzeźwień, skazanych za nieumyślne spowodowanie śmierci 25-letniego Dmytra Nikiforenki. W pierwszej instancji dostali od 1,5 do 5 lat więzienia, bez zawieszenia. – To były tortury – ocenił to, co zobaczył na nagraniu z minitoringu sędzia Sądu Okręgowego Marcin Myczkowski.

W zeszłym tygodniu Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wszystkim oskarżonym kary zawiesił, a ich wysokość obniżył na od trzech miesięcy do roku. Jak mówił sędzia Andrzej Kot, nie doszło do znęcania się nad Dmytrem. Oprócz niego w składzie orzekającym zasiadali sędziowie Jerzy Skorupka i Jarosław Mazurek.

Ocenili, że nie można mówić o torturach, że interweniujący wobec Dmytra policjanci i ratownicy medyczni nie mieli zamiaru go dręczyć. Ich zdaniem, nie można też mówić o pobiciu. Chcieli go po prostu unieruchomić, bo zachowywał się w sposób niebezpieczny (na początku interwencji ugryzł jednego z policjantów). Tyle, że zrobili to nieumiejętnie.

Sąd uznał, że winni są przede wszystkim nieumyślnego spowodowania śmierci i że kary z I instancji były nadmiernie surowe.

Przypomnę, że historię śmierci młodego Ukraińca, który dwa lata wcześniej przyjechał do Polski w poszukiwaniu lepszego życia, ujawnił we wrześniu 2021 r. Jacek Harłukowicz, wówczas dziennikarz „Wyborczej". Dotarł do filmu z monitoringu izby wytrzeźwień, który był zapisem ostatniej godziny życia 25-letniego Dmytry.

Przypomnę jego relację;

30 lipca 2021 r. Ok. godz. 22 funkcjonariusze docierają na przystanek, na którym wysiadł pijany Dmytro. Później stwierdzą, że agresywnie zachowywał się już w autobusie i dlatego musieli zastosować wobec niego „środki przymusu bezpośredniego": gaz, kajdanki i chwyty. Tyle że kamery monitoringu z autobusu niczego takiego nie potwierdzają.Nie da się tego stwierdzić również na podstawie zapisu z kamer, które policjanci noszą na mundurach. Bo te – choć przez cały dzień działają normalnie – zaraz po zatrzymaniu Dmytry zostają wyłączone.

Pod izbę podjeżdżają o 22.19, ale z samochodu wyciągają Dmytrę dopiero o 22.27. Nie wiadomo, co działo się z nim w tym czasie. Za to do izby idzie, jakby był groźnym przestępcą: ręce skute z tyłu, wygięte przez funkcjonariuszy nad głowę, do tego jeden z nich dociska jego głowę do dołu.

W poczekalni płacze, zwija się i coś krzyczy (monitoring nie rejestruje dźwięku). Twarz ma całą czerwoną. Widać charakterystyczną oleistą plamę po spryskaniu gazem.

Kiedy jeden z policjantów wypełnia dokumentację, inny wraz z pracownikiem izby pilnują Dmytry. Choć nie jest agresywny – co jakiś czas próbuje po prostu wstać – szarpią go, a jeden dociska jego głowę do ściany.

• O 22.38, po przebadaniu alkomatem, zostaje usadzony na fotelu. Jeden z policjantów rozpina mu kajdanki. Gdy Dmytro rozciąga ręce na boki i próbuje wstać, rzuca się na niego dwóch policjantów i dwóch pracowników izby. Powalają go na ziemię. Siedzą na nim w czwórkę, próbując ponownie spiąć kajdankami. Jeden z funkcjonariuszy przydusza głowę kolanem do podłogi. W tym momencie wbiega dwójka kolejnych policjantów i po chwili na Dmytrze siedzi już szóstka ludzi.

• O 22.40 policjanci wnoszą go do izolatki i próbują zapiąć w pasy. Zaczyna się półgodzinna katorga. Skrępowany Dmytro nie atakuje, napina się jednak, szarpie i próbuje oswobodzić, złapać oddech. W pewnym momencie siedzi na nim już dziewięć osób: policjantów i pracowników izby wytrzeźwień. Dwaj najbardziej agresywni co pewien czas uderzają Ukraińca pięścią. Funkcjonariusz, kiedy nie bije, przez cały czas przydusza. Inny uderza szpicem policyjnej pałki, potem, chwytając ją oburącz, również dociska Dmytrę do łóżka.

• O 22.45 jeden z policjantów kopie go kolanem.

• O 22.47 – znów w ruch idą pięści, dwie minuty później kolejne ciosy. Jeden policjant cały czas dusi.

• O 22.51 znów biją. Jeden z funkcjonariuszy najwyraźniej orientuje się, że w sali jest kamera i ustawia się do niej plecami, zasłaniając częściowo to, co się dzieje.

O 22.52 – pomimo że Dmytro leży już spokojnie i w ogóle nie wierzga – policjanci cały czas na nim siedzą i podduszają. Biją po głowie, jeden wciąż przyciska kolanem.

Dwie minuty później sytuacja się zmienia. Kompletnie bierna wobec zachowania policji lekarka wybiega z sali i wraca z pulsometrem. Funkcjonariusze zaczynają wypinanie Dmytry z pasów. Ktoś otwiera okno, ktoś bada puls, inny świeci latarką w oczy, obserwując reakcję źrenic. Policjanci sytuacją się nie przejmują. Śmieją się, a jeden droczy się z jedną z opiekunek z izby, trzymając wysoko poniesiony klucz, po który kobieta musi podskakiwać.

Potem zaczynają Dmytrę reanimować, ale na próżno.

Po przejrzeniu nagrania z monitoringu nie mogę pojąć decyzji sądu apelacyjnego. Wyglądałoby na to, że sędziowie uznają, iż funkcjonariusze mają prawo bić pięściami, okładać pałką i kopać kolanem zatrzymanego, który jest już skrępowany. A nawet, że mogą go tłuc i przyduszać, gdy jest spięty pasami. I że to jest normalny element policyjnej roboty.

Wyrok może i jest zgodny z przepisami prawa, ale na pewno nie jest sprawiedliwy. Wręcz przeciwnie, wywołuje – co widać choćby po ogromnej większości opinii internautów (choć zdarzają się sporadycznie chwalące sąd, albo krytykujące go za to, że nie uniewinnił policjantów; ale to jak wiadomo głos „ludu braunowego") – poczucie dużej niesprawiedliwości.

Wszak człowiek, który nie był żadnym bandziorem, który nie zagrażał ani życiu, ani zdrowiu funkcjonariuszy, zmarł, bo go dusili i okładali, jakby był workiem do bicia.

Pełnomocnik rodziny Dmytra, mec. Krzysztof Budnik trafił w sedno komentując wyrok słowami: – Niech każdy sam sobie odpowie na pytanie, czy zadanie pokrzywdzonemu 53 ciosów, w ciągu ośmiu minut, w sytuacji, w której nie był uzasadniony ani jeden cios, to nie jest pobicie. A tylko nieumiejętne stosowanie bezpośredniego przymusu.

Mam nadzieję, że po przeanalizowaniu uzasadnienia wyroku, pełnomocnik bliskich Dmytra wniesie kasację do Sądu Najwyższego, bo akurat w przypadku tego wyroku II instancji jak ulał pasuje powiedzenie, że woła o pomstę do nieba. ●

Leszek Frelich

PiS zaczął objazd po wrocławskich ucz

Tłum „S

Patryk Jaki ogłosił po spotkaniu, że przyszło 300 studentów UWr. Policzyłam: było ok. stu osób, głównie działacze PiS oraz sympatycy partii z Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Magdalena Kozioł

Spotkanie objęte bezprawną cenzurą i tak się odbędzie"- zapowiedział europoseł PiS Patryk Jaki, kiedy okazało się, że Uniwersytet Wrocławski odmówił politykom tej partii wynajęcia sali uczelnianej biblioteki na debatę z cyklu „Zmień nasze zdanie".

Patryk Jaki, Tobiasz Bocheński i Przemysław Czarnek, którzy od Wrocławia mieli zacząć objazd po Polsce, zdecydowali się więc na organizację pierwszego takiego wydarzenia pod chmurką.

„MUSIAŁEM SŁUCHAĆ O ŚLĄSKU, A KIBICUJĘ PELIKANOWI"

Czarnek nie dojechał, Bocheński stawił się punktualnie w towarzystwie posła PiS Pawła Hreniaka. Obaj rozmawiali na tyle głośno, że słyszeli ich dziennikarze. Bocheński zastrzegał, że sam nie wystąpi i muszą czekać na Jakiego. A ten był jeszcze w drodze.

Bocheński zdążył jeszcze opowiedzieć Hreniakowi, jak umęczył się swoją: – Musiałem ciągle słuchać o Śląsku Wrocław, a przecież kibicuję Pelikanowi Łowicz.

Nagle przerwali, na scenie pojawiła się przeciwniczka PiS z odręcznie napisanym banerem o zerwaniu konkordatu i wyłudzaniu ziemi przez Kościół. Wcześniej prezentowała inny: „PiS i Solidarna Polska. Szulerom nie można powierzyć nawet gwoździa, bo: albo połamią albo pogubią albo rozkradną, tak działa nieRząd". Bocheński zachęcał ją by podeszła do mikrofonu i przekonała go do swoich racji.

– Dopóki PiS nie zostanie rozliczony, nie mamy o czym rozmawiać – odpowiedziała, ale Bocheński dociskał dalej: – Może pani powiedzieć, co chce, tu jest wolność słowa.

Zgromadzeni zaczęli się denerwować. Skandowali: „Młodzież Tuska", „Do Berlina, do Berlina".

Wojciech Gnat, dyrektor biura europoseł Anny Zalewskiej w Brukseli wcielił się w rolę wodzireja.

OGŁOSZENIE PŁATNE Wrocław/34416497

Zakład Opiekuńczo-Leczniczy dla Dzieci
im. Jana Pawła II prowadzony przez Zgromadzenie
Sióstr Maryi Niepokalanej
tel./fax +48 71 390 68 83 www.zol-jaszkotle.pl
Organizacja pożytku publicznego

KRS: 0000242402

Konto dla darczyńców:
44 1240 1994 1111 0010 0866 7031

Niepełnosprawne dzieci czekają na 1,5% 1% i darowizny, za co już pięknie dziękują !

Sfinansowano z 1,5%

OGŁOSZENIE PŁATNE Wrocław/34422401

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Zarząd Województwa Dolnośląskiego

w oparciu o art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.) informuje, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego we Wrocławiu ul. Walońska 3-5 oraz na stronie internetowej www.bip.umwd.dolnyslask.pl został wywieszony wykaz nieruchomości przeznaczonej do zbycia w drodze darowizny:
- nieruchomość położona jest w Jaczowie w gminie Jerzmanowa, oznaczona w operacie ewidencji gruntów jako dz. nr 639/4 o pow. 0,0500 ha, obręb 0003, Jaczów.
Dodatkowe informacje można uzyskać w Wydziale Mienia Wojewódzkiego, ul. Walońska 3-5, pok. 525 oraz pod numerami tel. 71/770 40 83 lub 71/770 40 57.

DOLNY ŚLĄSK
URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
Wybrzeże J.Słowackiego 12-14, 50-411 Wrocław
www.umwd.dolnyslask.pl

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34422844

ODESZLI.pl
Dziel się wspomnieniami o bliskich
Wejdź na serwis odeszli.pl

eprasa.pl 8f338148e7

zelniach

studentów" na start

• **Patryk Jaki, Tobiasz Bocheński i Przemysław Czarnek na początku lutego zapowiedzieli swój objazd po uczelniach z otwartymi debatami w cyklu „Zmień nasze zdanie"**

FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Nie dał dokończyć Bocheńskiemu rozmowy, krzyczał: „Tobiasz, Tobiasz". Inni zaraz to podchwycili.

KTO BYŁ W „TŁUMIE"?

– Całkiem niedawno na Uniwersytecie Wrocławskim jak prawdziwy król przyjechał sobie Donald Tusk i został bez żadnego problemu wpuszczony - zaczął spóźniony Jaki, który przejął mikrofon. – Przykro mi, że w tej kryptodyktaturze musimy spotykać się na chodniku.

Na chodniku, jak później napisał na Fb, „było 300 studentów". Nie wspomniał, że stawili się tam głównie działacze i sympatycy PiS z Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Klub „Gazety Polskiej" z Długołęki, który rozwiesił nawet baner. W tym „tłumie", który miał de facto 100 osób (policzyliśmy z obecnymi tam dziennikarzami) stali wrocławscy radni PiS: Łukasz Kasztelowicz, Łukasz Olbert, Sławomir Śmiegielski, Andrzej Kilijanek. Stawił się też na spotkanie sejmikowy radny tej partii Damian Mrozek. Studentami nie są, ale robili frekwencję.

„Tłum studentów" bił gromkie brawo, kiedy mówił Jaki i kiedy mówił Bocheński.

– Zmienić temat, zmienić temat – a tak reagował, kiedy nie spodobała mu się dyskusja o płciach i gender. Nudził się, kiedy przedłużała się rozmowa o programie SAFE, który zdaniem polityków PiS jest „jest zdradą Polski".

– Inny temat, inny temat – pospieszał „tłum studentów", choć nikt z niego sam do dyskusji się nie wyrywał. Do niczego nie musieli przekonywać go Jaki z Bocheńskim.

Ale Hreniak entuzjastycznie w sieci napisał: „To pokolenie jest do przekonania. Wystarczy normalna, otwarta debata".

Młodzi owszem też byli, głównie z młodzieżówki Konfederacji oraz Marcel Bęben – student Dyplomacji Europejskiej na Uniwersytecie Wrocławskim. On jako jedyny miał odwagę się przedstawić i wejść w dyskusję z Jakim o SAFE i w części zmienił jego zdanie.

WIELE UCZELNI POWIEDZIAŁO „NIE"

Patryk Jaki, Tobiasz Bocheński i Przemysław Czarnek na początku lutego zapowiedzieli swój objazd po uczelniach z otwartymi debatami w cyklu „Zmień nasze zdanie". Ich główny wątek to przyszłość Polski w Unii Europejskiej. Politycy PiS zaplanowali maraton – spotkania rozpisali aż do maja w 13 miastach.

Wystartowali we wtorek, 24 lutego we Wrocławiu. W środę będą na Akademii Zamojskiej, której rektor Paweł Skrzydlewski otworzył im drzwi, argumentując, że studenci mają prawo zapraszać, kogo chcą. Zastrzegł jednak, że ta gościnność nie oznacza poparcia politycznego. Ale inne uczelnie powiedziały stanowcze „nie".

– Wydarzenie nie ma nic wspólnego z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim i nie ma miejsca na KUL. Najzwyczajniej w świecie organizatorzy, niestety – nad czym ubolewam – błędnie przypisali afiliację tego wydarzenia do Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego – mówił TOK FM rzecznik uczelni Wojciech Andrusiewicz. – Na naszej uczelni nie ma miejsca na spotkania partyjne, spotkania związane z jakąkolwiek ideologią i prezentacją tejże ideologii. Na uniwersytecie jest miejsce do debaty akademickiej, jednak powinna to być debata kilku stron sceny politycznej – na pewno nie jest to debata związana z prezentacją ideologii jednej partii.

Jaki z Bocheńskim grzmieli o dyskryminacji ze względu na poglądy. Dzień po publikacji „Wyborczej" i decyzji Uniwersytetu Wrocławskiego, zorganizowali konferencję przed dawnym Urzędem Cenzury w Warszawie.

– Nie zgadzamy się na to – jako obrońcy wolnego słowa – żeby istniał w Polsce drugi obieg – mówił Bocheński. – A mamy do czynienia z szeroką akcją środowisk lewicowych, które boją się wolnej debaty i boją się normalnej argumentacji. Nie cofniemy się ani o krok. I gdziekolwiek, ktokolwiek będzie dokonywał nacisków na władze akademickie, będzie szantażował studentów, żeby się z nami nie spotkali, my i tak zorganizujemy te spotkania.

REKLAMA

Wrocław/34422200

eprasa.pl 8f338148e7

Marek Boroń, komendant główny policji, dla „Wyborczej”

Koniec wojny przyniesie eksplozję przestępczości?

Musimy być świadomi, że prędzej czy później wielu byłych żołnierzy z frontu w Ukrainie pojawi się w Polsce. A także nowocześniejsza broń, na którą będzie zapotrzebowanie ze strony środowisk przestępczych.

ROZMOWA Z
GENERAŁEM MARKIEM BORONIEM
komendantem głównym policji

MARCIN RYBAK: Tuż za granicami Polski od czterech lat toczy się wojna. Są już pierwsze przykłady, jak wpływa ona na bezpieczeństwo Polski. ABW rozbiła szajkę kibiców-dywersantów pracujących zarówno dla rosyjskiego wywiadu, jak i dla polskich gangsterów. W tej historii pojawia się też wątek handlu bronią przemyconą z Ukrainy. A będzie chyba jeszcze gorzej. Jesteśmy na to przygotowani?
GEN. MAREK BOROŃ: Wiemy, co się dzieje w tej chwili, ale i to, do czego przygotowują się grupy przestępcze, na czas po zakończeniu działań wojennych. Dziś powstaje dużo fabryk narkotyków. Likwidujemy je w Polsce, ale i likwidują je ukraińskie służby po informacjach, które polska policja im przekazuje.

Jest przemyt broni, ale nie na dużą skalę, bo dziś broń jeszcze potrzebna jest na froncie. Ale kiedyś już tak potrzebna nie będzie, a pojawi się zapotrzebowanie na nią ze strony środowisk przestępczych. Podobne historie – choć na mniejszą skalę – obserwowaliśmy w latach 90. przy okazji wojny domowej na Bałkanach.

Widzimy, że już teraz operują „wory w zakonie” [rosyjskie określenie szefa gangu – red.] w całej Europie. Przygotowują się do różnych działań, które po wojnie zapewnią grupom przestępczym duże zyski. I to chodzi nie tylko o przestępczość kryminalną, czy zyski z handlu narkotykami.

Ukrainę trzeba będzie odbudować. Pojawią się duże pieniądze, lukratywne kontrakty. Wielu obywateli Ukrainy ma w Polsce firmy, wielu te firmy jeszcze założy. Będą przepływy dużej gotówki, ogromne zamówienia. Musimy być przygotowani i na wykrywanie przypadków prania brudnych pieniędzy, jak i korupcji.

Wspomniał pan o doświadczeniach z wojen na Bałkanach. Pamiętam jak w latach 90. w miasteczku niedaleko Wrocławia człowiek, który uczestniczył w walkach w byłej Jugosławii, zabarykadował się w mieszkaniu z kobietą. Grupa szturmowa pododdziału antyterrorystycznego ruszyła do ataku. On rzucił granat. Potem jeden z pana poprzedników odwiedzał w szpitalu wrocławskiego policjanta, który cudem uniknął śmierci. Na coś takiego też musimy się przygotować?
– Skala tego, co się wydarzyło na Bałkanach, była zupełnie inna. Musimy być świadomi, że prędzej czy później wielu byłych żołnierzy z frontu pojawi się w Polsce, bo mają tutaj rodziny. Przyjadą również z problemami psychicznymi i psychologicznymi po przeżyciach wojennych. Nie zawsze i nie wszyscy będą mieli właściwą opiekę lekarską czy psychologiczną. I rzeczywiście każda sytuacja – taka, która dziś jest zwykłą, niegroźną policyjną interwencją – może przerodzić się w sytuację z zagrożeniem dla wielu osób.

A pamięta pan dramatyczną akcję w Magdalence w 2003 roku? Tam zginęło dwóch policjantów i kilkunastu zostało rannych podczas akcji zatrzymywania przestępców. W tym gangu były osoby z doświadczeniem w rosyjskich wojskach specjalnych, słynnym „specnazie”. Na to wszystko musimy być przygotowani. A dziś są zupełnie inne, nowe doświadczenia frontowe i zupełnie innej kategorii, nowocześniejsza broń.

W 1998 roku na Dolnym Śląsku działał były żołnierz rosyjskiego specnazu, wynajęty przez polskich gangsterów. Do dziś odsiaduje we Wrocławiu wyrok za morderstwo pięciu młodych mężczyzn. Wiecie dużo o przygotowaniach grup przestępczych do zakończenia wojny? Rozpracowujecie te grupy? Polska policja będzie właściwie przygotowana?
– Oczywiście, że obserwujemy te grupy i rozpracowujemy je. Widzimy, jak budują sobie możliwości działania w Polsce. Widzimy – trochę już o tym mówiłem – ogromną przestępczość narkotykową. Wytworzenie kilograma syntetycznego opioidu – typowo „frontowego” narkotyku – kosztuje ok. 2300 zł. Ten sam kilogram sprzedaje się już za 63 tys. zł.

Są też akty dywersji dokonywane na zlecenie rosyjskich służb, ale przez ludzi, którzy już tu są. Którym się płaci za konkretne działania. Ludzi, z których usług mogą też korzystać grupy przestępcze.

I przygotowujemy się na to. Począwszy od takich inwestycji jak zakup specjalnych kamizelek kuloodpornych z wkładami kevlarowymi dla służb patrolowych, czy dla ruchu drogowego.

Modyfikujemy też organizację policji. Pamiętamy, jak udało się nam rozbić gangi, działające w Polsce w latach 90. m.in. dzięki utworzeniu Centralnego Biura Śledczego. Dziś chcemy stworzyć Narodowe Biuro Śledcze z połączenia CBŚP i Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości. To ważne. Bo potrzebujemy nowej jednostki, która będzie miała dobre rozpoznanie o tym, co robią przestępcy i w realnym świecie, ale i w sieci. W tej nowej strukturze musimy zbudować silny pion zwalczania terroru kryminalnego.

Wspomniał pan o doświadczeniach w walce z przestępczością z lat 90. Gangi udało się rozbić dzięki nowej policyjnej formacji – CBŚ ale też nowym rozwiązaniom prawnym jak świadek koronny, czy świadek anonimowy. Dziś chyba widzimy, jak grupy przestępcze przenoszą się z operacji czysto kryminalnych jak „modne” w latach 90. wymuszanie haraczy na przestępczość ekonomiczną. Legendarny dolnośląski gangster „Lelek” odsiedział 15 lat za kierowanie zbrojnym gangiem i zlecenie zabójstwa, a skończył na zarzutach udziału w mafii vatowskiej.
– Nie możemy powiedzieć, że gangsterzy skończyli z przestępczością czysto kryminalną i zbudowali szajki „białych kołnierzyków”, które oszukują na podatkach. W świecie przestępczym potrzebni są i klasyczni gangsterzy – do ochrony swojego biznesu przed konkurencją, do egzekucji długów itp – i „białe kołnierzyki”.

Na działalność przestępczą potrzebne są pieniądze, a pieniądze zarobione na działalności przestępczej trzeba jakoś zalegalizować. To system naczyń połączonych. Popatrzmy na grupy pseudokibiców. Piękne oprawy, pirotechnika.

Wiemy, co się dzieje w tej chwili, ale i to, do czego przygotowują się grupy przestępcze, na czas po zakończeniu działań wojennych

GEN. MAREK BOROŃ

My widzimy, skąd niejednokrotnie pochodzą na to pieniądze. Właśnie z przestępstw kryminalnych, choćby właśnie z handlu narkotykami.

Przestępczość – jak wiele innych dziedzin życia – przenosi się do internetu. Coraz częściej spotykamy się z oszustwami popełnianymi w sieci. A ja słyszę o frustracji policjantów, że policja nie ma szans w starciu z siecią, w której nie ma granic, w której przestępstwa w Polsce mogą być popełniane przez kogoś, kto jest na drugim końcu świata. Czy rzeczywiście nie mamy szansy?
– Policja ma szansę i ją wykorzystuje. Może to jest trudne. Działamy na podstawie przepisów prawa i w granicach prawa. Ale w różnych miejscach na świecie zatrzymywani są przestępcy działający w sieci. Nierzadko są to operacje międzynarodowe.

Praca policyjna – dotycząca przestępstw w sieci – jak najbardziej jest potrzebna i nawet musimy rozbudowywać policyjne struktury zajmujące się cyberprzestępczością. Jakiś czas temu – gdy utworzono Centralny Zarząd Zwalczania Cyberprzestępczości – zlikwidowano wydziały w komendach wojewódzkich, zajmujące się tym rodzajem przestępstw. My chcemy je przywrócić.

A to nie jest tak, że moja lokalna policja – na poziomie komendy miejskiej i powiatowej – powinna bronić mnie przed każdym rodzajem przestępczości? Także przed przestępstwami w sieci?
– Dlatego właśnie tworzymy od nowa wydziały do walki z przestępczością cyfrową w komendach wojewódzkich. Żeby policjanci – także z komend powiatowych i miejskich – badający zgłoszenia ludzi, w sprawach oszustw w sieci mieli merytoryczne, fachowe wsparcie. Oczywiście nie wszystkie zdarzenia od razu da się wykryć. Ale czasem ważne jest, żeby mieć informacje i zebrane dowody, które kiedyś w przyszłości – może w ramach współpracy międzynarodowej – doprowadzą do wykrycia sprawców.

Co do komend powiatowych i miejskich, to myślimy też o tym, żeby w przyszłości komórki do zwalczania cyberprzestępczości pojawiły się także na tym poziomie.

Była już mowa o grupach pseudokibiców. Słyszałem, że to są specyficzne środowiska przestępcze. Bardzo dobrze zorganizowane, bardzo solidarne, a przy okazji bardzo groźne.
– Rzeczywiście, są bardzo wyizolowane, mają swoją tożsamość. Tam nikt przypadkowy nie może wejść z dnia na dzień. Żeby zostać wpusz-

2 WR

eprasa.pl 8f338148e7

• **Marek Boroń, komendant główny policji, podczas obchodów Święta Policji. Warszawa, 24 lipca 2024 roku** FOT. ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

czonym potrzeba czasu, trzeba się uwiarygodnić. Dlatego te grupy są trudne do rozpracowania przez policję. Trzeba to umiejętnie robić. Ale to nie tylko specyfika grup kibicowskich. To samo mamy z zamkniętymi grupami na nielegalnych stronach internetowych.

Od kilku miesięcy prezydentem RP jest osoba, która funkcjonowała w środowisku kibiców. Słynne bójki – tzw. ustawki między kibolami różnych klubów, Karol Nawrocki nazywał w kampanii wyborczej „szlachetną walką na pięści". Czy dziś z tego powodu jest wam trudniej? Może kibole straszą teraz policjantów prezydentem?
– My robimy swoje. I nasza determinacja w zwalczaniu grup przestępczych, związanych ze środowiskiem pseudokibiców jest taka sama. Niezależnie od tego, czy ktoś próbuje do tego dorobić teraz ideologię, że mają prezydenta, który w jakiś sposób w tych środowiskach wcześniej uczestniczył i wspierał je, to nas nie spowalnia.

Ale może są na pana naciski? Choćby nie wprost. Żeby nie zajmować się aż tak bardzo pseudokibicami.
– Nic takiego do mnie nie dotarło. Żadnych oczekiwań, żeby odpuścić.

Jak już jesteśmy przy polityce, to przypomnę, że w czasie rządów PiS dużo było skarg na upolitycznienie policji. Uczestniczce jednej z manifestacji złamano rękę, inny policjant po cywilnemu pałką teleskopową bił kobiety protestujące przeciwko wyrokowi Trybunału Julii Przyłębskiej w sprawie aborcji. Czy te wszystkie sprawy są już w policji rozliczone, a winni ponieśli odpowiedzialność?
– Wszystkie te sprawy zostały rozliczone na poziomie dyscyplinarnym, poprzez czynności wyjaśniające i postępowania dyscyplinarne. Jeśli mieliśmy podejrzenie, że popełniono przestępstwo, przekazywaliśmy sprawę do prokuratury. Na bieżąco współpracowaliśmy z komisją w Prokuraturze Krajowej, która badała niektóre sprawy z poprzednich lat.

Mija dziesięć lat od początku potężnego politycznego sporu o ustrój sądownictwa i prokuratury. Kwestionowana jest legalność takich instytucji jak Krajowa Rada Sądownictwa, a co za tym idzie niektóre sędziowskie nominacje, awanse, a to z kolei ma wpływ na ocenę prawidłowości wydawania niektórych wyroków. Z drugiej strony kwestionowany jest status niektórych prokuratorów, a czasem nawet prokuratury jako takiej. To wam chyba nie pomaga w policyjnej pracy? Tej, która ma związek z prowadzeniem dochodzeń i śledztw.
– Nie musimy się przekonywać, że nam to bardzo szkodzi. Wspominałem już: policja działa zgodnie z prawem i w granicach prawa, bez względu na to, jak sędzia został powołany. Nie jest naszą rolą, żeby oceniać decyzje sądów, żeby oceniać, czy ktoś legalny czy nielegalny. To tylko wprowadza zamęt i niepotrzebnie buduje chaos prawny. I oczywiście utrudnia pracę, zbierania materiału dowodowego.

Każdy chciałby mieć pewność, że jego sprawa jest tak samo traktowana i na końcu ten wyrok albo postanowienie będzie zgodne z prawem i we właściwy sposób zakończony ten proces.

Często też jako policja też jesteśmy atakowani, że niektóre nasze działania mają charakter polityczny.

A działacie na zlecenie rządzących? Przeciwko ich politycznym przeciwnikom?
– Nie ma żadnych politycznych nacisków na policję, którą ja kieruję. Zdarza się, że pretensje do policji mają politycy z różnych opcji i stron politycznego sporu. A to może oznaczać, że wszystko jest w porządku.

Zresztą jestem ostatnią osobą, która pozwoliłaby sobie na takie naciski. Z ministrem spraw wewnętrznych umówiliśmy się, że to komendant główny odpowiada za organizację pracy policji. Dobierałem komendantów wojewódzkich według jasnych i czytelnych kryteriów. Najważniejsze są kompetencje i doświadczenie. My dbamy o bezpieczeństwo Polek i Polaków i robimy to zgodnie z prawem, zgodnie z wszystkimi zasadami i ustawą o policji. Jeśli są jakieś błędy, to wyciągamy konsekwencje i niczego nie ukrywamy.

Politycy, którzy dziś rządzą, zapowiadali likwidację Centralnego Biura Antykorupcyjnego i utworzenia na jego miejsce w policji takiej samej jednostki jak CBŚP, czy Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości, tylko zwalczającej korupcję. Wydaje mi się, że przed korupcją powinna chronić mnie moja lokalna policja. Ta w mieście, powiecie, województwie. Tak jak przed cyberprzestępczością czy pospolitą przestępczością kryminalną.
– Kolejna specjalna struktura w policji – taka jak CBŚP – rzeczywiście nie jest nam do niczego potrzebna. Nie znam specyfiki działalności CBA, ale wiem, że ponad 98 procent przestępstw korupcyjnych ujawnia i ściga policja. W każdej komendzie wojewódzkiej jest wydział do walki z korupcją. Będziemy te wydziały wzmacniać i porządkować strukturę tych jednostek. Zwalczanie korupcji, na poważniejszym poziomie, to też jedno z zadań CBŚP. Jak utworzone zostanie Narodowe Biuro Śledcze, to będzie w nim miejsce na silny pion zwalczający korupcję.

A kiedy NBŚ powstanie?
– Do tego potrzebna jest nowelizacja Ustawy o policji. Pracuje zespół w Komendzie Głównej, który do końca marca ma mi przedstawić koncepcję, którą pokażę ministrowi. ●

Rozmawiał Marcin Rybak

REKLAMA

Wrocław/34421023

5–8.03.2026

SZCZELINY

KOBIETY W SZTUKACH PERFORMATYWNYCH

INSTYTUT IM. JERZEGO GROTOWSKIEGO

PROGRAM

czw. 5.03

17:00 *Rynek, zbiórka o godz. 16:50 w Przejściu Żelaźniczym* Wstęp wolny
Live (30')
Performans Sakar Sleman (Irak)

18:00 *Sala Teatru Laboratorium* Bilety: 20/30 PLN
Inwazja (30') 16+
Czytanie performatywne tekstu Aliny Sarnackiej, w reżyserii Aliny Kostiukovej, w wykonaniu Anastasii Ivasovej, Aliny Kostiukovej, Rimmy Tyshkevych i Lolity Zhuravlovej (Ukraina)

19:00 *Studio Na Grobli* Bilety: 20/30 PLN
Materiały do Pokojówek (75') 16+
Spektakl Studia WACHOWICZ/FRET (Polska)

pt. 6.03

18:00 *Centrum Sztuk Performatywnych* Bilety: 20/30 PLN
Nakba (45') 16+
Przedpremierowy pokaz spektaklu tanecznego w reżyserii Anny Gancarz (Polska)

19:00 *Sala Teatru Laboratorium* Bilety: 20/30 PLN
Obłok Oorta (45') 16+
Spektakl Teatru A Part (Polska)

20:00 *Studio Na Grobli* Bilety: 20/30 PLN
Materiały do Pokojówek (75') 16+
Spektakl Studia WACHOWICZ/FRET (Polska)

sob. 7.03

11:00 *Studio Na Grobli* Wstęp wolny
7 Szwów / 7 Stitches (5h) 16+
Premierowy pokaz performansu/instalacji Agaty di Masternak (Polska)

17:00 *Studio Na Grobli* Bilety: 20/30 PLN
Sąsiedzi. Czytania na czas samotności (45') 16+
Czytanie performatywne tekstu Rity Jankowskiej, w reżyserii Autorki, w wykonaniu Społecznego Chóru Czytającego (Polska)

18:30 *Sala Teatru Laboratorium* Bilety: 20/30 PLN
Corpus Delicti (60') 18+
Spektakl tańca butō Alessandry Cristiani (Włochy)

20:00 *Centrum Sztuk Performatywnych* Bilety: 40/50/60 PLN
COMPAGNIE MARIE CHOUINARD 16+
Étude no 1 (40')
Solo według choreografii Marie Chouinard, w interpretacji Carol Prieur (Kanada)

niedz. 8.03

17:00 *Studio Na Grobli* Bilety: 20/30 PLN
Sublime (45') 16+
Spektakl Karoliny Kraczkowskiej (Polska)

18:15 *Muzeum Teatru im. Henryka Tomaszewskiego (pl. Wolności 7A)* Wstęp wolny
DIALOGI MIŁOŚCI – pamięć pozorna (30') 16+
Performans Leny Czerniawskiej i Wojtka Grabałowskiego (Polska)

19:00 *Sala Teatru Laboratorium* Bilety: 20/30 PLN
Chaos (45') 16+
Performans Aurory Lubos (Polska)

20:00 *Centrum Sztuk Performatywnych* Bilety: 40/50/60 PLN
COMPAGNIE MARIE CHOUINARD 16+
Étude no 1 (40')
Solo według choreografii Marie Chouinard, w interpretacji Carol Prieur (Kanada)

WYDARZENIE TOWARZYSZĄCE

21.01–8.03.2026 *Muzeum Teatru im. Henryka Tomaszewskiego (pl. Wolności 7A)*
Prawo lustra
Wystawa biżuterii konceptualnej Dominiki Kuźniar

Więcej informacji:

bilety.grotowski-institute.pl | grotowski-institute.pl
Informacje o treściach wrażliwych i bodźcach sensorycznych na stronie Instytutu Grotowskiego: grotowski-institute.pl/projekty/szczeliny-2026/

2 WR

eprasa.pl 8f338148e7

Zwolnienia w największej porodówce we Wrocławiu

Pracownicy szpitala: To nie ra

Pracownicy szpitala na wrocławskim Brochowie są zrozpaczeni. – Nowa dyrektorka miała wyciągnąć nas z długów, ale jest tylko gorzej. Wcześniej miała uratować trzy inne szpitale i zawsze kończyło się to porażką – mówią.

• **Szpital Specjalistyczny im. A. Falkiewicza na Brochowie we Wrocławiu** FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Magda Nogaj

Szpital na Brochowie to największa porodówka na Dolnym Śląsku. Znajduje się w pierwszej dziesiątce w Polsce pod względem liczby porodów. Jest też jednym z najbardziej zadłużonych szpitali w regionie.

– Trzeba się przyjrzeć, gdzie możemy zaoszczędzić. To prawda, że trzeba ciąć koszty, ale trzeba też zwiększać przychody. Do tego potrzebne są większe nakłady pracy, więc nie ma tu miejsca na zwolnienia, bo do pracy potrzeba rąk – mówiła Magdalena Puziewicz-Karpiak niemal rok temu, gdy została nową dyrektorką szpitala im. Falkiewicza na wrocławskim Brochowie.

W tarapaty finansowe wpędziła ją poprzednia dyrektorka z nominacji PiS, Agnieszka Chrobak. Z tego powodu zarząd województwa ją odwołał. Porodówka miała wtedy ponad 50 mln zł na minusie. Do tego, zamiast z dobrej opieki nad pacjentkami, słynęła z zupełnie innej działalności.

Ówczesna szefowa deklarowała, że szpital leczy zgodnie z nauką Kościoła i w towarzystwie polityków PiS sprowadziła do niego relikwie rodziny Ulmów. Organizowała w szpitalnej kaplicy msze dla personelu. Pracownicy, którzy nie podzielali jej przekonań, skarżyli się, że są szykanowani i zastraszani. Gdy Chrobak odeszła, liczyli, że szpital zacznie funkcjonować normalnie. Po roku mówią jednak, że znów się boją i nie tylko o siebie, ale też o pacjentów.

NOCNE ZWOLNIENIA

– Nie mamy szczęścia do dyrektorów. Czystki z czasów Chrobak to nic w porównaniu z obecnymi – słyszymy od medyków z Brochowa.

– Ostatnio dyrektorka z kadrowym przyjechała do szpitala o godz. 21 i powiedziała dwóm położnym, że kończy z nimi współpracę. Nic złego nie zrobiły, jak zwykle przyszły na dyżur o 19, a dwie godziny później dowiedziały się, że „adios". Wszyscy byliśmy tym zszokowani – mówi nam jedna z lekarek, boi się podać swoje dane.

– Rozmowy z pracownikami odbywały się w godzinach ich pracy – wyjaśnia Puziewicz-Karpiak. – Były prowadzone z poszanowaniem przepisów prawa pracy oraz zasad organizacyjnych.

Pracownicy twierdzą, że personel jest zmuszany do „niby dobrowolnych" odejść. Według nich szefostwo obchodzi też przepisy prawa pracy. Powiadomili o tym Ministerstwo Zdrowia. Jako przykład wskazali salowe i sanitariuszy.

„Dotychczas zatrudnieni byli oni na umowę o pracę, natomiast następnie wprowadzono zmianę formy zatrudnienia na umowy zlecenia, mimo że praca wykonywana jest w warunkach typowych dla stosunku pracy (stałość, podporządkowanie, określony czas i miejsce wykonywania obowiązków). Co więcej, w momencie, kiedy pracownicy mieli uzyskać umowę o pracę na czas nieokreślony, zaproponowano im podpisanie umów cywilnoprawnych, co może stanowić obejście prawa oraz naruszenie przepisów o zatrudnianiu" – napisali.

Według personelu konsekwencją decyzji szefostwa może być zagrożenie epidemiologiczne i sanitarne.

„W wyniku drastycznej redukcji personelu sprzątającego doszło do rażącego obniżenia standardów higieny na oddziałach, w tym o podwyższonym rygorze sanitarnym (ginekologia, położnictwo, neonatologia, pediatria). Ciągi komunikacyjne i sale chorych nie są sprzątane z należytą częstotliwością, co stanowi bezpośrednie zagrożenie wystąpienia zakażeń wewnątrzszpitalnych, szczególnie groźnych dla noworodków, kobiet w ciąży i połogu" – czytamy w piśmie do MZ.

List jest anonimowy. Także rozmówcy „Wyborczej" wolą nie ujawniać swoich danych.

PORODÓWKA W DŁUGACH

Pracownik porodówki: – Ewidentnie jest wdrożony plan oszczędnościowy. Dyrektorka papierów fajnych nie ma, wcześniej już pogrążyła inne szpitale. Wygląda na to, że my będziemy kolejnym. Już likwidowane są poradnie. To automatyczne odcięcie się od możliwości finansowania z NFZ. Przecież z tych przychodni były pieniądze.

Podkreślają, że nowa dyrektorka miała wyciągnąć szpital z długów, ale „robi to w nieracjonalny sposób". Ogranicza działalność medyczną i jednocześnie rozbudowuje administrację.

– Stworzone zostały stanowiska, które w długiej historii szpitala nigdy nie istniały, bo nie były potrzebne. Bizancjum – słyszę. – Na Brochowie zatrudniony został np. zastępca dyrektora ds. ekonomicznych. Wcześniej mieliśmy tylko główną księgową, teraz wydłużona została ścieżka decyzyjna.

Puziewicz-Karpiak wyjaśnia, że to stanowisko istniało od 2024 roku. Zajmował je Andrzej Urniaż. Nowa dyrektorka przesunęła go do działu controllingu, który stworzyła.

Swoim zastępcą, odpowiedzialnym za finanse szpitala, mianowała natomiast Jakuba Odrowąża-Wilkońskiego. Znają się; wcześniej pracowali razem w Strzelińskim Centrum Medycznym, gdzie mieli analogiczne stanowiska. Ich zarządzanie skończyło się ogłoszeniem upadłości szpitala. ZUS groził zajęciem jego konta, bo nie płacił składek za pracowników. Zaległości sięgały aż 4 mln zł, a o swoje upominał się jeszcze urząd skarbowy. Do tego obciążeniem był 13-milionowy kredyt zaciągnięty na spłatę bieżących zobowiązań.

Wrocławska porodówka jest w znacznie gorszej sytuacji. Ale to już nie problem Jakuba Odrowąża-Wilkońskiego, z którym dyrektorka się rozstała: – Ze względu na oszczędności zredukowałam stanowisko ds. controllingu i pan Urniaż ponownie został zastępcą dyrektora – wyjaśnia Puziewicz-Karpiak.

Urniaż to kolejny specjalista od tonących w długach szpitali. Ten, w którym pracował wcześniej, w Legnicy, miał w zeszłym roku prawdopodobnie największy dług szpitalny w Polsce. Wynosił aż 250 mln zł. Ponad połowę szpital winny był instytucjom parabankowym.

„Było zabawnie, nerwowo i ciężko, a będzie pewnie jeszcze ciężej, ale życzę Państwu i szpitalowi powodzenia" – napisał Odrowąż-Wilkoński w pożegnalnym mailu do pracowników.

Także kariera samej szefowej budzi obawy pracowników co do jej kompetencji: – Miała uratować szpitale w Strzelinie, Ostrzeszowie, Krotoszynie i za każdym razem kończyło się to porażką.

Puziewicz-Karpiak dobrała sobie jeszcze drugiego zastępcę ds. sprzedaży usług medycznych. Tego stanowiska, podobnie jak controllingu, wcześniej w szpitalu nie było. Personel nie przypomina sobie, by szpital kiedykolwiek miał trzech dyrektorów. Płaci im pensje, a jednocześnie oszczędza na lekach.

Pracownicy: – Oddziały przynoszą receptariusze z listą tego, czego potrzebują do leczenia pacjentów. Nim to dostaną, mija jednak kilka dni, bo pani dyrektor zarządziła, że zamówienia muszą mieć jej akceptację. Osobiście robi selekcję i wykreśla różne leki. Szpital nie ma więc odpowiedniego zabezpieczenia.

– Wcześniej była zupełna dowolność przy tworzeniu zamówień. Ja powiedziałam: daję wam budżety. Na ich podstawie każdy oddział wykorzystywał zamówienia na leki na poziomie około 80 proc. Natomiast lekarze, którzy chcieli więcej, pisali wnioski i dostawali więcej – broni się dyrektorka.

Pracownicy krytykują to rozwiązanie. Zawiadomili też Ministerstwo Zdrowia, że są mobbingowani: „W placówce powszechne są praktyki wywierania presji psychicznej na personel, grożenia konsekwencjami służbowymi, represjonowania osób zgłaszających nieprawidłowości oraz naruszania godności pracowników. Panująca atmosfera strachu unie-

eprasa.pl 8f338148e7

towanie, a likwidowanie

możliwia zgłaszanie zdarzeń niepożądanych i realnych zagrożeń".

Jedna z pracownic dostała wypowiedzenie w trybie natychmiastowym, bo napisała negatywny komentarz o szpitalu na Instagramie i ktoś doniósł dyrektorce.

– Nie mogłam nie zareagować, jeśli pani sprzątająca krytykowała decyzje dyrektora – mówi Puziewicz-Karpiak. – Pisała, że tutaj nie ma kto pracować, że szpital jest niebezpieczny, że pacjenci nie są zaopiekowani i że otaczam się, nie wiadomo iloma dyrektorami. Jeżeli pracownikowi coś się nie podoba, u mnie są zawsze drzwi otwarte. Mogła ze mną porozmawiać, a nie puszczać na Instagramie coś, co przestraszy kobiety chcące rodzić w naszym szpitalu. To było działanie na szkodę szpitala.

„ZWOLNIENIA MIAŁY CHARAKTER RACJONALIZACYJNY"

Według pracowników nawet ludzie z najbliższego otoczenia dyrektorki nie mogą się czuć bezpiecznie.

– Jedna po drugiej wysypują się sekretarki. Dwie w ciągu trzech miesięcy zostały zwolnione w trybie natychmiastowym. Dziś ktoś pracuje, a jutro go nie ma. Tak było np. z przełożoną pielęgniarek. Pracowała z 30 lat w szpitalu. Dyrektorka przyniosła jej wypowiedzenie. Koordynatorka powiedziała, że nie podpisze tego, że sama się zwalnia. Schowali dokument i wyjęli kolejny. W nim już jako przyczyna wskazana była redukcja stanowiska – słyszę od pracowników.

Puziewicz-Karpiak: – Tak było, ale inaczej musiałabym pracownicę zwolnić dyscyplinarnie, bo dopuściła się poważnego zaniedbania.

Pielęgniarka uważa, że została zwolniona bezprawnie i jak nas zapewniono, skierowała sprawę do sądu.

Pracownicy mówią nam o kilkudziesięciu zwolnieniach, ale dyrektorka przekazała „Wyborczej", że rozwiązała umowę o pracę tylko z pięcioma osobami. Były to położna koordynująca, dwie jej podwładne oraz pracownicy administracji. Natomiast z dwiema osobami, które były w wieku emerytalnym, zawarła porozumienia rozwiązujące umowę.

– Skala zmian jest więc minimalna w stosunku do całkowitego zatrudnienia – uważa dyrektorka. Poinformowała, że w marcu, gdy obejmowała stanowisko, szpital miał 782 pracowników, a obecnie zatrudnia 774 osoby.

– Zwolnienia miały charakter racjonalizacyjny i organizacyjny. Chodziło o dostosowanie struktury zatrudnienia do rzeczywistych potrzeb oraz możliwości finansowych placówki, przy jednoczesnym zachowaniu pełnej dostępności świadczeń dla pacjentów – tłumaczy dyrektorka.

Zapewnia, że zależy jej na racjonalnym gospodarowaniu środkami publicznymi: – Celem tych działań jest utrzymanie wysokiej jakości opieki medycznej, a nie jej ograniczanie. Należy podkreślić, że w czerwcu 2025 r. szpital nie redukował zatrudnienia, gdy na oddziale ginekologiczno-położniczym dostosowywał liczbę łóżek do rzeczywistych potrzeb. Zmniejszył ją, uzyskując wzrost ich wykorzystania z 64 do 85 procent.

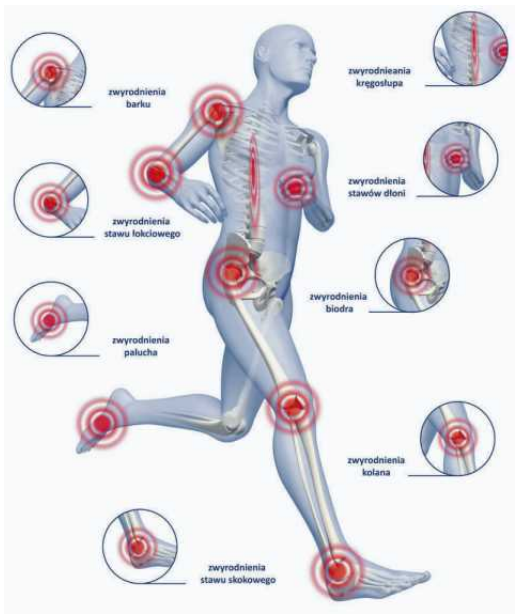
Zwolnienia miały charakter racjonalizacyjny i organizacyjny. Chodziło o dostosowanie struktury zatrudnienia do rzeczywistych potrzeb oraz możliwości finansowych placówki, przy jednoczesnym zachowaniu pełnej dostępności świadczeń dla pacjentów

MAGDALENA PUZIEWICZ-KARPIAK
dyrektorka szpitala im. Falkiewicza na wrocławskim Brochowie

Według Puziewicz-Karpiak w szpitalu nadal pracuje za dużo osób: – Rozporządzenie ministra zdrowia z 2012 r. nakłada na szpitale normy zatrudnienia położnych. W naszym szpitalu one są znacznie przekroczone w stosunku do wymagań.

Do czerwca 2026 r. dyrektorka ma zamiar zwolnić około 30 kolejnych osób. Zapewnia jednak, że jej działania przynoszą efekty: – Dług roczny w 2024 r. wynosił 8 mln zł, a rok później 2 mln mniej. Dążymy do zmniejszenia udziału kosztów wynagrodzeń w przychodach i do zwiększenia wpływów. Nie są planowane żadne działania polegające na zamykaniu oddziałów ani ograniczaniu leczenia. Wypowiedzieliśmy jedynie umowę z NFZ w zakresie położnej środowiskowej, ponieważ świadczenie to generowało straty finansowe. Szpital odnotował wzrost ilości hospitalizacji oraz świadczonych porad. Ilość urodzeń w latach 2025/2024 jest porównywalna.

REKLAMA
Wrocław/34419237

FENOMEN OSOCZA i FIBRYNY

Jedyne przyczynowe leczenie bólu - REGENERACJA KRĘGOSŁUPA, STAWÓW, MIĘŚNI I TKANEK

Jesteśmy w Centrum Terapii Kręgosłupa (SPONDLO-CLINIC group) prowadzone przez dra Jarosława Jawnego- (uznany ekspert w dziedzinie spondyliatrii i znany terapeuta manualny) – który pracuje ponad 30 lat z tkanką łączną a jego zespół to uznani specjaliści w swoich dziedzinach. **Centrum słynie z nowoczesnych i skutecznych metod leczenia kręgosłupa, stawów i mięśni.**

Z jakimi schorzeniami najczęściej trafiają do nas pacjenci?
Z bólami i uszkodzeniami kręgosłupa, kolana, biodra czy też barku (cały aparat ruchu) – uszkodzenie po urazie, przeciążenie, wiek i zwyrodnienie. Tam gdzie inni lekarze nie potrafili pomóc lub chcieli tylko operować. A **dysfunkcje i ból należy leczyć zawsze** i za wszelką cenę. Im wcześniej podejmiemy leczenie tym szybciej i taniej dojdziemy do zdrowia.

Co to jest proloterapia?
Proloterapia to najnowocześniejsza na świecie metoda leczenia i regeneracji kręgosłupa, więzadeł, stawów i mięśni. Podajemy preparat w miejsce uszkodzenia i w punkty sterujące. Likwidujemy ból poprzez **naprawę uszkodzonej** tkanki. Dużą skuteczność osiąga się podając gotowy **kolagen MD. PRP to osocze bogato-płytkowe a i-PRF to fibryna** które uzyskuje się po odwirowaniu z krwi własnej pacjenta. **PRP** to skoncentrowana objętość **płytek krwi** i **czynników wzrostu stymulujące** przebudowę naprawczą. **I-PRF** to najwyższe osiągnięcie medycyny regeneracyjnej, jest świetnie **usieciowana (struktura 3D) i zawiera dodatkowo znaczną ilość komórek macierzystych** (nazywana **jest osoczem III generacji**). Z HBOT (**komora tlenowa** hyperbayczna) działa rewelacyjnie. **Odrasta zwykła, zdrowa tkanka.**

Metody u nas stosowane są uznawane za najlepsze na całym świecie
Dodatkowo aby przyspieszyć proces regeneracji stosujemy proloterapię, terapię manualną, igło-terapię, masaże, trening indywidualny kręgosłupa, kinezyterapię, dietę, ale też fizykoterapię - najnowsze technologie XXI wieku. Dzięki temu uzyskujemy **najwyższą skuteczność.**

Czemu kolagen jest aż tak ważny?
Kolagen a szczególnie fibrynogen jest odpowiedzialny za to, że nasze tkanki są elastyczne i mocne. Jego brak sprzyja uszkodzeniom wielu struktur (kolana, biodra, ale też dyskopatie czy przepukliny).

Czy starszym ludziom można pomóc?
Tak, dostarczamy kolagen w ten sposób, żeby w uszkodzonym miejscu następowała regeneracja. Do **pobudzenia regeneracji** należy podać **czynniki wzrostu(PRP), komórki macierzyste, tlen** i zapewnić nowoczesną rehabilitację. **Zaczynają być sprawni i bez bólu.**

A co z ludźmi po wypadkach lub urazach sportowych?
Ważne jest prawidłowe i szybkie rozpoczęcie leczenia. Zastosowanie **proloterapii z kolagenem, PRP lub i-PRF i właściwej rehabilitacji oraz fizykoterapii na najnowocześniejszym sprzęcie** znacznie skraca czas leczenia i całkowitego wyzdrowienia. Tutaj **HBOT** (hyperbaria tlenowa) czyni wręcz cuda. Mówimy o prawdziwej **rewolucji w regeneracji. Uważa się, że leczenie PRP, i-PRF i kolagenem jest lepsze od innych metod.** Około **90% ludzi po leczeniu u nas** funkcjonuje bez bólu. Nawet u pacjentów ze skierowaniem na operację mamy podobne wyniki.

Czy warto polecić leczenie tlenem pod ciśnieniem (HBOT)?
Tak. Leczenie **tlenem pod wyższym ciśnieniem** to nie moda ale **nowoczesna i bardzo skuteczna** metoda wspomagania terapii w bardzo wielu schorzeniach. Także **znacznie skraca czas leczenia i regeneracji**. Po kilku zabiegach w komorze tlenowej poziom **komórek macierzystych** zwiększa się nawet **7-8 krotnie**. To także skuteczna profilaktyka (**idealna w czasach COVID-19**) oraz najdoskonalszy **doping sportowy i intelektualny**.
Do naszej oferty wprowadziliśmy również INHALACJE WODOROWE, do których stosujemy jedno z najbardziej wydajnych i technologicznie zaawansowanych urządzeń na rynku (HIM-19). Inhalacje te stanowią uzupełnienie prowadzonej terapii - zwiększają odporność organizmu, działają antyoksydacyjnie oraz wspomagająco przy leczeniu wielu chorób (cukrzyca, nadciśnienie, astma, reumatyzm, alergie) oraz stanów zapalnych mięśni i uszkodzeń tkanek miękkich.

WARTO WIEDZIEĆ: Schorzenia, w leczeniu których się specjalizujemy to:
bóle kręgosłupa, dyskopatie (przepukliny), rwa kulszowa, bóle i zawroty głowy, migreny, bóle kończyn, barku, bóle kolan i bioder, łokieć tenisisty, wady postawy i skoliozy, bóle menstruacyjne, nerwobóle oraz wszelkie urazy sportowe i po wypadkach komunikacyjnych. Nasze metody (przy współpracy ze specjalistą stomatologii) są bardzo skuteczne przy **regeneracji stawu skroniowo-żuchwowego oraz przy leczeniu BRUKSIZMU (o ile wiadomo jesteśmy pierwsi)**
Dr Jarosław Jawny prowadzi szkolenia z praktycznego stosowania osocza i fibryny dla lekarzy z całej Polski propagując nowe metody.

ZAPRASZAMY
DO CENTRUM TERAPII KRĘGOSŁUPA,
Wrocław, ul. Wyszyńskiego 116/2,
tel. 71 726-11-71, 503-183-095,
www.ctkregoslupa.pl

1 WR

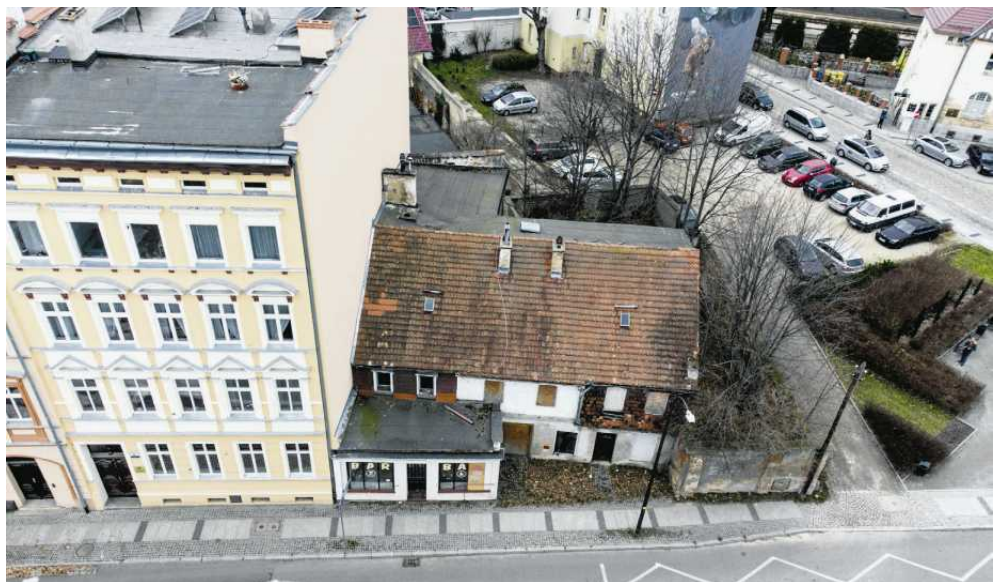
eprasa.pl 8f338148e7

W Świdnicy wyburzą 300-letni zabytek

Konserwator się nie zgadzał, więc znaleźli sposób

Konserwator najpierw mówił „nie", więc miasto odczekało kilka lat i już ma zgodę na wyburzenie XVIII-wiecznej gospody z czasów, gdy Świdnica była ważną twierdzą na Śląsku. – Jej uratowanie jest możliwe – uważa ekspertka.

Agnieszka Dobkiewicz

• **Zabytkowy budynek dawnej gospody w Świdnicy będzie usunięty za zgodą konserwatora**
FOT. ŚWIDNICKI PORTAL HISTORYCZNY

Budynek dawnej gospody w Świdnicy wzniesiono w II połowie XVIII wieku lub zaraz na początku wieku XIX. Jego historię badał Świdnicki Portal Historyczny i niestety dla tego kwartału nie zachowały się księgi i akta gruntowe. Wiadomo, że przechodził z rąk do rąk, ale prawdopodobnie cały czas funkcjonowała tu gospoda. W 1899 roku nazywała się „Pod Trzema Górami", a jej właścicielem był Adolf Birkie.

Birke wzniósł obok gospody narożną kamienicę, w której uruchomił hotel, nie przetrwał on jednak bombardowania podczas II wojny światowej. Po wojnie funkcja oberży przetrwała i mieścił się tutaj bardzo popularny „Bar u Michała". W pamięci mieszkańców pozostał obraz pana Michała, który ogromną aluminiową chochlą napełniał talerze flakami czy gulaszem z serc wołowych.

DOKUMENT URBANISTYCZNEGO ROZWOJU MIASTA

To był ostatni dobry okres w historii gospody. Budynek latami nieremontowany niszczał. Nikt nie zadbał, by wpisać go do Rejestru Zabytków. Umieszczono go jedynie w gminnej ewidencji, która nie daje należytej ochrony. Jeszcze 20 lat temu z ofertą wykupienie go od miasta wystąpili polscy właściciele baru, ale odmówiono im i poinformowano, że jest on przeznaczony do rozbiórki.

Kilka lat temu o rozbiórkę obiektu zaczęli się starać członkowie sąsiedniej wspólnoty, której zniszczony budynek przeszkadza, między innymi w dokonaniu termomodernizacji. W 2018 roku władze Świdnicy wystąpiły do Delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Wałbrzychu z zapytaniem o możliwość zrównania do z ziemią. Wtedy podjęto wstępne rozmowy na ten temat, ale ostatecznie konserwator nie wyraził na to zgody. Uznał, że budynek jest jednym z niewielu zachowanych przykładów zabudowy zaraz po likwidacji twierdzy, jeszcze przed utworzeniem dzisiejszego placu Grunwaldzkiego, choć mylił się w szacunkach, bo na zachowanych mapach widać, że budynek w tym miejscu istniał, gdy miasto było jeszcze twierdzą. I dodawał: – W swej zachowanej formie historycznej stanowi dokument rozwoju urbanistycznego miasta.

Konserwator podkreślał też, że stan zachowania budynku dawnej gospody jest efektem wieloletnich zaniedbań, braku bieżący prac remontowo-konserwatorskich i należytego nadzoru. Zaznaczył jednak, że stan nie przesądza o utracie wartości zabytkowych – historycznych, artystycznych czy naukowych. „Nieprzydatność w dalszym użytkowaniu zgodnie z przeznaczeniem oraz inne plany inwestycyjne i oczekiwania właściciela nie są przesłanką do uzgadniania rozbiórki budynków zabytkowych. Organ stoi na stanowisku, że planowane prace rozbiórkowe są niedopuszczalne pod względem konserwatorskim i naruszą w zasadniczy sposób wartość zarówno obiektu podlegającego ochronie, jak i chronionego zespołu" – podsumował konserwator zabytków.

ZABYTKOWA GOSPODA SKAZANA PRZEZ WŁADZE MIASTA NA ZRUJNOWANIE

Od momentu dość jednoznacznej opinii wałbrzyskiego urzędu konserwatorskiego minęło 8 lat. Jak przez ten czas realnie świdnicki urząd zabezpieczył XVIII-wieczną gospodę? Z odpowiedzi miasta wynika, że skupiono się na zabezpieczeniu wejścia do niego, co w praktyce ograniczyło się do zabicia drzwi i okien płytami. Nie zrobiono rzeczy wydawałoby się oczywistej – nie zabezpieczono dziurawego dachu, pozwalając na zalanie wnętrza wodami opadowymi.

– Z kolejnych informacji uzyskanych od miasta drogą oficjalną, o które poprosiliśmy, wynika, że władze miasta nigdy nie były zainteresowane prywatyzacją tego miejsca – informują historycy ze Świdnickiego Portalu Historycznego. – Dlaczego? Przecież mogłaby to być jedna z dróg do uratowania miejskiego zabytku. Tymczasem z góry założono, że jest w złym stanie technicznym i dlatego został wyłączony ze sprzedaży. A przecież zabytki w dużo gorszym stanie doprowadza się do świetności. Tych przykładów na Dolnym Śląsku mamy naprawdę sporo.

KONSERWATOR ZABYTKÓW ZMIENIA ZDANIE

W 2024 roku miasto Świdnica wróciło do tematu gospody. Zlecono kolejną ekspertyzę stanu technicznego rzeczoznawcy budowlanemu, która nie mogła pokazać, że jej stan jest jeszcze gorszy niż 6 lat temu. Dokument przesłano do wałbrzyskiego oddziału konserwatora z informacją, że stopień zużycia wynosi 81,1 procent. I tutaj doszło do sytuacji zaskakującej.

„Z uwagi na stopień zniszczenia oraz uszkodzenia elementów konstrukcyjnych budynku – więźby dachowej, ścian i sklepień remont obiektu musiałby polegać na niemal całkowitej odbudowie. Stopień zniszczenia, określany na ok. 81 procent substancji, uniemożliwia zachowanie obiektu w charakterze zabytku i wykonania w nim prac remontowych. Dlatego też organ ochrony zabytków dopuszcza możliwość jego rozbiórki – napisał w oficjalnym piśmie konserwator zabytków, wydając zgodę na rozebranie ponad 250-letniego budynku, który jeszcze niedawno nazywał „dokumentem rozwoju urbanistycznego miasta".

Pismo konserwatora przesądziło o jego losie. Zlecono opracowanie dokumentacji rozbiórkowej, a zgodę wydał już nadzór budowlany. – Z odpowiedzi na interpelację, którą złożyłam, wynika, że część lub całość terenu przyległego do działki zostanie przeznaczona na parking typu Park and Ride – informuje Sylwia Kozłowska-Osojca, świdnicka radna.

To miejsce w świetnej lokalizacji, nie tylko blisko dworca, ale i niemal w centrum miasta, gdzie mało jest w tej chwili przestrzeni na nowe inwestycje.

Wyburzenie to niebezpieczny precedens polegający na doprowadzeniu obiektu do złego stanu, a następnie wymazywaniu go z mapy miasta. Idąc tym tokiem rozumowania, ryzykujemy utratę historycznej zabudowy, która decyduje o malowniczości miejskiego krajobrazu

KATARZYNA SIELICKA
archeolożka i muzealniczka

SPECJALISTKA OD ZABYTKÓW: NIEBEZPIECZNY PRECEDENS

– Barokowy budynek dawnej gospody znajdujący się przy placu Grunwaldzkim w Świdnicy jest znakomitym przykładem architektury doby fryderycjańskiej, świadkiem nowej epoki, która nastąpiła po wojnach śląskich i odcisnęła swoje piętno na wyglądzie miast śląskich poprzez wprowadzenie m.in. nowych przepisów budowlanych – wyjaśnia tymczasem archeolożka i muzealniczka Katarzyna Sielicka, autorka książki „Zabytkowy budynek", znana w branży jako specjalistka od trudnych remontów.

– Dziś jego stan jest zły, nie tylko z uwagi na liczne problemy techniczne, ale także w wyniku dostawienia do frontu fatalnej przybudówki. Jego remont i przywrócenie dawnego, urokliwego charakteru są jednak jak najbardziej możliwe. Zrozumiałe jest niezadowolenie mieszkańców sąsiednich budynków, którzy podnoszą różne kwestie – od termomodernizacji po estetykę, a właściwie jej brak – budynek wygląda obecnie jak szpecąca ruina.

I dodaje: – Rozwiązanie, polegające na wyburzeniu, to niebezpieczny precedens polegający na doprowadzeniu obiektu do złego stanu, a następnie wymazywaniu go z mapy miasta. Idąc tym tokiem rozumowania, ryzykujemy utratę historycznej zabudowy, która decyduje o malowniczości miejskiego krajobrazu.

Katarzyna Sielicka podkreśla, że nie jest to błaha kwestia, choć na taką może wyglądać. – Charakterystyczna dla regionu i zadbana architektura wpływa na jakość życia mieszkańców. Przecież lepiej nam się żyje w miejscach pięknych, poczucie zakorzenienia, trwałości, ciągłości, co przekłada się na przywiązania do miejsca. Ma to ogromne znaczenie wobec obecnego kryzysu demograficznego. Młodzi dziś migrują, nie tak jak dwadzieścia lat temu, czyli głównie za pracą, ale przede wszystkim w poszukiwaniu przyjaznego miejsca do życia. Piękne miasto, o którego charakterze decyduje w dużej mierze zadbana, historyczna architektura to także magnes dla turystów, ale to chyba oczywiste.

Sielicka apeluje: – Nie idźmy drogą na skróty. Dziedzictwo architektoniczne to zasób skończony i nieodnawialny. Raz wyburzonego barokowego budynku już nie odzyskamy. ●

eprasa.pl 8f338148e7

ODKRYJ LEGNICĘ

Zaledwie kilkadziesiąt kilometrów od Wrocławia leży miasto, które potrafi zaskoczyć. Dla wielu turystów nie jest to oczywisty kierunek, ale zapewniamy, Legnica jest idealna na weekendowy wypad. Znajdziecie tu historię, która ociera się o wielką politykę Europy, architekturę jak z filmowego planu, naukową przygodę i miejsca do odpoczynku, gdzie czas zwalnia dokładnie tak, jak powinien.

Miasto, które widziało niejedną historię

Legnicę nazywano „drugim okiem" Śląska. To tutaj w 1241 roku rozegrała się słynna bitwa z Mongołami – jedno z najważniejszych starć średniowiecznej Europy. Później były wojna siedmioletnia, kampanie napoleońskie, a w XX wieku – zimna wojna i wieloletnia obecność Armii Radzieckiej. Ostatni radzieccy żołnierze opuścili miasto dopiero w 1993 roku.

Ta historia nie jest zamknięta w podręcznikach. Ona wychodzi na ulice, kryje się w murach, odbija w detalach architektonicznych. W Legnicy przeszłość nie jest dekoracją – jest wpisana w DNA miasta.

NASZE TOP 7 – CO ZOBACZYĆ W LEGNICY

1. Zamek Piastowski w Legnicy
Jedna z pierwszych i największych murowanych warowni na ziemiach polskich. Surowa, monumentalna, a jednocześnie pełna detali. Warto wspiąć się na taras widokowy na ośmiobocznej wieży św. Piotra – panorama miasta z tej perspektywy porządkuje mapę w głowie i pokazuje, jak harmonijnie łączą się tu epoki.

2. Legnickie kościoły – gotyk, barok i dynastia Piastów
Wizyta w legnickich świątyniach to podróż przez stulecia. Katedra św. Apostołów Piotra i Pawła zachwyca skalą i kolekcją epitafiów. Kościół Marii Panny imponuje architekturą i ponad 300 metrami kwadratowymi przepięknych witraży. W kościele św. Jana w Legnicy znajduje się Mauzoleum Piastów – z sarkofagami ostatniego przedstawiciela dynastii, Jerzego Wilhelma i jego rodziców. To miejsce ma w sobie powagę i opowieść o rodzie, który był filarem historii Polski.

3. Muzeum Miedzi i Akademia Rycerska
W Muzeum Miedzi zobaczycie, jak historia Legnicy splata się z historią produkcji miedzi, która napędza rozwój regionu. Zgromadzono tu także wyjątkowe zbiory poświęcone dziejom Legnicy. Warto zwiedzić również liczne wystawy czasowe. Tuż obok Muzeum znajduje się Akademia Rycerska – jeden z najcenniejszych zabytków barokowej architektury świeckiej na Dolnym Śląsku, przewyższający rozmiarem Zamek Królewski, z przepięknymi salami Manežową i Królewską. Jej rozmach robi wrażenie nawet na tych, którzy „widzieli już wszystko".

4. Rynek i smak miasta
Serce Legnicy bije na Rynku. Kolorowe kamieniczki, Stary Ratusz, kawiarnie, restauracje i cukiernie, w których łatwo stracić poczucie czasu. To tu najlepiej spróbować Bomby Legnickiej – piernikowo-marcepanowego ciastka, które jest tradycyjnym, unikatowym dla Legnicy wypiekiem. Najpierw spacer, potem kawa. Albo odwrotnie.

5. Tarninów – miasto ogrodów
To zupełnie inna odsłona Legnicy. Secesyjne wille, brukowane ulice, zieleń zaglądająca przez ogrodzenia. Nic dziwnego, że dzielnica wielokrotnie stawała się planem filmowym. Spacer tutaj to bardziej kontemplacja niż zwykła przechadzka.

6. Park Miejski w Legnicy
XIX-wieczny park to zielone płuca miasta. Są tu stare drzewa, ścieżki idealne na długi spacer i Palmiarnia, która przenosi w cieplejszy klimat. Latem multimedialne fontanny przyciągają tłumy – woda, światło i muzyka tworzą widowisko, które kończy dzień w najlepszy możliwy sposób.

7. Centrum Nauki Witelona w Legnicy
Nowoczesność w zabytkowych murach dawnego Domu Strzeleckiego. Patronem miejsca jest XIII-wieczny uczony Witelon, jeden z najwybitniejszych mieszkańców miasta. Interaktywne ekspozycje sprawiają, że nauka staje się przygodą – dla dzieci, ale i dla dorosłych, którzy lubią odkrywać tajemnice świata.

Kultura, która przyciąga

Legnica zachwyca kulturą. Festiwal Srebro, Legnica Cantat czy Satyrykon mają międzynarodową renomę. Do tego Konserwatorium Organowe, Turniej Kowali, Imieniny Ulicy Najświętszej Marii Panny i Święto Ogórka – wydarzenia, które łączą mieszkańców i gości przy muzyce, lokalnych smakach i dobrej energii. Każdy znajdzie tu coś, co lubi.

Legnica to nie jest miasto „do odhaczenia". To miasto do przeżycia. Na weekend – idealne. Na dłużej – jeszcze lepsze. Wystarczy wysiąść z auta lub pociągu i pozwolić, by poprowadziły Was ulice. Reszta zrobi się sama.

Więcej informacji przydatnych w planowaniu pobytu w Legnicy znajdziecie na:

legnica.travel

Wrocław/34421492

eprasa.pl 8f338148e7

Kontrowersyjny dyplom z AI na ASP

Studenci ASP: „Budzi to nasz niepokój”

Po publikacji jednego z dyplomów na ASP we Wrocławiu spłynęła fala krytyki. Uczelni zarzuca się promowanie pracy stworzonej z użyciem sztucznej inteligencji.

Jessica Krysiak

Chodzi o projekt Justyny Kaźmierskiej z Wydziału Architektury Wnętrz, Wzornictwa i Scenografii, zatytułowany „Jest Grubo! Otyłość – epidemia współczesności”. To kolorowe, utrzymane w bajkowej, w pudrowo-różowej estetyce grafiki przedstawiające lody w rożkach, świnie i ludzi. Wszystkie zostały wygenerowane przez sztuczną inteligencję.

Dyplom został zakwalifikowany na wystawę „Sztuka przejścia ’25 – Najlepsze Dyplomy ASP we Wrocławiu”, organizowaną w BWA Wrocław Główny.

Informacja pojawiła się na portalu społecznościowym uczelni. Pod wpisem pojawiło się niemal 200 komentarzy, w większości krytycznych. Użytkownicy zwracali m.in. uwagę na to, że treści wygenerowane przez sztuczną inteligencję powinny być odpowiednio oznaczane, a Akademia Sztuk Pięknych „ma uczyć rozwijania się w strefach sztuki, a nie zastępowania jej AI”. Inni prześmiewczo pisali, że „na innych uczelniach za AI oblewają, a na ASP dają wyróżnienia”.

W odpowiedzi ASP opublikowała oświadczenie, cytując promotorkę dyplomu, dr hab. Martę Płonkę, prof. ASP: – Uczelnia uczy nie tylko formy, lecz przede wszystkim świadomego i krytycznego korzystania z narzędzi, które kształtują współczesną kulturę wizualną.

Jej zdaniem sztuczna inteligencja jest jednym z elementów procesu projektowego – obok koncepcji, researchu, setek wykonanych ilustracji i decyzji autorskich. Oświadczenie nie zakończyło jednak dyskusji.

ARTYŚCI: „UCZELNIA WYSTAWIŁA STUDENTKĘ NA POŚMIEWISKO”

O opinię w tej sprawie zapytałam młodych ludzi związanych z ASP i wrocławskim środowiskiem artystycznym.

Gabriela Wolska wraz z przyjaciółmi prowadzi kolektyw Brednie, zrzeszający twórców sztuki współczesnej. Jej zdaniem wykorzystanie AI niesie za sobą negatywne skutki.

– Pomijając już kwestie środowiskowe, moim zdaniem jest to szalenie nieuczciwe. Gdyby ten dyplom miał chociaż walory artystyczne, którymi niektórzy usprawiedliwiają użycie AI... ale w tym wypadku artystka wydaje mi się nie w porę wyedukowana. Została wystawiona przez komisję na publiczne pośmiewisko – mówi.

Podobnie negatywnie sytuację odbiera Filip, również wchodzący w skład Bredni: – Na tym poziomie artystka powinna już być chyba świadoma konsekwencji używania AI. Jeśli nie jest, to tylko gorzej o niej świadczy.

Jak podkreśla, dziwi go, że tzw. AI slop [treści powtarzalne, pozbawione sensu – red.] jest zestawiony z „ludzkimi” działaniami innych twórców.

– Budzi to oburzenie, tym bardziej że artystka w swojej pracy odwołuje się do tak ważnego społecznie tematu, jakim jest otyłość, a AI kojarzy się raczej z lenistwem i pójściem na skróty – mówi.

– Ta praca po prostu gryzie mnie w oczy – przyznaje Julia, studentka wrocławskiej ASP. – Bardzo dziwi mnie jej wybór. Niezależnie od kontekstu, szkoda, że taki efekt wizualny pojawia się na naszej uczelni. Zwłaszcza że na co dzień jesteśmy już zalewani estetyką AI. A skoro zdarzają się sytuacje, w których nawet instytucje artystyczne używają sztucznej inteligencji do komunikacji wizualnej, to naprawdę zaczynam się zastanawiać, w jaką stronę zmierzamy.

• **Prace wygenerowane przez AI pojawią się na wystawie najlepszych dyplomów ASP**
FOT. ASP WROCLAW INSTAGRAM

• **Jedna z prac wygenerowanych przez AI**
FOT. ASP WROCLAW INSTAGRAM

Moim zdaniem jest to szalenie nieuczciwe. Gdyby ten dyplom miał chociaż walory artystyczne, którymi niektórzy usprawiedliwiają użycie AI... ale w tym wypadku artystka wydaje mi się nie w porę wyedukowana. Została wystawiona przez komisję na publiczne pośmiewisko

GABRIELA WOLSKA
z kolektywu Brednie, zrzeszającego twórców sztuki współczesnej

„OBECNOŚĆ AI W SZTUCE PRZERAŻA”

Innego zdania jest Jan, również student wrocławskiego ASP. Choć przyznaje, że zarówno on, jak i jego koledzy z uczelni są zaniepokojeni rolą AI w świecie sztuki, uważa, że ASP nie ma obowiązku być strażnikiem etyczności legalnych i dostępnych na rynku narzędzi.

– Nasza uczelnia zajmuje się także innowacyjnymi mediami i nowymi technikami tworzenia, więc naturalne jest, że prędzej czy później musi zmierzyć się z narzędziami takimi jak sztuczna inteligencja – mówi.

I dodaje: – Pędzle z naturalnego włosia zwierząt nadal są powszechnie stosowane, jednak ocenienie dyplomu ze względu na ich użycie byłoby działaniem umocowanym ideologicznie. A to otwiera pole do analizy narzędzi pod kątem innym niż kunszt czy artyzm.

Z jego perspektywy część krytyki jest powierzchowna.

– Rozumiem emocje, ale skreślanie pracy tylko dlatego, że pojawiła się w niej AI, bez próby zrozumienia szerszego kontekstu, jest reakcją opartą bardziej na sensacji niż analizie – mówi Jan. – Sztuka współczesna wielokrotnie przekraczała granice i budziła sprzeciw – od „Fontanny” Duchampa po abstrakcje Rothki. Ja sam nie jestem fanem AI, ale cieszę się, że uczelnia daje przestrzeń do eksperymentu. To właśnie dzięki takim próbom powstają nowe napięcia i nowe formy ekspresji.

DYPLOM OCENIANO ZA KONCEPCJĘ, NIE ZA TECHNOLOGIĘ

Zwróciłam się do dr hab. Marty Płonki, promotorki pracy, o szerszy komentarz w tej sprawie. Jak podkreśliła, materiał promocyjny wystawy nie pokazuje całości systemu komunikacji ani procesu powstania dyplomu.

Jej zdaniem krytyka oparta wyłącznie na takim wycinku jest poznawczo ryzykowna. Płonka zaznacza, że dyplom powstał „w toku pełnego procesu dydaktycznego, a jego podstawą był rozbudowany system komunikacji wizualnej, obejmujący animację poklatkową opartą na około dwóch tysiącach odręcznych ilustracji”.

– Narzędzie AI nie było tu substytutem warsztatu, lecz jego rozszerzeniem. Zostało użyte wyłącznie tam, gdzie wymagała tego specyfika niektórych sekwencji narracyjnych – mówi. I dodaje: – Autorka szczegółowo dokumentuje w pracy pisemnej każdy etap procesu: pokazuje materiał wyjściowy, kolejne iteracje, a także rozwiązania odrzucone, ponieważ zbyt mocno ingerowały w jej koncepcję.

Płonka zwraca uwagę, że w obliczu dynamicznych zmian środowiska projektowego, sztuczna inteligencja stała się elementem współczesnej praktyki twórczej.

– Świadome wykorzystanie AI jest naturalną ewolucją warsztatu, pod warunkiem że to projektant podejmuje decyzje i bierze odpowiedzialność za efekt – mówi dr hab. Płonka. – W dydaktyce nie oceniamy faktu użycia narzędzia jako takiego. Ocenie podlega koncepcja, spójność systemu, adekwatność języka wizualnego do problemu, proces projektowy oraz odpowiedzialność komunikacyjna.

Jak podkreśla promotorka, dyplom został wybrany spośród wszystkich prac obronionych w 2025 roku na kierunku Wzornictwo przez kadrę Katedry Wzornictwa.

– Rekomendacja tej pracy do prezentacji wynikała z oceny koncepcji, spójności systemu, dojrzałości komunikacyjnej oraz świadomego procesu twórczego – podsumowuje.

eprasa.pl 8f338148e7

Akuszerka Justine spod Wałbrzycha

Odbierała dzieci chłopek, a potem koronowanych głów

Niezwykłe życie i kariera kobiety urodzonej w XVII wieku w Roztoce na Dolnym Śląsku. Przez lata pomagała rodzącym kobietom ratować dzieci, życie i zdrowie. W końcu została przyjęta na dwór elektora. I napisała pierwszy niemiecki podręcznik dla położnych

Agnieszka Dobkiewicz

• **Rysunki z XVII-wiecznego podręcznika położnej Justine Siegemund, urodzonej 390 lat temu w Roztoce na Dolnym Śląsku** FOT. AGNIESZKA DOBKIEWICZ

Nie wiadomo, jak potoczyłaby się historia Justine Dittrich, gdyby nie tragiczne wydarzenie, które ją spotkało. Rok po ślubie, gdy miała 19 lat, dziwnie się poczuła. Miała objawy wskazujące na to, że coś nietypowego dzieje się z jej ciałem. Akuszerki, które wezwał jej mąż, komornik Siegiemund uznały, że jest w ciąży urojonej. Tymczasem okazało się, że prawdopodobnie cierpiała z powodu wypadnięcia macicy.

Ból, upokorzenie i niezrozumienie, z jakim spotkała się młoda dziewczyna, a być może problemy z zajściem w ciążę, bo nigdy nie doczekała się dziecka, spowodowały, że zaczęła się interesować własnym ciałem. Oglądała rysunki anatomiczne, które jej się udało zdobyć, i czytała nieliczne publikacje. Jako córka pastora Eliasza Dittricha z dzisiejszej Roztoki w Księstwie Świdnicko-Jaworskim na Dolnym Śląsku umiała bowiem pisać i czytać, co w tamtych czasach nie było częste wśród kobiet.

Rączka wystawała z macicy

Gdy Justine miała 23 lata, znajoma akuszerka, być może wiedząc, że interesuje się położnictwem, poprosiła ją o pomoc. Miejscowa chłopka rodziła już od 3 dni i ona nie umiała jej pomóc. Poród był nietypowy, a z macicy kobiety wystawała ręka rodzącego się dziecka. Justine przypomniała sobie rysunki, które widziała w książkach, i zastosowała się do instrukcji. Nie tylko doprowadziła do urodzenia się zdrowego dziecka, ale uratowała też matkę.

– Wtedy poczułam powołanie – pisała po latach, opowiadając o swojej drodze. Od tego czasu akuszerka często zabierała ją ze sobą do porodów. W XVII wieku z uwagi na niski stan wiedzy dla wielu kobiet wydanie na świat dziecka wiązało się z olbrzymim ryzykiem.

Jak podaje Maria Bogucka w książce „Gorsza płeć. Kobieta w dziejach Europy od antyku po wiek XXI", w Anglii umierało wtedy ponad sto na tysiąc rodzących. W sferach arystokratycznych Anglii 45 procent kobiet umierało przed ukończeniem 50. roku życia, z czego aż jedna czwarta przy porodzie.

Akuszerki nie były kobietami wykształconymi, a wiedzę zdobywały wraz z doświadczeniem. Justine Siegiemund uczyła się w dokładnie taki sam sposób. Przez 12 lat jeździła do porodów miejscowych kobiet, najczęściej tych najbiedniejszych, których nie było stać na lekarza.

KOBIETA Z ROZTOKI NADWORNĄ POŁOŻNĄ HOHENZOLLERNÓW

Jej sława rosła i była wzywana do porodów nawet kilkanaście kilometrów od domu. Za swoje usługi dla najbiedniejszych nie brała pieniędzy, a gdy umierały dzieci, starała się ratować choć matki. Z czasem z jej usług zaczęły korzystać żony pastorów i szlachcianki. Wieści o niej dotarły też na dwór Księstwa Legnicko-Brzeskiego.

Tutejsza księżna Louise von Anhalt-Dessau, zresztą matka ostatniego Piasta śląskiego, cierpiała z powodu kobiecych dolegliwości i nikt nie potrafił jej pomóc. 35-letnia już wtedy Siegiemund zbadała ręcznie regentkę i wymacała guz na szyjce macicy. Trudno go było jednak wyciąć. Owinęła go więc wstążką, związała i dopiero wtedy usunęła.

Po latach przypadek ten opisała w swojej książce, ilustrując kolejne etapy zabiegu. W pracy nigdy nie używała narzędzi ani farmaceutyków.

W 1683 roku król Prus Fryderyk Wilhelm I, ten który był zwolennikiem „pruskiego drylu" i silnej armii, zaprosił dolnośląską położną do Berlina i zaproponował stanowisko nadwornej akuszerki. Justine zajmowała się przyjmowaniem na świat dzieci Hohenzollernów i odbierała porody licznych koronowanych głów. Między innymi na dworze elektora saskiego i króla Polski Augusta II Mocnego nadzorowała poród jego żony Eberhardyny. Urodził się wtedy ich jedyny syn – August III, który później też został koronowany na króla Polski. To ten, za którego powstało słynne przysłowie: „za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasa!".

Niesamowita droga, którą z niewielkiej Roztoki przeszła córka pastora, wzbudzała też zawiść. Pierwszy raz publicznie została zaatakowana przez lekarza Martina Kregera z Legnicy, który zarzucił jej stosowanie niebezpiecznych praktyk. Powtórzyło się to kilka lat później. Tym razem w Lipsku kompetencje Justine – brak formalnego wykształcenia i używania terminologii medycznej – podważał lekarz z Lipska Andreas Petermann. W obu przypadkach zaufano jednak jej umiejętnościom, wiedzy i doświadczeniu, oczyszczając z zarzutów. Przez całe życie miała odebrać ponad 6 tysięcy porodów.

Dolnośląska położna to, z czym się mierzyła, opisała we wstępie do swojej książki „Akuszerka Domu Królestwa Pruskiego i Dworu Brandenburskiego".

To była pierwsza tego typu publikacja w języku niemieckim

PODRĘCZNIK POŁOŻNEJ JUSTINE

Dolnośląska położna to, z czym się mierzyła, opisała we wstępie do swojej książki „Akuszerka Domu Królestwa Pruskiego i Dworu Brandenburskiego". Często używa się nazwy „Położna dworska". – Czyż nie jest możliwe, że kobieta, nawet jeśli nie urodziła dzieci, może dzięki skrupulatnym badaniom i doświadczeniu leczyć lepiej niż te, które dzieci urodziły – pisała w 1690 roku i pytała, czy chirurg musi mieć złamaną nogę, by umieć ją złożyć.

To była pierwsza tego typu publikacja w języku niemieckim. Siegiemund przez lata swojej praktyki robiła notatki przy okazji trudniejszych przypadków porodów. Zebrała je teraz w całość i ozdobiła niezwykle ciekawymi rysunkami anatomicznymi.

Książkę napisała w konwencji rozmowy z uczennicą Krystyną, której tłumaczy każdy trudny przypadek porodu. Mówi jej o tym, jak przyjmować porody dzieci ułożonych nieprawidłowo, na przykład porody pośladkowe, pisze o dzieciach owiniętych pępowiną czy o bezpiecznym wyciąganiu dzieci z ciała kobiety za nóżki.

W książce pojawia się rysunek kobiecego układu rozrodczego. Dla akuszerek, nawet nie potrafiących czytać, była to wyjątkowa pozycja. Wznawiana jeszcze długo po śmierci Justynie w 1705 roku.

KSIĄŻKA JUSTINE NA ZAMKU KSIĄŻ

W tej chwili pierwsze wydanie książki można oglądać na Zamku Książ na Dolnym Śląsku w Gabinecie Osobliwości. Ściągnęła je tam Katarzyna Sielicka, szefowa działu Muzealno-Edukacyjnego.

– Gdy pracowałam w zamku w Roztoce i zajmowałam się jego historią, trafiłam na artykuł napisany po niemiecku o urodzonej tu miejscowej położnej, która napisała podręcznik – mówi. – To niesamowita sprawa, bo wcześniej istniały jedynie tego typu publikacje po łacinie i po francusku. A przecież położne to nie były kobiety wykształcone i nie mogły korzystać z tej wiedzy. Gdy Justine znalazła się na dworze Hohenzollernów, wystarała się o przywilej wydania takiej książki w języku niemieckim.

Przypadek sprawił, że podczas przygotowywania ekspozycji w Gabinecie Osobliwości otwartym niedawno na Zamku Książ, Sielicka natrafiła na egzemplarz książki w Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze. – Wiemy tylko, że starodruk był w naszej placówce od 1948 roku – mówi dyrektorka Małgorzata Ogonowska. – Przekazał nam go Urząd Gminy w Chełmsku Śląskim, do którego trafiały po wojnie zbiory z miejscowego muzeum i kościoła. Niestety, nie wiemy nic więcej o pochodzeniu tej książki.

W tym roku przypada 390. rocznica urodzin Justine Siegmund, zapomnianej położnej z Roztoki, która – choć nie była lekarką – dla kobiet zrobiła więcej niż niejeden lekarz.

W 2023 roku jej postać upamiętniło Google, jako tę, która sprzeciwiła się patriarchatowi, zmieniając na jej część swoje logo na stronie głównej.

eprasa.pl 8f338148e7

Politechnika Wrocławska

Nowy model kształcenia

Teraz liczy się to, czy człowiek potrafi pracować z innymi. Wśród potrzeb zgłaszanych przez pracodawców znajdują się tzw. kompetencje miękkie, dotyczy to również inżynierów – mówi prof. Kamil Staniec z Politechniki Wrocławskiej.

ROZMOWA Z
PROF. DR. HAB. INŻ. KAMILEM STAŃCEM
prorektor Politechniki Wrocławskiej ds. kształcenia

SŁAWOMIR SZYMAŃSKI: Czy może się zdarzyć, że to, czego uczy się student Politechniki Wrocławskiej, będzie nieaktualne, gdy dostanie dyplom? Nie mówię o analizie matematycznej, ale wiedzy specjalistycznej związanej np. z konkretnymi technologiami. Te, jak wiadomo, zmieniają się coraz szybciej.

PROF. DR HAB. INŻ. KAMIL STANIEC: Rozwieję od razu pewien mit – uczelnia nie tworzy eksperta, niezależnie od tego, czy mówimy o 3,5-letnich studiach inżynierskich, czy 5-letnich magisterskich. Eksperta tworzy miejsce pracy.

To kto opuszcza mury PWr, jeśli nie eksperci?

– My kształcimy osobę o ogólnej, rozległej wiedzy w określonej branży. Poszczególne przedmioty są po to, by młody człowiek zyskał świadomość, z jakich elementów składa się wybrana przez niego dziedzina czy zawód. A jego kompetencje doszlifuje już konkretna firma czy instytucja.

Ale czy inżynier nie powinien mieć wiedzy specjalistycznej?

– Kształcenie w bardzo wąskim zakresie wbrew pozorom wcale nie przynosi dobrych efektów.

Kiedyś testowano taki model w różnych częściach świata, szczególnie w Azji było to dość popularne. Uczelnie opuszczali inżynierowie wprawdzie wyspecjalizowani w swoim konkretnym fachu, ale mało elastyczni. Tymczasem w praktyce właśnie to elastyczność okazywała się najważniejsza. Dlatego tam też zmienili już podejście i osiągają bardzo dobre wyniki.

Sztuczna inteligencja też zmusza do zmiany podejścia?

– AI powinna się najpierw pojawić w programach kształcenia dla różnych przedmiotów, co podkreśliłoby tylko fakt, że sztuczna inteligencja nie jest czymś, na co mamy się dopiero szykować, ale jak najbardziej już teraz obecna w praktycznie wszystkich branżach, tak jak obecna jest w tych obszarach badawczych, którymi zajmują się nasi naukowcy, często będący równocześnie nauczycielami akademickimi. Mamy rzecz jasna, także kierunki dedykowane konkretnie sztucznej inteligencji. Np. jeden z nich wiąże AI z cyberbezpieczeństwem. A teraz ruszamy z nowymi kierunkami, które będą łączyły sztuczną inteligencję z technologiami kwantowymi, jak informatyka kwantowa czy elektronika kwantowa.

Dobrze brzmi.

– Podążanie za modnymi hasłami przećwiczyły chyba wszystkie uczelnie. Ale my nastawiamy się dziś na tworzeniem takich kierunków, które dają długofalową perspektywę.

Z drugiej strony, technologie kwantowe są jeszcze w powijakach. Nie jest z tym trochę jak z kształceniem inżynierów od terraformowania Marsa? Nie za wcześnie na to? Gdzie ci ludzie znajdą pracę?

– Jesteśmy w sytuacji o tyle dobrej, że jako jedyni w Europie Środkowo-Wschodniej posiadamy komputer kwantowy – Odra 5, właśnie na Politechnice Wrocławskiej. Dlatego uruchamiamy kierunki powiązane z tą technologią. Gdy już wejdzie, trzeba być na to przygotowanym, bo np. w dziedzinie cyberbezpieczeństwa to będzie całkowita rewolucja. Obecne zabezpieczenia, których pokonanie zajęłoby dzisiejszym komputerom miliony lat, te kwantowe złamią błyskawicznie.

Co jeszcze nowego macie w ofercie kierunków?

– Mamy nowe podejście do nauk społecznych. Chcemy oderwać się od takiego wyobrażenia, że politechnika tworzy tylko twardogłowych specjalistów.

Okazuje się, że wśród potrzeb zgłaszanych przez pracodawców znajdują się tzw. kompetencje miękkie.

I dotyczy to również inżynierów. Mam w pamięci raport, który pokazuje, że wśród kilku najważniejszych powodów zwolnień z pracy osób w wieku 20-30 lat były właśnie tego rodzaju kompetencje, wcale nie deficyty wiedzy merytorycznej, te znalazły się na dalszych miejscach.

Ja jeszcze wzrastałem w kulcie „twardej" inżynierii, słyszało się na korytarzach: „Nie po studiuję informatykę, żeby pracować z ludźmi". Absolutnie anachroniczne podejście. Teraz liczy się to, czy człowiek potrafi pracować z innymi, czyli czy umie obsługiwać „interfejs białkowy", a nie tylko cyfrowy. W wielu firmach mają znakomitych fachowców, ale to są indywidualiści, których trudno jest często zorganizować w zespół, a tym samym nie sposób osiągnąć efektu synergii i związanej z tym wartości dodanej.

• **Studenci przed gmachem głównym Politechniki Wrocławskiej** FOT. JD

Ja jeszcze wzrastałem w kulcie „twardej" inżynierii, słyszało się na korytarzach: „Nie po to studiuję informatykę, żeby pracować z ludźmi". Absolutnie anachroniczne podejście. Teraz liczy się to, czy człowiek potrafi pracować z innymi, czyli czy umie obsługiwać „interfejs białkowy", a nie tylko cyfrowy

PROF. DR HAB. INŻ. KAMIL STANIEC

Co robicie, żeby inżynierowie nie byli tacy twardogłowi?

– Zacznę od tego, że mamy cały wydział zarządzania zajmujący się zagadnieniami społecznymi i kierunki, na których umiejętności społeczne są bazowe. Rozszerzamy liczbę tego rodzaju przedmiotów tak, by były dostępne dla studentów wszystkich kierunków.

Ale robimy więcej: chcemy, żeby kształtowanie kompetencji społecznych było wręcz wpisane w poszczególne kierunki, szczególnie na drugim stopniu. Dotyczy to umiejętności związanych z pracą w zespole, zarządzaniem zespołem, dochodzeniem do kompromisów, współodpowiedzialnością, rolą szefa itd.

To wymaga zmiany nie tyle programu, co przede wszystkim stylu kształcenia. Służą do tego m.in. dwa modele nauczania: poprzez projekty lub poprzez wyzwania. Robimy to zresztą we współpracy z firmami czy instytucjami. Chodzi o to, by studenci drugiego stopnia działali w warunkach symulowanego miejsca pracy. Oceniany jest tym samym nie tylko merytoryczny zakres ich pracy, ale też to, jak się wywiązali z zadania jako członkowie zespołu.

Można symulować humorzastego szefa?

– Nawet nie trzeba symulować. W kilkuosobowej grupie zawsze pojawi się jakiś konflikt osobowościowy. Prowadziłem takie zajęcia w formie projektów zespołowych czy pracowni problemowych. Wyniki były różne. Nieraz w zespołach, w których wszyscy się znali, wychodziły konflikty, ponieważ nigdy nie współpracowali w takiej konfiguracji, że jeden z nich był szefem, a inni musieli odpowiadać przed nim, ale też przed sobą wzajemnie. Z drugiej strony, zespoły, które wcześniej się nie znały, potrafiły świetnie się dotrzeć i porozumiewały się doskonale.

Dla samych studentów jest to niesłychanie ciekawy eksperyment. Odkrywają, jak ważny w pracy inżyniera jest ten aspekt społeczny.

Jakie macie plany rozwoju wydziału medycznego?

– Na PWr funkcjonuje w tej chwili już trzeci rok. Kierunek lekarski, czyli premierowy na tym wydziale, pod względem liczby kandydatów jest nawet najpopularniejszym na całej uczelni. W ubiegłym roku uruchomiliśmy też nowy kierunek – elektroradiologię. Dodam, że pierwszy tego typu w Polsce, którego absolwenci uzyskają tytuł inżyniera. Planujemy też kształcić w zakresie diagnostyki medycznej, na kierunku analityka medyczna.

A czy są kierunki schyłkowe? Wspomniał pan o informatykach. Programiści dziś na rynku pracy już nie mają tak lekko i przyjemnie, jak do niedawna.

– Będą musieli być kimś innym niż tylko programistami.

Trzeba pamiętać, że informatyka to nauka o przetwarzaniu danych, a nie jedynie sztuka programowania. Programowanie jest tylko jedną ze składowych informatyki. W grę wchodzą tu sieci neuronowe, sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, internet rzeczy i wiele innych bardzo ważnych i szybko rozwijających się obszarów.

Obserwujecie spadek zainteresowania kierunkami takimi jak np. matematyka, fizyka czy chemia? Nie jest to dziś ślepa uliczka?

– Nie, co więcej, rynek pracy wydaje się bardzo otwarty na absolwentów kierunków, które kiedyś uchodziły za typowo nauczycielskie. Oczywiście cały czas potrzeba fachowców z konkretnych branżowych kierunków, ale matematyk, fizyk czy chemik znajdują zatrudnienie w branżach na pierwszy rzut oka zaskakujących: w wojsku, w księgowości, w bankowości, w firmach ubezpieczeniowych.

Wnoszą nowe spojrzenie, myślą trochę inaczej niż tacy wyspecjalizowani fachowcy. Z tego powstają bardzo ciekawe rzeczy. Mamy dziś takie nasycenie kompetencjami, informacjami i sztuczną inteligencją, że teraz w cenie jest świeżość spojrzenia, przebłysk, nowość, odmienność myślenia.

Jak na PWr funkcjonują koła naukowe? Wiem, że studenci budują bolidy czy motocykle wyścigowe, które zwykle robią furorę podczas różnych wydarzeń. Dla mnie najciekawsze jest to, że to zespoły interdyscyplinarne – jedni zajmują się silnikiem, inni układem hamulcowym, ktoś projektuje nadwozie, ktoś zajmuje się marketingiem itd.

– Mamy ok. 180 kół naukowych, w których działalność zaangażowanych jest 2 tys. studentów, czyli mniej więcej 1 na 10. Faktycznie, ważna jest w tym interdyscyplinarność, to wartość nie do przecenienia. Ci ludzie już zawsze będą rozumieć, że epoka samotnych geniuszy zamknęła się wraz z Renesansem. Teraz mamy czasy teamworkingu. Jest to oczywiście również okazja do szlifowania kompetencji społecznych.

W zeszłym roku wdrożyliśmy istotną zmianę: kto bardzo angażuje się w działalność koła naukowego, może dzięki temu zaliczyć niektóre przedmioty z siatki zajęć, np. jakieś laboratorium. Zasób wiedzy i kompetencji, który zdobywa w pracach koła, jest tego wart. Nawet jeśli student nie wykona pewnych ćwiczeń wynikających z programu, to jednak wymagane efekty uczenia się zostaną osiągnięte z nawiązką. I jeszcze jedno: z kół naukowych rodzą się startupy. Mamy ich już ponad 200, najwięcej w Polsce. ●

Rozmawiał: Sławomir Szymański

eprasa.pl 8f338148e7

Marzec z kulturą

PPA, muzyka i motory

Wystawy, koncerty, spektakle i targi motocyklowe – m.in. to znalazło się w marcu w kulturalnym kalendarzu Wrocławiu.

Rafał Zieliński

• **Spektakl „Paprykarz szczeciński”** FOT. PIOTR NYKOWSKI

Numerem jeden w tym miesiącu, jeśli chodzi o wydarzenia kulturalne, wydaje się 46. edycja Przeglądu Piosenki Aktorskiej. Ale to oczywiście nie jedyna propozycja na ten miesiąc: będzie sporo ciekawych koncertów i wystaw, festiwal perfomance'u i występy kabaretów. Coś dla siebie znajdą tez fani motocykli.

46. PRZEGLĄD PIOSENKI AKTORSKIEJ

46. edycja Przeglądu Piosenki Aktorskiej odbędzie się w dniach 20-29 marca. Wśród gwiazd są m.in. melancholijny wokalista i poeta, autor melodii podszytych jazzem Jay-Jay-Johanson i opisujący w rytmach alternatywnego tanga nocne życie Buenos Aires Daniel Melingo. Galę „Nie-Boska-Gala” wyreżyseruje Mateusz Pakuła, wystąpią m.in. Paulina i Natalia Przybysz, Tomasz Schuchardt i Emose Uhunmwangho, a koncert finałowy „Gorączka życia. Sanatorium” Marcin Czarnik.

W repertuarze są też spektakle „Paprykarz szczeciński” Marcina Libera, „Nowy Pan Tadeusz, tylko że rapowy” Kamila Białaszka z Teatru Polskiego w Poznaniu, „Kosmiczny Dom” Liny Lapelytė z Teatru Rozmaitości Warszawa. Poezję Amerykanki Sary Teasdale przełożyli na język muzyki Paweł Mykietyn i Maja Laura, a aktor Arek Jakubik postanowił przygotować rockową wariację na temat melodramatu „Romeo i Julia. Zobaczymy też muzyczny spektakl „Stolik” wrocławskiej grupy Karbido. Tradycyjnie będą konkurs Nurt OFF oraz Konkurs Aktorskiej Interpretacji Piosenki i koncerty w klubie festiwalowym. Wydarzenia odbywać się będą w Teatrze Capitol oraz m.in. w Impart Centrum, Radiu Wrocław i w Piekarni.

• Więcej na www.ppa.teatr-capitol.pl.

PRZEGLĄD PERFORMANSU „SZCZELINY”

Instytut im. Jerzego Grotowskiego zaprasza na kolejną edycję przeglądu „Szczeliny. Kobiety w sztukach performatywnych”. Tym razem organizowany będzie pod hasłem „Żyjemy w czasach podłych”. Zobaczymy 12 performansów, w tym cztery taneczne, które poruszą temat eksploracji pamięci, traumy i możliwości odkupienia, ale również kwestionowania społecznych konwencji i kulturowych ograniczeń.

Całość zacznie się w czwartek, 5 marca pokazem Irakijki Sakar Sleman na rynku. Jej twórczość koncentruje się na problemach społecznych, politycznych, religijnych oraz codziennych w społeczeństwach irackim i kurdyjskim, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet, pamięci, wojny i traumy. W repertuarze przeglądu są m.in. opowieść o ukraińskich seksworkerkach żyjących w kraju ogarniętym wojną, o kobietach z różnych stron świata z doświadczeniem uchodźczym, zamkniętych we wspólnej, dusznej przestrzeni i intymny, multimedialny performans, który odsłania proces gojenia zarówno ciała, jak i pamięci. Wydarzeniem towarzyszącym „Szczelinom” będzie wystawa biżuterii Dominiki Kuźniar w Muzeum Teatru. Przegląd potrwa do 8 marca.

• Więcej na www. grotowski-institute.pl.

KONCERTY W STREFIE KULTURY

Let's End It to synthpopowy duet Marcina Januszkiewicza i Marty Zalewskiej. 6 marca w Firleju artyści zabiorą nas w muzyczną podróż do lat 80. Oprócz autorskich kompozycji zespołu usłyszymy też wybrane utwory Depeche Mode. Dzień później w Impart Centrum aktorka Katarzyna Żak w recitalu „Bo jeśli miłość ma kres” zaśpiewa piosenki z tekstami Osieckiej, Młynarskiego czy Przybory. Tego samego dnia w Firleju zagra zespół Eho, wrocławski kwartet mieszający rapcore, nu metal i postpunk. Finał weekendu to koncert „Moje piosenki” w Impart Centrum. Wystąpią jazzowa wokalistka Ewa Bem i Andrzej Jagodziński Band, usłyszymy przeboje artystki i utwory twórców takich, jak Skaldowie czy Marek Grechuta.

14 marca w Firleju pojawi się formacja Cheap Tobacco łącząca popową melodyjność z rockową energią i refleksyjnymi tekstami z materiałem z nowej płyty „Wschody i zachody”. Tego samego dnia w Impart Centrum zaplanowano „Carmina Noctis”, czyli koncert w ramach 5. Festiwalu

• **Wrocław Motorcycle Show** FOT. TOMASZ PIETRZYK / AGENCJA WYBORCZA.PL

• **Zespół Lady Pank** FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

im. Romana Kołakowskiego. 19 marca w Firleju w cyklu Przed Premierą wystąpią Anna Krok i Gabriel Kortliński, a 21 marca alternatywny skład Przebiśniegi. 22 marca w Impart Centrum wystąpi wrocławski zespół Mikromusic, a 27 marca w Firleju kwartet RZDW łączący trans, noise i taneczne klimaty.

• Więcej na www.strefakultury.pl.

„MIKROŚWIATY” W MUZEUM NARODOWYM

Do 22 marca w Muzeum Narodowym można oglądać wystawę „Mikroświaty”. To obrazy w małych formatach pochodzące ze zbiorów tej placówki, zazwyczaj ukryte przed okiem widzów, w większości przechowywane w magazynach ze względu na swoiste „niedopasowanie” do koncepcji galerii wystaw stałych. Jednocześnie wiele z tych dzieł prezentuje doskonały poziom artystyczny oraz zaskakuje rozbudowaną, a nawet monumentalną kompozycją zamkniętą w niewielkim formacie. To dzieła znanych twórców takich, jak Artur Grottger, Jan Matejko, Aleksander Gierymski, Bolesław Biegas, Eugeniusz Geppert, Henryk Stażewski czy Pierre-Paul Prud'hon. Inne z kolei wyszły spod pędzla znakomitych, choć nieco zapomnianych artystów, jak Émile De Cauwer, Marie Spieler, Odo Dobrowolski, Stanisław Dębicki, Stanisław Janowski czy Maria Dulębianka. Uzupełnieniem ekspozycji są przedmioty z innych kolekcji muzeum, które też zaskoczą niewielkimi rozmiarami. To m.in. książka z 1971 roku mierząca 0,3 × 0,25 cm i uznawana w czasie wydania za najmniejszą książkę na świecie, maleńkie modele mebli i aparat fotograficzny o wymiarach 1,6 × 9,85 × 2,8 cm używany przez szpiegów.

• Pl. Powstańców Warszawy 5, www.mnwr.pl.

WROCŁAW MOTORCYCLE SHOW

Wrocław Motorcycle Show to największe targi motocyklowe na Dolnym Śląsku i jedne z największych w Polsce. W tym roku odbędą się 14 i 15 marca w Hali Stulecia. Zaplanowano pokazy Freestyle Motocross, akrobacje powietrzne, będą strefa zabaw dla dzieci, Influencer Zone, strefa turystki motocyklowej i custom. Będzie można odbyć jazdy testowe i zapoznać się z ofertą rekomendowanych szkół jazdy oraz wziąć udział w spotkaniach z prelegentami. Imprezą towarzyszącą będzie Wrocław Oldtimer Show, czyli wystawa motocykli zabytkowych.

• Wystawowa 1.

JAPONIA W PAWILONIE CZTERECH KOPUŁ

„Wschód słońca na Zachodzie” to prezentacja twórczości trzech współczesnych artystów urodzonych w Japonii, którzy na początku swojej kariery przeprowadzili się do Europy. Są to Koji Kamoji, Yoshio Nakajima i Keiji Uematsu, których łączy m.in. zainteresowanie filozofią i naturą, a także genealogia sztuki konceptualnej. Wystawa będzie czynna od 1 marca do końca maja i obejmuje różne media – od malarstwa, rysunku i rzeźby, poprzez film i fotografię, aż po performans.

• Wystawowa 1, www.mnwr.pl.

KONCERTY W HALI STULECIA I W WCK

Dzień Kobit w Hali Stulecia to koncert zespołu Nocny Kochanek i ich gości. Ceny biletów zaczynają się od 110 zł. 13 marca w Sali WCK wystąpi Michał Szpak z koncrtm Live Session (bilety od 159 zł), a dzień później w tym samym miejscu zagra Hooverphonic, belgijska grupa muzyczna założona w 1995 roku, a łącząca pop, rocka i muzykę elektroniczną (bilety od 199 zł). 21 marca dwoma pokazami swoje 35-lecie świętować będzie musical „Metro” (bilety od 159 zł), a dwa dni później 45. Urodziny obchodzić będzie zespół Lady Pank (bilety od 105 zł). Wcześniej, 22 marca, w Sali WCK akustyczny koncert zagra formacja KSU, której towarzyszyć będzie Józef Skrzek (bilety od 169 zł).

• Wystawowa 1.

BĘDZIE ŚMIESZNIE

6 marca w Hali Stulecia odbędzie się Polska Noc Kabaretowa. Na scenie pojawią się Kabarety Nowaki, Smile, K2, Skeczów Męczących i Moralnego Niepokoju oraz Igor Kwiatkowski i Mariusz Kałamaga. Ceny biletów zaczynają się od 182 zł. Z kolei do Wrocławskiego Centrum Kongresowego 15 marca przyjedzie stund-up'er Cezary Pontefski, a 30 marca Aberald Giza. Ten ostatni wystąpi z programem „Wentyl”.

• Wystawowa 1.

eprasa.pl 8f338148e7

DOBIERZ TARYFĘ DO STYLU ŻYCIA

Oszczędzaj na rachunkach za prąd

Grupę taryfową często wybieramy automatycznie, nie przykładając do tego zbytniej wagi. Tymczasem dopasowana do stylu życia i harmonogramu dnia, może przyczynić się do większych oszczędności na rachunkach za prąd. W Tauronie klienci mają do wyboru kilka grup taryfowych.

fot. Shutterstock

Wpływ na wysokość rachunków za prąd mają w dużej mierze dwa czynniki: grupa taryfowa oraz zużycie energii. Wyboru grupy taryfowej często dokonujemy automatycznie, prosząc sprzedawców o wpisanie tej najpopularniejszej lub najprostszej. W efekcie, jak podaje Urząd Regulacji Energetyki, 88 proc. odbiorców, czyli ponad 15 mln korzysta z grupy taryfowej G11. W jej ramach obowiązuje jedna stawka za energię elektryczną przez całą dobę. Polecana jest osobom, które preferują proste rozwiązania i korzystają z prądu głównie w ciągu dnia.

Do wyboru jest jednak więcej grup taryfowych, które można dopasować do stylu życia i harmonogramu dnia. Jeśli do domu wracamy w godzinach wieczornych i dopiero wtedy korzystamy z prądu, a pranie i sprzątanie robimy tylko w weekendy, to G11 może nie być odpowiednia. Jaką wybrać? W Tauronie do wyboru jest więcej grup taryfowych. Oprócz G11, także m.in.: G12, G12w G13 i G13s.

Największe zużycie w nocy albo weekendy

G12 w przeciwieństwie do G11 ma dwa poziomy opłat za energię w zależności od pory dnia. Stawki są wyższe w tzw. godzinach szczytu, czyli od godz. 6:00 do 13:00 oraz w godz. 15:00-22:00, natomiast niższe w nocy, w godzinach: od 22:00 do 6:00 oraz w dzień, w godz. 13:00-15:00. Dzięki takiemu zróżnicowaniu można wpływać na wysokość rachunku za prąd, zużywając jak najwięcej energii „poza szczytem" np. robiąc pranie czy ładując hulajnogę w nocy zamiast rano.

Osoby, które największą aktywnością wykazują się w soboty i niedziele, czyli w te dni sprzątają, piorą, prasują, ładują samochód, powinny wybrać G12w. To grupa taryfowa weekendowa, która od G12 różni się tym, że liczba godzin z tańszą energią obowiązuje przez cały weekend od godz. 22:00 w piątek, do godz. 6:00 rano w poniedziałek. W Tauronie z niższej stawki w tej taryfie można korzystać także przez całą dobę we wszystkie dni ustawowo wolne od pracy, czyli także w święta. Na tym rozwiązaniu skorzystają więc osoby, które spędzają dni wolne od pracy w domach i ogrzewają je energią eklektyczną.

Grupa taryfowa G13 to grupa, w której obowiązują trzy strefy czasowe: pierwsza strefa obejmuje godziny szczytu, kiedy energia jest najdroższa, druga to godziny poza szczytem, kiedy ceny są niższe, a trzecia to najniższe stawki. Ceny różnią się także w miesiącach letnich i zimowych. W efekcie, w lecie najtaniej jest w godzinach od 13:00 do 19:00 oraz 22:00 do 07:00, a zimą w godzinach od 13:00 do16:00 oraz od 21:00 do 07:00. W soboty, niedziele oraz wszystkie dni ustawowo wolne od pracy tańsza stawka obowiązuje przez całą dobę.

Tanie godziny

W Tauronie dostępna jest również stosunkowo nowa oferta o nazwie Tanie Godziny. W ramach grupy taryfowej G13s oferuje ona aż 14 stref cenowych energii elektrycznej w ciągu roku, pozwalając dostosować czas używania energochłonnych urządzeń do harmonogramu tanich godzin. Stawki za prąd klient poznaje jeszcze przed podpisaniem umowy. , Dzięki temu ma gwarancję, że pozostaną one niezmienne przez cały okres obowiązywania cennika. To daje pełną przewidywalność kosztów i kontrolę nad wydatkami.

Osoby, które mają magazyny energii, fotowoltaikę lub pompę ciepła mogą być zainteresowane taryfami dynamicznymi. To model rozliczeń dla świadomych klientów. Ceny energii zmieniają się tu w czasie rzeczywistym, zależnie od popytu i podaży na towarowej giełdzie energii. Oznacza to, że w okresach, kiedy zapotrzebowanie na energię elektryczną jest niskie, np. w nocy, jej cena jest niższa, a w godzinach szczytu może wzrastać. Takie taryfy wymagają codziennego śledzenia cen giełdowych na dzień następny, w celu zaplanowania zużycia energochłonnych urządzeń.

Czytelny rachunek

Aby zaoszczędzić, najlepiej wybrać taką grupę taryfową, która najbardziej pasuje do nawyków rodziny związanych z korzystaniem z energii elektrycznej. W przypadku trudności z określeniem tego, która grupa taryfowa jest najlepsza, warto skorzystać z podpowiedzi dostępnych na tauron.pl/kalkulator. Wystarczy odpowiedzieć na kilka pytań, by dopasować rozwiązanie do potrzeb gospodarstwa domowego.

Poza wyborem samej grupy taryfowej ważne jest również, aby jej rozliczenie było w pełni zrozumiałe dla każdego domownika. Dlatego Tauron uprościł rozliczenia za prąd. Nowy wygląd faktury od Taurona to rezultat wielu miesięcy intensywnych prac badawczo-projektowych, prowadzonych przez ekspertów Taurona we współpracy z klientami. Treść dokumentu została uproszczona, a najważniejsze dla odbiorcy informacje wyraźnie zostały wyeksponowane. Na fakturze lepiej wskazano kwotę do zapłaty, okres rozliczeniowy, szczegółowe zużycie energii i harmonogram płatności.

Trzeba pamiętać, że wybór grupy taryfowej to pierwszy krok, ale do obniżenia wysokości rachunków potrzebna jest jeszcze zmiana codziennych nawyków i szukanie sposobów na zmniejszenie zużycia energii. Nie potrzeba wiele.

Inne sposoby na oszczędności

Warto pilnować, by światło w domu było włączone tylko tam, gdzie potrzeba i jak najdłużej korzystać ze światła naturalnego – jest zdrowsze dla oczu i co najważniejsze nic nie kosztuje. Dużą stratą energii elektrycznej jest gotowanie zamrożonych produktów. Zanim włożymy jedzenie do garnka, powinniśmy dokładnie je rozmrozić. Dzięki temu nie marnujemy energii w trakcie gotowania. Podczas pieczenia nie powinniśmy otwierać drzwi piekarnika, gdyż powoduje to dużą utratę ciepła. Z kolei lodówki nie powinno się stawiać w pobliżu urządzeń wydzielających ciepło. Potrzebuje wtedy więcej energii, by schłodzić wnętrze.

Odpowiednie dopasowanie grupy taryfowej i zmiana nawyków po to, aby ograniczyć zużycie energii, może przynieść realne oszczędności na rachunkach.

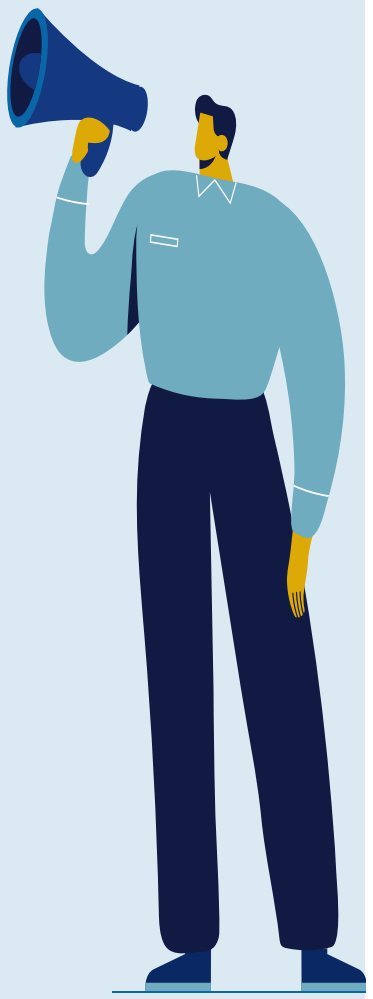
eprasa.pl 8f338148e7

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości
w przepisach,
zamówienia publiczne,
porady ekspertów,
raporty,
ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców,
urzędników,
zainteresowanych
gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy, że dnia 13 lutego 2026 roku
odszedł nasz Ukochany Mąż i Ojciec

ŚP.
Lech Sidorski

Msza święta i ceremonia pogrzebowa odbędą się dnia 28 lutego 2026 roku
o godzinie 11.00 na cmentarzu parafialnym Świętej Rodziny na Sępolnie

Żona i Syn

www.nekrologi.wyborcza.pl/34422474

Prezydent Wrocławia

informuje,

że w dniu 25.02.2026 r. wywieszony został wykaz wolnego lokalu mieszkalnego nr 2 położonego w budynku przy pl. Solnym 11 przeznaczonego do sprzedaży w trybie przetargowym

Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), mogą składać wnioski o jej nabycie w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu.

Pełną informację dotyczącą lokalu zawiera wykaz wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4, na I piętrze w Wydziale Sprzedaży Lokali.

Wykaz dostępny jest również na stronie internetowej pod adresem www.bip.um.wroc.pl.
Dodatkowe informacje można uzyskać w pok. 148 Urzędu Miejskiego Wrocławia – ul. G. Zapolskiej 4, tel. 71 777 77 59.

Wrocław/34422679

Prezydent Wrocławia

informuje,

że w dniu 25.02.2026 r. wywieszony został wykaz garażu jednostanowiskowego nr G6 położonego w budynku przy ul. płk. Józefa Becka 13a przeznaczonego do sprzedaży w trybie bezprzetargowym na rzecz najemcy

Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), mogą składać wnioski o jej nabycie w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu.

Pełną informację dotyczącą garażu zawiera wykaz wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4, na I piętrze w Wydziale Sprzedaży Lokali.
Wykaz dostępny jest również na stronie internetowej pod adresem www.bip.um.wroc.pl.

Dodatkowe informacje można uzyskać w pok. 148 Urzędu Miejskiego Wrocławia – ul. G. Zapolskiej 4, tel. 71 777 88 92.

Wrocław/34422686

Prezydent Wrocławia

informuje,

że w dniu 25.02.2026 r. wywieszony został wykaz wolnego lokalu użytkowego nr U1B położonego w budynku przy ul. Jesiennej 22 przeznaczonego do sprzedaży w trybie przetargowym

Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), mogą składać wnioski o jej nabycie w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu.

Pełną informację dotyczącą lokalu zawiera wykaz wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4, na I piętrze w Wydziale Sprzedaży Lokali.
Wykaz dostępny jest również na stronie internetowej pod adresem www.bip.um.wroc.pl.

Dodatkowe informacje można uzyskać w pok. 148 Urzędu Miejskiego Wrocławia – ul. G. Zapolskiej 4, tel. 71 777 88 92.

Wrocław/34422688

Prezydent Wrocławia

obwieszczenie

Zgodnie z art. 72 ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zmianami) oraz na podstawie art. 49 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1691)

informuję ogół społeczeństwa,

poprzez podanie niniejszego obwieszczenia do publicznej wiadomości:

- na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia (http://www.bip.um.wroc.pl),
- na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego Wrocławia przy pl. Nowy Targ 1-8
- w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia, tj. w prasie lokalnej – Gazeta Wyborcza Wrocław

że w dniu 24.02.2026 r. została wydana decyzja nr 335/2026 o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania terenu i projektu architektoniczno-budowlanego i wydaniu pozwolenia na budowę dla inwestycji polegającej na budowie 2 budynków mieszkalnych wielorodzinnych z usługami, garażami, zagospodarowaniem terenu, niezbędną infrastrukturą techniczną, lokalizacja inwestycji: ul. Lotnicza 104, Wrocław, obręb Gądów Mały, AR_2, dz. nr 12/3, 3/33, 3/34, 3/29, która to decyzja dotyczy przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko.

Zgodnie z art. 49 §2 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz art. 72 ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wskazuje się dzień 27.02.2026 r., jako ten, w którym:

- nastąpiło publiczne obwieszczenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego Wrocławia, w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu oraz w prasie lokalnej,
- udostępniono treść decyzji na okres 14 dni w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu.

Niniejsze zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od wskazanego powyżej terminu.

Z treścią decyzji oraz aktami sprawy, strony postępowania mogą zapoznać się w Wydziale Architektury i Zabytków Urzędu Miejskiego Wrocławia (pl. Nowy Targ 1-8, parter, pok. 1c, godz. 8:00-15:00). Ze względów organizacyjnych należy zawiadomić tut. Wydział z co najmniej jednodniowym wyprzedzeniem - o zamiarze zapoznania się z dokumentami (tel. +48 71 777 77 77), co usprawni realizację przysługującego stronie uprawnienia.

Wrocław/34422454

Prezydent Wrocławia

ogłasza

przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż wolnego lokalu mieszkalnego:

ul. Wojrowicka 25 lokal 2

Powierzchnia lokalu	-	**30,29 m²**
Przynależne pomieszczenie położone w piwnicy	-	**6,33 m²**
Cena wywoławcza w zł	-	**295 000,00 zł**
Wadium	-	**29 500,00 zł**
Minimalna wysokość postąpienia	-	**2 950,00 zł**

Lokal mieszkalny oglądać można w dniach: 11.03.2026 r. w godz. 9^{00} – 11^{00}, 12.03.2026 r. w godz. 11^{00} – 13^{00} oraz 13.03.2026 r. w godz. 12^{00} – 14^{00}, po uprzednim ustaleniu terminu z Biurem Obsługi Klienta nr 7, al. Śląska 1 wejście E1, 54-118 Wrocław, tel.: 71 798-69-76.

U W A G I:

1. **Przetarg** odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8 w sali nr 215, o godz. **10:00** dnia **30 marca 2026 r.**
2. Wadium na w/w lokal uczestnik przetargu winien wpłacić **najpóźniej do dnia 23 marca 2026 r.** na konto Gminy Wrocław- **Bank PKO BP S.A. nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655.** Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.
3. Dowodem wniesienia wadium jest potwierdzenie z banku.
4. Pełną informację dotyczącą przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia ul. G. Zapolskiej 4, I p.
   Ogłoszenia o przetargach dostępne są również w internecie pod adresem: ***http://bip.um.wroc.pl***
5. Prezydent Wrocławia może odwołać przetarg z ważnych powodów.

Szczegółowe informacje uzyskać można w Wydziale Sprzedaży Lokali Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4, pok. 143 tel. 71 777-85-53.

Wrocław/34422481

Prezydent Wrocławia

informuje,

że wykaz nieruchomości lokalowych przeznaczonych do sprzedaży na rzecz najemców w obrębie: Południe, Plac Grunwaldzki, Karłowice, Kowale, Grabiszyn, Stare Miasto został wywieszony 25.02.2026 r. na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia – budynek przy ulicy Zapolskiej 4, pierwsze piętro/ podstawa prawna art.35. ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2024 r. poz.1145, 1222, 1717, 1881, z 2025 r. 1077, 1080).

Wykaz dostępny jest również na stronie internetowej pod adresem www.bip.um.wroc.pl.

Wrocław/34422590

eprasa.pl 8f338148e7

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

- Paweł Sołtys: Dlaczego Warszawa jest dla Niego ważna?
- Randka, czyli fiasko. A może rzucić wszystko i zostać swatką? Bo Tinder nie daje rady
- Dlaczego Agatha Christie jest ciągle w modzie – wyjaśnia Sophie Hannah, która dopisuje kolejne śledztwa do kolekcji Herkulesa Poirot
- Najlepsze książkowe nowości przed wiosną

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl** Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

eprasa.pl 8f338148e7

wyborcza.pl
wyborcza TV
27 LUTEGO
5 MARCA
2026
VOD: Netflix | Disney+ | HBO Max | Prime Video
CANAL+ | SkyShowtime | Player | Apple TV+

„KRZESŁA”.
ABSURD GONI ABSURD
S. 3

„PONIES”
AMERYKANKI W MOSKWIE
S. 4-5

„KRÓLESTWO ZWIERZĄT”.
DRAPIEŻNI WŁADCY NSEFU
S. 3

„THE BEAUTY”
WYSOKA CENA PIĘKNA
S. 6

KLANGOR

Mroczny serial kryminalny powrócił z nową historią

S. 2-3

VOD

Znów rozlega się KLANGOR

Pięć lat po wydarzeniach pierwszego sezonu w Świnoujściu znika kolejna młoda dziewczyna.

Klangor" był zaskoczeniem 2021 roku – udanym polskim kryminałem w stylu skandynawskim. Nie podróbką, a osadzoną mocno tu i teraz opowieścią z mrocznym klimatem i wyrazistym społeczno-psychologicznym tłem.

Dla mnie, przyznaję, zbyt mrocznym. Jako matka wczesnych nastolatków nie byłam w stanie patrzeć na przeżycia ojca, granego przez Arkadiusza Jakubika, który próbuje odnaleźć zaginioną nastoletnią córkę. To było zbyt realistyczne i zbyt dobrze zagrane. Przytłoczyła mnie także przemoc w więzieniu, w którym jego bohater pracował jako psycholog – choć wątek frustracji i stopniowego odczłowieczania się ludzi w nim pracujących oraz wątek przemytu dopalaczy były czymś nowym i skłaniającym do myślenia.

Do nowej odsłony serialu podeszłam ostrożnie. Przez pięć lat wiele się zmieniło, moje dzieci podrosły, ale „Klangor" znów zaskoczył. Mam wrażenie, że drugi sezon jest nawet lepszy niż pierwszy.

Mrok w Świnoujściu

Miejsce jest to samo – Świnoujście, filmowane tak, że równie dobrze mogłoby leżeć na Półwyspie Skandynawskim, a nie na polsko-niemieckiej granicy. Ta sama jest pora roku – zima powoli ustępuje wiośnie, co zwiastuje tytułowy klangor, czyli krzyk żurawi. Ale historia jest zupełnie nowa, choć w jej tle pojawiają się bohaterowie znani z pierwszego sezonu.

Małgorzata Gorol jako Hela Zdun, wracająca po 15 latach do Świnoujścia na spotkanie z córką

KLANGOR

reż. Łukasz Kośmicki, scen. Kacper Wysocki i Kirk Kjeldsen, wyk. Małgorzata Gorol, Mary Pawłowska, Piotr Trojan, Jacek Beler

2 sezony, Canal+

Zaczyna się w Berlinie, gdzie Hela Zdun (Małgorzata Gorol), luksusowa masażystka erotyczna, planuje otwarcie własnego salonu. Zanim to jednak zrobi, musi jechać do rodzinnego Świnoujścia, bo jej szwagierka dała znać, że Wiktoria – córka, której Hela nie widziała od 15 lat – chce się z nią zobaczyć.

Widać gołym okiem, że powrót do miasta, z którego uciekła, budzi w Hance traumatyczne wspomnienia. By je odgonić, zatrzymuje się w luksusowym hotelu przy plaży i rusza na spotkanie ze szwagierką. Okazuje się, że ta ją okłamała.

Wiki (Mary Pawłowska) nic nie mówiła o matce, ale sama jest już matką małego chłopczyka i – jak mówi Heli szwagierka – ma kłopoty i potrzebuje pomocy. Hanka próbuje więc nawiązać kontakt, ale Wiki ją odtrąca. Dziewczyna miała problemy z narkotykami, ale związała się z policjantem Kubą (Piotr Trojan), zaszła w ciążę i odstawiła używki. Teraz jednak, po kilku miesiącach od urodzenia synka, znów po nie sięga.

Matka, córka i więzień

Hela, urażona, chce wracać do Berlina. Coś jednak nie daje jej spokoju. Gdy mija dom, w którym mieszkała z ojcem Wiki – szefem strażników w miejscowym więzieniu, Arturem Zawiszą (znanym z sezonu pierwszego) i jego matką, coś w niej pęka. Wspomnienie przemocy, której w nim doświadczyła, przemocy, z powodu której uciekła, zostawiając małą córkę, zalewa ją wielką falą.

eprasa.pl 8f338148e7

Mary Pawłowska jako Wiki, córka Heli

· FOT. JAROSŁAW SOSIŃSKI / CANAL + (2)

Ale nie budzi w Heli strachu, tylko wściekłość. Kobieta postanawia spróbować jeszcze raz. Gdy już się wydaje, że udało się jej przemówić do Wiki, dziewczyna znika.

Równolegle toczy się wątek więzienny, a jego głównym bohaterem jest Olek Trzciński (Jacek Beler) – więzień, któremu niewiele już zostało odsiadki, a który został przez działającą w więzieniu w porozumieniu z lokalną mafią organizację zmuszony do zostania narkotykowym mułem. Gdy za murami więzienia zostaje popełnione morderstwo, wątki Heli szukającej Wiki i Olka łączą się.

Ostrzegam, drugi sezon „Klangoru", choć mniej mroczny (także dosłownie, bo już w pierwszych odcinkach nie raz pojawia się pierwsze wiosenne słońce), jest tak samo brutalny jak pierwszy.

Przemoc, którą obnaża „Klangor"

W serialu wracają tematy emigracji zarobkowej, narkotyków, przestępczego półświatka. Motywem przewodnim jest jednak przemoc domowa, od której na szczęście przestajemy odwracać wzrok. Sukces wśród widzów „Domu dobrego" Wojciecha Smarzowskiego dobitnie o tym świadczy.

Co przeżywała Hela w domu męża i teściowej? Dość powiedzieć, że o byłym najłagodniej mówi „potwór". Ale to nie język Heli jest problemem. Gdy słucha się, jak mężczyźni w tym serialu mówią o kobietach – i to mężczyźni nie z marginesu, a ci, którzy mają chronić i bronić, czyli policjanci czy strażnicy więzienni – włosy stają dęba na karku: k..wa, dziw.., piz.., odkurzacz. Uprzedmiotowienie kobiet jest ogromne, a kontrola nad nimi ujawnia się nawet w drobnych, pozornie błahych gestach. Już po pierwszym odcinku łatwo zrozumieć, dlaczego Wiki wpadła w kłopoty.

Jednak przemoc mężczyzn wobec kobiet to nie wszystko. Jest też przemoc mężczyzn wobec mężczyzn. I ta zdaje się nie mieć już żadnych granic – także tam, gdzie panować powinny porządek i bezpieczeństwo.

Nazwiska do zapamiętania

Cieszę się, że po tym strasznym świecie przewodniczką została Małgorzata Gorol, bo jest w końcu szansa, że szeroka publiczność pozna tę utalentowaną aktorkę. Gorol doskonale sprawdza się w roli kobiety czynu – sprawczej i dość nieustraszonej, a jednocześnie noszącej w sobie traumę i emocjonalnej.

Doskonale wypadają też – co nie jest zaskoczeniem – Jacek Beler w roli więźnia i Piotr Trojan, tym razem jako policjant.

Bardzo dobrze radzi sobie także Mary Pawłowska jako Wiki. Młoda aktorka nie skończyła jeszcze warszawskiej Akademii Teatralnej, a już ma bardzo intensywną zimę – można ją było zobaczyć w serialu „Czarna śmierć", a na ekrany kin trafił jej filmowy debiut „Wielka warszawska". Warto na nią zwrócić uwagę.

Maja Staniszewska

VOD

Ten serial wbija w krzesło!

Historia zaczyna się od pozornie błahego incydentu. Później absurd goni absurd.

Drodzy państwo, czy także czujecie się zmęczeni? Śledząc rzeczywistość polityczną, można odnieść wrażenie, że żyjemy w symulacji. Trudno uwierzyć, że świat został tak urządzony przez nas samych. W tych specyficznych czasach łatwo popaść w myślenie konspiracyjne. Ratunkiem jest kultura, która potrafi rzeczywistość objaśnić, a czasem obśmiać. Przykładem dzieła, które właśnie to robi, jest rewelacyjny serial komediowy „Krzesła". To opowieść o człowieku nie potrafiącym poradzić sobie ze złożonością świata.

Historia zaczyna się od pozornie błahego incydentu. William (Tim Robinson), pracownik dużej korporacji, odpowiedzialny za budowę nowoczesnego centrum handlowego, bierze udział w konferencji prasowej inaugurującej projekt. Wydarzenie kończy się kompromitacją – po wygłoszeniu przemówienia mężczyzna siada na krześle ustawionym na scenie, które łamie się pod jego ciężarem.

Pracownicy obracają sytuację w żart, przecież nic wielkiego się nie stało – ot mały wypadek, który mógł się przydarzyć każdemu. William czuje się jednak upokorzony i nie zamierza sprawy bagatelizować. Próbuje ustalić, kto odpowiada za wadliwy mebel. Trop prowadzi do producenta krzeseł, który – jak się okazuje – w rzeczywistości nie istnieje. Pod adresem widniejącym na stronie internetowej firmy znajduje się jedynie opuszczony magazyn. Dla Williama to dowód, że natrafił na ślad szwindlu o znacznie szerszym zasięgu.

William wpada w korporacyjno-przestępczy labirynt przypominający kafkowski koszmar. Absurd goni absurd. Oddolne śledztwo sprowadza na niego kłopoty. Wiele wskazuje na to, że nadepnął komuś na odcisk – jest obserwowany, otrzymuje pogróżki, czuje się osaczony. Stawką tej niebezpiecznej rozgrywki stają się życie i zdrowie jego rodziny. „Krzesła" momentami ogląda się jak rasowe kino akcji. Ten serial wbija widza – he he – w krzesło.

· FOT. VIRGINIA SHERWOOD

Komedia, której jednym z producentów jest Adam McKay („Big Short", „Nie patrz w górę"), jest oczywiście komentarzem do naszej rzeczywistości politycznej. Twórcy przyglądają się mechanizmom myślenia spiskowego oraz temu, jak łatwo poczucie chaosu i braku kontroli może przerodzić się w obsesję. Serial ten przedstawia jednak jeszcze jedną refleksję o naszej współczesności – nie ufamy nikomu, bo prawda jest dziś kwestią umowną. To smutny obraz zagubienia w świecie.

Oglądając „Krzesła", śmiałem się do rozpuku, ale był to śmiech przez łzy.

Dawid Dróżdż

KRZESŁA
serial komediowy, USA 2025, wyk. Tim Robinson, Lake Bell, Sophia Lillis, Will Price, Joseph Tudisco

8 odc., HBO Max

eprasa.pl 8f338148e7

VOD

Emilia Clarke i Haley Lu Richardson – dwie Amerykanki z ambasady w Moskwie, próbujące w czasie zimnej wojny rozwiązać zagadkę śmierci swoich mężów

FOT. KATALIN VERMES/PEACOCK

Amerykanki w Moskwie

Powinnam się irytować, oglądając „PONIES" – ta szpiegowska historia jest naiwna i niemądra. Dlaczego tak dobrze się bawię?

Akcja serialu „PONIES" toczy się w Moskwie w styczniu 1977 roku. A jednak w pierwszych odcinkach nie ma nawet grama śniegu.

Bohaterki nierzadko biegają po mieście bez czapek i szalików. Chodniki są szare, a w kadrze migają soczyście zielone liście. Według archiwum pogodowego śniegu powinno być mnóstwo, a mróz – sięgać -25,6 st. C.

To absurdalne, ale mniej niż sama historia dwóch żon pracowników amerykańskiej ambasady. Jest ona jednak na tyle wciągająca, że mimo kolejnych bzdur po prostu dobrze się bawiłam.

Dwie kobiety albo jeden agent CIA

Beatrice „Bea" Grant (Emilia Clarke) i Twila Hasbeck (Haley Lu Richardson) nie mogłyby się bardziej różnić. Łączy je tylko to, że ich mężowie zginęli.

Pierwsza jest doskonale wykształconą w Wellesley College Żydówką, której członkowie rodziny ocalali z Holokaustu wyjechali do Stanów, gdzie się urodziła. Druga uznałaby zapewne, że określenie „white trash" jest zbyt celne, by było obraźliwe.

Bea poznała męża na przyjęciu. Czytała książkę, a on podszedł porozmawiać o Szekspirze. Twila szukała w barach nieopodal bazy wojskowej kogoś, kto ją stamtąd zabierze.

Bea i jej mąż byli wciąż w sobie zakochani, Twila i jej mąż ledwie się tolerowali.

Bea mówi płynnie po rosyjsku, Twila nie zna żadnego języka poza angielskim, choć zwiedziła pół świata.

Co więcej, aktorki też sprawiają wrażenie niedopasowanych. Wychowana w Oxfordshire Clarke, uczennica prywatnych szkół, i pochodząca z Arizony Richardson, była tancerka, stanowią jednak zgrany i mający wspaniałą chemię duet.

Nieoczekiwanie, także dla samych siebie, kobiety łączą siły. Po krótkiej tajnej ceremonii, w której uczestniczy szef

eprasa.pl 8f338148e7

CIA, George H.W. Bush, chcą dowiedzieć się, dlaczego zginęli ich mężowie.

Jak mówi Dane Walter (Adrian Lester), szef moskiewskiej placówki, dzięki intelektowi i znajomości rosyjskiego Bei oraz ulicznemu sprytowi i talentowi do nawiązywania relacji Twili mogłyby być całkiem dobrym, choć jednym kandydatem na agenta. Ostatecznie namawiają go, by zrobił z nich dwie agentki.

Ich przewagą jest to, że uwagę KGB przyciąga pracownik ambasady, którego określa się mianem POI (Person Of Interest – obiekt zainteresowania). One są zaś PONIES, czyli Persons Of No Interest. Bo są kobietami, których przecież nikt nie wysłałby do pracy wywiadowczej, prawda?

W tym momencie rozmaite szpieżki, od Maty Hari, przez Krystynę Skarbek, aż po te, których nazwisk nigdy nie poznamy, powinny się obrazić. Cóż, serial jest amerykański i rozgrywa się ledwie dekadę po „Mad Menach", gdzie seksizm i mizoginia w miejscu pracy zostały dobitnie pokazane.

Kogo przypomina ten agent KGB?

Przygotowanie Bei i Twili do działań w terenie jest mniej niż symboliczne. Jedyna przydatna wskazówka, jaką dostają: w myjni KGB coś nie działa, więc wszystkie samochody agentów mają niedomyty trójkąt na górze przedniej szyby.

Kobiety mają nawiązać kontakt z potencjalnym źródłem, no i nie dać się złapać. Właściwie Walter rzuca je w paszczę lwa, czyli Andrieja Wasiljewa (Artjom Gilz), błyskawicznie awansującego w hierarchii KGB psychopatycznego agenta.

Po drodze dostajemy mnóstwo nieprawdopodobieństw i naiwności, ale przymykam na nie oko. Warto obejrzeć ten serial nie tylko dla duetu głównych bohaterek. Ważne są również ich w większości okropne ciuchy z lat 70. (ale nie tak okropnych jak ubrania Richardson w drugim sezonie „Białego Lotosu") i dreszczyk emocji.

A już zupełnym, niepokojącym dodatkiem jest podobieństwo Wasiljewa do najsłynniejszego agenta KGB w historii. Choć przyznać trzeba, że grający go aktor jest dużo przystojniejszy.

W rytmie przebojów lat 70.

Tytuły odcinków „PONIES" to zarazem tytuły piosenek Fleetwood Mac,2 Blondie, Bruce'a Springsteena, Eltona Johna, Vicki Sue Robinson, Boba Segera, Electric Light Orchestra i Leonarda Cohena z lat 70. Amerykańska i brytyjska muzyka przewija się przez cały serial, lecz nie brakuje też radzieckiej muzyki wojskowej i rozrywkowej.

Sama produkcja najbardziej kojarzy mi się z całkiem współczesną piosenką „Pink Pony Club" Chappell Roan. Nie tylko za sprawą tytułu, lecz także aury, jaka unosi się wokół bohaterek.

Mam na myśli zwłaszcza Twilę. Ona, podobnie jak wspomniana piosenkarka, mogłaby być kiczowatą księżniczką z amerykańskiego Midwestu. Są w niej przerysowanie i przesada, zupełnie jak u Roan. Ale jest też sporo frajdy.

Przesada i frajda to zresztą dwa określenia, które pasują do samego „PONIES". Tego serialu nie pokazywałabym na lekcjach historii, za to jestem ciekawa, jakie sekrety duet odkryje po drodze. Po dostępnych odcinkach mam wrażenie, że ich mężowie mogli mieć niejedno za uszami.

Maja Staniszewska

PONIES
thriller szpiegowski, USA 2026, tw. Susanna Fogel, David Iserson, wyk. Emilia Clarke, Haley Lu Richardson, Adrian Lester, Artjom Gilz, Nicholas Podany, Petro Ninovskyi

6/8 odc., SkyShowtime
Kolejne odcinki w piątki

FOT. BBC STUDIOS

Drapieżni władcy Nsefu

„Królestwo zwierząt" przypomina, że świat natury to nie sielanka, lecz walka o władzę.

FOT. BFELICITY LANCHESTER

W Nsefu, niewielkim fragmencie doliny Luangwa, codzienność wyznaczają spory o terytorium. Lwy Rity, likaony Storm, lamparcica Olimba i klan krokut kierowany przez Tandalo i Tentę — każda z tych rodzin ma własną historię.

BBC Earth obserwowało je przez pięć lat, spędzając na miejscu 1400 dni. Tak długi czas obserwacji pozwolił uchwycić codzienne funkcjonowanie zwierząt – ich strategie obrony terytorium, sposoby zdobywania pożywienia oraz relacje wewnątrz grup. Serial pokazuje również zmienność środowiska Nsefu i jej wpływ na zachowania poszczególnych gatunków.

Produkcja nie buduje sztucznej dramaturgii — raczej porządkuje to, co dzieje się w Nsefu naprawdę. Widać tu, jak pora deszczowa redefiniuje możliwości polowania, jak młode uczą się funkcjonować w warunkach, które zmieniają się z miesiąca na miesiąc, oraz jak obecność jednego gatunku wpływa na zachowania pozostałych.

W sześciu odcinkach splata się tu surowy realizm walki o przetrwanie z czułością, którą zwierzęta potrafią okazywać – czasem intensywniej niż ludzie. To opowieść o równowadze ekologicznej, przedstawiona w rytmie codzienności czterech drapieżnych rodzin.

Magdalena Birska

KRÓLESTWO ZWIERZĄT
serial dokumentalny, Wielka Brytania 2025, wyk. Sir David Attenborough

niedziela | 11:00 i 21:00
odc. 2/6, BBC Earth

FOT. BBC STUDIOS

eprasa.pl

VOD

Wysoka cena piękna

W „The Beauty" Ryan Murphy ślizga się po powierzchni. Wie, co chce powiedzieć, ale w pośpiechu połyka słowa.

Zaczyna się od eksplozji. Modelka (gra ją supermodelka Bella Hadid), która w czasie paryskiego pokazu Balenciagi zdaje się paskudnie – i widowiskowo – topić, schodzi z wybiegu, wyrywa widzom butelki z wodą, a potem, na skradzionym motocyklu, jedzie ciasnymi zaułkami gasić pragnienie. Ostatecznie pije wodę nawet z kawiarnianego sedesu, ale to nie pomaga. Jej ciało eksploduje, a skrawki tkanek i kości obryzgują antyterrorystów. Co doprowadziło do tragedii, mają zbadać stacjonujący w mieście miłości agenci FBI: Cooper Madsen (Evan Peters) i Jordan Bennett (Rebecca Hall).

Oto punkt wyjścia serialu „The Beauty", najnowszej produkcji Ryana Murphy'ego, przygasającego ostatnio z prędkością mokrej zapałki – po żenującym serialu „Wszystko dozwolone" – amerykańskiego mistrza straszenia.

Murphy w „The Beauty" poniekąd wraca do korzeni. Festiwal makabry łączy z opowieścią o czymś istotnym, tak jak w swoim flagowym „American Horror Story". Jednak na wszystko wpadł już kiedyś ktoś inny. Z lepszym skutkiem.

Najnowszy serial Murphy'ego ma być satyrą na pogoń za pięknem, obsesję współczesnego świata na punkcie wyglądu i atrakcyjności. Bywa zabawny, ale za bardzo się stara. Skojarzenia z „Substancją" Coralie Fargeat są zbyt silne, a obsadzenie parodiującej samą siebie w „Ze śmiercią jej do twarzy" Isabelli Rossellini budzi jedynie półuśmiech.

Bella Hadid jako modelka Ruby

FOT. PHILIPPE ANTONELLO/FX

THE BEAUTY
serial sci-fi, USA 2026, tw. Matthew Hodgson, Ryan Murphy, wyk. Evan Peters, Anthony Ramos, Jeremy Pope, Ashton Kutcher, Rebecca Hall
6 odc., Disney+

U Murphy'ego wszystko to połączyło się w krwawy tygiel. Ashton Kutcher gra niestarzejącego się tech-miliardera, który stoi za cudownym, stworzonym w laboratorium preparatem. Ten zmienia brzydkich ludzi w pięknych na poziomie komórkowym. Przekonuje się o tym incel Jeremy (Jaquel Spivey), który po przemianie (nominowany do Złotego Globu Jeremy Pope) nie tylko nie jest już prawiczkiem, ale na randkowej scenie staje się wręcz ponętnym kąskiem.

Jest jeden haczyk. Ci, którzy korzystają z preparatu, muszą borykać się z paskudnymi skutkami ubocznymi. W dodatku zmiany w ich ciałach zaczynają przypominać wirusa, który transmitowany jest przez ślinę. Niektórzy wybuchają, inni nie – dlaczego? Tego w czterech z 11, na razie dostępnych, odcinkach „The Beauty" Murphy nie wyjaśnia.

Najbardziej skupiona na akcji byłam, kiedy na ekranie pojawił się Anthony Ramos w roli tajemniczego Zabójcy. Wygląda na 30 lat, ale ma 65. Jego piękną twarz, po zażyciu specyfiku, szpeci wyrwa w miejscu oczodołu. Do swojej profesji ma stosunek mocno nonszalancki. Jest giermkiem tech-miliardera, którego gra Kutcher, facetem od czarnej roboty. Jeździ po całym świecie i eliminuje tych, którzy albo korzystają bezprawnie z dobrodziejstw wynalazku, albo po jego zażyciu wymknęli się spod kontroli.

Jest też fanem Christophera Crossa, zdobywcy pięciu nagród Grammy z 1980 roku, muzyka, który – jak twierdzi Zabójca – wyglądał jak zwykły łysiejący, lekko obły gość, i dlatego nikt już o nim nie pamięta. Piosenkami swojego idola torturuje w samochodzie Jeremy'ego, którego planuje zabić.

Postać Ramosa jest w tym serialu najstaranniej skonstruowana i, choć przecież psychopatyczna, budzi największej sympatii. Ramos, laureat Grammy za rolę w „Hamiltonie", wnosi do swojej roli entuzjazm. Faktycznie – jak zauważa Jeremy – przypomina wyglądem klasycznego bondowskiego złoczyńcę. I bawi się tym, co i widzowi może przynieść sporo frajdy.

„The Beauty" jest jednak wtórne i to jest największa wada tej produkcji. Czasy, w których Murphy był w stanie naprawdę przestraszyć czy dać do myślenia, minęły. Od premiery „Makabreski" nie zrobił nic, co by mnie zadziwiło.

Ale być może powtarzalność jest ceną, jaką płaci się za wypuszczanie kilku seriali rocznie. Murphy jako producent, producent wykonawczy, scenarzysta, reżyser i showrunner od kilku lat wypruwa sobie żyły. A skutki są takie, że każdy jego kolejny projekt rozczarowuje.

„The Beauty" ogląda się świetnie, ale poszczególne sceny szybko wyparowują po seansie z głowy. Nie tylko dlatego, że są powtarzalne. Murphy ślizga się tu po powierzchni. Wie, co chce powiedzieć: ładni mają łatwiej i to nie jest fair. Ale mówiąc to w pośpiechu, połyka słowa. W rezultacie przekaz „The Beauty" wydaje się płaski, a serial tonie w efekciarstwie.

Marta Górna

„WYBORCZĄ TV" redaguje zespół działu Kultura; **Projekt makiety „Wyborczej TV":** Dorota Jezierska i Tomasz Lebioda; **Grafik:** Magdalena Birska; **Wydawca:** Wyborcza Sp. z o.o., ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa, tel. 22 555 66 00, **e-mail:** kultura@wyborcza.pl, **Licencje na treści:** licencje@wyborcza.pl **Naświetlanie i druk:** Quad/Graphics Europe Sp. z o.o.; **Okładka:** CANAL+; **Serwis telewizyjny przygotowuje media-press.tv.**
Za zmiany w programie wprowadzone przez stacje po wysłaniu numeru gazety do drukarni redakcja nie odpowiada.

eprasa.pl 8f338148e7

PIĄTEK 27.02

KOSZYKÓWKA

• ELIMINACJE MISTRZOSTW ŚWIATA MĘŻCZYZN
Mecz w Rydze: Łotwa – Polska
18:25 | TVP SPORT

NARCIARSTWO ALP.

• PUCHAR ŚWIATA KOBIET W SOLDEU
Zjazd
10:45 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
Stal Rzeszów – Ruch Chorzów
20:45 | TVP SPORT

• BUNDESLIGA
FC Augsburg – 1. FC Köln
20:20 | ELEVEN SPORTS 2
20:25 | POLSAT SPORT 3

• PKO BP EKSTRAKLASA
Cracovia – Piast Gliwice
17:55 | CANAL+ SPORT 3 HD
Arka Gdynia – Lechia Gdańsk
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Wolverhampton Wanderers – Aston Villa
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
Parma Calcio 1913 – Cagliari Calcio
20:40 | ELEVEN SPORTS 3

SOBOTA 28.02

LEKKOATLETYKA

• HALOWE MISTRZOSTWA POLSKI W TORUNIU
1. dzień
17:40 | TVP SPORT

LOTY NARCIARSKIE

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W BAD MITTERNDORF
1. konkurs indywidualny na skoczni HS 235
13:30 | EUROSPORT 1

NARCIARSTWO ALP.

• PUCHAR ŚWIATA KOBIET W SOLDEU
1. supergigant
10:00 | EUROSPORT 1

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W GARMISCH-PARTENKIRCHEN
Zjazd
11:45 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BUNDESLIGA
Bayer 04 Leverkusen – 1. FSV Mainz 05
15:20 | ELEVEN SPORTS 1
TSG 1899 Hoffenheim – FC St. Pauli
15:20 | ELEVEN SPORTS 2
Borussia Dortmund – Bayern Monachium
18:20 | ELEVEN SPORTS 1

• LALIGA EA SPORTS
RCD Mallorca – Real Sociedad
18:25 | ELEVEN SPORTS 3

• PKO BP EKSTRAKLASA
Pogoń Szczecin – Widzew Łódź
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Motor Lublin – Korona Kielce
17:25 | CANAL+ SPORT 3 HD
GKS Katowice – Górnik Zabrze
20:10 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
AFC Bournemouth –Sunderland AFC
13:25 | CANAL+ EXTRA 1
Liverpool FC – West Ham United
15:55 | CANAL+ EXTRA 1
Newcastle United – Everton FC
15:55 | CANAL+ EXTRA 3
Leeds United – Manchester City
18:25 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
Como 1907 – US Lecce
14:55 | ELEVEN SPORTS 4
Hellas Werona – SSC Napoli
17:55 | ELEVEN SPORTS 2
Inter Mediolan – Genoa CFC
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
ZAKSA Kędzierzyn-Koźle – PGE Projekt Warszawa
14:45 | POLSAT SPORT 1
Steam Hemarpol Politechnika Częstochowa – Asseco Resovia Rzeszów
17:30 | POLSAT SPORT 1
BOGDANKA LUK Lublin – Cuprum Stilon Gorzów
20:00 | POLSAT SPORT 1

NIEDZIELA 1.03

KOSZYKÓWKA

• ELIMINACJE MISTRZOSTW ŚWIATA MĘŻCZYZN
Mecz w Gdańsku: Polska – Łotwa
20:20 | TVP SPORT

LEKKOATLETYKA

• HALOWE MISTRZOSTWA POLSKI W TORUNIU
2. dzień
14:10 | TVP SPORT

LOTY NARCIARSKIE

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W BAD MITTERNDORF
2. konkurs indywidualny na skoczni HS 235
13:30 | EUROSPORT 1

NARCIARSTWO ALP.

• PUCHAR ŚWIATA KOBIET W SOLDEU
2. supergigant
10:00 | EUROSPORT 1

KOSZYKÓWKA. Reprezentacja Polski walczy o awans do Mistrzostw Świata. Nasi koszykarze zmierzą się z Łotwą. Transmisje z meczów w piątek i niedzikę w TVP Sport
· FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W GARMISCH-PARTENKIRCHEN
Supergigant
11:45 | EUROSPORT 2

PIŁKA NOŻNA

• BUNDESLIGA
VfB Stuttgart – VfL Wolfsburg
15:20 | ELEVEN SPORTS 2
Eintracht Frankfurt – SC Freiburg
17:20 | ELEVEN SPORTS 4
Hamburger SV – RB Lipsk
19:20 | ELEVEN SPORTS 3

• LALIGA EA SPORTS
Valencia CF – CA Osasuna
16:10 | ELEVEN SPORTS 3
Real Betis – Sevilla FC
18:25 | ELEVEN SPORTS 2

• PKO BP EKSTRAKLASA
Bruk-Bet Termalica Niecieza – Radomiak Radom
12:10 | CANAL+ SPORT 3 HD
Jagiellonia Białystok – Legia Warszawa
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Lech Poznań – Raków Częstochowa
17:25 | TVP SPORT
17:25 | CANAL+ PREMIUM, CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Fulham FC – Tottenham Hotspur
14:55 | CANAL+ EXTRA 3
Manchester United – Crystal Palace
14:55 | CANAL+ EXTRA 1
Arsenal FC – Chelsea FC
17:25 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
US Cremonese – AC Milan
12:25 | ELEVEN SPORTS 1
US Sassuolo Calcio – Atalanta BC
14:55 | ELEVEN SPORTS 1
Torino FC – SS Lazio
17:55 | ELEVEN SPORTS 1
AS Roma – Juventus FC
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
PGE GiEK Skra Bełchatów – Energa Trefl Gdańsk
14:45 | POLSAT SPORT 1

PONIEDZIAŁEK 2.03

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
Wieczysta Kraków – Polonia Warszawa
17:55 | TVP SPORT

• LALIGA EA SPORTS
Real Madryt – Getafe CF
20:55 | ELEVEN SPORTS 1

• PKO BP EKSTRAKLASA
Zagłębie Lubin – Wisła Płock
18:55 | CANAL+ SPORT 3 HD

• SERIE A ENILIVE
Pisa SC – Bologna FC 1909
18:25 | ELEVEN SPORTS 1
Udinese Calcio – ACF Fiorentina
20:40 | ELEVEN SPORTS 2

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
InPost ChKS Chełm – Ślepsk Malow Suwałki
17:30 | POLSAT SPORT 1

WTOREK 3.03

PIŁKA NOŻNA

• PREMIER LEAGUE
Everton FC – Burnley FC
20:25 | CANAL+ EXTRA 2/ EXTRA 3
Wolverhampton Wanderers – Liverpool FC
21:10 | CANAL+ EXTRA

• STS PUCHAR POLSKI
GKS Katowice – Widzew Łódź
20:40 | TVP SPORT

SIATKÓWKA

• LIGA MISTRZÓW CEV
17:45 | 20:15 | POLSAT SPORT 1
20:45 | POLSAT SPORT 3

ŚRODA 4.03

PIŁKA NOŻNA

• PREMIER LEAGUE
Brighton & Hove Albion – Arsenal FC
20:25 | CANAL+ EXTRA 3
Manchester City – Nottingham Forest
20:25 | CANAL+ EXTRA 2
Newcastle United – Manchester United
21:10 | CANAL+ EXTRA 1

• STS PUCHAR POLSKI
Zawisza Bydgoszcz – Chojniczanka 1930 Chojnice
17:25 | TVP SPORT
Lech Poznań – Górnik Zabrze
20:25 | TVP SPORT

SIATKÓWKA

• LIGA MISTRZÓW CEV
17:45 | POLSAT SPORT 3

• PLUSLIGA
IndykPol AZS Olsztyn – PGE GieK Skra Bełchatów
17:30 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• ATP 1000 – BNP PARIBAS OPEN INDIAN WELLS
20:00 | POLSAT SPORT 2
23:00 | 01:00 | 03:00 | 05:00 | POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – BNP PARIBAS OPEN INDIAN WELLS
20:00 | 22:00 | 00:00 | CANAL+ SPORT2 HD

CZWARTEK 5.03

PIŁKA NOŻNA

• PKO BP EKSTRAKLASA
Radomiak Radom – Arka Gdynia
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Tottenham Hotspur – Crystal Palace
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• STS PUCHAR POLSKI
Avia Świdnik – Raków Częstochowa
13:25 | TVP SPORT

SIATKÓWKA

• LIGA MISTRZÓW CEV
17:45 | POLSAT SPORT 3
20:15 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• ATP 1000 – BNP PARIBAS OPEN INDIAN WELLS
20:00 | POLSAT SPORT 2
23:00 | 01:00 | 03:00 | POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – BNP PARIBAS OPEN INDIAN WELLS
20:00 | 22:00 | 00:00 | CANAL+ SPORT2 HD

eprasa.pl 8f338148e7

PIĄTEK 27.02

Od A do Z

BARDZO POSZUKIWANY CZŁOWIEK ★★★★
thriller, Wlk. Brytania/USA/Niemcy 2014, reż. Anton Corbijn, wyk. Philip Seymour Hoffman, Rachel McAdams, Robin Wright
23:50 | tvp 2
Pojawienie się w Hamburgu syna czeczeńskiego watażki, na którego czeka milionowy spadek po ojcu, katalizuje działania żądnych sukcesu służb specjalnych. Na ekranie Philip Seymour Hoffman.

CIEMNIEJSZA STRONA GREYA ★★
melodramat, USA/Chiny/Japonia 2017, reż. James Foley, wyk. Dakota Johnson, Jamie Dornan, Kim Basinger
23:05 | polsat
Druga część ekranizacji trylogii E.L. James: Christian zabiega o powrót Anastasii, co dla niej oznacza gorzką, a czasem gwałtowną konfrontację z mroczną przeszłością partnera.

DRUHNY NA MEDAL ★★
komedia, USA 2024, reż. Jocelyn Moorhouse, wyk. Susan Sarandon, Bette Midler
23:35 | canal+ premium
Dwie starsze panie dostają zaproszenie na ślub dawnej przyjaciółki. Podekscytowane perspektywą spotkania podstępem zwabiają na ślub jeszcze jedną koleżankę, od lat śmiertelnie skłóconą z panną młodą.

JAK TO ROBIĄ SINGLE ★★★
komedia romantyczna, USA 2016, reż. Christian Ditter, wyk. Dakota Johnson, Rebel Wilson, Leslie Mann
20:00 | tvn 7
Poradnik – z przymrużeniem oka – dla samotnych: grupa nowojorskich singli obojga płci staje na głowie (i nie tylko), by znaleźć sobie właściwego partnera w wielkim mieście. Inspirujące.

LOCKE ★★★
dramat obycz., Wlk. Brytania/USA 2013, reż. Steven Knight, wyk. Tom Hardy, Olivia Colman, Ruth Wilson
20:00 | hbo
Na autostradzie między Birmingham i Londynem ceniony inżynier podejmuje życiową decyzję: porzuci świetną pracę i rodzinę, by związać się z kobietą, która właśnie rodzi jego dziecko. Intrygujące.

Jules i Jim

20:00 | tvp kultura
★★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE.

DRAMAT OBYCZ.
FRANCJA 1962, REŻ. FRANÇOIS TRUFFAUT, WYK. JEANNE MOREAU, OSKAR WERNER, HENRI SERRE

Ich dwóch, ona jedna – fascynujący romans rozpisany na lata. Libertyńskie w treści, popisowo zagrane, świetnie wyreżyserowane przez François Truffauta. No i wielka Jeanne Moreau. Koniecznie.

MYZ

LOMBARDZISTA ★★★★
dramat obycz., USA 1964, reż. Sidney Lumet, wyk. Rod Steiger, Geraldine Fitzgerald, Brock Peters
23:20 | tvp historia
Właściciel nowojorskiego lombardu, który przeżył Auschwitz, gdzie stracił całą rodzinę, po latach na nowo uczy się ludzkich uczuć.

MORDERSTWO W AMBASADZIE ★★
film sens., Wlk. Brytania 2025, reż. Stephen Shimek, wyk. Mischa Barton, Richard Dillane, Mido Hamada
19:30 | canal+ premium
Z tęsknoty za Agathą Christie, kontynuacja filmu „Zaproszenie do morderstwa": przebywająca w Kairze w 1934 roku pani detektyw wyjaśnia zagadkę morderstwa na przyjęciu w brytyjskiej ambasadzie.

NA ZAGINIONYCH ZIEMIACH ★★
film s.f., USA/Kanada/Niemcy/Szwajcaria 2025, reż. Paul W.S. Anderson, wyk. Milla Jovovich, Dave Bautista, Arly Jover
21:55 | canal+ premium
Czas „Resident Evil" przeminął, ale Paul W.S. Anderson znów wysyła waleczną Millę Jovovich w mroczne ostępy, by walczyła ze wszelkim złem. Tym razem według idei George'a R.R. Martina, twórcy „Gry o tron".

OCALONY ★★★★
dramat wojenny, USA/Wlk. Brytania 2013, reż. Peter Berg, wyk. Mark Wahlberg, Taylor Kitsch, Emile Hirsch
20:00 | tv puls
O Amerykanach w Afganistanie na faktach: kilkuosobowy oddział komandosów wysłany z zadaniem likwidacji jednego z przywódców talibów wpada w zasadzkę. Trzeba wydostać się z okrążenia. Mocne kino.

PIĘKNA I BESTIA ★★★
film fantasy, Francja/Niemcy/Hiszpania 2014, reż. Christophe Gans, wyk. Vincent Cassel, Léa Seydoux, André Dussollier
20:00 | cinemax
Znajoma historia o pięknej córce kupca, która poświęca się dla rodziny i oddaje w niewolę potworowi o – jak się okaże – wrażliwej duszy. Sugestywna bogata oprawa, choć nie na każdy gust.

PTASIEK ★★★★★
dramat psychologiczny, USA 1984, reż. Alan Parker, wyk. Matthew Modine, Nicolas Cage, John Harkins
21:15 | tvp historia
Głośna, dokonana przez Alana Parkera ekranizacja powieści Williama Whartona o psychicznych konsekwencjach wojny i marzeniu o wolności, które przy odrobinie uporu może się ziścić. Laury w Cannes.

WIEK ADALINE ★★★
melodramat, USA/Kanada 2015, reż. Lee Toland Krieger, wyk. Blake Lively, Michiel Huisman, Harrison Ford
21:50 | tvp 2
Kobieta, która przestała się starzeć, po dekadach samotności spotyka młodego mężczyznę, z którym chciałaby związać swe życie. Czy jednak on potrafi stawić czoła prawdzie o wieku partnerki?

WŁADZA ABSOLUTNA ★★
thriller, USA 1997, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Scott Glenn, Gene Hackman
22:25 | tvn 7
Clint Eastwood przeciwko moralnemu zepsuciu w Białym Domu za rządów demokratów: włamywacz przypadkowym świadkiem morderstwa, w które zamieszany jest prezydent. Bez dawnego wigoru, ale do obejrzenia.

WŚCIEKŁE PSY ★★★★
dramat krym., USA 1992, reż. Quentin Tarantino, wyk. Harvey Keitel, Tim Roth, Michael Madsen
23:20 | cinemax
Quentin Tarantino debiutuje brawurowo: psychodrama między sześciu gangsterami po nieudanym skoku na bank. Kamień milowy w rozwoju kina sensacyjnego: szok, przemoc i dojrzałe aktorstwo.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 8f338148e7

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Agape blisko Ciebie
08:00 Serwis Info
08:40 Okrasa łamie przepisy
09:20 Ranczo VIII (5/13)
10:15 Komisarz Alex XXIII (1)
11:05 Ojciec Mateusz VI (8/13)
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes
12:40 Rok w ogrodzie extra
12:55 Dzik – nietypowy sąsiad - film dok. Francja 2024
14:00 Wichrowe wzgórze
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy (473)
15:30 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:30 Jaka to melodia? (5850)
18:10 Klan - telenowela
18:45 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Komisarz Alex XXII** (10) - serial kryminalny Polska 2024
21:30 **Sekielski wieczorową porą** (27) - magazyn
22:30 **Dzień świra** - komediodramat Polska 2002, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat (105 min)
00:15 **Wakacyjna terapia (Larguées)** - komedia Francja 2018, reż. Eloïse Lang, wyk. Miou-Miou (95 min)
01:50 **Wykrywacz kłamstw**

TVP2

05:25 M jak miłość
06:15 Anna Dymna – spotkajmy się (432) - dyskusja
06:50 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7478) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7478) - mag. Polska 2026
11:55 Operacja zdrowie (70)
12:30 Koło fortuny (2091)
13:15 Panna młoda (32/34)
14:05 Va banque (951)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (97) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2092)
16:35 Familiada (3041)
17:20 Panna młoda (33/34) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (952)
18:50 Jeden z dziesięciu (17) - teleturniej Polska 2025
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:45 **Postaw na milion**
21:50 ★★★ **Wiek Adaline (The Age of Adaline)** - melodramat USA/Kanada 2015 (120 min)
23:50 ★★★★ **Bardzo poszukiwany człowiek (A Most Wanted Man)** - thriller Wlk. Brytania/USA/Niemcy 2014 (135 min)
02:05 ★★ **Książę z innej bajki** - komedia romantyczna USA/Kanada 2023 (100 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:00 Halo tu Polsat (2626) - magazyn Polska 2024
11:30 Gliniarze XI (37—39/60) - serial fab.-dok. Polska 2021
14:40 Dlaczego ja? 31 (58) - serial fab.-dok. Polska 2025
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5846) - mag. reporterów Polska 26
16:30 Na ratunek 112 XVII (59) - serial fab.-dok. Polska 2025
17:00 Gliniarze XVIII (74) - serial fab.-dok. Polska 2024
18:00 Pierwsza miłość 49 (214) - serial obyczajowy Polska 2025, wyk. Aneta Zając, Dąbrówka Kruk
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (227)
19:30 Sport - Polska 2026

19:55 **Farma** (160) - reality show Polska 2025
21:00 **Zakopower – 20 lat na scenie** - koncert Polska 2025
23:05 ★★ **Ciemniejsza strona Greya (Fifty Shades Darker)** - melodramat USA/Chiny/Japonia 2017 (145 min)
01:30 ★★★ **W lesie dziś nie zaśnie nikt** - horror Polska 2020, reż. Bartosz M. Kowalski, wyk. Julia Wieniawa-Narkiewicz, Michał Lupa (150 min)

TVN

05:10 Nauka jazdy (19)
05:35 Uwaga! (7931) - mag. reporterów Polska 2026
05:50 Ukryta prawda (40/60)
06:45 Kuchenne rewolucje: Bielsko-Biała – „43 300" XXV (13) - reality show Polska 2022
07:45 Dzień Dobry TVN (5639)
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Stare Mury", Chrzanów XVI (3) - reality show
12:30 Kuchenne rewolucje: Konin – Czarny Domek 29 (12)
13:35 Ukryta prawda (37,38/48) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny (11/50) - serial krym. Polska 2026, wyk. Zofia Zborowska
16:50 Detektywi V (58,59) - serial fabularno-dok. Polska 2025, wyk. Anna Potaczek
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:50 Uwaga! (7939) - mag.

20:00 **Sami swoi. Początek** ★★ - komedia Polska 2024, reż. Artur Żmijewski, wyk. Adam Bobik, Karol Dziuba (155 min)
22:35 **Koniec świata, czyli Kogel Mogel 4** ★★ - komedia Polska 2022, reż. Anna Wieczur-Bluszcz (125 min)
00:40 ★★★ **Akademia policyjna VII: Misja w Moskwie** - komedia USA 94, reż. Alan Metter, wyk. David Graf (100 min)
02:20 **Kuba Wojewódzki** (12)

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (4,5/22) - serial sens. USA 1999, wyk. Don Johnson, Cheech Marin
08:00 Kobra – oddział specjalny XVI (15,5/15)
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2010
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II (47) - serial obycz. Turcja 2012, wyk. Halit Ergenç
14:00 Lombard. Życie pod zastaw IX - serial obycz.
16:00 Ranczo VIII (1,2/13) - serial kom. Polska 2014
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (57,58) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 ★★★★ **Ocalony (Lone Survivor)** - dramat wojenny USA/Wlk. Brytania 2013, reż. Peter Berg, wyk. Mark Wahlberg (140 min)
22:20 ★★★ **Dwunastu odważnych (12 Strong)** - film sens. USA 2018, reż. Nicolai Fuglsig, wyk. Chris Hemsworth, Michael Peña (160 min)
01:00 **Pętla** 18 ★★ - film sens. Polska 2020, reż. Patryk Vega, wyk. Antoni Królikowski (125 min)

TVN7

05:20 Ten moment (56)
05:55 Szkoła (52,64,65/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (34,48,49/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy
14:00 Detektywi (28/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny (40) - serial obycz. Polska 2025
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska VII (1) - serial fab.-dok. Polska 2020
17:00 Tajemnice miłości - serial fabularno-dok.
18:00 Zagadki losu III (35) - serial fab.-dok. Polska 2023
19:00 Idź na całość (3) - teleturniej Polska 2026
20:00 ★★★ **Jak to robią single (How to Be Single)** - komedia romant. USA 2016, reż. Christian Ditter, wyk. Dakota Johnson (145 min)
22:25 ★★ **Władza absolutna (Absolute Power)** - thriller USA 1997, reż. Clint Eastwood, wyk. Scott Glenn (150 min)
00:55 ★★★ **Annabelle: Narodziny zła (Annabelle: Creation)** - horror USA 2017, reż. David F. Sandberg (140 min)

MEZZO

10:00 Sigur Rós: The Feeling of Going - balet Szwecja 2018
11:15 Saehyun Kim: Fauré, Ravel, Chopin – Fondation Louis Vuitton, Paryż
12:45 Intermezzo
13:30 Moisiej Wajnberg: Pasażerka - opera Francja 26
16:15 Intermezzo
17:00 Youn Sun Nah Quartet
18:25 Joachim Kühn – Klaviersommer 1999
19:35 Jimmy Witherspoon Quartet i Rozaa Wortham: Lugano Jazz Estival 1985
20:30 Międzynarodowy Konkurs Dyrygentów Rotterdam 2025 - muzyka klas.
21:55 Sonya Yoncheva, Malcolm Martineau
23:05 Jean-Philippe Rameau: Les Indes galantes w Operze Paryskiej - opera Francja 2019

PULS 2

11:40 Były sobie rzeczy
12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Kacze opowieści
14:00 Fineasz i Ferb (25/26)
14:35 Marta mówi! III (7)
15:00 Miraculous IV
16:00 My Little Pony
17:00 Fineasz i Ferb (24/26)
17:35 Blue III (29,30,31/50)
18:00 Świnka Peppa II
18:10 Bing (31,32/78)
18:35 Masza i niedźwiedź V
19:00 Psi patrol V (19/26)
19:35 Pingwiny z Madagaskaru III (4/15)
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (48) - serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu IX
23:00 Litewski przekręt - komedia sensacyjna Wlk. Brytania/Litwa 2014
01:05 Intruz - film s.f. USA/Szwajcaria/Wlk. Brytania 2013

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (4) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (27,28/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVII (7,52) - serial fabularno-dok.
11:55 Trudne sprawy XIX (24,25,26/40) - serial fab.-dok.
14:55 Ktoś tu kłamie? (51) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (249, 250)
18:00 Policjantki i policjanci XXIII (64,65) - serial obycz.
20:00 A na deser... (1) - mag. kulinarny Polska 2026
20:15 Gwiazdy kabaretu (36, 37) - kabaret i satyra
22:30 Leon zawodowiec - dramat krym. F/USA 1994, reż. Luc Besson, wyk. Jean Reno, Natalie Portman
00:45 STOP Drogówka (361)

METRO

07:00 Zapisane w gwiazdach
08:00 SOS. Ekipy w akcji
08:55 J.A.G. VII (8/24)
09:55 Dziwaczne potrawy: smakowite miasta IX
10:25 Lotnisko II (7/8)
11:25 Farma Clarksona (1/8)
12:25 Przepis na życie V
13:25 Zapukaj do moich drzwi
14:25 Zapisane w gwiazdach
15:25 Słoneczny patrol III (8/22) - serial przyg. USA 1992
16:25 J.A.G. VII (9/24)
17:25 Milionerzy (747)
18:00 Fani czterech kółek
20:00 Świadek koronny - film sensacyjny Polska 2007
22:10 The Traitors. Zdrajcy (1) - reality show Polska 2026
23:45 Powrót Batmana - film fantasy USA/Wlk. Bryt. 1992
02:20 Formuła E: ePrix Jeddah – podsumowanie

eprasa.pl 8f338148e7

PIĄTEK 27.02

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (55)
09:00 Robert Makłowicz (160, 139) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada (10,11/12)
11:55 Wojny kontenerowe (10,11/16) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXV (7,3,10/10) - serial dok.
16:00 MacGyver VI (14,15/21)
18:00 Hudson i Rex III (11/16) - serial krym. Kanada 20
18:55 Zajazd. Będzie się działo (23)
20:00 Czarny rycerz (Black Knight) * - komedia USA 2001, reż. Gil Junger, wyk. Martin Lawrence, Marsha Thomason, Tom Wilkinson, Vincent Regan (120 min)
22:00 Bez przedawnienia (High Crimes) ** - thriller USA 2002, reż. Carl Franklin, wyk. Ashley Judd, Morgan Freeman, Jim Caviezel (140 min)
00:20 Psy - film akcji Polska **** 1992, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Marek Kondrat, Cezary Pazura, Janusz Gajos (155 min)

KINO POLSKA

08:00 Miś Kudłatek (7,8,9)
08:45 Polska Kronika Filmowa 02A/68 - film dok. Polska 1968
08:55 Krzyż Walecznych - dramat wojenny Polska 1959, reż. Kazimierz Kutz
10:45 Złoty pociąg, cz. 1 - film sens. Polska/Rumunia 1986, reż. Bohdan Poręba
12:35 Złoty pociąg, cz. 2 - film sens. Polska/Rumunia 1986, reż. Bohdan Poręba
14:00 Żegnaj, Ameryko! - komediodramat Niemcy/Polska 1993, reż. Jan Schütte, wyk. Ya'ackov Bodo
15:55 Ostatnie dni - film wojenny Polska 1969, reż. Jerzy Passendorfer, wyk. Wojciech Siemion
17:45 Czterej pancerni i pies (5) - serial wojenny Polska 66
20:00 Młode wilki - film sens. Polska 1995, reż. Jarosław Żamojda, wyk. Michelle Cleo Godsey, Jarosław Jakimowicz, Piotr Szwedes, Jan Nowicki
22:00 Seksmisja - komedia Polska 1984, reż. Juliusz Machulski, wyk. Olgierd Łukaszewicz, Jerzy Stuhr, Bożena Stryjkówna
00:20 Wściekły - film krym. Polska 1980, reż. Roman Załuski, wyk. Bronisław Cieślak, Barbara Brylska

ALE KINO+

09:50 Nienegocjowalne (Non-Negotiable) - film krótkom. Wlk. Brytania 2022 (25 min)
10:15 Karen Pirie II (1/3) - serial kryminalny Wlk. Brytania 2025
12:05 Vera XI (1/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2021
13:55 Stan wyjątkowy (Výjimečný stav) ** - komedia Czechy 2024, reż. Jan Hřebejk, wyk. Jaroslav Plesl, Borek Slezáček, Ondřej Vetchý (125 min)
16:00 Niezwyciężony (Stronger) *** - dramat obyczajowy USA 2017, reż. David Gordon Green, wyk. Jake Gyllenhaal, Tatiana Maslany, Miranda Richardson (140 min)
18:20 Vera XI (2/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2021
20:10 Podejrzani - serial kryminalny Wlk. Brytania 2022, wyk. James Nesbitt, Sacha Dhawan
00:15 Niewierny (Infidel) ** - thriller USA 2019, reż. Cyrus Nowrasteh, wyk. Jim Caviezel, Claudia Karvan (120 min)

POLSAT FILM

08:25 Przyjaciółki XXIV (9,10)
10:25 Świat według Kiepskich
14:10 Jak poślubić milionera? - komedia romant. Polska 19
16:30 S.W.A.T.: Miasto w ogniu - film sensacyjny USA 2011
18:20 Gran Turismo - film przygodowy USA/Japonia 2023, reż. Neill Blomkamp
21:00 Ava - film sensacyjny USA 2020, reż. Tate Taylor, wyk. Jessica Chastain
23:00 Wróg publiczny - thriller polityczny USA 1998, reż. Tony Scott, wyk. Will Smith
01:45 Ślad (45/48)

KINO TV

07:30 Kojak V (2/22)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (7,8/8)
11:00 Poirot: Zagadka na morzu (7/10) - serial krym.
12:05 Poirot: Niewiarygodna kradzież (8/10) - serial krym.
13:10 Panna Marple II (2/4)
15:15 Poirot (1,2/11)
20:00 Porachunki - kom. krym. USA/Francja/Wlk. Brytania 2013, reż. Luc Besson
22:30 Na fali - film sensacyjny Japonia/USA 1991, reż. Kathryn Bigelow
00:50 Donnie Brasco - film sensacyjny USA 1997

TVP KULTURA

08:20 Mieszczanie żywieccy
09:00 Pan wzywał, Milordzie? III (3/7)
10:05 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
10:45 Recital z Opery Wiedeńskiej – Tomasz Konieczny
12:15 Niepoprawny Belmondo (1) - film dok.
13:20 Jak zdobyć pieniądze, kobietę i sławę *** - komedia Polska 70, reż. J. Kondratiuk (60 min)
14:20 Kulturalni (6) - mag.
15:10 Dobre strony (9)
15:30 Dekalog: Trzy - dramat **** obycz. Polska/Niemcy 1990, reż. Krzysztof Kieślowski (70 min)
16:40 Informacje kulturalne
17:00 Z archiwum i pamięci
18:55 Odrodzenie katedry Notre-Dame - film dok.
20:00 Wstęp do filmu (495)
20:10 Jules i Jim (Jules et Jim) ***** - dramat obyczajowy Francja 1962 (110 min)
22:00 Tygodnik kulturalny
22:55 Zbigniew Wodecki i Mitch & Mitch
23:20 Wstęp do filmu (571)
23:30 Ziemia obiecana ***** - dramat obyczajowy Polska 1975 (170 min)

WARNER TV

07:50 J.A.G. V (20/25)
08:45 Bajer z Bel-Air III
09:40 Poniedziałki na chirurgii
11:30 J.A.G. V (21,22/25)
13:25 Bajer z Bel-Air III
15:20 Poniedziałki na chirurgii
17:55 Dzień ojca - komedia romantyczna USA 1997
20:00 Dziewczyny w Nowym Jorku - komedia USA 2004
21:45 Miłość jak narkotyk - komedia romant. USA 1997
23:45 W sieci pająka - thriller USA/Niemcy/Kanada 2001
01:45 Ojciec chrzestny II - film sensacyjny USA 1974

PARAMOUNT

09:10 Guru miłości - komedia Wlk. Brytania/Niemcy/USA 08
11:05 Ostatni władca wiatru - film przyg. USA/Wietnam/Wlk. Bryt./Kanada/Dania 2010
13:25 Norbit - komedia romantyczna USA 2007
15:35 Wredne dziewczyny - komedia USA/Kanada 2004
17:50 xXx: Reaktywacja - film sens. USA/Chiny/Kanada 2017
20:00 Świat w ogniu - thriller USA/Wlk. Brytania/Portugalia/Kanada/Bułgaria 2019
22:30 Uprowadzona II - film sensacyjny Francja/USA/Turcja/Wlk. Brytania 2012

HBO

08:10 Wojna o planetę małp **** - film sens. USA/Kanada/Nowa Zelandia 2017, reż. Matt Reeves (140 min)
10:30 Królestwo niebieskie *** - dramat hist. Wlk. Bryt./Niemcy/Hiszpania/Maroko/USA/Włochy/Francja 2005 (140 min)
12:50 Na planie (9) - mag.
13:20 Do granic - dramat **** obycz. Hiszpania/Belgia 2022 (75 min)
14:35 A Picture of Her *** - romans USA/Kanada 2023 (85 min)
16:00 Harry Potter i Insygnia Śmierci, cz. 2 **** - film przyg. Wlk. Brytania/USA 2011 (130 min)
18:10 Saturday Night - film *** biograf. USA 2025, reż. Jason Reitman (110 min)
20:00 Locke - dramat obycz. *** Wlk. Bryt./USA 2013, reż. Steven Knight (85 min)
21:25 Gerta Schnirch (1) *** - dramat obycz. Czechy/Niemcy 2026 (85 min)
22:50 Gerta Schnirch (2) *** - dramat obycz. Czechy/Niemcy 2026 (90 min)
00:20 Jeszcze piękniej **** - komediodramat Niemcy 2025 (135 min)

CINEMAX

13:10 Trzy dni - komedia Holandia/Belgia 2024
14:35 Siostrzeństwo - komediodramat Francja/Maroko 23
16:15 Twierdzenie Marguerite - dramat obyczajowy Francja/Szwajcaria 2023
18:10 Tuesday - dramat obycz. Wlk. Brytania/USA 2023
20:00 Piękna i bestia - film fantasy Francja/Niemcy/Hiszp. 14, reż. Christophe Gans
21:50 Tornado - film sensacyjny Wlk. Brytania 2025
23:20 Wściekłe psy - dramat kryminalny USA 1992

ROMANCE TV

08:40 Górscy ratownicy (6/6)
09:40 Górski lekarz (2/15)
10:30 Zakonnica i komisarz - komedia Niemcy 2006
12:25 Statek marzeń
14:20 Inga Lindström: Farma nad jeziorem Mälar - film obyczajowy Niemcy 2004
16:15 Wielki powrót - komedia Niemcy 11, reż. Tomy Wigand
18:05 Górscy ratownicy (6/6)
19:00 Górski lekarz
20:00 Statek marzeń
21:55 Rosamunde Pilcher: Złodziejaszek i kapitan - romans Niemcy 2022
23:50 Górski lekarz

CANAL+ PREMIUM

08:00 Dziewczyńskie historie - film dok. Polska 23
09:00 Ida - dramat obycz. ***** Polska/Dania/Francja/Wlk. Bryt. 2013 (80 min)
10:20 Miasto w blasku świąt ** - komedia Wlk. Brytania 2025 (90 min)
11:50 Łapu-Capu
11:55 Wróbel - dramat obycz. *** Polska 2024, reż. Tomasz Gąssowski (105 min)
13:40 Cat's Eyes (8/8)
14:35 Każda mała rzecz
16:10 W pokoju obok - dramat obycz. Hiszp./USA/Francja 2024 (105 min)
17:55 Inwazja - film dok.
19:25 Łapu-Capu
19:30 Morderstwo w ambasadzie ** - film sens. Wlk. Brytania 2025, reż. Stephen Shimek (85 min)
20:55 Aktualności filmowe+
21:00 Brygada II (1/8) - serial sens. Francja 2025
21:55 Na zaginionych ziemiach ** - film s.f. USA/Kanada/Niemcy/Szwajc. 2025 (100 min)
23:35 Druhny na medal ** - komedia USA 2024, reż. J. Moorhouse (95 min)
01:10 Siostrzeństwo świętej sauny - film dok.

TVN FABUŁA

09:40 Belle Epoque (9/10)
10:40 Lekarze II (4,5)
12:40 Prawo Agaty V
14:40 Teraz albo nigdy! (5/13)
15:45 19+ - serial fab.-dok.
16:45 Papiery na szczęście
17:45 Tajna baza - komedia USA 2022, wyk. Owen Wilson
20:00 Zaginione miasto - komedia sens. USA 2022, reż. Adam Nee, Aaron Nee
22:30 Mission: Impossible – Dead Reckoning – Part One - film sensacyjny USA 2023
01:50 Amnezja - film kryminalny USA/Niemcy 2004

AMC

07:45 W obiektywie
07:55 Archanioł (3) - dramat krym. Wlk. Brytania 2005
08:50 Tutanchamon (1,2,3) - serial hist. Kanada 2015
14:15 Koniec świata (2,1/2)
17:50 I uderzył grom - film sensacyjny USA/Czechy/Wlk. Brytania/Niemcy 2005
19:50 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia - film przyg. USA/Niemcy/Japonia/Wlk. Brytania/Hongkong 2003
22:00 Klient - film sens. USA 1994, reż. Joel Schumacher
00:25 Savage Hunt - film przygodowy USA 2025

eprasa.pl 8f338148e7

AXN

08:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (23/23)
09:40 Castle II (12,13/24)
11:35 Unforgettable: Zapisane w pamięci IV (3,4/13)
13:30 Rekrut V (1,2/22)
15:25 FBI: International (9,10/21) - serial akcji
17:25 Castle II (14,15/24)
19:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (14,15/22)
21:05 Sniper: Koniec zabójcy - film sensacyjny USA 2020
23:05 Podziemny krąg - dramat psycholog. USA/Niemcy 99

EPIC DRAMA

08:10 Lekarze na start
09:40 Agenci NCIS XVI (3/24)
10:35 Wszystkie stworzenia duże i małe (5/6) - serial obycz.
11:30 Panna Marple VI (2/3)
13:25 Lekarze na start
14:10 Agenci NCIS XVI (3/24)
15:05 Panna Scarlet V (2/6)
16:15 Morderstwo w małym mieście II - serial krym.
17:05 Sprawy pana Booka (3,4/6) - serial kryminalny
19:20 Lekarze na start
20:05 Agenci NCIS XVI (4/24) - serial krym. USA 2018
21:00 Poirot XII (3/4)
22:55 Sprawy pana Booka

TVN STYLE

08:30 Damy i wieśniaczki. PL
09:30 Życie na kredycie (4, 5)
10:40 Ugotowani (12, 1)
12:45 Kuchenne rewolucje (10, 9) - reality show Polska 17
14:50 Magda gotuje Internet (5, 3) - talk-show Polska 2026
15:50 Będzie pięknie (8/8)
16:50 Jestem z Polski IV (1,2)
18:50 Kuchenne rewolucje
20:50 Rajska posiadłość Pameli Anderson (6) - real tv
21:50 Jestem z Polski XIV
23:50 Bazary Europy
00:50 Nagi instynkt przetrwania: Elita IV (7/13) - serial dok.

TVN TURBO

08:45 Wszystko co naj... (10)
09:15 Pomoc drogowa 24h (5)
10:00 Złomowisko PL X
12:00 Zawodowi handlarze (1)
12:45 Samochód marzeń: Kup i zrób (4) - magazyn
13:45 Wojny samochodowe
15:45 Naprawy nie do naprawy
16:30 Mobilni mechanicy (3, 4)
18:00 Raport Turbo (4928)
18:15 Jeździć, obserwować VI
19:00 Nic do zgłoszenia VI (11)
20:00 Wojny samochodowe
22:00 Raport Turbo (4928)
22:20 Mobilni mechanicy (7, 8)
23:50 Ciężarówką przez Malezję (8) - serial dok. Polska 2025

BBC FIRST

08:35 Lewis (5/6)
09:40 Ojciec Brown V (5/15)
10:40 Śmierć pod palmami XIII
11:50 Śmierć z dala od palm III
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:45 Ojciec Brown XI (4/10)
15:45 Lewis (5/6)
16:50 My Life is Murder III
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XIV (1/8) - serial kryminalny
21:00 Zbrodnie Saint-Pierre
22:00 Powrót do raju II (4/6)
23:05 Tajemnice Brokenwood
01:00 Śmierć pod palmami XIV

FX

08:15 Dr House VII (21/23)
09:10 9-1-1 VIII (8/18)
10:05 Kości XII (8,9/12)
11:55 FBI (6,7/22)
13:45 Castle II (15,16/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki (5,6/18) - serial kryminalny
17:25 Tropiciel II (6/20)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (4,5/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (7,8/22)
22:00 Zabójcze umysły XVIII (3/10) - serial krym. USA 2025
23:10 The Hunting Party (7/10)
00:05 Zabójcze umysły XII (5,6/22) - serial kryminalny

HGTV

08:20 Kupujemy dom na plaży
09:15 Remontujemy dom na plaży IV - serial dok.
10:10 Pomocy! Mój dom to katastrofa (9) - reality show
11:10 Zarobić na remoncie VII
12:05 Na ratunek Las Vegas
13:10 Nieoczywiste miejsca II
14:15 Dorota inspiruje (7)
15:10 Mieszkanie na miarę IV
17:05 Polowanie na ogród VII
18:15 Weekendowa metamorfoza (2, 3) - reality show
20:10 Kolorowa rewolucja III
21:10 Dorota was urządzi VI
22:40 House Hunters

BBC LIFESTYLE

12:20 Antyki z Francji: na tropie okazji (6) - reality show
13:20 Wielkie brytyjskie wypieki (9) - program rozrywk.
14:30 Kulinarne podróże Billy'ego i Doma (6/8)
15:35 Bake off: zawodowcy (9)
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (9)
17:50 Najbardziej tajemnicze domy świata (4)
18:50 Mistrzowie ceramiki (3)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (10) - program rozrywk.
21:00 Ekskluzywne hotele
22:00 Wielkie projekty
23:00 Wstydliwe choroby IV

COMEDY CENTRAL

08:25 Przyjaciele III (17—23/25) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VI (23,24,1—4/24)
14:35 Młody Sheldon VI (19—21/22) - serial kom.
16:00 Przyjaciele III (24,25,1—5/25) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu VII (5—10/24) - serial kom. USA 2013, wyk. Johnny Galecki
22:00 The Office PL II (3,4)
23:00 Comedy Club (6, 7)
00:00 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy II (7/10)

TVP SERIALE

08:25 Komisarz Alex VI (2)
09:15 Rodzinka.pl (10)
09:45 Klan - telenowela
10:20 Ranczo (9/13)
11:15 Ojciec Mateusz 34 (5)
12:15 Rodzinka.pl XIV (4)
13:25 Ojciec Mateusz XXIII
15:20 Komisarz Alex VI (3)
16:10 Na sygnale (10,11)
17:20 Ranczo (10,11/13)
19:25 Ojciec Mateusz XXIII (7) - serial krym. Polska 2020
21:30 Ranczo (12,13/13)
23:35 Ojciec Mateusz XXIII
00:30 Ile waży koń trojański? - komedia Polska 2008, reż. Juliusz Machulski

CANAL+ KUCHNIA

12:25 Gotuj taniej z Jamiem (5)
13:20 Podróż przez smaki Chin
14:25 Tajemnice indyjskich smaków (2) - program rozrywk.
14:55 Jakubiak rozgryza...
15:55 Javier Peña zjada świat
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (12, 13)
17:50 Jamie Oliver (3, 4)
18:45 m jak mięso (6)
19:10 Jakubiak rozgryza... (18)
19:25 m jak mięso (1, 2)
20:15 ABC gotowania – kuchnia hiszpańska (5, 6) - mag.
21:15 Anthony Bourdain VIII
00:45 David w Europie (3)

CANAL+ DOMO

09:00 Ucieczka na wieś XXIV
10:55 Wielkie projekty: Australia XI (5/10) - serial dok.
12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Małe i wspaniałe XI
13:55 Cudotwórcy VII (15)
14:50 Wielkie projekty: Australia XI (6/10) - serial dok.
16:00 Małe-wielkie zmiany
17:00 Kupcie sobie zamek! (15)
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
20:10 Daleko od miasta X (5,6)
21:00 Cudotwórcy VII (16)
22:00 Wiejskie domy do liftingu (1, 2) - reality show

PLANETE+

11:25 Estonia z góry
12:35 360° – świat bez granic
13:45 Życie na krawędzi przetrwania (2, 3) - film dok.
15:50 Niezwykłe podróże koleją VIII (5/7) - serial dok.
16:55 Premiera: 360° – świat bez granic XI - serial dok.
18:00 Świat z góry XI (8/14)
18:40 Rolnictwo przyszłości
19:45 Felix Kersten
20:50 Niezwykłe podróże koleją V (1/5) - serial dok.
22:00 Premiera: Dolly Parton dobra na wszystko - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Zapomniane kopalnie złota (3/8) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski II (11/16)
11:00 Pojedynki Eda Stafforda II (3/6) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek (2/8)
13:00 Nagi instynkt przetrwania IV (6,7/16) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Łowcy opali VIII (7/20)
17:00 Celnicy na straży Europy V (12,13/23) - serial dok.
18:00 Zawodowcy: drwale II
19:00 Złomowisko PL VII
21:00 Truckerki III
22:00 Hazardziści II (5/8)
23:00 Ed Stafford: inicjacja (2)

TVP HISTORIA

10:55 Alternatywy 4 (8/9)
13:30 Podziemne Włochy (8/8)
14:35 Wszystkie wojny Rosji
15:35 Królowie
16:10 Sensacje XX wieku
17:05 Żołnierz Rzeczypospolitej - film dok.
18:10 Wojownicy czasu
18:50 Odnaleźć zaginione (1)
19:15 Czas honoru (1/13)
20:15 Odkryć tajemnicę VII - serial dok. Wlk. Brytania 2021
21:15 Ptasiek - dramat psychologiczny USA 1984
23:20 Lombardzista - dramat obyczajowy USA 1964

HISTORY

13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Jak to wyjaśnić III (5/20)
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (3/10)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Pogromca tajemnic III
17:10 Tajne kryjówki dyktatorów (3/6) - serial dok.
18:10 Straż graniczna: USA III
19:05 Starożytni kosmici XIV
20:00 Tajne kryjówki dyktatorów (2/6) - serial dok.
21:00 Starożytni kosmici XVII
22:00 Kursk: pierwsza katastrofa Putina (2/2) - serial dok.
23:00 UFO: szlakiem bliskich spotkań (9/9) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

12:00 Szlakiem przeklętych miejsc (4/5) - serial dok.
13:00 UFO: przełomowe śledztwa II (1/6) - serial dok.
14:00 Strzegąc granic XII
15:00 Morski patrol: Hiszpania
16:00 Starożytne Ameryki
18:00 Hitler: siła dyktatury
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny II
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (8/10) - serial dok.
21:00 Żelazna kurtyna (2,3/3)
23:00 Kluczowe tygodnie wojny - serial dok. Australia 20

FOCUS TV

08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XI
12:00 Wraki, które zmieniły świat (4/10) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy: taktyka i uzbrojenie
16:00 Kryptonim szef VII
18:00 Rolnicy. Podlasie VI (29)
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Najkrwawsze bitwy drugiej wojny światowej
22:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy. Wojna z ZSRR (1,2/3)
00:00 Korea Północna: w głowie dyktatora - serial dok.

BBC EARTH

12:15 Planeta doskonała (3/5)
13:20 Fenomeny współczesnego życia (5/6) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu IX
15:30 Życie na pustkowiu III (2)
16:30 Królestwo zwierząt
17:35 Malownicze trasy kolejowe II - serial dok.
18:35 Rajskie ptaki - film dok.
19:45 Tajlandia z Sue Perkins
20:45 Azja: kulisy produkcji
20:55 Życie na pustkowiu: powroty III (11/11) - serial dok.
21:55 W okowach mrozu IX
22:55 Burze widziane z góry
23:55 Zabójcza pogoda V

POLSAT VIASAT HISTORY

12:35 Militarny ranking (4/10)
13:45 Cesarstwo Rzymskie: mity i fakty - serial dok.
14:55 Sekretne życie rzymskich cesarzy - film dok.
16:15 Pompeje: nowe wykopaliska (4) - serial dok.
17:30 II wojna światowa – wielkie bitwy w Europie (8/8)
18:40 Linie frontu - serial dok.
19:50 Militarny ranking (4/10)
21:00 Tajemnice królowej Wiktorii - film dokumentalny
22:15 Królowe, które zmieniły świat (4/6) - serial dok.
23:15 Sisi: zabójstwo cesarzowej - film dok. Niemcy 2018

eprasa.pl 8f338148e7

SOBOTA 28.02

Od A do Z

CONAN BARBARZYŃCA ★★
film przyg., USA/Hiszpania/Meksyk 1982, reż. John Milius, Marcus Nispel, wyk. Arnold Schwarzenegger, James Earl Jones, Max von Sydow
23:20 | cinemax
Bajkowy heros w walce ze złem całego świata: klucz do sławy i gwiazdorskiej pozycji Arnolda Schwarzeneggera, a przy okazji kamień milowy w rozwoju gatunku, który uruchomił lawinę podobnych opowieści.

CWAŁ ★★★★
komedia, Polska 1995, reż. Krzysztof Zanussi, wyk. Maja Komorowska, Bartosz Obuchowicz, Karolina Wajda
23:50 | tvp historia
Krzysztof Zanussi o polskim stalinizmie na przykładzie kobiety o barwnym życiorysie, która świadomie wybrała dwójmyślenie. Zabawne i gorzkie zarazem. Maja Komorowska - wspaniała.

DETEKTYW MONK: OSTATNIA SPRAWA ★★★
komedia kryminalna, USA 2023, reż. Randall Zisk, wyk. Tony Shalhoub, Traylor Howard, Jason Gray-Stanford
20:00 | hbo
Po 15 latach przerwy powraca detektyw z zaburzeniami obsesyjno-kompulsywnymi, by wyjaśnić zagadkę, dlaczego jego pasierbica została wdową zanim zdążyła wziąć ślub.

KRYTYCZNA GODZINA ★★
film akcji, USA/Wlk. Brytania 2019, reż. Steven C. Miller, wyk. Aaron Eckhart, Courtney Eaton, Ben McKenzie
23:50 | tvp 1
Policjant zabija porywacza, zanim odzyskał porwaną córkę szefa. Brat zabitego pała żądzą zemsty i tylko blogerka, która śledzi każdy krok policjanta, może pomóc w odnalezieniu uprowadzonej.

LUCY ★★★
film s.f., Francja/Niemcy/Tajwan/Kanada 2014, reż. Luc Besson, wyk. Scarlett Johansson, Morgan Freeman, Min-sik Choi
23:35 | polsat
Luc Besson potrafi: przemycająca narkotyki kobieta ulega zatruciu środkiem, który uruchamia drzemiące w mózgu rezerwy, co owocuje nie tylko starciem z mafią, ale też przekazaniem potężnej wiedzy naukowcom.

Dzień patriotów

21:25 | tvp 1 ★★★★

· FOT. KAREN BALLARD / CBS FILMS INC. AND LIONSGATE FILMS INC.

Oparte na faktach. W kwietniu 2013 roku podczas Maratonu Bostońskiego w tłumie kibiców na mecie wybuchają dwie bomby. Trzeba jak najprędzej unieszkodliwić sprawców, zanim uderzą ponownie.

MYZ

FILM SENS.
USA/HONGKONG 2016, REŻ. PETER BERG, WYK. MARK WAHLBERG, KEVIN BACON, MICHELLE MONAGHAN

MOJE WIELKIE GRECKIE WESELE II ★★★
komedia, USA/Kanada 2016, reż. Kirk Jones, wyk. Nia Vardalos, John Corbett, Michael Constantine
22:50 | tvp 2
Nia Vardalos powraca do swego wielkiego przeboju: wychodzi na jaw, że para greckich emigrantów, która doczekała się dzieci i wnuków w Stanach, do tej pory żyła bez oficjalnego ślubu. Czas to nadrobić.

NOTTING HILL ★★★
komedia romantyczna, Wlk. Brytania/USA 1999, reż. Roger Michell, wyk. Julia Roberts, Hugh Grant, Hugh Bonneville
19:00 | canal+ premium
Richard Curtis wraca do ograny tematów: tkwiący po uszy w rzeczywistości londyński księgarz oczarowuje bujającą w obłokach amerykańską gwiazdę filmową. Krzepi i bawi.

OSTATNI POJEDYNEK ★★★
thriller, USA/Wlk. Brytania 2021, reż. Ridley Scott, wyk. Matt Damon, Adam Driver, Jodie Comer
23:25 | hbo
Jesień średniowiecza oczami Ridleya Scotta: w XIV-wiecznej Francji oskarżona o zdradę kobieta pcha swego męża do obrony jej honoru w pojedynku, rozstrzygającym o winie i karze, z dawnym przyjacielem.

PRAKTYKANT ★★★
komedia, USA 2015, reż. Nancy Meyers, wyk. Robert De Niro, Anne Hathaway, Rene Russo
21:45 | tvn
Robert De Niro jako siedemdziesięciolatek, który korzysta z oferty dla trzeciego wieku i podejmuje pracę w modowym portalu internetowym, gdzie jego obecność okazuje się niezbędna. Jakże krzepiące.

SKAZANI NA SHAWSHANK ★★★★
dramat psychologiczny, USA 1994, reż. Frank Darabont, wyk. Tim Robbins, Morgan Freeman, Bob Gunton
22:55 | tvn 7
Stephen King inny niż zwykle: jak przetrwać ciężkie więzienie i ocalić siebie? Plus popisowe partie Tima Robbinsa i Morgana Freemana oraz siedem zasłużonych nominacji do Oscara.

SZTUKA PIĘKNEGO ŻYCIA ★★★★
komedia, Wlk. Brytania/Francja 2024, reż. John Crowley, wyk. Andrew Garfield, Florence Pugh, Grace Delaney
23:10 | canal+ premium
Pogodna opowieść o tzw. zwykłych ludziach, mieszkających w Londynie i prowadzących sielankową egzystencję do chwili, kiedy nie usłyszą nowotworowej diagnozy. A wtedy ich związek nabiera nowych barw.

SZTUKA ZBRODNI ★★
film krym., USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2020, reż. Danis Tanović, wyk. Jeffrey Dean Morgan, Famke Janssen, Cush Jumbo
20:10 | ale kino+ hd
Nowojorski detektyw w asyście skandynawskiej krytyczki sztuki prowadzi śledztwo w sprawie brutalnej śmierci swej córki w podróży poślubnej – niejedynej, która zginęła w podobnych okolicznościach.

TOMB RAIDER ★★★
film przyg., Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Roar Uthaug, wyk. Alicia Vikander, Dominic West, Walton Goggins
22:10 | tv puls
Alicia Vikander zakłada kostium Angeliny Jolie, by przypomnieć bohaterkę popularnej gry: córka ekscentrycznego podróżnika (i finansowego magnata) wyrusza na poszukiwanie zaginionego przed laty ojca.

WOJNA ★★★
dramat wojenny, Dania/Francja 2015, reż. Tobias Lindholm, wyk. Pilou Asbæk, Tuva Novotny, Søren Malling
20:00 | tvp kultura
Przebywając na misji w Afganistanie, znajdujący się wraz ze swoim oddziałem w zasadzce duński podoficer podejmuje decyzję, która ratuje życie żołnierzy, ale jego samego może postawić przed sądem.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 8f338148e7

SOBOTA 28.02

TVP1

06:20 Balans bieli (125)
07:00 Msza święta
07:40 Rok w ogrodzie (1154)
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:55 Ranczo VIII (6/13)
09:50 Komisarz Alex XXIII (2)
10:50 Ojciec Mateusz VI (9/13) - serial krym. Polska 11
11:45 O jeden most za daleko - dramat wojenny Wlk. Brytania/USA 1977, reż. Richard Attenborough, wyk. Sean Connery, Dirk Bogarde, Anthony Hopkins
16:05 Dziedzictwo - serial obyczajowy Turcja 2020
17:00 Teleexpress
17:35 Żona dla Polaka (8) - reality show Polska 2025
18:40 Jaka to melodia? (5851)
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:25 **Krew z krwi III** (8) - serial sens. Polska 2024, wyk. Bartłomiej Topa
21:25 **Dzień patriotów (Patriots Day)** ★★★★ - film sens. USA/Hongkong 2016, reż. Peter Berg, wyk. Mark Wahlberg, Kevin Bacon (140 min)
23:45 **Krytyczna godzina (Line of Duty)** ★★ - film akcji USA/Wlk. Brytania 2019, reż. Steven C. Miller, wyk. Aaron Eckhart (100 min)
01:25 **Sprawdzamy** (112)

TVP2

05:15 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7479) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7479) - mag. Polska 2026
12:10 Postaw na milion (375)
13:05 Panna młoda (33/34)
14:00 Familiada (3107)
14:35 Koło fortuny (2093)
15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 (9) - show
16:20 Na dobre i na złe
17:20 Panna młoda (34/34) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (953)
18:50 Słowo na niedzielę (1152) - program religijny
19:00 Informacje kulturalne (4154) - mag. kulturalny
19:25 Rodzinka.pl XVII (13) - serial kom. Polska 2025, wyk. Małgorzata Kożuchowska

20:30 **The Voice Kids** (1, 2) - program rozrywkowy Polska 2026
22:50 **Moje wielkie greckie wesele II (My Big Fat Greek Wedding 2)** ★★★ - komedia USA/Kanada 2016, reż. Kirk Jones, wyk. Nia Vardalos, John Corbett (105 min)
00:35 **Wiek Adaline (The Age of Adaline)** ★★★ - melodramat USA/Kanada 2015, reż. Lee Toland Krieger, wyk. Blake Lively (120 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - magazyn
08:00 Halo tu Polsat (2633)
11:30 Krudowie - film animowany USA 2013, reż. Kirk DeMicco, Chris Sanders
13:35 Maska Zorro (The Mask of Zorro) - film przyg. USA/Meksyk/Niemcy 1998, reż. Martin Campbell, wyk. Antonio Banderas, José María de Tavira (180 min)
16:35 Faceci w czerni III (Men in Black III) - film s.f. USA 2012, reż. Barry Sonnenfeld, wyk. Will Smith, Tommy Lee Jones, Josh Brolin, Jemaine Clement, Emma Thompson (135 min)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Prezydenci i premierzy - program publicystyczny
19:36 Sport - Polska 2026

19:55 **Polsat Hit Festiwal 2025** - festiwal Polska 2025
23:35 **Lucy** ★★★ - film s.f. Francja/Niemcy/Tajwan/Kanada 2014, reż. Luc Besson, wyk. Scarlett Johansson, Morgan Freeman, Min-sik Choi, Pilou Asbæk (105 min)
01:20 **W lesie dziś nie zaśnie nikt 2** ★★ - horror Polska 2021, reż. Bartosz M. Kowalski, wyk. Zofia Wichłacz, Julia Wieniawa (140 min)

TVN

05:15 Jak to jest zrobione? X
05:55 Uwaga! (7932) - mag. reporterów Polska 2026
06:10 Kuchenne rewolucje: Kępno – „Kulinarna Warszawka" XXV (14)
07:10 Magda gotuje Internet (8) - talk-show Polska 2026
07:45 Dzień Dobry TVN (5640)
11:30 Na Wspólnej - serial obyczajowy Polska 2026
13:05 Studio Pucharu Świata
13:30 Loty narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Bad Mitterndorf (na żywo)
15:35 Studio Pucharu Świata
16:05 Kot w butach (Puss in Boots) - film anim. USA 2011, reż. Chris Miller (110 min)
17:55 Kuchenne rewolucje: Gorzów Wielkopolski 30 (11) - reality show Polska 2025
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:45 **Mam Talent!** (2) - program rozrywkowy Polska 2026
21:45 **Praktykant (The Intern)** ★★★ - komedia USA 2015, reż. Nancy Meyers, wyk. Robert De Niro, Anne Hathaway (145 min)
00:10 **Liga sprawiedliwości (Justice League)** ★★★ - film fantasy USA/Wlk. Brytania/Kanada 2017, reż. Zack Snyder, wyk. Ben Affleck, Henry Cavill (150 min)

TV PULS

06:00 Kobra – oddział specjalny XVI (2,14,6/15) - serial sensacyjny Niemcy 2011
09:00 Taki jest świat (9)
09:25 Wojciech Cejrowski. Boso – Meksyk/Paragwaj (3)
09:55 Lombard. Życie pod zastaw IX - serial obyczajowy Polska 21, wyk. Zbigniew Buczkowski, Henryk Gołębiewski, Michał Chorosiński, Jerzy Górski, Agata Szafrańska. Magda i Eryk to zakochani 25-latkowie, których różni status materialny. Ojciec Magdy nie zgadza się na jej związek z biednym chłopakiem, więc para decyduje się wyjechać i żyć gdzie indziej.
20:00 **Conan Barbarzyńca 3D (Conan the Barbarian)** ★★ - film przyg. USA/Bułgaria/Niemcy/Indie 2011 (130 min)
22:10 **Tomb Raider** ★★★ - film przyg. Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Roar Uthaug, wyk. Alicia Vikander (150 min)
00:40 **Kickboxer: Zemsta (Kickboxer: Vengeance)** ★★ - film sens. USA 2016, reż. John Stockwell (100 min)
02:20 **Taki jest świat** (9)

TVN7

06:00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie VI - serial dok.
06:55 Batwheels (16,17/38)
07:25 Alvin i wiewiórki: Wielka wyprawa - film anim. USA 2015, reż. Walt Becker
09:15 Ukryta prawda (40,41/60) - serial fab.-dok.
11:20 Mówię Wam (3)
12:30 Ukryta prawda (42/60)
13:30 Detektywi (24/56)
14:30 The Floor (9, 10)
15:45 Pogromcy chaosu (8)
16:50 Ostatni władca wiatru (Le dernier maître de l'air) - film przygodowy USA/Wietnam/Wlk. Brytania/Kanada/Dania 2010 (130 min)
19:00 Idź na całość (4)
20:00 **Władca Pierścieni. Pierścienie władzy** (1,2/8) - serial przygodowy USA 2022, wyk. Amelie Child Villiers
22:55 **Skazani na Shawshank (The Shawshank Redemption)** ★★★★ - dramat psycholog. USA 1994, reż. Frank Darabont (175 min)
01:50 **Inni ludzie** 16 - dramat obycz. Polska/Francja 2021, reż. Aleksandra Terpińska, wyk. Jacek Beler (125 min)

MEZZO

08:00 Filharmonicy Berlińscy, Claudio Abbado: Beethoven, Brahms, Dvořák, Verdi - muzyka klasyczna Włochy 2002
10:00 Richard Wagner: Zygfryd - opera Szwajcaria 2024, reż. Michael Beyer
14:05 Intermezzo
14:35 Madeleine Peyroux w Grand-Théâtre w Bordeaux
16:05 Young Euro Classic 2025: European Union Youth Orchestra - muzyka klasyczna
17:45 Grigorij Sokołow w Filharmonii Berlińskiej: Schubert, Beethoven, Rameau
20:30 R. Wagner: Götterdämmerung - opera Szwajc. 2024, reż. Michael Beyer
01:05 Elisabeth Leonskaja, Quatuor Danel: Chostakovitch, Weinberg – Théâtre du Capitole, Toulouse - muzyka klas.

PULS 2

08:00 Kacze opowieści
08:35 Panda i banda - film animowany USA/Rosja 2019
10:05 Śnieżna paczka - film animowany Wlk. Brytania/USA/Kanada/Chiny/Japonia/Korea Płd/Indie/Włochy 2019
12:00 Wojciech Cejrowski. Boso: Meksyk/Paragwaj (6, 7, 8)
13:45 Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej (1, 2)
15:50 Nowe szaty cesarza - film fantasy Niemcy 2010
17:20 Rumpelsztyk - film fantasy Niemcy/Austria 2007
19:00 O czym dzisiaj marzą zwierzęta - film animowany RPA/Australia/USA 2020
20:55 Grzeczne dziewczyny tego nie robią - komedia USA 20
22:50 The Hurt Locker. W pułapce wojny - dramat woj. USA 08, reż. Kathryn Bigelow

TV4

07:00 Galileo
09:05 #JesteśmyDlaDzieci (318) - mag. Polska 2026
09:30 A na deser... (1) - mag.
09:35 Miodowe lata III (4/13) - serial kom. Polska 1999
10:20 Galileo - program popularnonaukowy Polska 25
12:25 Gra dla dwojga - thriller USA/Niemcy 2009, reż. Tony Gilroy, wyk. Julia Roberts, Clive Owen, Paul Giamatti, Tom Wilkinson, Tom McCarthy
14:55 Policjantki i policjanci XXIII (56—60) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XIX (49—52/52) - serial krym. Polska 2025, wyk. Marek Włodarczyk
00:15 Gwiazdy kabaretu (36, 37) - kabaret i satyra
02:25 STOP Drogówka (374)

METRO

07:00 Zapukaj do moich drzwi
09:00 SOS. Ekipy w akcji
11:00 Polowanie na kuchnie (1) - reality show Polska 2016
11:45 Dorota was urządzi VI (1,4/12) - serial dok. Polska 17
13:20 Andrzej Bargiel – Śnieżna Pantera - serial dok.
14:20 Lotnisko II (7/8)
15:20 Magda gotuje Internet
15:50 Milionerzy (743, 744)
17:00 Mam Talent! (1) - program rozrywkowy Polska 2026
19:00 Farma Clarksona (2/8)
20:10 Odwróceni - serial sens. Polska 2007, wyk. Robert Więckiewicz, Artur Żmijewski
22:20 Batman Forever - film fantasy USA/Wlk. Brytania 1995, reż. Joel Schumacher, wyk. Val Kilmer, Jim Carrey
00:35 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VII (5) - serial dok.

eprasa.pl 8f338148e7

SOBOTA 28.02

STOPKLATKA

08:00 Komisarz Rex VIII (12,10/13) - serial sens.
10:00 Hudson i Rex III (12,13/16) - serial krym.
12:00 K-911 - komedia sens. *** USA 1999, reż. Charles T. Kanganis, wyk. Jim Belushi (115 min)
13:55 Przygoda w krainie słoni - ** film przygodowy Kanada/RPA 2017 (115 min)
15:50 Ostatni pociąg z Gunhill (Last Train from Gun Hill) - **** western USA 1959, reż. John Sturges, wyk. Kirk Douglas (120 min)
17:50 Stawka większa niż życie (5/18)
20:00 Ostatni bastion (The Last Castle) - ** film sens. USA 2001, reż. Rod Lurie, wyk. Robert Redford, James Gandolfini, Mark Ruffalo (170 min)
22:50 Więzień Brubaker (Brubaker) - **** dramat USA 1980, reż. Stuart Rosenberg, wyk. Robert Redford (175 min)
01:45 Wyklęty - dramat woj. ** Polska 2017, reż. Konrad Łęcki, wyk. Wojciech Niemczyk (140 min)

KINO POLSKA

08:10 Reksio - serial anim.
08:55 Stawiam na Tolka Banana (1,2/7)
10:20 Polska Kronika Filmowa 48B/66 - film dok. Polska 1966
10:45 Polska Kronika Filmowa 22B/60 - reportaż Polska 1960
11:00 Paragon, gola! - komedia Polska 1969, reż. S. Jędryka
13:10 Joanna - dramat wojenny Polska 2010, reż. Feliks Falk
15:45 Piłsudski - film biograficzny Polska 2019, reż. Michał Rosa, wyk. Borys Szyc, Magdalena Boczarska
18:00 Rozmowy kontrolowane - komedia Polska 1991, reż. Sylwester Chęciński, wyk. Stanisław Tym
20:00 Bo we mnie jest seks - film biograficzny Polska 2021, reż. Katarzyna Klimkiewicz, wyk. Maria Dębska, Leszek Lichota
22:05 Sługi boże - thriller Polska 2016, reż. Mariusz Gawryś, wyk. Bartłomiej Topa, Julia Kijowska, Henryk Talar
00:05 Ziarno prawdy - thriller Polska 2015, reż. Borys Lankosz, wyk. Robert Więckiewicz, Jerzy Trela
02:40 Syberiada polska - dramat historyczny Polska/Rosja 2013, reż. Janusz Zaorski, wyk. Urszula Grabowska

ALE KINO+

08:10 Ida - dramat obycz. ***** Polska/Dania/Francja/Wlk. Bryt. 2013 (105 min)
09:55 Siła przetrwania (Miracle on the Mountain) - *** film przyg. USA 2017, reż. Scott Waugh (120 min)
11:55 Marokańskie wakacje (Ocho apellidos marroquís) - ** komedia Hiszpania 2023 (125 min)
14:00 Między światami (Rabbit Hole) - *** dramat obycz. USA 2010, wyk. Nicole Kidman (115 min)
15:55 Patience (5,6/6)
18:00 Tunel (Tunnelen) - *** film katas. Norwegia 2019, reż. Pål Øie, wyk. Thorbjørn Harr (130 min)
20:10 Sztuka zbrodni (The Postcard Killings) - ** film krym. USA/Wlk. Bryt./Niemcy 2020, reż. Danis Tanović (130 min)
22:20 Niebezpieczna miłość - *** thriller Francja/Belgia 2024, reż. Anne Le Ny, wyk. Omar Sy (110 min)
00:10 Podwójna tożsamość (The Death and Life of Bobby Z) - ** film sens. USA/Niemcy 2007, reż. John Herzfeld (105 min)

POLSAT FILM

12:05 Jumanji - komedia USA 1995, reż. Joe Johnston
14:15 Klik: i robisz, co chcesz - komedia USA 2006
16:35 Minionki: Wejście Gru - film anim. USA/Francja 2022
18:25 Piraci z Karaibów: zemsta Salazara - film przyg. USA/Australia/Wlk. Bryt./Kanada 2017, wyk. Johnny Depp
21:00 Battleship: Bitwa o Ziemię - film przyg. USA/Japonia 2012, reż. Peter Berg
23:45 Morbius - film akcji USA 2022, reż. Daniel Espinosa
01:55 Ślad II (22/36)

KINO TV

07:30 Stawka większa niż życie - serial wojenny
09:50 Max - film przyg. USA 15
12:00 Zaginione miasto Z - film biograficzny USA 2016
15:00 Dobry rok - komedio-dramat USA/Wlk. Brytania 06
17:35 Cztery wesela i pogrzeb - komedia romant. Wlk. Bryt. 1994, reż. Mike Newell
20:00 Sędzia Dredd - film s.f. USA/Hol./Wlk. Brytania 1995
22:00 Hulk - film sens. USA 03, reż. Ang Lee, wyk. Eric Bana
00:55 Łowca błyskawic (Ryzykowna gra, Saperzy, Saper) - film sens. USA 1999

TVP KULTURA

09:30 Informacje kulturalne
10:00 Ruchomy zamek **** **Hauru** - film anim. Japonia 2004 (130 min)
12:10 Lino Ventura. Portret intymny - film dok.
13:15 Nad Niemnem (3,4/4) - serial obycz. Polska 86
15:20 Wydarzenie aktualne
15:55 Magia irańskiego jedwabiu - film dok.
16:55 Tamte lata, tamte dni
17:35 Stromboli, ziemia ** **Boga (Stromboli, terra di Dio)** - film psychologiczny Włochy/USA 1950, reż. Roberto Rossellini (110 min)
19:25 20 x 20 Lat TVP Kultura (9) - rozmowa
20:00 Wojna (Krigen) - dramat wojenny Dania/Francja 2015, reż. Tobias Lindholm, wyk. Pilou Asbæk, Tuva Novotny, Søren Malling (125 min)
22:05 Muse: Drones World Tour - film dok.
23:45 Jules i Jim (Jules et Jim) ***** - dramat obycz. Francja 1962, reż. François Truffaut, wyk. Jeanne Moreau, Oskar Werner, Henri Serre (120 min)
01:45 Tamte lata, tamte dni

WARNER TV

10:05 Walentynkowa połówka - dramat miłosny USA/Kan. 20
11:50 Dzień ojca - komedia romantyczna USA 1997
13:50 Superman II - film s.f. USA/Wlk. Brytania/Kanada 80
16:25 Rodzinne rewolucje - komedia romant. USA 2014
18:40 Licencja na miłość - komedia romantyczna USA/Australia 2007, reż. Ken Kwapis
20:25 Taxi II - komedia sensacyjna Francja 2000
22:00 Wrogie niebo II (2,3/10)
23:50 Oszukać przeznaczenie - horror USA/Kanada 2000

PARAMOUNT

08:00 Dziewczyny z farmy - film obycz. Wlk. Brytania/Francja 1998, reż. David Leland
10:40 Wredne dziewczyny - komedia USA/Kanada 2004
12:45 Norbit - komedia romantyczna USA 2007
14:55 Iluzja - thriller USA/Francja 13, reż. Louis Leterrier
17:20 Iluzja II - thriller USA/Hongkong 16, reż. Jon M. Chu
20:00 Uprowadzona III - film sens. USA/Hiszpania/Francja 2014, reż. Olivier Megaton
22:30 Świat w ogniu - thriller USA/Wlk. Brytania/Portugalia/Kanada/Bułgaria 2019

HBO

09:30 Andrea Bocelli: Because I Believe
11:15 DJ Ahmet - komedia **** Czechy/Serbia/Chorwacja 25 (100 min)
12:55 Jeszcze piękniej **** - komediodramat Niemcy 25, reż. Karoline Herfurth (135 min)
15:10 Yesterday - komedia **** Wlk. Brytania/Chiny/Japonia/USA 2019, reż. Danny Boyle (115 min)
17:05 Fantastyczny Pan Lis *** - film anim. Wlk. Bryt./USA 2009 (85 min)
18:30 Piraci! - film animowany *** Wlk. Brytania/USA 2012 (90 min)
20:00 Detektyw Monk: Ostatnia sprawa *** - komedia kryminalna USA 2023, reż. Randall Zisk (95 min)
21:35 Priscilla - film biograficzny *** USA/Włochy/Wlk. Brytania 2023, reż. Sofia Coppola (110 min)
23:25 Ostatni pojedynek *** - thriller USA/Wlk. Brytania 2021 (150 min)
01:55 Obecność IV: Ostatnie namaszczenie *** - horror USA/Wlk. Brytania/Kanada 2025 (130 min)

CINEMAX

11:35 Tuesday - dramat obycz. Wlk. Brytania/USA 2023
13:25 Czas mroku - dramat hist. USA/Wlk. Brytania 2017
15:30 Teoria wszystkiego - film biograficzny Wlk. Brytania/USA/Japonia 2014
17:30 Transfomers: Ostatni Rycerz - film s.f. USA/Chiny/Kanada 2017, reż. Michael Bay
20:00 Wyścig z czasem - film s.f. USA 11, reż. Andrew Niccol
21:50 Komando - film sens. USA 1985, reż. Mark L. Lester
23:20 Conan Barbarzyńca - film przyg. USA/Hiszpania 82

ROMANCE TV

07:45 Górscy ratownicy
12:30 Rosamunde Pilcher: Materiał, z którego wykonane są marzenia - romans Niemcy 2021, reż. Karola Meeder
14:25 Statek marzeń
16:15 Pułapka chłopaka - komedia romant. USA 2023
18:05 Malibu – Pocałuj żabę - komedia romant. Niemcy 2023, reż. Luise Brinkmann
20:00 Kryminał z Bolzano - serial krym. Niemcy 2015
21:55 Agatha Christie: Kryminalne zagadki: Dopóki śmierć nas nie rozłączy (6) - film krym. Francja/Szwajcaria 2022

CANAL+ PREMIUM

08:00 W stronę słońca
09:35 Łapu-Capu
09:50 Trolle - film anim. USA/*** Indie/Wlk. Brytania/Niemcy 2016 (90 min)
11:20 Robin i obrońcy królestwa - ** film przyg. Wlk. Brytania/Irlandia 2025 (100 min)
13:00 Warcraft: początek - *** film fantasy USA/Chiny/Kanada/Japonia 2016 (120 min)
15:00 Premierowa jazda
15:15 Mamma Mia! - komedia *** muz. USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008 (110 min)
17:05 Ultimatum Bourne'a **** - film sens. USA/Niemcy/Francja/Hiszpania 2007 (115 min)
19:00 Notting Hill - komedia *** romantyczna Wlk. Brytania/USA 1999, reż. Roger Michell (120 min)
21:00 Chopin, Chopin! - dramat *** obycz. Polska 2025, reż. Michał Kwieciński, wyk. Eryk Kulm (130 min)
23:10 Sztuka pięknego życia **** - komedia Wlk. Brytania/Francja 2024 (110 min)
01:00 Armor - film sens. ** USA 2024, reż. Justin Routt (95 min)

TVN FABUŁA

07:30 Singielka - telenowela
08:35 Brzydula - serial obycz.
10:20 Wredne dziewczyny II - komedia USA 2011
12:30 Gremliny II - film s.f. USA 1990, reż. Joe Dante
14:45 Batman - film s.f. USA/Wlk. Brytania 1989
17:25 Powrót Batmana - film fantasy USA/Wlk. Brytania 92
20:00 Chłopi - film anim. Polska/Serbia/Litwa 2023
22:25 Sex Story - komedia romant. USA/Wlk. Brytania 2011, reż. Ivan Reitman
00:40 Tammy - komedia USA 13

AMC

09:25 Czarne złoto - film przygodowy USA 2002
11:15 Osaczeni - film sens. USA/Wlk. Bryt./Niemcy 1999
13:30 Powiedz „tak" - komedia romant. USA/Niemcy 2001
15:30 Equilibrium - film s.f. USA 2002, reż. Kurt Wimmer
17:35 Dzień zagłady - film katastroficzny USA 1998
19:55 Daredevil - film sens. USA/Szwajcaria 2003
22:00 Droga smoka - film sensacyjny Hongkong 1972
00:00 Krwawa rozgrywka - film akcji Chiny/Hongkong/USA 2017, reż. Leo Zhang

eprasa.pl 8f338148e7

AXN

08:10 FBI VI (6/13)
09:10 FBI: Most Wanted III (18/22) - serial krym.
10:05 Detektyw Monk II (14—16,1,2/16) - serial krym.
15:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas V (1—5/25)
20:00 Pogromcy duchów - komedia sensacyjna USA 1984, reż. Ivan Reitman
22:20 Jumanji - komedia USA 1995, reż. Joe Johnston
00:15 John Wick 4 - film sens. USA/Niemcy 2023, reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves

EPIC DRAMA

08:45 Detektyw Murdoch XVII (17/24) - serial kryminalny
09:40 Panna Marple V (3,4/4) - serial krym. Wlk. Brytania 10
13:30 Morderstwo w małym mieście (6,7,8/8) - serial krym.
16:05 Agenci NCIS XVIII (16,1,2/16) - serial krym.
18:50 Panna Scarlet VI - serial krym. Wlk. Brytania 2026
21:00 Próba niewinności (1,2/3) - miniserial Wlk. Brytania 2018, wyk. Anna Chancellor, Anthony Boyle
22:55 Poirot XI (2/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2008
00:55 Panna Marple V (3/4)

TVN STYLE

11:30 Kuchenne rewolucje (1)
12:30 Jestem z Polski XIII - serial dok. Polska 2024
15:30 Ostre cięcie (9, 10) - reality show Polska 2019
17:00 Bitwa o gości (4)
18:00 Magda gotuje Internet (5, 4) - talk-show Polska 2026
19:05 Kuchenne rewolucje (13, 14) - reality show PL 2018
21:05 Miasta świata w jeden weekend II - serial dok.
22:05 Wakacje dla bogaczy (3/8) - serial dok. Australia 24
23:15 Nagi instynkt przetrwania: Elita (8,9/10)

TVN TURBO

08:30 Nic do zgłoszenia VI
09:30 Naprawy nie do naprawy (8) - mag. motoryzacyjny
10:15 Moto kombat (9)
11:00 Ciężarówką przez Malezję (8) - serial dok.
12:00 Wojny samochodowe (9)
13:00 Z drugiej ręki (1—6)
17:30 Ciężarówką przez Stany III (1,2,3,4/10)
20:30 Ciężarówką przez Stany III (5,6/10) - serial dok.
22:00 Zawodowi handlarze (15) - mag. motoryzacyjny
22:50 Z drugiej ręki (10)
23:35 Nic do zgłoszenia VI (11)
00:35 Jeździć, obserwować VI

BBC FIRST

08:30 Moja rodzinka III (13/14)
09:10 Duchy (1,2/6)
10:25 Morderstwa w Midsomer
12:15 Ojciec Brown (9,1,2/10)
15:20 Zagadki doktora Blake'a
17:45 Death Valley (4/6)
18:45 Powrót do raju II (4/6)
19:55 Śmierć pod palmami XIV (2/8) - serial kryminalny
21:00 Punkt wrzenia (3, 4/4) - miniserial Wlk. Brytania 2023
23:25 Zbrodnie Saint-Pierre - serial krym. Kanada 2025
00:20 Śmierć pod palmami XIV (2/8) - serial kryminalny

FX

08:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (22,23/25)
10:40 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VI (22,23,1,2/23)
14:20 Tropiciel III (3)
15:15 Genialna Morgan (8/13)
16:10 Szklana pułapka - film akcji USA 1988
18:50 Ghost Rider - film sens. USA/Australia 2007
21:05 Strażnik - thriller USA 2006, reż. Clark Johnson, wyk. Michael Douglas
23:20 Liberator - film sensacyjny USA/Francja 1992
01:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (4/24) - serial krym.

HGTV

08:00 Najdroższe rezydencje Ameryki (2,3/8) - serial dok.
10:00 Na ratunek Las Vegas (5) - reality show USA 2025
11:00 Poszukiwacze domów — domy nad wodą - serial dok.
12:05 Odlotowy ogród (5, 6, 7)
13:45 Patent na dom (3, 4, 1)
16:40 House Hunters (2—5) -
18:55 Zgłoś remont (2)
19:55 Weekendowa metamorfoza (4, 6) - reality show
21:45 Mieszkanie na miarę IV (4) - serial dok. Polska 2023
23:40 Podzieleni projektami (8,9) - serial dok. USA 2025

BBC LIFESTYLE

09:05 Wielkie amerykańskie wypieki (6) - program rozrywk.
10:20 Antyki z Francji: na tropie okazji (7, 8) - reality show
12:20 Ekskluzywne hotele
13:20 Mistrzowie szycia (5)
14:30 Kulinarne podróże Billy'ego i Doma (7/8)
15:35 Mistrzowie ceramiki (6)
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (10, 11)
18:45 Wielkie amerykańskie wypieki (6, 7)
21:20 Kulinarne podróże Billy'ego i Doma (7/8)
22:30 Oblicza seksu (2/3)
23:30 Wstydliwe choroby III

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu VI (8—16,17/24)
12:33 Teoria wielkiego podrywu VI (18,19/24)
13:30 Przyjaciele II (20—24,1—5/24) - serial kom.
18:30 Przyjaciele III (6,7,8/25) - serial komediowy USA 1996
20:00 Przyjaciele III (9—12/25) - serial komediowy USA 1996
22:00 The Office PL II (5,6) - serial kom. Polska 2022
23:00 Comedy Club (8, 9)
00:00 Miasteczko South Park X (6,7,8/14)

TVP SERIALE

08:30 Na sygnale
10:15 Na dobre i na złe
11:15 U Pana Boga w Królowym Moście (10,11/12) - serial komediowy Polska 25
13:10 Ojciec Mateusz XXII
15:05 Komisarz Alex XXIV (11) - serial krym. Polska 2025
16:05 Ranczo (6,7/13)
18:15 Zmiennicy (13) - serial komediowy Polska 1986
19:25 Ojciec Mateusz 34 (6,11) - serial krym. Polska 2025
22:20 Ranczo (8,9/13) - serial komediowy Polska 2006
00:15 Rodzinka.pl XVII (10,11,12) - serial kom.

CANAL+ KUCHNIA

13:50 David w Europie (9)
14:20 Comfort Food (15,16)
15:15 Zgrillowani (6)
15:40 m jak mięso (4, 5, 6)
16:55 Jamie Oliver - serial dok.
17:55 Jakubiak rozgryza Maderę (3, 4) - mag. kulinarny
18:50 Tajemnice indyjskich smaków (3, 4)
19:50 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (4)
20:45 Podróż przez smaki Chin
21:45 Jakubiak rozgryza... (20)
21:55 Podróż przez smaki Chin
23:00 Kulinarne szlaki: Południowa Afryka (1)

CANAL+ DOMO

09:40 Kupione i co dalej? (3, 4)
10:40 Ucieczka na wieś XXIV
12:35 Cudotwórcy VI
14:15 Kuchnia i łazienka twoich marzeń III (4) - serial dok.
15:05 Colin i Justin: Remont na mrozie (6/6) - serial dok.
16:00 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (5, 6)
17:05 Room service. Hotele od kuchni (2,3/6) - serial dok.
18:00 Daleko od miasta XV
19:00 Dom w miesiąc (8, 9)
20:00 Generalna odbudowa II
21:00 Wielkie projekty XXIII
22:00 Kupiliśmy sobie zamek
22:55 Bitwa o wnętrza (6)

PLANETE+

12:30 Małe, zabójcze torbacze
13:35 Wielkie widowisko matki natury - film dok. Austria 2019
14:40 Ocalić raj II (4)
15:50 Premiera: Ocalić raj II (5)
17:00 Na targach świata II
18:00 Świat z góry IX (7/14)
18:40 Polska z góry IV (3,4/13)
19:45 Penelope Cruz — blask namiętności - film dok.
20:50 Catherine Denevue. W centrum kadru - film dok.
21:55 Premiera: Oto Liza Minnelli! - film dok. Francja 24
22:55 Opowiedz nam Iggy

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Ed Stafford: inicjacja (2)
09:00 Gorączka złota XVI (14)
10:00 Złoto drwali II (3/8)
11:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (4/6) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek: w trasie (9/10) - serial dok.
13:00 Złomowisko PL X
15:00 Nic do zgłoszenia III (6/8)
16:00 Lotnisko (3/8)
17:00 Porty - serial dok.
18:00 Truckerki III
19:00 Włoska kontrola celna
20:00 Hazardziści II (5/8)
21:00 Ed Stafford: inicjacja (2)
22:00 Zatrzymani
23:00 Morze złota XIII (5)

TVP HISTORIA

14:35 Wielka Droga - dramat wojenny Polska/Włochy 1946
16:35 Legenda. Hubert Jerzy Wagner - film dok. Polska 2024
17:35 Bogumiła Wander — przepraszamy za usterki
18:05 Rzeka kłamstwa (1)
19:45 Tajemnice szpiegów: nuklearna rozgrywka
20:50 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa (7/10) - serial dok.
21:50 Rio Lobo - western USA/Meksyk 70, reż. Howard Hawks
23:50 Cwał - komedia Polska 1995, reż. Krzysztof Zanussi

HISTORY

10:10 Wojny magazynowe XVI
11:10 Pogromca tajemnic II
12:05 Starożytni kosmici XVII
13:05 Tajemnice ukryte w piasku II (2) - serial dok.
14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
15:00 Straż graniczna: USA II
16:15 Absurdy przeszłości: historie pełne ryzyka (4)
17:10 Zaginiona księga Nostradamusa - film dok.
19:05 Starożytni kosmici XIV (20,18/20) - serial dok. USA 21
21:00 Starożytni kosmici: geneza II (4) - serial dok.
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata III (3,4/7)

NATIONAL GEOGRAPHIC

08:00 Ekstremalne katastrofy (5,6/8) - serial dok. USA 2022
10:00 Katastrofa w przestworzach XXIII (7,9,5,3,1,2/10)
16:00 Premiera: Służby ratownicze: Jukon (1,2) - serial dok.
18:00 Alarm na lotnisku: Peru III (15,16) - serial dok.
21:00 Droga do wyzwolenia (4/4) - serial dok. Wlk. Bryt. 24
22:00 Wojna widziana z powietrza III (4/6)
23:00 Nieznani zbrodniarze III Rzeszy - film dokumentalny
00:00 Ciemna strona świata V

FOCUS TV

09:00 Podróże Gienka i Jastrzębia II (1,2,3,4)
11:00 Świat z góry. Jedwabny Szlak - serial dokumentalny
12:00 Podglądacze przyrody
13:00 Rolnicy. Podlasie VII
16:00 Najpiękniejsze domy na wsi - serial dok. Polska 2024
17:00 Wielkie wycieczkowce II
18:00 Największe statki świata
19:00 Broń w hollywoodzkich filmach - serial dok. USA 2017
20:00 Poza kontrolą (1)
21:00 Najkrwawsze bitwy drugiej wojny światowej
22:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy. Wojna z ZSRR (3/3)

BBC EARTH

10:00 Królestwo zwierząt
11:05 Szpiedzy w oceanie (1/4)
12:15 W okowach mrozu IX (2)
13:15 Wszechświat (3/5)
14:25 Miasta tętniące życiem
15:30 Azja: kulisy produkcji
15:45 Na tropie egipskich grobowców (1) - dokument
16:45 Tajlandia z Sue Perkins
17:40 W okowach mrozu IX (2)
18:40 Dziki połów - serial dok.
19:55 Wielka australijska przygoda (3/6) - serial dok.
21:00 Wszechświat (3/5)
22:10 W okowach mrozu IX (2)
23:10 Królestwo zwierząt (1/6)

POLSAT VIASAT HISTORY

09:00 Tajemnice machiny wojennej nazistów - serial dok.
10:00 Tajne bazy nazistów IV
11:00 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
12:05 Zapomniane taśmy wideo z nazistowskich Niemiec
14:20 Życie w kraju Hitlera
17:40 Naziści: korzenie zła
18:40 Świta Hitlera (4/6)
19:50 Przywódcy III Rzeszy
21:00 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
22:05 Tajne bazy nazistów IV
23:00 II wojna światowa: bombowce: Świat pogrążony w wojnie (4) - film dok.

eprasa.pl 8f338148e7

Od A do Z

ANGLIK, KTÓRY MNIE KOCHAŁ ★★
komedia romantyczna, USA/Wlk. Brytania 2014, reż. Tom Vaughan, wyk. Pierce Brosnan, Salma Hayek, Jessica Alba
22:25 | tvp 1
Pierce Brosnan jako wykładowca poezji w Cambridge, który po godzinach oddaje się swoim fantazjom erotycznym ze studentkami – tak skutecznie, że musi się z jedną z nich ożenić. Czy jest na to gotowy?

BESTIE ★★★★
thriller, Hiszpania/Francja 2022, reż. Rodrigo Sorogoyen, wyk. Marina Foïs, Denis Ménochet, Luis Zahera
23:55 | ale kino+ hd
Francuska para zamieszkuje na hiszpańskiej wsi z zamiarem ekologicznej uprawy warzyw i ich sprzedaży na lokalnym rynku. Tymczasem przyjaźni zrazu sąsiedzi zrobią wszystko, by zmusić ich do wyprowadzki.

DŁUGI POCAŁUNEK NA DOBRANOC ★★
thriller, USA 1996, reż. Renny Harlin, wyk. Geena Davis, Samuel L. Jackson, Yvonne Zima
22:35 | warner tv
Młoda kobieta budzi się z letargu spowodowanego amnezją – jako tajna agentka, przed którą dokończenie wyjątkowo parszywego zadania. Ciąg dalszy wyłącznie dla smakoszy kina akcji.

IT ENDS WITH US ★★★
dramat obycz., USA 2024, reż. Justin Baldoni, wyk. Blake Lively, Justin Baldoni
22:25 | polsat
Pani przenosi się do innego miasta, by zerwać z dość ponurą przeszłością. Szansą zdaje się związek z nowym partnerem, gdy nieoczekiwanie na jej drodze pojawia się obiekt jej pierwszej miłości.

JACKIE BROWN ★★★
dramat krym., USA 1997, reż. Quentin Tarantino, wyk. Pam Grier, Samuel L. Jackson, Robert Forster
22:20 | tvp 2
Schwytana na przemycie stewardessa idzie na współpracę z policją, ale jednocześnie ukrywa dane swego mocodawcy. Podwójna gra z widzem świadectwem dojrzałości Quentina Tarantino.

Bękarty wojny

21:30 | canal+ premium
★★★★★

· FOT. UNIVERSAL/DFD-IMAGES.COM

Opowiadając o amerykańskich komandosach operujących na hitlerowskich tyłach z zamiarem zorganizowania zamachu na Hitlera, Quentin Tarantino odnosi kolejny sukces, stawiając na pastisz kina wojennego.

MYZ

FILM WOJENNY
USA/NIEMCY 2009, REŻ. QUENTIN TARANTINO, WYK. BRAD PITT, MÉLANIE LAURENT, CHRISTOPH WALTZ

JEDEN GNIEWNY CZŁOWIEK ★★★★
thriller, Wlk. Brytania/USA 2021, reż. Guy Ritchie, wyk. Jason Statham, Holt McCallany, Jeffrey Donovan
20:00 | tv puls
Guy Ritchie obsadza Jasona Stathama jako londyńskiego gangstera, który mści się za przypadkową (i niepotrzebną) śmierć syna, rozbijając od środka precyzyjny plan napadu, w którym sam uczestniczy.

KILL BILL ★★★★
film sens., USA 2003, reż. Quentin Tarantino, wyk. Uma Thurman, David Carradine, Lucy Liu
22:45 | cinemax
Quentin Tarantino wzorem Sergia Leone majstruje przy kinie sensacyjnym na wzorcach azjatyckich: zawodowa morderczyni budzi się ze śpiączki, by dokonać zemsty na swoim szefie. Majstersztyk.

KOCHAJĄC PABLA, NIENAWIDZĄC ESCOBARA ★★★
film biograficzny, Hiszpania/USA/Bułgania 2017, reż. Fernando León de Aranoa, wyk. Penélope Cruz, Javier Bardem, Peter Sarsgaard
20:05 | tvp 2
Małżonkowie Javier Bardem i Penélope Cruz jako narkotykowy baron Pablo Escobar i jego kochanka, gwiazda kolumbijskiej telewizji Virginia Vallejo. Plus kilka tabloidowych prawd o narkotykach i kartelu Medelin.

KOMÓRKA ★★★
film sens., USA/Niemcy 2004, reż. David R. Ellis, wyk. Chris Evans, Kim Basinger, Jason Statham
22:35 | tv puls
Kim Basinger jako porwana przez mafię, która znajduje wyjście z sytuacji, łącząc się z rozbitego aparatu telefonicznego z przypadkowym numerem komórkowym. Czy młodzian po drugiej stronie zdąży z pomocą?

MARSJANIN ★★★★
film s.f., USA/Wlk. Brytania 2015, reż. Ridley Scott, wyk. Matt Damon, Jessica Chastain, Kristen Wiig
23:40 | hbo
Matt Damon jako pozostawiony omyłkowo na Marsie astronauta, który musi powiadomić Ziemię, że żyje i oczekuje na ekspedycję ratunkową. I bawiący się konwencją Ridley Scott za kamerą.

NIE MARTW SIĘ, KOCHANIE ★★★
thriller, USA 2022, reż. Olivia Wilde, wyk. Florence Pugh, Harry Styles, Chris Pine
23:15 | tvn 7
Olivia Wilde za kamerą: osiedle jak z lat 50., codziennie rano mężowie jadą do pracy, a żony dbają o domy. Idylla trwa do chwili, kiedy jedna z pań zapragnie dowiedzieć się, czym zajmują się panowie.

PIEKIELNA ZEMSTA ★★
film sens., USA 2011, reż. Patrick Lussier, wyk. Nicolas Cage, Amber Heard, Katy Mixon
23:50 | tvn
Efektowna bzdura: Nicolas Cage po śmierci trafia do piekła, skąd ucieka w doborowym towarzystwie, by uratować wnuczkę i pomścić zamordowaną córkę. Na pewno są jeszcze inne kanały.

U PANA BOGA W OGRÓDKU ★★★
komedia, Polska 2007, reż. Jacek Bromski, wyk. Krzysztof Dzierma, Andrzej Beja-Zaborski, Emilian Kamiński
21:25 | tvn
Spojrzenie na współczesną polską prowincję i zachodzące tam zmiany przez pryzmat białostockiej wsi, gdzie zostaje ulokowany skruszony gangster korzystający z programu ochrony świadków.

WYROK NA FRANCISZKA KŁOSA ★★★
dramat wojenny, Polska 2000, reż. Andrzej Wajda, wyk. Mirosław Baka, Maja Komorowska, Katarzyna Bosacka
22:05 | tvp historia
Andrzej Wajda czyta Stanisława Rembeka o czasach hitlerowskiej okupacji: granatowy policjant gorliwie pracuje na prawo do podpisania volkslisty. Plus przejmujący Mirosław Baka.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 8f338148e7

TVP1

05:25 Sprawa dla reportera
06:20 Słownik polsko@polski
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Msza święta
08:00 Tydzień (1070)
08:45 Zmiennicy (10)
09:55 Ojciec Mateusz 34 (6)
10:55 Komisarz Alex XXII (10)
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Pielgrzymi Nadziei (38)
13:05 Serengeti III (4/6)
14:10 Dom - serial obyczajowy Polska 1980
16:05 Dziedzictwo - serial obyczajowy Turcja 2020
17:00 Teleexpress
17:35 U Pana Boga w Królowym Moście (11/12)
18:40 Jaka to melodia? (5852)
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:25 U Pana Boga w Królowym Moście (12/12) - serial kom. Polska 25
21:25 Żona dla Polaka (9)
22:25 Anglik, który mnie kochał (Some Kind of Beautiful) ★★ - komedia romant. USA/Wlk. Brytania 2014 (110 min)
00:15 Dzień patriotów (Patriots Day) ★★★★ - film sensacyjny USA/Hongkong 2016, reż. Peter Berg, wyk. Mark Wahlberg (135 min)
02:30 Sprawdzamy (113)

MEZZO

10:00 Gregory Porter na festiwalu Jazzaldia - koncert
11:30 Martin Donner, Claudio Monteverdi: Poppea // Poppea - balet Niemcy 2017
12:45 Intermezzo
13:30 Insula Orchestra, Laurence Equilbey: Bruch, Beethoven - muzyka klas.
14:30 Jonas Kaufmann i Ludovic Tézier w Baden-Baden: Verdi, Ponchielli - muzyka klasyczna Niemcy 23
16:25 Intermezzo
17:25 Richard Strauss: Arabella - opera Hiszpania 23
20:30 Orchestre de Paris, Khatia Buniatishvili, Klaus Mäkelä: Falla, Tchaïkovski, Debussy, Ravel - muzyka klas.
22:20 Steinway & Sons
22:35 Orkiestra Paryska, Lahav Shani, Kirill Gerstein

TVP2

05:10 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7480) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7480) - mag. Polska 2026
11:15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11:50 The Voice Kids (1, 2) - program rozrywkowy
14:00 Familiada (3108)
14:35 Koło fortuny (2094)
15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 (1) - show
16:15 Tak to leciało! (78)
17:10 Pan Mama - serial kom. Polska 2026, wyk. Paweł Domagała, Karolina Bacia
17:50 Hrabia Monte Christo (7,8/8) - serial kostiumowy Włochy/Francja 2024, wyk. Sam Claflin, Poppy Corby-Tuech, Karla-Simone Spence

20:05 Kochając Pablo, nienawidząc Escobara (Loving Pablo) ★★★ - film biograf. Hiszpania/USA/Bułgaria 2017, reż. Fernando León de Aranoa (135 min)
22:20 Jackie Brown ★★★ - dramat krym. USA 1997, reż. Quentin Tarantino, wyk. Pam Grier, Samuel L. Jackson (165 min)
01:05 Muzyka na dobry wieczór (25)
02:15 Krucjata. Prawo serii (12/13) - serial krym.

PULS 2

08:10 Aukcja w ciemno - serial dok. USA 2011
09:15 Wojciech Cejrowski. Boso: Meksyk/Paragwaj (9, 10)
10:50 Tatuaż - komedia Francja/Włochy 1968
12:50 Zwariowany weekend - komedia Francja/Włochy 1967, reż. Robert Dhéry
14:50 Prawdziwy rycerz - film fantasy Czechy 2016
16:40 Deszczowa wróżka - film fantasy Czechy/Niemcy 2010, reż. Milan Cieslar
18:45 O rybaku i jego żonie - film fantasy Niemcy 2013, reż. Christian Theede
20:00 Narodziny Bogów: Królestwo burz - film przyg. Chiny 2023, reż. Wuershan, wyk. Bo Huang, Fei Xiang
23:05 Dzielnica strachu IX (49,50,51) - serial krym.

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:00 Halo tu Polsat (2640) - magazyn Polska 2024
11:20 Krudowie 2: Nowa era - film animowany USA 2020, reż. Joel Crawford
13:35 Karate Kid - film przyg. USA/Chiny 2010, reż. Harald Zwart, wyk. Jaden Smith, Jackie Chan, Taraji P. Henson, Wenwen Han, Zhensu Wu, Zhiheng Wang (180 min)
16:35 Nie kłam, kochanie - komedia romantyczna Polska 2008, reż. Piotr Wereśniak, wyk. Piotr Adamczyk, Marta Żmuda-Trzebiatowska, Grażyna Szapołowska (135 min)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:35 Must be the Polsat

19:55 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami (174) - program rozrywkowy
22:25 It Ends With Us ★★★ - dramat obycz. USA 2024, reż. Justin Baldoni, wyk. Blake Lively, Justin Baldoni, Brandon Sklenar (160 min)
01:05 Władcy umysłów (The Adjustment Bureau) ★★★ - film s.f. USA 2011, reż. George Nolfi, wyk. Matt Damon, Emily Blunt (145 min)

TV4

07:55 Wielkie tajemnice historii IV (11/25) - serial dok.
08:50 Galileo
11:55 I że cię nie opuszczę... - melodramat USA/Kanada 2012, reż. Michael Sucsy, wyk. Rachel McAdams
14:15 Linia ryzyka - film sens. USA 2007, reż. Andy Cheng, wyk. Nadia Bjorlin
16:15 Opancerzony - film sens. USA 2009, reż. Nimród Antal, wyk. Matt Dillon, Jean Reno, Laurence Fishburne
17:55 Uroczysko III (17—20/52) - serial krym.
20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto II (49—52/52) - serial krym. Polska 2025, wyk. Jerzy Zelnik, Artur Dziurman
00:00 STOP Drogówka (375)
01:00 Wielkie tajemnice historii IV (15,16/25)

TVN

05:35 Uwaga! (7694)
05:50 Ukryta prawda (41/60)
06:45 Kuchenne rewolucje XXVI (1) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5641)
11:30 Niezwykłe Stany Prokopa VI (1/8) - serial dok.
12:35 Co za tydzień (1233) - magazyn Polska 2026
13:15 Studio Pucharu Świata
13:30 Loty narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Bad Mitterndorf (na żywo)
14:30 Studio Pucharu Świata
14:40 Loty narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Bad Mitterndorf (na żywo)
15:35 Studio Pucharu Świata
15:55 Mam Talent! (2) - program rozrywkowy Polska 26
17:55 The Floor. VIP Challenge - teleturniej Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:45 The Traitors. Zdrajcy (2) - reality show Polska 2026
21:25 U Pana Boga w ogródku ★★★ - komedia Polska 2007, reż. Jacek Bromski, wyk. Krzysztof Dzierma, Andrzej Bejar-Zaborski (145 min)
23:50 Piekielna zemsta (Drive Angry) ★★ 18 - film sensacyjny USA 2011, reż. Patrick Lussier, wyk. Nicolas Cage, Amber Heard (140 min)
02:10 Uwaga! (7695)

METRO

07:55 Niezapomniane lata 90.
08:55 Perła Kataru – najbardziej luksusowa wyspa świata
10:00 The Floor (1)
11:05 Uwolnić orkę III: Na ratunek - film przyg. USA 1998, reż. Sam Pillsbury
12:50 Dziewczyny z Hollywood (5) - program rozrywk.
13:05 Gwiazdy lumpeksów
13:55 Milionerzy
15:35 Kryminalni VII (9,10,11/13) - serial krym.
18:50 Milionerzy (745)
19:25 Magda gotuje Internet (5) - talk-show Polska 2025
20:00 Żona czy mąż - komedia Włochy 2017, reż. Simone Godano, wyk. Kasia Smutniak
22:05 Świadek koronny - film sensacyjny Polska 2007
00:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VII (8,7)

TV PULS

06:00 Taki jest świat (9)
06:45 Kobra – oddział specjalny XVI (15,5/15)
08:45 Ranczo VIII (2—6/13) - serial kom. Polska 2014
13:50 Niania (Nanny McPhee) - komedia USA/Wlk. Brytania/Francja 2005, reż. Kirk Jones, wyk. Emma Thompson, Angela Lansbury (125 min)
15:55 Królewna Śnieżka (Mirror, Mirror) - film fantasy USA/Kanada 2012, reż. Tarsem Singh (125 min)
18:00 Wasabi - komedia sensacyjna Japonia/Francja 2001, reż. Gérard Krawczyk, wyk. Jean Reno, Michel Muller, Ryôko Hirosue (120 min)
20:00 Jeden gniewny człowiek (Wrath of Man) ★★★★ - thriller Wlk. Brytania/USA 2021, reż. Guy Ritchie (155 min)
22:35 Komórka (Cellular) ★★★ - film sensacyjny USA/Niemcy 2004, reż. David R. Ellis, wyk. Chris Evans (105 min)
00:20 Tajna broń (Broken Arrow) ★★ - film sensacyjny USA 1996, reż. John Woo, wyk. John Travolta (130 min)
02:30 Dyżur II (23)

TVN7

06:00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie VI - serial dok.
07:00 Batwheels (18/38) - serial anim. USA 2022
07:15 DC Liga Super-Pets - film animowany USA/Australia/Kanada 2022, reż. Jared Stern, Sam Levine
09:30 Ukryta prawda (43—47/60) - serial fab.-dok.
14:30 Detektywi (25,26/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
16:30 The Floor (11, 12) - teleturniej Polska 2026
17:50 Jestem na tak (Yes Man) - komedia romantyczna USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Peyton Reed, wyk. Jim Carrey, Zooey Deschanel (130 min)
20:00 Superman: Powrót (Superman Returns) ★★ - film s.f. USA 2006, reż. Bryan Singer, wyk. Brandon Routh, Kate Bosworth, Kevin Spacey (195 min)
23:15 Nie martw się, kochanie (Don't Worry Darling) ★★★ - thriller USA 2022, reż. Olivia Wilde, wyk. Florence Pugh, Harry Styles, Chris Pine (155 min)
01:50 Żyjąc z potworem V (2/12) - serial dok.

eprasa.pl 8f338148e7

NIEDZIELA 1.03

STOPKLATKA

08:00 Komisarz Rex VIII (1,2/4) - serial sens.
10:00 Hudson i Rex III (14,15,16/16) - serial krym. Kanada 2020
13:00 Czarny rycerz * **(Black Knight)** - komedia USA 2001, reż. Gil Junger, wyk. Martin Lawrence (120 min)
15:00 Max - film przyg. USA *** 2015, reż. Boaz Yakin, wyk. Josh Wiggins, Thomas Haden Church, Luke Kleintank (135 min)
17:15 Stawka większa niż życie (9) - serial woj.
20:00 Klient (The Client) *** - film sens. USA 1994, reż. Joel Schumacher, wyk. Susan Sarandon, Tommy Lee Jones, Brad Renfro (155 min)
22:35 Mścicielka (The Assignment) ** - thriller Francja/Kanada/USA 2016, reż. Walter Hill, wyk. Michelle Rodriguez, Tony Shalhoub, Anthony LaPaglia (120 min)
00:35 Tożsamość (Identity) *** - thriller USA 2003, reż. James Mangold, wyk. John Cusack, Ray Liotta, Amanda Peet (120 min)

KINO POLSKA

08:10 Reksio - serial anim.
08:50 Stawiam na Tolka Banana (3,4/7)
10:10 Polska Kronika Filmowa 28B/74 - reportaż Polska 1974
10:25 Polska Kronika Filmowa 02A/68 - film dok. Polska 1968
10:50 Z pacynką i w pasiaku
11:55 Akademia Pana Kleksa, - film dla młodzieży PL/ZSRR 1983, reż. Krzysztof Gradowski
13:50 Akademia Pana Kleksa, cz. 2: Tajemnica golarza Filipa - film dla młodzieży Polska/ZSRR 1984, reż. K. Gradowski
15:40 Motylem jestem, czyli romans czterdziestolatka - komedia Polska 1976, reż. Jerzy Gruza, wyk. Anna Seniuk
17:40 Bitwa pod Wiedniem - dramat hist. Polska/Włochy 2012, reż. Renzo Martinelli, wyk. Jerzy Skolimowski
20:00 Boże Ciało - dramat obycz. Polska/Francja 2019, reż. Jan Komasa, wyk. Bartosz Bielenia, Aleksandra Konieczna
22:30 Młode wilki 1/2 - komedia Polska 1998, reż. Jarosław Żamojda, wyk. Anna Mucha
00:15 Misja Afganistan (7,8) - serial wojenny Polska 2012
02:20 Demony wojny wg Goi - dramat wojenny Polska 1998, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda

ALE KINO+

07:45 Panie Dulskie - komediodramat Polska 2015, reż. Filip Bajon, wyk. Krystyna Janda (115 min)
09:40 Georgie ma się dobrze **** **(Scrapper)** - komediodramat Wlk. Brytania 2023, reż. Charlotte Regan (110 min)
11:30 Przyrzeczenie *** **(The Promise)** - dramat historyczny USA/Hiszpania 2016, reż. Terry George (155 min)
14:05 Decydująca godzina ** **(Lakewood)** - thriller USA 2022, reż. Phillip Noyce (110 min)
15:55 Konwój (Convoy) *** - komediodramat USA/Wlk. Brytania 1978, reż. Sam Peckinpah (135 min)
18:10 Układ (Closed Circuit) *** - dramat krym. USA/Wlk. Brytania 2013 (120 min)
20:10 Crossfire (1,2,3) - miniserial Wlk. Brytania 2022
23:55 Bestie (The Beasts) **** - thriller Hiszpania/Francja 2022, reż. Rodrigo Sorogoyen, wyk. Marina Foïs (150 min)
02:25 Kruk. Szepty słychać po zmroku (6/6) - serial kryminalny Polska 2018

POLSAT FILM

11:30 Szaleństwa Minionków - film anim. USA/Francja 2010
11:45 Dr Dolittle: w pogoni za błahostkami - komedia Kanada/USA 09, reż. Alex Zamm
13:35 Supertata - komedia USA 1974, reż. Dennis Dugan
15:30 Gran Turismo - film przygodowy USA/Japonia 2023
18:20 Wodny świat - film s.f. USA 1995, reż. Kevin Reynolds
21:00 Wróg publiczny - thriller polityczny USA 1998, reż. Tony Scott, wyk. Will Smith
23:45 Pitch Perfect - komedia muzyczna USA 2012

KINO TV

07:35 Potop, cz. 1 - film historyczny Polska 1974
10:50 Następny (Next) - film sensacyjny USA 2007
12:55 Komandosi z Navarony - film woj. Wlk. Bryt./USA 1978
15:35 Moulin Rouge! - musical Australia/USA 2001
18:25 Poszukiwany, poszukiwana - komedia Polska 1974
20:00 Suma wszystkich strachów - film sens. USA/Niemcy/Kanada 2002
22:35 Nienawistna ósemka - film kryminalny USA 2015
02:05 Polityka - dramat obyczajowy Polska 2019

TVP KULTURA

08:00 Msza święta
09:05 Purim: Święto Losów
09:55 Magia irańskiego jedwabiu - film dok.
10:50 Pan wzywał, Milordzie? III (3/7)
11:55 Ucieczka z kina **** **„Wolność"** - dramat obycz. Polska 1990, reż. W. Marczewski (100 min)
13:35 Stromboli, ziemia Boga ** - film psychologiczny Włochy/USA 1950 (110 min)
15:25 Kolekcja (7) - mag.
15:50 Mała mama (Petite Maman) **** - dramat obycz. Francja 2021, reż. Céline Sciamma (85 min)
17:15 Studio Kultura (690)
18:10 Komety - spektakl teatralny Polska 2015
19:25 20 x 20 Lat TVP Kultura (3) - rozmowa
20:00 Zakochani w Rzymie (To Rome with Love) *** - komedia USA/Włochy/Hiszpania 2012, reż. Woody Allen (120 min)
22:00 Kulturalni (7) - mag.
22:55 Ingmar Bergman: okiem choreografa
00:00 Przypadek Jana Pampucha - film krótkom. PL 2021 (35 min)

WARNER TV

10:15 Dziewczyny w Nowym Jorku - komedia USA 2004
11:55 Licencja na miłość - komedia romantyczna USA/Australia 2007, reż. Ken Kwapis
13:45 Dzień ojca - komedia romantyczna USA 1997
15:45 Taxi II - komedia sensacyjna Francja 2000
17:25 Superman II - film s.f. USA/Wlk. Brytania/Kanada 80
20:00 Zabójcza broń IV - komedia sensacyjna USA 1998, reż. Richard Donner
22:35 Długi pocałunek na dobranoc - thriller USA 1996

PARAMOUNT

10:05 Ostatni władca wiatru - film przyg. USA/Wietnam/Wlk. Bryt./Kanada/Dania 2010
12:20 Tedi i mapa skarbów - film anim. Hiszp./USA 2017
14:00 Pełzaki: Gdzie jest bobas? - film anim. USA 1998
15:35 Jeszcze bardziej zgryźliwi tetrycy - komedia USA 1995
17:50 xXx: Reaktywacja - film sens. USA/Chiny/Kanada 2017
20:00 Bumbleebee - film s.f. USA/Chiny 2018
22:30 Uprowadzona III - film sens. USA/Hiszp./Francja 2014
00:50 Stygmaty - horror USA/Meksyk 99, reż. R. Wainwright

HBO

09:25 Ciągnie świnki do... wilkołaka - film anim. USA 2011 (15 min)
09:40 Well Done! - komedia *** Francja/Luksemburg 2023 (110 min)
11:30 Do granic - dramat **** obyczajowy Hiszpania/Belgia 2022 (75 min)
12:45 What a feeling - komedia **** dia Austria 2024, reż. Katharina Rohrer, wyk. Caroline Peters (110 min)
14:35 Wdowa Clicquot *** - dramat obycz. USA 2023, reż. Thomas Q. Napper (90 min)
16:05 Kochanek królowej **** - dramat historyczny Dania/Szwecja/Czechy/Niemcy 2012 (135 min)
18:20 W potrzasku - western *** USA 2025, reż. Carlyle Eubank (100 min)
20:00 Serdecznie zapraszamy ** - komedia romant. USA 2025, reż. Nicholas Stoller (115 min)
21:55 Przymus - thriller *** Argentyna/Wlk. Brytania/USA/Urugwaj 2023 (105 min)
23:40 Marsjanin - film s.f. **** USA/Wlk. Bryt. 2015, reż. Ridley Scott (140 min)

CINEMAX

11:10 Kara - dramat obycz. Argentyna/Chile 2022
12:35 Szalona wiosna - dramat obyczajowy Holandia/Niemcy/Belgia 2024
14:30 Lekcje Błagi - dramat obycz. Bułgaria/Niemcy 2023
16:20 Ricky Bobby: Demon prędkości - komedia USA 2006
18:05 Barry Seal: Król przemytu - film sensacyjny USA/Japonia/Kolumbia 2017
20:00 Django - western USA 2012, reż. Quentin Tarantino
22:45 Kill Bill - film sens. USA 2003, reż. Quentin Tarantino

ROMANCE TV

07:55 Górski lekarz (18,1,2/18)
11:50 Stańcowane buty - baśń filmowa Niemcy 2011
13:00 Sprzedana księżniczka - film fantasy Niemcy/Włochy 23
14:20 Wydział zabójstw Stambuł (8/20) - serial krym.
16:15 Inga Lindström: Słodycz życia - film obycz. Niemcy 23
18:05 Malibu – Moje marzenie, twoje marzenie - romans Niemcy 2023, reż. P. Eichholtz
20:00 Rodzina Andersów (3,4/4) - serial kom. Niemcy 24
23:50 Rosamunde Pilcher: Mężczyzna moich marzeń - film obycz. Niemcy/Austria 07

CANAL+ PREMIUM

08:05 Azyl - film biograficzny ** USA/Wlk. Brytania/Czechy 2017 (125 min)
10:10 Lilly i kangurek *** - komedia Australia 25, reż. Kate Woods (105 min)
11:55 Anna Karenina *** - dramat obycz. Wlk. Brytania/USA 2012, reż. Joe Wright (125 min)
14:00 Iran: Pokolenie Z – między wolnością a represją - film dok.
14:55 Mamma Mia! Here We Go Again! *** - musical Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Ol Parker (110 min)
16:45 Making of C+: The Office 5 - film dok.
16:55 Wstęp do meczu
17:25 Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: Lech Poznań – Raków Częstochowa (na żywo)
19:35 Liga+ Extra (na żywo)
21:30 Bękarty wojny ***** - film wojenny USA/Niemcy 2009, reż. Quentin Tarantino, wyk. Brad Pitt (150 min)
00:00 MaXXXine - horror *** USA/Wlk. Brytania/Nowa Zelandia 2024 (100 min)
01:40 Sekrety skrajnej prawicy - film dok.

TVN FABUŁA

07:50 Singielka - telenowela
08:55 Brzydula - serial obycz.
10:05 Gwiezdny pył - film fantasy USA/Wlk. Brytania 2007
12:50 Podróż do wnętrza ziemi - film przyg. USA 2008
14:50 Batman Forever - film fantasy USA/Wlk. Brytania 95
17:25 Batman i Robin - film fantasy USA/Wlk. Brytania 97
20:00 Mad Max: Na drodze gniewu - film s.f. Australia/USA 2015, reż. George Miller
22:30 Tango i Cash - film sensacyjny USA 1989, reż. Andrey Konchalovskiy

AMC

10:25 Daredevil - film sens. USA/Szwajcaria 2003
12:20 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia - film przyg. USA/Niemcy/Japonia/Wlk. Brytania/Hongkong 2003
14:40 Papillon - dramat obycz. USA/Francja 1973
17:40 Star Trek: W nieznane - film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
20:05 Żelazna Małpa - film sensacyjny Hongkong 1993
22:00 Starcie w przestworzach - film s.f. USA 2008
23:50 Niebezpieczny związek - thriller Kanada/USA 2000

eprasa.pl 8f338148e7

AXN

08:15 Doktor Larsen (4/10)
09:10 Zabójcza broń II (5/22)
10:10 Detektyw Monk III (3—7/16) - serial krym.
15:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas V (6—10/25)
20:00 Pogromcy duchów II - komedia sensacyjna USA 1989, reż. Ivan Reitman
22:20 John Wick 4 - film sens. USA/Niemcy 2023, reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves
01:45 W imię króla II: Dwa światy - film przyg. Kanada/Niemcy 2011, reż. Uwe Boll

EPIC DRAMA

08:45 Wszystkie stworzenia duże i małe (4/6) - serial obycz.
09:45 Panna Marple VI (1,2/3) - serial krym. Wlk. Bryt. 2014
13:30 Lekarze na start - serial obyczajowy Polska 2017
16:25 Sprawy pana Booka (3,4/6) - serial kryminalny
18:45 Panna Scarlet VI - serial kryminalny Wlk. Brytania 2026, wyk. Kate Phillips
21:00 Próba niewinności (3/3) - miniserial Wlk. Brytania 2018, wyk. Matthew Goode
23:00 Panna Marple VI (1,2/3) - serial krym. Wlk. Brytania 2014, wyk. Julia McKenzie

TVN STYLE

11:30 Ostre cięcie (1)
12:30 Babski biznes (3/8)
13:30 Jestem z Polski XIV
16:35 Kobieta na krańcu świata XVI (8) - cykl reportaży
17:10 Rajska posiadłość Pameli Anderson (7)
18:10 Magda gotuje Internet
18:45 Kuchenne rewolucje
20:45 Ostre cięcie (1) - reality show Polska 2025
21:45 Wakacje dla bogaczy
22:55 Pojedynek na podróże
23:55 Niezwykłe Stany Prokopa (5,1/5) - serial dok.
00:55 Ambasady luksusu (1)

TVN TURBO

08:15 Usterka XVI (1,2/25)
09:15 Moto Fachury (1) - mag.
10:15 Raport końcowy (807)
10:45 Wojny samochodowe (1)
11:45 Z drugiej ręki (1) - mag.
13:15 Moto kombat (1) - mag.
14:00 Zawodowi handlarze
15:30 Mobilni mechanicy (1)
16:15 Raport końcowy (807)
16:45 Wojny samochodowe
18:45 Usterka XVI (1/25)
19:15 Nic do zgłoszenia V (1,2/12) - serial dok. Polska 25
22:00 Moto kombat (1) - mag.
22:45 Moto Fachury (1) - mag.
23:45 Wojny samochodowe (1)
00:45 Usterka XVI (2/25)

BBC FIRST

08:35 Powrót do raju II (4/6)
09:45 Lewis IV (5,6/8)
11:45 Co ludzie powiedzą? II (5,6,7/11) - serial komediowy
13:45 Śmierć pod palmami XIV (2/8) - serial kryminalny
14:55 Zbrodnie Saint-Pierre - serial krym. Kanada 2025
15:55 Tajemnice Brokenwood
17:50 Z pamiętnika położnej
19:55 Śmierć pod palmami XIV (3/8) - serial kryminalny
21:00 Tajemnice Brokenwood
22:55 Punkt wrzenia (3, 4/4)
01:20 Śmierć pod palmami XIV

FX

08:45 CSI: Kryminalne zagadki Miami (1,2/24) - serial krym.
10:35 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (3,4,5,6/22)
14:15 Elsbeth II (15/20)
15:10 To właśnie miłość - komedia romantyczna Wlk. Brytania/Francja/USA 2003
17:55 Hellboy - film fantasy USA 04, reż. Guillermo del Toro
20:20 Negocjator - film sens. USA/Niemcy 1998, reż. F. Gary Gray, wyk. Samuel L. Jackson
23:10 Rambo II - film sensacyjny USA/Meksyk 1985, reż. George P. Cosmatos
01:10 The Hunting Party (7/10)

HGTV

08:05 Remontujemy dom na plaży IX - serial dok. USA 2024
09:00 Nowa Maja w ogrodzie
10:05 Polowanie na ogród VII
11:40 Letnia chata na lata XIII
13:40 Kolorowa rewolucja III
14:40 Weekendowa metamorfoza (5, 1) - reality show
16:35 House Hunters (6—9)
18:35 Odlotowy ogród (6)
19:05 Dorota inspiruje (7, 8) - mag. poradnikowy Polska 19
21:00 Patent na dom (4, 3, 4) - mag. poradnikowy Polska 20
23:50 Najdroższe rezydencje Ameryki (2,3/8) - serial dok.

BBC LIFESTYLE

10:20 Antyki z Francji: na tropie okazji (8) - reality show
11:20 Włoski remont Amandy i Alana (1, 2) - reality show
12:25 Sekrety rodziny królewskiej (2/4) - serial dok.
13:20 Mistrzowie szycia (6)
14:40 Ekskluzywne hotele
15:40 Mistrzowie ceramiki (7)
16:45 Wielkie Taneczne show
19:50 Majorka: śródziemnomorskie smaki (5) - mag.
20:25 Mistrzowie ceramiki (7)
21:30 Ekskluzywne hotele
22:30 Uwiedzione: sypiając z tajniakiem (1/3) - serial dok.
23:30 Wstydliwe choroby III

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu VI (23,24,1—8/24)
12:40 Teoria wielkiego podrywu VII (9,10/24)
13:30 Przyjaciele III (14—23/25) - serial kom.
18:30 Przyjaciele III (24,25, 1/25) - serial kom. USA 1996
20:00 Naga broń 33 1/3 - komedia USA 1994, reż. Peter Segal, wyk. Leslie Nielsen
21:55 The Office PL II (7,8)
23:00 Comedy Club (10, 1)
00:00 Miasteczko South Park X (10,11,12/14)

TVP SERIALE

08:55 Janosik (1,2/13)
10:55 Ranczo (9/13)
12:00 Ile waży koń trojański? - komedia Polska 2008, reż. Juliusz Machulski
14:15 Ojciec Mateusz XXII
15:15 U Pana Boga w Królowym Moście (11/12)
16:20 Ranczo (10/13)
17:25 Janosik (3/13)
18:15 Na sygnale
20:45 Ojciec Mateusz XXII - serial kryminalny Polska 2019, wyk. Artur Żmijewski
22:40 Ranczo (11/13)
23:40 Rodzinka.pl XVII (13)
00:50 Korona królów

CANAL+ KUCHNIA

13:45 Sachie w Nowej Zelandii
14:45 Tajemnice indyjskich smaków (3, 4)
15:40 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (4)
16:40 Dzień dobry, śniadanie
17:30 U sąsiadów w kuchni XIII
18:35 David w Europie (9)
19:05 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (5, 6)
19:55 m jak mięso (1, 2)
20:45 Nie bój ryby! (7, 8)
21:45 W drodze z Carltonem McCoy'em - serial dok.
22:40 James Martin (9/20)
23:40 Podróż przez smaki Chin

CANAL+ DOMO

09:40 Daleko od miasta XV (8)
10:15 Gardeners' World (1)
11:25 Generalna odbudowa II
12:25 Ucieczka na wieś XXIV
14:15 Wielkie projekty XXIII
15:15 Kupiliśmy sobie zamek
16:10 Najbrzydszy dom na naszej ulicy (3) - reality show
17:05 Bitwa o wnętrza (6)
18:00 Daleko od miasta XV (1)
18:25 Room service (3/6)
19:00 Ucieczka na wieś XXIV
21:00 Nasz nowy dom w Grecji
21:55 Wielkie projekty: transformacje (2) - reality show
23:00 Cudotwórcy VI
00:40 Pogromcy bałaganu (1)

PLANETE+

10:20 Afryka z góry (7,8/10)
12:30 Likaony w krainie lwów
13:35 Małe, zabójcze torbacze — Małe, zabójcze torbacze
14:40 Odchody pod lupą
15:50 Premiera: Ratując gepardy - film dok. 2025
17:00 Na targach świata II
18:00 Świat z góry IX (8/14)
18:40 Polska z góry IV (5,6/13)
19:45 Życia i śmierci Christophera Lee - film dok.
22:00 Premiera: Skradzione dzieci NRD (1) - serial dok.
23:00 Oto Liza Minnelli!

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Złomowisko PL X
11:00 Brudna robota — czysty zysk III - serial dok. Polska 20
12:00 Porty - serial dok.
13:00 Ed Stafford: inicjacja (2)
14:00 Gorączka złota XVI (14)
15:00 Złoto drwali II (3/8)
16:00 Truckerki III
17:00 Nic do zgłoszenia III (6/8)
18:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (4/6) - serial dok.
19:00 Psy policyjne (8/10)
20:00 Morze złota XIII (5)
21:00 Gorączka złota XVI (14)
22:00 W oku cyklonu II (3)
23:00 Celnicy na straży Szwecji II (3/14) - serial dok.

TVP HISTORIA

11:55 W sercu Ameryki (2/3)
13:00 Attenborough i jurajski potwór morski - film dok.
14:05 Rio Lobo - western USA/Meksyk 1970
16:05 Żołnierze wyklęci
17:10 Amerigo Vespucci, zapomniany odkrywca
18:15 Rzeka kłamstwa (2)
19:55 Kroniki Hitlera (1/13)
21:00 II wojna światowa w kolorze (1/10) - serial dok.
22:05 Wyrok na Franciszka Kłosa - dramat woj. Polska 00
23:55 Raport Pileckiego - film biograficzny Polska 2023

HISTORY

14:00 Tajemnice Dolnego Śląska II (3) - serial dok.
14:30 Jak to wyjaśnić III
15:20 Jak Hitler przegrał wojnę
17:10 David Duchovny: archiwum tajemnic (9/10)
18:10 Życie po zagładzie ludzkości III (5/8) - serial dok.
19:05 UFO: szlakiem bliskich spotkań (8/9) - serial dok.
20:00 Triumf i upadek nazistów (3/10) - serial dok.
21:00 Kevin Costner: jak zdobywano Dziki Zachód (8/8)
22:00 Największe tajemnice świata V (12/15) - serial dok.
23:00 Starożytni kosmici XVII

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Rzym: początki imperium (2) - serial dok.
16:00 Inkowie: powstanie i upadek imperium (3)
17:00 Krwawe zagadki przeszłości (5,6/8) - serial dok.
19:00 Krwawe pieniądze: tajemnice radzieckiej gospodarki (1) - film dok.
20:00 Top Guns: następne pokolenie (1/6) - serial dok.
21:00 Uwaga, katastrofa! II
22:00 Euroinżynieria (6/6)
23:00 Tajemnicze wyspy
00:00 Ostatni lot (1/10)

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie V (23)
09:00 Podróże Gienka i Jastrzębia II (5,6)
10:00 Podglądacze przyrody
11:00 Z klimatem i z pasją (13)
11:30 Wojny magazynowe II
14:00 Galileo - pr. popularn.
16:00 Kryptonim szef XI (3/9)
17:00 Rolnicy. Podlasie VIII
21:00 Wioski wioseczki
21:30 Górale IX (11)
22:00 Putin — mistrz rosyjskiej ruletki - film dok. F 2017
23:00 Pogromcy mafii (5)
00:00 Największe śledztwa CBŚP - serial dok. Polska 2024
01:00 Rolnicy. Podlasie V (12)

BBC EARTH

11:00 Królestwo zwierząt
12:05 W okowach mrozu IX
13:05 Tajlandia z Sue Perkins
14:05 Azja: kulisy produkcji
14:20 Sekrety długowieczności (6/6) - serial dok.
15:25 Fenomeny współczesnego życia (6/6) - serial dok.
16:35 Wszechświat (3/5)
17:45 W okowach mrozu IX
18:45 Szpiedzy w oceanie
19:55 Miasta tętniące życiem
21:00 Królestwo zwierząt (2/6) - serial dokumentalny
22:05 W okowach mrozu IX
23:05 Dziki połów - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:05 Zaginione miasta Czyngis-chana (1,2)
14:10 Cesarstwo Rzymskie: mity i fakty - serial dok.
15:05 Sekretne życie rzymskich cesarzy - film dok.
16:25 Pompeje: nowe wykopaliska (4) - serial dok.
17:40 Tajemnice królowej Wiktorii - film dok.
18:55 Królowe, które zmieniły świat (4/6) - serial dok.
19:55 Sisi: zabójstwo cesarzowej - film dok. Niemcy 2018
21:00 Naziści: korzenie zła
22:05 Świta Hitlera (4/6)
23:15 Przywódcy III Rzeszy

eprasa.pl 8f338148e7

Od A do Z

90 MINUT DO ŚMIERCI ★★
film sens., USA 2021, reż. Dolph Lundgren, wyk. Dolph Lundgren, Scott Adkins, Vas Sanchez
20:00 | stopklatka
Przygotowany do wysadzenia budynek kryje 3-milionowy gangsterski łup, o który walczą bezwzględni gangsterzy, strażnik więzienny pilnujący ich szefa oraz robotnik, który znalazł skarb zakładając ładunki.

CZŁOWIEK ZASAD ★★
film sens., USA/Ukraina/Rumunia 2014, reż. Keoni Waxman, wyk. Steven Seagal, Vinnie Jones, Byron Mann
20:00 | tv puls
Zawodowy morderca spotyka dziewczynę, która uciekła od swego partnera-gangstera, i staje wobec dylematu: chronić dziewczynę czy wypełnić misje zleconą przez rząd. No i co wybierze Steven Seagal?

DIG ★★
thriller, USA 2022, reż. K. Asher Levin, wyk. Thomas Jane, Liana Liberato, Harlow Jane
20:10 | ale kino+ hd
Do zajmowanego przez ojca i dorastającą córkę rozpadającego się domu na odludziu wdziera się zamaskowana para, gotowa za wszelką cenę dotrzeć do skarbu zakopanego pod budynkiem. Jednak rutyna.

HOOLIGANS III ★★
film sens., Wlk. Brytania/USA 2013, reż. James Nunn, wyk. Scott Adkins, Kacey Clarke, Joey Ansah
23:50 | tv puls
Dawny król szalikowców powraca na swój ukochany stadion na wieść, że ktoś zamordował jego brata. Ale dopełnienie zemsty oznacza wyzwanie rzucone współczesnym kibolom i przyjęcie ich reguł gry.

POZWÓL MI WEJŚĆ ★★★★
horror, Szwecja/Norwegia/Francja 2008, reż. Tomas Alfredson, wyk. Kåre Hedebrant, Lina Leandersson, Per Ragnar
23:55 | cinemax
W tonacji chłodnego dokumentu: 12-letni chłopiec, prześladowany przez rówieśników, marzy o zemście. Wytchnienie znajduje w relacji z rówieśnicą, która mu spełnienie woli odwetu umożliwi.

Operacja Piorun

20:00 | tvp kultura
★★★

Sean Connery jako James Bond na Karaibach walczy ze Spectrą i rekinami. Oscar za efekty specjalne, ale to nie taki Bond jakiego lubią tygrysy.
MYZ

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE.

FILM SENS.
WLK. BRYTANIA 1965, REŻ. TERENCE YOUNG, WYK. SEAN CONNERY, CLAUDINE AUGER, ADOLFO CELI

PRISCILLA ★★★
film biograficzny, USA/Włochy/Wlk. Brytania 2023, reż. Sofia Coppola, wyk. Cailee Spaeny, Jacob Elordi, Dagmara Dominczyk
22:00 | hbo
Rozprawa z mitami popkultury: Sofia Coppola próbuje spojrzeć oczami Priscilli Beaulieu – zakochanej, ale z czasem tracącej złudzenia – na jej chłopaka, narzeczonego i męża, Elvisa Presleya.

SAMI SWOI. POCZĄTEK ★★
komedia, Polska 2024, reż. Artur Żmijewski, wyk. Adam Bobik, Karol Dziuba, Weronika Humaj
22:40 | tvn
Próba dopowiedzenia najbardziej kultowej polskiej komedii, w więc powrót do Krużewników, czyli do źródeł. Niestety, bez Sylwestra Chęcińskiego, a zwłaszcza Kowalskiego i Hańczy już nie to.

STARCIE TYTANÓW ★★
film fantasy, Wlk. Brytania/Australia/USA 2010, reż. Louis Leterrier, wyk. Sam Worthington, Gemma Arterton, Mads Mikkelsen
21:00 | tvn 7
Powtórka z mitologii na miarę kina XXI wieku: opowieść o Perseuszu, synu Zeusa, który szuka zemsty na Hadesie, bogu świata podziemnego, za śmierć swoich przybranych rodziców.

SUPERMAN III ★★
film fantasy, USA/Wlk. Brytania 1983, reż. Richard Lester, wyk. Christopher Reeve, Richard Pryor, Jackie Cooper
19:25 | warner tv
Klasyczny komiks z ironicznym dystansem, na jaki stać tylko Richarda Lestera: Lex Luthor angażuje komputerowego hakera, by przejąć panowanie nad światem. Plus Christopher Reeve jako Superman.

THE ROYAL HOTEL ★★
thriller, Australia/Wlk. Brytania/USA 2023, reż. Kitty Green, wyk. Julia Garner, Jessica Henwick, Herbert Nordrum
23:55 | hbo
Gdy dwóm wędrującym z plecakiem przez Australię dziewczynom kończą się pieniądze, podejmują pracę w barze, którego klientami są górnicy z miasteczka na krańcu buszu, co nie było rozważnym wyborem.

TOŻSAMOŚĆ BOURNE'A ★★★
thriller, USA/Niemcy/Czechy 2002, reż. Doug Liman, wyk. Matt Damon, Franka Potente, Chris Cooper
19:05 | canal+ premium
Bestseller Roberta Ludluma na dużym ekranie: dotknięty amnezją tajny agent na tropie własnej tożsamości, próbując jednocześnie dociec okoliczności utraty pamięci. Plus Matt Damon i Franka Potente.

WOJNA ★★★
dramat wojenny, Dania/Francja 2015, reż. Tobias Lindholm, wyk. Pilou Asbæk, Tuva Novotny, Søren Malling
23:55 | tvp 2
Przebywając na misji w Afganistanie, znajdujący się wraz ze swoim oddziałem w zasadzce duński podoficer podejmuje decyzję, która ratuje życie żołnierzy, ale jego samego może postawić przed sądem.

WOJNA O HONOR ★★
film akcji, Egipt 2018, reż. Peter Mimi, wyk. Scott Adkins, Amir Karara, Mahmoud El-Bezzawy
23:55 | stopklatka
Egipt pod okupacją brytyjską, przed rewolucją Nasera. Miejscowy policjant, sięgając po niekonwencjonalne metody, prowadzi śledztwo przeciwko angielskim żołnierzom, podejrzanym o gwałt na Egipcjantce.

ZAKOCHANI W RZYMIE ★★★
komedia, USA/Włochy/Hiszpania 2012, reż. Woody Allen, wyk. Woody Allen, Penélope Cruz, Jesse Eisenberg
23:00 | tvp kultura
Woody Allen na wakacjach w Rzymie podpatruje amerykańskich turystów w relacjach z Włochami w sytuacjach zwykłych, choć niezmiennie zabawnych. Plus komplet międzynarodowych gwiazd.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 8f338148e7

PONIEDZIAŁEK 2.03

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Studio Raban (421)
08:00 Serwis Info
08:20 Zaraz wracam II (34)
09:00 Ranczo VIII (7/13)
10:00 Komisarz Alex XXIII (3)
11:00 Ojciec Mateusz VI
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Rok w ogrodzie extra
12:55 Serengeti III (4/6)
14:00 Wichrowe wzgórze
15:00 Serwis Info - mag.
15:15 Reporterzy (474)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5853)
17:55 Klan - telenowela
18:20 Zaraz wracam II (35)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Bezimienne dzieło - spektakl teatralny Polska 2026, reż. Jan Englert
21:55 Postscriptum (47)
22:25 Kobieta w Kabulu - film dok. Francja 23
23:35 Balans bieli (126)
00:20 Orlęta. Grodno '39 ** - dramat woj. Polska 2022, reż. Krzysztof Łukaszewicz (115 min)
02:15 Krytyczna godzina (Line of Duty) ** - film akcji USA/Wlk. Brytania 2019 (135 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Rodzina (nie od) święta (37) - program religijny
06:50 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7481) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7481) - mag. Polska 2026
11:55 Okrasa łamie przepisy
12:30 Purim: Święto Losów - reportaż Polska 2025
13:15 Panna młoda (34/34)
14:05 Va banque (945)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (98) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2149)
16:35 Familiada (3042)
17:20 Panna młoda (1/50) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (1015)
18:50 Jeden z dziesięciu (18)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2026
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość" (1646)
20:55 M jak miłość
21:55 Na sygnale
22:55 Na przekór losowi (1/8) - serial obyczajowy Włochy/Francja/Niemcy 2024
23:55 Wojna (Krigen) *** - dramat wojenny Dania/Francja 2015, reż. Tobias Lindholm, wyk. Pilou Asbæk (125 min)
02:00 Instynkt (9) - serial

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy IV (36,37)
09:30 Trudne sprawy XXII (33,34) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XI (40—42/60) - serial fab.-dok. Polska 2021
14:40 Dlaczego ja? 31 (59) - serial fab.-dok. Polska 2025
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5847)
16:30 Na ratunek 112 XVII (60) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (1)
18:00 Pierwsza miłość 49 (215) - serial obycz. Polska 2025, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (302)
19:40 Pogoda - Polska 2026
19:55 Milionerzy (61)

20:30 Farma (161) - reality show Polska 2025
21:35 Szybcy i wściekli 10 (Fast X) ** - film sens. USA/Chiny/Japonia 2023, reż. Louis Leterrier, wyk. Vin Diesel, Jason Momoa (195 min)
00:50 Terrorysta (Cleanskin) *** - film sens. Wlk. Brytania 2012, reż. Hadi Hajaig, wyk. Sean Bean, Charlotte Rampling, Abhin Galeya (140 min)
03:10 Nasz nowy dom (334)

TVN

05:35 Uwaga! (7695) - mag.
05:50 Ukryta prawda (42/60)
06:45 Kuchenne rewolucje XXVI (2) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5642)
11:20 Doradca smaku (17) - mag. kulinarny Polska 2025
11:25 Kuchenne rewolucje: Gorzów Wielkopolski 30 (11)
12:35 Kuchenne rewolucje: Borysławice 30 (1) - reality show Polska 2025
13:40 Ukryta prawda (39,40/48) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny (12/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny III (1) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (1) - serial fabularno-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7940) - mag.

20:15 Na Wspólnej XXIV - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 The Floor (12)
21:30 Bitwa o gości (1) - reality show Polska 2026
22:40 Sami swoi. Początek ** - komedia Polska 2024, reż. Artur Żmijewski, wyk. Adam Bobik, Karol Dziuba (145 min)
01:05 U Pana Boga w ogródku *** - komedia Polska 2007, reż. Jacek Bromski, wyk. Krzysztof Dzierma (150 min)

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (5,6/22) - serial sens. USA 1999, wyk. Don Johnson, Cheech Marin
08:00 Kobra – oddział specjalny XVI (5,9/15) - serial sensacyjny Niemcy 2011
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2010
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (2) - serial obycz.
16:00 Ranczo VIII (2,3/13) - serial kom. Polska 2014
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (58,1) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 Człowiek zasad (Absolution) ** - film sens. USA/Ukraina/Rumunia 14, reż. Keoni Waxman (120 min)
22:00 Triumf sprawiedliwości (End of a Gun) * - thriller USA 2016, reż. Keoni Waxman, wyk. Steven Seagal (110 min)
23:50 Hooligans III (Green Street 3: Never Back Down) ** - film sens. Wlk. Bryt./USA 2013, reż. James Nunn (105 min)
01:35 Dzielnica strachu IX

TVN7

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (55,66,67/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (35,50,51/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
14:00 Detektywi (29/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny (41) - serial obycz. Polska 2025
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska VII (2)
17:00 Tajemnice miłości - serial fabularno-dok.
18:00 Zagadki losu III (36/36) - serial fab.-dok. Polska 2023
19:00 Ukryta prawda (32/48) - serial fab.-dok. Polska 2024
20:00 Hotel Paradise (1) - real tv Polska 2026
21:00 Starcie tytanów (Clash of the Titans) ** - film fantasy Wlk. Brytania/Australia/USA 2010, reż. Louis Leterrier (140 min)
23:20 Praktykant (The Intern) *** - komedia USA 2015, reż. Nancy Meyers, wyk. Robert De Niro, Anne Hathaway, Rene Russo (145 min)
01:45 Mówię Wam (3) - mag.

MEZZO

09:00 Solrey & Traffic Quintet: Ciao Casanova - muzyka klas.
10:10 Intermezzo
10:30 Insula Orchestra, Laurence Equilbey: Bruch, Beethoven - muzyka klas.
11:30 Jonas Kaufmann i Ludovic Tézier w Baden-Baden: Verdi, Ponchielli
13:30 Richard Strauss i jego heroiny - film dok. Niemcy 13
14:20 Jules Massenet: Thaïs - opera Monaco 2021
16:55 Intermezzo
17:45 Richter, enigma
20:30 Scott Ross – Ślady spadającej gwiazdy 1951 – 1989
21:55 Wielka Msza h-moll Bacha pod batutą Johna Eliota Gardinera - muzyka sakralna
23:45 Martin Donner, Claudio Monteverdi: Poppea // Poppea - balet Niemcy 2017

PULS 2

11:30 Dinopociąg (1/40)
12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie IV (1,2/10)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous IV
16:00 My Little Pony
17:00 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII (1)
17:10 Blue III (32,33/50)
17:40 Świnka Peppa II (9/52)
17:45 Bing (33,34/78)
18:15 Masza i niedźwiedź VII
18:30 Myszka Miki: Frajdomek II (27/30)
19:00 Psi patrol V (20/26)
19:35 Pingwiny z Madagaskaru III (5/15) - serial anim.
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (49)
21:00 Dzielnica strachu IX (53) - serial krym. Polska 2025
23:00 Wstydliwe choroby V
01:00 Dzielnica strachu IX

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (5) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (29,30/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (1,53) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (1) - serial fab.-dok. Polska 2026
12:55 Trudne sprawy XIX (27,28,29/40) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (513, 34)
18:00 Policjantki i policjanci XXIII (65,1) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (1) - serial kryminalny Polska 2026, wyk. Antoni Królikowski
22:40 Braterstwo wilków - horror Francja 2001, reż. Christophe Gans, wyk. Samuel Le Bihan, Vincent Cassel, Emilie Dequenne
01:50 Love Island II (35)

METRO

07:10 J.A.G. VII (11/24)
08:10 SOS. Ekipy w akcji
09:05 Szpital (1,2/72)
11:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:05 Magda gotuje Internet
13:05 Wycieczkowiec (1/20)
14:05 Przepis na życie (1/13)
15:00 Zapukaj do moich drzwi
16:00 Słoneczny patrol III (9/22) - serial przyg. USA 1992
17:00 Ciężarówką przez Stany IV (1/9) - serial dok.
18:00 Nasi w mundurach (2)
19:00 Kartoteka V - serial fabularno-dok. Polska 2014
21:05 Kryminalni VII (12,13/13) - serial krym. Polska 2007
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (19/22)
00:15 The Traitors. Australia (1) - real tv Australia 2023
02:05 Ślub last minute (2)

eprasa.pl 8f338148e7

PONIEDZIAŁEK 2.03

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (56)
09:00 Robert Makłowicz (129, 150) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada (11,12/12)
11:55 Wojny kontenerowe (11,12/16) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXI (3,4,1/10) - serial dok.
16:00 MacGyver VI (15,16/21)
18:00 Hudson i Rex III (12/16)
18:55 Zajazd. Będzie się działo (24)
20:00 90 minut do śmierci (Castle Falls) ★★ - film sensacyjny USA 2021, reż. Dolph Lundgren, wyk. Dolph Lundgren, Scott Adkins, Vas Sanchez (120 min)
22:00 Ninja: Cień łzy (Ninja: Shadow of a Tear) ★★★ - film sens. Tajlandia/USA 2013, reż. Isaac Florentine, wyk. Scott Adkins, Kane Kosugi, Mika Hijii (115 min)
23:55 Wojna o honor (Karmouz War) ★★ - film akcji Egipt 2018, reż. Peter Mimi, wyk. Scott Adkins, Amir Karara, Eman El-Assy (165 min)

KINO POLSKA

07:50 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace IV (3/10)
08:20 Polska Kronika Filmowa 17A/63: Spotkanie z Aktywem
08:30 To nie ze mną (1)
09:00 Pan Kleks w kosmosie, (1) - film przygodowy Polska/Czechosłowacja 1988
10:45 Pan Kleks w kosmosie, cz. 2: Misja Voltana - film przyg. Polska/Czechosłowacja 1988, reż. Krzysztof Gradowski
12:05 Szaleństwa panny Ewy - film dla młodzieży Polska 1984, reż. Kazimierz Tarnas
14:30 Pan Wołodyjowski - film historyczny Polska/ZSRR 1968, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Tadeusz Łomnicki
17:50 Czterej pancerni i pies (5,6/8) - serial wojenny
20:00 Jestem mordercą - thriller psychologiczny Polska 2016, reż. Maciej Pieprzyca, wyk. Agata Kulesza, Arkadiusz Jakubik
22:15 Kroll - film sens. Polska 1991, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Olaf Lubaszenko, Bogusław Linda
00:35 Po miłość - dramat obyczajowy Polska 2021, reż. Andrzej Mańkowski
02:35 Ajlawju - komedia Polska 99, reż. Marek Koterski, wyk. Katarzyna Figura

ALE KINO+

09:40 Wyraj - film krótkom. Polska 2020 (35 min)
10:15 Karen Pirie II - serial krym. Wlk. Brytania 2025
12:05 Vera XI (2/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2021
13:55 Szampana! (Champagne!) ★★ - komedia Francja 2022, reż. Nicolas Vanier, wyk. Elsa Zylberstein (125 min)
16:00 Ostatni mistrz (The Last Champion) ★★★ - dramat obycz. USA 2020, reż. Glenn Withrow, wyk. Cole Hauser, Sean H. Scully (140 min)
18:20 Vera XI (3/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2022
20:10 Dig - thriller USA 2022, reż. K. Asher Levin, wyk. Thomas Jane, Liana Liberato, Harlow Jane, Emile Hirsch, Arthur Rodriguez (110 min) ★★
22:00 Sortownia (8) - serial krym. Polska 2023, wyk. Andrzej Chyra, Natalia Jędruś, Olga Goldys
00:00 Wszystkie imiona Boga (Todos los nombres de Dios) ★★ - film sens. Hiszpania 2023, reż. Daniel Calparsoro, wyk. Luis Tosar (130 min)

POLSAT FILM

08:30 Przyjaciółki XXIV (11,12)
10:20 Świat według Kiepskich
14:30 Dr Dolittle: w pogoni za błahostkami - komedia Kanada/USA 09, reż. Alex Zamm
16:05 Piraci z Karaibów: zemsta Salazara - film przyg. USA/Australia/Wlk. Bryt./Kanada 2017, wyk. Johnny Depp
18:50 Władcy umysłów - film s.f. USA 2011, reż. George Nolfi
21:00 Morbius - film akcji USA 2022, reż. Daniel Espinosa
23:05 Elizjum - film s.f. USA/Kanada 13, reż. Neill Blomkamp
01:30 Gliniarze VI (21/60)

KINO TV

07:30 Kojak II (2/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (7,8/8)
11:00 Poirot (9,10/10)
13:10 Panna Marple II (3/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher (1,2/13)
17:55 Poirot XI (3/4)
20:00 Opór - film wojenny USA 2008, reż. Edward Zwick, wyk. Daniel Craig, Liev Schreiber, Jamie Bell
22:55 Omen - horror USA/Wlk. Brytania 1976, reż. Richard Donner, wyk. Gregory Peck
01:10 Więzy krwi - thriller Francja/USA 2013

TVP KULTURA

08:25 Wydarzenie aktualne
09:00 Pogranicze w ogniu (7) - serial sens. Polska 88
10:15 Mała mama (Petite Maman) ★★★★ - dramat obycz. Francja 2021, reż. Céline Sciamma (85 min)
11:40 Chick Corea – w służbie muzyki - film dok.
13:20 Dobre strony (8)
13:45 Tamte lata, tamte dni
14:20 Sportowiec mimo woli ★★ - komedia Polska 1939, reż. Mieczysław Krawicz (95 min)
15:55 Duże zwierzę - komediodramat Polska 2000, reż. Jerzy Stuhr, wyk. Jerzy Stuhr (80 min) ★★★
17:15 Pogranicze w ogniu (8)
18:25 Tygodnik kulturalny
19:20 Poszukiwacze zaginionych arcydzieł
20:00 Operacja Piorun (Thunderball) ★★★ - film sens. Wlk. Brytania 1965, reż. Terence Young, wyk. Sean Connery (140 min)
22:20 Porozmawiajmy szczerze - rozmowa
23:00 Zakochani w Rzymie (To Rome with Love) ★★★ - komedia USA/Włochy/Hiszpania 2012 (120 min)
01:00 Wydarzenie aktualne

WARNER TV

07:50 J.A.G. V (21/25)
08:45 Bajer z Bel-Air IV
09:45 Za głosem serca
10:45 Z góry przepraszam
11:50 J.A.G. V (22,23/25)
13:35 Bajer z Bel-Air IV
15:35 Z góry przepraszam
16:40 Pełna chata (1,2/22)
17:45 Taxi III - komedia sensacyjna Francja 2003
19:25 Superman III - film fantasy USA/Wlk. Brytania 1983
22:00 Teoria spisku - film sensacyjny USA 1997
00:40 Krytyczna terapia - film sensacyjny Kanada/USA 1996

PARAMOUNT

09:20 Policyjna grupa pościgowa XX (1/15) - serial dok.
10:30 Pingwiny z Madagaskaru
11:00 Wolny dzień pana Ferrisa Buellera - komedia USA 1986, reż. John Hughes
13:20 Super 8 - film s.f. USA 11
15:35 Michael - komedia romantyczna USA 1996
17:55 Smoking - komedia sensacyjna USA 2002
20:00 Ostra jazda - komedia USA 2000, reż. Todd Phillips
22:00 Pętla (1,2/4) - serial sensacyjny Polska 2020
23:40 Czego pragną mężczyźni - komedia USA 2019

HBO

09:40 Nim nadejdzie czwartek ★★★ - komediodramat Finlandia 2024 (100 min)
11:20 Łowca i Królowa Lodu ★★★ - film fantasy USA/Chiny 2016 (110 min)
13:10 Autobus życia ★★ - dramat obyczajowy Hiszpania 2024 (100 min)
14:50 Te dni - komedia USA 2025, reż. Lawrence Lamont (95 min) ★★★
16:25 Serdecznie zapraszamy ★★ - komedia romant. USA 2025, reż. Nicholas Stoller (110 min)
18:15 Loteria! - komedia sensacyjna USA 2024, reż. Paul Feig (105 min) ★★
20:00 Branża IV (8/8) - serial obyczajowy Wlk. Brytania/USA 2026
21:00 Chętni na seks (1) - serial kom. USA 2026
22:00 Priscilla - film biograficzny USA/Włochy/Wlk. Brytania 2023 (115 min) ★★★
23:55 The Royal Hotel ★★ - thriller Australia/Wlk. Brytania/USA 2023, reż. Kitty Green (95 min)
01:30 W blasku ekranu ★★★ - horror USA/Wlk. Brytania 2024, reż. Jane Schoenbrun (100 min)

CINEMAX

13:25 Młode serca - dramat obycz. Belgia/Holandia 2024
15:05 Zabijanie krabów - dramat obycz. Hiszpania 2023
16:50 Wszystko będzie dobrze - dramat obycz. Hongkong/Chiny 2024, reż. Ray Yeung
18:25 Małe miłości - dramat obycz. Hiszpania/Francja 2024
20:00 U.S. Palmese - komedia Włochy 25, wyk. Giulia Maenza
22:05 Sekretarka - komediodramat USA 2002
23:55 Pozwól mi wejść - horror Szwecja/Norwegia/Francja 2008, reż. Tomas Alfredson

ROMANCE TV

08:40 Górscy ratownicy (6/6)
09:40 Górski lekarz
10:30 Inga Lindström: Ukochany wróg - film obycz. Niemcy/Szwecja 2022
12:25 Rosamunde Pilcher: Odziedziczone szczęście - film obycz. Niemcy 2018
14:20 Rodzina Andersów
18:05 Górscy ratownicy
19:00 Górski lekarz (4/15)
20:00 Pod jabłonią – Uwaga! Grozi złamaniem! - komedia Niemcy 2022
21:55 Pod jabłonią – Wszystko płynie - komedia Niemcy 2022
23:50 Górski lekarz (4/15)

CANAL+ PREMIUM

09:20 Wróbel - dramat obycz. Polska 2024, reż. Tomasz Gąssowski (105 min) ★★★
11:05 Łowcy przygód - film anim. Argentyna/Niemcy/Hiszpania/Wlk. Brytania 2024 (85 min) ★★★
12:30 Fuks - komedia sens. Polska 1999, reż. Maciej Dutkiewicz (85 min) ★★★
13:55 Premierowa jazda
14:10 Planeta Singli. Osiem historii (1,2/8) - serial obycz. Polska 2021
15:50 Aria di bravura
17:15 Mój jedyny wróg - film krótkometrażowy Polska 2024 (20 min)
17:35 Morderstwo w ambasadzie - film sens. Wlk. Bryt. 2025, reż. Stephen Shimek (90 min) ★★
19:05 Tożsamość Bourne'a - thriller USA/Niemcy/Czechy 2002, reż. Doug Liman, wyk. Matt Damon (115 min) ★★★
21:00 Król i zdobywca (3,4/8) - serial obycz. Wlk. Bryt./Islandia/USA 2025
22:40 Classified - film sens. USA/Bułgaria 2024, reż. Roel Reiné (105 min) ★
00:25 Nie chcemy innej ziemi - film dok.

TVN FABUŁA

09:50 Belle Epoque (10/10)
10:50 Szpital św. Anny (1/26)
11:50 Prawo Agaty V (13)
13:50 Teraz albo nigdy!
14:50 19+ - serial fab.-dok.
15:25 Papiery na szczęście
16:30 OSS 117: Kair, gniazdo szpiegów - komedia sens. F 06
18:35 Na Wspólnej – Omnibus XXIV - serial obycz.
20:00 Star Trek - film s.f. USA/Niemcy 2009, reż. J.J. Abrams
22:50 Plaga - horror USA 2007
00:50 Mad Max: Na drodze gniewu - film s.f. Australia/USA 2015, reż. George Miller

AMC

07:55 Czarnobrody (2) - film przygodowy USA 2006
09:35 Zadanie do wykonania - dramat wojenny USA 2023
11:30 Mead - komedia USA 22
13:30 Koniec świata (2,1/2)
17:05 Misja - dramat hist. Wlk. Brytania/Francja 1986
19:35 Uciekająca panna młoda - komedia USA 1999, reż. Garry Marshall, wyk. Julia Roberts
22:00 Szepty mroku IV (3)
22:50 Resident Evil: Witajcie w Raccoon City - horror USA/Kanada/Niemcy 2021
00:50 Klient - film sens. USA 1994, reż. Joel Schumacher

eprasa.pl 8f338148e7

AXN

08:25 Agenci NCIS X (2/24)
09:25 Castle II (14,15/24)
11:25 Unforgettable IV (5,6/13)
13:25 Rekrut V (3,4/22)
15:20 FBI: International (11,12/21) - serial akcji
17:20 Castle II (16,17/24)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (16,17/22)
21:05 FBI VI (7/13)
22:05 FBI: Most Wanted III (19/22) - serial krym. USA 2022
23:00 Castle II (16,17/24)
00:45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (16/22)

EPIC DRAMA

10:30 Wszystkie stworzenia duże i małe (6/6) - serial obycz.
11:30 Panna Marple VI (3/3)
13:25 Lekarze na start
14:10 Agenci NCIS XVI (4/24)
15:05 Panna Scarlet V (2/6)
16:15 Morderstwo w małym mieście II - serial krym.
17:10 Poirot VI (1/4)
19:20 Lekarze na start
20:10 Agenci NCIS XVI (5/24)
21:00 Morderstwo to nic trudnego (1/2) - miniserial
22:00 Poirot – Morderstwo w Orient Expressie - thriller Wlk. Brytania/USA/Malta 2010
23:55 Lekarze na start

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (15)
08:35 Dorota was urządzi VI (1,2/12) - serial dok. Polska 17
10:05 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (1, 2) - reality show
11:30 Ugotowani (3, 4)
13:35 Kuchenne rewolucje (4, 12) - reality show Polska 18
15:40 Ukryta prawda (13/60)
16:40 Jestem z Polski III
18:45 Kuchenne rewolucje (3, 4) - reality show Polska 17
20:50 Babski biznes (4/8) - serial dok. Polska 2025
21:50 Jestem z Polski VII (4,8)
23:50 Apetyt na miłość (1, 5)

TVN TURBO

08:15 DeFacto (4, 5)
09:15 Fani czterech kółek XVII
11:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować
18:00 Raport Turbo (4929)
18:15 Wojny samochodowe (1)
19:15 Gadżet 4.0 (7) - mag.
19:45 Zawodowi handlarze (8)
20:30 Naprawy nie do naprawy (3, 1) - mag. motoryzacyjny
22:00 Raport Turbo (4929)
23:50 Z drugiej ręki (1)
00:35 Mobilni mechanicy (1)
01:20 Wojny samochodowe (2)

BBC FIRST

08:40 Lewis (6/6)
09:40 Ojciec Brown V (6/15)
10:40 Powrót do raju II (4/6)
11:50 Śmierć z dala od palm III (2/6) - serial kryminalny
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XI (5/10)
15:50 Lewis (6/6)
16:50 My Life is Murder III
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XIV (4/8) - serial kryminalny
21:00 Powrót do raju II (5/6)
22:10 Zbrodnie Saint-Pierre
23:10 Tajemnice Brokenwood

FX

08:15 Dr House VII (23/23)
09:10 9-1-1 VIII (9/18)
10:05 Kości XII (10,11/12)
11:55 FBI (7,8/22)
13:45 Castle II (17,18/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki (6,7/18) - serial krym. USA 24
17:25 Tropiciel II (7/20)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (6,7/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (9,10/22)
22:00 Tropiciel III
22:55 Agenci NCIS: Początki (7/18) - serial krym. USA 2024
23:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami (6,7/24)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży IV - serial dok.
10:00 Kolorowa rewolucja III
11:00 Zarobić na remoncie VII
12:00 Tu jest pięknie V (6/8)
12:50 Nieoczywiste miejsca II
13:55 House Hunters (12, 1)
15:05 Mieszkanie na miarę
17:00 Polowanie na ogród VII
18:10 Weekendowa metamorfoza (4, 5) - reality show
20:05 Dorota inspiruje (1)
21:00 Dorota was urządzi (2,3/12) - serial dok. Polska 14
22:30 House Hunters (3—6)

BBC LIFESTYLE

10:30 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (10, 11)
12:30 Wielkie projekty
13:30 Wielkie brytyjskie wypieki (10) - program rozrywk.
14:35 Majorka: śródziemnomorskie smaki (9, 10) - mag.
15:40 Bake off: zawodowcy
16:45 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (10)
17:45 Najbardziej tajemnicze domy świata (5)
18:45 Mistrzowie ceramiki (4)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (1) - program rozrywk.
21:00 Wielkie projekty
22:00 Oblicza seksu (3/3)

COMEDY CENTRAL

08:25 Przyjaciele III (24,25,1—5/25) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VII (5—10/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół (1—4/24)
16:30 Przyjaciele IV (6—11/24) - serial komediowy USA 1997
19:30 Teoria wielkiego podrywu VII (11—16/24) - serial kom. USA 2013, wyk. Johnny Galecki
22:00 The Office PL II (9,10)
23:05 Comedy Club (2, 3)
00:05 Miasteczko South Park XI (2,3/14)
01:00 Pracoholicy II (9/10)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex VI (3)
09:25 Rodzinka.pl (11)
10:00 Klan - telenowela
10:35 Ranczo (10/13)
11:30 M jak miłość
12:25 Komisarz Alex XXIV (13)
13:25 Kulisy serialu „Ojciec Mateusz" (1) - felieton
13:35 Ojciec Mateusz XXIII
15:30 Komisarz Alex VI (4)
16:20 Na sygnale (11)
17:25 Ranczo (11,12/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXIII (8) - serial krym. Polska 2019
21:30 Ranczo (13,1/13)
23:40 Ojciec Mateusz XXIII
00:30 Na sygnale

CANAL+ KUCHNIA

13:20 Podróż przez smaki Chin
14:25 ABC gotowania – kuchnia turecka (3) - magazyn
14:55 Jakubiak rozgryza Polskę (9, 10) - mag. kulinarny
15:55 Javier Peña zjada świat
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (13, 14)
17:50 Jamie Oliver (5, 6)
18:45 m jak mięso (1)
19:10 Jakubiak rozgryza... (19)
19:25 m jak mięso (2, 3)
20:15 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (4)
21:15 Anthony Bourdain VIII
00:45 David w Europie (4)

CANAL+ DOMO

12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Małe i wspaniałe XI
14:00 Cudotwórcy VII (16)
14:50 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
16:00 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (8, 1)
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty XI
20:10 Daleko od miasta X (7,8)
21:00 Cudotwórcy VII (17)
22:00 Wielkie projekty XXIII
22:55 Cuda z drewna (1/12)
23:50 Wiejskie domy do liftingu (9) - reality show Kanada 21
00:40 Małe i wspaniałe XI

PLANETE+

12:35 360° – świat bez granic
13:45 Dawno temu w Europie
15:50 Niezwykłe podróże koleją VIII (7/7) - serial dok.
16:55 Krajobrazy świata (8/12)
18:00 Świat z góry XI (9/14)
18:40 Kromdraai - film dok.
19:45 Starożytny Egipt. Najsłynniejsze piramidy - film dok.
20:50 Niezwykłe podróże koleją V (2/5) - serial dok.
22:00 Zapomniane królowe epoki żelaza - film dok.
23:10 Stój! Krótka historia Viagry (1) - film dokumentalny

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski II (12/16)
11:00 Pojedynki Eda Stafforda II (4/6) - serial dok.
12:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (4/6) - serial dok.
13:00 Nagi instynkt przetrwania IV (8,16/16) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Łowcy opali VIII (8/20)
17:00 Celnicy na straży Europy VI (1,2/20) - serial dok.
18:00 Zawodowcy: drwale II
19:00 Złomowisko PL VII
21:00 Nic do zgłoszenia III
22:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (5/6) - serial dok.
23:00 Celnicy na straży Turcji

TVP HISTORIA

11:50 Magiczny Adriatyk
12:55 Tajemnice szpiegów: nuklearna rozgrywka
13:55 Królowie
14:30 Stawka większa niż życie (1/18) - serial wojenny
15:35 Sensacje XX wieku
17:30 Czas honoru (2/13)
18:30 Kaziu, Polska Ci dziękuje
19:15 Ex libris - magazyn
19:40 Królowie (1)
20:20 07 zgłoś się (1) - serial kryminalny Polska 1976
21:20 Narodziny nazizmu (1/3)
22:25 Kroniki Hitlera (1/13)
23:35 Sensacje XX wieku

HISTORY

14:30 Jak to wyjaśnić III
15:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (4/10)
16:15 Gwiazdy lombardu: skarby Ameryki II (9)
17:10 Tajne kryjówki dyktatorów (5/6) - serial dok.
18:10 Skarby mistycznego świata II (4/11) - serial dok.
19:05 UFO: szlakiem bliskich spotkań (9/9) - serial dok.
20:00 Triumf i upadek nazistów (4/10) - serial dok.
21:00 Starożytni kosmici XVII
22:00 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (12/18)
23:00 Straż graniczna: USA III

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Morski patrol: Hiszpania
16:00 Egipt: miejsce pełne tajemnic VI (8,1) - serial dok.
18:00 II wojna światowa: ukryta prawda (1/6) - serial dok.
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny (1/10)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXII (3/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Katastrofa w przestworzach XXV (5/10)
22:00 Katastrofa w przestworzach XVI (7,1/10) - serial dok.
00:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny IV

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (48)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XI
12:00 Wraki, które zmieniły świat (9/10) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy. Wojna z ZSRR (1,2/3)
16:00 Kryptonim szef VII
18:00 Rolnicy. Podlasie VI
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Najkrwawsze bitwy drugiej wojny światowej
22:00 Kolaboranci Hitlera
00:00 Starożytni kosmici XIV
01:00 Rolnicy. Podlasie V (16)

BBC EARTH

09:30 W okowach mrozu II
11:25 Malownicze trasy kolejowe II (1/8) - serial dok.
12:25 Planeta doskonała (4/5)
13:30 Fenomeny współczesnego życia (6/6) - serial dok.
14:35 W okowach mrozu IX
15:35 Życie na pustkowiu III
16:40 Tajlandia z Sue Perkins
17:35 Malownicze trasy kolejowe II (1/8) - serial dok.
18:35 Błękitna planeta
19:45 Wszechświat (4/5)
20:55 Życie na pustkowiu III
21:55 W okowach mrozu IX
22:55 Tajlandia z Sue Perkins

POLSAT VIASAT HISTORY

10:15 Sisi: zabójstwo cesarzowej - film dok. Niemcy 2018
11:15 Tajne bazy nazistów (4/6)
12:15 Linie frontu - serial dok.
13:20 Militarny ranking (5/10)
14:30 Wikingowie: zaginione królestwo - film przyg. F 2021
15:45 Królowe, które zmieniły świat (4/6) - serial dok.
16:45 Sisi: zabójstwo cesarzowej - film dok. Niemcy 2018
17:45 Tajne bazy nazistów (4/6)
18:45 Linie frontu - serial dok.
19:50 Militarny ranking (5/10)
21:00 Naziści: korzenie zła (4)
22:05 Świta Hitlera (5/6)
23:15 Naziści: ściśle tajna nauka

eprasa.pl 8f338148e7

Od A do Z

ANNABELLE: NARODZINY ZŁA ★★★
horror, USA 2017, reż. David F. Sandberg, wyk. Miranda Otto, Lulu Wilson, Anthony LaPaglia
23:35 | tvn 7
W kilkanaście lat po śmierci córki lalkarz udziela schronienia grupie sierot i opiekującej się nimi zakonnicy, co budzi agresję jednej z lalek gospodarza, opętanej – jak się okaże – przez demona.

JA, ROBOT ★★★
film s.f., USA/Niemcy 2004, reż. Alex Proyas, wyk. Will Smith, Bridget Moynahan, Alan Tudyk
23:35 | polsat
Czytając Isaaca Asimova: w świecie przyszłości policyjny detektyw próbuje ustalić, czy robot mógł być sprawcą morderstwa, co postawiłoby przydatność myślących urządzeń pod znakiem zapytania.

KOMPROMAT ★★★
thriller, Francja/Litwa 2022, reż. Jérôme Salle, wyk. Gilles Lellouche, Joanna Kulig, Louis-Do de Lencquesaing
20:10 | ale kino+ hd
Francuski dyplomata w Irkucku ma aktywizować wymianę kulturalną, co budzi niepokój miejscowej władzy. Wkrótce zostaje oskarżony – na podstawie spreparowanych przez bezpiekę dowodów – o pedofilię.

KULA W ŁEB ★★
film sens., USA/Indie/Szwajcaria 2012, reż. Walter Hill, wyk. Sylvester Stallone, Sung Kang, Sarah Shahi
20:00 | tv puls
Płatny morderca Sylvester Stallone i policyjny detektyw łączą siły, by wyjaśnić okoliczności powiązanych ze sobą zbrodni. Weteran Walter Hill za kamerą i Weronika Rosati w bliskim tle.

MOJE CÓRKI KROWY ★★★★
komediodramat, Polska 2015, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Gabriela Muskała, Marian Dziędziel
23:25 | tvp 2
Obsypana nagrodami brawurowa opowieść o dwóch siostrach – paniach w średnim wieku, jednak o odmiennych charakterach – stających wobec życiowego wyzwania, jakim jest choroba i nadchodząca śmierć rodziców.

Django

20:00 | cinemax ★★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE.

Quentin Tarantino bierze się do westernu, oddając należny hołd Sergiowi Leone, wyśmiewając przy okazji utarte konwencje, narosłe wokół gatunku stereotypy i samego siebie. Plus brawurowy Christoph Waltz.
MYZ

WESTERN
USA 2012, REŻ. QUENTIN TARANTINO, WYK. JAMIE FOXX, CHRISTOPH WALTZ, LEONARDO DICAPRIO

NAZNACZENI ★★
komedia romantyczna, USA 2025, reż. Nick Cassavetes, wyk. Alexander Ludwig, Chase Stokes, Natalie Alyn Lind
22:55 | canal+ premium
Kartkując prozę Jay Crownover: chłopak i dziewczyna, postacie barwne i z gruntu niezależne, nawiązują romans jakby wbrew sobie. A skoro tak to pytanie: utrzymać relację czy pójść dalej własną drogą?

PRAWA LUDZI ★★
dramat wojenny, USA 2024, reż. Phil Blattenberger, wyk. Jacob Keohane, Jackson Rathbone, Dermot Mulroney
23:25 | hbo
Rok 1963. Agenci federalni, ścigający na pustyniach Nevady poszukiwanego listem gończym mordercy, wpadają na trop spisku, zagrażającego fundamentom amerykańskiego porządku prawnego.

RIO BRAVO ★★★★★
western, USA 1959, reż. Howard Hawks, wyk. John Wayne, Dean Martin, Angie Dickinson
22:00 | warner tv
Howard Hawks polemizuje z innym klasykiem, „W samo południe" Freda Zinnemanna, czyli jak to było – a jeśli nie było, to być powinno - naprawdę. Plus szeryf John Wayne z kumplami i Angie Dickinson. Wciąga, oj, wciąga!

STOSUNKI MIĘDZYMIASTOWE ★★★
komedia romantyczna, USA 2010, reż. Nanette Burstein, wyk. Drew Barrymore, Justin Long, Charlie Day
19:55 | warner tv
Jak ocalić uczucie w sytuacji, kiedy ona musi wrócić do San Francisco, jego zaś obowiązki służbowe zatrzymują w Nowym Jorku? Poradnik praktyczny z udziałem Drew Barrymore i Justina Longa.

WELL DONE! ★★★
komedia, Francja/Luksemburg 2023, reż. Gilles Legardinier, wyk. John Malkovich, Fanny Ardant, Emilie Dequenne
21:35 | hbo
John Malkovich jako angielski biznesmen, który po śmierci żony przyjmuje posadę kamerdynera we francuskiej rezydencji. A to oznacza stawienie czoła ekscentrycznej pani domu i równie dziwacznej służbie.

WIND RIVER. NA PRZEKLĘTEJ ZIEMI ★★★
film krym., USA/Wlk. Brytania/Francja 2017, reż. Taylor Sheridan, wyk. Jeremy Renner, Elizabeth Olsen, Gil Birmingham
22:40 | ale kino+ hd
Wyróżniona w Cannes opowieść o myśliwym, który w indiańskim rezerwacie znajduje ciało zamordowanej dziewczyny. Aby rozwikłać zagadkę, prowadząca śledztwo agentka FBI potrzebuje wsparcia łowcy.

WŁADZA ABSOLUTNA ★★
thriller, USA 1997, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Scott Glenn, Gene Hackman
21:00 | tvn 7
Clint Eastwood przeciwko moralnemu zepsuciu w Białym Domu za rządów demokratów: włamywacz przypadkowym świadkiem morderstwa, w które zamieszany jest prezydent. Bez dawnego wigoru, ale do obejrzenia.

WRÓG NUMER JEDEN ★★★★
thriller, USA 2012, reż. Kathryn Bigelow, wyk. Jason Clarke, Mark Strong, Kyle Chandler
22:45 | stopklatka
Nominowana do Oscara Jessica Chastain jako analityczka CIA, która ściga po całym świecie Osamę ben Ladena, by wreszcie po 10 latach wystawić go amerykańskim komandosom. Plus Kathryn Bigelow za kamerą.

ZJAWA ★★★★
film przyg., USA/Tajwan/Hongkong 2015, reż. Alejandro González Iñárritu, wyk. Leonardo DiCaprio, Tom Hardy, Domhnall Gleeson
22:45 | cinemax
Oscar dla Leonardo DiCaprio oraz nagrody Akademii (rok po roku) dla Alejandro Innarritu i Emmanuela Lubezkiego za opowieść o pozostawionym zimą w dziczy człowieku, który wbrew okolicznościom przetrwał.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 8f338148e7

WTOREK 3.03

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Kościół z bliska (707)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:25 Zaraz wracam II (35)
09:00 Ranczo VIII (8/13)
10:00 Komisarz Alex XXIII (4)
11:00 Ojciec Mateusz VI
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Program rolny
12:55 Fascynujące migracje
14:00 Wichrowe wzgórze
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy (475)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5854)
17:55 Klan - telenowela
18:20 Zaraz wracam II (36)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Omnibus – szybcy i mądrzy (1) - teleturniej Polska 2026
21:20 Paranoja - thriller ★★ USA/Indie/Francja 2013, reż. Robert Luketic (115 min)
23:15 Bat 21 (Bat*21) ★★★ - dramat wojenny USA 1988, reż. Peter Markle, wyk. Gene Hackman (120 min)
01:15 Anglik, który mnie kochał ★★ - komedia romant. USA/Wlk. Brytania 2014 (110 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:20 Przystań nad Biblią (1, 2) - program religijny
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7482) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7482) - mag. Polska 2026
11:50 Rosół polski (25)
12:30 Koło fortuny (2149)
13:15 Panna młoda (1/50)
14:05 Va banque (1015)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (99) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2150)
16:35 Familiada (3043)
17:20 Panna młoda (2/50) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (1016)
18:50 Jeden z dziesięciu (19) - teleturniej Polska 2025
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2026
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość" (1647)
20:55 M jak miłość
21:55 Na sygnale
22:25 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:25 Moje córki krowy ★★★★ - komediodramat Polska 2015, reż. Kinga Dębska (100 min)
01:05 Kochając Pabla, nienawidząc Escobara ★★★ - film biograf. Hiszp./USA/Bułg. 17 (130 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy IV (38,39)
09:30 Trudne sprawy XXII (35,36) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XI (43—45/60)
14:40 Dlaczego ja? 31 (60)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5848)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (1) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (2) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 49 (216) - serial obycz. Polska 2025, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport
19:15 Gość „Wydarzeń" (303) - program publicystyczny
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (62) - teleturniej Polska 2025

20:30 Farma (162) - reality show Polska 2025
21:30 Ninja vs Ninja (80) - show Polska 2025
23:35 Ja, robot (I, Robot) ★★★ - film s.f. USA/Niemcy 2004, reż. Alex Proyas, wyk. Will Smith, Bridget Moynahan, Alan Tudyk (150 min)
02:05 Człowiek widmo (Hollow Man) ★ - thriller USA/Niemcy 2000, reż. Paul Verhoeven, wyk. Kevin Bacon, Elisabeth Shue (155 min)

TVN

05:35 Uwaga! (7940)
05:50 Ukryta prawda (43/60)
06:45 Kuchenne rewolucje XXVI (3) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5643)
11:20 Doradca smaku (15) - mag. kulinarny Polska 2025
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „1, 2, 3", Tarnów XVI (4) - reality show Polska 17
12:35 Kuchenne rewolucje: Świdnica – Restauracja Baszta 30 (2) - reality show
13:40 Ukryta prawda (41,42/48) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny (13/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny III (2) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (2)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7941) - mag.

20:15 Na Wspólnej XXIV - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 The Floor (13)
21:30 Skok na głęboką wodę (1) - reality show
22:45 Kuba Wojewódzki (1) - talk-show Polska 26
23:45 Superwizjer (1336)
00:30 Nieuchwytny (The Glimmer Man) ★ - film sens. USA 1996, reż. John Gray, wyk. Steven Seagal (125 min)
02:35 The Traitors. Zdrajcy (2) - reality show

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (6,7/22) - serial sens. USA 1999, wyk. Don Johnson, Cheech Marin
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (9,8/15) - serial sensacyjny Niemcy 2011
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2010
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II (49) - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (3,4) - serial obycz.
16:00 Ranczo VIII (3,4/13) - serial kom. Polska 2014
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (1,2) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 Kula w łeb (Bullet to the Head) ★★ - film sensacyjny USA/Indie/Szwajcaria 2012, reż. Walter Hill (115 min)
21:55 Conan Barbarzyńca 3D (Conan the Barbarian) ★★ - film przyg. USA/Bułgaria/Niemcy/Indie 2011 (125 min)
00:00 Przynęta (Bait) ★★★ - komedia kryminalna Kanada/USA 2000, reż. Antoine Fuqua, wyk. Jamie Foxx (140 min)
02:20 Dzielnica strachu IX

TVN7

05:20 Ten moment (58)
05:55 Szkoła (56,68,69/72)
08:45 Ukryta prawda (36,52,53/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
14:00 Detektywi (30/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny (42) - serial obycz. Polska 2025
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska VII (3)
17:00 Tajemnice miłości - serial fabularno-dok.
18:00 Opowieści małżeńskie (1/24) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (33/48) - serial fab.-dok. Polska 2024, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 Hotel Paradise (2) - real tv Polska 2026
21:00 Władza absolutna (Absolute Power) ★★ - thriller USA 1997, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Scott Glenn (155 min)
23:35 Annabelle: Narodziny zła (Annabelle: Creation) ★★★ - horror USA 2017, reż. David F. Sandberg, wyk. Miranda Otto, Lulu Wilson, Grace Fulton (140 min)
01:55 Hotel Paradise (1)

MEZZO

09:20 Intermezzo
10:00 Richard Strauss: Arabella - opera Hiszpania 23
12:50 Intermezzo
13:30 Wielcy muzyczni rywale: Schönberg vs Strawiński - muzyka klasyczna Niemcy 20
14:20 Festiwal Muzyki Kameralnej w Jerozolimie: Wajnberg, Bruch, Schubert
15:35 Elisabeth Leonskaja, Quatuor Danel - muzyka klas.
18:10 Carl Nielsen: Między niebem a ziemią - film dok.
19:00 Cappella Mediterranea: Amore siciliano – Coups de coeur à Chantilly
20:30 Tarik O'Regan: Mata Hari, balet w choreografii Teda Brandsena - balet Holandia 15
22:20 Martha Argerich, Maxim Vengerov, Mischa Maisky: Beethovena, Saint-Saëns

PULS 2

12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie IV (3,1/10)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous IV
16:00 My Little Pony
17:00 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII (2)
17:10 Blue III (34,35/50)
17:40 Świnka Peppa II (11/52)
17:45 Bing (35,36/78)
18:15 Masza i niedźwiedź VII
18:30 Myszka Miki: Frajdomek II (28/30)
19:00 Psi patrol V (26/26)
19:35 Pingwiny z Madagaskaru III (6/15) - serial anim.
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (50) - serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu IX
23:00 Litewski przekręt - komedia sensacyjna Wlk. Brytania/Litwa 2014
01:05 Dzielnica strachu IX

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (6) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (31,32/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (2,54) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (2)
12:55 Trudne sprawy XIX (30—32/40) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (514, 35)
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (1,2) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (2) - serial kryminalny Polska 2026, wyk. Antoni Królikowski
22:40 Krwawa rozgrywka - film akcji Chiny/Hongkong/USA 2017, reż. Leo Zhang, wyk. Jackie Chan, Show Lo, Na-Na OuYang, Erica Xia-Hou
00:55 Love Island II (36)
02:00 Hardcorowy Lombard

METRO

07:10 J.A.G. VII (13/24)
08:10 SOS. Ekipy w akcji
09:05 Szpital (3,4/72)
11:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
13:05 Wycieczkowiec (2/20)
14:05 Przepis na życie
15:00 Zapukaj do moich drzwi
16:00 Słoneczny patrol III (10/22) - serial przyg. USA 92
17:00 Ciężarówką przez Stany IV (2/9) - serial dok.
18:00 Nasi w mundurach (3)
19:00 Kartoteka V - serial fabularno-dok. Polska 2014
21:05 Kryminalni VIII (1) - serial krym. Polska 2007
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (20/22) - serial krym. USA/Kanada 2011
00:20 The Traitors. Australia (2) - real tv Australia 2023
01:25 Ślub last minute (3)

eprasa.pl 8f338148e7

WTOREK 3.03

STOPKLATKA DVB T

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (57)
09:00 Robert Makłowicz (141, 143) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada (12/12)
12:00 Wojny kontenerowe (12,13/16) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXI (4,5,2/10) - serial dok.
16:00 MacGyver VI (16,17/21)
18:00 Hudson i Rex III (13/16)
18:55 Zajazd. Będzie się działo (25)
20:00 Więzień Brubaker (Brubaker) **** - dramat USA 1980, reż. Stuart Rosenberg, wyk. Robert Redford, Yaphet Kotto, Morgan Freeman, Jane Alexander (165 min)
22:45 Wróg numer jeden (Zero Dark Thirty) **** - thriller USA 2012, reż. Kathryn Bigelow, wyk. Jason Clarke, Mark Strong, Kyle Chandler, Jennifer Ehle (190 min)
01:55 Bal maturalny (Prom Night) ** - horror USA/Kanada 2008, reż. Nelson McCormick, wyk. Brittany Snow, Scott Porter (120 min)

KINO POLSKA

07:55 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace IV (4/10)
08:25 Polska Kronika Filmowa 07B/67 - film dok. Polska 1967
08:40 To nie ze mną (2)
09:05 Szumy i fonie - film krótkom. Polska 2024
09:30 Syn szczęścia - film krótkom. Polska 2024
09:50 Lekarstwo na miłość - komedia Polska 1966
11:55 Pieczone gołąbki - komedia Polska 1966, reż. Tadeusz Chmielewski, wyk. Krzysztof Litwin
14:00 Quo vadis - film historyczny Polska/USA 2001, reż. Jerzy Kawalerowicz
17:50 Czterej pancerni i pies (6,7) - serial wojenny Polska 66
20:00 Juliusz - komedia Polska 2018, reż. Aleksander Pietrzak, wyk. Wojciech Mecwaldowski, Jan Peszek, Anna Smołowik
21:55 W nich cała nadzieja - film s.f. Polska 2023, reż. Piotr Biedroń, wyk. Magdalena Wieczorek, Jacek Beler
23:40 Psy - film akcji Polska 1992, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Marek Kondrat
02:00 Czeka na nas świat - komedia Polska 2006, reż. Robert Krzempek, wyk. Sebastian Pawlak

ALE KINO+

09:35 Wolna krowa - film krótkom. PL 23 (40 min)
10:15 Karen Pirie II (3/3)
12:05 Vera XI (3/6)
13:55 Troje do pary (Shopgirl) *** - komediodramat USA 2005, reż. Anand Tucker, wyk. Steve Martin (130 min)
16:05 Osiem kobiet (8 femmes) *** - komedia krym. Francja/Włochy 2002, reż. François Ozon, wyk. Danielle Darrieux (135 min)
18:20 Vera XI (4/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2022
20:10 Kompromat - thriller *** Francja/Litwa 2022, reż. Jérôme Salle, wyk. Gilles Lellouche, Joanna Kulig, Louis-Do de Lencquesaing (150 min)
22:40 Wind River. Na przeklętej ziemi (Wind River) *** - film krym. USA/Wlk. Brytania/Francja 2017, reż. Taylor Sheridan (130 min)
00:50 Daaaaaali! - komedia *** Francja 2023, reż. Quentin Dupieux, wyk. Anaïs Demoustier, Gilles Lellouche, Edouard Baer, Pio Marmaï (90 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin IV (3/8)
08:30 Przyjaciółki XXV (1,2)
10:20 Świat według Kiepskich
14:25 Walentynki na Beacon Street - komedia romantyczna Kanada 2021, reż. Pat Kiely
16:20 Wodny świat - film s.f. USA 1995, reż. Kevin Reynolds
18:55 Mój przyjaciel szpieg - komedia sensacyjna USA/Kanada 2020, reż. Peter Segal
21:00 Pitch Perfect - komedia muzyczna USA 2012, reż. Jason Moore, wyk. Anna Kendrick
23:25 Erin Brockovich - film biograficzny USA 2000

KINO TV

07:35 Kojak II (3/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher (1,2/13)
11:00 Poirot II (2,3/10)
13:10 Panna Marple II (4/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher (3,4/13)
17:55 Poirot: Rendez-vous ze śmiercią XI (4) - film kryminalny Wlk. Brytania 2008
20:00 Strefa zrzutu - film sens. USA 1994, reż. John Badham, wyk. Wesley Snipes
22:20 Sędzia Dredd - film s.f. USA/Holandia/Wlk. Bryt. 95
00:00 Nienawistna ósemka - film kryminalny USA 2015

TVP KULTURA DVB T

08:20 Dobry tytuł
09:00 Pogranicze w ogniu (8)
10:10 Duże zwierzę - komediodramat *** Polska 2000, reż. Jerzy Stuhr, wyk. Jerzy Stuhr (85 min)
11:35 Poszukiwacze zaginionych arcydzieł
12:10 Nad rzeką, której nie ma *** - film psychologiczny Polska 1991 (105 min)
13:55 Kocie ślady - film krym. * Polska 1971 (95 min)
15:30 Leśmian - film biograficzny ** Polska 1990, reż. Leszek Baron (95 min)
17:05 Pogranicze w ogniu
18:15 Mody Polskie (1)
18:55 Kobieta pracująca – Irena Kwiatkowska
20:00 Wywiad z Ballmeyerem - spektakl teatralny Polska 1962, reż. Andrzej Wajda
21:05 Juno - komediodramat **** USA/Kanada 2007, reż. Jason Reitman, wyk. Ellen Page (105 min)
22:50 YYAA. Wojciech Bruszewski - film dok.
00:20 W poszukiwaniu dobrego filmu
01:00 Operacja Piorun - film *** sens. Wlk. Bryt. 65, reż. Terence Young (140 min)

WARNER TV

09:05 Bajer z Bel-Air IV
10:00 Za głosem serca
11:05 Pełna chata (1,2/22)
12:05 J.A.G. V (23,24/25)
14:00 Bajer z Bel-Air IV
16:00 Pełna chata (1,2,3,4/22)
18:10 Kopciuszek: Roztańczona historia - komedia muzyczna USA/Kanada 08
19:55 Stosunki międzymiastowe - komedia romant. USA 2010, reż. Nanette Burstein
22:00 Rio Bravo - western USA 1959, reż. Howard Hawks
00:55 Lśnienie - thriller Wlk. Brytania/USA 1980

PARAMOUNT

07:30 Elementary IV
09:15 Policyjna grupa pościgowa XX (2/15) - serial dok.
10:00 Narzeczona dla geniusza - komedia romantyczna USA 1994, reż. Fred Schepisi
12:00 Kate i Leopold - komedia romantyczna USA 2001
14:35 World Trade Center - film katas. USA 2006
17:25 Terminator: Genisys - film s.f. USA/Kanada 2015
20:00 Wasabi - komedia sensacyjna Japonia/Francja 2001
22:00 Pętla (3,4/4)
23:40 Wyzwanie dla kumpla - komedia USA/Kanada 2019

HBO

08:00 Jedz, módl się, kochaj *** - melodramat USA 2010 (135 min)
10:15 Królowa moich snów *** - komediodramat Kanada/Pakistan 23 (95 min)
11:50 Przegląd tygodnia: Wieczór z Johnem Oliverem (2)
12:40 Ostatnie wielkie dzieło *** - dramat hist. USA/Holandia 2019 (120 min)
14:40 Do diabła z miłością *** - komedia romantyczna USA/Niemcy 2003, reż. Peyton Reed (100 min)
16:20 The Last Showgirl *** - dramat obycz. USA 24, reż. Gia Coppola (90 min)
17:50 Drużyna AA - dramat ** obycz. Polska 2024, reż. Daniel Jaroszek (130 min)
20:00 I tak po prostu... III (9/12) - serial obycz. USA 25, wyk. Cynthia Nixon
20:30 Ród smoka (3/10)
21:35 Well Done! - komedia *** Francja/Luksemburg 2023 (110 min)
23:25 Prawa ludzi - dramat ** woj. USA 2024, reż. Phil Blattenberger (95 min)
01:00 Bezsenność **** - thriller USA/Wlk. Brytania 2002 (115 min)

CINEMAX

11:10 U.S. Palmese - komedia Włochy 25, wyk. Giulia Maenza
13:15 Juno - komediodramat USA/Kanada 2007
14:55 Motyl i skafander - film biograficzny Francja/USA 2007
16:45 Miasto wiatru - dramat obycz. F/Mongolia/Portugalia/Holandia/Niemcy/Katar 2023
18:35 Olmo - komedia USA/Meksyk 2025, reż. F. Eimbcke
20:00 Django - western USA 2012, reż. Quentin Tarantino
22:45 Zjawa - film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015, reż. Alejandro González Iñárritu

ROMANCE TV

09:45 Górski lekarz (4/15)
10:40 Rodzina to nie koncert życzeń - film obycz. Niemcy 17
12:30 Statek marzeń
14:25 Rodzice kłamią lepiej - komedia Niemcy 2017
16:15 Lilly Schönauer: Dobrze zaplanowana miłość - dramat obycz. Niemcy/Austria 2007
18:05 Górscy ratownicy
19:00 Górski lekarz (5/15)
20:00 Rosamunde Pilcher: Zakochana w kamerdynerze - film obycz. Niemcy 2024
21:55 Lato w Amalfi - film obyczajowy Niemcy 2013
23:50 Górski lekarz (5/15)

CANAL+ PREMIUM

09:15 Kiler-ów 2-óch *** - komedia kryminalna Polska 1998 (115 min)
11:10 Miasto w blasku świąt ** - komedia Wlk. Brytania 2025 (90 min)
12:40 Masz ci los! - komedia *** Polska 2023, reż. M. Głowacki (90 min)
14:10 Planeta Singli. Osiem historii (2,3/8)
15:45 Bałtyk - film dok.
16:50 Łowcy skarbów ** - komedia Francja/Belgia 2024, reż. Barbara Schulz (100 min)
18:30 Inwazja - film dok.
20:00 Coldwater - serial krym. Wlk. Brytania 25, wyk. Andrew Lincoln
20:50 Making of C+
21:00 Wszystkie odcienie światła *** - dramat obycz. Francja/Indie/Luksemburg/Holandia/Włochy/Szwajcaria/USA/Belgia 2024, reż. Payal Kapadia (115 min)
22:55 Naznaczeni - komedia ** romant. USA 2025, reż. Nick Cassavetes, wyk. Chase Stokes (90 min)
00:25 I.S.S. - film s.f. USA ** 2023, reż. Gabriela Cowperthwaite (95 min)

TVN FABUŁA

08:35 Kino Buzz TOP5 (6)
08:45 Papiery na szczęście
09:50 Przepis na życie (1/13)
10:50 Szpital św. Anny (2/26)
11:50 Prawo Agaty VI
13:50 Teraz albo nigdy!
14:50 19+ - serial fab.-dok.
15:25 Papiery na szczęście
16:30 Seriaale: Rozmowy (1)
17:20 Podróż do wnętrza ziemi - film przygodowy USA 2008
19:25 Na Wspólnej XXIV
20:00 W ciemność. Star Trek - film s.f. USA 2013
22:55 Chłopi - film anim. Polska/Serbia/Litwa 2023

AMC

10:45 Kosmiczna kolizja - film s.f. USA 2020, reż. M. Boda
12:30 Apokalipsa w LA - film s.f. USA 2014, wyk. David Cade
14:05 I uderzył grom - film sensacyjny USA/Czechy/Wlk. Brytania/Niemcy 2005
16:05 Legenda - film fantasy USA/Wlk. Brytania 1985
17:55 Equilibrium - film s.f. USA 2002, reż. Kurt Wimmer
20:00 Liberator - film sensacyjny USA/Francja 1992
22:00 Intryga - thriller Włochy 2017, reż. Alessandro Capone
23:50 Policja - film krym. Wlk. Brytania/Niemcy/USA 2002

eprasa.pl 8f338148e7

AXN

08:25 Agenci NCIS X (4/24)
09:20 Castle II (16,17/24)
11:20 Unforgettable IV (7,8/13)
13:20 Rekrut V (5,6/22)
15:15 FBI: International (13,14/21) - serial akcji
17:10 Castle II (18,19/24)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (18,19/22)
21:05 Rekrut VII (11/18)
22:00 Walker: Strażnik Teksasu III (4/13) - serial krym.
22:55 Castle II (18,19/24)
00:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (18/22)

EPIC DRAMA

08:10 Lekarze na start
08:55 Agenci NCIS XVI (5/24)
09:50 Wszystkie stworzenia duże i małe - serial obycz.
11:10 Poirot VI (1/4)
13:20 Lekarze na start
14:05 Agenci NCIS XVI (5/24)
15:00 Panna Scarlet V (3/6)
16:10 Morderstwo w małym mieście II - serial krym.
17:05 Poirot VI (2/4)
19:20 Lekarze na start
20:10 Agenci NCIS XVI (6/24)
21:00 Morderstwo to nic trudnego (2/2) - miniserial
22:00 Poirot XII (1/4)
23:55 Lekarze na start

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (17)
08:35 Dorota was urządzi VI (3,4/12) - serial dok.
10:05 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (3, 4) - reality show
11:30 Ugotowani (5, 6)
13:35 Kuchenne rewolucje (6, 13) - reality show Polska 18
15:40 Ukryta prawda (14/60)
16:40 Jestem z Polski III
18:45 Kuchenne rewolucje (5, 6) - reality show Polska 17
20:50 Ostre cięcie (1) - reality show Polska 2025
21:50 Jestem z Polski VII (5,9)
23:50 Apetyt na miłość (2, 6)

TVN TURBO

08:00 Dobra robota (1)
08:45 Najdziwniejsze samochody świata (10) - mag.
09:15 Fani czterech kółek XVII
11:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować
18:00 Raport Turbo (4930)
18:15 Z drugiej ręki (1) - mag.
19:00 Polskie pościgi policyjne II (2) - serial dokumentalny
19:30 Moto Fachury (1) - mag.
20:30 Uwaga! Pirat (1)
22:00 Raport Turbo (4930)
23:05 Zawodowi handlarze (1)

BBC FIRST

08:40 Lewis II (1/8)
09:45 Ojciec Brown V (7/15)
10:45 Śmierć pod palmami XIV
11:50 Śmierć z dala od palm III
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XI (6/10)
15:50 Lewis II (1/8)
16:55 My Life is Murder III
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XIV (5/8) - serial kryminalny
21:00 Death Valley (5/6)
22:00 Shakespeare i Hathaway: prywatni detektywi V
23:00 Tajemnice Brokenwood

FX

08:15 Dr House VIII (2/22)
09:10 9-1-1 VIII (10/18)
10:05 Kości XII (12,1/12)
11:55 FBI (8,9/22)
13:45 Castle II (19,20/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki (7,8/18) - serial krym. USA 24
17:25 Tropiciel II (8/20)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (8,9/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (11,12/22)
22:00 Rambo III - film sens. USA 88, reż. Peter MacDonald
00:05 Elsbeth II (15/20)
01:00 Agenci NCIS: Początki (8/18) - serial krym. USA 2024

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży IV - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VII
12:00 Tu jest pięknie V (8/8)
12:45 Nieoczywiste miejsca III
13:55 House Hunters (2, 3)
15:05 Mieszkanie na miarę (1)
17:00 Polowanie na ogród VII
18:10 Weekendowa metamorfoza (6, 7) - reality show
20:05 Dorota inspiruje (2)
21:00 Dorota was urządzi (4,5/12) - serial dok.
22:30 House Hunters
00:35 Kupujemy dom na plaży

BBC LIFESTYLE

12:20 Kulinarne podróże Billy'ego i Doma (7/8)
13:25 Najbardziej tajemnicze domy świata (5)
14:30 Mistrzowie ceramiki (6)
15:40 Bake off: zawodowcy (1)
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (11)
17:45 Najbardziej tajemnicze domy świata (6)
18:45 Mistrzowie ceramiki (5)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (2) - program rozrywk.
21:00 Kulinarne podróże Billy'ego i Doma (8/8)
22:00 Uwiedzione: sypiając z tajniakiem (2/3) - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół (3,4/24)
08:55 Przyjaciele IV (6—11/24)
11:55 Teoria wielkiego podrywu VII (11—16/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół (5—8/24)
16:30 Przyjaciele IV (12—17/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu VII (17—22/24) - serial kom. USA 2014, wyk. Jim Parsons
22:00 The Office PL II (11,12)
23:05 Comedy Club (4, 5)
00:05 Miasteczko South Park XI (4,5/14)
01:00 Pracoholicy III (1/20)

TVP SERIALE

08:30 Komisarz Alex VI (4)
09:20 Rodzinka.pl
09:50 Klan - telenowela
10:25 Ranczo (11/13)
11:15 M jak miłość
12:15 Pan Mama (1/20)
12:50 Zaraz wracam II (34)
13:30 Ojciec Mateusz XXIII
15:25 Komisarz Alex VI (5)
16:15 Na sygnale
17:25 Ranczo (12,13/13) - serial kom. Polska 2006
19:30 Ojciec Mateusz XXIII (9) - serial krym. Polska 2019
21:30 Ranczo II (1,2/13)
23:35 Ojciec Mateusz XXIII (6)
00:35 Na dobre i na złe

CANAL+ KUCHNIA

14:25 ABC gotowania – kuchnia turecka (4) - mag.
14:55 Jakubiak rozgryza Polskę (10) - mag. kulinarny
15:25 Zgrillowani (1)
15:55 Javier Peña zjada świat
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (14, 15)
17:50 Jamie Oliver (7, 8)
18:45 m jak mięso (2)
19:10 Jakubiak rozgryza... (20)
19:25 m jak mięso (3, 4)
20:15 Podróże piekarza z Hebrydów (1) - magazyn
21:15 Anthony Bourdain X
00:45 David w Europie (5)

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Małe i wspaniałe XI (7/8)
14:00 Cudotwórcy VII (17)
14:50 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
16:00 Daleko od miasta XIII (1)
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
20:10 Daleko od miasta X
21:00 Cudotwórcy VII (5/13)
22:00 Pokochaj lub sprzedaj
22:55 Wiejskie domy do liftingu (5) - reality show

PLANETE+

12:35 360° – świat bez granic
13:45 Aborygeni – pierwsi wynalazcy (1/4) - serial dok.
14:50 Targowiska świata (1)
15:50 Niezwykłe podróże koleją VIII (6/7) - serial dok.
16:55 Krajobrazy świata (9/12)
18:00 Świat z góry XI (10/14)
18:40 Dzikie zwierzęta w mieście (1) - film dok. Austria 2018
19:45 Wielka rewolucja RNA
20:50 Niezwykłe podróże koleją V (3/5) - serial dok.
21:55 Udar - film dok. Kan. 21
22:55 Lombard - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Zapomniane kopalnie złota (4/8) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski II (13/16)
11:00 Pojedynki Eda Stafforda II (5/6) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek (4/8)
13:00 Nagi instynkt przetrwania IV (12,10/16) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Bimbrownicy XIII (1)
17:00 Celnicy na straży Europy VI (3,4/20) - serial dok.
18:00 Zawodowcy: drwale II
19:00 Złomowisko PL VII
21:00 W oku cyklonu II (4)
22:00 Hazardziści II (6/8)
23:00 Bimbrownicy XIV (1)

TVP HISTORIA

11:30 Attenborough i jurajski potwór morski - film dok.
12:30 Narodziny nazizmu (1/3)
13:35 Film dokumentalny
14:00 Królowie
14:30 Stawka większa niż życie
15:40 Sensacje XX wieku
17:40 Czas honoru (3/13)
18:35 Kazimierz Pułaski
19:40 Królowie
20:20 07 zgłoś się (2)
21:20 Brytyjskie odliczanie do wojny (1/3) - serial dok.
22:20 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa (1/10) - serial dok.

HISTORY

14:30 Jak to wyjaśnić III
15:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (5/10)
16:15 Gwiazdy lombardu: skarby Ameryki II (10)
17:10 Tajne kryjówki dyktatorów (6/6) - serial dok.
18:10 Skarby mistycznego świata II (1/11) - serial dok.
19:05 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (12/18)
20:00 Triumf i upadek nazistów (5/10) - serial dok.
21:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
22:00 Klątwa Wyspy Dębów
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (9/26)

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Strzegąc granic XII
15:00 Morski patrol: Hiszpania
16:00 Egipt: miejsce pełne tajemnic VI (6,3)
18:00 II wojna światowa: ukryta prawda (2/6) - serial dok.
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny (2/10)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXII (1/10) - serial dok.
21:00 UFO: przełomowe śledztwa II (4/6) - serial dok.
22:00 Prehistoryczne potwory (4/6) - serial dok. Wlk. Bryt. 21
23:00 Tajemnicze wyspy

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (50)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII
12:00 Wraki, które zmieniły świat (10/10) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Kolaboranci Hitlera
16:00 Kryptonim szef VII
18:00 Rolnicy. Podlasie VI (33,34) - serial dok. Polska 24
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Najkrwawsze bitwy drugiej wojny światowej
22:00 Kolaboranci Hitlera
00:00 Starożytni kosmici XIV
01:00 Rolnicy. Podlasie V

BBC EARTH

12:25 Planeta doskonała (5/5)
13:25 Fenomeny współczesnego życia II (1/6) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu IX
15:30 Życie na pustkowiu III
16:35 Na tropie egipskich grobowców (1) - dokument
17:35 Malownicze trasy kolejowe II (7/8) - serial dok.
18:40 Błękitna planeta (2/8)
19:45 Królestwo zwierząt
20:55 Życie na pustkowiu: powroty III (5) - serial dok.
21:55 W okowach mrozu IX
22:55 W naszych umysłach II
00:00 Chirurdzy - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

10:10 Naziści: ściśle tajna nauka (1) - serial dok.
11:10 Tajne bazy nazistów
12:10 Linie frontu - serial dok.
13:15 Militarny ranking (6/10)
14:25 Naziści: korzenie zła (4)
15:30 Świta Hitlera (5/6)
16:45 Naziści: ściśle tajna nauka (1) - serial dok.
17:45 Tajne bazy nazistów
18:40 Linie frontu - serial dok.
19:50 Militarny ranking (6/10)
21:00 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
22:00 Tajne bazy nazistów IV
23:05 II wojna światowa: bombowce: Dniem i nocą (5)

eprasa.pl 8f338148e7

Od A do Z

BĘKART ★★★
film biograficzny, Dania/Szwecja/Norwegia/Niemcy 2023, reż. Nikolaj Arcel, wyk. Mads Mikkelsen, Amanda Collin
23:55 | hbo
Mads Mikkelsen jako Ludvig Kahlen – duński oficer, który w połowie XVIII wieku odszedł z armii i założył kolonię rolną na nieurodzajnych (wtedy) wrzosowiskach Jutlandii, stanowiących 2/3 terytorium kraju.

GODZINY STRACHU ★★★
thriller, Wlk. Brytania/Kanada/USA 2007, reż. Mike Barker, wyk. Pierce Brosnan, Maria Bello, Gerard Butler
21:20 | tvp 1
Gdy Neil Randall odwozi żonę na spotkanie z siostrą, z tylnego siedzenia samochodu mierzy do nich nieznajomy mężczyzna. Twierdzi, że porwał ich córkę. Jego celem nie jest jedynie wymuszenie okupu.

IDŹ POD PRĄD ★★
dramat obycz., Polska 2024, reż. Wiesław Paluch, wyk. Ignacy Liss, Maciej Piotrowski
20:00 | tvp kultura
Opowieść o narodzinach kultury punkowej w Polsce, wraz z powstaniem zespołu KSU w Ustrzykach Dolnych, dostrzeżonego przez Radio Wolna Europa, tym bardziej więc zdaniem SB zjawiska niepożądanego.

JUNO ★★★★
komediodramat, USA/Kanada 2007, reż. Jason Reitman, wyk. Ellen Page, Michael Cera
23:55 | tvp kultura
Oscar za dowcipny scenariusz i dziesiątki innych nagród dla opowieści o nastolatce, która w szkole średniej zaszła w ciążę i potrafiła stanąć na wysokości zadania. Wspaniała lekcja dojrzałości!

KONTRAKT NA ZABIJANIE ★★
dramat krym., USA/Niemcy 2006, reż. Bruce Beresford, wyk. Morgan Freeman, John Cusack, Jamie Anderson
20:00 | stopklatka
Samotny ojciec zabiera sprawiającego problemy syna na szkołę przetrwania, gdzie przypadkowo jest świadkiem zamachu na konwój FBI z groźnym przestępcą, i postanawia wziąć sprawiedliwość w swoje ręce.

Wejście smoka

23:35 | tvn 7
★★★★★

• FOT. MATERIAŁY PRASOWE.

FILM SENS.
HONGKONG/USA 1973, REŻ. ROBERT CLOUSE, WYK. BRUCE LEE, JOHN SAXON, AHNA CAPRI

Pośmiertny triumf Bruce'a Lee w klasyku gatunku: chcący pomścić swoją zhańbioną siostrę mistrz kung-fu bierze udział w turnieju zorganizowanym przez demona zła. Lektura obowiązkowa.

MYZ

KRÓLESTWO ★★★
thriller, USA/Niemcy/Emiraty Arabskie 2007, reż. Peter Berg, wyk. Jamie Foxx, Ashraf Barhom, Jennifer Garner
21:50 | canal+ premium
Gorzka konstatacja: ropa rządzi światem. Plus historia śledztwa w sprawie zamachu terrorystycznego na amerykańskie osiedle w Arabii Saudyjskiej. I Jamie Foxx jako agent FBI w misji niemożliwej.

MINUTA PO ŚMIERCI ★★
thriller, USA 2022, reż. Michael Mailer, wyk. Cole Hauser, Jaimie Alexander, Morgan Freeman
22:00 | tv puls
Makler porzuca miasto i wraca w rodzinne pielesze. Na dzień dobry zdradza pewną tajemnicę giełdy, ale ci, którzy chcieli ją wykorzystać, ponieśli straty. W rewanżu pada ofiarą biznesowego przekrętu.

NIE MARTW SIĘ, KOCHANIE ★★★
thriller, USA 2022, reż. Olivia Wilde, wyk. Florence Pugh, Harry Styles, Chris Pine
21:00 | tvn 7
Olivia Wilde za kamerą: osiedle jak z lat 50., codziennie rano mężowie jadą do pracy, a żony dbają o domy. Idylla trwa do chwili, kiedy jedna z pań zapragnie dowiedzieć się, czym zajmują się panowie.

OCALONY ★★★★
dramat wojenny, USA/Wlk. Brytania 2013, reż. Peter Berg, wyk. Mark Wahlberg, Taylor Kitsch, Emile Hirsch
23:55 | tv puls
O Amerykanach w Afganistanie na faktach: kilkuosobowy oddział komandosów wysłany z zadaniem likwidacji jednego z przywódców talibów wpada w zasadzkę. Trzeba wydostać się z okrążenia. Mocne kino.

OCEAN'S ELEVEN: RYZYKOWNA GRA ★★★
film sens., USA 2001, reż. Steven Soderbergh, wyk. George Clooney, Brad Pitt, Matt Damon
22:00 | warner tv
George Clooney na czele grupy dokonującej zuchwałego skoku na skarbiec trzech kasyn w Las Vegas, których właściciel uwiódł mu żonę. Plus Julia Roberts i kwiat hollywoodzkiego gwiazdorstwa.

OSTATNI BASTION ★★
film sens., USA 2001, reż. Rod Lurie, wyk. Robert Redford, James Gandolfini, Mark Ruffalo
21:55 | stopklatka
Robert Redford jako zdegradowany generał i bohater wojenny skazany za niesubordynację i osadzony w ciężkim więzieniu, gdzie staje na czele buntu przeciwko sadystycznemu naczelnikowi.

POGROMCY DUCHÓW ★★★
komedia sensacyjna, USA 1984, reż. Ivan Reitman, wyk. Bill Murray, Dan Aykroyd, Sigourney Weaver
20:00 | cinemax
Przebój Ivana Reitmana: Nowy Jork celem ataku sił piekielnych, którym próbuje stawić czoło zespół trzech parapsychologów. I śmiesznie, i strasznie – bez ironii, za to z przewagą śmiechu.

POWIDOKI ★★★
film biograficzny, Polska 2016, reż. Andrzej Wajda, wyk. Bogusław Linda, Bronisława Zamachowska, Zofia Wichłacz
23:05 | tvp 1
Andrzej Wajda żegna się z widzami opowieścią o tragicznym schyłku życia wybitnego malarza i nauczyciela akademickiego Władysława Strzemińskiego w okowach stalinizmu. Wyrazisty Bogusław Linda.

REICH ★★
film sens., Polska 2001, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Mirosław Baka, Aleksandra Nieśpielak
20:10 | warner tv
Władysław Pasikowski o męskiej przyjaźni między gangsterami i o polskim światku przestępczym, ale przede wszystkim o tym, że Bogusław Linda powinien ustąpić miejsca Mirosławowi Bace.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 8f338148e7

ŚRODA 4.03

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Rodzina (nie od) święta
08:00 Serwis Info
08:25 Zaraz wracam II (36)
09:00 Ranczo VIII (9/13)
10:00 Komisarz Alex XXIII (5)
11:00 Ojciec Mateusz VI
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Program rolny
12:55 Fascynujące migracje
14:00 Wichrowe wzgórze
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy (476)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5855)
17:55 Klan - telenowela
18:20 Zaraz wracam II (37)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Omnibus – szybcy i mądrzy (2) - teleturniej Polska 2026
21:20 Godziny strachu *** **(Butterfly on a Wheel)** - thriller Wlk. Brytania/Kanada/USA 2007 (105 min)
23:05 Powidoki - film *** biograficzny Polska 2016, reż. Andrzej Wajda, wyk. Bogusław Linda (110 min)
00:55 Paranoja (Paranoia) ** - thriller USA/Indie/Francja 2013 (120 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Pożyteczni.pl (372)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7483) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7483) - mag. Polska 2026
11:55 Gwiazdorska kuchnia Ani (34) - mag. kulinarny
12:30 Koło fortuny (2150)
13:15 Panna młoda (2/50)
14:05 Va banque (1016)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (100) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2151)
16:35 Familiada (3044)
17:20 Panna młoda (3/50) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (1017)
18:50 Jeden z dziesięciu (20) - teleturniej Polska 2025
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2026
20:40 Przepis dnia (30)
20:55 Na dobre i na złe
21:55 Na sygnale
22:55 Peaky Blinders VI (1/6) - serial gangsterski Wlk. Brytania 2022
00:05 Słońce też jest ** **gwiazdą (The Sun Is Also a Star)** - dramat miłosny USA 2019, reż. Ry Russo-Young, wyk. Yara Shahidi (110 min)
01:55 Na przekór losowi (1/8) - serial obycz.

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień (582)
08:30 Malanowski i Partnerzy IV (40,1)
09:30 Trudne sprawy XXII (37,38) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XI (46—48/60) - serial fabularno-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (1) - serial fabularno-dok.
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5849)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (2) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (3)
18:00 Pierwsza miłość 49 (217) - serial obycz. Polska 25
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (304)
19:40 Pogoda - Polska 2026
19:55 Milionerzy (63) - teleturniej Polska 2025

20:30 Farma (163) - reality show Polska 2025
21:30 Bez pudru, czyli Kabaret plus... (1) - program rozrywkowy
22:45 American Pie: Zjazd ** **absolwentów (American Reunion)** - komedia USA 2012, reż. Jon Hurwitz, Hayden Schlossberg (140 min)
01:05 Green Hornet - film *** sensacyjny USA 2011, reż. Michel Gondry, wyk. Seth Rogen, Jay Chou (155 min)

TVN

05:35 Uwaga! (7941) - mag. reporterów Polska 2026
05:50 Ukryta prawda (44/60)
06:45 Kuchenne rewolucje XXVI (4) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5643)
11:20 Doradca smaku (25)
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Pirat", Olsztyn XVI (5) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje: Koronowo – Nasze smaki 30 (3) - reality show Polska 2025
13:40 Ukryta prawda (43,44/48) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny (14/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny III (3) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (3)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7942) - mag.

20:15 Na Wspólnej XXIV - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 The Floor (14)
21:30 Królowa przetrwania (1) - reality show
23:00 Bękarty (Father ** **Figures)** - komedia USA 2017, reż. Lawrence Sher, wyk. Owen Wilson, Ed Helms, J.K. Simmons (140 min)
01:20 Kuchenne rewolucje: Borysławice 30 (1)
02:25 Dubaj. Pustynia pełna bogactwa (1/3)

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (7,8/22) - serial sens. USA 1999, wyk. Don Johnson, Cheech Marin
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (8,11/15) - serial sens. Niemcy 2011
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2010
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (5,6) - serial obycz.
16:00 Ranczo VIII (4,5/13) - serial kom. Polska 2014
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (2,3) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 Child Alert (Amber *** **Alert)** - thriller USA 2024, reż. Kerry Bellessa, wyk. Hayden Panettiere (120 min)
22:00 Minuta po śmierci ** **(The Minute You Wake Up Dead)** - thriller USA 2022, reż. Michael Mailer (115 min)
23:55 Ocalony (Lone **** **Survivor)** - dramat wojenny USA/Wlk. Brytania 2013, reż. Peter Berg (140 min)
02:15 Dzielnica strachu IX

TVN7

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (57,1,2/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (37,54,55/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
14:00 Detektywi (31/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny (43) - serial obycz. Polska 2025
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska VII (4)
17:00 Tajemnice miłości - serial fabularno-dok.
18:00 Opowieści małżeńskie (2/24) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (34/48) - serial fab.-dok. Polska 2024
20:00 Hotel Paradise (3) - real tv Polska 2026
21:00 Nie martw się, kochanie (Don't Worry *** **Darling)** - thriller USA 2022, reż. Olivia Wilde, wyk. Florence Pugh, Harry Styles (155 min)
23:35 Wejście smoka **** **(Enter the Dragon)** - film sens. Hongkong/USA 1973, reż. Robert Clouse, wyk. Bruce Lee, John Saxon, Ahna Capri (135 min)
01:50 Hotel Paradise (2)

MEZZO

11:35 Intermezzo
12:00 Cavalli – Mariana Flores & Leonardo García Alarcón – Bayreuth Baroque Opera Festival - muzyka klas.
13:30 Benjamin Bernheim, Filharmonicy Berlińscy, Kirił Pietrienko: Koncert Sylwestrowy 2025
15:00 Joyce DiDonato, Il Pomo d'Oro, Maxim Emelyanychev: Eden
16:35 Intermezzo
17:35 IX Symfonia Maurice'a Béjarta: Béjart Ballet Lausanne i Balet Tokijski - balet Jap. 2014
18:55 Festiwal Muzyki Kameralnej w Jerozolimie 2022: Rachmaninow, Weinberg
20:30 Ludwig van Beethoven: Fidelio - opera Holandia 2024
23:00 Madeleine Peyroux w Grand-Théâtre w Bordeaux

PULS 2

11:30 Dinopociąg (3/40)
12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie IV (4,2/10)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous IV
16:00 My Little Pony
17:00 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII (3)
17:10 Blue III (36,37/50)
17:40 Świnka Peppa II (13/52)
17:45 Bing (37,38/78)
18:15 Masza i niedźwiedź VII
18:30 Myszka Miki: Frajdomek II (29/30)
19:00 Psi patrol V (15/26)
19:35 Pingwiny z Madagaskaru III (7/15)
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (51)
21:00 Dzielnica strachu IX
23:00 Narodziny Bogów: Królestwo burz - film przyg. Chiny 2023, reż. Wuershan

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (7) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (33,34/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (3,55) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (3) - serial fab.-dok. Polska 2026
12:55 Trudne sprawy XIX (33,34,35/40) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (35, 36)
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (2,3) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (3) - serial kryminalny Polska 2026
22:40 Leon zawodowiec - dramat krym. Francja/USA 1994, reż. Luc Besson, wyk. Jean Reno, Natalie Portman
00:55 Love Island II (37)
02:00 Hardcorowy Lombard
02:30 Interwencja (5846)

METRO

07:10 J.A.G. VII (15/24)
08:10 SOS. Ekipy w akcji
09:05 Szpital (5,6/72)
11:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
13:05 Wycieczkowiec (18/20)
14:05 Przepis na życie
15:00 Zapukaj do moich drzwi
16:00 Słoneczny patrol III (11/22) - serial przyg. USA 1992
17:00 Ciężarówką przez Stany IV (3/9) - serial dok.
18:00 Nasi w mundurach (4)
19:00 Kartoteka V
21:05 Kryminalni VIII - serial kryminalny Polska 2008
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (21/22) - serial krym. USA/Kanada 2011
00:20 The Traitors. Australia (3) - real tv Australia 2023
01:30 Ślub last minute (4)
02:30 Ach, ta impreza! (2)

eprasa.pl 8f338148e7

ŚRODA 4.03

STOPKLATKA

08:30 **Wojciech Cejrowski – boso przez świat** (58)
09:00 **Robert Makłowicz** (128, 153) - magazyn
10:50 **Wojny magazynowe: Kanada** (2) - serial dok.
11:55 **Wojny kontenerowe** (13,14/16) - serial dok.
13:00 **Katastrofy w przestworzach XXI** (5,6/10) - serial dok. Kanada 2021
16:00 **MacGyver VI** (17,18/21)
18:00 **Hudson i Rex III** (14/16) - serial krym. Kanada 20
18:55 **Zajazd. Będzie się działo** (26)
20:00 **Kontrakt na zabijanie (The Contract)** ** - dramat krym. USA/Niemcy 2006, reż. Bruce Beresford, wyk. Morgan Freeman, John Cusack, Jamie Anderson (115 min)
21:55 **Ostatni bastion (The Last Castle)** ** - film sens. USA 2001, reż. Rod Lurie, wyk. Robert Redford, James Gandolfini, Mark Ruffalo (220 min)
01:35 **Nieśmiertelny II: Nowe życie** * - film fantasy Wlk. Brytania/Francja/Argentyna/USA 1991, reż. Russell Mulcahy (135 min)

KINO POLSKA

08:05 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace IV (5/10)
08:40 Polska Kronika Filmowa 11A/72 - film dok. Polska 1972
08:55 To nie ze mną (3)
09:35 Agent nr 1 - dramat wojenny Polska 1971, reż. Zbigniew Kuźmiński
11:40 Prawo i pięść - film psychologiczny Polska 1964, reż. Jerzy Hoffman, Edward Skórzewski, wyk. Gustaw Holoubek, Zofia Mrozowska
13:45 Falenicka Atlantyda
14:55 Wierna rzeka - melodramat Polska 1983, reż. Tadeusz Chmielewski, wyk. Małgorzata Pieczyńska
18:05 Czterej pancerni i pies (7,8) - serial wojenny Polska 66
20:05 W imię... - thriller Polska 2013, reż. Małgorzata Szumowska, wyk. Andrzej Chyra, Mateusz Kościukiewicz
22:05 Misja Afganistan (9,10) - serial wojenny Polska 2012
23:55 Sługi boże - thriller Polska 2016, reż. Mariusz Gawryś, wyk. Bartłomiej Topa, Julia Kijowska, Małgorzata Foremniak, Adam Woronowicz
02:05 Wyklęty - dramat woj. Polska 2017, reż. Konrad Łęcki, wyk. Wojciech Niemczyk, Marcin Kwaśny, Robert Wrzosek, Hanna Świętnicka

ALE KINO+

09:25 **Pogrzeb panieństwa** - film krótkom. Francja 2022 (50 min)
10:15 **Patience** (1,2/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2024
12:20 **Vera XI** (4/6)
14:10 **Pod Starym Dębem (The Old Oak)** *** - dramat obycz. Wlk. Brytania/Francja/Belgia 2023, reż. Ken Loach (135 min)
16:25 **Porwanie Heinekena (Kidnapping Mr. Heineken)** *** - film sens. Holandia/Belgia/Wlk. Bryt./USA 15, reż. Daniel Alfredson, wyk. Anthony Hopkins (115 min)
18:20 **Vera XI** (5/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2021
20:10 **Żona seryjnego mordercy** (3/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2023, wyk. Gaia Bavaro
22:10 **Sztuka zbrodni (The Postcard Killings)** ** - film krym. USA/Wlk. Bryt./Niemcy 2020, reż. Danis Tanović (120 min)
00:10 **Fatalny rejs** (1,2/8) - serial kryminalny Norwegia/Dania 2023
01:55 **Kruk. Czorny Woron nie śpi** (3/6) - serial kryminalny Polska 2021

POLSAT FILM

08:25 Przyjaciółki XXV (3,4)
10:20 Świat według Kiepskich
13:05 Czarownica - komedia romantyczna USA 2005
15:20 Jak rozpętałem II wojnę światową: Ucieczka - komedia Polska 70, reż. T. Chmielewski
16:55 Władcy umysłów - film s.f. USA 2011, reż. George Nolfi
19:15 Bez hamulców - film sensacyjny USA 2012
21:00 Elizjum - film s.f. USA/Kanada 2013, reż. Neill Blomkamp, wyk. Matt Damon
23:25 Creed: Narodziny legendy - dramat obycz. USA 2015

KINO TV

07:30 Kojak II (4/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher (3,4/13)
11:05 Poirot II (5,6/10)
13:10 Panna Marple III (1/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher (5,6/13)
17:55 Poirot XII (2/4)
20:00 Szybcy i martwi - western USA/Japonia 1995, reż. Sam Raimi, wyk. Sharon Stone, Gene Hackman
22:25 Porachunki - komedia krym. USA/Francja/Wlk. Brytania 2013, reż. Luc Besson
00:40 Omen - horror USA/Wlk. Brytania 1976

TVP KULTURA

08:20 **Porozmawiajmy szczerze** - rozmowa
09:00 **Pogranicze w ogniu**
10:10 **Leśmian** - film biograficzny Polska 1990, reż. Leszek Baron (90 min) **
11:40 **Po prostu Krystyna Feldman** - film dok.
12:55 **Tygodnik kulturalny**
13:45 **Głód serca** - film obycz. Polska 1987, reż. Roman Załuski (100 min) **
15:25 **Kocie ślady** - film krym. Polska 1971, reż. Paweł Komorowski (90 min) *
17:00 **Pogranicze w ogniu**
18:05 **Dobre strony** (10)
18:30 **Informacje kulturalne**
18:55 **Reżyserzy IV** (8)
19:45 **WTEM** (14, 16)
20:00 **Idź pod prąd** - dramat obycz. Polska 2024, reż. Wiesław Paluch, wyk. Ignacy Liss, Maciej Piotrowski (110 min) **
21:50 **Przygody Sherlocka Holmesa** (1/13) - serial krym. Wlk. Brytania 1984
22:55 **Jesień z Bluesem** - koncert Polska 1987
23:55 **Juno** - komediodramat USA/Kanada 2007, reż. Jason Reitman, wyk. Ellen Page (110 min) ****
01:45 **Informacje kulturalne**

WARNER TV

08:05 J.A.G. V (23/25)
09:00 Bajer z Bel-Air IV
10:00 Za głosem serca
11:05 Pełna chata (3,4/22)
12:05 J.A.G. V (24,25/25)
14:00 Bajer z Bel-Air IV
16:00 Pełna chata (3,4,5,6/22)
18:00 Dorwać smarta - komedia USA 2008, reż. Peter Segal
20:10 Reich - film sens. Polska 01, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda
22:00 Ocean's Eleven: Ryzykowna gra - film sens. USA 01
00:20 Długi pocałunek na dobranoc - thriller USA 1996

PARAMOUNT

09:35 Pełzaki: Gdzie jest bobas? - film anim. USA 1998
11:20 Przyjaciel gangstera - komedia krym. Francja/Włochy 03, reż. Francis Veber
13:05 Czy leci z nami pilot? - komedia USA 1980
15:00 Kate i Leopold - komedia romantyczna USA 2001
17:45 Super 8 - film s.f. USA 2011, reż. J.J. Abrams
20:00 Choć goni nas czas - komediodramat USA 2007
22:00 Miłość, seks & pandemia - serial obycz. Polska 2020
23:40 Ostra jazda - komedia USA 2000, reż. Todd Phillips

HBO

08:50 **Trenerzy** - komedia Włochy 2024, reż. Andrea Jublin (90 min) **
10:20 **Detektyw Monk: Ostatnia sprawa** *** - komedia kryminalna USA 2023, reż. Randall Zisk (95 min)
11:55 **Przypadek Harolda Cricka** **** - komedia USA/Wlk. Brytania 2006, reż. Marc Forster, wyk. Will Ferrell (110 min)
13:45 **Marsjanin** - film s.f. USA/Wlk. Brytania 2015, reż. Ridley Scott, wyk. Matt Damon (140 min) ****
16:05 **Across the Universe** *** - musical USA/Wlk. Brytania 2007 (130 min)
18:15 **Dotknięci miłością** ** - dramat obycz. Wlk. Bryt./Irlandia 2024, reż. Polly Steele (105 min)
20:00 **Serdecznie zapraszamy** ** - komedia romantyczna USA 2025, reż. Nicholas Stoller, wyk. Will Ferrell (110 min)
21:50 **Branża IV** (8/8)
22:50 **Chętni na seks** (1)
23:55 **Bękart** - film biograf. Dania/Szwecja/Norw./Niemcy 2023, reż. Nikolaj Arcel (130 min) ***

CINEMAX

12:35 Whiplash - dramat obyczajowy USA 2014
14:25 Dom w Portugalii - dramat obyczajowy Portugalia/Hiszpania 2025
16:20 Wszystkie kolory świata pomiędzy czernią a bielą - dramat obyczajowy Nigeria 2023
17:55 Głębia - film przygodowy Wlk. Brytania/USA 1977
20:00 Pogromcy duchów - komedia sensacyjna USA 84
21:45 Portland Tower (1,2,3/3)
00:05 Pięć minut nieba - dramat kryminalny Irlandia/Wlk. Brytania 2009

ROMANCE TV

12:25 Oniemiała w Irlandii - komedia Niemcy 2021
14:20 Rosamunde Pilcher: Rocznica ślubu - film obycz. Niemcy 2022, reż. K. Meeder
16:15 Pokój ze stajnią: Łut szczęścia - komedia Niemcy 21
18:05 Górscy ratownicy
19:00 Górski lekarz (6/15)
20:00 Doktor Herz i doktor Holly: Diagnoza „nowy start" - dramat obyczajowy Niemcy 2023, reż. Wolfgang Eißler
21:55 Doktor Herz i doktor Holly: Matczyne uczucia - dramat krym. Niemcy 2023
23:50 Górski lekarz (6/15)

CANAL+ PREMIUM

09:05 **Długi weekend** *** - film obycz. Polska 2004, reż. Robert Gliński (75 min)
10:20 **Robin i obrońcy królestwa** ** - film przyg. Wlk. Bryt./Irlandia 2025, reż. Phil Hawkins (100 min)
12:00 **Balony** - film krótkom. Polska 2024 (30 min)
12:30 **Larp** - film krótkom. Polska 2014 (95 min)
14:05 **Planeta Singli. Osiem historii** (3,4/8)
15:45 **Premierowa jazda**
16:00 **Szpieg, który współczuł** - film dok.
17:50 **Chopin, Chopin!** *** - dramat obyczajowy Polska 2025, reż. Michał Kwieciński (130 min)
20:00 **Klangor II** (1/8) - serial krym. Polska 2025
20:55 **Premierowa jazda**
21:00 **Para z sąsiedztwa II** (3/6) - serial sens.
21:50 **Królestwo** *** - thriller USA/Niemcy/Emiraty Arabskie 2007, reż. Peter Berg (110 min)
23:40 **Szkoda, że nareszcie** *** - film biograf. Polska 2025 (95 min)
01:15 **Wrooklyn Zoo** ** - dramat obyczajowy Polska 2024 (125 min)

TVN FABUŁA

08:45 Papiery na szczęście
09:50 Przepis na życie
10:50 Szpital św. Anny (3/26)
11:50 Prawo Agaty VI (4,5)
13:50 Teraz albo nigdy! (8/13)
14:50 19+ - serial fab.-dok.
15:25 Papiery na szczęście
16:30 Magia kina (5)
16:50 Kochaj i tańcz - komedia romantyczna Polska 2008
19:25 Na Wspólnej XXIV
20:00 Star Trek: W nieznane - film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
22:45 Plotka - komedia Francja 01, reż. Francis Veber

AMC

09:20 Misja - dramat historyczny Wlk. Bryt./Francja 1986
11:50 Uciekająca panna młoda - komedia USA 1999
14:05 Uczeń Merlina (1) - film fantasy USA/Kanada 2006
16:00 Uczeń Merlina (2) - film fantasy USA/Kanada 2006
17:50 Powiedz „tak" - komedia romantyczna USA/Niemcy 2001, reż. Adam Shankman
20:00 Ring - horror USA/Japonia 2002, reż. Gore Verbinski, wyk. Naomi Watts
22:05 Zaginiona dziewczyna - thriller USA 2014
01:05 Szepty mroku IV (3)

eprasa.pl 8f338148e7

AXN

08:15 Agenci NCIS X (6/24)
09:10 Castle II (18,19/24)
11:10 Unforgettable: Zapisane w pamięci IV (9,10/13)
13:10 Rekrut V (7,8/22)
15:10 FBI: International (15,16/21) - serial akcji USA 21
17:05 Castle II (20,21/24)
19:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (20,21/22)
21:05 Doktor Larsen (5/10)
22:05 Zabójcza broń II (6/22)
23:05 Castle II (20,21/24)
00:50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (20/22)

EPIC DRAMA

08:25 Lekarze na start
09:10 Agenci NCIS XVI (6/24)
10:10 Wszystkie stworzenia duże i małe II (1/6)
11:05 Poirot VI (2/4)
13:25 Lekarze na start
14:10 Agenci NCIS XVI (6/24)
15:00 Panna Scarlet V (4/6)
16:10 Morderstwo w małym mieście II - serial krym.
17:05 Poirot VI (3/4)
19:20 Lekarze na start
20:10 Agenci NCIS XVI (7/24)
21:00 Morderstwo to nic trudnego (3/3) - miniserial
22:00 Poirot XIII (1/5)
00:00 Lekarze na start

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (19)
08:35 Dorota was urządzi VI (5,6/12) - serial dok. Polska 17
10:05 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (5, 6) - reality show
11:30 Ugotowani (7, 8)
13:35 Kuchenne rewolucje (8, 2) - reality show Polska 18
15:40 Ukryta prawda (15/60) - serial fab.-dok. Polska 2023
16:40 Jestem z Polski III (14)
18:45 Kuchenne rewolucje (7, 8) - reality show Polska 17
20:50 Bazary Europy
21:50 Jestem z Polski VII (6,7)
23:50 Apetyt na miłość (3, 7)

TVN TURBO

08:15 Farma Clarksona III (1/8)
09:15 Fani czterech kółek XVII
11:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować
18:00 Raport Turbo (4931)
18:15 Zawodowi handlarze (1)
19:00 Naprawy nie do naprawy (3) - mag. motoryzacyjny
19:45 Usterka XVI (1/25)
21:00 Wojny samochodowe (1)
22:00 Raport Turbo (4931)
23:05 Mobilni mechanicy (1)
23:50 Moto kombat (1)
00:35 Wojny samochodowe

BBC FIRST

08:40 Lewis II (2/8)
09:40 Ojciec Brown V (8/15)
10:40 Śmierć pod palmami XIV
11:45 Śmierć z dala od palm III
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XI (7/10)
15:50 Lewis II (2/8)
16:50 My Life is Murder III
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XIV (6/8) - serial kryminalny
21:00 My Life is Murder II (7,8/10) - serial kryminalny
22:55 Tajemnice Brokenwood
00:55 Śmierć pod palmami XIV

FX

08:15 Dr House VIII (4/22)
09:10 9-1-1 VIII (11/18)
10:05 Kości IX (2,3/24)
11:55 FBI (9,10/22)
13:45 Castle II (21,22/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki (8,9/18) - serial kryminalny
17:25 Tropiciel II (9/20)
18:19 CSI: Kryminalne zagadki Miami (10,11/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (13,14/22)
22:00 Elsbeth II (16/20)
22:55 Agenci NCIS: Początki (9/18) - serial krym. USA 2024
23:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami (10,11/24)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
10:00 Pomocy! Mój dom to katastrofa (10) - reality show
11:00 Zarobić na remoncie VII
12:00 Tu jest pięknie VI (2/12)
12:50 Nieoczywiste miejsca III
13:55 House Hunters (4, 5)
15:05 Mieszkanie na miarę II
17:00 Polowanie na ogród VIII
18:10 Weekendowa metamorfoza (8, 1) - reality show
20:05 Dorota inspiruje (3)
21:00 Dorota was urządzi
22:30 House Hunters (3—6)

BBC LIFESTYLE

12:30 Kurorty sławnych i bogatych (6/6) - serial dok.
13:30 Najbardziej tajemnicze domy świata (6)
14:30 Mistrzowie ceramiki (7)
15:40 Bake off: zawodowcy (2)
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (12)
17:45 Najbardziej tajemnicze domy świata (7)
18:45 Mistrzowie ceramiki (6)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (3) - program rozrywk.
21:00 Mistrzowie ceramiki (8)
22:00 ADHD: zrozumieć dziecko - film dok. Wlk. Bryt. 2025
23:00 Wstydliwe choroby IV

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół (7,8/24)
08:55 Przyjaciele IV (12—17/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VII (17—22/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół (9—12/24) - serial kom. USA 2003
16:30 Przyjaciele IV (18—23/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu VII (23,24,1—4/24)
22:00 The Office PL III (1,2)
23:05 Comedy Club (6, 7)
00:05 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy III (3/20)

TVP SERIALE

08:30 Komisarz Alex VI (5)
09:20 Rodzinka.pl (13)
09:55 Klan - telenowela
10:25 Ranczo (12/13)
11:20 Na dobre i na złe
12:20 Pan Mama (2/20)
12:55 Zaraz wracam II (35)
13:30 Ojciec Mateusz XXIII
15:25 Komisarz Alex VI
16:15 Na sygnale
17:20 Ranczo (13,1/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXIII (6,10) - serial krym. Polska 19
21:30 Ranczo II (2,3/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXIII
00:30 U Pana Boga w Królowym Moście (11,12/12)

CANAL+ KUCHNIA

11:35 Comfort Food (2,3/15)
12:25 Jamie Oliver (2, 3)
13:20 Podróż przez smaki Chin
14:25 ABC gotowania – kuchnia turecka (5) - mag.
14:55 Zgrillowani (1, 2) - mag.
15:55 Javier Peña zjada świat
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (15, 16)
17:50 Jamie Oliver (9, 10)
18:45 m jak mięso (3) - mag.
19:10 Jakubiak rozgryza... (21)
19:25 m jak mięso (4, 5)
20:15 Ziemia, ogień i smak (1)
21:15 Anthony Bourdain X
00:45 David w Europie (6)

CANAL+ DOMO

09:00 Ucieczka na wieś XXIV
10:55 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Małe i wspaniałe XI
14:00 Cudotwórcy VII (5/13)
14:50 Wielkie projekty XI
16:00 Meblokreacje (1, 2)
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty XI
20:10 Daleko od miasta XI (1,2)
21:00 Cudotwórcy VII (6/13)
22:00 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (4) - mag.
22:30 Daleko od miasta XV
23:25 Zbudujemy ten dom (1)

PLANETE+

13:45 Aborygeni – pierwsi wynalazcy (2/4) - serial dok.
14:50 Targowiska świata (2)
15:50 Niezwykłe podróże koleją IX (4/7) - serial dok.
16:55 Krajobrazy świata
18:00 Świat z góry XI (12/14)
18:40 Czarny Dziki Zachód
19:40 Partyzant z aparatem Leica - film dok. Izrael 2022
20:50 Niezwykłe podróże koleją V (4/5) - serial dok.
22:00 Premiera: Kobiety i pieniądze - serial dok. F 2025
23:10 Różowe trójkąty

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski II (14/16)
11:00 Pojedynki Eda Stafforda II (6/6) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek – samochody marzeń (5/8)
13:00 Nagi instynkt przetrwania IV (11,13/16) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Bimbrownicy XIII (2)
17:00 Celnicy na straży Europy VI (10,6/20)
18:00 Zawodowcy: drwale II
19:00 Złomowisko PL X
22:00 Ed Stafford: inicjacja (3)
23:00 Nagi instynkt przetrwania XI (11/12) - serial dok.
00:30 Porty: Hiszpania

TVP HISTORIA

12:45 Brytyjskie odliczanie do wojny (1/3) - serial dok.
14:00 Królowie
14:35 Stawka większa niż życie - serial wojenny
15:40 Sensacje XX wieku
17:40 Czas honoru (4/13)
18:35 Encyklopedia II wojny światowej (44)
19:00 Fake czy historia?
19:40 Królowie
20:15 07 zgłoś się (3)
21:05 Przed ekranem
21:20 Wszystkie wojny Rosji
22:25 Litwa. W cieniu wieży
23:30 Sensacje XX wieku

HISTORY

13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Gwiazdy lombardu XIII
14:30 Jak to wyjaśnić III
15:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (6/10)
16:15 Gwiazdy lombardu: skarby Ameryki II - serial dok.
17:10 Triumf i upadek nazistów (1/10) - serial dok.
18:10 Skarby mistycznego świata II (5/11) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 Starożytni kosmici: geneza II (5/12) - serial dok.
22:00 Pogromca tajemnic III
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (10/26) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Morski patrol: Hiszpania
16:00 Egipt: miejsce pełne tajemnic VI (2,4/8) - serial dok.
18:00 II wojna światowa: ukryta prawda (5/6) - serial dok.
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny (3/10)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXII (2/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Miasta w liczbach (6/8) - serial dok.
22:00 Premiera: Porzucone konstrukcje XIII - serial dok.
23:00 Służby ratownicze: Jukon (1) - serial dok. Kanada 24

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (51)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII (8,9,10,12/46) - serial dok.
12:00 Wraki, które zmieniły świat (2/10) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Kolaboranci Hitlera
16:00 Kryptonim szef VII
18:00 Rolnicy. Podlasie VI (35,36) - serial dok. Polska 24
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Łowcy nazistów (1/13)
22:00 Kolaboranci Hitlera
00:00 Starożytni kosmici XIV
01:00 Rolnicy. Podlasie V

BBC EARTH

12:20 Planeta doskonała: kulisy - serial dok. Wlk. Brytania
13:20 Fenomeny współczesnego życia II (2/6) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu IX
15:30 Życie na pustkowiu III (5)
16:30 Miasta tętniące życiem
17:40 Malownicze trasy kolejowe II (4) - serial dok.
18:40 Błękitna planeta (3/8)
19:45 Na tropie egipskich grobowców (2) - dokument
20:45 Potęga ssaków: kulisy
20:55 Życie na pustkowiu III
21:55 W okowach mrozu IX
22:55 Miasta tętniące życiem

POLSAT VIASAT HISTORY

10:15 Zakazana historia VII
11:15 Tajne bazy nazistów
12:15 Linie frontu - serial dok.
13:20 Militarny ranking (7/10)
14:30 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
15:35 Tajne bazy nazistów IV
16:45 Zakazana historia VII
17:45 Tajne bazy nazistów
18:40 Linie frontu - serial dok.
19:50 Militarny ranking (7/10)
21:00 Zaginione tajemnice piramid (1/2) - serial dok.
22:00 Czarna śmierć: pacjent zero (1/2) - serial dok.
00:15 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze

eprasa.pl 8f338148e7

CZWARTEK 5.03

Od A do Z

ANOTHER END ★★★
film s.f., Włochy/Francja/Wlk. Brytania 2024, reż. Piero Messina, wyk. Gael García Bernal, Renate Reinsve, Bérénice Bejo
20:10 | **ale kino+ hd**
Czy miłość może przekroczyć granicę śmierci? Gael Garcia Bernal jako pogrążony w żalu po śmierci ukochanej, który korzysta z technologii dającej możliwość ożywienia wspomnień zmarłej w innej postaci.

BRATERSTWO WILKÓW ★★★
horror, Francja 2001, reż. Christophe Gans, wyk. Samuel Le Bihan, Vincent Cassel, Emilie Dequenne
22:40 | **tv 4**
Osiemnastowieczny uczony w towarzystwie indiańskiego szamana szuka rozwiązania tajemnicy bestii, odpowiedzialnej za serię przerażających zbrodni, trafiając w rezultacie na równie zagadkową intrygę.

BUMBLEEBEE ★★★
film s.f., USA/Chiny 2018, reż. Travis Knight, wyk. Hailee Steinfeld, John Cena, Jorge Lendeborg Jr.
20:00 | **paramount**
Obok głównego nurtu przebojowego cyklu „Transformers": jeden z autorobotów ukrywa się na Ziemi pod postacią żółtego volkswagena garbusa i wpada w oko nastolatce, która marzy o swoim pierwszym aucie.

CAŁUNY ★★
horror, Kanada/Francja 2024, reż. David Cronenberg, wyk. Vincent Cassel, Diane Kruger, Guy Pearce
22:35 | **canal+ premium**
David Cronnenberg straszy umiarkowanie, ukazując wynalazcę i pogrążonego w żałobie wdowca, który konstruuje urządzenie do nawiązywania kontaktu ze zmarłymi, przekraczając tym samym odwieczne granice.

CZERWONA PLANETA ★★
film s.f., USA/Australia 2000, reż. Antony Hoffman, wyk. Val Kilmer, Carrie-Anne Moss, Tom Sizemore
20:00 | **warner tv**
Wypróbowany schemat: wobec postępującego skażenia Ziemi grupa amerykańskich astronautów wyrusza na Marsa w poszukiwaniu możliwości osiedlenia się tam człowieka. Dla miłośników gatunku.

Brzezina

21:05 | **tvp kultura**
★★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE.

Wajda czyta Iwaszkiewicza jakby oglądał obrazy Malczewskiego: opowieść o miłości i umieraniu, obsypana deszczem nagród w kraju i za granicą. Koniecznie.
MYZ

DRAMAT PSYCHOLOGICZNY
POLSKA 1970, REŻ. ANDRZEJ WAJDA, WYK. OLGIERD ŁUKASZEWICZ, DANIEL OLBRYCHSKI, EMILIA KRAKOWSKA

ERIN BROCKOVICH ★★★
film biograficzny, USA 2000, reż. Steven Soderbergh, wyk. Julia Roberts, Albert Finney, Aaron Eckhart
21:00 | **polsat film**
Samotna matka z trójką dzieci wymusza dla siebie pracę w kancelarii prawnej, by z czasem doprowadzić do procesu o największe odszkodowanie za zanieczyszczenie środowiska. Plus Oscar dla Julii Roberts.

GRINDHOUSE VOL. 1 DEATH PROOF ★★★
thriller, USA 2007, reż. Quentin Tarantino, wyk. Kurt Russell, Zoë Bell, Rosario Dawson
23:20 | **cinemax**
Quentin Tarantino i Robert Rodriguez składają hołd tanim kinom z przedmieść lat 70. XX wieku. Pastisz horroru klasy B: starcie z seryjnym mordercą, kaskaderem zabijającym swe ofiary samochodem.

GRINDHOUSE VOL. 2 PLANET TERROR ★★
horror, USA/Meksyk 2007, reż. Robert Rodriguez, wyk. Rose McGowan, Freddy Rodríguez, Josh Brolin
21:35 | **cinemax**
Ciąg dalszy hołdu taniemu kinu: dziewczyna z karabinem maszynowym zamiast nogi daje odpór hordzie zombi atakującej amerykańskie miasteczko. A gdzie cienka granica między pastiszem i kiczem?

JESTEM NA TAK ★★★
komedia romantyczna, USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Peyton Reed, wyk. Jim Carrey, Zooey Deschanel, Bradley Cooper
23:20 | **tvn 7**
Asertywny do szpiku kości – i w wyniku tego samotny do bólu – Jim Carey odkrywa magię słowa „tak" i uroki afirmacji otaczającego go świata, co wszak wiąże się z wieloma zabawnymi doświadczeniami.

KAC VEGAS ★★★
komedia, USA/Niemcy 2009, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Ed Helms, Zach Galifianakis
21:00 | **tvn 7**
Wieczór kawalerski czterech przyjaciół w Las Vegas kończy się gigantycznym kacem, zaginięciem pana młodego i mnóstwem innych zaskakujących konsekwencji. Ku rozbawieniu, ale i przestrodze.

KOMÓRKA ★★★
film sens., USA/Niemcy 2004, reż. David R. Ellis, wyk. Chris Evans, Kim Basinger, Jason Statham
23:00 | **tv puls 2**
Kim Basinger jako porwana przez mafię, która znajduje wyjście z sytuacji, łącząc się z rozbitego aparatu telefonicznego z przypadkowym numerem komórkowym. Czy młodzian po drugiej stronie zdąży z pomocą?

KOSZMAR MINIONEGO LATA ★★
horror, USA 1997, reż. Jim Gillespie, wyk. Jennifer Love Hewitt, Sarah Michelle Gellar, Ryan Phillippe
23:05 | **hbo**
Facet z hakiem rybackim w dłoni prześladuje czwórkę maturzystów, którzy próbowali go utopić, by zatrzeć ślady po wypadku drogowym. Nic specjalnego, tym bardziej zastanawiający sukces komercyjny.

OSTATNI SPRAWIEDLIWY ★★
film sens., USA 1996, reż. Walter Hill, wyk. Bruce Willis, Christopher Walken, Alexandra Powers
22:05 | **warner tv**
Bruce Willis zaprowadza porządek w mieście sterroryzowanym przez dwa rywalizujące gangi. Inspirowane „Strażą przyboczną" Kurosawy, ale do pierwowzoru daleko.

ŚWIADEK ★★★★
thriller, USA 1985, reż. Peter Weir, wyk. Harrison Ford, Kelly McGillis, Josef Sommer
20:00 | **stopklatka**
Detektyw na tropie afery narkotykowej w policji i morderstwa, którego świadkiem był mały chłopiec, amisz (Lukas Haas). Plus Harrison Ford jako obcy wśród religijnej społeczności: niezwykłe.
KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 8f338148e7

CZWARTEK 5.03

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Dobre historie (190)
08:00 Serwis Info
08:25 Zaraz wracam II (37)
09:00 Ranczo VIII (10/13)
10:00 Komisarz Alex XXIII (6)
11:00 Ojciec Mateusz VI
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Program rolny
12:55 Fascynujące migracje
14:00 Wichrowe wzgórze
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy (477)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5856)
17:55 Klan - telenowela
18:20 Zaraz wracam II (38)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Omnibus – szybcy i mądrzy** - teleturniej Polska 2026
21:20 **Ojciec Mateusz 34** (7) - serial krym. Polska 26
22:20 **Sprawa dla reportera**
23:20 **CEGŁA i inne nagrody filmowe. Opowiada Andrzej Wajda**
00:30 **Bat 21** - dramat wojenny USA 1988, reż. Peter Markle, wyk. Gene Hackman, Danny Glover, Clayton Rohner (115 min)
02:25 **Sprawa dla reportera**

TVP2

05:30 M jak miłość
06:20 Operacja zdrowie
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7484) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7484) - mag. Polska 2026
11:55 Dzień z życia artysty (1) - mag. kulturalny Polska 2025
12:30 Koło fortuny (2151)
13:15 Panna młoda (3/50)
14:05 Va banque (1017)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (101) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2152)
16:35 Familiada (3045)
17:20 Panna młoda - serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1018)
18:50 Jeden z dziesięciu (21) - teleturniej Polska 2025
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Super Gary. Gotuj z Bosacką!** (1)
21:15 **Tak to leciało!** (78)
22:15 **Syn** (1,2/10) - serial USA 2017, wyk. Pierce Brosnan, Paola Nuñez
00:05 **Rodzinka.pl XVIII** - serial kom. Polska 26
00:40 **Moje córki krowy** - komediodramat Polska 2015, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza (100 min)
02:20 **Lepsza połowa II** (11)

POLSAT

06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy V (2,3)
09:30 Trudne sprawy XXII (39,40) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XI (49—51/60) - serial fabularno-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (2)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5850)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (3) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (4) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 49 (220) - serial obycz. Polska 2025, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:20 Gość „Wydarzeń" (305) - program publicystyczny
19:40 Pogoda - Polska 2026
19:55 Milionerzy (64)

20:30 **Farma** (164) - reality show Polska 2025
21:30 **Nasz nowy dom** (361) - reality show Polska 26
22:55 **Sortownia** (1) - serial krym. Polska 2023, wyk. Artur Barciś, Mariusz Bonaszewski
00:00 **Gdzie śpiewają raki (Where the Crawdads Sing)** - thriller USA 2022, reż. Olivia Newman, wyk. Daisy Edgar-Jones, Taylor John Smith (160 min)
02:40 **Nasz nowy dom** (335)

TVN

05:35 Uwaga! (7942) - mag.
05:50 Ukryta prawda (45/60)
06:45 Kuchenne rewolucje XXVI (5) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5645)
11:20 Doradca smaku (24) - mag. kulinarny Polska 2025
11:25 Kuchenne rewolucje: Pizzeria „Magiliana", Sosnowiec XVI (6) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje: Sierpów – Bistro Zalewajka 30 (4) - reality show Polska 2025
13:40 Ukryta prawda (45,46/48) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny (15/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny III (4) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (4)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7943) - mag.

20:15 **Na Wspólnej XXIV** - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 **The Floor** (15)
21:30 **Kuchenne rewolucje: Wschowa – La Trattoria Familja 32** (1)
22:40 **Koniec świata, czyli Kogel Mogel 4** - komedia Polska 2022, reż. Anna Wieczur-Bluszcz (115 min)
00:35 **Skok na głęboką wodę** (1) - reality show
01:45 **Szpital św. Anny** (13/50) - serial obycz.

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (8,9/22) - serial sens. USA 1999, wyk. Don Johnson, Cheech Marin
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (11,10/15) - serial sens. Niemcy 2011
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (7,8) - serial obycz.
16:00 Ranczo VIII (5,6/13) - serial kom. Polska 2014
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (3,4) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Leo: Ogrodnik zawodowiec (Le Jardinier)** - komedia sensacyjna Francja 2025, reż. David Charhon (135 min)
22:15 **Gorąca laska (The Hot Chick)** - komedia USA 2002, reż. Tom Brady, wyk. Rob Schneider (125 min)
00:20 **Prawdziwe życie (La vie pour de vrai)** - komedia Francja/Belgia 2023, reż. Dany Boon (130 min)
02:30 **Dzielnica strachu IX**

TVN7

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (58,3,4/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (38,56,57/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy
14:00 Detektywi (32/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny (44) - serial obycz. Polska 2025
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska VII (5)
17:00 Tajemnice miłości - serial fabularno-dok.
18:00 Opowieści małżeńskie (3/24) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (35/48) - serial fab.-dok. Polska 2024, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 **Hotel Paradise** (4) - real tv Polska 2026
21:00 **Kac Vegas (The Hangover)** - komedia USA/Niemcy 2009, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Ed Helms (140 min)
23:20 **Jestem na tak (Yes Man)** - komedia romantyczna USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Peyton Reed, wyk. Jim Carrey, Zooey Deschanel (135 min)
01:35 **Hotel Paradise** (3)

MEZZO

11:50 Aida Garifullina, Maciej Pikulski: arie romantyczne
12:50 Intermezzo
13:15 Prix de Lausanne: Gala 2026 - balet Szwajcaria 2026
14:45 Filharmonicy Berlińscy, Claudio Abbado: Beethoven, Brahms, Dvořák, Verdi
16:35 Claudio Abbado 10 lat później - portret muzyczny
17:40 Georg Friedrich Händel: Kserkses - opera Francja 2023, wyk. Jake Arditti
20:30 Dizzy Gillespie Quartet – Berliner Jazztage 1974
21:10 Gil Evans Orchestra & Mccoy Tyner Sextet – Berliner Jazztage - koncert Niemcy 76
21:55 Oregon – Berliner Jazztage - koncert Niemcy 80
22:35 Jimmy Witherspoon Quartet i Rozaa Wortham: Lugano Jazz Estival 1985

PULS 2

12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie IV (4)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous IV
16:00 My Little Pony
17:00 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII (4)
17:10 Blue III (38,39/50)
17:40 Świnka Peppa II (15/52)
17:45 Bing (39,40/78)
18:15 Masza i niedźwiedź VII
18:30 Myszka Miki: Frajdomek II (30/30)
19:00 Psi patrol V
19:35 Pingwiny z Madagaskaru III (8/15)
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (52)
21:00 Dzielnica strachu IX - serial krym. Polska 2025
23:00 Komórka - film sensacyjny USA/Niemcy 2004
01:00 Dzielnica strachu IX

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (8) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (35,36/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (4,56) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (4) - serial fabularno-dok.
12:55 Trudne sprawy XIX (36,37,38/40) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (36, 37) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (3,4) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (4) - serial kryminalny Polska 2026, wyk. Antoni Królikowski
22:40 Braterstwo wilków - horror Francja 2001, reż. Christophe Gans, wyk. Samuel Le Bihan, Vincent Cassel, Emilie Dequenne
01:50 Love Island II (38)

METRO

07:10 J.A.G. VII (17/24)
08:10 SOS. Ekipy w akcji (48/60) - telenowela dok.
09:05 Szpital (7,8/72)
11:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
13:05 Wycieczkowiec (4/20)
14:05 Przepis na życie
15:00 Zapukaj do moich drzwi
16:00 Słoneczny patrol III (12/22) - serial przyg. USA 93
17:00 Ciężarówką przez Stany IV (4/9) - serial dok.
18:00 Nasi w mundurach (5)
19:00 Kartoteka V - serial fabularno-dok. Polska 2014
21:05 Kryminalni VIII (5,6/13) - serial krym. Polska 2008
23:15 Kuba Wojewódzki (1) - talk-show Polska 2025
00:30 The Traitors. Australia (4) - real tv Australia 2023
02:00 Ślub last minute (5)

eprasa.pl 8f338148e7

CZWARTEK 5.03

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (59)
09:00 Robert Makłowicz (139, 123) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada (2,3/12)
11:55 Wojny kontenerowe (14,15/16) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXI (6,7,1/10) - serial dok.
16:00 MacGyver VI (18,19/21)
18:00 Hudson i Rex III (15/16)
18:55 Zajazd. Będzie się działo (27)
20:00 Świadek (Witness) **** - thriller USA 1985, reż. Peter Weir, wyk. Harrison Ford, Kelly McGillis, Josef Sommer, Lukas Haas, Jan Rubes, Danny Glover (150 min)
22:30 Vice: Korporacja zbrodni (Vice) ** - film sensacyjny USA 2015, reż. Brian A. Miller, wyk. Thomas Jane, Bruce Willis (150 min)
01:00 Dziewiąte wrota (The Ninth Gate) **** - thriller Francja/Hiszpania/USA 1999, reż. Roman Polański, wyk. Johnny Depp, Frank Langella, Lena Olin (180 min)

KINO POLSKA

08:00 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace IV (6/10)
08:35 Polska Kronika Filmowa 17/63B: Pamiętamy - film dok.
08:45 To nie ze mną (4)
09:25 Ostatnie dni - film wojenny Polska 1969, reż. Jerzy Passendorfer
11:00 Pan Wołodyjowski - film historyczny Polska/ZSRR 1968, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Tadeusz Łomnicki
14:30 Złoty pociąg, cz. 1 - film sens. Polska/Rumunia 1986
16:10 Złoty pociąg, cz. 2 - film sens. Polska/Rumunia 1986
17:50 Czterej pancerni i pies (8) - serial wojenny Polska 66
18:50 Stawka większa niż życie (1/18) - serial wojenny
20:00 Młode wilki 1/2 - komedia Polska 1998, reż. Jarosław Żamojda, wyk. Anna Mucha, Krzysztof Antkowiak
22:00 Bo we mnie jest seks - film biograf. Polska 2021, reż. Katarzyna Klimkiewicz, wyk. Maria Dębska, Leszek Lichota
00:05 Ajlawju - komedia Polska 1999, reż. Marek Koterski, wyk. Katarzyna Figura, Cezary Pazura
02:05 Kroll - film sens. Polska 1991, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Olaf Lubaszenko, Bogusław Linda

ALE KINO+

09:25 Pogrzeb panieństwa - film krótkom. Francja 2022 (50 min)
10:15 Patience (3,4/6)
12:20 Vera XI (5/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2021
14:10 Marokańskie wakacje (Ocho apellidos marroquís) ** - komedia Hiszpania 2023, reż. Álvaro Fernández Armero (125 min)
16:15 Houria - dramat obycz. *** Francja/Belgia 2022, reż. Mounia Meddour, wyk. Lyna Khoudri, Rachida Brakni (125 min)
18:20 Vera XI (6/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2021
20:10 Another End - film *** s.f. Włochy/Francja/Wlk. Brytania 2024, reż. Piero Messina, wyk. Gael García Bernal (140 min)
22:30 6 dni (Six jours) - thriller ** Francja/Belgia 2024, reż. Juan Carlos Medina, wyk. Sami Bouajila, Julie Gayet (120 min)
00:30 Dream Scenario *** - komedia USA/Kanada 2023, reż. Kristoffer Borgli, wyk. Nicolas Cage, Julianne Nicholson (115 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin IV (5/8)
08:30 Przyjaciółki XXV (5,6)
10:25 Świat według Kiepskich
13:50 Wodny świat - film s.f. USA 1995, reż. Kevin Reynolds
16:45 Mój przyjaciel szpieg - komedia sensacyjna USA/Kanada 2020, reż. Peter Segal
18:50 Mąż idealny - komedia romantyczna USA 1997
21:00 Erin Brockovich - film biograficzny USA 2000, reż. Steven Soderbergh
23:45 Predator: Prey - horror USA 2022, reż. D. Trachtenberg
01:55 Ślad (18) - serial krym.

KINO TV

07:35 Kojak II (5/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher (5,6/13)
11:00 Poirot II (7,8/10)
13:10 Panna Marple III (2/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher (7,8/13)
17:55 Poirot XII (3/4)
20:00 Pracująca dziewczyna - komedia romantyczna USA 1988, reż. Mike Nichols
22:30 Opór - film wojenny USA 2008, reż. Edward Zwick, wyk. Daniel Craig, Liev Schreiber
01:00 Killshot - thriller USA 2008, reż. John Madden, wyk. Mickey Rourke, Alexis Butler

TVP KULTURA

08:10 PrzyStań nad Biblią
08:30 Informacje kulturalne
09:00 Pogranicze w ogniu (10)
10:05 Głód serca - film obycz. ** Polska 1987 (95 min)
11:40 Hipoteza - film krótkom. Polska 72 (35 min)
12:15 Zielono Mi – Piosenki Agnieszki Osieckiej
13:10 Reżyserzy IV (8)
14:10 Kolekcja (7) - mag.
14:25 Studio Kultura – niedziela z... (690)
15:20 Wielki bieg *** - dramat obyczajowy Polska 1981, reż. Jerzy Domaradzki (115 min)
17:15 Pogranicze w ogniu (11)
18:20 Wydarzenie aktualne
18:50 Którędy po sztukę (1)
19:00 Niepoprawny Belmondo (2) - film dok.
20:00 Hala odlotów (51)
21:00 Wstęp do filmu (572)
21:05 Brzezina - dramat ***** psychologiczny Polska 1970, reż. Andrzej Wajda, wyk. Olgierd Łukaszewicz (105 min)
22:50 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka
23:20 Mistrzowie wideo
00:00 Idź pod prąd - dramat ** obycz. Polska 24, reż. Wiesław Paluch (105 min)

WARNER TV

08:25 J.A.G. V (24/25)
09:20 Bajer z Bel-Air IV (8,9/26) - serial komediowy
10:15 Za głosem serca
11:10 Pełna chata (5,6/22)
12:15 J.A.G. V (25,2/25)
14:05 Bajer z Bel-Air IV (8,9,10,11/26) - serial kom.
16:05 Pełna chata (5,6,7,8/22)
20:00 Czerwona Planeta - film s.f. USA/Australia 2000, reż. Antony Hoffman
22:05 Ostatni sprawiedliwy - film sens. USA 1996
00:05 Rio Bravo - western USA 1959, reż. Howard Hawks

PARAMOUNT

07:30 Elementary IV
09:15 Policyjna grupa pościgowa XX (4/15) - serial dok.
10:05 Pingwiny z Madagaskaru
11:05 Czy leci z nami pilot? - komedia USA 1980
13:05 Spokojnie, to tylko awaria! - komedia USA 1982
15:00 Smoking - komedia sensacyjna USA 2002
17:05 Jądro Ziemi - film s.f. Wlk. Brytania/Francja/Włochy/Niemcy/Kanada/USA 2003
20:00 Bumblebee - film s.f. USA/Chiny 2018
22:30 Miłość, seks & pandemia (3,4) - serial obycz. Polska 20

HBO

09:05 Across the Universe *** - musical USA/Wlk. Brytania 2007 (130 min)
11:15 Rozważni i romantyczni – klub miłośników Jane Austen *** - komediodramat USA 2007 (105 min)
13:00 Serdecznie zapraszamy ** - komedia romant. USA 2025, reż. Nicholas Stoller (115 min)
14:55 Gerta Schnirch (1) *** - dramat obycz. Czechy/Niemcy 2026 (85 min)
16:20 Gerta Schnirch (2) *** - dramat obycz. Czechy/Niemcy 2026 (90 min)
17:50 Akademia pana Kleksa *** - film fantasy Polska 2023, reż. Maciej Kawulski (130 min)
20:00 Tajemnica złotnika *** - dramat obyczajowy Hiszpania 2025, reż. Olga Osorio, wyk. Mario Casas (100 min)
21:40 Incydent krytyczny: Śmierć na granicy
23:05 Koszmar minionego lata ** - horror USA 1997 (100 min)
00:45 Koszmar minionego lata * - horror USA/Australia/Kan. 25 (110 min)

CINEMAX

12:30 Pogromcy duchów - komedia sens. USA 1984
14:15 Żarty i papierosy - film biograficzny Hiszpania 2023
16:15 Barry Seal: Król przemytu - film sensacyjny USA/Japonia/Kolumbia 2017
18:10 Negocjator - dramat obycz. Włochy/Belgia 2025
20:00 Kontra (3,4/10) - serial sens. Wlk. Brytania/USA 2020
21:35 Grindhouse vol. 2 Planet Terror - horror USA/Meksyk 2007, reż. Robert Rodriguez
23:20 Grindhouse vol. 1 Death Proof - thriller USA 2007

ROMANCE TV

12:25 Następny zjazd „Szczęście": Powrót Jurija - komedia romant. Niemcy 21
14:20 Przyjaźń to coś więcej (1) - serial obycz. Niemcy 2022
16:15 Bella vita - komedia romantyczna Niemcy 2010, reż. Thomas Berger
18:05 Górscy ratownicy
19:00 Górski lekarz (7/15)
20:00 Rosamunde Pilcher: Ścieżki miłości - romans Austria/Niemcy 2004
21:55 Rosamunde Pilcher: Płomień miłości - film obycz. Niemcy 2003, reż. M. Steinke
23:50 Górski lekarz (7/15)

CANAL+ PREMIUM

08:50 Pieniądze to nie wszystko *** - komedia Polska 2000 (105 min)
10:35 W pokoju obok - dramat *** obycz. Hiszp./USA/Francja 2024 (105 min)
12:20 Nadzieja - dramat ** obyczajowy Niemcy/Polska 2007 (100 min)
14:00 Planeta Singli. Osiem historii (4,5/8) - serial obycz. Polska 2021
15:50 W stronę słońca
17:25 Hollywood Buzz (40)
18:00 Warcraft: początek *** - film fantasy USA/Chiny/Kanada/Japonia 2016, reż. Duncan Jones (120 min)
20:00 Eksperyment: Odsiadka - serial dok.
20:50 Making of C+
21:00 Jason Bourne - film *** sensacyjny USA/Chiny/Hiszpania/Japonia/Islandia/Niemcy/Włochy 2016, reż. Paul Greengrass (120 min)
23:00 Całuny - horror Kanada/** Francja 2024, reż. David Cronenberg, wyk. Vincent Cassel (115 min)
00:55 Pokuszenie - horror * Wlk. Brytania 2024, reż. Neil Marshall (105 min)

TVN FABUŁA

09:50 Przepis na życie
10:50 Szpital św. Anny (4/26)
11:50 Prawo Agaty VI (6)
13:50 Teraz albo nigdy! (9/13)
14:50 19+ - serial fab.-dok.
15:25 Papiery na szczęście
16:30 Najpiękniejsza muzyka filmowa (1) - mag. muzyczny
16:45 Star Trek - film s.f. USA/Niemcy 2009, reż. J.J. Abrams
19:25 Na Wspólnej XXIV
20:00 Amnezja - film kryminalny USA/Niemcy 2004
22:15 Mad Max: Na drodze gniewu - film s.f. Australia/USA 2015, reż. George Miller

AMC

11:55 Kobieta muszkieter (2) - film przygodowy Niemcy/USA/Chorwacja 2004
13:45 Zadanie do wykonania - dramat wojenny USA 2023
15:45 I uderzył grom - film sensacyjny USA/Czechy/Wlk. Brytania/Niemcy 2005
17:45 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia - film przyg. USA/Niemcy/Japonia/Wlk. Brytania/Hongkong 2003
20:00 Głębokie wody - thriller Australia 16, reż. Shawn Seet
22:15 Widmo - horror USA 19
23:50 Klient - film sens. USA 1994, reż. Joel Schumacher

eprasa.pl 8f338148e7

AXN

08:20 Agenci NCIS X (8/24)
09:20 Castle II (20,21/24)
11:15 Unforgettable IV
13:15 Rekrut V (9,10/22)
15:10 FBI: International (17,18/21) - serial akcji USA 22
17:05 Castle II (22,23/24)
19:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (22,1/22)
21:05 Agenci NCIS XX (3/22)
22:05 Agenci NCIS: Hawaje (14/22) - serial krym. USA 2021
23:00 Castle II (22,23/24)
00:45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (22/22)

EPIC DRAMA

08:25 Lekarze na start
09:15 Agenci NCIS XVI (7/24)
10:10 Wszystkie stworzenia duże i małe II (2/6) - serial obycz.
11:10 Poirot VI (3/4)
13:25 Lekarze na start
14:10 Agenci NCIS XVI (7/24)
15:00 Panna Scarlet V (5/6)
16:10 Morderstwo w małym mieście II - serial krym.
17:10 Poirot VI (4/4)
19:20 Lekarze na start
20:10 Agenci NCIS XVI (8/24)
21:00 Agatha i klątwa Isztar - film krym. Wlk. Brytania 2019
23:10 Poirot XIII (1/5)
01:05 Agenci NCIS XVI (8/24)

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (1)
08:35 Dorota was urządzi VI (7,8/12) - serial dok. Polska 17
10:05 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (7, 8) - reality show
11:30 Ugotowani (9, 10)
13:35 Kuchenne rewolucje (10, 1) - reality show Polska 18
15:40 Ukryta prawda (16/60)
16:40 Jestem z Polski III (6)
18:45 Kuchenne rewolucje (9, 10) - reality show Polska 17
20:50 Bitwa o gości (1) - reality show Polska 2023
21:50 Jestem z Polski VII (8,10)
23:50 Apetyt na miłość (4, 8)

TVN TURBO

08:15 Nic do zgłoszenia V
09:15 Fani czterech kółek XVII
11:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować
18:00 Raport Turbo (4932)
18:15 Samochód marzeń: Kup i zrób (7) - magazyn
19:00 Mobilni mechanicy (1)
19:45 Uwaga! Pirat (2) - mag.
20:30 Zawodowi handlarze (1)
21:15 Z drugiej ręki (1)
22:00 Raport Turbo (4932)
23:05 Wojny samochodowe (1)
00:05 The Grand Tour (12)

BBC FIRST

08:40 Lewis II (3/8)
09:45 Ojciec Brown V (9/15)
10:45 Śmierć pod palmami XIV
11:50 Śmierć z dala od palm III
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XI (8/10)
15:50 Lewis II (3/8)
16:50 My Life is Murder III
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XIV (7/8) - serial kryminalny
21:00 Shakespeare i Hathaway: prywatni detektywi V
22:00 Ojciec Brown XII (8/10)
23:00 Tajemnice Brokenwood

FX

08:15 Dr House VIII (6/22)
09:10 9-1-1 VIII (12/18)
10:05 Kości IX (4,5/24)
11:55 FBI (10,11/22)
13:45 Castle II (23,24/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki
17:25 Tropiciel II (10/20)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (12,13/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (15,16/22)
22:00 Genialna Morgan (9/13)
22:55 Tropiciel III
23:50 Agenci NCIS: Początki (10/18) - serial krym. USA 2024
00:45 CSI: Kryminalne zagadki Miami (12/24) - serial krym.

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
10:00 Letnia chata na lata XIII
11:00 Zarobić na remoncie VII
12:00 Tu jest pięknie VI (4/12)
12:50 Nieoczywiste miejsca III
13:55 House Hunters (1, 2)
15:05 Mieszkanie na miarę II
17:00 Polowanie na ogród VIII
18:10 Weekendowa metamorfoza (2, 3) - reality show
20:05 Dorota was urządzi (8,9/12) - serial dok. Polska 14
21:35 Zróbmy sobie dom (1)
22:35 House Hunters

BBC LIFESTYLE

12:30 Antyki z Francji: na tropie okazji (7) - reality show
13:35 Najbardziej tajemnicze domy świata (7)
14:35 ADHD: zrozumieć dziecko - film dok. Wlk. Bryt. 2025
15:40 Bake off: zawodowcy (3)
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (13)
17:45 Najbardziej tajemnicze domy świata (8)
18:45 Mistrzowie ceramiki (7)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (4) - program rozrywk.
21:00 Wielkie Taneczne show
23:45 Najbardziej tajemnicze domy świata (8)

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół (11,12/24)
08:55 Przyjaciele IV (18—23/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VII (23,24,1—4/24)
14:30 Dwóch i pół (13—16/24)
16:30 Przyjaciele IV (24,1—5/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu VIII (5—10/24) - serial kom.
22:00 The Office PL III (3,4)
23:05 Comedy Club (8, 1)
00:05 Miasteczko South Park XI (8,9/14)
01:00 Pracoholicy III (5/20)

TVP SERIALE

08:30 Komisarz Alex VI
09:20 Rodzinka.pl (14)
09:50 Klan - telenowela
10:25 Ranczo (13/13)
11:15 Ojciec Mateusz 34 (6)
12:10 Pan Mama (3/20)
12:50 Zaraz wracam II (36)
13:25 Ojciec Mateusz XXIII (6)
15:25 Komisarz Alex VI (7)
16:15 Na sygnale
17:20 Ranczo II (1,2/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXIII
20:30 Komisarz Alex XXIV (13) - serial krym. Polska 2025
21:30 Ranczo II (3,4/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXIII (9)
01:25 Pitbull - serial sens.

CANAL+ KUCHNIA

11:35 Comfort Food (3,4)
12:25 Jamie Oliver (3, 4)
13:20 Podróż przez smaki Chin
14:25 ABC gotowania – kuchnia turecka (6) - mag.
14:55 Zgrillowani (2, 3)
15:55 Javier Peña zjada świat
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (16, 17)
17:50 Jamie Oliver (11, 12)
18:45 m jak mięso (4)
19:10 Jakubiak rozgryza... (22)
19:25 m jak mięso (5, 6)
20:15 Jamie Oliver
21:15 Anthony Bourdain X
00:45 David w Europie (7)

CANAL+ DOMO

12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Wiejskie domy do liftingu (1) - reality show
14:00 Cudotwórcy VII (6/13)
14:50 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
16:00 Daleko od miasta XI (2,3)
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty: transformacje (1) - reality show
20:10 Daleko od miasta XI (3,4)
21:00 Cudotwórcy VII (7/13) - serial dok. Kanada/USA 2018
22:00 Cztery pory roku w ogrodach Kew - serial dok.
23:00 Gardeners' World (1)

PLANETE+

13:45 Aborygeni (3/4)
14:50 Targowiska świata (3)
15:50 Niezwykłe podróże koleją IX (6/7) - serial dok.
16:55 Krajobrazy świata
18:00 Świat z góry XI (12/14)
18:40 Cytadela Sisteron. U wrót Prowansji - film dok.
19:45 Chiny-Tajwan. Próby konsensusu - film dok.
20:50 Niezwykłe podróże koleją V (5/5) - serial dok.
22:00 Berlin 1936 - film dok.
23:05 Cel: zatrzymać ludobójstwo - serial dokumentalny

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Zapomniane kopalnie złota (2/8) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski II (15/16)
11:00 Pojedynki Eda Stafforda III (3/7) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek (6/8)
13:00 Nagi instynkt przetrwania IV (14,15/16) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Bimbrownicy XIII (3)
17:00 Celnicy na straży Europy VI (7,8/20) - serial dok.
18:00 Zawodowcy: drwale II
19:00 Złomowisko PL VII
21:00 Gorączka złota XVI
22:00 Złoto drwali II (4/8)
23:00 Morze złota XIII (5)

TVP HISTORIA

12:50 Wszystkie wojny Rosji
13:50 Królowie
14:25 Stawka większa niż życie - serial woj. Polska 1968
15:45 Sensacje XX wieku
17:45 Czas honoru (5)
18:45 Encyklopedia II wojny światowej (45)
19:15 Flesz historii (751)
19:40 Królowie
20:15 07 zgłoś się (4)
21:20 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa (8/10) - serial dok.
22:20 Palace – Krzyk przeszłości - film dok. Polska 2025

HISTORY

10:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (5/10) - serial dok.
11:15 Pogromca tajemnic III (2)
12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Gwiazdy lombardu XIII
14:30 Jak to wyjaśnić III
15:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (7/10)
16:15 Pogromca tajemnic III
17:10 Jak Hitler przegrał wojnę
18:10 Starożytni kosmici II
20:00 II wojna światowa: planeta w ogniu (1)
21:00 Na lodowym szlaku XII
22:00 Wykute w ogniu (23)
23:00 Ludzie gór XIV (3)

NATIONAL GEOGRAPHIC

12:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy: uzbrojenie i taktyka II
14:00 Strzegąc granic XII
15:00 Morski patrol: Hiszpania
16:00 Egipt: miejsce pełne tajemnic VI (9,5)
18:00 II wojna światowa: ukryta prawda (3/6) - serial dok.
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny (4/10)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXII (4/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Największe katastrofy budowlane III (6/10)
22:00 Euroinżynieria (4/6)

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (52)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII
12:00 Superfabryki (1/8)
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Kolaboranci Hitlera
16:00 Kryptonim szef VII (10,11/12) - serial dok.
18:00 Rolnicy. Podlasie VI (37,38) - serial dok. Polska 24
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Łowcy nazistów (2/13)
22:00 Kolaboranci Hitlera
00:00 Starożytni kosmici XIV (17/20) - serial dok. USA 2021
01:00 Rolnicy. Podlasie V (28)

BBC EARTH

12:20 Attenborough i jurajski potwór morski - film dok.
13:25 Fenomeny współczesnego życia II (3/6) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu IX
15:30 Życie na pustkowiu III
16:30 Wszechświat (4/5)
17:40 Malownicze trasy kolejowe II - serial dok.
18:35 Błękitna planeta (4/8)
19:45 Dziki połów (2/8)
20:55 Życie na pustkowiu: powroty III - serial dok.
21:55 W okowach mrozu IX
22:55 Czym karmimy nasze dzieci? - reportaż Wlk. Bryt. 21

POLSAT VIASAT HISTORY

11:00 Tajne bazy nazistów
12:00 Linie frontu - serial dok.
13:10 Militarny ranking (8/10)
14:15 Zaginione tajemnice piramid (1/2) - serial dok.
15:25 Czarna śmierć: pacjent zero (1/2) - serial dok.
17:40 Tajne bazy nazistów
18:45 Linie frontu - serial dok.
19:50 Militarny ranking (8/10) - serial dok. Wlk. Brytania 2016
21:00 Cesarstwo Rzymskie: mity i fakty - serial dok.
22:10 Ciemna strona starożytnej Grecji (1/5) - serial dok.
23:20 Wielkie budowle Rzymian (1/3) - serial dok.

eprasa.pl 8f338148e7

szyfropanorama

kreska w zdaniu / obraźliwy epitet		matrymonialne / wysysa krew			Morskie w Tatrach / praktyka		mocarz	ma swą kolumnę w Rzymie / porasta łąkę			miasto rodzinne Andersena	„… Henderson”	kosmetyczna galaretka		w powiecie nizańskim	stworzonko		rzeka w Bremie
						12	7	podążanie za śladami	13	6	7	2						np. mięśniowa
metalowa u pasa		A1 lub A4 w Polsce			13	7	5	13	6	1	15	1	Ferenc, pianista / zespół ludzi					
				6	1		9		1	18	3	16	13	… kłamstw				
świnka na monety		okazanie komuś współczucia	2	7	19	1	8	7	14	1	16	9	3		12			
		ze stolicą w Bari	9		odwrotność kosinusa	5	3				5		1	11	7			
			6	20	7	16	12		na Wawelu ze sceną z Biblii	imię pani Bovary	3	10	10	1			Wielka …, szczyt w Tatrach	
zupa zasypana kaszą	gra w karty			4		17	pełnił służbę na dworze							14	9			
			2	16	9	12			6	ustalany przez trenera	5	12	8	1	15	miasto rodzinne Beethovena		wstęgowy minerał
władca przed przysięgą				12	13	teren ze stacjonatą	2	1	6	12	4	6		15				
portret małego formatu					1	13	4	6	1	rodzaj kanapy	5	11	3					
						stolica Omanu	10	1	5	12	1	13	sąsiadka Ugandy					
uwity z kwiatów		głaz narzutowy							sportowcy, którym kibicujemy						… „King” Cole, jazzman			

Tu wpisz litery z pól oznaczonych cyframi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Rozwiązanie krzyżówki

19	20	9	12						
3	4	6	7	2	3	18	5	12	9

sudoku

	7			a			2	9
	6	3			1	4	5	
			9					6
7		4				8		
8	5		7			2		
		9		5	4			3
6				2		9	3	
		7	5	6			8	
	9	2					6	

5		2		9			1	4
8			1	2		5		7
		4			7	3		2
			4					
	4	1				9		5
		3	9	6				
	9	5	2			1		8
	6			1		b		
				5	9			

Jak rozwiązać szyfropanoramę?

Część „panoramiczną” należy rozwiązać jak zwykłą krzyżówkę panoramiczną. Przy okazji część liter z wpisywanych haseł wypełni niektóre pola zaznaczone kolorem, czyli te należące do szyfrokrzyżówki.

W niej każdej liczbie odpowiada inna litera. „Rozkodowane” litery można wpisywać do pustych pól pod diagramem (pola 1-20).

Aby odczytać hasło trzeba przepisać litery do odpowiednich kratek w polu „rozwiązanie krzyżówki”.

Rozwiązanie z 20 lutego: NAUKA GRY NA GITARZE

Jak rozwiązać sudoku?

W każdym rzędzie, w każdej kolumnie i w każdym małym kwadracie obwiedzionym grubą linią powinno się znaleźć dziewięć różnych cyfr od 1 do 9.

Prawidłowe cyfry z poprzedniego numeru (edycja 20 lutego) a5; b4

Zapraszamy na podcast Sobotni Seans

Podcast prowadzą: Radosław Czyż, Andrzej Kulasek, Maja Staniszewska

Dostępne na platformach Spotify, Apple Podcasts, na YouTubie, TokFM.pl, a także na **Wyborcza.pl/Podcast**
Informacje o serialowych i filmowych nowościach w telewizji i serwisach VoD: Wyborcza.pl/kultura

eprasa.pl 8f338148e7

wyborcza

PROSTO Z POLSKI
TYGODNIK

Piątek, 27 lutego 2026 | Redaktor prowadzący **Jacek Brzuszkiewicz** wyborcza.pl

Żegluga morska

Powrót statków pod polską banderę

Ustawa umożliwiająca przeflagowanie statków polskich armatorów pod biało-czerwoną banderę, jest gotowa – poinformował wiceminister infrastruktury Arkadiusz Marchewka.

Andrzej Kraśnicki jr

To, pod jaką banderą pływają dziś statki polskich armatorów, stało się nośnym tematem za sprawą chrztu promu „Jantar Unity". Dla wielu osób zaskoczeniem było to, że ten najnowszy polski prom będzie pływał pod banderą cypryjską, a jego portem macierzystym jest Limassol.

Tak jest od dawna. Ostatnim polskim statkiem handlowym, który przeszedł z polskiej bandery pod tak zwaną „wygodną", był masowiec Polskiej Żeglugi Morskiej „Ziemia Gnieźnieńska". Stało się to w 2004 roku.

Chodzi o pieniądze, a konkretnie podatki. Armatorzy operują na światowych rynkach, konkurują z firmami z całego globu. Rejestrują statki nie tylko tam, gdzie pod względem podatkowym najbardziej się to opłaca. Znaczenie ma też prawo, dzięki któremu można budowę jednostek sfinansować. Banki chętnie udzielą kredytu, ale pod warunkiem, że w przypadku problemów armatora będą na pierwszym miejscu na liście wierzycieli, a nie – jak obecnie jest w Polsce – daleko za ZUS i skarbówką.

– Po prostu jest to tańsze – podsumowuje wiceminister infrastruktury Arkadiusz Marchewka, który odpowiada za gospodarkę morską.

– Moglibyśmy i dziś zawiesić polską banderę, ale po roku byśmy się zwinęli – tak obrazowo przedstawia sytuację Dariusz Doskocz, dyrektor Polskiej Żeglugi Morskiej.

Polska bandera oznaczałaby większe koszty, a tym samym wyższe od konkurencji stawki frachtu.

Szczecin na Wyspach Bahama

Korzystanie z „wygodnych" bander jest wśród armatorów z krajów Unii Europejskiej powszechne. Na rufach powiewa nie tylko cypryjska. Na przykład należący do PŻM masowiec „Szczecin" pływa pod banderą Wysp Bahama. Port macierzysty, którego nazwa widnieje na rufie, tuż pod nazwą statku, to Nassau.

Na promie „Polonia" – od samego początku historii tego promu, czyli od 1995 roku, powiewa bandera cypryjska. Port macierzysty – Limassol, czyli tak samo, jak w przypadku „Jantar Unity". Podobne przykłady można mnożyć.

• **Szczecin, Dni Morza. Polska bandera, w tle – Wały Chrobrego**

FOT. CEZARY ASZKIEŁOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Statki PŻM pływają także pod banderami Liberii, Malty, czy też Portugalii. Tak samo jest we flocie Polskiej Żeglugi Bałtyckiej, Polskich Liniach Oceanicznych, czy też w prywatnej Euroafrice. Nawet jednostki Polskiego Ratownictwa Okrętowego są zarejestrowane na Malcie. Wszystkie wymienione kraje oferują korzystne dla armatorów i marynarzy opodatkowanie.

Od lat nikomu ten układ nie przeszkadzał, dopasowali się też do niego marynarze. Sprawa stała się jednak polityczną za sprawą wystąpienia premiera Donalda Tuska, który w maju 2025 roku na Kongresie Morskim w Szczecinie ogłosił „powrót biało-czerwonej" na statki. Zadanie otrzymał wspomniany już wiceminister Marchewka.

Pierwszy punkt planu został już zrealizowany. To funkcjonująca już ustawa o ubezpieczeniach społecznych marynarzy. Daje ona możliwość naliczenia ubezpieczenia od minimalnej krajowej pensji, a nie od realnych zarobków marynarza. Ubezpieczenie jest dobrowolne. Co nie wyklucza, że taki marynarz będzie opłacał jedno z ubezpieczeń poza system ZUS, tak jak robi to od lat, jeśli myśli o zabezpieczeniu sobie życia na emeryturze. Polscy armatorzy nie uciekają zresztą od brania na własny koszt opłacania ubezpieczenia. Na przykład wspomniane Polskie Ratownictwo Okrętowe opłaca marynarzom maltańską emeryturę ze składką miesięczną wynoszącą 350 euro, bez względu na to ile zarabia dany marynarz.

Kolejne punkty planu wpisane zostały w przygotowanej właśnie ustawie „o wsparciu przedsiębiorstw żeglugowych w celu stworzenia warunków ich funkcjonowania pod polską banderą".

Korzystanie z „wygodnych" bander jest wśród armatorów z krajów Unii Europejskiej powszechne

– Projekt ustawy przyjął właśnie komitet stały Rady Ministrów – poinformował Arkadiusz Marchewka.

Teraz sprawą zajmie się cały rząd, a następnie ustawa trafi do Sejmu. Co zawiera? – Po pierwsze, niskie podatki – mówi Arkadiusz Marchewka. – Zamiast 19-procentowego CIT, niski podatek tonażowy, zależny od wielkości statku. Będą go płacić zarówno te firmy, które posiadają własne statki, jak i te, które tylko zarządzają flotą.

Podatek tonażowy to właśnie jeden z elementów, który przyciąga armatorów pod „wygodne" bandery. Ile wynosi w praktyce? W przypadku typowego statku handlowego to około 4-5 tysięcy euro rocznie.

Drugi element ustawy to zwolnienie marynarzy z podatku PIT. – Obecnie takie rozwiązanie funkcjonuje, jeżeli marynarz przepracuje co najmniej 183 dni na morzu – wyjaśnia wiceminister Marchewka. – Usuwamy ten warunek, co sprawi, że praca pod polską banderą będzie bardziej atrakcyjna.

To oczywiście nie oznacza, że marynarz jest całkowicie zwolniony z podatków. Ten przywilej dotyczy tylko pracy na morzu. Jeśli w przerwie między rejsami będzie pracował na lądzie, to z dochodów z tego tytułu będzie rozliczał się tak jak inni.

Polska bandera już w 2027 roku

To wszystko oznacza, że komplet najważniejszych ustaw będzie jeszcze w tym roku. Ponieważ zmiany dotyczą podatków, weszłyby one w życie 1 stycznia 2027 roku. Od tego dnia możliwe byłoby przeflagowanie statków pod polską banderę. Na pewno nie będzie to proces szybki. Większość floty jest objęta hipoteką i w obecnych realiach przeflagowanie tych statków jest zbyt skomplikowane. Nie będzie jednak przeszkód, by zrobić to z jednostkami już spłaconymi. Tak może stać się na przykład z promem „Polonia", który należy do PŻM. Wówczas na rufie jednostki, oprócz polskiej bandery, nastąpi też zmiana portu macierzystego na Szczecin.

Z rejestracją nowych jednostek sprawa jest bardziej skomplikowana, bo tu też cały proces trzeba znacznie uprościć. Ustawa jest jeszcze na wstępnym etapie uzgodnień na poziomie rządu, ale również ma zostać skierowana do Sejmu w najbliższych miesiącach. Sama ustawa to jednak zaledwie wstęp, bo techniczne utworzenie systemu rejestru może zająć nawet dwa lata.

– Proces przeflagowania będzie mógł jednak zacząć się już w 2027 roku – mówi Arkadiusz Marchewka. – Udało się zatem zrobić coś, o czym tylko od 30 lat się mówiło.

Cały proces przygotowywania nowych ustaw był na bieżąco konsultowany z polskimi armatorami. Dariusz Doskocz z PŻM wyjaśnia, że w sprawie powrotu pod biało-czerwoną, nie chodzi tylko o symbolikę. Obecnie funkcjonowanie w realiach bander różnych krajów, staje się uciążliwe.

– Różne jurysdykcje, różne podatki. To się robi coraz bardziej skomplikowane – wyjaśnia Dariusz Doskocz. -Gdyby polskie przepisy były dobre i stabilne, polska bandera byłaby naturalnym wyborem.

Szef PŻM podkreśla też znaczenie bezpieczeństwa państwa, czyli bezproblemowego dostępu i eksploatacji floty: – Element bezpieczeństwa jest bardzo istotny. Owszem, współpracujemy, przedsiębiorstwo jest państwowe, ale statki dotyka obca jurysdykcja – zaznacza dyrektor PŻM.

Z tego ostatniego wynika też przykry dla marynarzy fakt braku możliwości głosowania w wyborach. Na statkach pod obcymi banderami nie można utworzyć komisji wyborczych. Pisaliśmy o tym w artykule „Dlaczego polscy marynarze nie mogą głosować na statkach? Bo „Podlasie" to Bahamy, a „Polonia" to Cypr". ●

eprasa.pl 8f338148e7

Zdobywał dla Polski medale na igrzyskach

Chciałbym wstać z łóżka

Dwukrotny medalista olimpijski Tadeusz Rutkowski był niegdyś najsilniejszym sztangistą w Polsce. Dziś, wspominając dawne sukcesy, mówi gorzko: było takie hasło „Sport to zdrowie”.

• **Pan Tadeusz w ośrodku pod Opolem czeka na kolejną operację. Nie może jednak sam ponieść się z łóżka i np. skorzystać z toalety**

FOT. PIOTR ZAPOTOCZNY

Piotr Zapotoczny

Jest trzynastokrotnym mistrzem Polski oraz dwukrotnym medalistą olimpijskim z igrzysk w 1976 i 1980 roku. – Całe swoje dorosłe życie podporządkował sportowi i startom w barwach narodowych, często kosztem zdrowia i życia prywatnego – mówi syn Michał.

Olimpijczyk jest dziś unieruchomiony po operacjach stawu kolanowego. Czeka na kolejne zabiegi i rehabilitację. – Tata otrzymuje emeryturę olimpijską, jednak jej wysokość nie pozwala na pokrycie kosztów leczenia, rehabilitacji, opieki oraz codziennego funkcjonowania – mówi Michał, który założył zbiórkę na rzecz taty.

JAK ZAWIEDZIONY RUTKOWSKI TRAFIŁ DO OPOLA

Tadeusz Rutkowski jest pogodny, choć ma za sobą trudne doświadczenia zdrowotne. Po powikłaniach po wymianie endoprotezy kolana, przeszedł ciężkie zachłystowe zapalenie płuc z niewydolnością krążeniowo-oddechową. Potem było długotrwałe zakażenie rany operacyjnej. Zdiagnozowano też u niego niewydolność serca.

Jesienią ubiegłego roku okazało się, że endoprotezę kolana trzeba usunąć. W to miejsce wszczepiono betonowy trzpień z antybiotykiem w celu zahamowania zakażenia.

– Było takie hasło „Sport to zdrowie” – mówi z przekąsem, ale i z uśmiechem Tadeusz Rutkowski. Podczas rozmowy ze mną leży na łóżku, a spod kołdry wystaje jego unieruchomiona, prawa noga.

Urodził się w 1951 r. w Krakowie, jako najmłodsze dziecko w ośmioosobowej rodzinie (miał cztery siostry i brata). Trenował w klubie Olsza Kraków. Przełomem okazało się dla niego zgrupowanie kadry juniorów w 1969 r., kiedy to doznał kontuzji kolana, a szkoleniowiec reprezentacji oświadczył mu, że nie będzie z niego żaden sztangista.

Wtedy do zawiedzionego juniora dotarł trener z Opola Ryszard Szewczyk i namawiał do przejścia do Budowlanych Opole. – Kilka razy przywoziłem go do Opola, a on po kilku dniach uciekał z powrotem do Krakowa, tak bardzo tęsknił – mówił Szewczyk w rozmowie z „Wyborczą”.

– Miałem osiemnaście lat i bałem się wojska. Szewczyk mówił, że mi pomoże. Obiecywał dobrą szkołę i mieszkanie. Dałem się namówić – wspomina Tadeusz Rutkowski.

„NA OLIMPIADZIE W MOSKWIE BYŁEM U SZCZYTU SWOJEJ KARIERY”

W Budowlanych Rutkowski został na 17 lat. W tym czasie był kilkunastokrotnym mistrzem Polski w wagach do 110 kg i plus 110 kg oraz ok. 30-krotnym rekordzistą kraju. Obok Szewczyka, w jego długiej karierze sportowej byli jeszcze inni trenerzy, ale najwięcej zawdzięcza Klemensowi Roguskiemu. To legendarny trener reprezentacji Polski (w latach 1959-1981), twórca sukcesów polskich sztangistów.

– Kiedy zadzwonił do mnie z powołaniem do kadry, czułem, jakbym złapał Boga za nogi. To było moje marzenie, by reprezentować Polskę i zdobywać medale – wspomina Tadeusz Rutkowski.

Polski Komitet Olimpijski pisze: „Trener Roguski był głównym kreatorem talentu Rutkowskiego, cierpliwie czekając na „supercięższe możliwości” swojego podopiecznego. Pracowity, zdyscyplinowany, sumienny osiągnął w końcu bardzo wiele i należał do światowej czołówki sztangistów”.

Rogulski zabrał Tadeusza Rutkowskiego na igrzyska w Montrealu w 1976 r. i cztery lata później do Moskwy. Podczas pierwszej imprezy opolanin w kategorii ciężkiej (100 kg) zdobył brązowy medal. Ten sukces powtórzył na kolejnej olimpiadzie, ale już w kategorii supercięższej (+110 kg).

– W Montrealu w wiosce olimpijskiej odwiedził nas Edward Gierek. Gratulował medali, mówił że wyniki są dobre, ale mogłyby być lepsze – opowiada Rutkowski.

– Z kolei na olimpiadzie w Moskwie byłem w szczytowej formie – wspomina. Mierzył się wówczas z najbardziej utytułowanymi radzieckimi sztangistami: Wasilijem Aleksiejewem i Sułtanbajewem Rachmanowem. – Aleksiejew spalił rwanie, był wtedy słabszy ode mnie. Odpadł z konkurencji i zrobiło się miejsce na podium – mówi Rutkowski.

W Moskwie opolanin uzyskał w dwuboju łączny wynik 407,5 kg, ponosząc 180 kg w rwaniu i 227,5 kg w podrzucie.

„MIAŁEM BARDZO SILNE NOGI. GORZEJ BYŁO Z GŁOWĄ”

– Niestety już w trakcie kariery zaczęły mnie nękać kontuzje, coraz trudniej znosiłem treningi – mówi Rutkowski, dodając: – Nie nadawałem się jednak na trenera, bo nie miałem takich cech osobowości. Nie potrafiłem być stanowczy i dyscyplinować innych.

Po rozstaniu z pomostem łapał się różnych robót, szukając zarobku nawet za granicą. W końcu wylądował za kierownicą taksówki w Opolu. Nie zerwał jednak całkowicie z ciężarami. Często przychodził do Budowlanych potrenować, a nawet wystartował w Mistrzostwach Świata weteranów, wygrywając je i ustanawiając rekord świata weteranów.

– Miałem bardzo silne nogi i bardzo dobry zarzut na klatkę – mówi Rutkowski, dodając po chwili milczenia: – Gorzej było z głową.

Syn Michał dopowiada: – Kiedyś zawodnik po zakończeniu kariery był pozostawiony sam ze sobą, bez realnego wsparcia. Nie praktykowano wtedy opieki psychologów sportowych, czy fizjoterapeutów. Z czasem u taty zaczęły się nawarstwiać problemy zdrowotne, zarówno fizyczne, jak i psychiczne.

W tym drugim przypadku pierwsze objawy pojawiły się, gdy zakończył karierę. W grudniu 1990 r. podczas Wigilii próbował popełnić samobójstwo, wyskakując z okna. Był już wówczas pod wpływem leków psychotropowych. Potem wielokrotnie trafiał pod opiekę lekarzy szpitala psychiatrycznego. Przez ten cały czas był też pod opieką żony, która jednak zmarła w 2018 r. Opiekę nad tatą przejęły wówczas dzieci.

– Tata od lat zmaga się z chorobą afektywną dwubiegunową, która znacząco utrudnia codzienne funkcjonowanie i wymaga stałego leczenia oraz opieki specjalistów – mówi Michał, dodając: – Wieloletnie, bardzo intensywne treningi wyczynowe doprowadziły też do poważnych uszkodzeń stawów. Obecnie tata jest unieruchomiony po operacjach stawu kolanowego, a przed nim kolejne zabiegi i długa, kosztowna rehabilitacja.

Sam olimpijczyk wspomina, że podczas treningów „przerzucał” dziennie ponad 40 ton.

Obecnie pan Tadeusz przebywa w ośrodku pod Opolem, gdzie ma zapewnioną stałą opiekę i czeka na kolejną operację. Nie może jednak sam ponieść się z łóżka i np. skorzystać z toalety.

– Chciałbym móc wstać i być choć trochę samodzielnym – mówi olimpijczyk.

Stąd też bliscy założyli w sieci zbiórkę pieniędzy na rehabilitację Tadeusza Rutkowskiego.

– Nasza rodzina jest niewielka i nie dysponuje dużymi środkami finansowymi. Staramy się pomagać na tyle, na ile możemy, jednak skala problemów zdrowotnych i związanych z nimi kosztów znacznie przekracza nasze możliwości – mówi syn Michał dodając: – Chcemy zapewnić naszemu tacie dalsze leczenie, rehabilitację i niezbędną opiekę. Wierzymy, że zdoła zachować choć część samodzielności i będzie mógł w miarę normalnie funkcjonować, ale bez wsparcia finansowego nie będzie to możliwe. ●

Tadeusz Rutkowski jest unieruchomiony po operacjach stawu kolanowego, a przed nim kolejne zabiegi i długa, kosztowna rehabilitacja

Zbiórka na zrzutka.pl (Pomóż w trudnej rehabilitacji medalisty olimpijskiego)

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34421410

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

wyborcza.pl

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

1 RP

eprasa.pl 8f338148e7

OGŁOSZENIE

WÓJTA GMINY DOBRA

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobra, w obrębie Dołuje, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.) art. 39 ust. 1, art. 40, art. 54 ust. 2 i 3, art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.) w związku z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 ze zm.)

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobra, w obrębie Dołuje,

sporządzanego w zakresie zgodnym z uchwałą nr XXXIII/454/2022 Rady Gminy Dobra z dnia 14 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobra, w obrębie Dołuje, mającym na celu zmianę uchwały nr VI/54/98 Rady Gminy w Dobrej z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie zmian w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Dobra (Dz. Urz. Woj. Szczecińskiego nr 17, poz. 122 z dnia 25.07.1998 r.), w dniach od **9 marca 2026 r. do 31 marca 2026 r.** w siedzibie Urzędu Gminy w Dobrej, w Wydziale ds. Rozwoju, ul. Graniczna 24 a, 72-003 Dobra, w pn. w godz. od 8^{30} – 16^{30}, od wt. do pt. w godz. od 7^{00}-15^{00}. Projekt planu udostępniony będzie również na stronie **www.bip.dobraszczecinska.pl/Strona** główna /Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne/Plany miejscowe/zmiany w Planach.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami, odbędzie się w Gminnym Centrum Kultury i Bibliotek, ul. Graniczna 31, 72-003 Dobra, w dniu **18 marca 2026 r. o godz. 15.00**.

Informuję, że zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 40 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w miejscu i terminie wyłożenia do wglądu projektu planu, można zapoznać się z dokumentacją opracowaną w postępowaniu w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko planu miejscowego oraz składać wnioski i uwagi.

Uwagi do planu i strategicznej oceny oddziaływania na środowisko należy składać do Wójta Gminy Dobra na piśmie, ustnie do protokołu w Urzędzie Gminy w Dobrej, za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres **pp1@dobraszczecinska.pl,** z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **17 kwietnia 2026 r**.

Formularz składania uwag, zgodny z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, jest dostępny na stronie internetowej Urzędu Gminy Dobra https://bip.dobraszczecinska.pl/artykul/wnioski-3 oraz w siedzibie Urzędu Gminy Dobra.

W przypadku posiadania tytułu prawnego do nieruchomości, której dotyczy składana uwaga, należy podać tytuł prawny. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Dobra.

Wójt Gminy Dobra
Magdalena Zagrodzka

Zgodnie z artykułem 13 i 14 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Wójt Gminy spełnia obowiązek informacyjny przekazując Państwu poniższe dane:

Administratorem Państwa danych osobowych jest Wójt Gminy Dobra z siedzibą w Dobrej, ul Szczecińska 16a, 72-003 Dobra, tel: 91 311 30 48, fax: 91 424 15 45, e-mail: gmina@dobraszczecinska.pl Dane kontaktowe do Inspektora Ochrony Danych: e-mail: inspektorodo@dobraszczecinska.pl. Celem przetwarzania danych jaki realizuje Administrator jest opracowanie planu. Odbiorcami, którym możemy udostępnić Państwa dane osobowe, są podmioty zapewniające oprogramowanie przetwarzające dane. Dane nie będą przekazywane do Państw trzecich. Dane osobowe będą przetwarzane przez okres obowiązywania planu. Państwa dane osobowe są przetwarzane na podstawie przepisów prawa, które określają ustawy: z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednocześnie posiadają Państwo możliwość dostępu i aktualizacji podanych danych i prawo do żądania usunięcia lub ograniczenia przetwarzania oraz prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, a także prawo do przenoszenia danych. Z przysługujących praw mogą Państwo skorzystać kontaktując się przez podane wyżej dane. Przysługuje Państwu prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Podanie danych jest dobrowolne, jednak niezbędne do zrealizowania celu. W ramach realizowanego przetwarzania nie występuje profilowanie.

Szczecin/34422398

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY BRAŃSK

Konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Gminy Brańsk w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brańsk

Uprzejmie informujemy, że od dnia 2.03.2026 r. do dnia 7.04.2026 r. przeprowadzone zostaną konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Gminy Brańsk w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brańsk.

Konsultacje zostaną przeprowadzone w następujących formach:

1) zbierania uwag w postaci papierowej lub elektronicznej poprzez wypełnienie formularza dostępnego w Urzędzie Gminy Brańsk oraz na stronie internetowej www.bransk.pl i w BIP https://samorzad.gov.pl/web/gmina-bransk/mapa-strony/?show-bip=true oraz pod linkiem https://ankieta.deltapartner.org.pl/gmina bransk formularz ozor
2) otwartego spotkania dla interesariuszy procesu rewitalizacji, które odbędzie się w dniu 11.03.2026 r. o godz. 16:00 na Sali Konferencyjnej Urzędu Gminy Brańsk, Rynek 8, 17-120 Brańsk;
3) wypełnienia elektronicznego formularza ankiety dostępnej na stronie internetowej gminy www.bransk.pl i w BIP https://samorzad.gov.pl/web/gmina-bransk/mapa-strony/?show-bip=true oraz pod linkiem https://ankieta.deltapartner.org.pl/gmina bransk ankieta ozor
4) zbierania uwag ustnych do protokołu w Urzędzie Gminy Brańsk, pokój nr 7

Wypełnione formularze można dostarczyć: 1) za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: sekretariat@bransk.pl; 2) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy Brańsk, Rynek 8, 17-120 Brańsk; 3) osobiście do Urzędu Gminy Brańsk, Rynek 8, 17-120 Brańsk; 4) poprzez wypełnienie formularza uwag on-line: https://ankieta.deltapartner.org.pl/gmina bransk formularz ozor 5) podczas spotkania konsultacyjnego w dniu 11 marca 2026 r.

Zapraszamy wszystkich interesariuszy procesu rewitalizacji do udziału w konsultacjach społecznych!

WÓJT GMINY BRAŃSK Tomasz Stygański

Białystok/34422649

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY BRAŃSK

Konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Gminy Brańsk w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji

Uprzejmie informujemy, że od dnia 2.03.2026 r. do dnia 7.04.2026 r. przeprowadzone zostaną konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Gminy Brańsk w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Konsultacje zostaną przeprowadzone w następujących formach:

1) zbierania uwag w postaci papierowej lub elektronicznej poprzez wypełnienie formularza dostępnego w Urzędzie Gminy Brańsk oraz na stronie internetowej gminy www.bransk.pl i w BIP https://samorzad.gov.pl/web/gmina-bransk/mapa-strony/?show-bip=true, oraz pod linkiem: https://ankieta.deltapartner.org.pl/gmina bransk kr formularz
2) otwartego spotkania dla interesariuszy procesu rewitalizacji, które odbędzie się w dniu 11.03.2026 r. o godz. 16:00 na Sali Konferencyjnej Urzędu Gminy Brańsk, Rynek 8, 17-120 Brańsk;
3) wypełnienia formularza ankiety dostępnej na stronie internetowej gminy www.bransk.pl i w BIP https://samorzad.gov.pl/web/gmina-bransk/mapa-strony/?show-bip=true oraz elektronicznie pod linkiem: https://ankieta.deltapartner.org.pl/gmina bransk kr ankieta
4) zbierania uwag ustnych do protokołu w Urzędzie Gminy Brańsk, pokój nr 7

Wypełnione formularze można dostarczyć: 1) za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: sekretariat@bransk.pl; 2) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy Brańsk, Rynek 8, 17-120 Brańsk; 3) osobiście do Urzędu Gminy Brańsk, Rynek 8, 17-120 Brańsk w godzinach pracy Urzędu; 4) poprzez wypełnienie formularza uwag on-line: https://ankieta.deltapartner.org.pl/gmina bransk kr formularz 5) podczas spotkania konsultacyjnego w dniu 11 marca 2026 r.

Zapraszamy wszystkich interesariuszy procesu rewitalizacji do udziału w konsultacjach społecznych!

WÓJT GMINY BRAŃSK Tomasz Stygański

Białystok/34422652

Pomorze Zachodnie

www.wzp.pl

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

ogłasza nabór wniosków o przyznanie w roku 2026

Nagrody PRO ARTE

Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego

ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE KULTURY

Wnioski o Nagrodę można składać do 30 kwietnia 2026 r.

Wzór wniosku i zasady przyznawania Nagrody Pro Arte zamieszczone są na stronie: https://wzp.pl/kultura-i-turystyka/kultura/stypendia-i-nagrody/

Szczecin/34421679

Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego w Szczecinie

informuje

o wywieszeniu w siedzibach ZDiTM i Urzędu Miasta Szczecin oraz zamieszczeniu na stronach internetowych BIP ZDiTM i BIP Urzędu Miasta Szczecin wykazu nr IR/1/2026 z dnia 18.02.2026 r., nieruchomości gruntowej Gminy Miasto Szczecin przeznaczonej do wydzierżawienia w drodze bezprzetargowej.

Dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu 91 48 00 533.

Szczecin/34421984

Szczecin/34418495

eprasa.pl 8f338148e7

Poseł Brauna szefuje w Światowym Związku Żołnierzy AK

„Dla nas wstyd i hańba”

Był taksówkarzem. Mimo że nie miał tytułu magistra, kumpel zrobił z niego dyrektora miejskiej pływalni, stąd ksywka „Basenowy”. Teraz jest szefem lokalnego oddziału Światowego Związku Żołnierzy AK i posłem Grzegorza Brauna.

Jacek Brzuszkiewicz

• **Grzegorz Braun i Sławomir Zawiślak** FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wypchnięty przez Przemysława Czarnka z PiS-u, zmarginalizowany, szybko odnalazł się w Konfederacji Korony Polskiej. To dzięki niemu formacja Brauna z dumą obwieściła, że ma w Sejmie swoje koło, złożone z trzech posłów.

Jak to możliwe, że jawnie przyklaskując Braunowi, który jest oskarżany o szerzenie prorosyjskiej narracji, Zawiślak jest jednocześnie szefem zamojskiego oddziału Światowego Związku Żołnierzy AK?

„BASENOWY” ZAWIŚLAK

Sławomir Zawiślak, rocznik 1963, pochodzi spod Zamościa. Rodzice byli rolnikami. W klasie humanistycznej najlepszego w mieście I Liceum Ogólnokształcącego niczym specjalnie się nie wyróżniał, studiował historię na KUL, ale tytuł magistra obronił dopiero po czterdziestce, kiedy był już znaczącym politykiem PiS.

Z oficjalnych biogramów można wyczytać, że Zawiślak w latach 90. prowadził w mieście prywatną firmę transportową. W rzeczywistości, o czym opowiadają koledzy z liceum, jeździł taksówką. Jako że zarobek był marny, ciągle rozglądał się za lepszą pracą.

Nie wiadomo, jak potoczyłaby się przyszłość Zawiślaka, gdyby nie znajomość jeszcze ze studiów z Markiem Grzelaczykiem, byłym wojewodą zamojskim i prezydentem miasta w latach 1998-2002, wtedy ważnym działaczem Akcji Wyborczej Solidarność i Zjednoczenia Chrześcijańsko Narodowego.

Za czasów Grzelaczyka bezrobocie w mieście sięgało 20 proc. Właśnie wtedy Zawiślak został kierownikiem, a potem dyrektorem miejskiej pływalni, chluby miasta, mimo że nie miał tytułu magistra. Od tego czasu przylgnęło do niego określenie – Basenowy, albo Wodnik Szuwarek. Gdy dziś Zawiślakowi ktoś o tej przeszłości przypomina, ze złości aż robi się pąsowy.

W 2002 r. Grzelaczyk przegrał wybory prezydenckie z Marcinem Zamoyskim, a nowy prezydent zaczął przyglądać się miejskim finansom.

– Miasto było zadłużone. Nie widziałem najmniejszych powodów, by Zamość miał dyrektora ośrodku sportu i rekreacji, a także niezależnego od niego dyrektora basenu. Dodatkowo zorientowałem się, że Zawislak zatrudniał tam członków swojej rodziny. To było niesmaczne. Z tego, co pamiętam, Zawiślak odszedł z pracy sam – opowiada dziś „Wyborczej” Marcin Zamoyski.

I dalej: – Parę lat później spotkałem Sławomira Zawiślaka podczas oficjalnej uroczystości. Był już wtedy posłem PiS. Dla rozładowania atmosfery zwróciłem uwagę, że odejście z basenu wyszło mu tylko na dobre. Jednak nie chciał ze mną o tym rozmawiać. Uraza? Nie wiem.

> *Zawiślak jest posłem nieprzerwanie od 2005 r. Bez problemu wygrywał kolejne wybory, w sumie zwyciężał w sześciu kampaniach*

Zawiślak, jako kandydat PiS, przegrał z Zamoyskim wybory na prezydenta miasta w 2010 r. Znaczną różnicą głosów: 61 proc. do 39 proc.

WYPYCHANY PRZEZ CZARNKA

Wróćmy do polityki. Zawiślak wstąpił do PiS na samym początku, w 2002 r. Szybko został liderem partii w tzw. okręgu chełmskim obejmującym Zamość i nieistniejące województwo zamojskie. W terenie był już osobą znaną i rozpoznawalną.

Jest posłem nieprzerwanie od 2005 r. Bez większego problemu wygrywał kolejne wybory, w sumie zwyciężał w sześciu kampaniach.

Zawiślak rósł w siłę, do czasu kiedy na drodze jego kariery w PiS stanęła posłanka Beata Mazurek z Chełma. Zaufana Jarosława Kaczyńskiego, w 2018 r. została wicemarszałkinią Sejmu i szybko zmarginalizowała Zawiślaka. A dzieła zniszczenia posła z Zamościa dokonał wkrótce minister edukacji narodowej i szef PiS na Lubelszczyźnie Przemysław Czarnek.

– Sławek wiedział, że z Czarnkiem, ministrem i profesorem KUL, nie ma najmniejszych szans. Więc szukał swojej niszy. Dlatego zagłosował przeciwko słynnej „piątce dla zwierząt”, czyli ustawie o ochronie zwierząt, która zakazywała m.in. trzymania psów na łańcuchu. Nie sądzę, by on tak myślał, ale pies na łańcuchu idealnie wpisywał się w jego wyborcę, mieszkańca zamojskiej wsi – opowiada znajomy Zawiślaka.

Zawiślak zapłacił za chęć przypodobania się suwerenowi czasowym wykluczeniem z PiS i jeszcze większą marginalizacją ze strony Nowogrodzkiej. Zapewne z tego samego powodu zaczął wybijać się podczas pandemii jako niezłomny przedstawiciel ruchu antyszczepionkowego.

Jego pozycja w partii wciąż słabła i słabła. Powiedzieć, że podczas wyborów 15 października Zawiślak przez PiS został upokorzony, to jak nic nie powiedzieć. W okręgu chełmskim dostał jedenaste, niebiorące miejsce. Dodatkowo wokół niego upchnięto jeszcze czworo innych kandydatów z Zamościa i okolic, w tym działaczkę o takim samym nazwisku. Mimo to Zawiślak dostał prawie 11 tys. głosów i z siódmym wynikiem, ostatnim, do Sejmu się dostał.

ŻOŁNIERZE AK, ZAPLANOWANA STRATEGIA

Znajomi Zawiślaka z Zamościa opowiadają, że nie zdobyłby on tak szybko pozycji i rozpoznawalności bez członkostwa w Światowym Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Zawiślak wstąpił do Związku jeszcze w 1998, gdy jeździł na taksówce i szukał pomysłu na życie. To on tak naprawdę, na poważnie, zaczął budować struktury zamojskiego oddziału organizacji kombatanckiej. Miał wtedy 35 lat i żadnych związków z AK.

– Członkostwo Sławka w tej organizacji to nie był żaden przypadek, tylko zaplanowana strategia. Na Zamojszczyźnie Bataliony Chłopskie i Armia Krajowa miały od zawsze wymiar szczególny. Trzeba wiedzieć, że ten region to lasy Roztocza, Puszczy Solskiej, gdzie podczas ostatniej wojny działała bardzo silna partyzantka, tocząc z Niemcami epickie starcia. A ich bohaterowie do dziś są tam czczeni i wynoszeni na sztandary podczas lokalnych uroczystości, nie tylko tych niepodległościowych. Ten region to także pamięć Wysiedlonych i Dzieci Zamojszczyzny – opowiadają znajomi Zawiślaka.

I dalej: – Na Zamojszczyźnie spotkania kombatanckie mają bardzo długą tradycję, jak mało co potrafią scalać lokalne społeczności. To wspólne śledziki, wigilie, opłatki, wielkanocne dzielenie się jajeczkiem, uroczystości rocznicowe ze względów oczywistych, szczodrze wspieranych przez lokalne samorządy.

Powstały w marcu 1990 r. Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej jest od początku największym w kraju stowarzyszeniem kombatanckim zrzeszającym byłych żołnierzy AK oraz członków organizacji niepodległościowych. Cieszy się olbrzymim autorytetem. Na początku lat 90. Związek liczył ponad 80 tys. członków, w 2008 roku – już tylko ok. 35 tys. Od tamtego czasu liczba członków systematycznie spada.

Czytam na ich stronie, że Związek – z przyczyn oczywistych – przyjmuje w swój skład także „członków nadzwyczajnych – osoby wyznające ideały AK i działające na rzecz ich utrwalenia w społeczeństwie polskim”.

BRAMA LWOWSKA I CARSKIE KAZAMATY

Sławomir Zawiślak, po wstąpieniu do Konfederacji Korony Polskiej, ruszył w Polskę za swoim liderem Grzegorzem Braunem.

Braun, w towarzystwie Zawiślaka, z premedytacją pozwala sobie na coraz więcej i coraz mocniej wydobywa polski antysemityzm, antyukrainskość i antyunijność.

Zawiślakowi nawet nie drgnęła powieka, kiedy lider jego nowej formacji głośno zaprzeczył istnieniu w obozie w Auschwitz-Birkenau komór gazowych, nie zareagował, kiedy uroczystości w Jedwabnem Braun nazwał „aktem antypolskiej, żydowskiej propagandy z celebrą państwową i osłoną policyjną”.

Zawiślak, z wykształcenia historyk, nie odezwał się również ani słowem, kiedy jego guru oświadczył ostatnio, że Królestwo Kongresowe było bardziej suwerenne niż III RP. To teza wskazująca, że w ocenie Brauna współczesna Polska ma mniejszą podmiotowość na arenie międzynarodowej niż zależne od cara Królestwo Polskie na początku XIX wieku.

„KWINTA” I „ROMEK”

Elżbieta Witkowska jest jedną z liderek nieformalnego stowarzyszenia Wolni Obywatele Zamościa, które powstało w 2017 r., na początku rządów PiS. I protestowało przeciwko rządom Kaczyńskiego zawłaszczającemu państwo.

Jej tato i stryj, pseudonimy „Kwinta” i „Romek” podczas wojny należeli do Armii Krajowej, walczyli z okupantem w lasach niedaleko Tomaszowa Lubelskiego. Już nie żyją.

Dziś Elżbieta Witkowska, tak jak potomkowie innych zamojskich żołnierzy AK, nie może pogodzić się z haniebną postawą Brauna i schlebiającego mu na każdym kroku Zawiślaka.

– Armia Krajowa, moi bliscy, walczyli o wolną Polskę. Dziś to pokolenie odchodzi, powoli wymiera. Oni już nie mogą się bronić. Tymczasem szef zamojskiego oddziału Światowego Związku Żołnierzy AK pluje na ideały Unii Europejskiej, otwarcie przyklaskuje Braunowi, który jawnie opowiada się za ruskim mirem. To wstyd i hańba – denerwuje się Witkowska.

Razem z Wolnymi Obywatelami Zamościa przygotowuje pismo otwarte do Zarządu Głównego Światowego Związku Żołnierzy AK z pytaniem, dlaczego jednym z jego przywódców tej organizacji jest wciąż poseł Zawiślak.

„Wyborcza” poprosiła Zarząd Główny Związku o oficjalne stanowisko w sprawie przewodniczącego Zawiślaka.

„Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej jest niezależny organizacyjnie i ideowo od jakiejkolwiek partii politycznej. ŚZŻAK pozostaje wierny swoim celom statutowym, w szczególności obronie pamięci, prawdy historycznej oraz godności żołnierzy Armii Krajowej i Polskiego Państwa Podziemnego. W sprawach dotyczących indywidualnych członków lub struktur terenowych Związek działa wyłącznie w oparciu o postanowienia Statutu oraz właściwe procedury wewnętrzne” – odpisał Rafał Obarzanek, wiceprezes Zarządu Głównego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. ●

eprasa.pl 8f338148e7

Premiera „Rzadkich gatunków” w BTL-u

A co, jeśli jesteśmy częścią eksperymentu?

– Współczesne kino science fiction bardzo często pokazuje inną cywilizację, która konfrontuje się z nami. „Rzadkie gatunki” mają być okiem puszczonym w kierunku takich produkcji – mówi Jacek Malinowski.

ROZMOWA Z
JACKIEM MALINOWSKIM
dyrektorem Białostockiego Teatru Lalek

TOMASZ KOWALEWICZ: Marzec to miesiąc szczególny dla każdego teatru lalek, bo niedługo przypada zarówno Międzynarodowy Dzień Teatru, jak i Światowy Dzień Lalkarza. Przygotowujecie w tym roku coś wyjątkowego dla widzów z tej okazji?
JACEK MALINOWSKI: Premierę „Rzadkich gatunków” przygotowaną we współpracy z portugalskim Teatro De Ferro. Wystawimy ją właśnie 21 marca, czyli w Międzynarodowym Dniu Lalkarza.

Miejscem akcji tego spektaklu będzie laboratorium, w którym naukowcy prowadzą badania nad „obcymi” formami. W zapowiedzi pojawia się jednak intrygujące pytanie o to, kto w istocie jest obserwatorem, a kto obserwowanym. Czy to oznacza, że to nie my przyglądamy się „innym”, a sami znajdujemy się pod lupą?
– Albo ktoś inny nas obserwuje, o czym wcale nie wiemy. W spektaklu mamy w gablotach tajemnicze byty, stworzenia, które z jakiegoś powodu są interesujące, a może też i groźne. Analizujemy je, oglądamy z różnych stron, a nagle okazuje się, że nie jesteśmy świadkami eksperymentu, tylko jego częścią. Twórcy spektaklu chcą zbudować właśnie tego typu metaforę, co w kontekście ostatnich wypowiedzi prezydenta USA o obecności obcych we wszechświecie buduje nawet zabawne napięcie.

Trzeba przyznać, że w kontekście wiedzy, do jakiej ma dostęp, daje to mocno do myślenia.
– To prawda. Może rzeczywiście ktoś obserwuje nas – podobnie jak my sami próbujemy – po to by zrozumieć świat. Przez ostatnie 40-50 lat próbowaliśmy wyjaśniać wszystko rozumem i nauką, ale dziś, w epoce algorytmów, sztucznej inteligencji i internetu, społeczeństwo coraz częściej odwraca się od wiedzy naukowej i zamiast tego szukać utraconej gdzieś po drodze duchowości. Nauka wyjaśnia świat w sposób zero-jedynkowy, a człowiek potrzebuje jakiejś tajemnicy. I nagle budzą się demony, skrajnie przeciwstawiamy się rozumowi. Jeśli odrzucamy religię i teorię Darwina, to nagle popularne stają się teorie, że ktoś nad nami czuwa. Współczesne kino science fiction bardzo często pokazuje inną cywilizację, która konfrontuje się z nami. „Rzadkie gatunki” mają być okiem puszczonym w kierunku takich produkcji. Stąd też pomysł na narrację, która być może skłoni nas do częstszego rozglądania się.

• **Jacek Malinowski** FOT. AGNIESZKA SADOWSKA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Myśli pan, że spektakl sprowokuje dyskusje o tym, czy jesteśmy sami we wszechświecie?
– Tak jak dla naukowców intrygujące jest to, co znajduje się w akwariach – jakieś dziwne obiekty, które testujemy – tak samo my, ludzie możemy być przedmiotem takiego eksperymentu dla kogoś, kogo jeszcze nie potrafimy do końca nazwać, czy zidentyfikować. Na taki mechanizm chcemy zwrócić uwagę.

Jednym z waszych frekwencyjnych hitów jest utrzymany w konwencji musicalu spektakl „Serial Killer Story”. To prawda, że ten tytuł doczeka się wkrótce płyty?
– „Serial Killer Story” jest przebogaty w dźwięki i interesujące piosenki, które widownia zawsze nuci, wychodząc z teatru. Wraz z kompozytorem i autorką tekstów, która jest jednocześnie reżyserką, wpadliśmy więc na pomysł wydania tej muzyki na płycie. Myślę, że uda się nam to zrobić do końca roku.

SPONSOR Białystok/34421608

Będzie to płyta zarejestrowana w studiu?
– Tak, i to jest efekt pandemii. To właśnie w tamtym czasie uznałem, iż taka instytucja jak BTL powinna być samowystarczalna i zadbałem o studio nagrań. Rozważamy dwa rozwiązania. Pierwsze to przygotowanie wydawnictwa, które promowałoby spektakl i nasz teatr. A drugie zakłada, że może będziemy te płyty również sprzedawać czy udostępniać za pomocą platform typu Spotify, czy iTunes. Dla lokalnych fanów BTL-u wytłoczymy płytę CD lub winylową.

Najbliższe plany to także premiera „Słowika”. Próby ruszą jeszcze w marcu?
– Tak, zapowiada się interesująca inscenizacja. Na poziomie przygotowanych projektów wszystko wygląda bardzo oryginalnie, czyli bogate kostiumy, lalki i dekoracje, a nasz Słowik odnajdzie się w przestrzeni Chinatown. Szykuje się reinterpretacja klasyki na współczesne czasy. Premiera jest planowana na końcówkę kwietnia. ●

Rozmawiał Tomasz Kowalewicz

REKLAMA Białystok/34421606

eprasa.pl 8f338148e7

Patrycja chce wiedzieć, czemu zmarła jej córka

Z porodówki na cmentarz

– Lekarz, który był przy porodzie, później już do mnie nie przyszedł. Myślę, że wiedział co się stało, ale nam nikt tego nie wyjaśnił – mówi Patrycja. Od trzech lat czeka na wyniki śledztwa, które ma ustalić, dlaczego jej córka zmarła.

Paulina Błaszkiewicz

FOT. SHUTTERSTOCK

Patrycja mówi o sobie „mama dwójki dzieci", choć jedno z nich zmarło na toruńskiej porodówce. Napisała do mnie po reportażu o Wojewódzkim Szpitalu Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu, w którym opisałam fatalne doświadczenia przyszłych matek. Skarżyły się na złe traktowanie i medyczne zaniedbania.

Patrycja podziękowała za ten tekst; czekała trzy lata, żeby opowiedzieć swoją historię.

PAULINA BŁASZKIEWICZ: Dlaczego tak długo?

PATRYCJA: Szczerze żałuję, że od razu nie poszłam do mediów, by opowiedzieć o naszej tragedii, ale nie miałam siły. Działaliśmy z mężem po cichu, jak należy. Złożyliśmy zawiadomienie do prokuratury, ale wiadomo – to wszystko bardzo długo trwa. Czekam od trzech lat.

Teraz chcę zabrać głos, bo może dzięki temu uda się uchronić inne kobiety przed tym, co sama przeszłam. Mam nadzieję, że ktoś w końcu usłyszy zarzuty.

Co się stało?

– Sama chciałabym wiedzieć. Walczę o poznanie tej prawdy od ponad trzech lat, bo sama nie wierzę jak w XXI wieku można iść do szpitala urodzić dziecko i kilka dni później organizować jego pogrzeb? Przecież wszystko było dobrze.

Czekaliśmy z mężem na Marysię, mieliśmy dla niej przygotowany pokój. Wszystko kupiliśmy: łóżeczko, ubranka, wózek, pieluszki. Mieliśmy wrócić we troje do domu. A wróciliśmy sami. Moja córka zmarła.

Pamięta pani, jak trafiła do szpitala?

– To było latem 2022 roku. W piątkowy wieczór, zaczęły się skurcze. Byłam w 39 tygodniu ciąży. Dzień później zaczęłaby się 40. tydzień, czyli poród książkowy, w terminie. Pojechaliśmy z mężem do szpitala. W nocy, po załatwieniu wszystkich procedur, zostałam przyjęta na oddział. W sobotę o ósmej rano zabrali mnie na porodówkę. Były dwie położne, jedna młoda, a druga starsza – ta, o której wspomina bohaterka reportażu w „Wyborczej".

Przeczytałam, że nie pozwalała innej matce zmieniać pozycji, że jej badania były bolesne, nie zezwalała też na żadną formę znieczulenia oprócz gazu. Miała tłumaczyć, że „poród trwa zbyt długo", a skurcze bolą, bo pacjentka „jest nimi umęczona".

W moim przypadku przez większość porodu po prostu siedziała do mnie tyłem. Około godz. 14 powiedziała, że mam pełne rozwarcie i „umawiamy się, że o godz. 15 urodzę". Zaczęły się skurcze parte, ja parłam, ale mi nie szło. Przyszła lekarka i powiedziała, by dalej przeć. Znów to samo.

Miała pani jakieś przeczucia, że dzieje się coś złego?

– Nie, byłam nastawiona zadaniowo, żeby tylko urodzić. Wiedziałam, że prę, ale poród nie postępuje. W pewnym momencie powiedziałam, żeby coś ze mną zrobili, bo nie mam już siły i nie dam rady. Gdy położna stwierdziła, że nie może chwycić główki, wezwano lekarza. Przyszedł i powiedział, że „musi mi pomóc skończyć ten poród". Ok. godz. 16.15 pelota od KTG, która zapisywała skurcze, została odłączona.

Lekarz zastosował chwyt Kristellera.

To kontrowersyjna metoda, która grozi niedotlenienie płodu i pęknięciem macicy. Jak to wyglądało?

– Lekarz zaparł się łokciem o mój brzuch i wypchnął dziecko, nic przyjemnego. Córka urodziła się o 16.50 w bardzo ciężkim stanie. Pojawiły się też zielone wody płodowe.

Ile dostała punktów?

– Tu są rozbieżności. Położna dała jej pięć punktów w skali Apgar.

Skala ma dziesięć punktów. Bada kolor skóry, tętno, odruchy, napięcie mięśni i oddychanie; wynik 8-10 oznacza stan dobry, 4-7 stan średni, a 0-3 stan zły.

– Neonatolog dał Marysi tylko jeden punkt. Wyniki gazometrii z krwi pępowinowej były bardzo poniżej normy, wskazywały, że tzw. drugi okres porodu przedłużono. W dokumentacji wpisano godzinę porodu 15.30, chociaż zaczęłam rodzić o godz. 14. To półtorej godziny różnicy, a nie 15 minut. Mąż był ze mną w trakcie porodu i też nie ma pojęcia, dlaczego nasza córka urodziła się w tak ciężkim stanie. Ważyła niecałe 3 kilogramy. Ciąża przebiegała przecież prawidłowo, dlaczego więc dziecko urodziło się w stanie krytycznym?

Miała ją pani przy sobie choć przez chwilę?

– Tak. Gdy wyciągnęli Marysię, położyli mi ją na piersi, ale nie zaczęła płakać – więc od razu ją zabrali. Zespół neonatologów rozpoczął reanimację, a mnie zaczęli zszywać. Chwilę później, gdy byłam już na sali z mężem, przyszła do nas pani neonatolog i powiedziała, że nasza córka jest w krytycznym stanie. I że muszą ją przewieźć do Bydgoszczy. Dodała, że nie wiadomo, czy przeżyje transport. Byliśmy w szoku, nie wiedzieliśmy, co się dzieje. Dali mi tylko zgodę do podpisania na transport dziecka do szpitala.

Patrycja mówi o sobie „mama dwójki dzieci", choć jedno z nich zmarło na porodówce

Pani została w Toruniu?

– Skąd! Następnego dnia wypisałam się na własne żądanie. Mąż odebrał mnie po 15 i zawiózł do domu, żebym mogła dojść do siebie. Nie mogłam zostać w szpitalu, choć położne, które później do mnie przychodziły, były miłe. Lekarz, który był przy porodzie już do mnie nie przyszedł. Myślę, że wiedział co się stało, ale nam nikt tego nie wyjaśnił.

W poniedziałek rano pojechaliśmy do Szpitala Uniwersyteckiego w Bydgoszczy. Tam lekarze powiedzieli nam, że córka jest w krytycznym stanie i raczej nie uda się jej uratować. Wierzyliśmy, że będzie inaczej, ale we wtorek zadzwonili, że jest w stanie agonalnym i żebyśmy przyjechali się pożegnać. Nie zdążyliśmy.

Jaka była przyczyna śmierci córki?

– Marysia miała krwotok podpajęczynówkowy z przebiegiem do układu komorowego oraz z wylewy w okolicy podstawy mózgu i tylnym dole czaszki. Ponadto rozpoznano całkowitą krwotoczną bezpowietrzność płuc. To oznacza, że nasza córka nigdy nie złapała oddechu. Zapytałam lekarzy, czy tak wygląda dziecko po prawidłowym porodzie? Odpowiedzieli nam, że nie wiedzą, skąd to się wzięło. Zlecili dodatkowe badania na bakterie i wirusy, ale nic nie wyszło. Nie stwierdzono też wad wrodzonych.

A pani co myśli?

– Ja myślę, że przebieg porodu i chwyt Kristellera doprowadziły do tego, że Marysia zmarła.

Rodziłam dzień przed trzecią rocznicą ślubu. Zamiast wrócić z dzieckiem do domu, wróciliśmy organizować pogrzeb. Mnóstwo jej rzeczy było w domu, kiedy wracaliśmy ze szpitala, moja siostra wszystko pochowała.

Pochowaliśmy Marysię w naszej rodzinnej miejscowości, nie chcieliśmy w Toruniu. Po porodzie myślałam nawet, by się stąd wyprowadzić. Nie da się tego opisać. To najgorsze, co może człowieka spotkać w życiu.

Widziałam Marysię jeszcze trzy razy: tuż po śmierci, przed sekcją zwłok i przed samym pogrzebem. Do dziś mam ją przed oczami – była pięknym dzieckiem, wyglądała jak zdrowy noworodek. A ja musiałam dla niej wybrać ubranka do trumny.

Jak wyglądały kolejne dni po pogrzebie?

– Pamiętam je jak przez mgłę. Byłam pod opieką psychiatry. Wzięłam półroczne zwolnienie w pracy w banku. Nie miałam odwagi wyjść do ludzi. Pół roku po śmierci Marysi, w 2023 roku zaszłam w ciążę. To była też rada pani doktor, żebyśmy zdecydowali się na kolejne dziecko i nie zostali sami.

Co pani czuła, gdy zobaczyła dwie kreski na teście ciążowym?

– Ogromny strach, że ten koszmar się powtórzy. Znalazłam ginekologa z polecenia do prowadzenia ciąży. Jeździłam do niego do Warszawy i tam urodziłam synka.

Mówię, że jestem mamą dwójki dzieci. Życie nie dzieli się na „przed" i „po". Jest całością naszych doświadczeń i przeżyć. Po śmierci Marysi jestem inna, przewrażliwiona, nie ufam ludziom.

Bliscy poradzili wam, żeby złożyć zawiadomienie do prokuratury.

– To tragedia całej naszej rodziny. My czekaliśmy na córeczkę, dziadkowie na pierwszą wnuczkę. Powiedzieli, że takie sytuacje zdarzają się rzadko i że nie biorą się znikąd.

Kobieta, która idzie do szpitala urodzić dziecko, jest całkowicie zależna od personelu. Nie ma jak się bronić. To oni powinni być od tego, by była bezpieczna.

Oczekuje pani zadośćuczynienia ze strony szpitala w Toruniu?

– Ja nic od nich nie chcę. Jedyne czego z mężem chcemy, to poznać prawdę. Chcemy, by ktoś nam wyjaśnił, dlaczego nasza córka nie żyje. Dopóki się nie dowiemy, nie odpuścimy. Walczymy o prawdę o naszym dziecku, a to jak walka o cały świat.

PROKURATURA CZEKA NA OPINIĘ BIEGŁYCH

Sprawą zajmuje się Prokuratura Regionalna w Gdańsku. – Prokurator przeprowadził śledztwo i zebrał wszystkie dowody niezbędne do ustalenia przebiegu zdarzenia. W pierwszej kolejności zabezpieczono dokumentację medyczną i przesłuchano w charakterze świadków lekarzy, pielęgniarki i położne biorące udział w akcji porodowej. Następnie akta śledztwa przedstawiono zespołowi biegłych z zakresu medycyny sądowej w celu uzyskania opinii wskazującej, czy popełniono błędy, a jeśli tak, to jakie podczas odbierania porodu. Biegli zostali zobowiązani do opracowania opinii do 30 czerwca 2026 roku – mówi Mariusz Marciniak, rzecznik Prokuratury Regionalnej w Gdańsku.

Imię bohaterki zostało zmienione.

1 RP

eprasa.pl 8f338148e7

Wielospecjalistyczny Szpital Wojewódzki w Gorzowie

Tu są najkrótsze kolejki do kardiochirurga

Gorzowska kardiochirurgia od roku ma kontrakt z NFZ, wykorzystała go już po kilku miesiącach. Szpital opłaca w własnej kasy kolejne zabiegi. Przyjeżdżają pacjenci z całej Polski.

Maja Sałwacka

W lutym 2025 roku, po czterech latach walki, gorzowscy kardiochirurdzy uzyskali 5,5-milionowy kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia. Rok przekonywali nową minister zdrowia, że rząd PiS niesłusznie blokował powstanie drugiego ośrodka kardiochirurgicznego w Lubuskiem. Politycy PiS tłumaczyli, że drugi zespół byłby zbyt dużą konkurencją dla nowosolskich kardiochirurgów. Nie ulegli, choć lekarze przedstawiali twarde dane – liczbę osób, które zmarły, bo nie dojechały na operacje do odległego Szczecina czy Nowej Soli (Lubuskie przodowało w kraju w liczbie zgonów z powodu chorób sercowych). Politycy PiS nie przyjmowali argumentu, że roczna liczba pacjentów, która wymaga operacji w Lubuskiem to 800 osób, a szpital w Nowej Soli przyjmował zaledwie połowę z nich. Mimo braku kontraktu kardiochirurgia ruszyła. Przez pierwsze cztery lata za planowe operacje pacjentów płacił szpital, pilne zabiegi miał wg prawa rozliczać NFZ. Wytyczne funduszu były jednak na tyle drobiazgowe, że wnioski były odrzucane. Lekarze ironizowali, że NFZ tak się skrupulatnie każe się rozliczać, że w rubrykach brakuje jedynie wyceny zużytego powietrza. Części pieniędzy nie udało się odzyskać, sprawy trafiły do sądu i mimo pierwszych rozstrzygnięć na korzyść szpitala, fundusz nie respektuje orzeczeń w innych przypadkach.

ROZMOWA Z
SEWERYNEM GRUDNIEWICZEM
kierownikiem oddziału kardiochirurgii

MAJA SAŁWACKA: Przez rok zoperowaliście ponad 200 pacjentów. 5,5-milionowy kontrakt wystarcza?
SEWERYN GRUDNIEWICZ: Jest to liczba pacjentów znacznie wykraczająca poza to, co gwarantuje nam kontrakt. Mimo to, nigdy nie usłyszałem od prezesa szpitala, że mamy więcej nie operować. Słyszę za to: operujcie, jeżeli są pacjenci, którzy tego wymagają.

Skąd przyjeżdżają pacjenci?
– Najwięcej z okolic Gorzowa, północy Lubuskiego, ale operujemy także mieszkańców Zachodniopomorskiego i Wielkopolski. I co najważniejsze, żadne ośrodki nie skarżą się na to, że odebraliśmy im pacjentów, że wchodzimy sobie w drogę.

Czasami koledzy podsyłają wam pacjentów, bo boją się, że mogą nie doczekać zabiegu...
– Czas oczekiwania na planowaną operację w dużych klinikach to często kwestia kilku, miesięcy. Terminy są przekładane, wtedy pacjenci szukają ratunku, bo chore serce komplikuje im życie. U nas maksymalnie pacjent czeka na operację miesiąc. I wynika to głównie z faktu, że tyle trwa pełna diagnostyka, wymagana przed operacją np. koronografia, tomografia komputerowa.

Nie jesteśmy mocno rozreklamowani, Mamy przyszpitalną poradnię kardiologiczną, z niej mamy najwięcej pacjentów.

• **Seweryn Grudniewicz** FOT. WŁADYSŁAW CZULAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

A jak leczycie?
– Zbigniew Religa, gdy został ministrem, wydał rozporządzenie, które obliguje kardiochirurgów do stałego raportowania wykonanych procedur w krajowym rejestrze. Dostęp do nich mają szefowie klinik i są omawiane w gronie zarządzających oddziałami profesjonalistów podczas zjazdów. Podsumowując rok z satysfakcją mogę podkreślić, że w planowych operacjach mamy zerową śmiertelność. W procedurach ratujących życie współczynnik śmiertelności jest dość niski, w porównaniu do bardzo dużego ryzyka.

Nie tylko czas oczekiwania wydaje się kluczowy w wyborze Gorzowa, wykonujecie dosyć zaawansowane operacje, na przykład naprawiacie zastawkę aortalną.
– Reimplantacja zastawki aortalnej sposobem Davida to zaawansowana technika kardiochirurgiczna, którą wykonuje niewiele ośrodków w Polsce. Służy do leczenia tętniaków korzenia aorty czy niedomykalności zastawki aortalnej. Najczęściej decydujemy się na wykonanie tej procedury u pacjentów między czterdziestym, a pięćdziesiątym rokiem życia, wtedy jest szansą na zachowanie własnej zastawki aortalnej, która była niedomykalna.

Jak operacja wpływa na ich życie?
– Czują się wreszcie wolni, nie muszą przyjmować leków przeciwzakrzepowych, które zwiększają ryzyko wewnętrznych krwotoków. Przestają być niewolnikami swojej choroby, bo musieli przez ten czas odłożyć uprawianie wielu sportów. Jeden z pacjentów przyznał, że jeśli odstawi leki, to może dostanie zgodę od sportowego lekarza na powrót do treningów MMA. Oczywiście, ostrzegłem go, że to nie najszczęśliwszy wybór sportu, bo trzeba unikać ciosów w klatkę. Zapytałem, czy jest pewny, że nikt go nie rzuci na matę?

Są także pacjenci, którzy nie chcą mieć rozległej blizny na klatce piersiowej.
– Wykonujemy operacje małoinwazyjne z tzw. dostępu pachowego przedniego. To bardzo nowoczesne leczenie, które zyskują na popularności, bo po zabiegu zostaje kilkucentymetrowa blizna w dole pachowym. Pacjent szybciej dochodzi do zdrowia niż przy klasycznej sternotomii. Nie trzeba używać twardych metalowych haków, by rozszerzyć żebra, nie trzeba przecinać mostka. A ten boleśnie zrasta się nawet trzy miesiące. Unikamy także uszkodzenia dużych grup mięśniowych. To są duże korzyści dla pacjentów. Wracają szybko do pełnej sprawności, po dwóch tygodniach mogą robić nawet pompki.

Nie wszystko można tak zoperować?
– Niestety nie. Z tego dostępu możemy np. zoperować zastawkę mitralną, trójdzielną czy wymienić zastawkę aortalną. By naprawić zastawkę sposobem Davida u 40-latka trzeba jednak klatkę rozciąć. To precyzyjny zabieg, który wymaga bardzo dobrego dostępu, koronkowego szycia. By naprawiona niedomykająca się zastawka służyła do końca życia albo do ok. 60 -65 roku życia pacjenta. Wtedy dopiero można wszczepić biologiczną zastawkę, która posłuży nam już do końca życia.

Dlaczego trzeba się zestarzeć?
– Bo ciało w starszym wieku na nią lepiej reaguje, a właściwie nasz układ immunologiczny, który inaczej reaguje na biologiczną zastawkę, gdy jesteśmy młodzi, i gdy jesteśmy starsi. U młodych osób, bo kilku latach byłaby do niczego. Zwapniałaby.

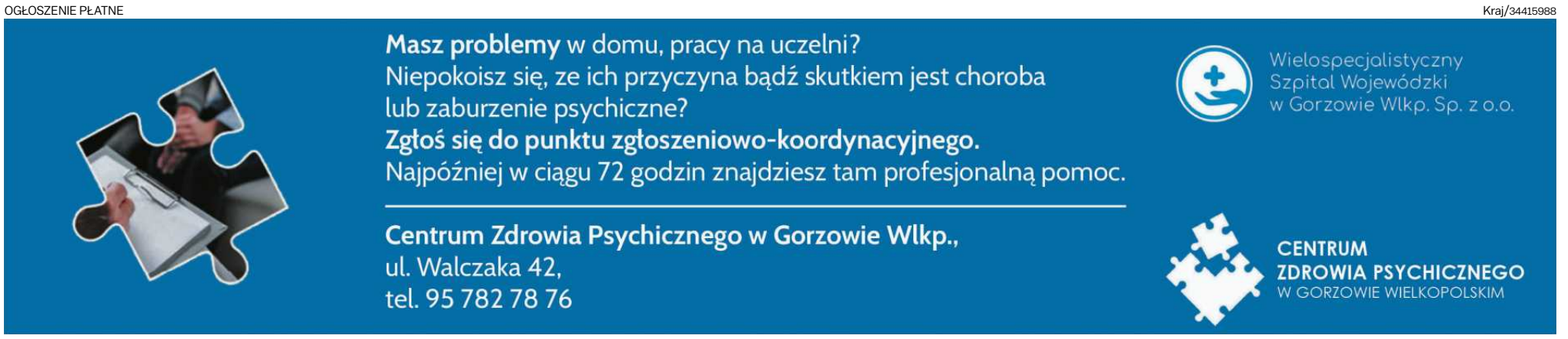
Można oczywiście wstawić sztuczną zastawkę, ale to wiąże się z przyjmowaniem doustnym leków przeciwkrzepliwych. Dla młodych osób, to spore ograniczenia, także w wykonywaniu pracy fizycznej. Dlatego wielu naszych pacjentów decyduje się na długą podróż do nas.

Jakie są pierwsze objawy niedomykalności zastawki aortalnej?
– Najczęściej narastają powoli, a pierwszym sygnałem jest duszność i zmniejszenie tolerancji wysiłku. Warto wtedy wybrać się do lekarz, bo gdy osłucha serce usłyszy już wtedy szmery. Może zlecić poszerzoną diagnostykę.

A co robić po operacji, żeby pracy kardiochirurga nie zmarnować?
– To hasła wszystkim znane: zdrowa dieta, bogata w tłuszcze wielonienasycone, unikanie cukrów prostych oraz umiarkowany wysiłek. Pływanie, spacer, jazda na rowerze. Pacjenci, którzy nie muszą brać już leków na krzepliwość krwi, mogą wrócić do starych przyzwyczajeń. I trzeba dbać o zęby!

Zęby mają dużo wspólnego z sercem?
– Bardzo. Próchnica, stany zapalne, mogą prowadzić do infekcyjnego zapalenia wsierdzia, doprowadzić do zniszczenia zastawek. Nie można tego bagatelizować. Mam wielu pacjentów, którzy w trybie pilnym trafili na stół. Okazało się, że długi czas chodzili z zepsutymi zębami. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE
Kraj/34415988

1 RP

eprasa.pl 8f338148e7

Turystyka na Lubelszczyźnie

Biznes narciarski liczy rekordowe zyski

Przedsiębiorcy od nart z Lubelszczyzny zacierają ręce i liczą zyski z powodu najlepszej zimy od dwóch dekad. Każdy biały weekend to nawet 700 tys. zł przychodu. Będą też i inwestycje.

Jacek Brzuszkiewicz

• **Piotr Rzetelski** FOT. PATRYK OGORZAŁEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Bo ten, kto w naszej branży nie inwestuje, cofa się i wkrótce zacznie przegrywać z konkurencją – zauważa Piotr Rzetelski ze stacji narciarskiej w Chrzanowie k. Janowa Lubelskiego, ok. 70 km na południe od Lublina.

Na stoku podczas mroźnej i śnieżnej zimy można nieźle zarobić. Jednak właściciele stacji narciarskich jak ognia unikają tematów związanych z pieniędzmi. Wolą narzekać na wysokie koszty energii elektrycznej. – Za sześć dni naśnieżania stoku zapłaciłem rachunek w wysokości 100 tys. zł – wylicza Rzetelski.

Inny właściciel stoku zdradza (oczywiście anonimowo), że tylko jedna styczniowa sobota to przychód w wysokości 350 tys. zł. A weekend nawet 700 tys. zł. Łatwo więc obliczyć, że obecny sezon, to kilka ładnych milionów na plusie.

JEDNA PIZZA I CZTERY TALERZE

Typowy obraz z restauracji przy stoku niedaleko Kazimierza Dolnego sprzed pięciu, sześciu lat. Czteroosobowa rodzina z Lublina, która wybrała się na narty zamawiała najtańszą margheritę w rozmiarze XXL. Na czterech talerzach lądowały wąskie kawałki pizzy i po kilku chwilach było po zabawie. Nikt nie myślał o kupnie herbaty czy kawy. Wyjmowało się z plecaka termosy. Bo tak przecież było taniej. Lokal przy stoku generalnie świecił pustkami.

Połowa lutego, wymarzone warunki narciarskie: pięć stopni mrozu, na stoku metr śniegu i kolejka do każdego wyciągu. Tak jak do restauracji między parkingiem zapchanym autami, a wyciągami. W środku lokalu gwar, a kelnerki ledwo nadążają z przyjmowaniem zamówień. Już nikt nie kupuje pizzy na kawałki. Jeśli zamówienie składa czteroosobowa rodzina, to na stół trafiają cztery duże pizze.

Dodatki? Wedle gustu, bo cena się nie liczy. Nikt tak jak kiedyś nie śledzi nerwowo promocji w menu, żeby tylko było taniej. Do pizzy obowiązkowo mu być grzaniec dla mamy, kawa dla taty (kierowca) i po dużym soku dla dzieci.

– Na Lubelszczyźnie mamy ferie. W ostatnim tygodniu lutego po raz pierwszy wybieramy się w prawdziwe góry. Wybór padł na Krynicę Zdrój, gdzie w okolicy jest kilka stacji narciarskich. Przyjechaliśmy do Kazimierza Dolnego na przetarcie formy – opowiada Sebastian, ojciec dwóch nastolatek. Sebastian pracuje w Azotach puławskich, żona jest nauczycielką. Na nartach jeżdżą od zeszłego sezonu. Złapali bakcyla i w końcu ich na to stać.

NARTY, ROZRYWKA DLA MAS

Choć w województwie lubelskim najwyższe wzniesienie ma jedynie 388 metrów n.p.m. i nie ma nic wspólnego z narciarstwem (to porośnięty drzewami Krągły Goraj na Roztoczu Wschodnim niedaleko granicy z Ukrainą), tej zimy w regionie hulają pełną parą wszystkie najważniejsze stacje. W sumie jest ich siedem. Korzystają z mrozu trzymającego praktycznie od świąt Bożego Narodzenia i wciąż dosypującego śniegu

– Paradoksalnie, w tym sezonie mamy lepsze warunki narciarskie, niż na Podhalu, czy w Sudetach, gdzie w styczniu zmagali się z odwilżą i opadami deszczu – porównują właściciele stoków narciarskich z Lubelszczyzny.

Piotr Rzetelski, przedsiębiorca, ale także znany samorządowiec zwraca uwagę na coraz popularniejszy trend na Lubelszczyźnie: modę na narty. – Narciarstwo z roku na rok staje się sportem coraz mniej elitarnym, dla wybranych. Jest już rozrywką dla każdego. Jeszcze kilka lat temu, przed stacją narciarską parkowały wypasione auta z Lublina czy Zamościa. Dziś na nartach jeżdżą chyba wszyscy – opowiada Rzetelski,

Przez dwie kadencje był radnym wojewódzkim PSL, dziś jest wicestarostą puławskim, bo tam ludowcy po wyborach 2024 r. odbili władzę z rąk PiS.

Piotr Rzetelski: – Kiedyś sprzęt narciarski kojarzył się z konkretnym wydatkiem. Narty, kask, ubrania to był już duży budżet rzędu kilku tysięcy. Dziś w outletach, w internecie z rynku wtórnego można kupić wszystko w niezłym stanie za 800-900 zł, bo dany model, narty, kolor, czy krój kurtki wyszedł z mody. Do tego narty stały się modne. Jeden nauczył się jeździć, wziął na stok znajomych, kuzyna, ci puścili dalej i tak się zaczęło. Zamiast spędzać weekendy przed telewizorem, ludzie się pakują i ruszają na stok.

Na stoku podczas mroźnej i śnieżnej zimy można nieźle zarobić

Tak jak w sobotę w połowie lutego, gdy w Chrzanowie padł chyba rekord frekwencji w blisko 20-letniej historii stacji narciarskiej. Setki narciarzy, a na dole przy wyciągach kibice: rodzice, dziadkowie, wujkowie. Ceny, praktycznie takie same jak przed rokiem. Dwugodzinny karnet – 90 zł, wypożyczenie nart i butów na cały dzień – 70 zł. Biorąc pod uwagę kilkuprocentową inflację wszystko w Chrzanowie generalnie potaniało.

– W tym sezonie mam ruch na poziomie 80-85 proc. maksymalnego obłożenia. Każdy z weekendów był bardzo, bardzo dobry, a dni w środku tygodnia zadowalające – podsumowuje Piotr Rzetelski.

PODNIÓSŁ GÓRĘ O 12 METRÓW

Skąd się wziął biznes narciarski w Chrzanowie, 300 km od gór?

Rzetelski pochodzi z Baranowa w powiecie puławskim, to gmina po drugiej stronie Lublina, patrząc od strony Chrzanowa. Pierwsze poważne pieniądze zarobił jeszcze w latach 90. w Australii, pracując jako pomocnik u dekarzy kryjących dachy willi i rezydencji. Po powrocie do Polski prowadził dyskotekę i restaurację.

W 2003 r. Rzetelski podjął strategiczną decyzję o wybudowaniu na Lubelszczyźnie stacji narciarskiej.

– Takiej z prawdziwego zdarzenia, jak w górach. Z wyciągami, trasami zjazdowymi o zróżnicowanym poziomie trudności, oślą łączką, wypożyczalnią sprzętu narciarskiego i góralską karczmą. Zdecydowanie na uboczu, daleko od zgiełku i hałasu. Dlaczego? Polska wchodziła do Unii Europejskiej, będziemy coraz bogatsi, wiedziałem, że narty mają potencjał – tłumaczy Rzetelski.

Odpowiedniego miejsca szukał prawie pół roku. Stok musiał mieć dostosowane nachylenie, powinien się znajdować po północnej stronie góry, aby śnieg nie topniał zbyt szybko. Ważny był także prawidłowy mikroklimat, jak w stacjach narciarskich Beskidów czy Tatr. Na koniec – wzniesienie musiało być na sprzedaż.

Stacja narciarska Chrzanów działa od stycznia 2007 roku. Przed dziewięcioma laty Rzetelski uruchomił w Chrzanowie kolej kanapową. Wcześniej musiał podnieść wzniesienie, na którym znajduje się wyciąg, o 12 metrów, także dlatego, by jego szczytową część osłonić od wiatru.

LEKCJE WUEFU NA STOKU

Rzetelski dzięki inwestycjom w infrastrukturę (armatki śnieżne, ratraki) w dużej mierze stał się niezależny od warunków atmosferycznych. Tak samo musiał zrobić każdy właściciel stacji narciarskich na Lubelszczyźnie.

Marcin Świderski pochodzi z Kazimierza Dolnego. Skończył studia ekonomiczne. W latach 90. prowadził w miasteczku pub, potem wypożyczalnię rowerów i sklep z jednośladami. Ale wciąż szukał nowych wyzwań. Jeszcze w latach 90. kupił ze wspólnikiem parcelę – w sumie ponad sześć hektarów – na malowniczym wzniesieniu przy drodze z kazimierskiego rynku w stronę Bochotnicy. To były zupełnie inne czasy i inne ceny gruntów, bo dziś na taką inwestycję nie byłoby go stać.

Marcin Świderski: – Zaczynaliśmy w sezonie 2009/2010 od jednego wyciągu orczykowego. Uruchomiliśmy także tzw. wyrwirączkę, wyciąg przenośny, starszego typu. Mieliśmy szczęście, bo zima w tamtym sezonie była mroźna i długa. W kolejnych latach spółka Świderskiego dokupiła na wzgórzu jeszcze dwa kolejne hektary. Przedsiębiorcy zainwestowali w dwa nowe wyciągi orczykowe i wytyczyli dwie nowe trasy. Na miejscu jest także wyciąg – taśma dla najmłodszych, uczących się jazdy na nartach.

Spółka Świderskiego zaczynała biznes od kilku armatek śnieżnych. Dziś ma ich w sumie 35. Sprzęt kupiła po okazyjnej cenie od jednej z austriackich stacji narciarskich, która go wymieniała.

– Staliśmy się niezależni od warunków atmosferycznych. Jednak przygotowanie stoku podczas ciepłych zim generowało olbrzymie koszty. Nie to, co w obecnym sezonie, zdecydowanie najlepszym w historii – uśmiecha się Świderski. ●

eprasa.pl 8f338148e7

DOBIERZ TARYFĘ DO STYLU ŻYCIA

Oszczędzaj na rachunkach za prąd

Grupę taryfową często wybieramy automatycznie, nie przykładając do tego zbytniej wagi. Tymczasem dopasowana do stylu życia i harmonogramu dnia, może przyczynić się do większych oszczędności na rachunkach za prąd. W Tauronie klienci mają do wyboru kilka grup taryfowych.

fot. Shutterstock

Wpływ na wysokość rachunków za prąd mają w dużej mierze dwa czynniki: grupa taryfowa oraz zużycie energii. Wyboru grupy taryfowej często dokonujemy automatycznie, prosząc sprzedawców o wpisanie tej najpopularniejszej lub najprostszej. W efekcie, jak podaje Urząd Regulacji Energetyki, 88 proc. odbiorców, czyli ponad 15 mln korzysta z grupy taryfowej G11. W jej ramach obowiązuje jedna stawka za energię elektryczną przez całą dobę. Polecana jest osobom, które preferują proste rozwiązania i korzystają z prądu głównie w ciągu dnia.

Do wyboru jest jednak więcej grup taryfowych, które można dopasować do stylu życia i harmonogramu dnia. Jeśli do domu wracamy w godzinach wieczornych i dopiero wtedy korzystamy z prądu, a pranie i sprzątanie robimy tylko w weekendy, to G11 może nie być odpowiednia. Jaką wybrać? W Tauronie do wyboru jest więcej grup taryfowych. Oprócz G11, także m.in.: G12, G12w G13 i G13s.

Największe zużycie w nocy albo weekendy

G12 w przeciwieństwie do G11 ma dwa poziomy opłat za energię w zależności od pory dnia. Stawki są wyższe w tzw. godzinach szczytu, czyli od godz. 6:00 do 13:00 oraz w godz. 15:00-22:00, natomiast niższe w nocy, w godzinach: od 22:00 do 6:00 oraz w dzień, w godz. 13:00-15:00. Dzięki takiemu zróżnicowaniu można wpływać na wysokość rachunku za prąd, zużywając jak najwięcej energii „poza szczytem" np. robiąc pranie czy ładując hulajnogę w nocy zamiast rano.

Osoby, które największą aktywnością wykazują się w soboty i niedziele, czyli w te dni sprzątają, piorą, prasują, ładują samochód, powinny wybrać G12w. To grupa taryfowa weekendowa, która od G12 różni się tym, że liczba godzin z tańszą energią obowiązuje przez cały weekend od godz. 22:00 w piątek, do godz. 6:00 rano w poniedziałek. W Tauronie z niższej stawki w tej taryfie można korzystać także przez całą dobę we wszystkie dni ustawowo wolne od pracy, czyli także w święta. Na tym rozwiązaniu skorzystają więc osoby, które spędzają dni wolne od pracy w domach i ogrzewają je energią eklektyczną.

Grupa taryfowa G13 to grupa, w której obowiązują trzy strefy czasowe: pierwsza strefa obejmuje godziny szczytu, kiedy energia jest najdroższa, druga to godziny poza szczytem, kiedy ceny są niższe, a trzecia to najniższe stawki. Ceny różnią się także w miesiącach letnich i zimowych. W efekcie, w lecie najtaniej jest w godzinach od 13:00 do 19:00 oraz 22:00 do 07:00, a zimą w godzinach od 13:00 do16:00 oraz od 21:00 do 07:00. W soboty, niedziele oraz wszystkie dni ustawowo wolne od pracy tańsza stawka obowiązuje przez całą dobę.

Tanie godziny

W Tauronie dostępna jest również stosunkowo nowa oferta o nazwie Tanie Godziny. W ramach grupy taryfowej G13s oferuje ona aż 14 stref cenowych energii elektrycznej w ciągu roku, pozwalając dostosować czas używania energochłonnych urządzeń do harmonogramu tanich godzin. Stawki za prąd klient poznaje jeszcze przed podpisaniem umowy. , Dzięki temu ma gwarancję, że pozostaną one niezmienne przez cały okres obowiązywania cennika. To daje pełną przewidywalność kosztów i kontrolę nad wydatkami.

Osoby, które mają magazyny energii, fotowoltaikę lub pompę ciepła mogą być zainteresowane taryfami dynamicznymi. To model rozliczeń dla świadomych klientów. Ceny energii zmieniają się tu w czasie rzeczywistym, zależnie od popytu i podaży na towarowej giełdzie energii. Oznacza to, że w okresach, kiedy zapotrzebowanie na energię elektryczną jest niskie, np. w nocy, jej cena jest niższa, a w godzinach szczytu może wzrastać. Takie taryfy wymagają codziennego śledzenia cen giełdowych na dzień następny, w celu zaplanowania zużycia energochłonnych urządzeń.

Czytelny rachunek

Aby zaoszczędzić, najlepiej wybrać taką grupę taryfową, która najbardziej pasuje do nawyków rodziny związanych z korzystaniem z energii elektrycznej. W przypadku trudności z określeniem tego, która grupa taryfowa jest najlepsza, warto skorzystać z podpowiedzi dostępnych na tauron.pl/kalkulator. Wystarczy odpowiedzieć na kilka pytań, by dopasować rozwiązanie do potrzeb gospodarstwa domowego.

Poza wyborem samej grupy taryfowej ważne jest również, aby jej rozliczenie było w pełni zrozumiałe dla każdego domownika. Dlatego Tauron uprościł rozliczenia za prąd. Nowy wygląd faktury od Taurona to rezultat wielu miesięcy intensywnych prac badawczo-projektowych, prowadzonych przez ekspertów Taurona we współpracy z klientami. Treść dokumentu została uproszczona, a najważniejsze dla odbiorcy informacje wyraźnie zostały wyeksponowane. Na fakturze lepiej wskazano kwotę do zapłaty, okres rozliczeniowy, szczegółowe zużycie energii i harmonogram płatności.

Trzeba pamiętać, że wybór grupy taryfowej to pierwszy krok, ale do obniżenia wysokości rachunków potrzebna jest jeszcze zmiana codziennych nawyków i szukanie sposobów na zmniejszenie zużycia energii. Nie potrzeba wiele.

Inne sposoby na oszczędności

Warto pilnować, by światło w domu było włączone tylko tam, gdzie potrzeba i jak najdłużej korzystać ze światła naturalnego – jest zdrowsze dla oczu i co najważniejsze nic nie kosztuje. Dużą stratą energii elektrycznej jest gotowanie zamrożonych produktów. Zanim włożymy jedzenie do garnka, powinniśmy dokładnie je rozmrozić. Dzięki temu nie marnujemy energii w trakcie gotowania. Podczas pieczenia nie powinniśmy otwierać drzwi piekarnika, gdyż powoduje to dużą utratę ciepła. Z kolei lodówki nie powinno się stawiać w pobliżu urządzeń wydzielających ciepło. Potrzebuje wtedy więcej energii, by schłodzić wnętrze.

Odpowiednie dopasowanie grupy taryfowej i zmiana nawyków po to, aby ograniczyć zużycie energii, może przynieść realne oszczędności na rachunkach.

Wrocław/34420337

eprasa.pl 8f338148e7

W dniu 1 marca 2026 roku o godzinie 11:00
w Kościele Św. Wojciecha przy ul. Warszawska 46a
w Białymstoku
będzie odprawiona Msza święta za

ŚP
Profesor
Marię Seidler-Dymitrowską

w 55 rocznicę śmierci

34421557

Z głębokim smutkiem i żalem
przyjęliśmy wiadomość o odejściu

Naszej Drogiej Koleżanki

Lidki Wojciechowskiej (Gramolińskiej).

Zarażała nas swoim śmiechem i radością życia.
Będzie Jej nam brakowało.

Koleżanki i Koledzy
z Wydziału HT rocznik 1969

www.nekrologi.wyborcza.pl/34422574

nekrologi.wyborcza.pl
ODESZLI.pl

Zamieść nekrolog

Złóż kondolencje

Dodaj wspomnienie

nekrologi@wyborcza.pl
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383,
22 55 55 399,
22 55 55 555

Wyciąg z ogłoszenia trzeciego przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej, oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 144/2 o pow. 0,12ha, położona w obrębie Kamienny Jaz.

cena wywoławcza wynosi 50 000,00zł wadium: 5 000,00zł
minimalne postąpienie 500,00zł

Sprzedaż zwolniona jest z podatku od towarów i usług na podstawie art. 43 ust.1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług

Przetarg odbędzie się 2 kwietnia 2026r. o godz.10.15 w Urzędzie Miejskim w Chojnie ul. Jagiellońska 4, pokój nr 8.
Wadium należy wpłacać na konto BS Chojna 03 9370 0007 0000 0664 2000 0002 najpóźniej do dnia 30.03.2026r. Za datę wniesienia wadium uważa się dzień wpływu środków na nasze konto.

Pełna treść ogłoszenia opublikowana jest na stronie internetowej: www.bip.chojna.pl, a także wywieszona na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Chojnie (parter). Bliższych informacji udziela pracownik Urzędu Miejskiego w Chojnie (pok. nr 8) tel. 91 414 10 35 wew. 61.

oraz

Wyciąg z ogłoszenia pierwszego przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż działki nr 1085/6 o pow.0,0950ha, wraz z udziałem do ¼ w działce 1085/7 (droga wew.), położonych w obrębie 2 m. Chojna, ul. Krupin, zapisanych w księdze wieczystej Nr SZ1Y/00042338/0:

CENA WYWOŁAWCZA: 62 000,00 zł WADIUM: 6 200,00 zł
Minimalne postąpienie wynosi 620,00 zł

Do ceny osiągniętej w wyniku przetargu zostanie doliczony podatek Vat w wysokości 23%.

PRZETARG odbędzie się 2 kwietnia 2026r. o godz. 10.30 w Urzędzie Miejskim w Chojnie przy ul. Jagiellońskiej 4, pok. nr 8
WADIUM należy wpłacać na konto BS Chojna nr 03 9370 0007 0000 0664 2000 0002 najpóźniej do dnia 30.03.2026r. Za datę wniesienia wadium uważa się dzień jego wpływu na nasze konto.

Pełna treść ogłoszenia opublikowana jest na stronie internetowej: www.bip.chojna.pl oraz wywieszona na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Chojnie (parter). Bliższych informacji udziela pracownik Urzędu Miejskiego w Chojnie (pok. nr 8) tel. 414 10 35 wew. 61.

Szczecin/34422143

Pomorze Zachodnie
www.wzp.pl

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO
ogłasza nabór wniosków o przyznanie w roku 2026
STYPENDIÓW W DZIEDZINIE KULTURY
Stypendia skierowane są do osób w wieku do 35. roku życia, zajmujących się profesjonalnie twórczością artystyczną, na realizację przedsięwzięcia artystycznego w roku 2026.
Wnioski o stypendia można składać do 27 marca 2026 r.
Wzór wniosku i zasady przyznawania stypendiów zamieszczone są na stronie:
https://wzp.pl/kultura-i-turystyka/kultura/stypendia-i-nagrody/

Szczecin/34421682

WYCIAG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU
Burmistrz Polic

ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony na **sprzedaż** części nieruchomości gruntowej położonej w rejonie ulicy Polnej w Trzebieży, w obrębie ewidencyjnym Trzebież 2, gmina Police, składającej się z niżej wymienionych działek:

NUMERY DZIAŁEK	POWIERZCHNIA ŁĄCZNIE	CENA WYWOŁAWCZA NETTO*	WADIUM	MINIMALNE POSTĄPIENIE
230/7 + 1104/32	1084 m²	110 000,00 zł	6 000,00 zł	2 000,00 zł

*Do ceny ww. nieruchomości netto zostanie doliczony podatek VAT w stawce 23 % - zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku od towarów i usług. Stawka podatku VAT może ulec zmianie w przypadku zmiany wyżej wymienionej ustawy.
Dla ww. działek prowadzona jest księga wieczysta numer **SZ2S/00021427/1.** W dziale III przedmiotowej księgi wieczystej wpisana jest służebność gruntowa przejścia i przejazdu, która nie dotyczy ww. nieruchomości.

Opis nieruchomości:

Działki usytuowane są po zachodniej stronie ulicy Polnej. Działki posiadają regularny kształt, teren równy, porośnięty samosiejkami drzew i krzewów. Bezpośrednie otoczenie stanowią tereny niezabudowane, przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i pojedyncze budynki mieszkalne jednorodzinne. W ulicy Polnej znajdują się sieci uzbrojenia terenu. Dojazd do parceli zapewniony drogą utwardzoną tłuczniem.

Przeznaczenie nieruchomości i sposób zagospodarowania:
Zgodnie z Uchwałą Nr XLV/345/01 Rady Miejskiej w Policach z dnia 20 grudnia 2001 roku w sprawie zmian w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego gminy Police, w części dotyczącej miejscowości Trzebież (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 05.04.2002 r. Nr 14, poz. 256), działki nr: 230/7, 1104/32 z obrębu Trzebież 2, znajdują się w granicach terenu elementarnego oznaczonego na planie symbolem **7/6 MJ**, tj. zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.
Teren działek nr: 230/7, 1104/32 z obrębu Trzebież 2, znajduje się w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – Zalew Szczeciński (PLB320009).

Przetarg odbędzie się w dniu 9 kwietnia 2026 r. o godzinie 10^{00} w siedzibie Urzędu Miejskiego w Policach, ul. Stefana Batorego 3 (I piętro, sala konferencyjna – pok. nr 32).

Ogłoszenie wywieszono na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Policach przy ul. Stefana Batorego 3 i ul. Bankowej 18.

Pełna treść ogłoszenia dostępna jest również na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Policach (www.police.pl) i Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Police.

Informacje na temat zbywanej nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Gruntami Urzędu Miejskiego w Policach przy ul. Bankowej 18, pok. 216, 211 lub telefonicznie pod numerami 91-43-118-96, 91-43-118-91.

Szczecin/34422213

Prezydent Miasta Białegostoku

podaje **do publicznej wiadomości**, że na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Białymstoku www.bip.bialystok.pl został zamieszczony

wykaz **nr 9/2026** dotyczący niezabudowanej nieruchomości stanowiącej własność Gminy Białystok, położonej w Białymstoku, oznaczonej w operacie ewidencji gruntów i budynków obrębu 7 – Ścianka numerem **431/2** o pow. 0,0103 ha, przeznaczonej do zbycia w trybie przetargu ustnego ograniczonego skierowanego do właścicieli nieruchomości przyległych oznaczonych w operacie ewidencji gruntów i budynków obrębu 7 – Ścianka numerami 430/6 oraz 433, z przeznaczeniem na poprawę warunków ich zagospodarowania.

Przedmiotowy wykaz został również wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białymstoku przy ul. Słonimskiej 1 na okres 21 dni,
tj. **od dnia 24 lutego 2026 r. do dnia 17 marca 2026 r.**

Białystok/34422620

GAZETA wyborcza **DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI**

- **Przetargi,** licytacje, zamówienia publiczne
- **Ogłoszenia** sądowe i rekrutacyjne
- **Nekrologi,** kondolencje, wspomnienia

KONTAKT: kontakt_komunikaty@wyborcza.pl, tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl, tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl nekrologi.wyborcza.pl

eprasa.pl 8f338148e7

WIP.6721.2.2025.IR

OGŁOSZENIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszaru „Ełk-Osada" w gminie Ełk wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 11 i art. 8h ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) oraz art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1094 z późn. zm.), w związku z uchwałą Nr XVI/115/2025 Rady Gminy Ełk z dnia 28 kwietnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszaru „Ełk-Osada" w gminie Ełk, **zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszaru „Ełk-Osada" w gminie Ełk.**

Konsultacje będą prowadzone **w terminie od dnia 27 lutego 2026 r. do dnia 27 marca 2026 r.** i obejmą:

1) zbieranie uwag do projektu planu **w terminie od dnia 27 lutego 2026 r. do dnia 27 marca 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte **w dniu 10 marca 2026 r. w godzinach od 15:30 do 16:30** za pomocą środków porozumiewania się na odległość, poprzez platformę komunikacji internetowej Microsoft Teams. (link do spotkania (zakładka: Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz budownictwo-> Plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania przestrzennego-> Plany miejscowe w trakcie realizacji-> Ełk-Osada-> Konsultacje społeczne).
3) dyżur projektanta **w dniu 10 marca 2026 r. w godzinach od 16:30 do 17:30** za pomocą środków porozumiewania się na odległość, poprzez platformę komunikacji internetowej Microsoft Teams; (link do spotkania (zakładka: Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz budownictwo-> Plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania przestrzennego-> Plany miejscowe w trakcie realizacji-> Ełk-Osada-> Konsultacje społeczne).

Informacja o sposobie udziału w dyżurze projektanta oraz spotkaniu otwartym dostępne będą na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy (https://bip.elk.gmina.pl/) w zakładce: Poradnik interesanta – > Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz budownictwo-> Plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania przestrzennego-> Plany miejscowe w trakcie realizacji-> Ełk-Osada-> Konsultacje społeczne. Na platformie będzie możliwość zabrania głosu z fonią i wizją lub za pomocą czatu. Aby wziąć udział w spotkaniu należy kliknąć w podany link lub skopiować go do okna przeglądarki internetowej.

Z dokumentacją **projektu miejscowego planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko** można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy Ełk, ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Ełk, w godzinach pracy urzędu, w pokoju nr 37. Dokumenty dostępne są również na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy (zakładka: Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz budownictwo-> Plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania przestrzennego-> Plany miejscowe w trakcie realizacji-> Ełk-Osada-> Konsultacje społeczne).

Uwagi składa się na formularzu dostępnym w Urzędzie Gminy Ełk, ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Ełk oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Ełk: https://bip.elk.gmina.pl/ (zakładka: Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz budownictwo-> Plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania przestrzennego-> Plany miejscowe w trakcie realizacji-> Ełk-Osada-> Konsultacje społeczne).

Uwagi należy składać w formie papierowej (na adres: Urząd Gminy Ełk, ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Ełk) lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej (na adres mailowy: ug@elk.gmina.pl) z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy wnioskodawcy, adresu zamieszkania albo adresu siedziby, adresu poczty elektronicznej o ile taki posiada, a także wskazać, czy wnioskodawca jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą **w terminie od dnia 27 lutego 2026 r. do dnia 27 marca 2026 r.** Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Ełk.

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych dostępna jest na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Ełk: https://bip.elk.gmina.pl/ (zakładka: „Urząd Gminy" > „Ochrona Danych Osobowych").

W związku z przetwarzaniem przez Wójta Gminy Ełk danych osobowych uzyskanych w toku sporządzania przedmiotowego planu miejscowego prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano

WÓJT GMINY EŁK

Olsztyn/34422504

AB-I.7820.17.2.2025.AKi

OBWIESZCZENIE

WOJEWODY PODLASKIEGO

Zgodnie z art. 72 ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.) w związku z art. 11f ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311 z późn. zm.) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691),

WOJEWODA PODLASKI PODAJE DO PUBLICZNEJ WIADOMOŚCI

że na wniosek Prezydenta Miasta Białegostoku – właściwego zarządcy drogi, reprezentowanego przez Zastępcę Prezydenta Miasta Białegostoku – Pana Tomasza Klim, wydał decyzję Nr 3/2026 z dnia 16.02.2026 r., znak: AB-I.7820.17.2.2025.AKi, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na **rozbudowie Alei Jana Pawła II w Białymstoku w zakresie budowy drogi dla rowerów, obiektu mostowego nad rzeką Białą, budowy drogi dla pieszych, zjazdów, budowy kanału technologicznego, budowy sieci energetycznej nN** oraz o zatwierdzeniu podziału nieruchomości, dla której została wydana decyzja Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 05.11.2024 r. znak: DGK-VII.6220.14.2024 o środowiskowych uwarunkowaniach, w zakresie robót budowlanych obejmujących:

a) budowę drogi dla rowerów – odc. od km 0+000 do km 0+888,25,
b) przebudowę drogi dla pieszych,
c) przebudowę zjazdów,
d) przebudowę sieci wodociągowej – zmiana hydrantu naziemnego na hydrant podziemny,
e) przebudowę sygnalizacji świetlnej,
f) budowę sieci energetycznej nN,
g) przebudowę kanalizacji kablowej dla sygnalizacji świetlnej,
h) budowę kanału technologicznego,
i) budowę obiektu mostowego nad rzeką Białą,
j) wycinkę drzew i krzewów kolidujących z inwestycją,
k) przesadzenie drzew kolidujących z inwestycją.

zgodnie z projektem zagospodarowania terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym.

Przedmiotowa inwestycja planowana jest do realizacji na:

– **działkach stanowiących istniejący pas drogowy drogi wojewódzkiej Nr 676, o nr:**
M. Białystok
obręb 0004 Starosielce Płn.: 1046, 1045/3, 1045/1,
– **działkach ulegających podziałowi, przeznaczonych pod projektowany pas drogowy drogi wojewódzkiej Nr 676, o nr:**
M. Białystok
obręb 0002 Wysoki Stoczek:
1. 1684/18 dzielona na działki: 1684/20 o pow. 0,0023 ha (przeznaczona pod drogę); 1684/21 o pow. 0,4557 ha (w dotychczasowym władaniu);
M. Białystok
obręb 0003 Antoniuk:
2. 376 dzielona na działki: 376/1 o pow. 0,0035 ha (przeznaczona pod drogę); 376/2 o pow. 0,2851 ha (w dotychczasowym władaniu);
3. 375/16 dzielona na działki: 375/17 o pow. 0,0095 ha (przeznaczona pod drogę); 375/18 o pow. 1,1420 ha (w dotychczasowym władaniu);
– **działkach stanowiących nieruchomości, z których korzystanie będzie ograniczone (tzw. „czasowe zajęcie"), niezbędne podczas realizacji inwestycji, o nr:**
M. Białystok
obręb 0002 Wysoki Stoczek: 1725, 1467/4,
obręb 0003 Antoniuk: 375/8, 434,
– **działce stanowiącej teren wód płynących przeznaczonej do zajęcia na czas realizacji inwestycji o nr:**
M. Białystok
obręb 0004 Starosielce Płn.: 1045/2.

Informuję jednocześnie, iż na wniosek inwestora, zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, został nadany ww. decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

Zawiadamiam wszystkich zainteresowanych, że z treścią decyzji, która została także zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 27.02.2026 r. na okres 14 dni oraz z dokumentacją sprawy, można zapoznać się w siedzibie Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, ul. Mickiewicza 3, w Punkcie Obsługi Klienta, w godz. 8^{00}-15^{00}, w terminie od dnia 27.02.2026 r. do dnia 13.03.2026 r.

Jednocześnie informuję, iż niniejsze obwieszczenie nie jest wezwaniem do osobistego stawiennictwa, lecz informacją o przysługującym wszystkim zainteresowanym prawie do zapoznania się z treścią decyzji oraz dokumentacją sprawy.

Zapoznanie się z treścią decyzji oraz dokumentacją sprawy będzie możliwe po uprzednim umówieniu się pod wskazanym niżej numerem telefonu na konkretny dzień i godzinę.

Jednocześnie na podstawie art. 9 Kpa informuję, iż strona, która chciałaby skorzystać w siedzibie organu z prawa zapoznania się z treścią decyzji oraz dokumentacją sprawy proszona jest o zaopatrzenie się we własny sprzęt (aparat fotograficzny, telefon komórkowy, kartkę i długopis do sporządzenia odpisu lub notatek). Istnieje również możliwość kontaktu telefonicznego z tutejszym organem (pod numerem telefonu 85 74 39 559) oraz przesłania w formie elektronicznej przez pracownika organu, po uprzednim zwróceniu się z taką prośbą (za pośrednictwem e-doręczeń: AE:PL-52577-37419-UFVCE-33), części dokumentacji (**w miarę możliwości technicznych, pojedyncze strony**) w formie skanu na adres wskazany przez stronę.

Białystok/34422535

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Południe"
im. Jana Kochanowskiego w Radomiu
ul.Gębarzewska 15 tel. /48/ 389 88 00 /16/

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY PISEMNY

na sprzedaż lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną własność wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku i działce gruntu kat: M-2 (1p+kuchnia), I piętro, powierzchnia użytkowa 32,90 m² położonego przy ul. Urszuli 7 w Radomiu.

Dla lokalu sporządzone zostało świadectwo charakterystyki energetycznej wykazujące niżej wymienione parametry.
EU = 101,92 kWh/(m²· rok)
EK = 161,36 kWh/(m²· rok)
EP = 210,96 kWh/(m²· rok)
U_{OZE} = 0,00%
E_{CO2} = 0,06 t CO_2/(m²· rok)
Cena wywoławcza 253 000,00 zł
Pisemne oferty z podaniem ceny nabycia należy składać w zaklejonych kopertach z dopiskiem „**Przetarg na lokal mieszkalny"** w siedzibie Spółdzielni przy ul. Gębarzewskiej 15 (sekretariat) do dnia **16.03.2026r. do godz. 10^{00}** do oferty należy dołączyć dowód uiszczenia wadium.
Warunkiem dopuszczenia do przetargu jest wpłata wadium w wysokości **12.650,00 zł** przelewem na konto Spółdzielni Mieszkaniowej „Południe" w Radomiu Velo Bank 46 1560 0013 2353 6194 7000 0019 najpóźniej na dzień przed otwarciem ofert.
Wadium osoby wygrywającej przetarg zaliczone zostanie na poczet ceny nabycia. Wpłacone wadium przepada na rzecz Spółdzielni, jeżeli uczestnik przetargu, którego oferta zostanie przyjęta, nie wpłaci w wyznaczonym terminie całej kwoty zaoferowanej w przetargu.
Otwarcie ofert nastąpi **16.03.2026r. o godz. 11^{00}** w siedzibie Spółdzielni przy ul. Gębarzewskiej 15 .
Spółdzielnia zastrzega sobie możliwość unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. Dodatkowych informacji udziela Dział Członkowsko-Mieszkaniowy tel./48/ 389 88 16.

Radom/34422538

Burmistrz Polic
informuje

o wywieszeniu w siedzibie Urzędu Miejskiego w Policach

wykazu nr 41/Dz/25 dotyczącego przeznaczenia nieruchomości do najmu w trybie bezprzetargowym, wykazów nr 6/Dz/26 oraz 7/Dz/26 dotyczących przeznaczenia nieruchomości do dzierżawy w trybie bezprzetargowym oraz wykazu nr 2/2026 dotyczącego nieruchomości przeznaczonej do zbycia.

Szczecin/34422361

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy, Sudoku
Krzyżówki
Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ
Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację
POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

NEWSLETTERY WYBORCZEJ
Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.
Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**
wyborcza.pl

eprasa.pl 8f338148e7

MARZEC 2026

TEATR ŻEROMSKIEGO W KIELCACH

spokojnie, to tylko awaria
sezon 2025/2026

25-507 Kielce, ul. Sienkiewicza 32 / kasa +48 41 344 75 00 / kasa@teatrzeromskiego.pl / sekretariat@teatrzeromskiego.pl / www.teatrzeromskiego.pl

PROTEST KIELECKI. DO KOGO NALEŻĄ KIELCE?

Julia Nowak i Jakub Skrzywanek
reż. Jakub Skrzywanek

01 MARCA / ND / g. 19:00
13 MARCA / PT / g. 19:00
14 MARCA / SB / g. 16:00 i 20:00
15 MARCA / ND / g. 16:00 i 20:00

NS/ DSP

fot. HaWa

JAK NIE ZABIŁEM SWOJEGO OJCA I JAK BARDZO TEGO ŻAŁUJĘ

scen. i reż. Mateusz Pakuła

10 MARCA / WT / g. 19:00
11 MARCA / ŚR / g. 19:00
12 MARCA / CZ / g. 19:00

DS

fot. Klaudyna Schubert

SAMOTNOŚĆ PÓL BAWEŁNIANYCH

Bernard-Marie Koltès
reż. Radosław Rychcik

24 MARCA / WT / g. 17:30 i 20:00
25 MARCA / ŚR / g. 17:30 i 20:00

NS

fot. Krzysztof Bieliński

fot. Wojciech Habdas

DS

OPOWIEŚCI Z NARNII. LEW, CZAROWNICA I STARA SZAFA

C. S. Lewis
adapt. Radosław Paczocha, reż. Gabriel Gietzky

03 MARCA / WT / g. 11:00
04 MARCA / ŚR / g. 11:00

fot. Wojciech Habdas

DS

CZŁOWIEK JAKI JEST, KAŻDY WIDZI

na podst. książki Marzeny Matuszak
adapt. Tomasz Walesiak
reż. Katarzyna Minkowska

18 MARCA / ŚR / g. 11:00
g. 18:00 *spektakl z audiodeskrypcją*
19 MARCA / CZ / g. 11:00

fot. Michał Walczak

DS

CARYCA KATARZYNA

Jolanta Janiczak, reż. Wiktor Rubin

27 MARCA / PT / g. 19:00
MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TEATRU
28 MARCA / SB / g. 16:00 i 19:00
29 MARCA / ND / g. 19:00
ostatnia niedziela miesiąca – bilet 40 zł

Teatr im. Stefana Żeromskiego w Kielcach jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Świętokrzyskiego współprowadzoną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

KRWAWE GODY

Federico García Lorca
reż. Kuba Kowalski

06 MARCA / PT / g. 19:00
07 MARCA / SB / g. 19:00
08 MARCA / ND / g. 17:00

DS

fot. Krzysztof Bieliński

PREZENT URODZINOWY

Robin Hawdon, reż. Jerzy Bończak

20 MARCA / PT / g. 19:00
21 MARCA / SB / g. 16:00 i 19:00
22 MARCA / ND / g. 16:00 i 19:00

DS

fot. Wojciech Habdas

16 MARCA / PN / g. 16:00
23 MARCA / PN / g. 16:00
30 MARCA / PN / g. 16:00

ZWIEDZANIE TEATRU
wejściówka 20 zł, zapisy – tel. 41 344 75 00

08 MARCA / ND / g. 10:00 / *FDS*
SIŁA JEST W TOBIE – NAUCZ SIĘ JEJ UŻYWAĆ
Warsztaty samoobrony Krav Maga dla kobiet
wejściówka 10 zł
zapisy – tel. 41 344 75 00 (liczba miejsc ograniczona)

18 MARCA / ŚR / g. 16:00 / *FNS*
WERNISAŻ WYSTAWY
SPÓJRZ W MOJE OCZY I POWIEDZ MI, ŻE JESTEM... DOWNEM *wejściówka 2 zł*

NS	NOWA SCENA	*DS*	DUŻA SCENA
DZ	DZIEDZINIEC	*MSP*	MAŁA SALA PRÓB
DSP	DUŻA SALA PRÓB	*FDS*	FOYER DUŻEJ SCENY
FNS	FOYER NOWEJ SCENY		

Kielce/34421110

eprasa.pl 8f338148e7